Iets gezien dat er altijd al was (óók bij Dordrecht, Oud-Europese stroomnamen in de Groote of Zuidhollandsche Waard).

Dit is het zoveelste werkstuk van intensief vergelijkend onderzoek op het terrein van de zeer oude stroomnamen, zuiver en verminkt overgeleverd in de vroege- en middeleeuwse bronnen, rivier- en plaatsnamen stammend van vóór onze jaartelling.

Ik heb ook nu weer al mijn uitkomsten van onderzoek **groot en vetgedrukt** naar voren gebracht, zodanig, dat duidelijk te zien is dat vele namen verminkt in de middeleeuwse bronnen zijn opgetekend. Zou ik dat niet hebben gedaan, dan zou niemand mijn onderzoek, dan gelijkend op een "namenwaterval", bestuderen, zo is mijn ervaring.

Ik heb de afgelopen jaren meerdere artikelen geschreven, en bemerkt dat de meeste lezers die als ontoegankelijk ervaren. Het is voor mij eigenlijk een onmogelijke opgave mijn uitkomsten van vergelijkend onderzoek in een artikel aan te tonen. Daarom wijs ik de lezer steeds weer op mijn onderzoek op mijn webste van schilderijen www.kloens.com .

Ik ben dit vergelijkend onderzoek gaan schrijven naar aanleiding van weer een reactie, deze keer op mijn herkomsten van namen in de **Groote of Zuidhollandsche Waard**, in 1421 verzwolgen door de Sint-Elisabethsvloed. (De reactie is van de historicus Henk 't Jong.)

Zie daarover in het begin van dit schrijven, maar ook doorheen dit gehele werkstuk. Vele nieuwe ontdekte herkomsten van namen, veelal samengaand met eerder ontdekte herkomsten, vormen het grootste deel van dit onderzoek.

In heb in augustus 2017 een artikel geschreven met titel: **Oud-Europese riviernamen in de Groote Waard**. Ik heb dat geschreven met het oog op een mogelijke plaatsing in het tijdschrift van de **Historische Vereniging Oud-Dordrecht**, waarvan ik abonnee ben.

De redactie vond het artikel niet geschikt voor publicatie. Ik had dat eigenlijk ook wel verwacht. Ik heb er zeker begrip voor.

Zie het artikel: blz. **16** t/m **25**; antwoord van de redactie, en mijn reactie daarop: blz. **26** en **27**.

Ik heb mijn artikel ook gemaild naar de in Dordrecht bekende **historicus Henk 't Jong** van de interessante website **Apud Thuredrech - Geschiedenis bij, in en rond Dordrecht**.

Hij noemt mijn artikel "een uitstapje op naamkundig terrein" en "een namenwaterval". Hij heeft duidelijk mijn "uitstapje" (vanaf 1994) op mijn website niet bezocht, waar ik meerdere keren naar verwezen heb in mijn artikel.
Zijn vooroordeel is, zoals blijkt uit zijn reactie: Weer iemand die denkt het beter te weten dan een gevestigde naamkundige, een wétenschapper! Welk een vergissing.

Hij schreef mij:
"Ik zou voor ik zoiets zou doen (mijn artikel dus) daar even over moeten nadenken. Of een studie volgen."
Eerst dán is er blijkbaar pas een L weggevallen, of heeft een klankomwisseling plaatsgevonden.
Zie de woorden van **Henk 't Jong** en mijn reactie daarop blz. **30**, **31** en **32**. Zie ook blz. 38.

Na mijn reactie geef ik een overzicht van mijn vergelijkende onderzoeken, hoe ik daarin verzeild ben geraakt, en wat er over mij geschreven is door **Ruud van Veen** van het tijdschrift **SEMafoor** (waarin ook vele artikelen van mijn hand), zijn woorden: **Iets gezien dat er altijd al was**.

Zie **Een overzicht van mijn** "**uitstapje**" op de bladzijden **32** t/m **36**.

Zie ook mijn schrijven **Weet men dat bij, in en rond Dordrecht?** Zie blz. 6 t/m 11, toegankelijker, vermoed ik, dan mijn artikel **Oud-Europese riviernamen in de Groote Waard**.

Zie ook mijn artikel **De herkomst van Dubbel, Duffel en Duffelt,** veschenen in het tijdschrift **SEMafoor** van mei 2018, jaargang 19, nimmer 2. Zie blz. **12** t/m **15**.

Ik weet al vele jaren de herkomst van rivier- en nederzettingsnamen in de Groote Waard, in 1421 getroffen door de Sint-Elisabethsvloed (een zeer klein gedeelte van mijn onderzoek). Het is eigenlijk onbegonnen werk dat aan te tonen in een artikel. Ik ben daarin dan ook niet geslaagd.

Op 20 februari j.l. (2018) heb ik een lezing bijgewoond van de Vereniging Oud-Dordrecht in de oude Trinitatiskapel aan de Vriesestraat en Blindeliedengasthuissteeg, met titel: "Aan het begin van Dordt." De in de historie van Dordrecht en omgeving geïnteresseerde Dordtenaren luisterden in de bomvolle kapel met grote aandacht naar drie sprekers.

Henk 't Jong, mediëvist, sprak over wat er uit de oudste geschreven bronnen te halen is. Dat was over Dordrecht niet veel, maar des te meer over de wijdere omgeving daarvan, de Groote Waard. Waterloopkundige Gerrit Jan Schiereck voerde de mythe af, als zou de Oude Maas tussen Zwijndrecht en Dordrecht zijn ontstaan tijdens een grote stormvloed. Marc Drost, archeoloog, sprak over wat er zoal uit de bodem tevoorschijn is gekomen.

Er zal niet zoveel meer te ontdekken zijn, zo was de conclusie van de sprekers.

Henk ’t Jong schreef mij: “Ik ben historicus en ik meet me dan ook geen mening aan over wat iemand uit een andere dicipline over een onderdeel van mijn studies zegt.”

Inderdaad, stel je voor dat ik, als niet-naamkundige, iets beter zou denken te weten op het gebied van historisch-, naamkundig-, taalkundig-onderzoek. Ja dán heeft Henk ’t Jong groot gelijk.

Ik heb echter ‘iets’ gedaan wat naamkundigen niet hebben gedaan. Dat ‘iets’ maakt geen onderdeel uit van de studies van naamkundigen. Als naamkundigen dat ‘iets’ wel zouden hebben gedaan, dan zouden ook zij hebben kunnen weten dat in de vroege middeleeuwen vele namen verminkt in de bronnen terecht zijn gekomen, namen stammend van vóór onze jaartelling.

Ik was met namen op zoek naar iets, ……..
en ontdekte iets anders, ……

de L, die vaak is weggevallen, een klankomwisseling, die vaak heeft plaatsgevonden, ONBEKEND in naamkundige kring, zo bleek.
(Zie het overzicht van mijn onderzoek, naar aanleiding van de woorden van Henk ’t Jong.)

Ik heb nooit gedacht: Kom, laat ik eens “een uitstapje op naamkundig terrein” gaan maken, en kijken of er uit namen een L is weggevallen, of er een klankomwisseling heeft plaatsgevonden.

Ik ben in een fascinerend vergelijkend onderzoek *terecht gekomen*, toen ik op zoek was naar iets anders. Zo gaat dat wel vaker met ontdekkingen.
(Nogmaals, zie daarvoor het overzicht van mijn vergelijkende onderzoeken, vanaf het jaar 1994.)

Naamkundigen verklaren alle plaatsnamen, de oude vormen daarvan, zoals die zijn overgeleverd in de middeleeuwse bronnen. Zie alle plaatsnamenboeken. Zie overal op internet.
Is dit is een aanklacht tégen naamkundigen? Nee! Naamkundigen schrijven dat immers zelf ook in de inleidingen van hun plaatsnamenboeken.

“Bij de verklaring van de naam spelen de oude vormen een belangrijke rol. Dit hangt daarmee samen dat plaatsnamen in de loop der tijd sterk van vorm veranderd kunnen zijn. Wil men een plaatsnaam correct verklaren, dan is het in de eerste plaats noodzakelijk dat men over oudere vormen beschikt. **Zonder oude vormen is het geven van een verklaring een hachelijke zaak**.” (Zie blz. 7 van *Nederlandse plaatsnamen, herkomst en historie*, van Gerald van Berkel en Kees Samplonius.)

Ik citeer in mijn ***Nieuw Onderzoek*** uit 2009, in mijn Nawoord (zie blz. 497) een korte tekst van **M. Gysseling**, uit *De geschiedenis van de plaats- en persoonsnaamkunde* in *Geschiedenis van de Nederlandse taalkunde*, onder redactie van D.M. Bakker en G.R.W. Dibbets:

"Tot ver in de twintigste eeuw viert het dillettantisme in naamkundige studies hoogtij. Twee grote gebreken kleven aan de amateuristische naamverklaring: Ze gaan uit van de huidige naamvormen en interpreteert deze op grond van toevallige klankverwante woorden. **Wetenschappelijke naamverklaring werd pas mogelijk, toen het besef doorbrak dat namen een**

hele evolutie achter de rug hebben

en dat naamgeving, vroeger althans, berust op zinvolle verbanden. Het komt er allereerst op aan oude, zo mogelijk de oudste, naamvormen op te sporen."
Tot zover dr. M. Gysseling.

In die evolutie van vele eeuwen is uit vele namen de L weggevallen, zijn vele namen geworden tot een klankomwisseling, uitkomsten van intensief vergelijkend onderzoek, van speurwerk, niet van naamkunde, taalkunde.

In de inleiding van zijn ***Toponymisch Woordenboek van België, Nederland, Luxemburg, Noord-Frankrijk en West-Duitsland vóór 1226*** schrijft **Gysseling**:

"Tussen het ontstaan van een naam en zijn eerste bewaarde attestatie, liggen eeuwen, soms

veel eeuwen van onbekende evolutie."

Mijn vergelijkende onderzoeken tonen aan dat uit zeer vele namen de L is weggevallen, dat vele namen een klankomwisseling hebben ondergaan, evoluties onbekend in naamkundige kring.

Het gaat hier om een klein gedeelte van het enorm grote plaatsnamenbestand in hetzelfde grote oude taalgebied. Maar het zijn wel de oudste namen, dus zeer interessant.
Plaatsnamen zijn inderdaad in de loop der eeuwen sterk van vorm veranderd. Dat toont mijn vergelijkend onderzoek juist zo duidelijk aan. **Het blijft in vele gevallen nog steeds een hachelijke zaak**. Ik heb immers ontdekt dat vele oude vormen uit de vroege- en middeleeuwse bronnen niet de oorspronkele vormen zijn.

Waarom word ik niet beoordeeld op mijn ontdekte oorspronkelijke vormen?

“Het mag vanzelfsprekend zijn, dat de verklaring van de herkomst **op taalkundige gronden** van een plaatsnaam het werk is van **specialisten in de historische taalkunde**.” Zie blz. 9 van *De Vlaamse Gemeentenamen, Verklarend woordenboek,* van Frans Debrabandere, Magda Devos, Paul Kempeneers, Vic Mennen, Hugo Ryckeboer en Ward Van Osta.

Inderdaad! Ik heb dan ook nimmer plaatsnamen verkláárd. Ik ben immers geen specialist in de historische taalkunde. Maar waarom rekent men mij juist dáár uitgerekend op af, iedere keer weer? **Zo ook nu weer, de reactie van Henk ’t Jong**, die mij schrijft: “U zegt van uzelf dat u geen naamkundige bent, maar u trekt wel naamkundige conclusies.” Wáár heeft hij in mijn artikel naamkundige conclusies gezien?

Trek ik een naamkundige conclusie als ik aantoon dat uit vele namen de L is weggevallen?
Trek ik een naamkundige conclusie als ik aantoon dat vele namen een klankomwisseling hebben ondergaan?

Ik heb van vele namen de herkomst ontdekt, overeenkomend met *Unsere ältesten Flussnamen* van prof. dr. Hans Krahe, “ein hervorragender Gelehrter von internationalem Ruf auf dem Gebiete der indogermanischen Sprachwissenschaft und der **alteuropäischen Hydronymie**”, vooral de bladzijden **35** t/m **38**, waarin de zuiver overgeleverde vormen van de Oud-Europese stroomnamen te zien zijn.

Die zuiver overgeleverde vormen in het werk van Krahe zijn het topje van een ijsberg.

Mijn vele bewijs is te zien op mijn website van schilderijen, www.kloens.com , in mijn *Getekend Onderzoek*, de vele getekende kaartjes uit de zeer gedetailleerde atlas, en vooral in mijn laatste werkstukken. In een artikel is dat bijna onmogelijk. Ik heb het geprobeerd. Daar heb ik meerdere keren op gewezen in mijn artikel.

Ik heb de herkomst ontdekt van namen van rivieren en nederzettingen **in de Groote Waard**, een klein gedeelte van dit werkstuk uitmakend.

Weet men dat bij, in en rond Dordrecht?

Weten geïnteresseerde Dordtenaren wanneer de oude waternaam Dubla, Duble, Dubbele, voor het eerst in de geschreven bronnen werd opgetekend? In het jaar **720**.

Echter niet in de Groote Waard, maar in de gouw, landstreek, vroegere rivieroverstromingsvlakte, tussen Nijmegen en Kleef, de Duffel of Duffelt, **720** Dubl-ensis, 793 Dubla (zie Köbler), op hetzelfde neerkomend als Dufla, de verkorting van Duffala, Duffele, Duffel, de huidige naam, die net zo goed ook Dubbel of Dubbelt had kunnen heten.

Zie het vele Ufla, Uffala, Uffele, Ufle, Uffel in de geschreven bronnen.
Zou het zeer weinige Dufla, Duffala, Duffele, Dufle, Duffel dezelfde herkomst hebben? Ja! Er zijn immers meerdere oude stroomnamen beginnend met de hoofdletter D. Zie mijn onderzoek.

De Dubbel in de Groote Waard, ook aangeduid met Dubbelt, wordt voor het eerst in de bronnen opgetekend als Dubla, in het jaar **1064** (zie Köbler), **dus 344 jaar later**, in 1101 Duble, en ca. 1180 Dubbele (zie Blok). **Wist Henk 't Jong dat?**

Naamkundigen hebben voor Dubbel of Dubbelt geen verklaring. Zij vergelijken de naam niet met de Duffel of Duffelt, of met het meerdere Uffel of Uffelt, zo ook niet met de nederzetting Duffel aan de Schelde-stroom de Nethe in de provincie Antwerpen, in 1059 Dufla (zie Köbler), op hetzelfde neerkomend als Dubla …. én Dupla. Immers, Dupla-monde, 1101, is de oude naam van Dubbel-monde (zie Köbler), monding van de Dubla, Dubbel.

Upla en Ufla, bestaande namen in de bronnen, veel meer dan Dupla en Dufla, en dat geeft te denken, zijn de verkortingen van Uppala en Uffala, het meerdere Uppele, Uple en Uffele, Ufle, opnieuw bestaande namen in de bronnen, klankomwisselingen van Ulla-pa en Ulla-fa of Ulle-pe en Ulle-fe, mijn uitkomst van zeer intensief vergelijkend onderzoek in hetzelfde grote oude taalgebied (zo ook bestudering van de zeer gedetailleerde atlas, en wat daarin nog meer te zien is aan stromen), zo duidelijk de **grondvormen** van Ul-pa en Ul-fa of Ul-pe en Ul-fe, meerdere rivieren over de grens, in de naamkunde verklaard als Ul-*apa*, Ul-*afa*, Ul-'stroom'.
Dan is dat ook het geval met Ubla, Uble, verkorting van Ubbala, Ubbele, klankomwisseling van **Ulla-ba**, **Ulle-be**. De herkomst van de Dubbel is dus Ulla-'stroom', Oud-Europees, een naam, stammend van vóór onze jaartelling. De stroomnaam Ul- is **wijd verbreid**, met vele afleidingen.

Moet men historische taalkunde of naamkunde hebben gestudeerd, om te kunnen vaststellen dat Ubbala, Uppala, Uffala of Ubbele, Uppele, Uffele, te zien in de bronnen, hetzelfde is als Dubbala, Duppala, Duffala of Dubbele, Duppele, Duffele?

De rivier de Dubbele zou dus eigenlijk moeten worden aangeduid met Dulle-be, Dulla-ba, daarbij de hoofdletter D negerend, bij vele oude stroomnamen het geval (zie mijn laatste onderzoeken), dus te lezen als de Ulle-be, Ulla-ba.

Hoe kon dat allemaal gebeuren? Wel: "Aardrijkskundige namen werden op de vlugste en dan ook vluchtigste manier aangeduid, en zijn daardoor meer aan wijziging blootgesteld dan de gewone woorden van de taal." Zie dr. J. de Vries in de inleiding van zijn *Woordenboek der Noord- en Zuidnederlandse plaatsnamen*, Utrecht, 1962.
En: "Tussen het ontstaan van een naam en zijn eerste bewaarde attestatie, liggen eeuwen, soms veel eeuwen van onbekende evolutie." Zie dr. M. Gysseling in de inleiding van zijn *Toponymisch woordenboek van België, Nederland, Luxemburg, Noord-Frankrijk en West-Duitsland vóór (1226)*, Brussel, 1960.

“De vloed die in 1421 Dubbeldam en Dubbelmonde verzwolg, heeft ook het oude bed van de Dubbel geheel onkenbaar gemaakt. De geheugenis er van is echter, in het later gebouwde dorp Dubbeldam en de hofstede **Dubbel-stein**, tot den huidigen dag, bewaard gebleven.” Zie *Beschrijving der stad Dordrecht* door Gilles Dionysius Jacobus Schotel in 1844.

Is er een Dordtenaar die ooit heeft gehoord van een ruïne van het kasteel **Dübel-stein** bij Zürich in Zwitserland? Ik wel. De naam heeft dezelfde herkomst als de buitenplaats Dubbelstein (nu) in Dordrecht, omstreeks 1730 in Dubbeldam gebouwd, en in 1878 gesloopt. Alleen het mooie park, de buitenplaats, is er nog. Dübelstein heeft dezelfde herkomst als Dubbelstein, genoemd naar de stroom waaraan het is ontstaan. Zie dit onderzoek.

Weten naamkundigen de herkomst van de rivier (en plaats) de **Dussen** in de Groote Waard, 1156 Dussan, 1167 en 1168 Dusna, 1200 Dusne (zie Blok en Köbler)? **Nee**. Blok en Köbler en andere Duitse naamkundigen, weten de herkomst niet. Weer andere naamkundigen, die van *Nederlandse plaatsnamen, herkomst en historie* schrijven: “Wel in verband gebracht met *does* ‘minderwaardig hout, struikgewas’, maar tegenwoordig ook beschouwd als een oude waternaam, misschien met een stamvormend suffix *-n-* bij de **germaanse wortel** **pus-* ‘lawaai’ (vergelijk du. *tosen* ‘tieren, tekeer gaan’) Dus: het woelende water?”
Kan een rivier naar hout of struikgewas worden genoemd? De plaats Dussen is genoemd naar de rivier de Dussen, net als de Dubbel, een zijstroom van de Maas.

Prof. Blok schrijft in de inleiding van het *Lexicon van nederlandse toponiemen tot 1200*: “Reconstructies **uit veronderstelde germaanse wortels** dienen achterwege te blijven. Soms zijn we iets verder gegaan, bijvoorbeeld bij Haaften en Werkhoven, omdat we het nu eenmaal niet kunnen laten.” Het wemelt op internet van veronderstelde wortels bij rivier- en plaatsnamen, zo ook in plaatsnamenboeken. Ik kijk er naar met verbazing, vooral als ik zo duidelijk zie dat een L is weggevallen of een klankomwisseling heeft plaatsgevonden, uitkomst van vergelijkend onderzoek, niet van naam-*kunde*, taal-*kunde*.

De namen Dussan, Dusna en Dusne moeten gelezen worden als Ussan, Usna, en Usne. Ussan is afgeleid van Ussa-na, met de verkorting Usna, Usne, zo duidelijk de afgesleten vormen van …… Ulsa-na, …….. verkort tot Ulsna, Ulsne, …… over de grens ook zuiver én afgesleten overgeleverd, zonder hoofdletter D. Zie de vergelijkingen doorheen dit onderzoek, die dat aantonen.

Olse-ne (Olsa-na) is ook Ulse-ne (Ulsa-na), gewoon te zien in de bronnen, zoals de twee plaatsen Olse-ne aan de Schelde-stroom bij Gent, met meerdere oude vermeldingen Olse-ne, en één oude naam **Olsne**, én **Ulse-ne**. Met zoveel oude vermeldingen Olse-ne kon die éne oude naam Olsne niet tot Osne worden. Elders gebeurde dat meerdere malen wel. Olsna en Olsne werden gewoon tot Osna (Osna-brück) en Osne, zoals Osne, een kleine zijrivier van de Marne, enz., gewoon ook te zien in de zeer gedetailleerde atlas, en wat daar nog meer te zien is, te ingewikkeld dat hier te melden. Zie mijn vergelijkingen doorheen dit onderzoek.

Dussen heeft dezelfde herkomst als het nabije **Ussen**, deel van Oss, 713 Osne (zie de Vries), eertijds Olsne, in de bronnen ook **Ulse-ne** (aan de Schelde!), ook in de Groote Waard geworden tot het gemakkelijker in de mond liggende **Usse-ne**, **Ussen**, maar dan D**usse-ne**, D**ussen**.
Van Ulsen (acteur) zou er over mee kunnen praten, genoemd naar Uelsen, net over de grens bij Nordhorn, in 1131 **Ulsnen** en **Ulsen** (zie Köbler). Dezelfde herkomst heeft …… **Usnen** bij Lippstadt, 13e eeuw Usse-na, door Köbler vergeleken met Ussen in Brabant (vóór 1421 in de Groote of Zuidhollandse Waard).

Naamkundigen schrijven bij Oss: “De betekenis is duister, als de betekenis verband houdt met het nabij gelegen Ussen kan gedacht worden aan een oude waternaam.” Oss is in oorsprong genoemd naar de stroom van de Maas. Zie mijn vele vergelijkingen die dat aantonen. Ik weet het al 25 jaar.

Naamkundigen verklaren Analo, ca. 850, de oudste naam van **Andel**, Brabants **Ael**, 1212 Anle, 1259 Alle, waarna Andele, 1573 Ael, en ook Op-Eel en Op- Eil, **als Ana-lo, *ana* ‘op hoger gelegen’ *lo* ‘bos’**, ……
ontstaan aan de stroom van de Maas-stroom de Alm, waaraan ook Ala-sta (Aalst), dat is Ala, afleiding “mit *st*-Bildung”, “alteuropäisch” (zie Krahe), en Aal-burg, nabij Alem, 1200 Ale-heim, ‘woonplaats aan Ale’, hier ook de Maas-stroom, en bij Oss aan de Maas, Aalst-voort, ‘voorde aan Ale-ste, afleiding van Ale, de stroom van de Maas, enz., enz., enz., enz., enz., Ik overdrijf niet.

Ik zou nog vele vele pagina’s door kunnen gaan. In hetzelfde zó grote oude taalgebied is Ael (in de Groote Waard Andel, Brabants Ael, 1573 Ael) ontstaan uit Ale, eerder **Ala**, Oud-Europees. Dan is Analo de klankomwisseling van **Ala-no**, Ale-ne, wijd verbreid (dat bij Ael-ne overal tot Ane werd, zoals bijvoorbeeld Ane, plaats aan de Overijsselse Vecht).

Mijn vergelijkend onderzoek toont aan dat Analo, de oudste naam van Andel, de klankomwisseling is van Ala-no, een oude schrijfwijze voor Ale-ne, in de bronnen meestal gepaard gaand met Alle-ne, vaak samengetrokken tot Alne, hier, en ook elders, geworden tot het gemakkelijker in de mond liggende Anle uit het jaar 1212, zo ook Alle uit 1259, restant van Alne, eerder Alle-ne.

De afleiding van Alne, **Alne-de**, werd tot de klankomwisseling **Andele**, geen ‘an de *lo* ‘bos’. Kunnen rivieren Andele over de grens ‘aan het bos’ betekenen? Zie mijn onderzoek. Vergelijk “beyde die Andelen”, Op- en Neer-Andel aanduidend, met b.v. Andelen-dal, ‘dal van Alne-de’.

Betekent Alle, 1259, oude naam van Andel, *ana* ‘op hoger gelegen’ *lo* ‘bos’? Is dat ook het geval met de plaats Alle aan de Maas-stroom de Semois? Hoevele voorbeelden zou ik nog kunnen geven? Zie mijn onderzoeken, mijn *Getekend Onderzoek* bijvoorbeeld. Ale en Alle zijn oude stroomnamen (zie *Unsere ältesten Flussnamen* van Krahe), waarvan vele plaatsnamen zijn afgeleid, en waar ook rivieren naar genoemd zijn, zoals bijvoorbeeld de Aleine (Ale-ne), zijrivier van de Maas, via Semois, vóór 1226 Ales-ne (zie Gysseling).

Betekenen Eel en Eil in Op-Eel en Op-Eil (Op-Andel), ‘aan het bos’?! Het wemelt in de bronnen, en in mijn onderzoeken, van Ael-, eerder Ale- “und im Ablaut damit” Ele-, Elle-, Eile-, Ille-, met vele afleidingen. (Al deze namen zijn trouwens ook namen van rivieren.) Andel, Brabants **Ael**, in 1573 Ael, hoort zó duidelijk bij **Eel**, **Eil**, ontstaan uit Ale en Ele, Eile, eerder Ala en Ela, Yla, Oud-Europese stroomnamen (zie Krahe), namen van rivieren, in de bronnen ook Ella en Ila.

Ik 1994, nog maar net in mijn onderzoek, mijn speurtocht, terecht gekomen, zag ik het vele Ale aan de Maas-monding, zoals **Ala-ste**, nu **Aalst** (ook met oude naam Ele-ste), temidden van dat vele Ale, Ael, en dacht: Ala-ste is een afleiding van Ala, genoemd naar Ale, Ael, de stroom van de Maas. Toen kreeg ik *Unsere ältesten Flussnamen* van Krahe in handen. En wat las ik op p. 38? “Auch *st*-Bildungen fehlen nicht, so **Ale-sta** > Alst, 12. Jh. **Alest**, **Nebenfluss** der Werse südöstlich Münster”.

Maar wat is Aalst volgens naamkundigen in Nederland en Vlaanderen? Aalst aan de Afgedamde Maas, vroegere loop van de Alm, eerder Ala-ste, wordt verklaard als: “Opgevat als een bijvorm van *els* met de betekenis ‘een groep elzen’. Vermoedelijk dient de naam echter te worden geduid als een afleiding van germ. **alha*- ‘woning, boerderij’ of ‘tempel, heiligdom’ met *st* suffix. De betekenis van germ. **alhust*- is dan ‘woonplaats’ of misschien wel ‘heidens heiligdom’.”

Aalst aan de Dender-stroom in Vlaanderen, 868 Alo-sta (Ala is in de bronnen ook Alo), wordt verklaard als:" Aalst is mogelijk gevormd uit de plantnaam **aloks* 'wild alsemkruid' (Middelnederlands), uit middeleeuws Latijn *aloxinum*, het verzamelsuffix *-t*, dus 'plaats waar alsem groeit'. Gysseling vermoedt echter dat Aalst teruggaat op Germaans **alhusta*, een germanisering van de Voorgermaanse nederzettingsnaam **alkustom*, die afgeleid is van **alkus* 'heiligdom', met nederzettingssuffix *-iom*. In het Germaans evolueerde de betekenis tot 'boerderij'."

Hoe kunnen meerdere rivieren Ale-sta, Ale-stra over de grens, honderden kilometers lang (zie mijn onderzoek *De herkomst van de naam Aalst*), 'een groep elzen', 'wild alsemkruid', 'heidens heiligdom' of 'boerderij' betekenen? **Naamkundigen vergelijken niet, ja een beetje. Ze zijn eigenlijk alleen maar bezig met verkláren.** Mijn onderzoeken tonen dat zo duidelijk aan.

Aalst in de Groote Waard was van de 10e-11e eeuw **Ali-sti** (waarna Ala-ste), volgens naamkundigen "vermoedelijk 'een groep elzen' 'een woning', 'een boerderij', 'een tempel', 'een heiligdom'en 'wild alsemkruid'. Ali-sti is zó duidelijk genoemd naar de stroom van de Afgedamde Maas, de vroegere loop van de Alm.

Vergelijk "Alst **(Fluss)**, 9. Jh., bei Steinfurt, **Ali-sti**" (zie Köbler), **zijrivier** van de Vechte (het verlengde van de Overijsselse Vecht in Nederland), via de **Steinfurter Aa**. Enz., enz.

Naamkundigen in Duitsland verklaren de naam **Ala-sta** als "**alteuropäisch**", een Oud-Europese stroomnaam. Ale-sta is daar te zien in een schrijven onder het kopje "**Alteuropäische Gewässernamen**. Men heeft daar groot respect voor Krahe.

Nogmaals, Ala-ste, Aalst, afleiding "mit *st*-Bildung", is genoemd naar de stroom van de Afgedamde Maas (waaraan ook Analo, de klankomwisseling van Ala-no, afleiding "mit *n*-Suffix" i.p.v. "mit *st*-Bildung"), de vroegere loop van de Alm, waaraan ook Ale-heim, nu Alem, 'woonplaats aan Ale, maar door prof. Blok verklaard als: "misschien *heim* 'woonplaats' met *ale* (< germ.**ala*), 'geheel, resp. groot'; de betekenis 'groot' is echter zeer onzeker."
Op dezelfde wijze wordt ook Aal-burg verklaard, maar is in werkeijkheid ook genoemd naar de stroom van de Alm, nu de Afgedamde Maas.

De Alm zelf is ook naar Ale, Alle genoemd, "mit *m*-Suffix" Ale-me, Alle-me, geworden tot Aelme, Ame, Aam en Al-me (en soms ook Amme). Ale-me en Alle-me zijn ook geworden tot de klankomwisselingen Amele, Amel en Ammele, Ammel, **wijd verbreid**. Ammele werd ook verkort tot Amle, en als vanzelf in uitspraak Amble, **wijd verbreid**. Zie mijn onderzoeken.
De Alm, 1258 Al-me, is eertijds ontstaan uit Alle-me, eertijds ook Ale-me, bij Ael-me-re geworden tot Ame-re, **Amer**, eertijds een stroom van de Alm.

Naamkundigen verklaren Aam, Amel, Ammel, Amer en Amble, alsof dat zuiver overgeleverde namen zijn. En dat zijn ze zo duidelijk niet. Zie mijn onderzoek, de meerdere voorbeelden waaruit dat zo duidelijk blijkt.

Ale-me en Alle-me werden bij Ael-me-re en Alme-re tot Ame-re, **Amer** en Amme-re, **Ammer**. Amme-re werd ook verkort tot Am-re, en als vanzelf in uitspraak geworden tot **Ambre**.

Naamkundigen verklaren Ame-re, Amer en Amme-re, Ammer en Ambre, allen wijd verbreid, alof ze zuiver zijn overgeleverd. En dat zijn ze zo duidelijk niet.
Nogmaals, de Amer was in oorsprong Ael-ma-ra, geworden tot Ama-ra, Amar, **Amer**. Ael-ma is ontstaan uit Ala-ma, geworden tot de klankomwisseling Amala, Amal, wijd verbreid in namen.

Zijn dit "**naamkundige conclusies**" zoals **Henk 't Jong** mij schrijft? Het zijn uitkomsten van intensief vergelijkend onderzoek gedurende vele jaren, geen "uitstapje op naamkundig terrein", waar ik van te voren "even over had moeten nadenken", of "een studie volgen".

Aelma-na werd tot Ama-na, Aman, Amen. Dat Ama-na, Aman en Amen zijn met Alma-na, aanduidingen voor één plaats, zoals Amay, Waals Ama, aan de Maas bij Luik, voorheen Alma-ni en Ama-ni, Aman. Alma-na is meestal zuiver overgeleverd, geworden tot Almen, maar ook wel afgesleten overgeleverd als Amme-ne, Ammen.

De rivier de Eme, **Eem** in de Groote Waard is ontstaan uit Ele-me, bij Eel-me in de loop der tijd geworden tot Eme, Eem. Ele-me werd eertijds ook tot het gemakkelijker in de mond liggende, de klankomwisseling Emele, **wijd verbreid**.

Ale-me, Alle-me "und im Ablaut damit" Elle-me, Ele-me, Eile-me, Ille-me, in feite één rivier-naam, de afleiding "mit *m*-Suffix", zijn de herkomsten, de grondvormen van Ael-me, Al-me en El-me, Eel-me, Eil-me, Il-me, eertijds geworden tot de klankomwisselingen Amele, Ammele en Emmele, Emele, Eimele, Immele, wijd verbreid.

Naamkundigen verklaren Amele, Ammele en Emmele, Emele, Eimele, Immele, zonder te beseffen dat het de verminkt overgeleverde vormen zijn van …….. Ale-me, Alle-me en Elle-me, Ele-me, Eile-me, Ille-me., de grondvormen van …… Ael-me, Al-me en El-me, Eel-me, Eil-me, Il-me.

Alm-kerk aan de Alm, eerder Alme-kercke, en **Emmik-hoven**, ook aan de Alm, gelegen tegenover Alm-kerk, hebben in wezen dezelfde herkomst.
De rivier de Alm is in de bronnen ook **Almi** (Alms-voet, eerder Almi-futhe), "und im Ablaut damit" **Elmi**, waaraan **Elmic-hoven**, in de loop der tijd geworden tot Emmik-hoven. Zie ook Krahe: "Alma-na, im Ablaut damit steht Elma-na" (zie *Unsere ältesten Flussnamen*, p. 36).

Ame is in de bronnen ook Al-me. Maar naamkundigen beseffen dan niet dat Ame de afgesleten vorm van Ael-me is. Ames, voorheen Almes, Nederlands Almen, toont de afgesleten vorm van Aelmes, aan de Schelde-stroom de Nave, waaraan ook, in het dal van de Nave, Amer-val en Ammer-val, de afgesleten vormen van Aelmer-val en Almer-val, 'dal van Aelme, Alme', genoemd naar de stroom van de Nave.

Dat er vroeger Eel-me was toont Emele aan, zo duidelijk de klankomwisseling van Ele-me, de herkomst van het vele Eme, Eem, rivier in de Grote Waard.

Dat er vroeger Ael-me was toont Amele aan, zo duidelijk de klankomwisseling van Ale-me, de herkomst van het vele Ame, Aam.

Er **is** Al-me, El-me, Il-me, namen van rivieren. Dat tonen ook Ammele, Emmele, Immele aan, wijd verbreid, zo duidelijk de klankomwisselingen van ……. Alle-me, Elle-me, Ille-me, de grondvormen van Al-me, El-me, Il-me.

Er is Atele, Attele en ……. Ettele, Ethele, Eitele, Ittele, wijd verbreid. Naamkundigen beseffen niet dat het klankomwisselingen zijn van ……..
Ale-te, Alle-te "und im Ablaut damit" Elle-te, Ele-the, Eile-te, Ille-te, afleiding "mit *t*-Bildung", grondvormen van Ael-te, Al-te en El-te, Eel-the, Eil-te, Il-te, stroomnamen.

Er is Adele, Addele en Eddele, Edele, Idele. Naamkundigen beseffen niet dat het klankomwisselingen zijn van …….
Ale-de, Alle-de en Elle-de, Ele-de, Ille-de, de grondvormen van ……
Ael-de, Al-de en El-de, Eel-de, Il-de, stroomnamen.

Eel-de, ontstaan uit Ele-de, ook geworden tot Edele, is **niet** geworden tot Ede, maar bleef Eelde. Eel-the, ontstaan uit Ele-the, ook geworden tot Ethele, is **wel** geworden tot Ethe. Dat is zo goed na te voelen. Er bestaat dan ook geen Eel-the, maar wel Eelde.
Eethen in de Groote Waard, eerder Ethe-ne, was in oorsprng Eelthe-ne, Eelthen, genoemd naar de stroom, waaraan de nederzetting is ontstaan, vroegere loop van de Maas in de Groote Waard.

Eel-de, plaats bij Groningen, was voorheen **Ele-the** (aldaar niet geworden tot Ethele) en El-de, volgens Van de Aa genoemd naar een waterscheideng van beken aldaar. Het zijn de stroomnamen Ele-the, Ele-de en Elle-de (elders geworden tot Ethele, Edele en Eddele).

"Elte, 12. Jh., bei Rheine, **Ele-the**" (zie Köbler), werd in de Groote Waard bij Elte-ne en Eel-the-ne tot Ette-ne en Ethe-ne.

Ael-te-ne "und im Ablaut damit" Eel-the-ne, El-te-ne, is in de loop der eeuwen geworden tot het gemakkelijker in de mond liggende Ate-ne en Ethe-ne, Ette-ne, de herkomst van **Eethen** of **Eten** in de Groote Waard, ontstaan op een oude stroomrug van de Maas.

Eethen was in 850 Ati-na (Ate-ne), in 1305 Ethen (Ethe-ne), en in 1312 Ette (Ette-ne), eertijds Ael-ti-na (Ael-te-ne), "und im Ablaut damit" Eel-the-ne en El-te-ne. De plaats zou dus eigenlijk **Aelten**, **Eelthen** of **Elten** moeten heten, naar de herkomst, in elk geval Eelthen, op hetzelfde neerkomend als Eelden, maar zeker **niet Aten**, **Eethen** of **Etten**, verminkt overgeleverde vormen. **Aelden**, **Eelden** en **Elden** hebben dezelfde herkomst, ontstaan uit Ael-de-ne, Eel-de-ne en Elde-ne. Naamkundigen verklaren Eethen als: "De betekenis is onzeker. Mogelijk een met het suffix *-n* gevormde oude waternaam".

Ale en Ele, Elle zijn de herkomsten van het huidige Eethen. Ael-ti is ontstaan uit Ale-ti, Ale-te, "im Ablaut damit" Ele-the, Elle-te, de afleiding "mit *t*-Bildung", elders ook geworden tot de klankomwisselingen Atele en Ethele, Ettele.

Enzovoort. Er is nog zo ontzettend veel meer. Zie mijn twee artikelen hierna, maar vooral mijn vergelijkende onderzoeken op mijn website van schilderijen www.kloens.com .

Het staat allemaal al zo **duidelijk** in al mijn onderzoeken, vooral ook doorheen dit onderzoek.

Nu volgt **De herkomst van** D**ubbel**, D**uffel en** D**uffelt**, een artikel van mij in **SEMafoor** van mei 2018, het tijdschrift van **SEM**, **S**tudiekring **E**erste **M**illennium.

De herkomst van Dubbel, Duffel en Duffelt

Bas Kloens, Dordrecht

Upla (Uppel) en Dupla-monde (Dubbel-monde) in de Groote Waard

"De Alm, 1258 Alme, was in de Romeinse tijd nog een brede en belangrijke rivier, een Maasarm. Door de Sint-Elisabethsvloed in 1421 is het westelijk traject van de Alm-stroom geheel verdwenen." Een gedeelte van de Alm is nu nog te zien in het Land van Altena, vóór 1421 in de Groote of Zuidhollandsche Waard. "Bij Nieuwendijk gaat de Alm over in de Uppelsche Gantel", waaraan de plaats Uppel. Naamkundigen verklaren Uppel (gem. Woudrichem) als: "Naar de vorm mogelijk: het *up* 'hoger gelegen' *lo* 'bos'."

Het meerdere Uppel is elders ook Uple, de verkorting van Uppele, de klankomwisseling van Ulle-pe, dat is Ulle-*apa*, Ulle-'stroom'. Vele eeuwen eerder was Uppel Ulla-pa, geworden tot Uppala, verkort tot Upla, op hetzelfde neerkomend als het nabije "Dupla-monde, 12. Jh., wüst an der Mündung der Dubbel in Südholland" (zie Köbler), (oude naam van Dubbel-monde), dat gelezen moet worden als Upla-, Uppala-monde, klankomwisseling van Ulla-pa-monde, 'monding van Ulla-*apa*, Ulle-'stroom, water', Oud-Europees. Vele stroomnamen gaan vooraf met de hoofdletter D, zoals ook hier.

De Dubbel, elfde eeuw Dubla, waaraan Dupla-monde

"Dubbel, 11. Jh., ein Fluss auf dem Eiland-van-Dordrecht, Dubla, Duble" (zie Köbler), ca. 1180 Dubbele (zie Blok), moet gelezen worden als Ubla, Uble, verkorting van Ubbala, Ubbele, de klankomwisseling van Ulla-ba, Ulle-be, op hetzelfde neerkomend als Ulla-pa, Ulle-pe. Vergelijk Duble met Üble aan de Fruts, zijstroom van de Rijn in Oostenrijk. Vergelijk Übil-bach, dertiende eeuw Ubili-bach, zijstroom van de Mur bij Graz, eertijds Uli-bi-bach. Vergelijk "Tulba, 8. Jh., ein Fluss und Ort bei Hammelburg, Dulba" (zie Köbler), zijrivier van de Fränkische Saale, te lezen als Ulba, waaraan Thulba, voorheen Tolbe (Tolba), te lezen als Ulba en Olbe (Olba). Enz.

De Dubbel is verdwenen met de Sint-Elisabethsvloed, maar de vroegere loop daarvan is grotendeels teruggevonden op het na de vloed ontstane Eiland van Dordrecht. "Dubbel-monde, eertyds een fraai dorp onder Dordrecht, doch in den schrikkelyken watervloedt van den jare 1421, nevens vele andere, verdronken, en niet weder boven gekomen." Ook Dubbel-damme, naar de in 1273 in de Dubbel gelegde dam, is verdronken, op een andere plaats gelegen dan het na de vloed herrezen huidige Dubbeldam, nu een wijk in Dordrecht.

"Ulpe-bach, mit Grundform Ula-pa"

In oorsprong was er Ulle-pe, verminkt overgeleverd als Uppele, Uple, maar ook geworden tot Ul-pe, zoals "Ul-pe-bach, mit Grundform Ula-pa" (zie A. Greule, *Deutsches Gewässernamenbuch*), zijstroom van de Rijn, via Sieg, Agger en Wiehl, ook aangeduid met Ül-pe-bach. Of zoals Oppy (< Olpi) aan de Schelde-stroom de Scarpe, 1104 Ul-pi (zie Gysseling). "Up-wich, 12. Jh., bei Ramsdorf bei Recklinghausen, Uppeles-wic" (zie Köbler), was eertijds Ulle-pes-wic en Ulp-wich. Uple-ward is een Oost-Friese plaats bij Emden, verkorting van Uppele-ward, eertijds Ulle-pe-ward. "Upplan, 12. Jh.?, wüst bei Zutphen" (zie Köbler), was eertijds Ulla-pan (Ulle-pen), geworden tot de klankomwisseling Uppalan (Uppelen), waarna verkort tot Upplan (Upplen). "Uple-inge, 10. Jh., bei Badersleben, Uppel-inga" (zie Köbler), is Uppele, Uple, met suffix *-inge*, eertijds Ulle-pe.

Romeinse resten aan de Dubbel in Dordrecht

"De Dubbel had in de IJzertijd en Romeinse tijd een bewoonbare oeverwal. Er zijn scherven uit de IJzertijd gevonden, o.a. een fragment van een pot, te dateren van 800 tot enkele jaren voor Christus." Dat hebben opgravingen aangetoond in 2010. "Er zijn twee Romeinse munten aan de oever van de Dubbel opgegraven, een munt van keizerin Faustina I, geslagen tussen 141 en 161 na Chr., en een munt van keizer Marcus Antonius Aurelius; waaronder fragmenten van dakpannen, slijpstenen, zoutcilinders, aardewerk en enkele metalen voorwerpen."
"Aurelius regeerde tussen 161 en 180 na Chr., en de munt is geslagen tussen december 173 en juni 174 na Chr."
"De vondsten zijn bijzonder, omdat ze niet langs de Merwede zijn gevonden, maar juist langs de rivier de Dubbel.

"Het ontstaan van de Dubbel was tot nu toe onduidelijk, maar nu is zeker dat de rivier al in de Romeinse tijd bestond, bevaarbaar was en van belang. Het lijkt er zelfs op dat de rivier nog ouder kan zijn, want er zijn ook scherven van aardewerk uit de IJzertijd gevonden, die dateren van 200 voor Christus." Inderdaad, Ulla-ba is een Oud-Europese stroomnaam.

"Vele eeuwen later, vanaf de tiende eeuw, werd in de omgeving van Dordrecht een begin gemaakt met het in cultuur brengen van het veenlandschap. De oevers van de grote rivieren de Oude Maas, Dubbel en Merwede dienden hierbij als 'ontginningsassen'." De Ulla-ba was toen al vele eeuwen eerder geworden tot het gemakkelijker in de mond liggende *de* Ubbala, d'Ubbala, d'Ubla, Dubla, Duble, Dubbele, Dubbel.

De Dubbel werd ook aangeduid met Dobbel, eertijds *de* Ulle-be en *de* Olle-be.

"De Dubbel of Dobbel, eene sprank der Maze, westwaarts loopende en zich bij het huis de Merwe in de rivier van dien naam stortende" (zie Reyer Hendrik van Someren). Uppele is ook Oppele, eertijds Ulle-pe, Olle-pe. Uffele is ook Offele, eertijds Ulle-fe, Olle-fe. Ubbele is ook Obbele, eertijds Ulle-be, Olle-be. Obl-ing-hem in Pas-de-Calais wijst op Oble-, met suffix *-ing*, eerder Obbele-, eertijds Olle-be. Vergelijk het eerder genoemde "Upl-inge, 10. Jh., bei Baders-leben, Uppel-inga", eertijds Ulle-pe-inga.

Vergelijk de Duffel, achtste eeuw Dubla en Duble, met de Dubbel, elfde eeuw Dubla en Duble.

"Duffel (de Duffel), 8. Jh., ein Landstrich bei Nijmegen in Gelderland, Dubla, Tubal-gouwe, Dubl-ensis" (zie Köbler), is in Nederland beter bekend als de Duffelt (de Dubbel werd ook aangeduid met Dubbelt), Duits die Düffel, een laaggelegen overstromingsvlakte, gouw tussen Nijmegen en Kleef. Tubal-gouwe was eerder Tubala, te lezen als Ubala, klankomwisseling van Ula-ba. Ook hier werd de gouw aangeduid met Duble, Dubbel (-ensis). Dubla was hier ook Dufla (ook de oude naam van Duffel aan de Schelde-stroom de Nethe), verkortingen van Dubbala en Duffala, waarna Duffele, te lezen als Ubbala, Uffala, eertijds Ulla-ba, Ulla-fa, genoemd naar de stroom, het water van de Rijn en de Waal waartussen de Duffel is gelegen.

"Dubele (1200), ligging onbekend, in Limburg, of in de omgeving daarvan, vermoedelijk slechte overlevering" (zie *Lexicon* van Blok), is ook een naam van de Duffelt bij Nijmegen, immers grenzend aan de provincie Limburg, eertijds Ule-be. "De Duffelt was rond 1396 Dufele", eertijds Ule-fe.
Uffel-te in Drenthe was eertijds Ulle-fe, hier de stroom van de Oude Vaart, geworden tot Uffele, Uffel, met nederzetting Uffel-te, op hetzelfde neerkomend als Duffel-te, Duffelt. Enz. (Er is nog zoveel meer.)

Het nabije Uffelt (Oeffelt) en Duffelt

Oeffelt (één van de oudste dorpen in de gem. Boxmeer, gelegen ten zuiden van het nabije Duffelt), ca. 1100 Uflo, 1573 Oeffel, was eertijds Oele-fe en Ulla-fo (geworden tot Uffalo, Uflo, elders Uffalon, Uflon), genoemd naar de stroom van de Maas. Oeffelt werd tijdens de bezetting als Uffelt gespeld.

Duffel, elfde eeuw Dufla en Dofle, aan de Schelde-stroom de Nethe

"Duffel, 11. Jh., in (der Provinz) Antwerpen an der Nethe, Duffla, Dufla, Dofle" (zie Köbler), komt op hetzelfde neer als "Offel-ten, 12. Jh., bei Lübbecke bei Minden, Ofla-then, Ofle-ten" (zie Köbler), aan de Aue, zijstroom van de Weser. Ofle (in Ofle-ten) en Dofle hebben dezelfde herkomst, verkorting van Offele, klankomwisseling van Olle-fe, Olle-*afa*, Olle-'stroom, water'.

Zie ook "Uffel-de, 12. Jh., unbestimmt mit Bezug zu Goslar, Ofle-ten" (zie Köbler), op hetzelfde neerkomend als Duffel en Dofle. Duffel zou ook Doffel kunnen heten, zoals Dubbel ook werd aangeduid met Dobbel.
Dufla, nu Duffel, was eerder Duffala, te lezen als Uffala, eertijds Ulla-fa, genoemd naar de stroom van de Nethe.

Dufle en Ufle-re in Vlaanderen

"Ufle-re, 12. Jh., unbestimmt in Flandern" (zie Köbler), heeft dezelfde herkomst als Dufle, oude naam van Duffel. Ufle-re is de verkorting van Uffele-re, klankomwisseling van Ulle-fe-re. Vergelijk Ulfe-ter, Ulfter-hoek, genoemd naar de stroom van de Molenbeek bij Venlo, zijstroom van de Maas. Zie ook Uffel-se, Limburgs Öffel-se, aan de Uffelsebeek, zijstroom van de Maas. Ulft, 1338 Ulfe-ta, is genoemd naar de stroom van de Oude IJssel, dat bij Ulle-fe-ta, de grondvorm, zou zijn geworden tot Uffele-ta, Uffel-te, Uffelt, bij Nijmegen Duffelt. Er is nog zó veel meer! Zie mijn *Getekend Onderzoek* en *Nieuw Onderzoek*.

Ul-fen aan de Ul-fe, zijrivier van de Weser, werd bij Ulle-fen, de grondvorm, tot de klankomwisseling Uffelen, Ufflen, nederzetting aan de Weser, met zijrivier de Aue, waaraan Ofla-then (nu Offel-ten), eerder Offala-, op hetzelfde neerkomend als Uffala, eertijds Olla-fa en Ulla-fa, Olla-, Ulla-*afa*, 'stroom, water'.

Ulfe is een zijstroom van de Main, via Nidda, Ulfe is een zijstroom van de Weser, via Sontra. Ulf is een zijstroom van de Our. Ulfen-bach is een zijstroom van de Neckar, enz.
De grondvorm van het meerdere Ulfe, Ulfa is Ulle-fe, Ulla-fa, geworden tot Uffele, Ufle en Uffala, Ufla, aan de Nethe Dufla, nu Duffel.

Offel-ken, 1314 Eufel-kin (De Vries) bij Tongeren is eertijds afgeleid van Olle-fe en Eule-fe (Ulle-fe), hier de stroom van de Jeker, die zich in hartje Maastricht ontlast in de Maas, geworden tot Offele, Offel en Eufele, Eufel, met afleiding -ken, de nederzetting daaraan. Aan de Jeker/Geer ligt ook Oleye, 1139 Ollei (zie Gysseling), "Nederlands Olle", dat aan de bovenloop bij Olle-fe tot Offele werd, Offel-ken.

"Uflon, Ufflan, 11. Jh.", oude namen van "Olfen, nahe der Lippe" (zie Köbler), tonen de verkortingen van Uffalon, Uffalan (Uffelen), klankomwisseling van Ulla-fon, Ulla-fan (Ulle-fen). Olfen werd van 1188-1300 "Parrochia Oflen" genoemd, in 1268 Ulphen. Oflen is de verkorting van Offelen, klankomwisseling van Olle-fen, herkomst van Ol-fen, zuiver overgeleverd, zo ook Ul-phen. De oude namen zijn verminkt overgeleverd. (De familienaam Van Ollefen is zuiver overgeleverd, niet geworden tot Offelen, Oflen!)

Vergelijk Ufflan met het eerder behandelde “Upplan, 12. Jh., wüst bei Zutphen”, verkorting van Uppalan (Uppelen), klankomwisseling van Ulla-pan (Ulle-pen).
“Uffan-gisceita, 11. Jh., unbestimmt, gisceita, giskeid, Scheidung” (zie Köbler), was eertijds ‘waterscheiding van de stroomnaam Ulfan, Ulfa-na’. Enz.

De grondvormen hebben een klankomwisseling ondergaan.

Er is het vele Ael-pe, Al-pe, Ol-pe, Ul-pe, “im Ablaut damit” El-pe, Eel-pe, Eil-pe, Il-pe, bekend bij naamkundigen. Maar men heeft geen verklaring voor Apele, Appele, Oppele, Uppele en Eppele, Epele, Eipele, Ippele. Het zijn de klankomwisselingen van de grondvormen Ale-pe, Alle-pe, Olle-pe, Ulle-pe en Elle-pe, Eile-pe, Ille-pe. (Elle-pe en Eile-pe zijn ook zuiver overgeleverd.)

Er is het vele Ael-fe, Al-fe, Ol-fe, Ul-fe, “im Ablaut damit” El-fe, Eel-fe, Eil-fe, Il-fe, bekend bij naamkundigen. Maar men heeft geen verklaring voor Afele, Affele, Offele, Uffele en Effele, Efele, Eifele, Iffele. Het zijn de klankomwisselingen van de grondvormen Ale-fe, Alle-fe, Olle-fe, Ulle-fe en Elle-fe, Ele-fe, Eile-fe, Ille-fe.

Het zijn de Oud-Europese stroomnamen, met als tweede element *apa*, *afa* ‘stroom’. Die stroomnamen werden vroeger veelal gespeld als Ala, Alla, Olla, Ulla en Ella, Ela, Yla, Ila, met vele afleidingen, te zien in *Unsere ältesten Flussnamen* van prof. dr. Hans Krahe, waaruit zo vele keren de L is weggevallen of een klankomwisseling heeft plaatsgevonden, onbekend in naamkundige kring.

Er is het vele (A-be), Al-be, in mindere mate Ol-be, Ul-be, “im Ablaut damit” El-be, (E-be), Il-be, bekend bij naamkundigen. Maar men heeft geen verklaring voor Abele, Abble (Abbele), Oble (Obbele), Uble (Ubbele) en Ebble (Ebbele), Ebele, Eibele, Ibbele (te zien in de bronnen). Het zijn de klankomwisselingen van de grondvormen Ale-be, Alle-be, Olle-be, Ulle-be en Elle-be, Ele-be, Eile-be, Ille-be.

Zie voor veel meer in mijn onderzoek *De herkomst van Nifterlaca, en nog veel meer*, waarin ook vele namen die voorafgaan met de hoofdletter T of D, waarna de ware riviernaam, zuiver of verminkt overgeleverd. Zie mijn vernieuwde website www.kloens.com (waarin mijn *Getekend Onderzoek* beter te zien is), met binnenkort daarin ook mijn nieuwste onderzoek *Iets gezien dat er altijd al was* (de woorden van Ruud van Veen over mijn vergelijkend onderzoek).

Ik eindig dit artikel waarmee ik ben begonnen: de rivier de Alm. In het *Ortslexikon* van Köbler worden alle rivieren Alme gevolgd door (Ulme?). Zie “Alm, 12. Jh., ein Fluss in Nordbrabant, Alme (Ulme?).” Aan het verlengde van de Alm, de Uppelsche Gantel, ligt Uppel, Uppele, eertijds Ulle-pe, hier met *apa* ‘stroom’, de Gantel, verwant met Ul-me, ontstaan uit Ulle-me, hier “*mit m-Suffix*”. Een nabije stroom is Ulle-be, geworden tot Ubbele, Dubbele.
In de Groote Waard stroomde ook de Maas-stroom de Dussen, met oude namen Dusna en Dussan, te lezen als Usna en Ussan, ontstaan uit Ussa-na, in oorsprong Ulsna en Ulsa-na. Ussen, deel van Oss, 712 Osne, heeft dezelfde herkomst, Olsne, Ulsne, Ulse-ne, genoemd naar de stroom van de Maas, in mijn nieuwste onderzoek met vele vergelijkingen aangeduid, zoals het vele Olse-ne, ook aangeduid met Ulse-ne, dat bij Olsne en Ulsne gewoon tot Osne en Usne is geworden.

Einde artikel.

Nu volgt mijn artikel dat door de redactie van het tijdschrift Oud-Dordrecht is geweigerd.

Inderdaad, mijn artikel “valt in feite buiten de doelstelling van dit tijdschrift, waarbij een variatie van voor iedereen leesbare artikelen wordt nagestreefd”. Het liefst zou ik in een artikel alleen mijn uitkomsten van intensief vergelijkend onderzoek willen geven, met verwijzing naar mijn website. Maar dan gelooft men mij weer niet.

Oud-Europese riviernamen in de Groote Waard

Bas Kloens, Dordrecht

“Plaatsnamen werden op de vlugste en dan ook vluchtigste manier aangeduid, en zijn daardoor meer aan verandering blootgesteld dan de gewone woorden van de taal.” Zie dr. J. de Vries in zijn *Woordenboek der Noord- en Zuidnederlandse plaatsnamen*.
“Tussen het ontstaan van een naam en zijn eerste bewaarde attestatie, liggen eeuwen, soms veel eeuwen van onbekende evolutie. Zie dr. M. Gysseling in zijn *Toponymisch Woordenboek van België, Nederland, Luxemburg, Noord-Frankrijk en West-Duitsland vóór 1226*.

ONBEKEND in naamkundige kringen!

De praktijk van de plaatsnaamkunde is: De oudste namen verklaren, zoals zij zijn overgeleverd in de middeleeuwse bronnen. Zie alle plaatsnamenboeken! Dezelfde plaatsnamen, hier en over de grens, hetzelfde grote oude taalgebied, mét de oude vermeldingen en de lokaliseringen aan *stromen*, en wat daar nog meer te zien is in de zeer gedetailleerde atlas, worden niet met elkaar vergeleken! Ja, een beetje! Naamkundigen zijn éénpuntig gericht op verkláren, niet beseffend dat vele namen al waren verminkt, vóór zij in de middeleeuwese bronnen werden opgetekend. Het gaat hier om een klein maar belangrijk gedeelte van het enorm grote plaatsnamenbestand. Het zijn onze oudste plaatsnamen, genoemd naar waternamen, stammend van vóór onze jaartelling. Ik kwam in 1993 in een onderzoek van plaatsnamen terecht. Ik was naarstig op zoek naar iets, en ontdekte iets anders: De L, die vaak is weggevallen, een klankomwisseling, die vaak heeft plaats gevonden, evoluties, onbekend in naamkundige kringen! Ik ontdekte ook dat alle *stromen* vroeger werden beschouwd als Ale, Alle en Elle, Ele, Yle, Ille, met vele afleidingen. Ik vond later mijn ontdekte oorspronkelijke namen bevestigd in een gedeelte van *Unsere ältesten Flussnamen* van prof. dr. Hans Krahe (1898-1965), althans de zuiver overgeleverde namen daarin. Want ook Krahe heeft niet beseft dat die namen overal óók verminkt zijn overgeleverd! Ik schrijf alles op zoals Krahe dat deed, ook in het Duits. Mijn bewijs is te zien op mijn website van schilderijen, www.kloens.com , vooral in mijn laatste werkstukken. Zie bij informatie. Het is niet mogelijk alles aan te tonen in een artikel. Maar de lezer kan er van op aan dat alles op waarheid berust!
Ik heb de herkomst ontdekt van de rivieren de Alm, Amer, Eem, Dubbel, Dussen, Devel (en mogelijk de Thure), en de plaatsen Eethen, Aalst, Andel, Aalburg, Emmikhoven, Ammerzoden, Neder-Hemert, Uppel, enz., te vinden in (en bij) de Groote Waard, in 1421 getroffen door de Sint-Elisabethsvloed. Van deze namen zijn alleen de Alm, Aalst en Aalburg zuiver overgeleverd.

Dit artikel is een zeer klein gedeelte van wat ik heb ontdekt, maar voor mij speciaal als geboren aan de Dubbeldamseweg, de vroegere loop van de Dubbel (of Thure?), gespeeld in het Land van Valk, waar alle straten zijn genoemd naar de verdronken dorpen en polders in de Grote Waard, geschaatst in het nabije bos van Repelaer (Dordwijk) en voor de Algemene Begraafplaats, water dat vóór de Sint-Elisabethsvloed deel uitmaakte van de rivier de Dubbel.

Ik hoop dat de lezers van ons tijdschrift van de historische Vereniging Oud-Dordrecht zonder vooroordeel kennis zullen nemen van mijn ontdekte herkomsten van bovengenoemde rivier- en plaatsnamen. Ik ben immers geen naamkundige. Ik heb geen historische taalkunde gestudeerd. Maar, nogmaals, mijn onderzoek gáát niet over naam*kunde*, taal*kunde*. Naamkundigen verklaren onnoemelijk veel namen! Het is wetenschap, …… maar bij vele namen niet wáár! Zij zien immers niet dat een L is weggevallen, dat een klankomwisseling heeft plaatsgevonden! Alle namen tussen aanhalingstekens komen uit het *Geschichtliches Ortslexikon Deutschlands* van Gerhard Köbler. Ik vond daarin al mijn ontdekte herkomsten bevestigd. Het teken > wil zeggen ‘geworden tot’. Het teken < wil zeggen ‘ontstaan uit’. Zo dient mijn tekst gelezen te worden.

Eethen zou eigenlijk Aelten, Eelthen of Elten moeten heten, naar de herkomst!

Eethen, 850 Atina, 1305 Ethen, 1312 Ette(n), op een oude stroomrug van de Maas, is < Ael-ti-na (Ael-te-ne), "im Ablaut damit" Eel-the-ne, El-te-ne, "mit *t*-Bildung", < Ali-ti en Ele-the, Elle-te (ook > de klankomwisselingen Atili (Atele) en Etele, Ettele). Vergelijk Eel-the-ne met Op-Eel (nu Op-Andel). Vergelijk Ael-ti-na met Ael-burg, Andel (Brabants Ael), en met Aals-veld, polder bij Eethen. Alle namen zijn genoemd naar de *stroom* van de Maas en de Alm.
Aalten in de Achterhoek is zuiver overgeleverd, omdat Ale hier gedurende eeuwen niet tot Ael werd, in 828 Alad-ne, waarna Ale-thin, Ala-don, Ale-then, en pas in 1381 Ael-ten, genoemd naar een Oude IJssel-*stroom*. In de Grote Waard was Ali-ti eeuwen eerder bij Ael-ti-na > A-ti-na. Naamkundigen vinden de betekenis van Eethen onzeker: "Een oude waternaam, met suffix *-n*?"

"Thethen, 11. Jh., bei Olpe, Tatena", was eerder Ate-na en Eethe-na, < Aelte-na en Eelthe-na. Vele namen gaan vooraf met Th, T, D en N. Zie mijn werkstuk *De herkomst van Nifterlaca, en nog veel meer!* "Datteln, 12. Jh., bei Recklinghausen, Dattile", is < Attile en Atteln, Attelen, de klankomwisselingen van Alli-te en Alle-ten. "Atteln, 11. Jh., bei Büren, Alti-na, Elte-ne", is zuiver overgeleverd, zo niet de huidige naam! "Etteln, 12. Jh., bei Atteln, Atlon", is < Alla-ton (Alle-ten), > Attalon, Atlon. Elle-ten is > Ettelen. Datteln, Atteln en Etteln zijn genoemd naar de Lippe-*stroom*. "Die Attel, Zufluss des Inns in Bayern", is < Alle-te, > Attele. "Dettel-bach, 9. Jh., bei Volkach, Tetila-pah", is < Elle-te-bach en Eli-ta-pah (Ele-te-bach). Enz.!

"Ehle, Nebenfluss der Elbe", is in de Grote Waard bij Ehle-the, Ehl-the-ne, > Ethe-ne, Eethen. "Nethen, 12. Jh., an der in die Dijle fliessenden Nethen in Brabant, Netene", is < Eelte-ne. Dat geschiedde ook bij "Die Nethe, Zufluss der Weser", < Eel-the. Ale en Elle, Ele zijn wijd verbreid, "mit *t*-Bildung": Ale-te en Elle-te, Ele-te. "Elte, 12. Jh., bei Rheine, Ele-the", werd in de Grote Waard bij Elte-ne en Eelthe-ne tot Ette-ne en Ethe-ne, waarna Etten en Eethen. "Etten, 12. Jh., bei Breda, Ete-ne, Ette-na", 1356 ook Atte-ne (beter bekend als Etten-Leur), is < Alte-ne, "im Ablaut damit" Eelte-ne, Elte-na, hier de Mark-*stroom*. Naamkunde: "Etten is problematisch." Ette-ne is niet problematisch, < Elte-ne, gewoon te zien in de bronnen en de gedetailleerde atlas.

"Elten, 10. Jh., bei Rees, Alti-na, Elte-na, Eltnon, Elti-na", is zuiver overgeleverd, hier de Rijn-*stroom*. Prof. Blok ziet niet dat "Ettenon, 1180, ligging onbekend, in Nederland?", is < Eltenon. "Ettel-dorf, 9. Jh., bei Bitburg, Adilin-dorf, Eddelen-dorf, Ettelen-dorf, Etilin-dorf", is < Ali-din-dorf, "im Ablaut damit" Elle-den-, Elle-ten-, Eli-tin-dorf, "nederzetting aan Ali (Ale) en Elle, Ele, de *stroom* van de Kyll, een Moezel-stroom, afleiding "mit *t*-Bildung", de nederzetting daaraan. De plaats zou, indien zuiver overgeleverd, nu Ael-den-, El-den-, El-ten-, of Eel-ten-dorf heten!

Het Land van Alte-na is genoemd naar de stroom van de Maas, < Alle-te.

Al-ta is een riviernaam, < Alla-ta, ook > Attala. "Alte-na, 12. Jh., an der Lenne, Alta-na", is genoemd naar de Lenne-*stróóm*! "Al-te-na, 12. Jh., Landstrich und Fluss in Brabant, Al-ta-na", 966 "fluvio Huolte-na", na 1198 Holte-na (Olte-na), Outha-na (< Oultha-na!), Othe-na (< Oolthe-na!), is de Maas-*stroom*. Ale, Ael en Alle, Al zijn in de bronnen óók Ole, Ool (Oul) en Olle, Ol!

Aalst is genoemd naar de stroom van de Alm, beiden "alteuropäisch", zie Krahe.

Ik was nog maar net in mijn onderzoek terecht gekomen, het vele Ale ontdekkend aan Maas-*stromen*, zo ook de herkomst vindend van Aalst, Ale-ste, afleiding van Ale-*stroom*, toen ik *Unsere ältesten Flussnamen* van Krahe in handen kreeg. Ik zag zowaar dezelfde herkomst, p. 38: "Auch *st*-Bildungen fehlen nicht, so Ale-sta > Alst, 12. Jh., Alest, Nfl. der Werse." Van het vele Ale-sta, heeft Aalst in de Grote Waard de oudste papieren. In 814 schonk ene Baldericus stukken grond bij Halo-sta (Hale-ste) aan het Benedictijner klooster Laurisheim bij Mainz. "Aalst, 10. Jh., in Gelderland, Ali-sti, Alo-ste, Ala-ste, Halo-sta (um 814/815), Ael-ste, Ele-ste, El-ste", komt op hetzelfde neer als Ali-ti en Ele-the (Eethen!). Alleen de afleidingen zijn anders, "mit *st*-Bildung"

en “mit *t*-Bildung”. Aalst heef dezelfde herkomst als 8 rivieren Ale-sta, Ale-stra over de grens, in totaal 700 km lang (o.a. Alster en Elster, “alteuropäisch”, zie prof. Udolph in Duitsland).
Aalst is ontstaan op de oeverwal van de Alm, maar ligt door verandering van de rivierenloop nu aan de Afgedamde Maas. Aalst is genoemd naar de *stroom* van de Alm, eertijds Ale en Ele, Elle, de afleiding “mit *st*-Bildung”, Ale-ste “und im Ablaut damit” Ele-ste, Elle-ste.
Naamkundigen denken dat Aalst, Ale-ste (over de grens meerdere rivieren!) “mogelijk ‘een groep elzen’, ‘woning, boerderij’ of ‘tempel, heiligdom’, met *st* suffix” betekent. Vergelijk “Aalst, 10. Jh., Ali-sti” met “Alst (Fluss), 9. Jh., bei Steinfurt, Ali-sti”!

Eelme-kerke en Elmic-hoven “optie Alm” zijn > Eme-kerke en Emmic-hoven!

Er is Ele-te, “mit *t*-Bildung” (Eethen), Ele-ste, “mit *st*-Bildung” (Aalst), Ele-ne, “mit *n*-Suffix”, Ele-me, “mit *m*-Suffix”, bij Eel-me, > Eme, Eem! “Eem is een oude naam van de Alm.” (Zie het *Aardrijkskundig Woordenboek der Nederlanden*, Van der Aa). “Eem-kerk optie Alm” (!), 1216 Eme-kerke, is < Eel-me-kerke, waaraan ook Op-Eel. Zie Krahe, p. 36: “Alme, im Ablaut damit Elme, Ilme.” Emmik-hoven aan de Alm, tegenover Alm-kerk, is < Elmic-hoven, ‘aan Elmi’, met grondvorm Almi, de Alm, waaraan Almi-futhe, 1105, het verdronken Alms-voet. “Alme ist ein Nfl. der Exter, 1359 Almi-na, im Ablaut damit Elmi-na”, zie Krahe, p. 36, “alteuropäisch”.

Andel was vroeger Ala-no (> Analo), Ale, Ael, Alle, Alne, Alne-de (> Andele).

Prof. Blok leest Andel, ca. 850 Analo, als Ana-lo, en verklaart: *ana* ‘op hoger gelegen’ *lo* ‘bos’. (Zie het *Lexicon van nederlandse toponiemen tot 1200*.) Hij gaat hier voorbij aan de oude namen ná 1200: 1212 Anle, 1259 Alle, 1333 Andel, 1573 Ael, en Op-Eel (Op-Andel).
Analo en Anle zijn klankomwisselingen van Ala-no (Ale-ne) en Alne (< Alle-ne), “mit *n*-Suffix”. Andele is de klankomwisseling van Alne-de, afleiding van Alne! Alle namen zijn genoemd naar de *stroom* van de Alm. Alm (1258 Alme) en Alne (nu Andel) komen op hetzelfde neer. Alleen de afleiding is anders, “mit *m*-Suffix” en “mit *n*-Suffix”. “Alna, Alno, Alne ist alteuropäisch” (zie prof. Krahe en prof. Udolph), “pre-Keltisch” (zie prof. Nicolaisen, afgestudeerd bij prof. Krahe).

Andel heeft dezelfde herkomst als Anloo en Annen in Drenthe.

Andel, ca. 850 Analo, heeft precies dezelfde herkomst als “Anloo, 12. Jh., in Drenthe, Analo (2), Anlon, Anlo”, klankomwisselingen van Ala-no, Alnon en Alno, hier genoemd naar een *stroom* van de Hunze, waaraan ook het nabije Annen, 1309 Anne, < Alne (eerder Alna of Alno).
Zuiver overgeleverd is “Ahlen, 8. Jh., bei Beckum, Alnon, Alna, Alnun, Alnen, Allun”, hier de *stroom* van de Werse, met zijrivier de “Alst, < Ale-sta, 12. Jh. Alest, Nfl. der Werse, südöstlich Münster”, afleiding “mit *st*-Bildung” (zie Krahe, p. 38), i.p.v. “mit *n*-Suffix” bij Al-non, Al-na.

Andel, ca. 850 Analo, < Ala-no, “is of Pre-Celtic Indo-European origin”.

“Alo-na ist ein Nfl. der Luokna in Litauen” (zie Krahe, p. 37). “Anola-felde, 8. Jh., unbekannt”, is de klankomwisseling van Alo-na-felde, volgens mij “Al-feld, 8. Jh., bei Mosbach, Alon-felde, Alen-felt”. Alo-na-felde evolueerde hier ook tot het juiste Alon-felde.
Ala-no (aan de Alm > Analo, ca. 850, Andel), is elders > Alan, 1199, oude naam van de Allen in Cornwall, Cornish Alen, “of Pre-Celtic Indo-European origin”, zie prof. dr. W.F.H. Nicolaisen, auteur van *Die alteuropäischen Gewässernamen der britischen Hauptinsel*.
Ala-no werd in de loop der eeuwen, “op de vlugste en dan ook vluchtigste manier aangeduid, te doen gebruikelijk bij aardrijkskundige namen”, tot het gemakkelijker in de mond liggende, de klankomwisseling Analo, en als zodanig, dus verminkt, in de vroeg-middeleeuwse bronnen opgetekend, ca. 850. In Andel, Brabants Ael, heet een huis Analo. Dat zal veranderd moeten worden in Alano, …….. of Alene, Alen, Ael!
Vergelijk Andel, 1212 Anle, < Alne, met Elnes in Pas-de-Calais, 12^{e} eeuw Enla, Enele, Henli-aco, Elne en Helne (Gysseling). Zoek de klankomwisselingen! Inderdaad, de drie oudste namen, eertijds Elna, Elene, Helni-aco, genoemd naar de *stroom* van de Aa. En Anle, nu Andel? Alne!

Vergelijk “beyde die Andelen”, 1545, oude naam van Op- en Neer-Andel, met “Andelen-dal, 12. Jh., wüst bei Dingelstädt”, < Alne-den-dal, ‘dal van Alne’. Andelle, 57 km, is een zijrivier van de Seine, < Alne-de. “Andelay, 9. Jh., an der Seine, Andela-gum, keltisch”, was eertijds Alne-da. “Andels-bach, auch Andel und Andeln-bach”, zijstroom van de Donau, via Ablach, was eertijds Alne-des-bach, Alne-de en Alne-den-bach, zo ook “Andeles, 12. Jh., unbestimmt mit Bezug zu Österreich”. “Andlau, Fluss, 10. Jh., ein Flussname und Ortsname, Antila, Antala, Andela”, toont de klankomwisselingen van Alni-ta, Alna-ta en Alne-da. Enz. Alne is wijd verbreid!

Aal-burg is ‘burcht aan Ale’, de stroom van de Alm.

Aal-burg, 889 Al-burch, 1487 Ael-borch, is genoemd naar de Alm-*stroom*, nu aan de Afgedamde Maas, waaraan ook Andel, Brabants Ael, zo ook Aalst, Ael-ste, Ale-ste. Het nabije Alem, 1200 Ale-heim, is ’woonplaats aan Ale’, de Maas-*stroom*. Aals-voort (Ales) bij Oss, ook Aalst-voort genoemd (Alest-), is ‘voorde door Ale’, “mit *s*- und mit *st*-Bildung”, ook hier de Maas-*stroom*. “Analen-burch, 12. Jh., unbestimmt”, is < Ala-nen-burch, op hetzelfde neerkomend als Aal-burg.

Vele rivieren Alme in Europa, “alteuropäisch”

De Alma in de Krim is bekend van de Slag aan de Alma in 1854. Engelsen en Fransen wonnen die slag tegen de Russen. De Pont de l’Alma in Parijs is ernaar genoemd. Vele kinderen kregen toen trots de voornaam Alma. “Alme ist ein Nfl. der Lippe, 9. Jh. Almi-na, 1075 Alma-na .” “Alme, ist ein Nfl. der Exter, 1359 Almi-na, im Ablaut damit Elmi-na.” “Alme ist ein Nfl. der Riehe, deren Name auf Alma-ra zurückzuführen ist.” “Almos ist ein Nfl. der Donau, auch Alma. Dieses kommt auch vor als Fluss in Etrurien und in Norwegen und liegt auch dem heutigen Alm, 1258 Alme, Nfl. der Oude Maas in Nord-Brabant und Yealm, Fl. in Devonshire, 1414 Yalme, zugrunde.” “Almo ist ein Nfl. des Tiber bei Rom”. “Almo-ne ist ein Fl. in Preuss.-Litauen.” “Alm ist ein Nfl. der Traun , 777 Albi-na, 10. Jh., Alba-na.” “Alm ist ein Nfl. der Salzach , 8. Jh., Albi-na.” “Alf ist ein Nfl. der Prüm, 817 Alba”. “Alb ist ein Nebenfluss des Rheins, 890 Alpa.” Enz.! Al-me, Al-be, Al-pe en Al-fe komen op hetzelfde neer. Zie al dit Alme bij Krahe, p. 36 en 52.

Alne-de (Andel) in de Grote Waard en Alne-den (Andel) in Groningen.

Na Alma, “mit *m*-Suffix’, vervolgt Krahe: “Mit *n*-Elementen sind gebildet Alna. Im Ablaut dazu steht Elna.” (Elna werd tot Enla. Zie eerder.) Andel, 1212 Anle, < Alne (bij Alne-de > Andele), komt op hetzelfde neer als Alme, de *stroom* waaraan het is ontstaan.
Vergelijk Andel, 1212 Anle, met Anla-don (Anle-den), oude naam van Andel in Groningen, vroeger gelegen bij de voormalige wijde mond van de Hunze, < Alna-don (Alne-den). Alna-da werd er tot Andala, Andele, daar ook > de verkorting Andle, met afleiding Andle-da (dubbelop).

Lagen in de Romeinse tijd Alano en Alosta al aan de rivier de Almo of Alma?

“De Alm was in de Romeinse tijd nog een brede en belangrijke rivier, een Maasarm die nog tot circa 1100 actief was.” Er woonden in die tijd natuurlijk ook al mensen langs de Almstroom. Wellicht woonden zij toen in Alano (nu Andel) of Alosta (nu Aalst), Oud-Europese riviernamen! “In de brede oeverwallen van de Almstroomrug zijn bewoningsresten gevonden uit de Romeinse tijd.” “De Alm ontstond 2300 jaar geleden als tak van de Rijn, maar werd in de Middeleeuwen, of in de Romeinse tijd, overgenomen door een Maas-tak (Zie Geschiedschrijving-Noord-Brabant.)

Ale-me, Ael-me-re, Alle-me, Al-me-re, is > Amele, Ame-re, Ammele, Amme-re

“Door de Sint-Elisabethsvloed in 1421 is het westelijk traject van de Alm-stroom verdwenen.” Was de Amer, grote getijdenkreek in de Biesbosch, vóór de Sint-Elisabethsvloed een zijstroom van de Alm? Is de Alm, eerder Alme, ook “zurückzuführen auf Alma-ra”? In de bronnen zijn Alma-ra en Ama-ra oude namen van één plaats! Dan was Ama-ra eertijds Aelma-ra! En de Amer? Aelmer! Het vele Amer is al te vinden in de geschreven bronnen uit de 7e, 8e en 9e eeuw.

Amelé-court, 777 Alme-ra-ga-curtis, 822 en 1106 Alme-re-ci-curtis, 1180 Ame-ri-court (!), 1347 Amel-curt, 1421 Emel-kort, 1573 Ale-me-court (!), 1613 Amelain-court, 1801 Ammelé-court, en tijdens de 1e en 2e wereldoorlog Alme-richs-hofen, is genoemd naar de Moselle-*stroom* de Seille. (Zie de uitroeptekens!) Ame-ri-court was eertijds Aelme-ri-court. En Ame-re in de Grote Waard? Amele-curt en Amelain-court zijn de klankomwisselingen van Ale-me-curt en Ale-min-court, "im Ablaut damit" Ele-me-kort, > Emele-kort, 1421. Ammelé-court was eertijds Alle-me-court. Ale-me laat zien dat er ook Ael-me was, zo ook Ael-me-re, overal geworden tot Ame-re, Amer, …… zo ook Ael-me-ne, overal geworden tot Ame-ne, Amen.

Aan de Nave, Schelde-stroom via Leie en Clarence in Pas-de-Calais, ligt Ames, Vlaams Almen, 1209 Almes, 1801 Amel, eertijds Aelmes, < Ael-me, eerder Ale-me, > Amele, de Nave-*stroom*. In het Nave-dal ligt ook het nabije Aumer-val, 1278 Amer-val, 1516 Ammer-val, < Aelmer-val en Almer-val, 'dal van Aelme en Alme'. Aan de Nave ligt ook het nabije Amettes, < Aelme-tes.

De herkomst van Ammerzoden: Alle-me-, Al-mer-ooi en Ale-me-, Ael-mer-ooi

"De Alm liep ook door de Bommelerwaard, verzand voor 1200." Ammerzoden, in de volksmond Ammer-ooie, Amel-roi en Ammel-roien, vanaf de 12e eeuw Ambers-oi, Amers-oyen, Amel-rooy, Ammers-oyde, in de Bommelerwaard, is genoemd naar de Maas-*stroom*, Ale-me, Alle-me, Ael-me-re, Al-me-re, > Amele, Ammele, Ame-re, Amme-re, en *oye*, 'aan water gelegen stuk land'. Ammerzoden zou eigenlijk moeten worden aangeduid met Almer-zoden, Almer-ooie, Aelmers-ooien of met Ale-me-, Ael-me-roi en Alle-me-, Al-me-roien, naar de herkomst!
"Ammer, Nfl. des Neckars, geht auf "amra' zurück, keltisch." Alma-ra, > Amma-ra, Am-ra, is ook > Ambra. "Dammers-feld b. Dammers-bach b. Hünfeld", is < d'Almers-feld bei d'Almers-bach. Groot-Ammers en Ammers-tol zijn < Alme-res-, Almers-, 'ván Alme', de Lek-*stroom*.

Haelmer-the, "im Ablaut damit" Helmer-te en Heel-mer-te, nu Neder-Hemert

Aan de Mark-*stroom* bij Breda ligt Emer (< Eelmer), ca. 1440 Amer (< Aelmer), bij Voord van Emelen-berg (< Ele-men-), 1340 Voirt van Amers-berg (< Aelmers-). Emer, Den Eemer, Den Hemert, Den Emmer, adellijk Huis bij Breda, is < Eelme-re, Heelme-re (Heelmer-te) en Elme-re. Nederhemert aan de Afgedamde Maas, de vroegere loop van de Alm, 1144 Hemmer-te, ca. 1151 Hamer-the, is < Haelmer-te (Aelmer-te), "im Ablaut damit" Helmer-te (Elmer-te), Heelmer-te (Eelmer-te). Hael-me (Ael-me) is < Hale-me (Ale-me), ook > Hamele (Amele), Hamel, zijrivier van de Weser, waaraan, Hameln, Nederlands Hamelen (Amelen), < Hale-men (Ale-men).

De Amer bij Geertruidenberg was in oorsprong Ael-ma-ra, > Amara.

"Amers-foort, 11. Jh., nordöslich Utrechts, Amers-forde, eher zu dem Flussnamen Amara (Eem) Amal", is < Ala-ma, > Amala, Amal, bij Ael-ma-ra > Amara, herkomst van Amers-foort en de Amer, na 1421 getijdenkreek in de Biesbosch, in 1904 aangesloten op de Bergsche Maas. Amels-foort (Ameles-foort) bij Moergestel in Noordbrabant, is < Ale-mes-fort, bij Ael-mes-fort, > Ames-foort, de Nedersaksische naam van Amers-foort in Utrecht, gelegen aan de Eem, eerder Eme, < Eel-me, Ele-me, elders > Emele.
De Maas-stroom de Reusel bij Moergestel heette vroeger Amer, ook aangeduid met Emer, Demer en Nemer (den Emer, > de Nemer), waaraan Amer-voert, ook aangeduid met Amers-fort (!), Amels-fort, Emel-voert, Emer-voert, d'Eemer-voert, Deemer-voert en Nemer-voert (zie *Nomina Geographica Neerlandica* en Genealogie familie Van Amelsfoort). De L is weggevallen uit alle namen, behalve bij Ameles-fort en Emele-voert, < Ale-mes-fort, "im Ablaut dazu" Ele-me-voert.

Ulsa-na, Ulsna is > Usna, d'Usna, Dusna, 1167, de Dussen in de Grote Waard.

De Dussen, 1167 Dusna, moet gelezen worden als d'Usna, Usna, Ussa-na, bij vele namen het geval, < Ulsna, Ulsa-na. "Uelsen, 12. Jh., nordwestlich Nordhorns bei Bentheim, Ulsnen, Ulsen", is zuiver overgeleverd, zo ook "Uelzen (Ülzen), 10. Jh., an dem Ilmenau bei Lüneburg, Ulle-sen".

Vergelijk Ulsnen bei Bentheim met "Usnen, 11. Jh., wüst bei Erwitte bei Lippstadt, Usne, Usse-na", en met "Ussen, 11. Jh., wüst südöstlich Lippstadts bei Soest", én met Ussen bij Oss!

Ulsna, Elbe-stroom, is in de Grote Waard > Usna, d'Usna, Dusna, de Dussen.

De Oelze (10 km), 1229 Ulsna ("spater Ölze"), is een Elbe-stroom (via Saale en Schwarza) in Thüringen. Ulsna is in de Grote Waard > Usna, d'Usna, Dusna, 1167, de Dussen.
De plaats Dussen, 1156 Dussan, 1305 Dusne, moet gelezen worden als Ussan en Usne, < Ulsan, Ulsa-na en Uls-ne, Ulsen, zoals Uelsen, 12e eeuw Ulsen, net over de grens, bij Bentheim. "Oelsa-Bach, Nfl. der Weisseritz, Zufluss der Elbe", in het Nederlands Eulsa-, Ulsa-Bach, is bij Ulsa-na, > Ussa-na, Usna, waarna > d'Ussa-na, d'Usna, Dusna. "Uel-sheit, 12. Jh., bei Wiltingen bei Saarburg, s. Scheit, Scheidung", is 'waterscheiding van Uele, Ulle', eerde Ulla.

Alne (> Anle, nu Andel), óók Olne, Ulne, is bij Ulsne > Usne, d'Usne, Dusne.

Alne (> Anle, 1212, nu Andel), is in de bronnen óók Olne én Ulne! "Alna, Olna, "und im Ablaut damit Elna" (Krahe, p. 36), óók Ulna, werden bij Alsna, Olsna, Elsna en Ulsna tot Asna, Osna, Esna én Usna, > d'Usna, de Dussen. Onna bij Steenwijk, 1446 Unna, is < Olna en Ulna. Unna aan een Lippe-stroom, < Ulna, ligt náást Uhlen-brock, d.i. Uhle-ne, Uhl-ne, Ulne. "L'Orain, ou le Dorain (!), afflluent du Doubs, Jura, 922 Onna, 914 Unna, is < Olna, Ulna, bij Ulsna, > Usna, > d'Usna, Dusna in de Grote Waard. Olrin is > Orain, Dorain. Enz.! Was de Doubs (453 km), een Rhône-stroom, vroeger Dubis genaamd, eertijds Dulbis, < Ulbis? Vergelijk Dave-sur-Meuse, vroeger Davelle, Davre en in 1085 Dalbis, < Albis, Ael-ve-sur-Meuse, Ale-ve (> Avelle), Ael-vre. (Zie meer: *De herkomst van Nifterlaca, en nog veel meer!*) Zie hierna Ubili, < Uli-bi, Ulbi.

Olsna werd tot Osna, zoals "Osna-brück, 8. Jh.?, an der Hase, Asna-bruggi", < Alsna-bruggi. Asna, oude naam van de Lippe (zie Gysseling), is < Alsna, < Alsa-na (Krahe), "alteuropäisch". Elsna werd tot Esna, "Ruisseau d'Esnes, Nfl. der Maas, Dép. Meuse, 940 Helna" (Elna, Elsna) (Krahe, p. 36 en 37). Olsna is ook Ulsna, > Usna, d'Usna, waarna Dusna, 1167, de Dussen.

Uit Oss, eerder Osse, Osne, bij Ussen, is de L weggevallen, zo ook uit de Dussen.

Oss, Osse, met oudere vorm Osne (zie De Vries), < Olsne, Olse-ne, komt op hetzelfde neer als Ulse-ne, > Usse-ne, Ussen, nabij Oss (nu een wijk van Oss), genoemd naar de Maas-*stroom*. Ussen en de Dussen hebben dezelfde herkomst. Naamkundigen: "De betekenis van Oss is duister. Als de naam verband houdt met het nabij gelegen Ussen kan gedacht worden aan een oude waternaam." Osne (< Olsne!), is een zijrivier van de Marne. Osnes (< Olsnes!) ligt aan de Maas-stroom de Chiers. Ossen-drecht, vroeger aan de Schelde, 812 Osne (De Vries), is < Olsne! Aan de Schelde bij Gent ligt Olsene (Olsne), 797 Olfne, < Olfe-ne. Ol-*fe* is Ol-*afa*, Ol-'stroom'.

De herkomst van de Dubbel en de Duffelt is Ulla-ba, Oud-Europees!

Er zijn vijf rivieren Ulfe in Duitsland, ook Olfe, voorheen Olle-fe en Ulle-fe, óók geworden tot de klankomwisselingen Offele, Offel en Uffele, Uffel, herkomst van de Duffel of Duffelt, Duits die Düffel, 8e eeuw Dubla (!), een streek, gouw, een laaggelegen overstromingsvlakte van Nijmegen tot Kleef, genoemd naar de Rijn- en de Waal-*stroom*, waartussen het gelegen is.

Vergelijk de "Dubbel, 11. Jh., ein Fluss auf dem Eiland-van-Dordrecht, Dubla (!), Duble (1064)." Ullle-fe, Olle-fe was eerder ook Ulle-be, Olle-be, > Ubbele, Obbele, de herkomst van d'Ubbele, Dubbele, ca. 1180, oude naam van de Dubbel, én van d'Obbele, Dobbele, de Dobbel, ook een aanduiding voor de Dubbel. Zie in oude teksten: "De Dubbel of Dobbel, eene sprank der Maze."

Uffele en Offele werden in de 11e eeuw geschreven als Uffala en Offala, verkort tot Ufla en Ofla. "Olfen, 11. Jh., nahe der Lippe, Uflon, Uflan", was eertijds Ulla-fon en Ulla-fan, geworden tot de klankomwisselingen Uffalon en Uffalan (Uffelen), verkort tot Uflon en Uflan (Uflen).

Olfen, huidige naam, is zuiver overgeleverd! Hieruit blijkt dat Uffel (eerder Uffele), in de namen van de Duffel of Duffelt bij Nijmegen, de klankomwisseling van Ulle-fe is, eerder ook Ulle-be!

"Duffel, 11. Jh., in der Provinz Antwerpen, an der Nethe, Duffla, Dofle", was eertijds Ulla-fa, Olla-fa, de *stroom* van de Nethe (Eel-the!), > Uffala, Offala, waarna Ufla, Ofla, > Dufla, Dofla! Vergelijk Dufla met Dubla, 8e eeuw, oude naam van de Duffel of Duffelt bij Nijmegen en Kleef en van de Dubbel bij Dordrecht. Ulla-fa is dus een latere vorm van Ulla-ba, > Ubbala, waarna verkort tot Ubla, bij d'Ubla > Dubla, 8e eeuw, bij Nijmegen en in de Grote Waard bij Dordrecht.

De herkomst van de Duffelt is in wezen ook Dubbelt, oude naam van de Dubbel:

"Duffelt (de Duffel), 8. Jh., ist ein Landstrich bei Nimwegen in (der Provinz) Gelderland, Dubla, Tubal-gouwe, Dubl-ensis, Divel-ro marca, Duvele-ro, Duvelha-ra", ook Düffel-gau genoemd. Ulla-ba is > Ubbala, Ubla, d'Ubla, Dubla. Ula-ba is > Ubala, Tubala, Tubal-gouwe. Ulle-be is > Ubbele, Uble, d'Uble, Dubl-ensis. Ile-ve ("mit *v*-Element") is > Ivele, d'Ivele, Divel-ro marca. Ule-ve is > Uvele, d'Uvele, Duvele-ro. Ule-va is > Uvela, d'Uvela, Duvela, Duvelha-ra.

In oude teksten wordt de Dubbel regelmatig ook Dubbelt genoemd, zoals "Eene verklaring van Jan Willemze Reyers, Ambachtsheer van Dubbeldam van het jaar 1521": "De Dubbelt plach een water te zijn van Oosten afkomende, daer sluyzen in lagen, en de plach west van de stad van Dordrecht te lopen, deur het gors, daer die jurisdictie van de stad eijnde." (Uit *Beschreiving der stad Dordrecht* door Gilles Dionysius Jacobus Schotel, p. 64.)

De Duffelt, 8e eeuw Dubla, Tubal-gouwe en Dubl-ensis, zou net zo goed ook Dubbelt kunnen heten, zoals de Dubbel, in de 11e eeuw Dubla, in oude teksten Dubbelt.

De Dubbel en de Devel hebben precies dezelfde herkomst als de gouw de Duffelt.

Duvelha-ra is een oude naam van de Duffelt, maar óók van de Devel, een rivier in het verlengde van de Dubbel! "De Dubbel begon vóór de Sint-Elisabethsvloed van 1421 bij Dubbelmonde uit de Oude Maas, dat zich verdeelde in twee takken. Eén tak vloeide oostwaarts naar Dordrecht, de andere westwaarts onder de naam Duvelha-ra (Devel) door de Zwijndrechtse Waard." De Oude Maas bestond toen nog niet. De Dubbel en de Duffelt waren voorheen Dubla en Duvelha-ra!

Ele-ve, "mit *v*-Element", > Evele, d'Evele, Devele, Devel, heeft in wezen dezelfde herkomst als Ele-the, "mit *t*-Bildung", bij Eel-the-ne > Ethe-ne, Eethen, ontstaan op een oude stroomrug van de Maas, met zijstroom Dubbel/Devel. Alleen de afleiding is anders, zo ook bij Ele-ste, "mit *st*-Bildung", oude naam van Aelst, Ale-ste; zo ook bij Ele, > Eel, Op-Eel, nu Op-Andel; zo ook bij Ele-me, "mit *m*-Suffix", bij Eel-me, > Eme, Eem, de Alm, 1258 Alme, ook Aelme, > Ame, Aam.

De ligging van Dubele is niet meer onbekend!

Ule-be en Ule-fe zijn > Ubele en Ufele, waarna d'Ubele, Dubele en d'Ufele, Dufele. De Duffelt werd rond 1396 aangeduid met "in Dufele". Wat is dan "Dubele (1200), ligging onbekend, in Limburg, of in de omgeving van deze provincie" (zie *Lexicon* van Blok)? Een oude naam van de Duffelt! Blok: "vermoedelijk slechte overlevering". Nijmegen grenst aan de provincie Limburg.

Ulft aan de Oude IJssel heeft dezelfde herkomst als het nabije de Duffelt.

Ulle-fe is meestal > Uffele, maar eertijds ook tot Ul-fe. Ulft, nabij de Duffelt, 1138 Ulfe-ta, 1132 Ulve-te, is genoemd naar de Oude IJssel-*stroom*, Ulfe, Ulve, "mit *t*-Bildung", de nederzetting daaraan. Ulvi-nes-heim, 8e eeuw, ligt aan de Neckar, nu Ilves-heim. "Ulva-na, 8. Jh., ist ein in den Neckar fliessende Bäche Ulven-bach". "Ulvin-owa, 8. Jh., liegt an dem Rohmbach". Ulven-hout, 1328 Olven-hout, is *hout* 'bos' van Ulve, Olve, de Mark-*stroom* bij Breda. Vergelijk "Olve, Nfl. der Bever, alt Olva, Alva, "mit *v*-Element " (zie Krahe, p. 35), waaran Olven-stedt.

Naamkundigen in Nederland hebben nog nooit gehoord van het vele Ulfe, Ulve. Zij denken bij Ulft en Ulven-hout dat *ulfe, ulve* "een in onbruik geraakte boomnaam" is. Zij denken ook aan "een persoon Ulf", of *wulv(enboom)* 'wilg'." (Naamkundigen kijken niet over de grens!) "Hubela, 9. Jh., unbestimmt in Flandern, Huvil", is < Hule-ba en Huli-va (Ule-ba en Uli-va). Ulfe, Ulve is ook Hulfe, Hulve. Hula-fi is aan de Maas-*stroom* de Ourthe > Hufali, met afleiding Hufali-se, 1204, oude naam van Houffalize. De Maas-stroom de Houille, voorheen Hula, is nabij.

Dezelfde herkomst: Oeffelt of Uffelt bij Nijmegen… én de Duffelt bij Nijmegen!

Oeffelt, ca. 1100 Uflo, 1573 Oeffel (Oeffele), bij Nijmegen, ook aangeduid met Uffelt, heeft dezelfde herkomst als de Duffelt. Oeffele is < Oele-fe. Uflo, samentrekking van Uffalo, < Ulla-fo (Ulle-fe), is genoemd naar de *stroom* van de Maas. Vergelijk Uflon, 11e eeuw, oude naam van Olfen, "nahe der Lippe", samentrekking van Uffalon, < Ulla-fon, ook Olla-fon, > Ol-fon, Olfen.

De Dubbel, 1101 Duble heeft dezelfde herkomst als Üble aan een Rijn-stroom.

Vergelijk de Dubbel, 1101 Duble, met Üble aan de Fruts, zijstroom van de Rijn bij Feldkirch in Oostenrijk, verkorting van Übbele, < Ülle-be. Uebel(e)-bach, < Uele-be-bach, is een Rijn-stroom, via Kinzig. Übil-bach, 13e eeuw Ubil-pach, eerder Ubili-bach, < Uli-bi-bach, is een zijstroom van de Mur bij Graz. "Ubers-bach, 12. Jh., bei Fürstenfeld in Steiermark, Ubils-bach", was eerder Ubiles-bach, < Uli-bes-bach, elders Ule-ves, > Uveles. Ubers-, Ube-res-bach is < Ulbe-res-bach.

"Ulva is een eiland in "the inner Hebriden" in Schotland. "The Gaelic name is Ulbha (Ulba!)." "Tulba (bzw. Thulba), 8. Jh., ein Flus und Ort zwischen Fulda und Würzburg, Dulba", was eerder Ulba, < Ulla-ba, in de Grote Waard > Ubbala, > d'Ubbala, d'Ubla, Dubla, de Dubbel. "Thulba ist ein gut 27 km langer Zufluss der Fränkischen Saale. Der Fluss gab der Gemeinde Oberthulba sowie dem Ort Thulba ihre Namen." Thulba was eerder ook Tulbe, Tolbe en Dulba. Vergelijk de Olbe, zijstroom van de Weser; en Olbe, zijstroom van de Elbe, via Ohre en Beber, eerder Olle-be, > Obbele, d'Obbele, Dobbele, Dobbel, een andere aanduiding voor de Dubbel.

Ulla-pa, Ulle-pe, > Uppele, is de herkomst van Uppel.

"De Alm gaat vlak voor Nieuwendijk over in de Uppelsche Gantel. Langs de Uppelsche Gantel ligt Uppel, vroeger ook Uppelschedijk genoemd. Uppele is de klankomwisseling van Ulle-pe, Ulle-*apa*, Ulle-'*stroom'*, op hetzelfde neerkomend als Ulle-be, > Ubbele, Uble, waarna d'Ubbele, d'Uble, Dubbele, Duble, de Dubbel. Uppel zou eigenlijk Ulle-pe, Ulpe moeten heten. Vergelijk "Ulpe-bach", zijstroom van de Rijn, via Agger en Sieg, "mit Grundform Ula-pa" (zie *Deutsches Gewässernamenbuch*, A. Greule). Naamkunde: "Uppel is mogelijk *up* 'hoger gelegen' *lo* 'bos'."

Ulla-pan is > Uppalan, "Upplan, wüst bei Zutphen".

De herkomst van "Upplan, 11. Jh., wüst bei Zutphen in Gelderland", is Ulla-pan (Ulle-pen), > de klankomwisseling Uppalan (Uppelen), waarna Upplan (Upplen).
De herkomst van "Ufflan, 11. Jh.", oude naam van Olfen bij de Lippe, is Ulla-fan (Ulle-fen), > de klankomwisseling Uffalan (Uffelen), waarna Ufflan (Ufflen). Zie eerder.
De Dubbel, Dussen en Uppelsche Gantel in de Grote Waard, zijn genoemd naar, en afgeleid van de Oud-Europese riviernaam Ulla, respectievelijk Ulla-ba, Ulla-sa (Ul-sa-na, Ulsna) en Ulla-pa.

Is Ile-se, "mit s-Suffix", > Isele, de herkomst van Tiesele in Tieselens-kerke?

Is de herkomst van Tieselens-kerke of Tiezelins-kerke in de Grote Waard, aan de Maas, ongeveer bij de oprit van de Kiltunnel, afgeleid van de riviernaam Isele of Issele, de klankomwisseling van Ille-se (spreek uit Iele-se), hier met "procletisch voorzetsel Te"? Er is veel Isele! Isala, oude naam van de Gelderse IJssel en de Hollandsche IJssel, is zó duidelijk de klankomwisseling van Ila-sa! Yla-sa werd verminkt tot Ysala, Ysel, de IJssel. "Ill (217 km), 8. Jh., Nfl. des Rheines in dem

Elsas, Ila", werd bij Ila-sa, afleiding "mit *s*-Suffix", tot het gemakkelijker in de mond liggende Isala, Isla, 9e eeuw, de IJssel (125 km), een Rijn-stroom. Het Isala Ziekenhuis in Zwolle en het Isala Theater in Capelle aan den IJssel zouden eigenlijk veranderd moeten worden in Ilasa!

Tiesselinswaard is een woonwijk aan de Hollandsche IJssel, bij IJssel-monde, 1125 Isle-munde, stadsdeel van Rotterdam. Is Isele hier geworden tot Tisele, herkomst van Tiesselinswaard? "Thijssel-inghs-Waert, gelegen aan de West-zijde van den Grooten-Waert, omtrent de landen van Strien", lijkt mij IJssel-ings-Waert, met suffix *inges*. Vergelijk Dijsselbloem en Van Dijssel, genoemd naar de IJssel.

De Maas-stroom de Thure is 33 km lang!

De rivier de Thure (33 km) is een zijstroom van de Maas, via Samber, stromend door België en Frankrijk, waaraan Abbaye de la Thure, een Augustinessenklooster, gesticht in 1244, waarvan enkel nog de ruïnes resten, en waarnaar een bekend Belgisch bier van hoge gisting is genoemd. De rivier de Thure (? km) in de Grote Waard, was vóór de Sint-Elisabethsvloed een zijstroom van de Maas, via Dubbel, waaraan aan beide oevers de nederzetting Thure-dreth is ontstaan, alwaar ook een Augustijnenklooster, gesticht in 1275, nu, van wat nog rest, Het Hof van Nederland.

Voor mij blijft het tweede deel van de naam, *dreth*, later *drecht*, de naam voor een 'oversteek', een 'veer' in de eigen nederzetting, toen er nog geen bruggen waren over de Thure. Vergelijk Tricht, 1108 Treth, 'plaats van overgang, veer', hier de Linge. Zie ook Ossendrecht, 1187 Ossen-*dreht*, 812 Osne, < Olsne, vroeger het water van Ooster- en Wester-Schelde. Maar nu valt er op Wikipedia, De Geschiedenis van Dordrecht, te lezen: "Lang is gedacht dat Thure-*dreth* 'een doorwaadbare plaats in de Thure' betekent. In 1996 is deze verklaring losgelaten. Thure-*dreth* betekent nu zoveel als 'doortocht' of 'trekvaart', in dit geval tussen de Dubbel en de Merwede."

De verklaring komt van Ward Van Osta, die het als aannemelijk acht dat Thure-*dreth* gewoon 'door drecht' betekent, *thure* 'door'en *drecht*, 'een verbindingswater waardoor schepen getrokken worden' (van de Merwede naar de Dubbel). Touristen in de Dordtevaar, varend door de Thure, horen nu dat Dordrecht 'door-trek' betekent, omdat één man (!), een Vlaamse naamkundige, dat aannemelijker acht. Zal Van Osta beseffen dat er in zijn eigen land een rivier de Thure stroomt? Betekent deze rivier 'door'? Weet men in Dordrecht van het bestaan van een rivier de Thure, op 150 km afstand van Thure-drith? Ik vermoed dat ik de enige ben.

Van Osta besluit zijn artikel: "In deze bijdrage werd gesuggereerd dat het toponymische element (-)*drecht* geens uitstaans heeft met lat. *trāiectum* (zoals wel in Utrecht, Maastricht), maar dat het een afleiding is van het werkwoord *dregan /dragen* in zijn oorspronkelijke betekenis van 'trekken', en dus in oorsprong 'plaats waar iets gesleept wordt' betekende." De reactie van prof. dr. J. Van Loon was: "Welke realiteit achter het woord *drecht* moet worden gezocht, blijkt ook na lectuur van Van Osta's overzichtsartikel nog steeds niet overtuigend te zijn aangetoond."

Is de Thure genoemd naar de dondergod "Thor, ook Thure, Ture en Turre"?

"In 2008, it was established beyond doubt that the Old Harbour is part of the natural course of the former Thure river", zo schrijft een Engelse tourist in een verslag over zijn verblijf in Dordrecht. Thure-drith doet hem bij *drith* of *drecht* denken aan een 'voorde' door de rivier de Thure. Thure zou zeer wel kunnen verwijzen naar de Germaanse dondergod Thor, zo voegt hij daaraan toe. Ik heb al vele jaren dezelfde gedachte! Donder-dag is in het Engels immers Thurs-day, "Middle English Thures-day, meaning Thors-day. It was named after the Norse god Thunder, Thor." Thor of Thure was in het Oud-Noors Ture en in het Deens en Zweeds Tore.

Op een prent uit 1895 is Thor lopend in het water te zien, met tekst: "Thor waadt door rivieren".

“Thur, 9. Jh., ist ein Nfl. des Rheines in der Schweiz, Dura, Tura”, (verklaard als *dhu* ‘die Eilende’). “Thurgau, 8. Jh., um die Thur in der Nordschweiz, Dura-gowe, Duric-gowe”, is ernaar genoemd. De Thur is ook een Rijn-stroom, via Ill, in het dép. Haut-Rhin. Thur is een zijstroom van de Theis in Hongarije/Servië. Thur-inga-vlit (1140), ligging onbekend, op het voormalige eiland Beveland, misschien op Zuidbeveland, is *vlit*, ‘waterloop in getijdengebied’, volgens prof. Blok met de persoonsnaam *Thura*, + suffix *–ing-*. Maar Thur-lede (1162), oude naam van de Harg, een verdwenen waterloop ten zw van Ketel, is volgens prof. Blok *lede* ‘waterloop’ met *thur* ‘door’. En Dordrecht, Thure-drith? Dat verklaart hij als “*drecht*, ‘veer, waterloop’ met ?.” Ik denk dat Thure-‘waterloop’ zeer wel mogelijk is. Meerdere stromen zijn immers Drecht geheten. Het enige veschil met de Thure in België is dan de toevoeging ‘waterloop’. Thure-dreth aan die waterloop zou dan de naam gekregen hebben ván die waterloop, elders meerdere malen het geval.

Thur-au is een plaats aan een zijstroom van de Donau, via Naab. “Die Gegend um Mindelheim südwestlich Augsburg wird Duria pagus genannt.” “Turia 11. Jh., ist unbestimmt in Oberbayern, Duria”. “Thür-heim, 11. Jh., liegt an der Zusam bei Wertingen, Ture-heim”. Thur is een deel van “Obertrum am See” in Oostenrijk. Thur is een plaats in Polen. Thury-Harcourt ligt in Calvados, arr. Caen, volgens een legende afgeleid van “Thor Aïe, Thor nous aide” (Thor help ons). Thur is ook een persoonsnaam (genoemd naar de god Thure?). Thury-en-Valois en Thury-sous-Clermont liggen in Oise, regio Picardië. Thuré ligt in Vienne, regio Poitou-Charentes. Thury in Yonne en Thury in Côte d’Or liggen in de regio Bourgondië. Enz.

“Thure, 12. Jh., bei Sankt Johann bei Mayen in der Eifel, Turre (3), Thure”, wordt nu met Thür aangeduid (en verklaard als Turm, toren). Vergelijk “Thorr, 10. Jh., bei Bergheim, Turre (2), (1158) Thurre”, zo ook “Turre, 11. Jh., wüst bei Grevenbroich, Turre (4)”. (Thorr wordt ook verklaard als Turm.) Thure is hier dus ook Turre, Thurre en Thorr.

Wordt Dordrecht hier al in de tiende eeuw genoemd?

Is “Turre (in Turre), 10. Jh., unbestimmt in den Niederlanden, Turre (7)”, in de bronnen óók Thure en Thorr, een eerdere vermelding van Dordrecht? Werd in de 11^{e}, 12^{e} eeuw daar *drith, dreth, drech* of *drecht* aan toegevoegd, > Turre-, Thurre-, Thure-drith, Thure-drech, Thur-drecht, Dur-dreth, Dur-thric, Dur-trich? Vergelijk Ossen-drecht, in 1187 Ossen-dreht, maar in 812 nog Osne (althans, volgens dr. J. de Vries), dus nog zonder *dreht*.

Tot zover mijn artikel.

Op 12-8-2017 heb ik mijn artikel naar de redactie van het **tijdschrift Oud-Dordrecht** gestuurd:

Geachte leden van de redactie,

Hierbij stuur ik u mijn artikel “Oud-Europese riviernamen in de Groote Waard”. Ik hoop dat u het geschikt acht voor plaatsing in ons tijdschrift.

Om het voor de lezer wat gemakkelijker te maken heb ik mijn lectuur in stukken verdeeld, en geen voetnoten of literatuurlijst aangebracht.
Ik vraag u vriendelijk geen veranderingen in mijn artikel aan te brengen, dan na overleg.
Mag ik van u een bericht ontvangen of mijn artikel geplaatst wordt of niet?

Met vriendelijke groet,
Bas Kloens (B.J. Kloens), Wolwevershaven 46, 3311AW Dordrecht,
www.kloens.com

Op 15-8-2017 ontving ik de volgende reactie:

Geachte heer Kloens,

Hartelijk dank voor het toezenden van uw artikel ‘Oud-Europese riviernamen in de Groote Waard’. De leden van de redactie hebben het artikel doorgenomen en zijn tot de conclusie gekomen, dat het artikel helaas niet geschikt is voor publicatie in het tijdschrift Oud-Dordrecht.

De reden hiervoor is, dat de herkomst van geografische namen een té specialistisch onderwerp is voor onze lezersgroep. Daar komt bij, dat de experts op dit gebied nogal met elkaar van mening verschillen; alleen al de naam Dordrecht is goed voor een hele reeks verklaringen. Publicatie zou wat ons betreft beter passen in een medium dat in staat is uw hypothesen te (laten) beoordelen door experts op dat gebied.

Bovendien is de opsomming van naamsverklaringen in het artikel moeilijk ‘leesbaar’: het is geen doorlopende tekst, maar meer een encyclopedische reeks lemma’s. Dit valt in feite buiten de doelstelling van het tijdschrift, waarbij een variatie van voor iedereen leesbare artikelen wordt nagestreefd.

Publicatie van uw artikel zou naar onze inschatting meer op z’n plaats zijn in een gespecialiseerd tijdschrift of eventueel op een website. Er is ongetwijfeld veel werk gestoken in dit project en het spijt ons dan ook, dat wij u niet van dienst kunnen zijn.

Met vriendelijke groet,
Kees Sigmond
Redactie Oud-Dordrecht

Op 18-8-2017 heb ik gereageerd op enkele zinnen uit het antwoord van de redactie.

Geachte redactie van het tijdschrift Oud-Dordrecht, met name Kees Sigmond,

Bedankt voor uw snelle reactie. Ik begrijp dat mijn artikel niet geschikt is voor publicatie. Ik had uw antwoord wel verwacht.

Ik wil nog wel reageren op uw zin: “Daar komt bij, dat de experts op dit gebied nogal van elkaar van mening verschillen; alleen al de naam Dordrecht is goed voor een hele reeks verklaringen.” (Bij mijn weten zijn er twee verklaringen voor Dordrecht, speculaties uit het verleden niet meegerekend.)

Inderdaad, experts verschillen van mening over hoe de namen, **die zijn overgeleverd in de middeleeuwse bronnen**, moeten worden **verkláárd**. Maar mijn onderzoek gaat daar niet over! Ik heb ontdekt dat vele namen verminkt zijn overgeleverd, uitkomst van een intensieve vergelijkende methode in hetzelfde grote oude taalgebied. Naamkundigen gaan alleen maar uit van een verklárende methode. Zij verklaren, met behulp van een grote wetenschappelijke talenkennis, **alle oudste overgeleverde namen, …….. alsof die namen zuiver zijn overgeleverd.** (En dat is niet altijd het geval.) Zie al het naamkundige werk!

Een voorbeeld uit mijn artikel: Analo, de oudste naam van Andel, moet worden verklaard! Daarover is geen enkel verschil van mening onder naamkundigen. De naam staat immers opgetekend in de vroeg-middeleeuwse bronnen! Ik ben de enige die zegt: Analo is de klankomwisseling van Ala-no, de oude schrijfwijze van Ale-ne, uitkomst van een intensieve vergelijkende methode.

U schrijft ook: “Publicatie zou beter passen in een medium dat in staat is uw hypothesen te (laten) beoordelen door experts op dat gebied.”
Naamkundigen zijn geen experts op mijn gebied, een intensieve vergelijkende methode in hetzelfde grote oude taalgebied. Mijn uitkomsten van vergelijkend onderzoek zijn ook geen hypothesen. “Een hypothese is een veronderstelling die nog niet bewezen is.” Het volledige bewijs staat immers in mijn onderzoeken!

Ik stuur mijn onderzoeken niet zozeer naar naamkundigen, omdat zij beter in staat zouden zijn daar een oordeel over te geven. U bent daar in feite ook toe in staat, ……
als u al mijn onderzoeken zou bestuderen!
Ik stuur mijn vele uitkomsten van vergelijkend onderzoek naar naamkundigen, ……..
omdat zij namen verkláren!
Ik zeg tegen hen: U verkláárt **Analo** als *ana* ‘op hoger gelegen’ *lo* ‘bos’, …….
maar de naam was in oorsprong **Ala-no**, **interessant voor ú, als naamkundige, om daar kennis van te nemen, mijn vergelijkingen die dat aantonen.**

Wist u dat Dubla (ca. 1100), oudste naam van de Dubbel, ook de oudste naam (8e eeuw) van een overstromingsvlakte tussen Nijmegen en Kleef is, de gouw de Duffelt? Is er iemand in Dordrecht die dat weet? Is dat niet interessant? Ik heb dat nog nergens gelezen: De naam Dubbel existeerde ook al bij Nijmegen in de 8e eeuw. Hebt u dat ooit van een naamkundige gehoord? Zij weten alleen te melden dat de naam “een verdwenen waterloop in de Dordtse Waard” is. En zo is het met bijna alle namen in mijn artikel.

Wist u dat die overstromingsvlakte werd aangeduid met Dubla en Duvelha-ra, ook het geval met de Dubbel, eveneens Dubla en Duvelha-ra (de Devel)? Duvela, Duvele duidt hetzelfde aan, een latere vorm van Dubele, Duble.

Enfin, Ubbele, Uffele is zó duidelijk de klankomwisseling van Ulle-be, Ulle-fe, de herkomst van d’Ubbele, Dubbel, d’Uffele, Duffel, Duffelt. Enz.

Ik heb in mijn artikel vele uitkomsten van vergelijkend onderzoek voor het voetlicht gebracht, naar mijn mening interessant voor meerdere lezers van ons tijdschrift. Ik lees ook niet alle artikelen in ons tijdschrift. Maar goed, u hebt gelijk, “publicatie is meer op z’n plaats in een gespecialiseerd tijdschrift of eventueel op een website”, die van mij b.v., www.kloens.com .

Maar het was het proberen meer dan waard. Ik zet mijn artikel, met reactie, op mijn website.

Met vriendelijke groet,
Bas Kloens

(Naamkundigen zijn wel beter in staat om een oordeel te geven.)

Nogmaals:
Uffele en D**uffele** waren in oorsprong **Ulle-fe**, herkomst van de meerdere rivieren **Ul-fe**. De Ulfe is een zijrivier van de Weser, via Fulda. De Ulfe is een zijrivier van de Main, via Nidda. De Ulfe is een zijrivier van de Sontra. (De Sontra is een zijrivier van de Weser, via Werra en Wehre.) De Ulf is een zijrivier van de Moezel, via Sauer. De Ulfen-bach is een zijstroom van de Neckar. Enz. Er is **Ul-fe**, **Ol-fe** en **Uffele**, **Offele**, klankomwisseling van **Ulle-fe**, **Olle-fe**. **Uffeln** ligt aan de Weser. Een zijstroom van de Weser is de **Ul-fe**, waaraan de plaats **Ul-fen**. **Uffeln**, **Uffelen** is de klankomwisseling van **Ulle-fen**, eertijds ook geworden tot **Ul-fen**. Dat is ook het geval met **Ol-fen**, eertijds **Olle-fen**, maar eertijds ook geworden tot **Offelen**, **Offeln**. Vergelijk de Nederlandse familienaam **Van Uffelen**.

Vergelijk “Duffel, 11. Jh., in der Provinz Antwerpen, an der Nethe, Duffla, **Dofle**”

met, “Offelten, 12. Jh., bei Lübbecke, **Ofle**-ten, Ofla-then” (zie Köbler). Offel-ten ligt aan de Weser-*stroom* de Aue (tussen Osnabrück en Hannover), niet ver van Uffeln aan de Weser, de Weser met zijstroom de Ulfe, waaraan de nederzetting Ulfen. Zie mijn *Getekend Onderzoek*, kaartje p. **1213**.

Dofle en **Ofle** komen op hetzelfde neer, de verkorting van **Offele**, de klankomwisseling van ..... **Olle-fe**, hier de ***stróóm*** van de Nethe en van de Aue. **Olle-*fe*** is **Olle-*afa***, **Olle-**‘*stroom’*.

Ofle, in oorsprong **Olle-fe**, werd hier, via de **Ofle**, d’**Ofle**, tot **Dofle**, de VERMINKT overgeleverde vorm van de *stroom* van de Nethe

Dufle en **Ufle** komen op hetzelfde neer, de verkorting van **Uffele**, **de klankomwisseling** van ..... **Ulle-fe**, hier de ***stróóm*** van de Nethe. **Ulle-*fe*** is **Ulle-*afa***, **Ulle-**‘*stroom’*.

“De **Duffel**, **8**. Jh., ein Landstrich bei Nimwegen in Gelderland, **Dubla**, Tubal-gouwe, Dubl-ensis, Divel-ro-marca, Duvele-ro, Duvelha-ra” (Köbler), komt op hetzelfde neer als **Uffele**, klankomwisseling van **Ulle-fe**, hier de ***stróóm*** van de *Waal* en de *Rijn*.

Dubla moet gelezen worden worden als **Ubla**, de verkorting van **Ubbela**.

“D**ubbel**, 11. Jh., **Fluss**, Eiland-van-Dordrecht, D**ubla**” (Köbler), moet dus gelezen worden als **Ubbela**, klankomwisseling van **Ulle-ba**, een oudere vorm van ..... **Ulle-fa**.

Vergelijk Offel-ten, 12e eeuw Ofle-ten, met Uffel-sen, ook Offel-sen (zie Van der Aa), eertijds Ulle-fe, Olle-fe, hier de *stroom* van de Maas, de Uffelse-beek. Naamkundigen schrijven: “De herkomst en betekenis is onbekend.” Ulf-ter-hoek is zuiver overgeleverd, aan de Maas-*stroom* de Molenbeek. Zie voor veel meer, in Zuid-Limburg en Belgisch Limburg, mijn *Nieuw Onderzoek*!

Er is veel Ulfe, Olfe, in de bronnen ook **Uffe** en **Offe**, GEWOON TE ZIEN in het *Toponymisch Woordenboek* van M. Gysseling, de plaats Ouffet!
Offies ligt aan de Maas-stroom de Sambre, 1166 **Ulfies** (zie Gysseling). **Er is nog zó veel meer!** Zie mijn *Nieuw Onderzoek*, blz. **84** t/m **100**, enz.! Zie ook mijn *Getekend Onderzoek*.

“D**uffel**, 11. Jh., in der Provinz Antwerpen, an der Nethe, D**uffla**, D**ofle**”, was in oorsprong **Ulla-fa** en **Olla-fa** (Ulle-fe en Olle-fe), de *stroom* van de Nethe, in de loop der eeuwen, “op de vlugste en dan ook vluchtigste manier aangeduid, te doen gebruikelijk bij aardrijkskundige namen”, geworden tot het gemakkelijker in de mond liggende, de klankomwisselingen **Uffala** en **Offala**, waarna verkort tot **Ufla** en **Ofla**, bij **d’Ufla** en **d’Ofla**, geworden tot **Dufla** (Duffla!) en **Dofla** (Dofle!), en als zodanig, dus VERMINKT, in de bronnen opgetekend, in de 11e eeuw.

Als Duffel zuiver zou zijn overgeleverd, dan zou de nederzetting aan de Nethe nu Ulfe of Olfe heten, en bij *de* Ulfe en *de* Olfe, de *stroom* van de Nethe, zijn geworden tot Dulfe of Dolfe.

“**Ol-fen**, 11. Jh., nahe der Lippe, bei Lüdinghausen, **Uflon**, **Uflan**”, was eertijds **Ulla-fon** en **Ulla-fan** (**Ulle-fen**), in de loop der eeuwen, “op de *vlugste* en dan ook *vluchtigste* manier aangeduid, te doen gebruikelijk bij aardrijkskundige namen”, geworden tot het gemakkelijker in de mond liggende, de klankomwisselingen, **Uffalon** en **Uffalan** (**Uffelen**) waarna verkort tot **Uflon** en **Uflan**, en als zodanig, dus VERMINKT, in de bronnen opgetekend, in de 11e eeuw. Dit Olfen ligt aan een beek van de Lippe-stroom de Stever (“nahe der Lippe”), niet zo ver van **Ulft** aan de Oude IJssel.
De huidige naam **Ol-fen** is zuiver overgeleverd, eertijds **Olla-fan**, **Olle-fen**, elders geworden tot de klankomwisselingen **Offalan**, **Offelen**, waarna verkort tot **Oflan**, **Oflen**. Enz.!

Nabij **Olfen** ("nahe der Lippe") ligt **Üfte**, vóór 1226 **Uflo** (zie Gysseling), in oorsprong **Ulla-fo** (**Ulle-fe**), geworden tot de klankomwisseling **Uffalo** (**Uffele**), waarna verkort tot **Uflo** (**Ufle**), en als zodanig, dus VERMINKT, in de bronnen opgetekend.

Üfte zou eigenlijk **Ülfte** moeten heten, **Ülfe-te**, naar de herkomst, zoals het niet zo ver daar vandaan gelegen **Ulft**, 1138 **Ulfe-ta** (zie Blok), genoemd naar de *stroom* van de Oude IJssel.

Zie voor veel meer, mijn *Nieuw Onderzoek* en *De herkomst van Nifterlaca, en nog veel meer!*.
Bas Kloens, 30 augustus 2017

Ik heb al het bovenstaande (mijn artikel voor het tijdschrift Oud-Dordrecht en de reactie daarop, en enkele vergelijkingen daarna, **in groot gezette woorden**) naar **Henk 't Jong** gestuurd, historicus met de middeleeuwen als hoofdthema, zijn website:

Apud Thuredrech – Geschiedenis bij, in en rond Dordrecht.

Ik heb hem mijn artikel gestuurd, omdat hij boeiend schrijft over de geschiedenis bij, in en rond Dordrecht. Wat zal hij van mijn artikel vinden? Zo was mijn gedachte. Er is immers al zoveel geschreven over de Groote Waard, de Sint-Elisabethsvloed, de rivieren, de verdronken en nog bestaande dorpen, over de ouderdom daarvan, en over de recente opgravingen, enz.

Ik ben mijn artikel gaan schrijven, omdat in het laatste nummer van het tijdschrift Oud-Dordrecht een artikel staat over de Grote Waard, namelijk *Aan de oevers van de Dubbel, de Maas en de Alm vinden we de vrijheid*. Enkele jaren geleden ontvingen alle leden van de *Historische Vereniging Oud-Dordrecht* een prachig boek, *Verdronken dorpen boven water, Sint-Elisabethsvloed 1421: geschiedenis en archeologie*. En onlangs is er een museum geopend over de vroegere waard.

Omdat ik al jaren geleden de herkomst heb ontdekt van de plaatsen **Eethen**, **Aalst**, **Andel**, **Aalburg**, **Emmikhoven**, **Ammerzoden**, **Neder-Hemert**, **Uppel**, enz., en de rivieren de **Alm**, **Amer**, en **Eem**, en recent, de **Dubbel**, **Dussen** en **Devel**, dacht ik: Ik ga er een artikel over schrijven.

In mijn onderzoeken op mijn website heb ik de herkomst van al deze namen aangetoond. In een artikel is dat bijna niet mogelijk. Ik heb het geprobeerd. Daar heb ik op gewezen in mijn artikel.

Op 1-9-2017 mailde ik Henk 't Jong:
Ik heb uw interessante artikelen over de middeleeuwen gelezen. Hierbij stuur ik u een artikel, dat u wellicht zal interesseren.

Ik ontving al gauw de volgende reactie:

“Geachte heer Kloens,

Ik vind het moeilijk lezen, uw artikel, dat meer een aanklacht lijkt tegen gevestigde naamkundigen dan een wetenschappelijk betoog. Hebt u het al door zo iemand laten lezen? U zegt van uzelf dat u geen naamkundige bent, maar u trekt wel naamkundige conclusies. Ik zou voor ik zoiets zou doen daar even over moeten nadenken. Of een studie volgen. Ik ben historicus en ik meet me dan ook geen mening aan over wat iemand uit een andere dicipline over een onderdeel van mijn studies zegt. Ik vraag hem/haar dan wel de beweringen te onderbouwen. Ik zie dat niet zo in dit artikel, dat meer van een namenwaterval heeft. Het noemen van een paar namen van Duitse wetenschappers en wat titels van hun boeken is echt te weinig. Ik zou meer bewijs willen zien en minder uitroeptekens. En zeker geen groot gezette woorden. Dat is geen betrouwbaar ogende praktijk.

Ik vind uw schilderijen erg mooi, maar ik ben, eerlijk gezegd, niet erg onder de indruk van uw uitstapje op naamkundig terrein.”

Met vriendelijke groet, Henk ‘t Jong

Hier volgt mijn reactie:

Een “uitstapje op naamkundig terrein”?

Henk ’t Jong schrijft mij in feite: “Ik (Henk ’t Jong) zou, voor ik een uitstapje op naamkundig terrein zou maken, daar even over moeten nadenken. Of een studie volgen.”

Een klein venster naar prehistorisch Europa

Ruud van Veen, medeschrijver in het tijschrift *SEMafoor* schrijft: “**Voor degene die de moeite neemt** om het werk van Bas Kloens **te bestuderen** zal een klein venster naar prehistorisch Europa open gaan.” (Zie hierna: Een overzicht van mijn “uitstapje”.)
Henk ’t Jong had “even moeten nadenken”, alvorens zó te reageren.
Henk ’t Jong: “Ik vind het moeilijk lezen, uw artikel.” Inderdaad, dát begrijp ik. Maar wat hij verder allemaal schrijft is niet waar. Ik ben zeer teleurgesteld in zijn oordeel, zijn vóóroordeel.

Oorspronkelijke vormen opgespoord.

Naamkundigen waarderen ten zeerste het opsporen door niet-naamkundigen van oude toponiemen in oude documenten van hun dorp of stad. Ik heb zeer vele oorspronkelijke vormen opgespoord. Zij staan óók in oude documenten, maar daarin **verminkt** overgeleverd, de **L** is weggevallen, of een **klankomwisseling** heeft plaatsgevonden, uitkomsten van intensief vergelijkend onderzoek, **van speurwerk**, **NIET van naam-*kunde***, **NIET van taal-*kunde***.

“Een aanklacht tegen gevestigde naamkundigen”?

Ik schrijf in mijn artikel: “De praktijk van plaatsnaamkunde is: De oudste namen verklaren, zoals zij zijn overgeleverd in de middeleeuwse bronnen.” Dat is “geen aanklacht tegen de gevestigde naamkundigen” Dat schrijven naamkundigen immers zelf ook in de inleidingen van hun plaatsnamenboeken. “Naamkundigen zijn éénpuntig gericht op verklaren.” Ook dat is geen aanklacht. Zie alle plaatsnamenboeken. Naamkundigen hebben een studie gevolgd om namen te kunnen verklaren, naam*kunde*, taal*kunde*. Ik “beweer” daar niets over. Ik trek dan ook géén “naamkundige conclusies”. Ik zeg alleen: “Naamkundigen verklaren ook namen (een klein gedeelte van het enorm grote plaatsnamenbestand), zonder te beseffen dat zij verminkt zijn overgeleverd.

Als ik in de zéér gedetailleerde atlas zie dat **Etten**-bach en **Etters**-bach zijstromen zijn van "die **Elz**, r. Nfl. d. Rheins; mit germanischer Lautverschiebung: die **Elte**" (zie Hans Krahe, *Unsere ältesten Flussnamen*, p. 21, 37, 38), trek ik dan als niet-naamkundige "naamkundige conclusies" als ik zeg dat die zijstromen van de **Elte** eertijds **Elten**-bach en **Elters**-bach waren? Zie mijn *Getekend Onderzoek*, kaartje, p. **22**. **Het is maar één van de zéér vele te geven voorbeelden.** Naamkundigen hebben voor het vele **Ette-ne**, **Ette-re**, in de bronnen ook **Ethe-ne**, **Ethe-re** geen verklaring. Mag ik naamkundigen dan melden dat een L is weggevallen? Mij lijkt van wel.

Ati-na (850) in de **Groote Waard**, later **Ethe-ne** en **Ette-ne**, was in oorsprong **Aelti-na** "und im Ablaut damit" **…….. Eelthe-ne** en **Elte-ne**, genoemd naar een vroegere ***stroom*** van de Maas. **Eethen** zou eigenlijk **……..** **Aelten**, **Eelthen** of **Elten** moeten heten, en niet **Aten**, **Eethen** of **Etten**.

"Het is niet mogelijk alles aan te tonen in een artikel."

Henk 't Jong schrijft: "Ik zou meer bewijs willen zien." Ik schrijf in mijn artikel: **"Mijn bewijs is te zien op mijn website**, **vooral in mijn laatste werkstukken**. Het is niet mogelijk alles aan te tonen in een artikel."
Henk 't Jong is niet onder de indruk. Maar heeft hij, naast mijn schilderijen, ook mijn onderzoeken op mijn website gezien? Kan men dat typeren als "een uitstapje op naamkundig terrein"?

Een overzicht van mijn "uitstapje":

Homerus

In het begin van de jaren negentig van de vorige eeuw heb ik twee boeken gelezen waarin wordt beschreven dat de dichtwerken van Homerus mogelijk een West-Europese oorsprong hebben. Die hypothese liet mij niet meer los. Ik vroeg mij af of de Noordzee of Atlantische Oceaan wellicht de Zee van Helle was, de Helles-pont van Homerus. Ik heb toen zeer vele Hel-namen verzameld, allen gelegen aan de vele kusten van Noordwest Europa. Het was mijn eerste onderzoek. Ik had een hypothese versterkt, maar niet aangetoond. Ik ben immers geen classicus.

Dit onderzoek staat niet op mijn website.

Ik was op zoek naar iets (de Hel-namen), maar ontdekte iets anders:

de L, die vaak is weggevallen, een klankomwisseling, die vaak heeft plaatsgevonden, onbekend in naamkundige kring, **zo bleek**.

Dit mijn tweede onderzoek, *Felande lant enda Holan lant andie Helan ghulegan*, 129 bladzijden, **staat niet op mijn website**. Ik was nog maar net in mijn onderzoek ***terecht*** gekomen.

Krahe

Ik heb meerdere keren overwogen met mijn onderzoek te stoppen. Maar er was voor mij geen terug meer, toen ik ***Unsere ältesten Flussnamen*** van **prof. dr. Hans Krahe** in handen kreeg, "ein hervorragender Gelehrter von internationalem Ruf auf dem Gebiete der indogermanischen Sprachwissenschaft und der alteuropäischen Hydronymie".

898 bladzijden vergelijkingen, NIET "in groot gezette woorden".

Mijn derde werkstuk, *Een ongewoon naamkundig onderzoek*, 898 bladzijden, zonder "groot gezette woorden", met een selectie uit geraadpleegde literatuur, **staat ook niet op mijn website**. (Ik heb er tien boeken van laten drukken.) Ik had *naamkundig* weg moeten laten. Het is immers geen naamkunde. En er is ook geen sprake van "naamkundige conclusies".
Er staan vele vergelijkingen in, waaruit blijkt dat vele plaats- en riviernamen verminkt zijn overgeleverd in de middeleeuwse bronnen. (Maar ik zou het nu niet meer naar naamkundigen sturen.)

Op zoek naar oude plaats- en riviernamen.

Henk 't Jong schrijft: "Het noemen van een paar namen van Duitse wetenschappers en wat titels van hun boeken is echt te weinig. Ik zou meer bewijs willen zien"
In dit onderzoek telt de selectie uit de geraadpleegde literatuur 25 boeken, met de titels en de namen van naamkundigen.

Henk 't Jong doet net alsof ik mijn bewijs uit boeken zou moeten halen.

Ik heb die boeken niet zozeer geraadpleegd om mijn gelijk te halen, maar om de oude plaats- en riviernamen daarin. En dat is vooral het geval met het *Geschichtliches Ortslexikon Deutschlands* van Gerhard Köbler, dat ik veel later op internet ontdekte, daarom in mijn artikel genoemd.

Ontdekte oorspronkelijke namen in harmonie met Oud-Europese riviernamen

De werken van prof. Krahe en prof. Nicolaisen heb ik genoemd omdat het in hun werken gaat om Oud-Europese riviernamen. Daarom heb ik hun boeken vermeld: *Unsere ältesten Flussnamen* en *Die alteuropäischen Gewässernamen der britischen Hauptinsel, Beiträge zur Namenforschung*.

Vooringenomen blikken in mijn onderzoek

Mij was gebleken dat niemand mijn onderzoeken had bestudeerd, laat staan gelezen. De lezer haakt immers af als ik in vele woorden moet weergeven wat er voor bewijs TE ZIEN is in de zeer gedetailleerde atlas. Het wordt hem dan te ingewikkeld, te zwaar om alles nog te kunnen volgen. Ik heb daar begrip voor.
Bovendien: Zal hij (ik dus), een niet-naamkundige, een niet-wetenschapper, iets ontdekt kunnen hebben op het terrein van de naamkunde? **Dát is het vóóroordeel**. Zo ook bij Henk 't Jong.

Afslijt-Monsters en honderden kaartjes, 1710 pagina's

Ik heb toen besloten mijn vergelijkend onderzoek te gaan tekenen, een werkstuk met honderden getekende kaartjes uit de zeer gedetailleerde atlas. Zie mijn *Getekend Onderzoek*.

Voor het eerst op mijn website

Eerst dit mijn vierde onderzoek staat op mijn website, www.kloens.com , het bestuderen meer dan waard. Men kan nu **ZIEN** wat ik heb ontdekt.

Vele artikelen van mijn hand in *SEMafoor*

Intussen schreef ik al artikelen in het *tijdschrift SEMafoor* (**S**tudiekring **E**erste **M**illennium), dat "tekent voor een zo open mogelijke discussie, gescheiden van het werk van Delahaye, de *stichting SEMafoor*". Ik ben niet door het werk van Delahaye bij *SEMafoor* terecht gekomen.

Ook mijn *Getekend Onderzoek* werd niet bestudeerd. Zie de reacties in mijn onderzoeken, waaruit zo duidelijk blijkt dat men mijn werk maar even heeft ingezien, met het vooroordeel: "Weer iemand die denkt het beter te weten dan naamkúndigen, dan wétenschappers!"
Daarop volgde mijn vijfde onderzoek, mijn *Nieuw Onderzoek* (558 blz.).

Voor het eerst met "groot gezette woorden", géén "namenwaterval"

Henk 't Jong noemt "groot gezette woorden geen betrouwbaar ogende praktijk". Maar ik heb dat gedaan om mijn vergelijkingen, de uitkomsten daarvan, duidelijker te laten zien. Mijn onderzoek oogt dan juist *minder* op een "namenwaterval", zoals Henk 't Jong mijn artikel typeerde. Ik had achteraf eigenlijk nog grotere tussenruimtes moeten aanbrengen.
Ik heb dat wel gedaan in mijn daarop volgende onderzoeken: *Een reactie, en nog veel meer* (100 blz.), mijn zesde werkstuk; *VERMINKT overgeleverd in de middeleeuwse bronnen.* (524 blz.), mijn zevende werkstuk; *De herkomst van de naam Aalst* (89 blz.), mijn achtste werkstuk; *Een reactie, en nog veel meer, deel 2* (89 blz.), mijn negende werkstuk; en *De herkomst van Nifterlaca, en nog veel meer* (599 blz.), mijn tiende werkstuk.

Ontdekte herkomsten bevestigd

Tijdens het schrijven van mijn onderzoek *Een reactie, en nog veel meer*, ontdekte ik op internet het *Geschichtliches Ortslexikon Deutschlands* van Gerhard Köbler, met daarin ook plaatsnamen uit Nederland, België en Noord-Frankrijk. Met mijn twintig-jarige ervaring (in 2013) wist ik naar welke plaats- of riviernamen ik moest zoeken tussen **de onnoemelijk vele namen** in dit *Lexikon.* Ik vond daarin al mijn reeds ontdekte oorspronkelijke vormen bevestigd en **uitermate versterkt**.

Een Steen der Wijzen

Ik was in augustus 2012 zeer verrast en ontzettend blij toen ik in *SEMafoor* het artikel *Goochelen met plaatsnamen* van Ruud van Veen las. Hier volgt het slot van zijn artikel:

"Maar in de alchemistische kookpot van de 'Atlantische-Homerus'-groep is toch een Steen der Wijzen boven komen drijven. Wie in verband met noot 9 *SEMafoor* van mei 2009 (10,2) ter hand neemt, moet beslist ook de bladzijden 2 t/m 4 daarvan lezen, of liever nog www.kloens.com bezoeken. Voor degene die de moeite neemt om daarin het *'Getekend Onderzoek'* te bestuderen zal een klein venster naar prehistorisch Europa open gaan. Bij zijn bevindingen vertelt Bas Kloens ons steeds dat hij zich verbaast over het feit dat plaatsnaamkundigen ongevoelig zijn voor rede en logica. Wat mij zelf altijd verbaast is dat de verhalen van taal- en plaatsnaamkundigen, hoe absurd soms ook, zo braaf door iedereen geslikt worden."

(Het artikel *Goochelen met plaatsnamen* slaat op *Waar eens Troje lag* van Iman Wilkens en op de volgens Albert Delahaye veronderstelde massale verhuizing van meer dan duizend plaatsnamen die van Frans-Vlaanderen naar het noorden van ons land gemigreerd zouden zijn.)

Géén uitkomst van historisch-taal-*kundig* onderzoek

Ruud van Veen verwijst in zijn tekst naar mijn artikel *Toponymie zonder taalkunde: kan dat?*
Het is te lezen in *SEMafoor* van mei 2009, jaargang 10, nummer 2, de bladzijden 2 t/m 4.
Het is ook te lezen op mijn website, in mijn *Nieuw Onderzoek*, de bladzijden 498 t/m 501.

Ik geef hier alleen de inleiding van mijn artikel:

"Ik heb ontdekt met welke namen onze rivieren vroeger werden aangeduid. Vele plaats- en riviernamen zijn ervan afgeleid. Een groot gedeelte daarvan was al afgesleten, verminkt, voor zij in de middeleeuwse bronnen werden opgetekend. Uit vele plaatsnamen is de L weggevallen. In veel gevallen is het volstrekt onmogelijk de betekenis van een plaatsnaam te bepalen, wanneer men niet de beschikking heeft over de oudere vormen, die minder afgesleten en daardoor ook doorzichtiger zijn. Daarom is alles in de plaatsnaamkunde gericht op het verklaren van de oude vormen, die in de middeleeuwse bronnen zijn overgeleverd. Maar 'tussen het ontstaan van een naam en zijn eerste bewaarde attestatie, liggen eeuwen, soms veel eeuwen van onbekende evolutie'.

Mijn ontdekking is niet de uitkomst van een historisch-taalkundig onderzoek. Tot zo'n onderzoek ben ik trouwens niet in staat. Ik mis daarvoor de wetenschappelijke kennis. Voor het verklaren van namen zijn immers uitgebreide specialistische studies onmisbaar. Maar mijn werk gaat niet over naamkunde, over verklaring van namen. Ik heb een ontdekking gedaan op het *terrein* van de naamkunde. Mijn ontdekking is de uitkomst van een intensieve vergelijkende methode. Naamkundigen zullen mij direct tegenwerpen: dat kan niet zonder kennis van de historische taalkunde. Dat kan echter wel. Ik zal enkele voorbeelden geven." Tot zover mijn inleiding. Nogmaals, zie mijn artikel in mijn *Nieuw Onderzoek*, de bladzijden 498 t/m 501.

Een AHA-ervaring

Ruud van Veen schreef mij: "Waarschijnlijk zijn er inderdaad niet veel mensen die uw werk begrepen hebben, maar bij mij is het inzicht ook pas laat begonnen. Zonder uw tekeningen zou ik waarschijnlijk nooit achter uw bedoelingen zijn gekomen. Het zijn namelijk de kaartjes die bij mij de AHA-ervaring hebben bezorgd."

Iets gezien dat er altijd al was.

In 2013 verscheen er een artikel van Ruud van Veen over mijn onderzoek *Een reactie, en nog veel meer!* in *SEMafoor* (jaargang 14, nr. 4), met titel: *Over 'Een reactie' van Bas Kloens*. Ruud van Veen kan iets beter verwoorden dan ik. Daarom enkele gedeelten uit zijn artikel:

"Op www.kloens.com probeert Bas met *Een reactie, en nog veel meer!* om zijn werk op het gebied van Oudeuropese toponiemen nogmaals onder de aandacht te brengen. Dit naar aanleiding van een reactie van Ton Spamer uit 2010, waarin Ton zijn diepgaande onbegrip voor het vergelijkend onderzoek van Bas Kloens tot uitdrukking brengt. Met dat onbegrip is Ton Spamer in goed gezelschap, want professor Blok en professor Rentenaar (fraaie portretten van deze heren zijn te vinden in het *Getekend Onderzoek* van Bas Kloens) en vele anderen gingen hem voor. Dat zelfs taal- en plaatsnaamkundigen niet snappen waar Bas het over heeft mag wel als verontschuldiging dienen voor het feit dat leken op plaatsnaamkundig gebied vaak al helemaal niet toekomen aan dat begrip. Een extra barrière voor de plaatsnaamkundig minder onderlegde *SEMafoor*-abonnee vormen waarschijnlijk termen als "mit *m*-Suffix", "mit *t*-Bildung" of "im Ablaut", die Bas heeft overgenomen uit het boek over de Oudeuropese stroomnamen van Hans Krahe. Krahe ging er ook van uit dat zijn lezers met die termen bekend waren, maar hij richtte zich tot taal- en plaatsnaamkundigen en daarmee zal dat uitgangspunt wel terecht geweest zijn. Waarmee ik overigens ook deze keer *niets* ten gunste van taal- en plaatsnaamkundigen wil zeggen, want die blijven maar denken dat Bas bezig is met een 'theorie' die hij wil 'bewijzen' en ze blijven hem maar wijzen op de literatuur, terwijl het toch duidelijk zou moeten zijn dat er over het verschijnsel dat Bas heeft ontdekt in de literatuur niets te vinden kan zijn. Domweg omdat het nog nooit is opgemerkt. Bas wijst daar trouwens herhaaldelijk op, maar het komt blijkbaar niet bij iedereen over. In ieder geval niet bij Ton Spamer.
Bas is beeldend kunstenaar en heeft dus een talent dat niet iedereen heeft, namelijk het vermogen om te kijken. En het enige dat hij hoopt te bereiken is dat wij ook gaan kijken. Dat blijkt ook wel uit de hier besproken tekst, waarin de uitdrukkingen TE ZIEN en GEWOON TE ZIEN steeds met hoofdletters zijn geschreven. Het gaat hier om kijken in een atlas of in zijn *Getekend Onderzoek*. Het laatste is voor de beginner het beste, want met een atlas onder mijn neus zou ik nooit gezien hebben wat Bas zag en dat geldt waarschijnlijk voor de meeste mensen. Door zijn getekend onderzoek heb ik echter een vermoeden gekregen en dat is langzamerhand uitgegroeid tot de zekerheid dat Bas in zijn atlas iets heeft gezien dat er weliswaar altijd al was, maar door niemand vóór hem ooit is opgevallen."

Inderdaad! Ik zou het niet beter kunnen verwoorden. Die atlas was vooral *Der Grosse ADAC General Atlas, Bundesrepublik Deutschland* ***1:200000***, met **118** zeer gedetailleerde kaarten.

Ruud van Veen besluit:

"Er is over het zeer omvangrijke werk van Bas heel veel meer te vertellen, maar op zijn gebied staat mijn kennis nog niet eens in de kinderschoenen. Wel is me ook nu weer een en ander duidelijk geworden over taal- en naamkundigen. In *SEMafoor* heb ik al een paar maal sterk getwijfeld aan hun gevoel voor logica, maar hun reacties op het werk van Bas Kloens doen vermoeden dat er veel meer aan de hand is. In ieder geval adviseer ik om de resultaten van hun wetenschap met de grootste argwaan tegemoed te treden."

Een document in kleine porties te consumeren

In 2014 begint Ruud van Veen zijn artikel *Geheimtalen* in *SEMafoor* (jaargang 15, nr. 3) met:

"Bas Kloens heeft www.kloens.com voorzien van een aanvulling op zijn plaatsnaamkundige werk: *"Verminkt overgeleverd in de middeleeuwse bronnen!",* gebaseerd op het *Geschichtliches Ortslexikon Deutschlands* van Gerhard Köbler. Voor degene die probeert om in de wereld van Bas thuis te raken lijkt het nieuwe document gemakkelijker te begrijpen dan zijn eerdere werk (maar die indruk kan ontstaan zijn doordat ik aan dat werk al enigszins gewend ben). Echter, men doet er goed aan om dit document, net zoals het overige werk van Bas, langzaam en in kleine porties te consumeren, anders dreigt constipatie. Het is trouwens ook niet mogelijk om de 524 bladzijden in één keer door te slikken. Bas besluit zijn werk weer met "Er is nog zó veel meer" en "Wordt vervolgd".

In november 2014 begint Ruud zijn artikel *De heilige (?) Ansfried* in *SEMafoor* (jaargang 15, nummer 4) met:

"In de vijftigste aflevering van *SEMafoor* (augustus 2012) staat een interessant artikel van Guido Delahaye over Amersfoort. Een belangrijk deel ervan wordt in beslag genomen door een poging om de plaatsnaam te verklaren en Guido eindigt dan ook met de volgende zinnen:
"De etymologie van plaatsnamen heeft in het verleden tot grote en verregaande misvattingen geleid. De hele geschiedenis van ons land in het eerste millennium (en nog eeuwen daarna) blijkt gebaseerd geweest te zijn op het verkeerd begrijpen en toepassen van plaatsnamen. Dat heeft de studie van Albert Delahaye wel aangetoond".

Ruud van Veen vervolgt:

"**Dat het begrip van plaatsnamen nog niet eens in de kinderschoenen staat blijkt bijvoorbeeld wel uit het werk van Bas Kloens**, **of liever gezegd, uit de manier waarop dat werk wordt genegeerd**, maar Albert Delahaye heeft wat mij betreft aan de plaatsnaamkunde niets toegevoegd."

Mag ik dat "in groot gezette woorden" opschrijven, na zo vele jaren van onbegrip, vooroordeel, arrogantie en belediging, …… zonder ook maar enigermate mijn werk te hebben bestudeerd?

Voor het werk van **Ruud van Veen**: Zie http://vanveen.semafoor.info .

In mijn onderzoek *De herkomst van Nifterlaca, en nog veel meer* ontdekte ik de herkomst van de plaats **Zyfflich** in de gouw de **Duffelt**. (zie blz. 401). Ik kom er in dit onderzoek op terug, en ontdekte toen heel veel meer. Zie blz. 322, 323 en 337.

De oude namen van Zyfflich zijn **Safli-cka**, **Saffli-gi**, **Seffli-ca**, **Sebli-ca** (zie Köbler). Het tweede element -cha, -gi, -ca is een veel geziene afleiding bij stroomnamen. **Safli**, **Saffli** en **Seffli**, **Sebli** moeten gelezen worden als …….. **Afli**, **Affli** en **Effli**, **Ebli**, de **verkortingen** van ……. …… **Afeli**, **Affeli** en **Effeli**, **Ebeli**, de **klankomwisselingen** van ……... **Ale-fi**, **Alle-fi**, en **Elle-fi**, **Ele-bi**, ……. ……... Ale-fe, Alle-fe "und im Ablaut damit" Elle-fe, Ele-be (is ook Ele-fe) ……...

Zyfflich moet gelezen worden als **Yfflich**, **Yffli-cha**, de verkorting van **Yffeli**, de klankomwisseling van ……. **Yle-fi** (Yle-fe). Zyfflich is genoemd naar de ***stroom***, waaraan het is ontstaan, hier de **Rijn**, zeer nabij de grens met Nederland. Die ***stroom*** was **Ale**, **Alle** en **Elle**, **Ele**, **Yle**, zoals overal ook elders aan stromen, hier met **-fi, -fe,** dat is ***afa***, 'stroom, water'.

Vergelijk **Sebli-ca**, oude naam van **Zyfflich**, te lezen als **Ebli-ca**, met "**Abeli-ca**, 8. Jh., **Albe** (ein **Flussname**) (Saar), **Abli-ca**, **Ebli-ca**" (zie Köbler).

De herkomst is **Ale-bi-ca**, "im Ablaut damit" **Ele-bi-ca**, in de loop der tijd, "op de vlugste en dan ook vluchtigste mamier aangeduid, te doen gebruikelijk bij aardrijkskundige namen", geworden tot het gemakkelijker in de mond liggende, de klankomwisselingen ……. …… **Abeli-ca**, **Abli-ca** en **Ebeli-ca**, **Ebli-ca**.

Een terzijde:
Henk 't Jong schreef mij: "Ik zou meer bewijs willen zien en minder uitroeptekens. **En zeker geen groot gezette woorden. Dat is geen betrouwbaar ogende praktijk**."

De tekst van de vorige pagina, nu niet in groot gezette woorden:

In mijn onderzoek *De herkomst van Nifterlaca, en nog veel meer* ontdekte ik de herkomst van de plaats Zyfflich in de gouw de Duffelt (zie blz. 401). Ik kom er in dit onderzoek, *Iets gezien dat er altijd al was* op terug, en ontdekte toen heel veel meer. Zie blz. 323. De oude namen van Zyfflich zijn Safli-cha, Saffli-gi, Seffli-ca, Sebli-ca (zie Köbler). Het tweede element -cha, -gi, -ca is een veel geziene afleiding bij stroomnamen. Safli, Saffli en Seffli, Sebli moeten gelezen worden als Afli, Affli en Effli, Ebli, de verkortingen van Afeli, Affeli en Effeli, Ebeli, de klankomwisselingen van Ale-fi, Alle-fi en Elle-fi, Ele-bi, dus Ale-fe, Alle-fe "und im Ablaut damit" Elle-fe, Ele-be (is ook Ele-fe). Zyfflich moet gelezen worden als Yfflich, Yffli-cha, de verkorting van Yffeli, de klankomwisseling Yle-fi (Yle-fe). Zyfflich is genoemd naar de stroom, waaraan het is ontstaan, hier de Rijn, zeer nabij de grens met Nederland. Die stroom was Ale, Alle en Elle, Ele, Yle, zoals overal ook elders aan stromen, "alteuropäisch".
Vergelijk Sebli-ca, oude naam van Zyfflich, te lezen als Ebli-ca, met "Abeli-ca, 8. Jh., Albe (ein Flussname) (Saar), Abli-ca, Ebli-ca" (zie Köbler). De herkomst is Ale-bi-ca, "im Ablaut damit" Ele-bi-ca, in de loop der tijd, "op de vlugste en dan ook vluchtigste manier aangeduid, te doen gebruikelijk bij aardrijkskundige namen", geworden tot het gemakkelijker in de mond liggende, de klankomwisselingen Abeli-ca, Abli-ca en Ebeli-ca, Ebli-ca.

Henk 't Jong schreef mij dat mijn beweringen moeten worden onderbouwd. **"Ik zie dat niet zo in dit artikel, dat meer van een namenwaterval heeft."**

Nogmaals Zyfflich, gelegen tussen Nijmegen en Kleef, ……. met groot gezette woorden: "**Zyfflich,** 11. Jh., bei Keve, **Safli-cka** (1020), **Saffliggi** (11. Jh.), **Saflic-ensis** (1020), **Seblic-ensis**, **Seffli-ca**, **Sabelli-acum**, **Sebela-ci**" (zie Köbler), was in oorsprong:

Ale-bi-ca, **Ale-fi-ca**, **Alle-fi-gi**, "im Ablaut damit" **Ele-ba-ci**, **Ele-bi-ca**, **Elle-fi-ca**, **Yle-fi-cha**, genoemd naar de oude stroomnaam

Ale-bi, **Ale-fi**, **Alle-fi** "und im Ablauit damit" ……...

Ele-ba, **Ele-bi**, **Elle-fi**, **Yle-fi**, de ***stroom***

waaraan **Zyffich** is ontstaan, een **Rijn**-stroom, in de loop der eeuwen, "op de vlugste en dan ook vluchtigste manier aangeduid, te doen gebruikelijk bij aardrijskundige namen", geworden tot het gemakkelijker in de mond liggende, de klankomwisselingen …….

Abeli, **Afeli**, **Affeli** en **Ebela**, **Ebeli**, **Effeli**, **Yffeli**, in uitspraak **Sabelli**, **Safeli**, **Saffeli** en **Sebela**, **Sebeli**, **Seffeli**, **Zyffeli**, de nederzetting

Sabelli-acum, **Safli-ca**, **Saffli-gi** en **Sebela-ci**, **Sebli-ca**, **Seffli-ca**, **Zyffli-cha**.

Er zijn vele namen die voorafgaan met de hoofdletter **S,** waarna de stroomnaam, zuiver of verminkt overgeleverd, zoals ik voor het eerst ontdekte bij **Zyfflich**, de oude namen daarvan.

Vrijdag 16 februari 2018 zag ik plotseling de herkomst van de Maas-stroom de **Sambre,**

752-768 **Sambra,** 840 **Same-ra** (Gysseling).

Alme-ra werd in de loop der eeuwen tot **Amme-ra**, **Ammer**.

Maar **Amme-ra** werd óók tot de **verkorting** **Am-ra,** dat als vanzelf in

uitspraak tot **Ambra** werd. Zie blz. 373 in dit werkstuk!

De rivier de **Sambre**, grootste (193 km) **zijrivier** van de **Maas**, 752-768 **Sambra**, 840 **Same-ra** (zie Gysseling), was in oorsprong **Alme-ra** en **Aelme-ra**.

Salm (34 km), **zijrivier** van de Maas, via Ourthe en **Amblève**, Duits **Amel**, 1052 **Salma-na**, 1084 **Salma**, 1123 **Salmes**, 1229 **Salme-ne** (zie Gysseling), moet gelezen worden als …….
……

Alma-na, **Alma**, **Almes**, **Alme-ne**, **Alm**, zijrivier van de **Ale-ma**, **Alle-ma**, nu de **Amel** of **Amblève** geheten, dat is **Ale**, **Alle**-waterloop, “mit *m*-Suffix”.

Immers:

“**Amele**, **7**. Jh., ein **Flussname** bei Malmedy, **Amela-va**, **Ambla-va**, **Amble-ve**” (zie Köbler), toont de klankomwisselingen van ..... **Ale-ma** en **Alle-ma,** dat in de loop der eeuwen, “op de vlugste en dan ook vluchtigste manier aangeduid, te doen gebruikelijk bij aardrijkskundige namen”, is geworden tot het gemakkelijker in de mond liggend, de klankomwisseling **……..** **Ammela**, waarna verkort tot **Amla,** als vanzelf in uitspraak **Ambla,** “mit *v*-Element” **Ambla-va**, **Amble-ve**, **Amblève**.

De **Amblève,** Duits **Amel** (90 km), met zijrivier de S**alm,** te lezen als **Alm,** is een rivier in de Ardennen, provincie Luik (Frans- en Duitstalig gebied), zijstroom van de **Maas**, via **Ourthe**. De **Alm**, eertijds een grote **Maas**-stroom bij de **Maas-monding**, heeft dezelfde herkomst, zo ook de grootste zijrivier van de Maas, de S**ambre,** eertijds **Aelme-ra** en **Alme-ra**.

Dezelfde herkomst heeft de “**Amper**, **3**. Jh., ein **Nebenfluss** der **Isar** und ein Ort an der Amper bei Moosburg, **Ambra** (775), **Ambre** **Itin. Antonin** (3. Jh.), **Ambara** (11. Jh.), **Ampra** (823), **Ambare** (1107)” (zie Köbler), eertijds ……
……

Alma-ra, in de loop der eeuwen geworden tot **Amma-ra**, **Ammer** (bovenloop van de Amper, de Ammer, met Ammersee), ook verkort tot **Amra,** als vanzelf in uitspraak geworden tot **Ambra**, **Ampra**, **Ambara**.

Die **Amper** (168 km) ist ein Fluss im bayerischen Alpenvorland und bildet zusammen mit der **Ammer** ein zusammenhängendes Flusssystem. Der Name **Ammer** bezeichnet davon den Oberlauf bis zum **Ammersee**, Amper den Abschnith vom Seeausfluss bis zur Mündung in die **Isar** bei Moosburg." De **Ammer** is ook een zijrivier van de **Neckar**, in oorsprong **Alma-ra**.

De **Isar** (295 km), waaraan **München**, een **Donau**-stroom, voorheen "**Isa-ra**, **Isa-ros** bzw. **Isa-ras Ptolemaeus, Strabo** öfter, **Isa-ra**, **Ysa-ra**" (zie Köbler), was in oorsprong zó duidelijk **Ilsa-ra**, **Ilsa-ros**, **Ilsa-ras**, **Ylsa-ra**.
Zie ál mijn vergelijkende onderzoeken, daarin ook de herkomst van **Ilsa**, **Ylsa**, ontstaan uit **Ila-sa, Yla-sa**, praktisch altijd geworden tot de klankomwisseling **Isala**, **Ysala**, zoals de herkomst van de **IJssel**. De Isar zou eigenlijk gewoon Ilsar, Ilser of Ylsar, IJlser moeten heten, naar de herkomst.

"**Amern**, **7.** Jh., bei Kempten, **Ambra**" (zie Köbler), was in oorsprong **Alma-ra**, geworden tot **Amma-ra**, bij de verkorting **Am-ra**, als vanzelf in uitspraak geworden tot **Ambra**.
Amern zou eigenlijk **Aelmern** moeten heten, naar de herkomst **Ael-ma-ra**, ontstaan uit …….. **Ala-ma**.

Amer-veld aan de verlande **Rijnarm** de **Aam** bij **Elst**, 11e eeuw **Ambra-veld** (zie Gysseling) was eertijds **Aelme-ra-veld** en **Alme-ra-veld**, in de loop der eeuwen geworden tot **Ame-ra-veld** en **Amme-ra-veld**, bij de verkorting …… **Am-ra-veld**, als vanzelf in uitspraak geworden tot …….. **Ambra-veld**.
Ala-ma werd tot **Amala**, maar ook tot **Ael-ma**, waarna **Ama**, **Aam**.

Salm (67 km), een **Moezel**-stroom (Mosel), 370 kop. 10e eeuw **Salmo-ne**, 785-797 **Salma-na** (zie Gysseling), moet gelezen worden als **Almo-ne**, …… **Alma-na**, **Alm**. Er is nog zó veel meer. Zie hierna in dit werkstuk.

Er zijn vele **rivieren** **Saale**, in de vroege middeleeuwen **Sala**, te lezen als **Ala**, "**alteuropäisch**". Zie blz. **447** van dit onderzoek *Iets gezien dat er altijd al was*.

"**Sala-lant**, **9. Jh.**, **Salland**, **von der Zuiderzee bis Bentheim, ubi Hisla confluit in mare (814)**" (zie Köbler), moet gelezen worden ……..

als **Ala-lant**, 'land aan **Ala**', "**alteuropäisch**", 'aan het **water** van de **zee**', in die tijd het **Aelmere**.

Zie de vele stroomnamen beginnend met de hoofdletter **S**, die zo duidelijk moet worden genegeerd. Zie de blz. **444** t/m **494** van dit onderzoek *Iets gezien dat er altijd al was*.

“**Salland,** landstreek in het westen van de provincie **Overijssel,** in **814** beschreven als een gebied dat is gelegen waar de rivier de **Hisla** uitmondt in zee”, het **Almere**.

Hisla is de oudste naam van de **IJssel**, samentrekking van **Hisala**, de klankomwisseling van …… **Hila-sa**, ook **Ila-sa**, geworden tot **Isala**, **Isla**.

Vergelijk de **Iller,** zijrivier van de Donau, 983 **Hila-ra,** 1049 **Ila-ra**, de afleiding “mit ***r***-Bildung” (zie *Unsere ältesten Flussnamen* van **Krahe**, p. 37), in plaats van ……... ……. **Hila-sa** en …. **Ila-sa,** de afleiding “mit ***s***-Suffix”, de herkomst van de **IJssel,** met vele vergelijkingen in al mijn onderzoeken aangetoond.

De oudste naam van het **Al**mere is **Ael**mere, 755-768, géén palingmeer, ca. 1025 **Alech**mere, de afleidingen van ….. **Ale**mere, eerder ……. …… **Ala**mere.

(Zie de namen Aelmere en Alechmere in het *Lexicon van nederlandse toponiemen tot 1200* van R.E. Künzel, D.P. **Blok** en J.M. Verhoeff.)

Alkmaar was in eerste helft van de 11e eeuw **Al**mere, de oudste naam, aan het eind van de 11^{e} eeuw, naar een bron uit de 10^{e} eeuw, **Allec**mere, waarschijnlijk eind 11^{e} eeuw ……... **Alac**mera (zie het *Lexicon* van Blok), geen ‘moddermeer’, maar **Oud-Europese stroomnamen**.

Ala-ca en **Ala-cha** zijn **Oud-Europese stroomnamen** (zie de meerdere voorbeelden daarvan in mijn onderzoeken), ook geworden tot de klanomwisselingen ……...

Acala en **Achala**.

Zie internet:

"N**akala**, **voormalige stroming uit de monding van de IJssel** (**Hisla**!) tussen het eiland **Urk** en de **Overijsselse** en **Zuid-Friese kust**", moet gelezen worden als

Akala, de klankomwisseling van **Ala-ka** (**Ala-ca**).

Den Akala werd tot de Nakala

Zie doorheen mijn onderzoek ***De herkomst van Nifterlaca, en nog veel meer***, de vele namen beginnend met de hoofdletter **N**, waarna een oude stroomnaam, zuiver of verminkt overgeleverd.
N**ifter-laca** moet gelezen worden als **Ifter-laca**, eertijds **Ilfter-laca**, **Ilfe-ter-laca**.

"**Eichel**, **8**. Jh., **Nebenfluss der Saar**, **Aquila**, **Achilla**"

(zie Köbler), toont de klankomwisselingen van **Ali-ca** en **Ali-cha**.

Zie *De herkomst van Nifterlaca, en nog veel meer*, blz. **30**, enz.
"Die Eichel ist ein etwa 32,4 km langer rechter Nebenfluss der Saar im Krummen Elsass, das zum französischen Département Bas-Rhin gehört."

Ali-cha is de grondvorm van, "im Ablaut damit", **Yli-cha**, geworden tot de klankomwisseling …….... **Ychila**, **Eichele**, **Eichel**.

Zie voor N**akala** (**< Ala-ca**), *De herkomst van Nifterlaca, en nog veel meer*, blz. **77** t/m **82**.

Wat is b.v. de herkomst van een oude plaatsnaam (zie Köbler) als **Acelanis-venni** bij Mansfeld? De herkomst is **Ale-ca-nis-venni**.

Nogmaals,

Oud-Europese stroomnamen in de Groote Waard

(met meer bewijs), doorheen dit gehele onderzoek, met vele andere namen:

"De betekenis van **Eethen** (gem. Wijk en Aalburg, NB), 850 **Atina**, 1305 **Ethen**, 1312 **Ette**, is onzeker. Mogelijk een met het suffix *-n* gevormde oude waternaam. In de stroomruggrond waarop het oude dorp lag zijn aardewerkscherven uit de Merovingische en Karolingische tijd gevonden." (Zie *Nederlandse plaatsnamen, herkomst en historie* van Gerald van Berkel en Kees Samplonius). Voor praktisch alle namen, waarvan ik de herkomst heb ontdekt, hebben naamkundigen geen verklaring.

De herkomst is **Aelti-na**, "im Ablaut damit" **Eelthe-ne**, **Elte-ne**.

Etten-bach en **Etters-bach**, **zijstromen** van "die **Elz,** r. Nfl. d. Rheins; mit germanischer Lautverschiebung: die **Elte**" (zie **Krahe**, *Unsere ältesten Flussnamen*, p. **21**, **37** en **38**), zijn de afgesleten overgeleverde vormen van **…….**

Elten-bach en **Elters-bach**, **Elte-res-bach**, 'beken van **Elte**', zijrivier van de **Rijn** in **Baden**. Zie mijn kaartje p. **22**.

Dit "**Etten-bach** (**< Elten-bach**) fliesst durch **Etten-heim**, **926 Etten-heim**". Zie *Deutsches Gewässernamenbuch* van Albrecht Greule, die verklaart: "PN Atto (*Ettin)". (Niet te geloven, die verklaring van Etten-heim aan de Etten-bach, zijstroom van de rivier de Elte! Greule schrijft hier niet over een "Lautverschiebung" bij de rivier de Elz.)

Dit "**Etten-heim**, **8**. Jh., in **Baden**, **Etin-heim**, **Ethen-heim**" (zie Köbler), was eertijds **Eeltin-**, **Eelthen-** en **Elten-heim**.

Een ieder kan hier nu al ZIEN dat uit Eethen de L is weggevallen.

Wat is de herkomst van **Etter-winden** aan "die **Elte,** r. Nfl. der **Werra**, westlich **Eisenach**" (zie **Krahe**, *Unsere ältesten Flussnamen* p. 37)**?**

De herkomst is Elter-winden. Zie mijn kaartje p. **23**.

(**"Etter-winden**, 10. Jh., bei Eisen-ach, **Eiten-winiden**" (zie Köbler), (spreek uit Aiten-winiden), was eertijds, náást **Elter-winden**, ook **Eilten-winiden** (spreek uit Ailten-winiden), dat is 'winiden van **Yl-te** (Ailte), in de bronnen ook **El-te**, ontstaan uit **Yle-te** en **Elle-te**, afleiding "mit *t*-Bildung", elders eertijds ook geworden tot de klankomwisselingen **Eitele** en **Ettele**. Zie mijn onderzoeken.
Eisen-ach (spreek uit Aisen-ach) is de afgesleten vorm van **Eilsen-ach** (spreek uit Ailsen-ach), *ach*, 'waterloop, beek' van **Yle**, **Yl** (Eile, Eil), wijd verbreid, de afleiding "mit *s*-Suffix". Zie mijn onderzoeken. Uit vele honderden namen is de L weggevallen, ONBEKEND in naamkundige kringen.) **Krahe** had geen weet van **Etter**-winden aan de **Elte**, eerder **Elz**.

Etten-hausen náást **Etter-winden** aan de **Elte** was eertijds **Elten-hausen**. Zie mijn kaartje p. **23**.

Elte-ne is **zuiver** overgeleverd, maar meestal **afgesleten overgeleverd**.
Ette-ne is in de bronnen ook **Ethe-ne**, afgesleten vorm van **Eelthe-ne**.

Eelte-ne is altijd geworden tot **Ete-ne**, herkomst van **Ethe-ne**,
Eethen in de Groote Waard.

Eethen zou eigenlijk **Eelthen** moeten heten, **naar de herkomst**.

"Etten-feld, 10. Jh., bei Fürstenau, Bersenbrück, **Ete-nes-feld**"
(zie Köbler), was eertijds **Eelte-nes-feld** en **Elten-feld**, 'veld aan **Eelte**, **Elte**, de ***stroom*** waaraan de nederzetting is ontstaan, eerder **Ele-the** en **Elle-te**.

“**Ettis-hofen**, 12. Jh., bei Ravensburg, **Eti-nis-hoven**, **Ethi-nis-hoven**” (zie Köbler), was in oorsprong **Eelti-nis-hoven**, **Eelthi-nis-hoven** en **Eltis-hofen**, ‘hoven aan **Eelthi**, **Elti**’, de ***stroom*** waaraan de nederzetting is ontstaan, eerder **…….. Eli-thi**, **Elli-ti**, de afleiding “mit *t*-Bildung”, elders eertijds ook geworden tot de klankomwisselingen Ethili en Etteli (Ethele en Ettele).
Nogmaals, naamkundigen verklaren alle plaatsnamen …….. alsof ze zuiver zijn overgeleverd.

Zie eerder, de **rivier** “die **Elz**, mit germanischer Lautverschiebung: die **Elte**” (zie Krahe).
“**Etz-horn**, 12. Jh., bei Oldenburg, **Eddes-horne**” (zie Köbler), was eertijds **Elts-**, **Eltes-horn** en **Eldes-horn**.
De riviernaam **Elte** is in de bronnen ook **Elde**, ontstaan uit **Elle-te** en **Elle-de**, elders in de loop der eeuwen ook geworden tot de klankomwisselingen **Ettele** en **Eddele**.

“**Ettersch-lag**, **9**. Jh., bei Inning bei Starnburg, **Eti-nes-loch**” (zie Köbler), was in oorsprong **Elters-**, **Elte-res-lag** en **Eelti-nes-loch**.
Vergelijk **Etters-bach**, zijstroom van de “**Elz**, “mit germanischer Lautverschiebung: die **Elte**” (zie Krahe), afgesleten vorm van **Elters-**, **Elte-res-bach**.

“**Etters-burg**, 10. Jh., bei Weimar, **Ite-res-burg**, **Eyters-perg**” (z. Köbler), was eertijds **Elters-burg**, **Ilters-burg** en **Eylters-burg**, eerder **Elte-res-**, **Ilte-res-**, **Ylte-res-burg,** ontstaan uit **Elle-te**, **Ile-te**, **Yle-te**, elders eertijds ook geworden tot de klankomwisselingen **…….. Ettele**, **Itele** (**Ittele**), **Eytele** (**Eitele**). Alle ***stromen*** werden vroeger beschouwd als **Ale**, **Alle** en **Elle**, **Ele**, **Yle**, **Ille** (Ile), met vele afleidingen, te zien in *Unsere ältesten Flussnamen* van Krahe.
Het vele **Ettere**, **Ittere** en **Eitere** was in oorsprong **Eltere**, **Iltere** en **Eiltere**. Zie mijn bewijs in mijn onderzoeken op mijn website, niet volledig aan te tonen in dit schrijven.

Etten (gem. Oude IJsselstreek) in **Gelderland**, in 1200 **Ette-ne** en in 1274 **Ethe-ne** (zie *Nederlandse plaatsnamen, herkomst en historie*), was eertijds **Eelthe-ne** en **Elte-ne**, genoemd naar de ***stroom*** van de **Oude IJssel**, ontstaan uit **Ele-the** en **Elle-te**, elders eertijds ook geworden tot de klankomwisselingen **Ethele** en **Ettele**.

Etten zou eigenlijk **Elten** of **Eelthen** moeten heten, **naar de herkomst**. Naamkundigen hebben voor Etten geen verklaring: "De herkomst en betekenis is onbekend." Zie mijn kaartje p. **144**, waarop nog veel meer te zien is.
Hetzelfde geldt voor **Etten-Leur** bij **Breda**, hier **Elten** en **Eelten**.

"**Etten**, 12. Jh., in **Nordbrabant** südwestlich **Bredas**, **Ette-na**, **Ete-ne**" (zie Köbler), was in oorsprong ..... **Elte-na** en **Eelte-ne**, genoemd naar de ***stroom*** van de **Mark** bij **Breda**. De plaats heet nu **Etten-Leur**. Zie mijn kaartjes p. **135**, **137**, waarop nog veel meer te zien is.

Eters-heim (gem. Zeevang) aan het **Al-mere** (Zuiderzee, IJsselmeer), boven Volendam, 1277 **Eitersum**, 1342 **Ettersum** (*Nederlandse plaatsnamen, herkomst en historie*), was eertijds **Eelte-res**-, **Eilte-res**- en **Elte-res-heim**.
Zie mijn kaartje p. **181**.

De **Ette** is een **zijrivier** van de **Neckar**, via Jagst, waaraan **Etten-hausen**, in oorsprong **Elten-hausen**, 'bewoning aan **Elte**', hier de **rivier** de **Ette**, maar volgens Albrecht Greule de PN Atto (*Ettin), (zie zijn *Deutsches Gewässernamenbuch*).
Vergelijk **Etten-heim** aan de **Etten-bach**, zijstroom van "die **Elz**, mit germanischer Lautverschiebung: die **Elte**" (zie Krahe).

Itta, onbekend, **een waterloop** (cours d'eau près du Tenu, Loire-Inf.), 2 keer **Itta** en 1 keer **Etta**, in **625**, en in **1049** nog een keer **Itta** (zie Gysseling), **was in oorsprong Ilta** en **Elta.**

"Ettha, 11. Jh., unbestimmt **an der Maas** (zie Köbler), was in oorsprong **Eltha**.

Ilta en **Elta**, **Oud-Europese riviernamen**, stammend van vóór onze jaartelling, werden in de loop der eeuwen, "op de *vlugste* en dan ook *vluchtigste* manier aangeduid, te doen gebruikelijk bij aardrijkskundige namen", tot het gemakkelijker in de mond liggende **……** **Itta** en **Etta**, vooral in Frans-sprekend gebied, en als zodanig, dus **VERMINKT**, in de bronnen opgetekend. Waarom zien naamkundigen dat niet? Omdat zij niet weten wat er allemaal speelt in hetzelfde zó grote oude taalgebied. (Spreek uit Ielta, > Ieta.)

De **Elta** (15,7 km) is een **zijrivier** van de **Donau** bij Tuttlingen in **Baden-Württemberg**. Zie de kaartjes p. **649**, **650** en **662**, waarop nog veel meer TE ZIEN is.

El-ta en **Il-ta** (spreek uit Ielta) zijn ontstaan uit **Ila-ta** en **Ella-ta**, de afleiding "mit ***t***-Bildung", elders eertijds ook geworden tot de klankomwisselingen **Itala** en **Ettala**, het meerdere **Ittele** en **Ettele**. Zie mijn onderzoeken, vooral mijn *Getekend Onderzoek*, de kaartjes waarop dat TE ZIEN is.
Alle ***stromen*** werden vroeger beschouwd als Ala, Alla en **Ella**, Ela, Yla, **Ila**, met vele afleidingen, te zien in *Unsere ältesten Flussnamen* van **Krahe**. Zie mijn onderzoeken waaruit dat blijkt.

Etter-na, **zijrivier** van de **Weser**, zo las ik in de jaren negentig van de vorige eeuw, bladerend in *Deutsche Namenkunde* van Adolf Bach, in de bibliotheek van Rotterdam, is de afgesleten overgeleverde vorm van **Elter-na**. Het zal de **Eterna** zijn (< Eelter-ne), zijrivier van de Weser, via Gande, in 865 **Ettherna** (zie internet). Zie hierna.

Prof. Blok heeft voor de plaatsnaam **Ette-non** (ca. 1180), ligging onbekend, geen verklaring. Zie *Lexicon van nederlandse toponiemen tot 1200*.
Trek ik "een naamkundige conclusie" als ik **prof. Blok** meld dat de plaats Ettenon in oorsprong **…….. Elte-non** was?

Mag ik **prof. Blok** nu ook melden dat **Elt-non** één van de oude namen van **Elten** is, over de grens, "im Kreis Rees", genoemd naar de Oude Rijn-***stroom***?

"Elten, 10. Jh., bei Rees, **Elt-non**, **Alti-na**, **Alte-na**, **Elte-na**, **Elt-na**, **Helt-non"**
(zie Köbler), is **zuiver** overgeleverd, **een uitzondering**, genoemd naar een ***stroom*** van de Rijn, hier de Oude Rijn, net over de grens in Duitsland, nabij Lobith in Nederland.
Kan een verklaring voor Alte-na in **Land van Altena** "**al-te-nabij**" betekenen?!

Prof. Blok heeft voor de plaats **"Elt-na** (1025), **ligging onbekend**, in **Gelderland**" (zie het *Lexicon van nederlandse toponiemen tot 1200*), geen verklaring.
Hij beseft niet dat het een oude naam van **Elten** is, "bei Rees". De ligging is **niet** onbekend.
Elten lag eerder **op Nederlands gebied**, **in Gelderland**, maar werd weer aan Duitsland terug gegeven in 1963, "im Kreis Rees", nabij **Lobith**. Zie mijn kaartje p. **107.**
Prof. Blok weet niet dat het meerdere **Elt**, **Elte** over de grens een **riviernaam** is, eerder **Elta**, ontstaan uit **Ella-ta**, "**alteuropäisch**", eertijds ook > de klankomwisseling **Ettala**, **Ettele**.

Nogmaals:
"Etten, 12. Jh., in **Nordbrabant** südwestlich **Bredas**, **Ette-na**, **Ete-ne"**
(zie Köbler), was in oorsprong **…….. Elte-na**, **Eelte-ne**.
Etten (-Leur) zou eigenlijk **Elten** of **Eelten** moeten heten, naar de herkomst.

Etten(-Leur) was in 1356 **Atte-ne**, in oorsprong **Alte-ne**, "im Ablaut damit" **Elte-ne** en **Eelte-ne**, ontstaan uit ..... **Alle-te**, "im Ablaut damit" **Elle-te** en **Ele-te**, elders eertijds ook geworden tot **Attele** ..... en **Ettele** en **Etele**.
Vergelijk "**Atteln**, 11. Jh., bei Büren, **Alti-na**, **Elte-ne**" (zie Köbler), **zuiver** overgeleverd, zo niet de huidige naam, eertijds **Alle-te**, geworden tot **Attele**, **Attelen**, **Atteln**.

"**Attel**, **9**. Jh., bei Wasserberg, **Atila**, **Atele**, **Attala**" (z. Köbler), **aan de Attel** (23 km), **zijrivier** van de **Inn**, toont de klankomwisselingen van **Ali-ta**, **Ale-te**, **Alla-ta**, "**alteuropäisch**".
Alle naamkundigen zijn niet op de hoogte van al deze klankomwisselingen. In 2007 heeft men in Attel het 1200-jarig bestaan van deze plaats gevierd. Over de herkomst geen woord. De rivier en plaats zouden eigenlijk **Alete** of **Allete** moeten heten, naar de herkomst.

Eethen in de **Grote Waard** was in 1350 **Ethen** en **Ette**, eerder **Ethe-ne** en **Ette-ne**, in oorsprong ..... **Eelthe-ne** en **Elte-ne**, met grondvorm ..... **Aelte-ne**, ontstaan uit **Ale-te** "im Ablaut damit" **Ele-the** en **Elle-te**, afleiding "mit *t*-Bildung" van **Ale** en **Ele**, **Elle**, "**alteuropaisch**", hier de **Maas-*stroom***.

Eethen was in **850** **Ati-na**, afgesleten overgeleverde vorm van ..... **Aelti-na**, ontstaan uit **Ali-ti**, elders eertijds ook geworden tot de klankomwisseling **Atili**, **Atele**.

Vergelijk **Ali-ti**, herkomst van **Ael-ti-na**, > **A-ti-na**, oude naam van **Eethen**, met **Ali-ti**, **930**, en **El-ti**, **855**, oude namen van **Elden** bij **Arnhem**, genoemd naar de ***stroom*** van de **Neder-Rijn.** Zie de oude namen in het *Lexicon van nederlandse toponiemen tot 1200* van R.E. Künzel, D.P. Blok en J.M. Verhoeff. **Prof. Blok** heeft voor **Elden** geen verklaring.

El-de (in **El-den**) en **El-ti**, zijn ontstaan uit **.....**

Elle-de en **Elli-ti**, grondvorm van **Ali-ti**, "**alteuropäisch**", afleiding "mit ***t***-Bildung", elders eertijds ook geworden tot de klankomwisselingen **Eddele**, **Ettili** en **Atili** (**Ettele** en **Atele**). De herkomst van **Elden** is **Ale-te** "und im Ablaut damit" **Elle-te**, **Elle-de**, afleiding "mit *t*-Bildung" van **Ale**, **Elle**, de ***stroom*** van de **Neder-Rijn**. Zie mijn kaartje p. **861**.

Nogmaals:

De plaats "**Attel**, **9**. Jh. bei Wasserberg, **Atila**" (Köbler), genoemd naar "**Attel**, **Nebenfluss** des **Inns**" (zie internet), toont de klankomwisseling van **Ali-ta**.

Elden heeft dezelfde herkomst als **Elde-na** en **Elden-burg** aan de **rivier de Elde** (208 km), **zijrivier van de Elbe**.

Zie mijn kaartje p. **861**, met tekst van **Krahe**. **Elde-na** komt op hetzelfde neer als **Elte-na**.

Krahe noemt meerdere rivieren **Elte**, **Elde**. Maar hij heeft bij deze namen niet in de zeer gedetailleerde atlas gekeken. Hij heeft dan ook niet GEZIEN de zijstromen van de Rijnstroom de "**Elz**, "mit germanischer Lautverschiebung: **Elte**", n.l. **Etten-bach** en **Etters-bach**, de afgesleten vormen van **Elten-bach** en **Elters-bach**. Zie mijn kaartje p. **22**. **Krahe** zal er niet eens de tijd voor gehad hebben.

Hij zal ook niet hebben geweten dat **aan de Elte**, zijstroom van de Werra een nederzetting **Etter-winden** is gelegen, de afgesleten vorm van **Elter-winden**. Zie kaartje p. **23**.

Nogmaals: "**Etter-winden**, 10. Jh., bei Eisenach, **Eiten-winiden**" (zie Köbler), **aan de Elte**, was eertijds **Elter-winden** en **Eilten-winiden**, genoemd naar de ***stroom*** van de **Elte**, hier ook **Ylte**, beiden wijd verbreid. Wellicht moet de plaats Eiten-winden gelezen worden als **Eiter-winiden**, dan eertijds **Ylter-**, **Eilter-winiden**. Yter is in de bronnen immers ook Etter, zoals Yter, zijrivier van de Weser, voorheen Etter-na (Köbler). Zie hierna.

Het tweede element **-winden**, **-winiden** brengt mij bij

"**Etlas-wind**, 12. Jh., bei Forchheim, **Adili-nes-wineden**" (zie Köbler). De twee namen zijn weer het gevolg van een klankomwisseling die heeft plaatsgevonden. De herkomst van de huidige naam is

Ella-tas-wind (**Elle-tes**), in de loop der tijd geworden tot **Ettalas-wind** (**Etteles**), waarna verkort tot **Etlas-wind**. De herkomst van Adilines-wineden is

Ali-di-nes-wineden (**Ale-de-nes**).

De herkomst van deze plaats is de afleiding van **Ale-de** "und im Ablaut damit" **Elle-te**.

“**Adili-nes-wilare**, 10. Jh., unbekannt bei Gossau im Kanton Sankt Gallen” (Köbler), toont de klankomwisseling van **Ali-di-nes-wilare**.

“**Ettel-dorf**, **9**. Jh., bei Bitburg, **Adilin-dorf**, **Eddelen-dorf**, ... **Ettelen-dorf**, **Etilin-dorf**” (zie Köbler), **toont de klankomwisselingen van**

Ali-din-dorf, **Elle-den-dorf**, **Elle-ten-dorf** en **Eli-tin-dorf**.

De plaats is genoemd naar de ***stroom*** van de **Kyll**, zijrivier van de Moezel (**Mosel**), waaraan ook de nederzetting **Ittel**, 1212 **Itele** (Gysseling), klankomwisseling van **Ille-te** (spreek uit Iele-te).

Vergelijk **Ettel-dorf** met **Ettel-scheid**, eerder (z. internet) **Ettelen-sceit**, klankomwisseling van **Elle-ten-sceit**, ‘waterscheiding van **Elle**’, hier de ***stroom*** van de **Roer/*Urft*** (zijstroom van de Maas) bij Schleiden, de **Roer** met **zijrivier** de **Elle**, en “**Elle-ri-acum**, unbekannt **an der Roer**, 868 (zie Gysseling). Zie mijn kaartje p. **134**.

Ettel-brück in Luxemburg, aan de **Alzette** of **Elze** (zijstroom van de Sauer), "mit germanischer Lautverschiebung: **Elte**" (zie **Krahe** p. 37 en 38), ontstaan uit **Elle-te**, was eertijds **Elle-te-brück**, in de loop der tijd geworden tot de klankomwisseling **Ettele-brück**, **Ettel-brück.** Zie opnieuw kaartje p. **134**.

"**Ettis-weiler**, 11. Jh., bei Öhringen, **Otheli-nes-wilare**" (z.Köbler), was eertijds **Ole-thi-nes-wilare**, op hetzelfde neerkomend als **Ale-the-nes-wilare**. De Oud-Europese rivierna**a**m **Ale**, **Ael** is in de bronnen immers ook **Ole**, **Ool**.
Ettis- was eertijds **Eltis-**, **Elti-nis**, ontstaan uit **Elli-ti**, met grondvorm **Ali-thi**, dat bij **Ael-ti-na** is geworden tot **A-ti-na**, **850**, oude naam van **E-the-ne**, afgesleten vorm van **Eel-the-ne** in de **Groote Waard**.

Ool-the-na werd in de loop der tijd tot **Othe-na**, oude naam van **Het Land van Altena**, genoemd naar de **Maas-*stroom***.

Zie eerder in mijn artikel: "**Alte-na**, 12. Jh., **Landstrich und Fluss** in Brabant, **Alta-na**", in 966 **Huolte-na**, na 1198 **Holte-na** (**Olte-na**), **Outha-na (< Oultha-na**), **Othe-na (< Oolthe-na)**, is de **Maas-*stroom***.

Ale, **Ael** en **Alle**, **Al** zijn in de bronnen immers ook **Ole**, **Ool** (**Oul**) en **Olle**, **Ol**.

“**Ettis-hofen**, 12. Jh., bei Ravensburg, **Eti-nis-hoven**, **Ethi-nis-hoven**” (zie Köbler), was in oorsprong **…….** **Eelti-nis-hoven**, **Eelthi-nis-hoven**, en **Elti-nis-**, **Eltis-hoven**.
Eelthe-ne, **Eelthen** werd in de loop der tijd tot **Ethe-ne**, **Eethen** in de **Groote Waard**.
“**Ettin-prunnan**, 11. Jh., unbestimmt mit Bezug zu Bayern” (zie Köbler), was eertijds **Eltin-brunnan**, ‘bron van **Elti**’, wijd verbreide Oud-Europese riviernaam.

“**Adales-heim**, **?** , **?** ,” (zie Köbler), toont de klankomwisseling van **Ala-des-heim**, genoemd naar de ***stroom*** waaraan deze nederzetting is ontstaan, **Ala**, “**alteuropäisch**”. Er zal gezocht moeten worden naar een plaatsnaam **Ael-des-heim**, zeker geworden tot **Ades-heim**. Zie hierna.
Het meerdere **Adala** of **Adele**, in **vele** namen **Adal** en **Adel**, was in oorsprong **Ala-da**, **Ale-de**. Zie **Aal-den** in Drenthe, 1332 **Ale-de**. Zie hierna.

Ael-den, ontsaan uit **Ale-den**, werd met een **tweede element**, dus **Ael-den-** en **Ale-den-**, tot **A-den-** en **Adelen-**.

De oude namen van
“**Ahlden**, 12. Jh., **an der Aller** bei Fallingbostel, **Alo-dun**, **Ale-then**, **Al-den**” (zie Köbler), werden dan ook niet tot de klankomwisselingen **Adolun** en **Athelen**. Dat zou wel zijn geschied als deze namen zouden zijn gevolgd door een **tweede element** als b.v. **-dorf** (zie hierna) of **-heim**.
(Het vele Al-den is niet altijd ‘oud’, maar Oud-Europees!)

“**Als-wede**, 13. Jh., bei Lübbecke, **Aleth-wede**” (zie Köbler), is **zuiver** overgeleverd. Zie *Unsere ältesten Flussnamen* van **Krahe**, p. 37: “Zahlreich sind Namen mit ***s***-haltigen Suffixen: “**Alsa** (so 1136) **> Als**, **Fluss** bei **Wien**.” Enz**.**

Ale-then, 1182, oude naam van **Ahlten** bij Hannover, 1226 **Al-then** (internet), is **niet** geworden tot de klankomwisseling **Athelen**, **omdat geen tweede element volgde**. Zie mijn kaartje p. **533**. De plaats is genoemd naar de ***stroom*** van de **Aue**, zijrivier van de **Aller**, eerder **Ala-ra** (zie Krahe).

Ahlten ligt náást **Ilten**, dat is **Aal-te** “und im Ablaut damit” **Ilt-e** (Iel-te), ontstaan uit **Ille-te**, elders geworden tot de klankomwisseling **Itele**, **Ittel**, zoals, zie eerder, **Ittel** aan de Kyll, 1212 **Itele** (zie Gysseling). Zie nogmaals kaarttje p. **533**.

Gevolgd door een tweede element:

“**Aden-dorf**, **9**. Jh., bei **Rheinbach**, **Atheles-torpe**, **Adeles-dorpht**” (z.Köbler), toont de klankomwisselingen van **Ale-des-torpht** en **Ale-thes-torpe**. **Aden-dorf** zou eigenlijk **Ael-den-dorf**, of Duits **Ahl-den-dorf**, moeten heten, naar de herkomst **Ale-de-**, **Ale-the-**.

Alle plaatsen met **Aelden-**, **gevolgd door een tweede element**, werden in de loop der eeuwen tot **Aden-**, in het *Ortslexikon* van Köbler **19** in getal, de oude vermeldingen **Adon-**, **Adin-**, **Atin-** enz. in andere plaatsnamen niet meegerekend.

“Aden-au, 10. Jh., **ein Nebenfluss der Ahr** südlich **Bonns**, **Adon-owe**” (z.Köbler), was eertijds **Aeldon-owe**.
Aden-au zou eigenlijk **Aelden-au** of **Ahlden-au** moeten heten, naar de herkomst.
Adenau of **Adenauer Bach** (16 km lang) stroomt door de **stad Adenau**.
Konrad Adenauer, de eerste bondskanselier van de Bondsrepubliek Duitsland (West-Duitsland), zou eigenlijk **Ahldenauer** moeten heten.
Zie voor meer plaatsen **Aden-**: *VERMINKT overgeleverd in de middeleeuwse bronnen*.

Aal-den, gem. **Coevorden**, in de provincie **Drenthe**, in 1332 **Ale-de,** in 1482 **…... Eel-de,** in 1548 **Ael-ten** (z. *Nederlandse plaatsnamen, herkomst en historie*), **toont de herkomst Ale-de** “und im Ablaut damit” **Ele-de**, genoemd naar de ***stroom*** van de **Aelderstroom** of **Westerstroom**, waaraan **Aalden** is ontstaan**. Eel-de komt op hetzelfde neer als Eel-the**.

Ael-ten, **Ale-the** **en** **Eel-the**

komen op hetzelfde neer als **Ael-den**, **Ale-de** **en** **Eel-de**.

Eelthe werd overal tot **Ethe**, herkomst van de **Schelde-*stroom*** de **Nethe**.

Eel-the-ne werd tot **E-the-ne**, **Eethen** in de **Groote Waard**.

De **rivier** de **Nete** of **Nethe**, vroeger **Nethen** (zie internet) is ontstaan uit **den Ethen**, **> de Nethen**, ook aangeduid met de **Groote** en de **Klyne Nethen**, nu de **Grote** en **Kleine Nethe**, waaraan **Duffel**, eerder **Duffele** (**Dufle**), klankomwisseling van **Dulle-fe**, **dé Ulle-fe**, dat is **Ulle-*afa***, **Ulle-**'***stroom***', de **Nethe**.

"**Ahli-then**, 12. Jh., in Bayern oder mit Bezug zu Oberösterreich" (zie Köbler), zou een oude naam van **Ahl-ten** kunnen zijn.

Oud-Europees: "**Ahle**, 12. Jh., **ein Fluss** bei Herford, **Ale**" (zie Köbler). Zie ook **Krahe**. Zie mijn kaartje p. **526**.

De herkomst van “**Ahlen**, 10., Jh., bei Meppen, **Anli-dun**” (z. Köbler), is **Ale-ne** en **Alle-ni**, dat bij de samentrekking **Alni** in de loop der tijd tot tot het gemakkelijker in de mond liggende, de klankomwisseling, **Anli** werd, **Anli-den**.

Vergelijk **Anle**, 1212, oude naam van **Andel** (z. Gysseling) in de **Grote Waard**, klankomwisseling van **Alne**, dat bij **Alne-de** tot de klank-omwisseling ..... **Andele** werd.

“**Aden-dorf**, 9. Jh., ? , bei Mansfeld, **Aden-dorp**, **Eden-dorpf**” (zie Köbler), was in oorsprong ..... **Eel-den-dorpf**, met grondvorm **Ael-den-dorf**, ontstaan uit **Ale-den-dorp**, “und im Ablaut damit” **Ele-den-dorpf**, ‘nederzetting aan **Ale**, **Ele**’, de ***stroom***, waaraan de nederzetting is ontstaan, elders geworden tot de klankomwisselingen **Adelen-** en **Edelen-**.

Zie eerder
“**Aden-dorf**, 9. Jh., bei Rheinbach, **Atheles-torpe**, **Adeles-dorpht**”, de klankomwisselingen van ..... **Ale-the** en ... **Ale-de**, dat bij ..... **Ael-den-dorf** tot **Aden-dorf** werd.
Nogmaals, er zijn nog vele plaatsen Aden-, in oorsprong Ael-den-.

“**Aden** s. **Niederaden**, 12. Jh., in (dem Kirchspiel) Methler bei Hamm, **Ada-na**” (Köbler), was eertijds **Ael-da-na**, ontstaan uit **Ala-da**, het **Ale-de**, een oude naam van **Aalden** in **Drenthe**. **Ada-na** werd tot **Adan**, **Aden**.

“**Adelen-husen**, 11. Jh., wüst bei Freiburg in Breisgau, **Adal-husen**” (zie Köbler), toont de klankomwisseling van **Ale-den-husen**. **Adal-husen** was eerder **Adala-husen**, eertijds **Ala-da-husen**.

“**Adelen-rode**, 11. Jh., wüst bei Eschwege in Hessen” (zie Köbler), toont de klankomwisseling van **Ale-den-rode**, ‘rooiing aan **Ale**’, de ***stroom*** waaraan de nederzetting is ontstaan.

“**Adelen-tal**, 12. Jh., wüst bei Oberneukirchen bei Mühldorf” (zie Köbler), was eertijds **Ale-den-tal**, ‘dal van **Ale**’, “**alteuropäisch**”.

“**Edel-kirchen**, 11. Jh., ein Hof bei Halver bei **Alte-na**, **Edelen-kiricha**” (zie Köbler), toont de klankomwisseling van **Ele-den-kiricha**, ‘kerk aan **Ele-*stroom***.

De plaats zou eigenlijk **Eel-den-kirchen** moeten heten, dan nóg geworden tot **Eden-kirchen**.

“**Edels-hausen**, **8**. Jh., b. Schrobenhausen, **Adeles-husen**” (z. Köbler), toont de klankomwisselingen van **Ale-des-husen** “und im Ablaut damit” ..... **Ele-des-husen**.

De plaats zou eigenlijk **Eeldes-hausen** of **Aeldes-hausen** (Ahldes-hausen) moeten heten, dan nóg geworden tot **Edes-hausen** en **Ades-hausen**.

“**Eden-stedt**, 11. Jh., wüst bei Seeburg bei Mansfeld, **Ati-nes-stad**” (z.Köbler), was in oorsprong **Aelti-nes-stad** “und im Ablaut dazu stehend” **Eelde-ne-stedt**. De plaats zou eigenlijk **Eelden-stadt** moeten heten.

Vergelijk **Ati-na**, **850**, oude naam van **Eethen** in de **Grote Waard**, de afgesleten overgeleverde vorm van **Aelti-na**, "und im Ablaut damit" **Eelthe-na**, in de loop der tijd ook geworden tot het gemakkelijker in de mond liggende **Ethe-na**, waarna **.....**

Eethen.

"**Edel-stetten**, 12. Jh., bei Krumbach, **Otili-ne-stette**" (Köbler), toont de klankomwisseling van **Oli-ti-ne-stette** (**Ole-te-ne-stette**), "und im Ablaut damit" **Ele-de-ne-stetten**.

Oli-ti-ne komt op hetzelfde neer als **Ali-ti-ne** (**Ale-te-ne**). **Ale** is de bronnen ook **Ole**. **Ele-de-ne-stette** werd tot **Edele-ne-stette**.

Vergelijk het eerder behandelde

"**Ettis-weiler**, 11. Jh., bei Öhringen, **Otheli-nes-wilare**", klankomwisseling van **Ole-thi-nes-wilare** (Ole-te-nes- > Otele-nes).

“**Edele-res-husen**, 12. Jh., wüst bei Northeim, **Udele-res-husen**, **Odilhe-res-husen**” (z. Köbler), toont de klankomwisselingen van …….. **Oli-de-res-husen** en ……..... **Ule-de-res-husen** (Nederlands Oele-de-res-husen) “und im Ablaut damit” **……**

Ele-de-res-husen.

“**Etheler-dinc-husen**, 11. Jh. ?, unbestimmt im Norden, **……..,** **Adelar-dinga-husen** (2)” (z.Köbler), toont de klankomwisselingen van **Ale-dar-dinga-husen** “und im Ablaut dazu stehend”

Ele-ther-dinc-husen.

(In mijn *Getekend Onderzoek*, p. 206 staat ten onrechte de plaatsnaam Ether-scete, oude naam van Eggerscheidt (zie Gysseling). Achter Ether-skethe staat, zo lees ik nu, “lies Echer-skethe”.)

“**Ethel-inc-husen**, 13. Jh., wüst in der Bauerschaft Kesseler in **Lippe-tal**” (z.Köbler), eerder **Ethele**, toont de klankomwisseling van **Ele-the-inc-husen**.

“**Etlen**, ? , wüst bei Biesen?, **Etteln** südlich Paderborns?” (zie Köbler), eerder **Ettelen**, toont de klankomwisseling van **Elle-ten**. Zie mijn kaartje p. **971**.

“**Atteln**, 11. Jh., bei Büren, **Alti-na**, **Elte-ne**” (zie Köbler), is zuiver overgeleverd, zo niet de huidige naam, eerder **Attelen**, eertijds **Alle-ten**. **Al-te** en **El-te** zijn ontstaan uit **Alle-te** en **Elle-te**, hier en elders eertijds geworden tot de klankomwisselingen **Attele** en **Ettele**. Zie nogmaals mijn kaartje p. **971**.

“Etheles-husen, 12. Jh., wüst bei Varenholz **nahe der Weser, Adeles-husen”** (zie Köbler), toont de **klankomwisselingen** van **…….....** **…….....Ale-des-husen,** “im Ablaut damit” **Ele-thes-husen,** afleiding “mit **t**-Bildung” van **Ale, Ele, Oud-Europees**, de ***stróóm*** van de **Weser,** waaraan deze nederzetting is ontstaan. De volgorde van deze twee namen is “Adeles-husen, 12. Jh., bei Varenholz nahe der Weser, Adeles-husen, Etheles-husen” (z. Köbler).

De plaats zou eigenlijk **Ael-des-husen** of **Eel-thes-husen** moeten heten, naar de herkomst.
Maar dan nóg zouden zulk soort plaatsnamen in de loop der eeuwen zeker zijn overgeleverd als **…….....Ades-husen** en **Ethes-husen**, zoals mijn vergelijkende onderzoeken aantonen. Uit zeer vele plaatsnamen is de L weggevallen, of een klankomwisseling heeft plaats gevonden, **ONBEKEND in naamkundige kringen!**
Zie voor heel veel meer: *VERMINKT overgeleverd in de middeleeuwse bronnen*, en alle andere onderzoeken op mijn website.

“**Ades-dorpe**, 12. Jh., unbestimmt bei Buxtehude, **Adis-tharpa**” (Köbler), was eertijds **Ael-des-dorpe**, ontstaan uit **Ale-des-dorpe**, elders eertijds ook geworden tot **Adeles-**.

Dezelfde herkomst heeft “**Ades-felt**, 10. Jh., unbestimmt mit Bezug zu Fulda” (Köbler).

Aeldes-, **Aelder-** en **Aelden-**, **gevolgd door een tweede element**, werden altijd tot **Ades-**, **Ader-** en **Aden-**. Uit vele honderden plaatsnamen is de L weggevallen.

Etters-dorf aan de **Lahn-*stroom***, waaraan ook het nabije **Elz**, “mit germanischer Lautverschiebung: **Elte**” (zie **Krahe**), was in oorsprong **Elters-**, **Elte-res-dorf**. Zie mijn kaartje p. **129**.

Vergelijk **Etters-bach** aan de **Rijn-*stroom*** de **Elz** in Baden, “mit germanischer Lautverschiebung: **Elte**” (zie **Krahe**).

“**Ethron**, 12. Jh., unbestimmt mit Bezug zu Regensburg” (Köbler), was eertijds **Eelthron**, **Eelthe-ron** (**Eelthe-ren**).

“**Etrun**, 12. Jh., nordwestlich **Arras** in **Pas de Calais**” (zie Köbler), was eertijds **Eel-trun**, **Eelte-ren**.

“Etern-broch, 11. Jh., **an der Eyter** bei **Thedinghausen**, **Eter-ne-broch**” (zie Köbler), was eertijds **Eelter-ne-broch aan de Eylter.** Spreek uit **Ailte-re**, geworden tot **Aite-re**.

De **rivier** de **Eiter**, ook geschreven als **Eyter**, is een **zijrivier** van de **Weser**.
Stroomopwaarts aan de **Weser**-stroom de **Aller** ligt **de plaats Eilte**.
Zie mijn kaartje p. **586**, maar vooral p. **663**.

“Eyter, 12. Jh., **Nebenfluss der Weser** bei **Thedinghausen**, **Etter-na, Ettir-na**” (zie Köbler), was in oorsprong **……..**

Eylter, Elter-na en **Eltir-na.**

Eiter of **Eyter** is in de bronnen ook **Etter**, eertijds **Eilter** of **Eylter** en **Elter**.

Jaren geleden zag ik in *Deutsche Namenkunde* van Adolf Bach de **rivier Etterna** staan, zijstroom van de **Weser**, maar kon die nergens vinden in de atlas.

Vergelijk **Etter-winden** aan de **rivier** de **Elte,** zijrivier van de **Werra** bij **Eisennach**, de afgesleten vorm van **Elter-winden**.

“Etter-winden, 10. Jh., bei Eisenach, **Eiten-winiden**” (zie Köbler), was in oorsprong dus óók **Eilten-winiden** (Ailten-winiden). Of moet Eiten-dorf hier gelezen worden als **Eiter-winiden**, eertijds **Eilter-winiden**?

Het vele **Ate-re**, **Atte-re** en **Ette-re**, ... **Ethe-re**, **Eite-re**, **Itte-re** was in oorsprong **…...**

Aelte-re, **Alte-re**, "im Ablaut damit" **Elte-re**, **Eelthe-re**, **Eilte-re**, **Ilte-re**, ontstaan uit **….**

Ale-te, **Alle-te** "und im Ablaut damit" **Elle-te**, ….. **Ele-the**, **Eile-te**, **Ille-te**, afleiding "mit ***t***-Bildung" van

Ale, **Alle** en **Elle**, **Ele**, **Yle**, **Ille**, eertijds ook geworden tot de klankomwisselingen **……..**

Atele, **Attele** en **Ettele**, **Ethele**, ... **Eitele**, **Ittele**.

Alte-re en **Elte-re** zijn ook **zuiver** overgeleverd, zo ook **Ale-te**, **Alle-te** en **Ele-te** (**Ele-the**).

Alle ***stromen*** werden vóór onze jaartelling beschouwd als **……**

Ale, **Alle** en **Elle**, **Ele**, **Yle**, **Ille**, met vele afleidingen, waaronder "mit *t*-Bildung", te zien in ***Unsere ältesten Flussnamen*** van **Krahe**.

Het vele **Ati-na** (**Ate-ne**), **Atte-ne** en **Ette-ne**, **Ethe-ne**, **Eite-ne**, **Itte-ne** was in oorsprong **Aelti-na** (**Aelte-ne**) **Alte-ne** “und im Ablaut damit” **Elte-ne**, **Eelthe-ne**, **Eilte-ne**, ... **Ilte-ne**, ontstaan uit ..... **Ali-ti** (**Ale-te**), **Alle-te** “im Ablaut damit” **Elle-te**, **Ele-the**, **Eile-te**, **Ille-te**, eertijds ook geworden tot de klankomwisselingen **Atele**, **Attele** en **Ettele**, **Ethele**, **Eitele**, **Ittele**.

Eethen, eerder **Ethe-ne**, **850** **Ati-na**, later ook **Ette-ne**, was in oorsprong ..... **Aelti-na**, “und im Ablaut damit ” ..... **Eelthe-ne**, **Elte-ne**.

Eethen zou eigenlijk **Eelthen** moeten heten, op **hetzelfde** neerkomend als ..... **Eelden**, zoals **Eelde**, 1482, oude naam van **Aalden** in **Drenthe**, en **Eelde** aan het .. **Eelder-diep**, ook in **Drenthe**, nabij **Groningen**, 1242 ..... **Ele-the**.

Eelde is ontstaan uit ..... **Ele-de**. Van der Aa: **Eelde** was vroeger **Ele-da** en ..... **Ele-tha**, bij **Groningen**. Zie hierna meer.

"**Eter-ne**, 11. Jh., linker **Nebenfluss der Gande** bei (Bad) Gandersheim, **Aeter-ne**" (zie Köbler), toont de afgesleten overgeleverde vormen van **Aelter-ne** "und im Ablaut damit" **Eelter-ne**.

De **rivier** de **Eter-na** is een **zijrivier** van de **Weser**, via **Leine** en **Gande**, 865 **Etther-na**, 948 **Eter-nan**, 1007 **Eter-ne**, 1013 **Aeter-ne**, begin 11e eeuw **Eder-nae**, 1740 **Eter-na**. Zie *Deutsches Gewässernamenbuch* van Albrecht Greule. Uit alle namen is de **L** weggevallen.

Vergelijk **Ete-re**, in oorsprong **Eelte-re**, met **Heteren**, gem. Overbetuwe in Gelderland, 1232 **Hete-re**, in oorsprong **Heelte-re**, ontstaan uit **Hele-the**, elders eertijds ook geworden tot de klankomwisseling **Hethele**. Heteren is genoemd naar de ***stroom*** van de **Neder-Rijn**. Zie mijn kaartje p. **192**. Zie voor meer: mijn onderzoeken.

“**Essel-leben**, 12. Jh., wüst bei Frankhausen, **Ete-nes-leba**” (zie Köbler), toont de afgesten overgeleverde vorm van **Eelte-nes-leba**.

Essel-leben is de klankomwisseling van **Elle-se-leben**, de afleiding “mit *s*-Suffix”.

Elles-heim aan een zijstroom van de **Rijn** in de provincie **Keulen**, was in het jaar **814**
Elandesam (Gysseling), dat is **Elan-des-hem**, oude schrijfwijze van **Elen-des-hem**, ‘woonplaats aan **Elen**, **Ele-ne**, **Elle**’, hier genoemd naar de ***stroom*** van de **Rijn**. **Alen-de** is de grondvorm van **Elen-de**.

Krahe schrijft na “**El-te**, 1014 **Alin-de**, **Nebenfluss** der **Werra**” (waaraan **Etter-winden**, **< Elter-winden**): “Aus gleichlautender Grundform **Alan-de**, **Fluss** in Letland. **Aland** kommt mehrfach im **Elbe-Gebiet** (bei Wittenberge) vor.” Waarna Krahe vervolgt:
“Eine *r*-Bildung zeigt **Ala-ra** oder **Ale-ra**, die jetzige **Aller**, r. Nfl. der **Weser**; dazu als Nfl. die **Alpe < Ala-pa**, von der gleichen Basis aus gebildet.” (Zie *Unsere ältesten Flussnamen*, p. 37.) **Ala-pa** is **Ala-*apa***, **Ala**-‘*stroom’*. Zie mijn kaartje p. **861**.

De **rivieren** de **Elde** en de **Aland** zijn nabije **zijrivieren** van de **Elbe**. Zie mijn kaartje p. **861**.

Zie Köbler:
“**Elde**, 10. Jh., ein **Nebenfluss** der **Elbe** in Mecklenburg, **Elda**, **Elda-na**, **Elde-ne**, **Eldia**, **Aldia**”, waaraan de plaatsen **Eldena** en **Eldenburg**.

Zie Köbler en Blok:

“**Elden**, 12. Jh., bei **Elst** in (der Provinz) Gelderland, **Alo-dun** (3), **Ael-te,** und **9**. Jh. **El-ti**”, **930 Ali-ti** (z.Blok).

Elden is genoemd naar **Ale**, **Elle**, “**alteuropäisch**”, de ***stroom*** van de **Neder-Rijn** bij **Arnhem**, de afleiding “mit *t*-Bildung”. “Prof. **Blok** kan Elden niet met geattesteerd Germaans woordgoed verklaren.” (Zie *Nederlandse plaatsnamen, herkomst en historie* van Gerald van Berkel en Kees Samplonius.)

Elden had net zo goed ook **Elten** of **Aelden** of **Aelten** kunnen heten.

Eethen, 850 Atina:

Ael-te-na (**Ael-ti-na**) werd tot **A-te-na** (**A-ti-na**), “im Ablaut damit”

Eel-the-na, geworden tot **E-the-na**, **Ee-then**,

in de **Groote Waard**.

“**Elderen**, 12. Jh., wüst bei Fallersleben **Eli-drun**”

(zie Köbler), was eertijds **Elle-dren** en **Ele-dren**,

Elle-deren en **Ele-deren**.

“**Eltern**, 10. Jh., bei Haselünne/Meppen, **Eli-drun**, **Elde-run**” (zie Köbler), **is ook weer zuiver overgeleverd.** Zie mijn kaartje p. **489**. **Eli-drun** zou bij **Eel-drun** zijn geworden tot **E-drun**.

Eltern is genoemd naar de *stroom* van de Hase. Zie hierna **E-trun!**

Zie hierna **E-thron!**

Elte en **Elde** in **Elte-ren** en **Elde-ren** zijn ontstaan uit **Elle-te** en **Elle-de**, elders eertijds ook geworden tot de klankomwisselingen **Ettele** en **Eddele.**

Vergelijk het eerder besproken “**E-trun**, 12. Jh., nordwestlich **Arras** in **Pas de Calais**” (z. Köbler), eertijds **Eel-trun**, **Eel-teren**, op het-zelfde neerkomend als **……..Eelthe-ren**.

Nogmaals “**E-thron**, 12. Jh., unbestimmt mit Bezug zu Regensburg” (Köbler), was eertijds **Eel-thron**, **Eel-the-ren**.

Evoluties: **Eel-the-ren > Ethe-ren**

Eel-the-ne > Ethe-ne, **Eethen**

Vergelijk **Etter-na (< Elter-na),** oude naam van de **rivier** de **Yter** of **Eiter (< Ylte-re** of **Eilte-re**), **zijrivier** van de **Weser**, met **…….**

Elder-na, oude naam van **Elderen**, ook 9 x "met procletisch voorzetsel **te**: **Telderen**" (zie *Vroegmiddelnederlands Woordenboek*), ca. **1360 Eltre, 1371 Elte-re** (zie *Naamkunde*, 1998, Afl. 1-2, p. 113), genoemd naar de ***stroom*** van de bovenloop van de **Demer** in **Belgich Limburg**, **zuiver** overgeleverd.

"Eel-de (uitspraak: **eel**, gem. Tynaarlo, **Drenthe**), 1139 **El-de**, 1242, **Ele-the**, 1256 **Elen-de**, 1358 **Eel-de** (zie *Nederlandse plaatsnamen, herkomst en historie*), vroeger ook aangeduid met **…….**

Ele-tha en **Ele-da** (zie Van der Aa), "**ontstaan op een scheiding van beken**" (zie Van der Aa), is de wijd verbreide **Oud-Europese rivier- of waternaam …….**

Ele, Elle, met grondvorm **Ale,** hier genoemd naar de ***stroom*** van het **Eelderdiep**, afleiding "mit *t*-Bildung. Zie kaartje p. **197**.

Naamkundigen in Nederland vergelijken de namen niet met de **rivieren** over de grens, zoals de **El-de**, de **Aland**(e) en de **Ehle**, zijrivieren van de **Elbe**. Zie mijn kaartjes p. **197** en **861**.

Vergelijk **Ele-the**, "**ontstaan op een scheiding van beken**" (oude naam van **Eel-de**, ontstaan uit **Ele-de**, eerder **Ele-da** en **Ele-tha**), met **Ehl-scheid** aan de **rivier** de **Wied**, zijstroom van de **Rijn** boven Koblenz, **Ehle-'waterscheiding'**. Zie mijn kaartjes p. **205** en **206**. **Et-scheid**, ook gelegen aan de **Wied**, wijst op een eerder **Elt-scheid**. Zie kaartje p. **206**.

Eel-de, **1242**

Ele-the, werd bij **Eel-the-ne** in de loop der eeuwen, "op de *vlugste* en dan ook *vluchtigste* manier aangeduid, te doen gebruikelijk bij aardrijkskundige namen", tot het gemakkelijker in de mond liggende **……..** **Ethe-ne**, **Eethen**. **Ele-the** werd eertijds ook tot de **klankomwisseling** **Ethele**. Vergelijk **Eel-de** met **Eel-de** (< **Ele-de**), 1482, nu **Aal-den** (< **Ale-de**), ook in **Drenthe**.

Naamkunde: "De vorm Elende is vreemd."

Elende, 1256, oude naam van **Eel-de**, moet gelezen worden als **Elen-de**, zoals **Alin-de**, oude naam van de **El-te**, **zijrivier** van de Werra bij Eisenach; of zoals **Alan-de** (**Aland**), zijrivier van de **Elbe**, niet ver van de **El-de**, ook een zijrivier van de **Elbe**, of "**Alan-de**, **Fluss in Letland**" (zie Krahe).

Zie de **rivieren** **El-te** in ***Unsere ältesten Flussnamen*** van **Krahe**, p. **21**, **37** en **38**.

“**El-te**, 12. Jh., **bei Rheine**, **Ele-the**” (zie Köbler), werd bij **Eel-the-ne** in de loop der eeuwen, “op de vlugste en dan ook vluchtigste manier aangeduid, te doen gebruikelijk bij aardrijkskundige namen”, tot het gemakkelijker in de mond liggende **Ethe-ne**, waarna ..... **Eethen**, met grondvorm **Ael-ti-na**, in de loop der eeuwen geworden tot ..... **Ati-na**, **850**, oude vermelding van **Eethen**.

El-te, ontstaan uit **Elle-te**, en **Ele-the**, 12e eeuw, nu deel van Rheine, is genoemd naar de ***stroom*** van de **Ems**, **Elle**, **Ele**, **Oud-Europees**, afleiding “mit *t*-Bildung”, de nederzetting.

“**Ettis-hofen**, 11. Jh., bei Ravensburg, **Ethi-nis-hoven**, **Heti-nis-hoven**” (z. Köbler), was eertijds **Eelthi-nis-hoven**, **Eltis-hoven** en ..... **Heelthi-nis-hoven**.

Elin-court in “département du Nord”, voorheen **Eli-ne-courte**, **Elen-curs**, **Aelin-cort**, **Alin-court**, **Eli-court** is genoemd naar een ***stroom*** van de **Schelde**, **Ali**, **Eli**, **Oud-Europees**.

Er zijn nog meerdere voorbeelden te geven, zoals **Ehlen-thal** aan een ***stroom*** van de Sûre of Sauer in Luxemburg (zie kaartje p. **205**); of **Ehl-beck** aan een **zijstroom** van de **Elbe** bij Lüneburg (zie kaartje p. **204**); of **Ehl** aan de **rivier** de **Ill** (eerder **Illa**, zie Köbler), zijrivier van de Rijn bij Straatsburg (zie kaartje p. **204**); of **Ehlen** aan een zij-stroom van de **Weser**, via Diemel bij Kassel (zie kaarttje p. **204**); of **Ele-ne**, in 1184 **Elne (< Elle-ne),** aan een **Dender**-stroom bij Aalst in Vlaanderen (zie kaartje p. **211**); **Enz**., allen met grondvorm **Ahlen-**, **Ahl-**, **Ale-ne**, **Ael-ne (> Ane).**

Ele, **Ehle** is een wijd verbreide **oude riviernaam**, eerder **Ela**, **Eli**, in de bronnen ook **Elle**, eerder **Ella**, **Elli**, en **Eile**, **Yle**, eerder **Eyla**, **Yla** en **Ille**, **Ile**, **Ihle**, eerder **Ila**, **Illa**, **Ili**, met vele afleidingen, “im Ablaut damit” **…….. Ale**, **Alle**, eerder **Ala**, **Ali** en **Alla**, **Alli**.

“**Ihle**, 12. Jh., ein **Nebenfluss** der **Elbe** in Sachsen, **Ila**” (zie Köbler), (30 km), komt op hetzelfde neer als, is verwant met, de **Ehle** (40 km), ook een **zijrivier** van de **Elbe**, in de bronnen (zie internet) ook in één adem **Ehle/Ihle** genoemd.

Aan de **Ehle** ligt **Ister-bies**, 1370 **Iste-wist**, “später” **Yste-bis**, 1562 **Yster-biest** (zie internet), de afgesleten vormen van **Il-ster-**, **Il-ste-**, **Yl-ste-**, **Yl-ster-bies**, de afleiding “mit *st*-Bildung” van **Il**, **Yl**, ontstaan uit **Ile (Ille)**, **Yle (Eile)**, wijd verbreid.

“Ihn, 12. Jh., bei Saarlouis, **Inna”** (zie Köbler), was eertijds **Ilna** (spreek uit **Iel-na**), de samentrekking van **Ila-na**, de wijd verbreide oude rivier-naam **Ila**, hier “mit *n*-Suffix”.

Ila, 12e eeuw, oude naam van de **Ihle** (zie internet), zijrivier van de **Elbe**, werd bij de afleiding “mit *n*-Suffix”, **Ila-na**, waarna **Il-na**, tot **Ina,** oude naam (zie Köbler) van de **rivier** de **Inn, grote zijrivier** van de **Donau**.
De **Inn** zou eigenlijk **Ilne** moeten heten, naar de herkomst. Zie voor de andere oude namen van de Inn, mijn onderzoeken, zoals *VERMINKT overgeleverd in de middeleeuwse bronnen.*

Ila-sa, de afleiding “mit *s*-Suffix”, werd in de loop der eeuwen tot het gemakkelijker in de mond liggende, de klankomwisseling **Isala,** oude naam van de **IJssel**.
Yla-sa werd tot de klankomwisseling **Ysala**, **Ysele**, **Ysel**.

Il-sa-ra werd in de loop der eeuwen tot **Isa-ra, Isar**, **Iser**, wijd verbreid.

Il-sa-na werd in de loop der eeuwen tot **Isa-na, Isan**, **Isen**, wijd verbreid.
Ik heb het allemaal aangetoond in mijn vergelijkend onderzoek *VERMINKT overgeleverd in de middeleeuwse bronnen.*

“**Etten-hart**, **9**. Jh., bei Neumarkt in der Oberpfalz, **Atin-hart**” (z. Köbler), was eertijds **Aeltin-hart**, “im Ablaut damit” **Eltin-hart**.
Vergelijk **Etten-bach**, zijstroom van de “**Elz**, mit germanischer Lautverschiebung: **Elte**” (zie **Krahe**), dus in oorsprong **Elten-bach**, ‘beek van de **Elte**’.

“**Etten-dorf**, **8**. Jh., bei Strassburg im Elsass, **Atin-haim**, **Aten-heim**” (zie Köbler), was eertijds **Aeltin-heim**, “und im Ablaut damit” **Eltin-dorf**, ‘áán **Aelti**’, dat bij **Aelti-na** in de loop der eeuwen, “op de *vlugste* en dan ook *vluchtigste* manier aangeduid, te doen gebruikelijk bij aardrijkskundige namen”, geworden tot het gemakkelijker in de mond liggende **Ati-na**, **850**, oudste naam van **Eethen**, ontstaan uit **Eel-thi-na**, geworden tot **Ethi-na**, **Ethe-ne**, **Eethen**.

Nogmaals,
“**Etten-heim**, **8**. Jh., in **Baden an dem Etten-bach in der Rheinebene** (**zijstroom** van de “**die Elz**, mit germanischer Lautverschiebung: **die Elte**”, zie Krahe), **Etin-heim**, **Ethen-heim**, **Eten-heim**, **Ethan-haim**” (zie Köbler), was eertijds **Eelthen-heim**, **Eelthan-haim**, **Eeltin-**, **Eelten-heim** en **Elten-heim**, **aan de Elten-bach**.

Nogmaals,

“**Etten-hausen**, 12. Jh., bei Waltershausen, **Adon-husen**, **Hatten-husen**” (Köbler), was eertijds **Aeldon-**, **Halten-**, “und im Ablaut damit” **Elten-husen**.

“**Aten-stein** s. Hol-stein in der Oberpfalz” (zie Köbler), was in oorsprong **Aelten-stein**. Al het **Aelden-**, **Aelten-,** gevolgd door een tweede element, werd tot **Aden-**, **Aten-.** Zie eerder, de **rivier Aden-au**, < **Aelden-au**. Bij enkele van deze plaatsnamen zijn ook nog de oude vermeldingen **Athelen-**, **Adelen-** te zien, de klankomwisselingen van **Ale-then** en **Ale-den**.

“**Atesse**, 12. Jh., unbestimmt in Oberbayern” (zie Köbler), was eertijds **Aelte-se**.

“**Ettins-dorf**, 12. Jh., unbestimmt mit Bezug zu Bayern, **Addu-nes-thorp**” was eertijds **Alde-nes-thorp**, “und im Ablaut damit” **…… Eltins-dorf**, **Elti-nes-dorf**, ‘nederzetting aan **Al-de**, **El-te**, de ***stroom***, waaraan de nederzetting is ontstaan, ontstaan uit **Alle-de**, “im Ablaut dazu” **Elle-te**.

“**Etten-feld**, 10. Jh., bei Fürstenau bei Bersenbrück, **Eta-nar-feld**, **Ete-nes-feld**, **Ete-res-feld**” (zie Köbler), was in oorsprong **…….. …… Eelta-nar-feld**, ontsaan uit **Ela-ta**, de wijd verbreide **Oud-Europese** riviernaam **Ela**, “mit *t*-Bildung”. De herkomst is verder ook **Eelte-res-**, **Eel-te-nes-feld** en **Elte-ne-**, **Elten-feld**, ‘veld aan **Eelta**, **Elte**, de *stroom* waaraan deze nederzetting is ontstaan.

“**Atten-heim**, 12. Jh., bei **Endelhausen** bei **München rechts der Isar**, **Atin-haim** (2), **Attin-heim**” (zie Köbler), was eertijds **Aeltin-haim** en **…… Altin-heim**.

Endel in **Endel-hausen** was eerder **Endele**, **klankomwisseling** van **Elne-de**, met grondvormen **Aelne-de** en **Alne-de**, geworden tot de **klankomwisselingen** **Aandele** en **Andele**, **Aandel**, **Andel**. Zie **Alne** en **Elne** bij **Krahe**, in mijn onderzoeken wijd verbreid, met een tweede element geworden tot **Anne-** en **Enne-**. In enkele gevallen ook geworden tot **Anne** en **Enne** zonder tweede element, voor wat **Enne** betreft, GEWOON TE ZIEN in het **Toponymisch Woordenboek** van Gysseling. **Annen** in Drenthe, 1309 **Anne**, was in oorsprong **Alne**, **< Alle-ne**, ook **> Allen**, Oud-Europees. **Ale-ne** werd tot **Alen**, maar ook tot **Ael-ne**, altijd geworden tot **Ane**. Aelne kennen naamkundigen niet, maar wel **Ane**, **Ahne**, een riviernaam. Zij beseffen niet dat een L is weggevallen uit Ane. Een plaats **Ane** ligt aan de Overijsselse Vecht, met daarbij **Ane-veld**, daar ook bekend als **Anne-veld** en **Enne-veld**, afgesleten vormen van **Aelne-veld**, **Alne-veld** “und im Ablaut damit” **Elne-veld**. Ik zou nog vele bladzijden door kunnen gaan.
Nog één voorbeeld”:

Enschede was in de middeleeuwen Ane-schedhe en Anne-schethe, de afgesleten vormen van Aelne-schedhe en Alne-schethe, “und im Ablaut damit” Elne-schede, waterscheiding van Ale-ne, Aelne en Alle-ne, Alne en Elle-ne, Elne, de vele beken bij en in Enschede.
Enschede zou eigenlijk Enneschede moten heten, Elneschede moeten heten, naar de herkomst.

Atten-heim ligt aan de Donau-stroom de Isar.

De **Isar** zou eigenlijk **Ilsar** of **Ilser** moeten heten, naar de herkomst **Ilsa-ra**, **Oud-Europees**, in de loop der eeuwen geworden tot **Isa-ra**, waarna **Isar**, **Iser**.

“**Atten-berg**, 11. Jh., bei Schliersee bei Miesbach, **Aten-perch**” (z. Köbler), was eertijds **Al-ten-berg** en **Ael-ten-perch**, met de ultieme herkomst **Alle-ten-berg** en **Ale-ten-berg**.

“**Atten-hoven**, 12. Jh., in (der Provinz) Lüttich (**Luik**) in **Belgien**, **Outin-hofen** (3), **Otto-nis-curtis”** (zie Köbler), was in oorsprong ..... **Olto-nis-curtis** (**Olte-nes-curtis**), **Oultin-hofen** en **Alten-hoven**.

Al-te komt op hetzelfde neer als **Ol-te**, **Oul-te** (Oel-te), te zien in meerdere **riviernamen** (zie mijn onderzoek *VERMINKT overgeleverd in de middeleeuwse bronnen*), ontstaan uit **Alle-te**, **Olle-te** en **Oule-te**.

Vergelijk **Outer**, 1184 **Ol-tra**, 1223 **Ou-tre** (< **Oul-tre**) (zie Gysseling), in oorsprong **…..... Ol-te-ra** en **Oul-te-re**, hier genoemd naar de ***stroom*** van de **Dender**, zijrivier van de **Schelde**.
Vergelijk ook de familienaam **d’Oul-tre-mont**. **Oltra** is in de bronnen ook **Altra**.

Vergelijk de **rivier** de **Ou-don**, zijstroom van de Mayenne, een Loire-stroom, 11e eeuw **Oli-dum** en **Uldo-nus** (z. internet). De Ou-don zou eigenlijk **Oul-don** moeten heten, naar de herkomst. De **Oud-Europese riviernaam Ale** is in de bronnen ook **Ole**, eerder ook gespeld als **Ali** en **Oli**. **Oudon** is ook een **zijrivier** van de **Dives**.

Vergelijk de **rivier** de **Orne** (170 km) in het Noordwesten van Frankrijk, in de **2e eeuw** **Oli-na** “**chez Ptolemée**”, 1020 **Olnus**, 1070 **Olna**, 1077 **Ole-na**, 1138 **Olna**, 1150 **Ougne**, 1179 **Ogna** en **Ulna**, 1216 **Olna**, 1227 **Ouna**, 1280 **Oingne**, 1454 **Urna**, en daarna **Olne** (zie internet). Ouna was eertijds **Oulna**, enz.

Vergelijk de **rivier** de **Odon**, zijstroom van de **Orne** bij Caen, 1027 **Oldon**. Odon was eertijds **Ooldon**. **Olre-ne** werd tot **Orene**, **Orne**.

"Mit *n*-Elementen sind gebildet **Alna**, **Olna**. Im Ablaut dazu steht **Elna**."

Zie **Krahe**, ***Unsere ältesten Flussnamen***, p. **36**, **het topje van een ijsberg vormend**, in mijn onderzoeken óók **……**

Aelna (> Ana), Oolna (> Ona), Ulna, Oulna (> Ouna), **……..**

"und im Ablaut damit" **Elna**, maar óók **Eelna (> Ena)**, **Ylna (> Yna)**, **Ilna** (spreek uit Ielna) **(> Ina** of **Inna)**, allen ontstaan uit, de samentrekkingen van **……..**

Ale-na, **Alle-na**, **Ole-na**, **Olle-na**, **Ulle-na**, **Oule-na** "im Ablaut damit" **Elle-na**, **Ele-na**, **Yle-na**, **Ille-na**, wijd verbreid. (Zie al mijn onderzoeken).

Voor de goede orde, naamkundigen weten niet de herkomst van de **riviernamen Ana**, **Ona**, **Ouna** en **Ena**, **Yna**, **Ina**. (Zij zijn niet in de oorspronkelijke vormen te zien in de middeleeuwse bronnen.) Dit is géén "aanklacht tegen gevestigde naamkundigen" (zie Henk 't Jong), maar een constatering, een ontdekking, interessant voor naamkundigen, om daar kennis van te nemen. Maar dat doen zij helaas niet!

Alna, **Olna** en **Elna** zijn de enige namen die **zuiver** zijn overgeleverd. Zij zijn echter ook enkele malen **afgesleten** overgeleverd als **Anna**, **Onna** en **Enna**.

Alle namen zijn afgesleten overgeleverd als een tweede element volgde.

Elna-ra en **Eelna-ra** werden in de loop der tijd tot **Enna-ra**, **Enra** en **Ena-ra**, waarna gevormd "met procletisch voorzetsel **te**" tot **…….**

Tenra en **Tenara**, de oude namen van de **Dender**, zijstroom van de **Schelde**. Zie blz. **3**, **enz**. van mijn vergelijkend onderzoek *De herkomst van Nifterlaca, en nog veel meer*.

Elna-dra is **> Enna-dra**, **Endra**, waarna **> Tendra**, **Dendra**, **Dendre**, de Franse naam voor de Dender.

Atte-laken of **Atter-laken**, gem. **Etten** (-Leur),
1312 **Atte-laken**, was eertijds **Alte-laken**, **Alter-laken**.
Zie mijn kaartjes op p. **135** en **137**, met de ***stromen*** waarnaar **Attelake** en **Etten** zijn genoemd.

"Etten, 12. Jh., **in Nordbrabant südwestlich Bredas**,
Ette-na, **Ete-ne"** (z. Köbler), 1356 **Atte-ne** (zie
Nederlandse plaatsnamen, herkomst en historie), zou eigenlijk .....

Elten(-Leur) moeten heten, naar de herkomsten
Alte-ne "und im Ablaut damit" **Elte-na** én .....
Eelte-ne, dat aan een vroegere loop van de **Maas**
in de **Grote Waard**, tot **Ete-ne** werd, waarna
Eten, ook gespeld als **Eethen**.

In het *Lexicon van nederlandse toponiemen tot 1200* staat **Eten. Prof. D.P. Blok** heeft geen verklaring. In *Nederlandse plaatsnamen, herkomst en historie* staat **Eethen**, met de aantekening: "De betekenis is onzeker. Mogelijk een met het suffix *-n* gevormde oude waternaam."

Nogmaals,

“Adeles-husen, 12. Jh., wüst bei Varenholz **nahe der Weser**, **Etheles-husen**” (zie Köbler), toont de klankomwisselingen van

Ale-des-husen “und im Ablaut damit” **……..**

Ele-thes-husen.

De plaats is genoemd naar de ***stroom***, waaraan het is ontstaan, **Ale** en **Ele**, **Oud-Europees**, de afleiding “mit *t*-Bildung”.
Het zouden de oude vermeldingen kunnen zijn van plaatsen **Ades-hausen**, voorheen **Ethes-husen**, afgesleten vormen van **Ael-des-husen** en **Eel-thes-husen**, eerder ontstaan uit **Ale-des-husen** en **Ele-thes-husen**. Zie de voorbeelden later.

“Adales-heim, ? , ? ,” (zie Köbler), toont de klankomwisselng van **Ala-des-heim**, ‘woonplaats aan **Ala**’, “**alteuropäisch**”, de ***stróóm*** waaraan de nederzetting is ontstaan,

“Ades-felt, 10. Jh., unbestimmt mit Bezug zu **Fulda**” (zie Köbler), en **“Ades-dorpe**, 12. Jh., unbestimmt bei Buxtehude” (z. Köbler), **hebben dezelfde herkomst**.

Ala-des- is immers ook geworden tot **Ael-des-,** maar gevolgd door een tweede element, **afgesleten overgeleverd als Ades-**.

Ades-felt en **Ades-dorpe** zouden eigenlijk **Ael-des-felt** en **Ael-des-dorpe** moeten heten, in het Duits **Ahl-des-felt** en **Ahl-des-dorf**, naar de herkomst, 'nederzettingen aan **Ala**', de ***stromen*** waaraan deze nederzettingen zijn ontstaan.

Aal-den in **Drenthe** is ontstaan uit **Ale-de**, de oudste naam van Aalden, hier **niet** geworden tot de klankomwisseling **Adele**. Zou aan **Aal-den** een tweede element zijn toegevoegd, dán zou **Aal-den-** zijn geworden tot ..... **A-den-**.

Als een **tweede element** zou zijn toegevoegd:

De vele plaatsen (en **rivieren**!) **Aden-**, **20** in het *Geschichtliches Orts-lexikon Deutschlands* van **Gerhard Köbler**, waren in oorsprong **.....**

Ael-den-, ontstaan uit **Ale-den-**, elders eertijds ook geworden tot de **klankomwisseling** **Adelen-**.

Vergelijk "**Ahlem**, **9**. Jh., bei Wolfenbüttel, **Oden-heim** (8), **Aden-heim**" (zie Köbler), eertijds **Aelden-heim** en **Oolden-heim**, ontstaan uit **Ale-den-heim** en **Ole-den-heim**, elders eertijds ook geworden tot de **klankomwisselingen** **Adelen-** en **Odelen-**.

De huidige naam **Ahlem** is **zuiver** overgeleverd, ontstaan uit **Ale-heim**. Vergelijk **Alem**, nabij de **Grote Waard**, ca. 1200 **Ale-heim** (zie het *Lexicon van nederlandse toponiemen tot 1200*), 'woonplaats aan **Ale**', de ***stroom*** van de **Maas**, waaraan de nederzetting is ontstaan.

Dat is vooral te zien aan (zie opnieuw) "**Aden-dorf**, **9**. Jh., bei **Rheinbach**, **Atheles-torpe**, **Adeles-dorpht**" (z. Köbler), de **klankomwisselingen** van **Ale-des-dorpht** en van **…….** **Ale-thes-torpe**, 'nederzetting aan **Ale**', de ***stroom*** waaraan deze nederzetting is ontstaan.

Aden-dorf is de afgesleten vorm van **Ael-den-dorf**. De plaats zou eigenlijk **Ahlden-dorf** moeten heten, naar de herkomst.

Nogmaals,
"**Ahl-den**, 12. Jh., **an der Aller** bei Fallingbostel, **Alo-dun**, **Ale-then**" (Köbler), werd **NIET** tot de klankomwisselingen **Adolun** en **Athelen**, …….. **omdat** **géén tweede element** volgde als b.v. **-torpe**.

Een terzijde:
Krahe schrijft op p. 37 van zijn werk *Unsere ältesten Flussnamen*" "Eine *r*-Bildung zeigt **Ala-ra** (**1096**) oder **Ale-ra** (**786** u.ö)**,,** die jetzige **Aller**, **Nebenfluss** der **Weser**." Voor het eerst lees ik nu op Wikipedia Aller (260 km), dat deze rivier in **803** ook met **Ele-ra** werd aangeduid. Krahe schrijft verder bij de Aller:
"Im Ablaut zu **Ala-ra** steht ***Eli-ra > Ili-ra/Ila-ra** (**983 Hila-ra**, 1049 **Ila-ra**, 1090 **Iller**-gowe usw.) **> Iller**, **Nebenfluss** der **Donau**."

Naamkundigen vragen zich niet af: Waar zijn **Hila-sa** en **Ila-sa** gebleven, de afleiding "mit ***s***-Suffix", in plaats van "mit ***r***-Bildung"?
Die zijn in de loop der eeuwen geworden tot het gemakkelijker in de mond liggende, de klankomwisselingen, **.....Hisala** en **Isala,** waarna ook **Hisla** en **Isla,** de oude vermeldingen van de **IJssel** (niet alleen van die stroom)!

Nogmaals,
"**Aden-dorf**, **9**. Jh., bei Mansfeld, **Aden-dorp**, **Eden-dorpf**" (Köbler), was eertijds **Ael-den-dorp** "und im Ablaut damit" **Eel-den-dorpf**, ontstaan uit **Ale-den-dorp** "und im Ablauit damit" **Ele-den-dorpf**.

Vergelijk
Aalden in Drenthe, 1332 **Ale-de,** 1482 **Eel-de (< Ele-de).**
"De overlevering van plaatsnamen in **Drenthe** begint pas laat." (Zie *Nederlandse plaatsnamen, herkomst en historie*.)
Aal-den is een **Oud-Europese *stroom*-naam**, vele eeuwen eerder **Ala-da** "und im Ablaut damit" **Ela-da,** de **Aelder-*stroom***.

In het ***Ortslexikon*** van **Köbler** bevinden zich **19 plaatsen** met **Adal-** en **50 plaatsen** met **Adel-** (allen zo ten onrechte verklaard als genoemd naar een PN).

De oude vermeldingen laten zien dat Adal- en Adel- eerder **Adala-** en **Adele-** waren, de **klankomwisselingen** van ..... **Ala-da-** en **Ale-de-**.

De zuiver overgeleverde vormen zijn te zien bij **Aal-ten** in **Gelderland**, **828 Alad-na**, 1138 **Aleth-nin**, 1152 **Ala-don**, 1248 **Ale-thin**, en pas in 1381 **Ael-ten** (z. *Nederlandse plaatsnamen, herkomst en historie*), genoemd naar de ***stroom*** van de **Slinge**, zijstroom van de **Oude IJssel**.

Ala-da, **Ale-the**, **Ala-don**, **Ale-thin** werden in vele **plaatsnamen**, gevolgd door een **tweede element**, tot de **klankomwisselingen** ..... **Adala-**, **Athele-**, **Adalon-** (**Adelen-**) **Athelin-** (**Athelen-**).

Alad, in de **oudste** naam van **Aalten**, is een restant van **Ala-da**, gelijk aan **Ale-de**, oudste naam van **Aal-den** in Drenthe.

“**Adels-bach**, 12. Jh., wüst bei Bensheim” (zie Köbler), was eerder **Adeles-bach**, < **Ale-des-bach**, ‘beek van **Ale-de**’.

“**Adels-dorf**, 12. Jh., bei Höchstadt **an der Aisch**, **Odelohes-dorf**” (Köbler), 1121 **Otlohes-dorf**, 1369 **Otels-dorf**, 1460 **Adels-dorf** (Wikipedia Adelsdorf), genoemd naar de ***stroom*** van de **Aisch** (83 km), een **zijrivier** van de **Main**, via **Regnitz**.

Het zijn de **klankomwisselingen** van **Ole-do**, **Ole-des-dorf**.
Olle-to, **Olle-tes-dorf**.
Ole-tes-dorf.
Ale-des-dorf.

Ole-de, oud **Ole-do**, werd tot de klankomwisseling **Odelo**.
Olle-te, oud **Ollo-to**, werd tot de klankomwisseling **Ottolo**, **Otlo**.
Ole-te werd tot de klankomwisseling **Otele**.
Ale-de werd tot de klankomwisseling **Adele**.

Als de namen zuiver zouden zijn overgeleverd dan zouden de namen als volgt zijn geweest: **Ale-des-dorf**, **Ole-tes-dorf**, **Ollo-to-hes-dorf** en **Ole-do-hes-dorf**, genoemd naar **Ale**, **Ole**, **Olle**, een wijd verbreide **Oud-Europese stroomnaam**, hier genoemd naar de ***stroom*** van de **Aisch**, waaraan de nederzetting is ontstaan.

Vergelijk **Otlo-hes-dorf**, samentrekking van **Ottolo-hes-dorf**, < **Olle-to-hes-**, **Olle-te-hes-**, **Olle-tes-dorf**, met **Otto-nis-curtis**, eerder besproken, oude naam van **Atten-hoven** (Köbler), afgesleten vormen van **Olto-nis-**, **Olte-nes-curtis** en **Alte-nes-**, **Alten-hoven**. **Ol-to** is ontstaan uit **Ollo-to**, **Olle-te**.

Vergelijk **Otels-**, **Oteles-dorf**, < **Ole-tes-dorf**, met **Otili-ne-stette**, oude naam van **Edel-stetten** (z.Köbler), klankomwisselingen van **Oli-ti-ne-**, **Ole-te-ne-stette**, “und im Ablaut damit **Ele-de-stetten**.

“**Adeles-liebo**, 12. Jh., unbestimmt mit Bezug zu Thüringen” (zie Köbler), toont de klankomwisseling van **Ale-des-liebo**.

“**Adels-riuti**, 12. Jh., in Württemburg? s. **Adels-reute** bei Ravensburg” (zie Köbler), was in oorsprong **Ale-des-riuti**, “Rodung, gerodes Land”, aan **Ale**, de ***stroom*** waaraan de nederzetting is ontstaan.

“**Adels-reute**, 12. Jh., bei Überlingen in **Baden**, **Adels-ruti** (2), **Adiles-riuti**” (zie Köbler), toont de klankomwisselingen van **…….** **Ali-des-riuti**, **Ale-des-reute**.

“**Adiles-berg**, 11. Jh., unbestimmt nördlich der **Aller** südwestlich der Quelle der **Ilmenau**” (zie Köbler), toont de klankomwisseling van **……** **Ali-des-berg**, ‘berg aan **Ali**, **Ale**’, de ***stroom*** waaraan de nederzetting is ontstaan. De **Aller** was in 786 **Ale-ra**, afleiding “mit *r*-Bildung” (zie **Krahe**).

“**Adilen-burg**, 12. Jh., unbestimmt in Bayern” (Köbler), toont de klankomwisseling van **Ali-den-burg.** Men zal moeten zoeken naar een plaats **Aden-burg**.

Nogmaals,

“**Adili-nes-wilare**, **10**. Jh., unbestimmt bei Gossau in (dem Kanton) Sankt Gallen” (zie Köbler), toont de klankomwisseling van **……..**

Ali-di-nes-wilare. Men zal moeten zoeken naar een plaats **Ades-willer, < Ael-des-, < Ael-de-nes-, < Ali-di-nes-wilare**.

“**Ades-dorpe**, **12**. Jh., unbestimmt bei Buxtehude, **Adis-tharpa**” (zie Köbler), was eertijds **Ael-dis-tharpa**, **< Ali-dis-**, **< Ali-di-nis-tharpa**.
“**Ades-felt**, 10 Jh., unbestimmt mit Bezug zu Fulda” (zie Köbler), was eertijds **…… Aeldes-felt**.

“**Adli-kon**, 11. Jh., bei Altregensperg **in** (**dem Kanton**) **Zürich**, **Adalin-chowa**” (zie Köbler), toont de **klankomwisselingen** van **Ala-din-chova** en **Alle-di-kon**, > **Addeli-**, **Adli-kon**, ‘aan **Ale**, **Alle**’, de ***stroom*** waaraan de nederzetting is ontstaan. **Adli-kon** was in 1255 ook **Adilin-kon** (zie Wikipedia Adlikon), de klank-omwisseling van **…… Ali-din-kon** (**Ale-den-**).

“**Adel-wang**, 12. Jh., in (der Pfarrei) Hall in Oberösterreich, **Adeln-wang**” (zie Köbler), was eertijds **Ale-den-wang** (> **Adelen-**, **Adeln**-wang).

Nogmaals **Aal-den** in **Drenthe**, 1332 **Ale-de**, 1482 **Eel-de**, was eeuwen eerder ook **…….** **Ele-de**. **Aal-den** zou eigenlijk **Ale-den** moeten heten, "und im Ablaut damit" **Ele-den**, **naar de herkomst vele eeuwen eerder**, **Oud-Europees**, **NIET** geworden tot de klankomwisselingen **Adelen** en **Edelen**, **……. OMDAT** geen tweede element volgde! Nogmaals: "De overlevering van plaatsnamen in Drenthe begint pas laat" (z. *Nederlandse plaatsnamen, herkomst en historie*). Deze zeer oude plaats is genoemd naar de ***stroom*** waaraan het is ontstaan, nu **Aelderstroom** geheten.

Wat schrijven naamkundigen over Aalden? Zij schrijven: "Aalden wordt voorzichtig geduid als ***â*** 'water' + ***lêde*** 'gegraven water', maar de uitspraak met heldere ***aa*** in plaats van ***ao*** maakt dat onmogelijk. Blok wijst op vergelijkbare namen als Aalten en enkele Duitse plaatsnamen. Voor het etymon denkt hij aan een oude plant- of boomnaam met ****alud-*** 'bitter of gevlamd', of een afleiding van de stam van Gotisch ***alan*** 'voeden', zoals in Oudnoors ***alaõ***, 'voeding, spijs', Oudnoors ***aldin*** 'eetbare boomvrucht', Oudzweeds ***alda*** 'vruchtdragende eik'." (Zie *Nederlandse plaatsnamen, herkomst en historie* van Gerald van Berkel en Kees Samplonius.)

Mijn onderzoek toont aan dat alle ***stromen*** vroeger werden beschouwd als **Ale**, **Alle** en **Elle**, **Ele**, **Eile** (**Yle**), **Ille** (Ile), met afleidingen, te zien bij **Krahe**, ***Unsere ältesten Flussnamen***. (Ik vermoed dat dit aanduidingen zijn voor 'heilige stroom, stroom bewoond door stroomgoden'.) In de bronnen zijn die namen veelal gespeld als **Ala**, **Alla** en **Ella**, **Ela**, **Yla**, **Ila**, zonder afleiding al namen van **rivieren**. Zie mijn onderzoeken. Zie ook ***Unsere ältesten Flussnamen***.

Nogmaals,

"**Edel-kirchen**, 11. Jh., ein Hof bei **Altena**, **Edelen-kiricha**" (zie Köbler), toont de klankomwisseling van **……** **Ele-den-kiricha**, genoemd naar **Ele**, de ***stroom*** waaraan deze nederzetting is ontstaan.

“**Edels-hausen**, **8**. Jh., bei Schrobenhausen, **Adeles-husen**” (zie Köbler), was in oorsprong **…….. Ale-des-husen**, “im Ablaut damit” **Ele-des-husen**, ‘bewoning aan **Ale**, **Ele**, de ***stroom*** waaraan deze nederzetting is ontstaan.

Nogmaals,
“**Adeles-husen**, 12. Jh., wüst b. Varenholz **nahe der Weser**, **Etheles-husen**” (Köbler), was eertijds **Ale-des-husen**, “im Ablaut damit” **Ele-thes-husen**, ‘bewoning aan **Ale**, **Ele**, de ***stroom*** waaraan deze nederzetting is ontstaan, hier de **Weser**, met grote zijrivier de **Aller**, 1096 **Ala-ra**, 786 **Ale-ra**, “mit *r*-Bildung” (zie Krahe), in 803 ook **Ele-ra** (zie Wikipedia Aller).

Ale-the-, **Ale-de-**, “im Ablaut damit” **Ele-the-**, **Ele-de-**, de afleiding “mit ***t***-Bildung” in plaats van “mit ***r***-Bildung”, werden, **gevolgd door een twee-de element**, in de loop der eeuwen tot het gemakkelijker in de mond liggende, de klankomwis-selingen **Athele-**, **Adele-** en **Ethele-**, **Edele-**, en als zodanig, dus VERMINKT, in de bronnen opgetekend.

“**Adelhe-res-dorf**, 12. Jh., wüst bei Badeleben bei Neuhaldensleben, **Edelhers-dorp**, **Edele-ris-torp**” (zie Köbler), was in oorsprong **Ale-de-res-dorf** “und im Ablaut damit” **Ele-de-ris-torp**, ‘nederzetting aan **Ale**, **Ele**, de ***stroom*** waar deze nederzitting naar genoemd is.

“**Edele-res-husen**, 12. Jh., wüst südlich Fredelslohs bei Northeim, **Udele-res-husen**, **Odilhe-ris-husen**” (zie Köbler), toont de klankomwisselingen van **Oli-de-ris-husen** en **…….....** **Ule-de-res-husen**, “im Ablaut damit” **Ele-de-res-husen**, genoemd naar **Ole**, **Ule** en **Ele**, de ***stroom*** waaraan de nederzetting is ontstaan.
Ule-de is in het Nederlands Oele-de.

Vergelijk **Oele** aan de **Oeler-beek**, gem Hengelo, 1297 **Odele**, 1381 **Oedele**, 1431 **Udelo**, 1460 **Oddele** (zie *Nederlandse plaatsnamen, herkomst en historie*), de klankomwisselingen van **…….** **Ole-de**, **Oele-de**, **Ule-de** en **Olle-de**, afleiding van de wijd verbreide oude waternaam **Ole**, **Oele**, **Ule**, **Olle**. (Alleen Ale en Alle ontbreken hier.) De huidige naam, zonder afleiding, is zuiver overgeleverd.

“**Edel-stetten**, 12. Jh., bei Krumbach, **Otili-ne-stette**” (Köbler), toont de klankomwisselingen van **……...** **Oli-ti-ne-stette** “und im Ablaut damit” **Ele-de-stetten**, genoemd naar **Ole**, **Ele**, de ***stroom*** waaraan de nederzetting is ontstaan, de afleiding “mit *t*-Bildung”.

Vergelijk de **Lot**, **zijrivier** van de Garonne, **6**e eeuw **Ul-da**, **7**e eeuw **Ul-ta**, **947** **Oli-ti**, **10**e eeuw **Ol-tis**, **1201** **Out** (zie internet).
Uit **Out** is de **L** weggevallen, eertijds **Oult**, **Oul-ta**. De **Lot** was eertijds **L’Olt**, **Ol-ti**.

“**Ettis-weiler**, 11. Jh., bei Öhringen, **Otheli-nes-wilare**” (zie Köbler), toont de klankomwisseling van **Ole-thi-nes-wilare**.

Ettis-weiler is de afgesleten vorm van **Eltis-weiler**, < **Elle-tis**, ook > **Ettelis**.

Vergelijk **Othain**, **zijrivier** van de **Maas**, via Chiers, met nederzetting **Othe**, eertijds **Ool-tin**, waaraan de nederzetting ..... **Ool-the**.
De huidige namen moeten gelezen worden als O-tain en O-the. Zie voor dit alles, **en nog veel meer rivieren**, mijn onderzoek *VERMINKT overgeleverd in de middeleeuwse bronnen*.

Zo is er ook het meerdere **Ethe,** een **riviernaam,** ook geworden bij **den Ethe** tot de **Nethe**, een **Schelde**-stroom in **België**.
Eel-de is ontstaan uit **Ele-de**, veelal geworden tot de klankomwisseling **Edele**.
Eel-the is ontstaan uit **Ele-the**, veelal geworden tot de klankomwisseling **Ethele**.

Eel-de in **Drenthe**, nabij de plaats **Groningen**, was in 1242 **Ele-the** (zie *Nederlandse plaatsnamen, herkomst en historie*), genoemd naar de ***stroom*** van het **Eelderdiep**.

Waar is Eel-the gebleven? >Ethe!

Eel-the en **Eelthe-ne** werden in de loop der tijd, “op de vlugste en dan ook vluchtigste manier aangeduid, te doen gebruikelijk bij aardrijkskundige namen”, tot het gemakkelijker in de mond liggende **Ethe** en **Ethe-ne**, **Eethen** in de **Grote Waard**.

Ik vermoed dat **Heda**, 838, oude naam van **Ede** in Gelderland, gewoon de afgesleten vorm van **Heel-da** is, ontstaan uit **Hela-da**. **Hedel** aan de **Maas**-stroom, eerder **Hedele**, is de klankomwisseling van **Hele-de**. Zie mijn onderzoeken, waarin ik Hele-de heb aangetoond.
Ede zou dan eigenlijk **Eelde** moeten heten. Genoemd naar de ***stroom*** van een **beek**?

Vergelijk de **rivier** de **Lot** (< **L'Olt**, **Ol-ti**), ook aangeduid met (zojuist gezien) "**rive l'Olt**" (!), zijstroom van de Garonne, 6e eeuw **Ul-da**, 7e eeuw **Ul-ta**, 947 **Oli-ti**, 10e eeuw **Ol-tis**, 1201 **Out** (< **Oult**, **Oul-te**, **Ul-ta**); **…….**

en de **rivier** de **Othain** (< **Ool-tin**), zijstroom van de **Maas**, via **Chiers**, waaraan de nederzetting **Othe** (< **Ool-the**), met **……..**

Othe-nay en **Outhe-na**, oude vermeldingen van

Het Land van Alte-na, de afgesleten overgeleverde vormen van

Ool-the-nay en **Oul-the-na**.

"**Otheles-heim**, 12. Jh., unbestimmt" (Köbler), toont de klankomwisseling van **Ole-thes-heim**, 'woonplaats aan **Ole-the**', op hetzelfde neerkomend als **Oli-ti**, 947, oude naam de **rivier** de **Lot**.

"**Othelessen**, 12. Jh., unbestimmt, **……..**
Outhelessen" (zie Köbler), toont de klankomwisselingen van
Ole-the-sen en **Oule-the-sen**.

“En Roumanie, **l’Olt**, roumain: **Olt**, latin **Alu-ta**, est un **affluent** du **Danube**” (**Donau**). Zie internet.

“**Othe-res-dorf**, **9**. Jh., wüst bei Buttelstedt” (zie Köbler), was in oorsprong **Ool-the-res-dorf**, ‘stad aan **Ole**, de ***stroom*** waaraan het dorp is ontstaan.

“**Othen-thorp**, 12. Jh., unbestimmt in Lüneburg, **Odin-dorf** (3)” (Köbler), was eertijds **Ool-then-thorp** en **Ool-din-dorf**.

“**Het Land van Altena** is een historische landstreek en voormalige heerlijkheid in het noorden van Noord-Brabant. Het gebied wordt in het noorden begrensd door de **Afgedamde Maas** en de **Boven-Merwede**, in het westen door de **Biesbosch** en in het zuiden door de **Bergsche Maas** en in het zuidoosten door het Land van Heusden. De naam lijkt van topografische oorsprong te zijn.
In een oorkonde uit **966** wordt gesproken over een hoeve ***in comitatu Testrebatensi super fluvio Huolte-na***, in het graafschap Teisterbant boven de **rivier Huolte-na**, met als betekenis waarschijnlijk Hout-water.
Vanaf **1198** vindt men de vormen **Holte-na**, **Authe-na**, **Houte-na**, **Outhe-na**, **Othe-nay**, **Althe-na** en **Alte-na**. Of en hoe er een verband was met het graafschap Altena in Westfalen is niet duidelijk.” (Zie Wikipedia Land van Altena.)

Uit **Authe-na**, **Houte-na**, **Outhe-na** en **Othe-nay** is de **L** weggevallen, eertijds **Aulthe-na**, **Houlte-na**, **Oulthe-na** en **Oolthe-na**, ontstaan uit **Aule-the**, **Houle-the**, **Oule-the** en **Ole-the**. **Alte** in **Alte-na** is ontstaan uit **Alle-te**.

Zie al deze **riviernamen**, allen op hetzelfde neerkomend, in mijn vergelijkende onderzoeken.

Vergelijk

“Alte-na, 12. Jh., **Landstrich** und **Fluss** in **Brabant**, **Alta-na** (2), **Fluss Huolte-na** in einer Urkunde von **966 in comitatu Testrebatensi** (**Teisterbant**)” (zie Köbler).

Vergelijk

“Atteln, 11. Jh., bei Büren, **Alti-na**, **Elte-ne**” (zie Köbler), eerder **Attelen**, toont de **klankomwisseling** van **…… Alle-ten**.

Al-ti en **El-te** zijn ontstaan uit **Alle-ti** en **Elle-te**, elders eertijds ook geworden tot de klankomwisselingen **Atteli** en **Ettele**.

“**Ettel-dorf, 9**. Jh., bei Bitburg, **Adilin-dorf**, **Eddelen-dorf**, **Ettelen-dorf**, **Etilin-dorf”** (zie Köbler), toont de klankomwisselingen van **…… Ali-din-dorf**, **Elle-den-dorf**, **Elle-ten-dorf**, **Eli-tin-dorf**, **……...**

‘nederzetting aan **Ali** (**Ale**), **Elle** en **Eli** (**Ele**), “**alteuropäisch**”, de ***stroom*** van de **Kyll**, zijstroom van de **Moezel** (**Mosel**), waaraan de nederzetting is ontstaan, afleiding “mit ***t***-Bildung”. **Ale-den** is de grondvorm van **Elle-den**, **Elle-ten** en **Ele-ten**.

“**Edels-hausen**, **8**. Jh., bei Schrobenhausen, **Adeles-husen (Eteles-husen, Ettiles-husen)**” (zie Köbler), dit staat er zo tussen haakjes), toont de klankomwisselingen van ..... **Ale-des-husen** “und im Ablaut damit” **Elli-tes-husen**, **Ele-tes-husen** en **Ele-des-hausen**, ‘bewoning aan **Ale** en **Elle**, **Ele**, de ***stroom*** waaraan de nederzetting is ontstaan, afleiding “mit *t*-Bildung”, een stroom van de Paar/Donau.

Adel-ange, “département de la **Moselle**, en allemand: **Edel-inge** (zie internet), toont de klankomwisselingen **Ale-de** en **Ele-de**, met suffix ***-inge***, Frans ***-ange***.

“**Edel-ingen**, 11. Jh., bei Bolchen in Lothringen, **Adel-inga**” (zie Köbler), was eerder **Adele-** en **Edele-** met het suffix ***-inga***, in oorsprong **..... Ale-de-**, “im Ablaut dazu” **Ele-de**.

“**Edils-ach**, 11. Jh., bei Selztal in der Steiermark” (zie Köbler), was eerder **Ediles-ache**, klankomwisseling van **Eli-des-ache**, ***ache***, oude naam (zie **Krahe**) voor ‘beek’, van **Eli (Ele).**

“**Adel-lebsen**, 10. Jh., bei Uslar, **Ethele-ves-huson**” (Köbler), was eertijds **Ele-the-ves-huson**, met grondvorm **Ale-de-lebsen**.

Adel-lebsen ligt “in Niedersachsen, westlich von Göttingen **an der Schwulme**” (29 km), zijstroom van de **Weser**, “**990** **Ethelle-vis-husen**” (zie internet), klankomwisseling van ..... **Ele-the-vis-husen**.

“**Etheler-dinc-husen**, 11. Jh., unbestimmt im Norden, **Adelar-dinga-husen**” (zie Köbler), toont de klankomwisselingen van **Ale-dar-** “und im Ablaut damit” **Ele-ther-**,

“**Aderz-hofen**, 10. Jh., bei Riedlingen **Adalhar-tes-hova**, **Adilhar-tis-hofen**” (zie Köbler), toont de klankomwisselingen van **Ali-dar-tis-hofen** en **Ala-dar-tes-hova**.

Ale-der-tes-hofen werd bij **Ael-der-tes-hofen** tot **Aelderts-hofen**, waarna in de loop der tijd tot ..... **Aderz-hofen**, de huidige naam, genoemd naar een ***stroom*** van de **Donau**. “Die Burg Aderzhofen ist eine abgegangene Burg bei dem Ortsteil Aderzhofen der Gemeinde Uttenweiler, im Landkreis Biberach in Baden-Württemberg.

“**Ader-stedt**, 12. Jh., bei Bernburg, **Ader-stede**, **Ader-stide**, **Ader-stade**, **Ather-steti**” (zie Köbler), was eertijds **Ael-ther-steti**, ontstaan uit **…….. Ale-ther-steti**, ‘stad aan **Ale-the**’, elders eertijds vele malen geworden tot de klankomwisseling **Athele**.

Dezelfde herkomst hebben “**Ader-stedt**, 11. Jh., bei Oschersleben, **Ather-stedi**” (zie Köbler) en **Ader-stedt**, 1004 **Ather-stedi**, “Landkreis Harz in Sachsen-Anhalt (zie internet), eertijds **Ael-der-**, **Ael-ther-stedt**.

Ale-der-stede werd bij **Ael-der-stede** in de loop der eeuwen tot **Ader-stede**, in oorsprong de afleiding van **Ale-de**, elders eertijds vele malen geworden tot de klankomwisseling **Adele**.

“**Ates-heim**, **944**, ligging onbekend, in **Fresia**” (zie *Lexicon van nederlandse toponiemen tot 1200* van R.E. Künzel, D.P. Blok en J.M. Verhoeff), is volgens mij niet de verklaring die **prof. Blok** geeft, nl.: “woonplaats met **PN Ate**”. Mijn onderzoek toont aan dat de herkomst **Ael-tes-heim** is, ontstaan uit **Ale-tes-heim**, elders eertijds ook geworden tot de klankomwisseling **Ateles-**, **Atheles-**, **Adeles-heim**. Vergelijk “Ates-heim, 10. Jh., s. Itsmaburen”, en “”Itsmaburen, 10. Jh., bei Wester-Beintum in (der Provinz) Friesland, Ates-heim” (zie Köbler). “**Atesse**, 12. Jh., unbestimmt in Oberbayern” (zie Köbler), wijst op een oorspronkelijk **Aelte-se**.

“**Athel**, 11. Jh., s. **Ohl-hof** bei Goslar”, en “**Ohl-hof**, 11. Jh., bei Goslar, **Athel**” (z. Köbler), was eerder **Athele**, de klankomwisseling van ..... **Ale-the**.

Ik las op internet van de bekende **naamkundige Ernst Förstemann** (1822-1906), schrijver van het *Altdeutsches Namenbuch*, de volgende tekst:

“**Athel, Bedeutung unbekannt.**” Ik las dit in *Namen-kundliche Studien zum Germanenproblem* van **Jürgen Udolph**.

Ik las daarin het volgende:

“**Ohl-hof** bei Goslar, alt **Aethel**, **Adel**, **Ole**”,

waarna “**973 Adalah-kewe**, Gau unterhalb Freisings; **772 Addalah-ang**, bei Darmstedt, jetzt wüst, **Aland** in Niederösterreich, ca. 1142 **Adelath**; **Edel-point** in Niederbayern und **Ettel-brück** in Luxemburg.”

Ohl in **Ohl-hof** is **Ool**, **Ole**, in de bronnen ook **Ale**, te zien in de herkomsten van **Athele** en **Adele**, de klankomwisselingen van ..... **Ale-the** en **Ale-de**.

“**Adalah-kewe**, 10. Jh., **Gau an der Isar** unterhalb **Freisings**” (Köbler), is de klankomwisseling van **Ala-da-kewe**. De herkomst van **Isel** (**IJssel**) en **Isar** is **Ila**, “mit *s*-Suffix”, **Ila-sa** en **Il-sa-ra**, > **Isala** en **Isa-ra**.

“**Adelen-husen**, wüst bei **Freising** in Breisgau” (Köbler), was in oorsprong **Ale-den-husen**.

Edel-point en **Ettel-brück** waren eertijds **Ele-de-point** en **Elle-te-brück**. Zie eerder.

Het meerdere **Addala-** in namen is de klankomwisseling van **.....** **.....Alla-da-**.

“**Eden-stedt**, 11. Jh., wüst b. Seeburg b. Mansfeld, **Ati-ne-stadt**” (zie Köbler), was in oorsprong **.....Aelti-ne-stadt** “und im Ablaut damit” **Eel-den-stedt**, op hetzelfde neerkomend als **Eel-then-stedt**, ontstaan uit **Ale-ti** en **Ele-de**, ‘de ***stroom*** waaraan deze nederzetting is ontstaan, afleiding “mit *t*-Bildung”. Vergelijk **Eethen** in de **Grote Waard**, **850** **Ati-na**.

“**Adel-unges-dorf**, 12. Jh., in Österreich, **Ethel-inc-thorpe**” (zie Köbler), eerder **Adele-** en **Ethele-**, gevolgd door het suffix *-unge, -inc,* toont de klankomwisselingen van **Ale-de-** “und im Ablaut damit” **Ele-the-**.

“**Edde-lack**, 12. Jh., bei Norderdithmarschen, **Ethe-lekes-wisch**” (zie Köbler), in Schleswig-Holstein, 1140 **Ethe-leke**, 1281 **Hede-lake** (zie Wolfgang Laur, *Die Ortsnamen in Schleswig-Holstein*) was in oorsprong **…….. Elde-lake**, **Eelthe-leke** en **Heelde-lake**.

Elde (1139), ….**Elethe** (in 1242), nu …..**Eelde** aan het **Eelder-diep** in **Drenthe**, heeft dezelfde herkomst.

De L is weggevallen als een tweede element volgde, hier ***lake***, ***leke*** ‘water, plas, meer’. Edde-lack was 1281 ook Edde-lake.

“**Eddessen**, 12. Jh., bei Varenholz im früheren Lippe-Detmold, **Edis-husen** (2), **Eddessen**” (zie Köbler), was eertijds **Elde-sen** en **Eel-dis-husen**,

“**Edessen**, **Eddessen**, 12. Jh., wüst in Varenholz in Lippe s. ON Lippe, Eddessen” (zie Köbler), was eertijds **Eelde-sen** en **Elde-sen**.

“**Edes-thorpa**, 10. Jh., in Holland” (zie Köbler), wijst op een oorspronkelijk **Eeldes-thorpa**, ‘nederzetting aan **Ele-de**, de ***stroom*** waaraan het is ontstaan. Volgens prof. Blok is “Edes-thorpa (918-948), ligging onbekend (Noordholland)”, de PN Edi. “**Eden-werfa** (944), ligging onbekend, in Fresia”, is de afgesleten overgeleverde vorm van **Eelden-werfa**, maar volgens prof. Blok de PN Eda.

“**Ehti**, 10. Jh., unbestimmt mit Bezug zu Österreich, **Ehte**, **Ehti**” (zie Köbler), was eertijds **Ehl-ti**, ontstaan uit **Ehle-ti**, afleiding “mit *t*-Bildung”.

Meerdere **rivieren** in ***Unsere ältesten Flussnamen*** van **Krahe** heten **Elte**, ontstaan uit **Elle-te**.

“**El-te**, 12. Jh., bei Rheine, **Ele-the**” (Köbler), werd bij **Eel-the** in de loop der tijd, “op de vlugste en dan ook vluchtigste manier aangeduid, te doen gebruikelijk bij aardrijkskundige namen”, tot het gemakkelijker in de mond liggende **Ethe**.

Ele-the is te zien in de bronnen, maar Eel-the niet, in de loop der eeuwen geworden tot Ethe, zo goed na te voelen.

Er was eertijds **Ale-te**, **Alle-te**, "im Ablaut damit" **Elle-te**, **Ele-the**, **Yle-te**, **Ille-te**, afleiding "mit *t*-Bildung", is geworden tot **Aelte**, **Alte** en **Elte**, **Eelthe**, **Ylte**, **Ilte**, maar eertijds ook geworden tot de klankomwisselingen **Atele**, **Attele** en **Ettele**, **Ethele**, **Eitele**, **Ittele**.

Alleen **Aelte**, **Alte** en **Elte** zijn **zuiver** overgeleverd, zo ook soms **Ilte**. Maar waar zijn **Eelthe** en **Ylte** gebleven? Die zijn geworden tot **Ethe** en **Yte**.

"**Eita-na**, 12. Jh., unbestimmt mit Bezug zu Bayern" (z. Köbler), was eertijds **Eilta-na**, **Ylta-na** (spreek uit Aylta-na).

De Duitse plaatsen **Eitel-born**, **Eitels-bach**, **Eitels-berg** en **Eitels-ried** zijn de klankomwisselingen van **Eile-te-bronn**, **Eile-tes-bach**, **Eile-tes-berg** en **Eile-tes-ried**. Eitels-bach is een zijstroom van de Mosel (Moezel), via Ruwer, bij Trier.

"**Eitens-heim**, 10. Jh., bei Ingolstadt, **Ite-nes-heim**, **Iti-nes-heim**, **Itens-heim**" (Köbler), was eertijds **Ilte-nes-** en **Eilte-nes-heim**. De plaats zou eigenlijk **Eiltens-** of **Iltens-heim** moeten heten, naar de herkomst, de stroomnaam **Ylte**, **Ilte**, ontstaan uit **Yle-te**, **Ille-te** (Iele-te), eertijds ook geworden tot de klankomwisselingen ……. **Ytele** (**Eitele**) en **Ittele** (**Itele**).

Ate-na, **Atte-na** en **Ette-na**, **Ethe-na**, **Eite-na**, **Ita-na**, waren in oorsprong **.....**

Ael-te-na, **Al-te-na** en **El-te-na**, **Eel-the-na**, **Eil-te-na**, **Ilte-na**, ontstaan uit **.....,**

Ale-te, **Alle-te** en **Elle-te**, **Ele-the**, **Eile-te**, **Ille-te**, eertijds ook geworden tot de klankomwisselingen **.....**

Atele, **Attele** en **Ettele**, **Ethele**, **Eitele**, **Ittele**.

Eethen in de **Grote Waard**, **850** **Ati-na**, **1312** **Ette**, was in oorsprong **.....** **Aelti-na** "und im Ablaut damit" **Eelthe-ne**, **Elte-ne**.

"Die **Ehle** ist ein etwa 40 Kilometer langer **Nebenfluss** der **Elbe** in **Sachsen-Anhalt**."

"Die **Ehn** ist ein rund 37 Kilometer langer **Nebenfluss** der **Ill** in Französischen Département **Bas-Rhin** in der Region **Elsass**."

De rivier de Ehn was eerder **Ehne**, afgesleten vorn van **Ehl-ne**, ontstaan uit **Ehle-ne**, de afleiding mit ***n***-Suffix", in plaats van "mit ***t***-Bildung".

Ele-ne is in de bronnen ook **Elle-ne**, **Elne**. **Ele-ne** werd bij **Eelne** tot **Ene**.

Ele-the is in de bronnen ook **Elle-te**, **Elte**. **Ele-the** werd bij **Eelthe** tot **Ethe**.

Ele-me is in de bronnen ook **Elle-me**, **Elme**. **Ele-me** werd bij **Eelme** tot **Eme**.

Ele-ne werd ook tot de klankomwisseling **Enele**. Zie **Elnes aan de Aa** in Pas-de-Calais, in de 12e eeuw **Enla**, **Enele**, **Henli-aco**, **Elne**, **Helne** (zie Gysseling). Enla, **Enele** en Henli-aco zijn de klankomwisselingen van **Elna**, **Ele-ne** en **Helni-aco**. Vergelijk **Ele-ne**, 1184 **Elne**, aan de Molenbeek, zijstroom van de Dender bij Aalst.

Ele-the werd tot de klankomwisseling **Ethele**.

Ele-me werd tot de klankomwisseling **Emele** (afl. "mit ***m***-Suffix").

Nogmaals:

Ele-ne werd bij **Eel-ne** tot **Ene**, ook geschreven als **Ehne**, **Ehn**.

Ele-the werd bij **Eel-the** tot **Ethe**, ook geschreven als **Ele-te**, bij **Eel-te** geworden tot **Ete**.

Ele-me werd bij **Eel-me** tot **Eme**.

"Plaatsnamen werden op de vlugste en dan ook vluchtigste manier aangeduid, en zijn daardoor, meer dan de gewone woorden van de taal, aan verandering onderhevig geweest." Zie dr. J. de Vries in de inleiding van zijn *Woordenboek der Noord- en Zuidnederlandse plaatsnamen*.

"**Enes-torf**, 12. Jh., wüst bei Lisdorf bei Saarlois, **Anes-torp**, **Ens-dorf**" (zie Köbler), was eertijds **Ael-nes-torp**, "im Ablaut damit" **Elnes-dorf** en **Eel-nes-torf**, 'nederzetting aan **Aelne** en **Elne**, **Eelne**, dat is ontstaan uit **Ale-ne** "und im Ablaut damit" **Elle-ne**, **Ele-ne**, wijd verbreid, afleiding "mit *n*-Suffix", de ***stroom*** waaraan de nederzetting is ontstaan. Elnes-dorf werd tot Ennes-, Ens-dorf.

“**Enen-hus** (Ende 12. Jh.), Enen-hus (13. Jh.), (by den) **Eynen-hus**” (zie Köbler), toont de afgesleten vormen van **Eelnen-hus** en **Eylnen-hus**, ‘hus aan **Eelne**, **Eylne**’, ontstaan uit **Ele-ne** en **Yle-ne**, de **stroomnamen Ele** en **Yle**, hier “mit *n*-Suffix”.

“**Ehnen**, 12. Jh., in Luxemburg, **Inne**” (zie Köbler), was eertijds **Ilne** (spreek uit Ielne) en **Ehlne**, ontstaan uit **Ille-ne** en **Ehle-ne**, de **stroomnamen Ille** en **Ehle**, vroeger **Ila** en **Ela**, of **Ili** en **Eli**, de ***stroom*** waaraan de nederzetting is ontstaan, hier de stroom van de Moezel (Mosel). Zie mijn kaartje p. **608**.

“**Enen-houuun**, 12. Jh., wüst bei Leutkirch, **Annin-hofa**, **Ennen-houuun**” (zie Köbler), was eertijds **Alnin-hofa** “und im Ablaut damit” **Elnen-houuun**, **Eelnen-houuun**, ‘hof aan **Alne** en **Elne**, **Eelne**’, dat is ontstaan uit **Alle-ne** “und im Ablaut damit” **Elle-ne**, **Ele-ne**, “mit *n*-Suffix”, wijd verbreid.

“**Enum**, 3 km ten z. van ’t Zand (**Groningen**), 10^{e}-11^{e} eeuw **Einon**, 11^{e} eeuw **Enun**, 1040 **Enon**” (zie het *Lexicon van nederlandse toponiemen tot 1200*), was eertijds **Eelnun**, **Eelnon** en **Eilnon** (**Ylnon**, **Eylnon**). **Enum** zou eigenlijk **Eelnum** moeten heten, naar de herkomst, in oorsprong genoemd naar een ***stroom*** ten westen van het nabije Delfzijl. Zie mijn kaartje p. **608**. Prof. Blok heeft geen verklaring.

Vergelijk **Elnon**, Frans **Elnone**, zijrivier van de **Schelde**, via **Scarpe**, waaraan de nederzetting **Elno**, nu **Saint-Amand-les-Eaux** geheten. Zie mijn kaartje p. **607**.

“**Ened-seae**, **8**. Jh., **in den Niederlanden**, **Anut-seae**” (zie Köbler), was eertijds **Aelnet-seae** “und im Ablaut damit” **Eelned-seae**.

“**Ene-muden**, 10. Jh., wüst bei Westheim-Bredelar bei Brilon bzw. südwestlich Marsbergs **an der Hoppecke**, **Anai-muthion** (“an einer Einmündung”)” (zie Köbler), was eertijds **Aelnai-muthion** “und im Ablaut damit” **Eelne-muden**, ‘monding van **Ael-ne**, **Ale-ne** en **Eel-ne**, **Ele-ne**.

Éti-ne-hem, “département **Somme**, arrondissement **Péronne**, bordé par le canal de la **Somme**” (gekanaliseerde Somme), werd eerder aangeduid met (zie Wikipedia) **Athi-ne-hem** en met **Esthi-ne-hem**, en tenslotte met **Ethi-ne-hem** (zie Wikipedia).

De herkomst is **Aelthi-ne-hem** “und im Ablaut damit” **Eelti-ne-hem** en **Elsthi-ne-hem**, ontstaan uit **Ali-thi** en **Eli-ti**, **Ellis-thi**, de afleiding “mit *t*-Bildung”, de ***stroom*** van de **Somme**, **Ali**, **Eli** en **Elli**. “Etymologie manquante ou incomplète.”

Ati-na, **850**, oude naam van **Eethen**, eerder **Ethe-ne**, in de **Grote Waard**, heeft dezelfde herkomst, de afgesleten overgeleverde vormen van **Aelti-na** “und im Ablaut damit” **Eelthe-ne**.

Nogmaals,

“**Eden-stedt**, 11. Jh., wüst b. Mansfeld, **Ati-ne-stad**” (zie Köbler), was in oorsprong **Aelti-ne-stad** “und im Ablaut damit” **Eelden-stedt**, hetzelfde als **Eelthen-stedt**.

Vergelijk het eerder besproken **Eti-ne-hem** in Somme, eerder **Athi-ne-hem**, de afgesleten overgeleverde vormen van **Eelti-ne-hem** en **Aelthi-ne-hem**.

Nogmaals:

Vergelijk “**Eden-werfa** (944), ligging onbekend, in Fresia”, door **prof. Blok** verklaard als genoemd naar de **persoonsnaam**, **PN *Eda***. Is **Ati-ne** dan ook de **PN *Eda***?

“**Edes-heim**, **8**. Jh., in Northeim, **Eddesem**, **Etis-heim**” (zie Köbler), was in oorsprong **Eeltis-heim** (op hetzelfde neerkomend als **Eelthes-heim**), **Eldes-heim** (**Eldesem**) en **Eeldes-heim**.

“**Eels-wert**, 1 km ten nw van **Kantens** (**Groningen**), 10e-11e eeuw **Ellas-uurd**, 11e eeuw **Ellis-uurd**”, is volgens **prof. Blok *uurd*** ‘bewoonde hoogte’ met de **PN Elli**, maar volgens mij de afleiding “mit **s**-Suffix” van de **Oud-Europese stroomnaam Ella**, **Elli**, wijd verbreid, **het water rondom de bewoonde hoogte.** De huidige naam Eels-werd was eerder **Eles-werd**, ‘bewoonde hoogte’ aan **Ele**.

Vergelijk **Eti** in het eerder besproken **Eti-ne-hem**, voorheen **Athi-ne-hem**, afgesleten vormen van **Eelti-ne-hem**, met grondvorm **Aelthi-ne-hem**, met het ook eerder besproken “**Ehti**, **10**. Jh., unbestimmt mit Bezug zu **Öster-reich**” (z. Köbler), in oorsprong **Ehlti**.

Éton, département **Meuse**, region **Lorraine**, was in oorsprong **Éelton** (**Eelten**).

“**Eddessen**, 12. Jh., bei Dalhausen-Herstelle bei Höxter, **Adis-husen**, Eddessen, **Ethe-sen**” (z. Köbler), was eertijds **Aeldis-husen** en **Eelthe-sen**, **Elde-sen**.

“**Edde-se** (Gross-Eddese und Klein-Eddese), **Edde-se**, 12. Jh., bei **Peine**, **Edde-sen**” (zie Köbler), was eertijds **Elde-se**. Peine ligt “an der Fuhse”, zijstroom van de Aller.

Nogmaals “**Edde-lake** in Schleswig-Holstein, 1140 **Ethe-leke**” (zie Wolfgang Laur), was eertijds **Elde-lake** en **Eelthe-leke**, ontstaan uit **Elle-de** en **Ele-the**, elders eertijds ook tot **Eddele** en **Ethele**, klankom-wisselingen. Vergelijk de **Elde** en de **Ehle**, **zijrivieren** van de **Elbe**.

Eddels, “hoochdüütsch **Eddelsen**”, nu deel van **Seevetal** in **Niedersachsen**, ten zuiden van **Hamburg**, was eertijds **Elle-des**, geworden tot de klankomwisseling **Eddeles**, **Eddels**. Vergelijk de **Elbe**-stroom de **Elde**, < **Elle-de**.

“**Ede-ke-huson**, **9**. Jh., wüst bei Wünnenberg bei Büren” (zie Köbler), was eertijds **Eelde-ke-huson**, afleiding van **Eel-de**, ontstaan uit **Ele-de**, elders eertijds ook geworden tot de klankomwisseling **Edele**.

“**Adi-kon-thorpa**, 10. Jh., wüst bei Harbke bei Neuhaldensleben (**Ede-ken-thorpe**, **Atte-ken-dorp**)” (Köbler), was eertijds **Ael-di-kon-tharpa**, **Al-te-ken-dorp** “und im Ablaut damit” **Eel-de-ken-thorpe**, afleiding van **Ael**, **Al** en **Eel**, eerder **Ale**, **Alle** en **Ele**, “**alteuropäisch**”, de ***stroom*** waaraan de nederzetting is ontstaan.

Nogmaals, zie Köbler:
“**Aden-dorf**, **9**. Jh., bei Rheinbach, **Atheles-torpe**, **Adeles-dorpht**”, **toont de herkomst van het véle Aden-**, de afgesleten vorm van **Ael-den-**, eerder **Ale-thes-** en **Ale-des-dorf**.

Aalden en **Aalten**, in Duitsland **Ahlden** en **Ahlten**, zijn **zuiver overgeleverd, omdat géén tweede element volgde.**

Het véle Aden-, gevolgd door een tweede element als **-au, -heim, -dorf,** enz. was eertijds **Aelden-**, ontstaan uit **Ale-den** of **Ale-then**.

Het meerdere Adden-, met oude namen **Atheles-** (!), **Adde-ne-, Aden-**, **Atin-**, ... was eertijds **Alden-** en **Ale-thes-** (!), **Alde-ne-**, **Ael-den-**, **Ael-tin-**.

Het véle Atten- met oude namen **Aten-**, **Attin-**, **Aden-**, **Adon-**, (**Hatten-**, **Haten-**), **Outin-**, **Alle-ten** (!), **Ate-**, was eertijds **Alten-** en **Ael-ten-**, **Al-tin-**, **Ael-den-**, **Ael-don-** (**Hal-ten-**, **Hael-ten-**), **Oul-tin-**, **Ael-te-**.

Uit onnoemelijk veel namen is de L weggevallen, ONBEKEND in naamkundige kringen.

”**Aalden**, **11**. Jh., bei **Zweelo** in **Drenthe**, **Alo-dun**” (zie Köbler), 1332 **Ale-de**, 1482 **Eel-de**, 1548 **Aelten** (zie *Nederlandse plaatsnamen, herkomst en historie*), is genoemd naar **Alo**, **Ale** en **Ele**, “**alteuropäisch**”, de ***stroom*** waaraan **Aalden** is ontstaan, de **Aalderstroom**. (Ik heb eerst nu naar **Aalden** gekeken in het *Ortslexikon* van Gerhard Köbler.) **Eel-de** is ontstaan uit **Ele-de**.

Nogmaals,

“**Addala-hang**, **8**. Jh., wüst westlich **Darmstadts**” (zie Köbler), toont de klankomwisseling van **Alla-da-hang** (**Alle-de-hang**).

“**Addens-dorf**, 12. Jh., bei Uelzen, **Atheles-torpe**” (zie Köbler), toont de klankomwisseling van ..... **Ale-thes-torpe**. **Adde-nes-dorf** was eertijds **Alde-nes-dorf**, ontstaan uit **Alle-de**, bij **Darmstadt** als **Alla-da-hang** geworden tot de klankomwisseling **Addala-hang**.

“**Aden-sen**, 13. Jh., wüst nördlich der Kirche Bordenaus **an der Leine**, **Adenessen**” (Köbler), was eertijds **Aelde-ne-sen**, ontstaan uit **Ale-de**, “**alteuropäisch**”, genoemd naar de ***stroom*** van de **Leine**. **Aden-sen** zou eigenlijk **Aelden-sen** moeten heten, naar de herkomst.

“**Adal-geres-burth**, 12. Jh., wüst **Eller-burg** auf dem Eichsfeld, Adal-geres-burc, **Ethel-cheres-burg**” (zie Köbler), was in oorsprong **Ala-da-** en **Ele-the-,** de ***stroom***, waaraan de nederzetting is ontstaan, geworden tot de klankomwisselingen **Adala-** en **Ethele-**, waarna **Adal-** en **Ethel-**.

Nogmaals,

“**Adel-dorf**, 11. Jh., bei Pira in Niederösterreich, **Adilin-dorf**” (zie Köbler), toont de klankomwisseling van **…….** **Ali-din-dorf**. Als de naam **zuiver** zou zijn overgeleverd, dan zou de naam nu **Aalden-dorf** zijn geheten.

“**Adelen-rode**, 11. Jh., wüst bei Eschwege in Hessen” (Köbler), was eertijds **Ale-den-rode**.

“**Adelen-tal**, 12. Jh., wüst b. Oberneukirchen, Mühldorf” (Köbler), was eertijds **Ale-den-tal**. Als de plaats **zuiver** zou zijn overgeleverd, dan zou de naam nu **Aalden-tal** zijn geheten.

Adel-heim, “bei Nürnburg in Mittelfranken im Raschbachtal”, 1360 **Ottel-heim** (zie internet), toont de klankomwisselingen van **Ale-de-** en **Olle-te-**, geworden tot de klankomwisselingen **Adele-** en **Ottele-**, waarn **Adel-** en **Ottel-**.

Adel-hausen, 1315 **Atthus** en **Atel-des-husin**, 1340 **Athal-husen** en **Odel-husen**, “in Oberfranken”. “Durch den Ort fliesst die Rodach und deren Zufluss Weidach.” De Rodach is een zijrivier van Itz in Beieren.

De herkomsten zijn **Ale-de-**, **Ale-te-**, **Ala-the-**, **Ole-de-**, ”**alteuropäisch**”, de ***stroom*** van de **Rodach**, geworden tot de klankomwisselingen **Adele-**, **Atele-**, **Athale-**, **Odele-**, waarna **Adel-**, **Atel-**, **Athal-**, **Odel-**. De herkomst van **Atthus** is **Althus**, **Altes**.

“**Atter-gau**, **8**. Jh., **Gau um den Atter-see** in **Oberösterreich**, **Atar-gou**, **Atra-gaoe**, **Adra-gaoe**, **Atera-gowi**” (zie Köbler), was eertijds **Ael-tar-**, **Ael-tra-**, **Ael-dra-** en ..... **Ael-te-ra-gowi**, “**alteuropäisch**”.

Ael-ti-na werd tot **A-ti-na**, **850**, de oude naam ..... van **Eethen**, eerder **E-the-ne**, afgesleten vorm van ..... **Eel-the-ne**.

Atter-gau en **Atter-see** zouden eigenlijk **Alter-gau** en **Alter-see** moeten heten, naar de herkomst.

Attert, Luxemburgs **Atert**, **zijrivier** van de **Alzette** of **Elze**, "mit gemanischer Lautverschiebung die **Elte**" (z.Krahe), was eerder **Atte-ret** en **Ate-ret**, eertijds **Alte-ret** en **Aelte-ret**, ... **zijrivier** van de **Elte**, ontstaan uit ..... **Alle-te**, **Ale-te** "und im Ablaut damit" **Elle-te**, elders eertijds ook geworden tot de klankomwisselingen **Attele**, **Atele** en **Ettele**.

Nogmaals,

"**Eter-ne**, 11. Jh., **Nebenfluss** der **Gande**, **Aeter-ne**" (zie Köbler), was in oorsprong **Aelter-ne**, "und im Ablaut dazu stehend" .....**Eelter-ne**.

De **Gande** (20 km) is een **zijrivier**, via Leine, van de **Aller**, 781 **Ale-ra**, 803 **Ele-ra** (zie Wikipedia Aller). Zie ook **Krahe**, *Unsere ältesten Flussnamen*, p. 37: "Eine *r*-Bildung" zeigt **Ala-ra** (so 1096) oder **Ale-ra** (786 u.ö.), die jetzige **Aller**, Nfl. der Weser. Im Ablaut zu **Ala-ra** steht ***Eli-ra > Ili-ra/Ila-ra** (983 **Hila-ra**, 1049 **Ila-ra**) **> Iller**, Nfl. der Donau."

Ael-ter-ne "und im Ablaut damit" **Eel-ter-ne** is ontstaan uit **Ale-ter** "und im Ablaut damit" **Ele-ter**.

Attre aan de **Schelde**-*stroom* de **Dendre** (Dender) was eertijds **Altre**, **Alte-re**. Aan dezelfde *stroom*, de **Dender** stroomafwaarts, ligt **Outer**, 1181 **Oltra** (zie De Vries), op hetzelfde neerkomend als **Altra**. Zie mijn kaartjes p. **179**, **569**, **916** en **962**. Vergelijk **Alfter** aan een **Rijn**-*stroom* bij **Bonn**, 12e eeuw **Altre** (zie Gysseling). Zie de kaartjes p. **422** en **442** (daar door mij geschreven als Altere).

Ate-re, **Atte-re** en **Ette-re**, **Ethe-re**, **Eite-re** (Yte-re), **Itte-re** zijn de afgesleten overgeleverde vormen van

Aelte-re, **Alte-re** "und in Ablaut damit" **Elte-re**, **Eelthe-re**, **Eilte-re** (Ylte-re), **Ilte-re**.

Aelter, **Alter** en **Elter** zijn soms óók zuiver overgeleverd. **Eelther**, **Eilter** en **Ilter** zijn altijd geworden tot

Ether,

Eiter,

Itter. Zie al mijn vergelijkende onderzoeken, vooral de laatste.

“**Eiter-bach**, **8**. Jh., **an der Mündung** der **Glonn** bei Freising, **Eitar-pach**, **Eiter-pach**, **Eitar-pach**, **Etter-pach**” (zie Köbler), was in oorsprong **Eilter-bach** en **Elter-bach**, beek van de **Oud-Europese** stroomnaam **Ylte**, **Elte**, ontstaan uit **Yle-te**, **Elle-te**, elders eertijds ook geworden tot de klankomwisseling **Eitele**, **Ettele**. (Spreek uit Ailter-bach, > Aiter-bach.)
De riviernaam **Eile**, **Elle**, eerder **Yla**, **Ella** is wijd verbreid, met vele afleidingen, te zien in *Unsere ältesten Flussnamen* van **Krahe**.

De beek de **Eiter-bach** is genoemd naar de ***stroom*** van de **Glonn**, zijrivier van de **Isar** (eerder **Isa-ra**, **< Ilsa-ra**), via Amper. Zie mijn kaartje p. **667**.
Zie **Krahe**, *Unsere ältesten Flussnamen*, p. 30: “Aiter-bach ein Ort an der Mündung der Glonn.”

Isa-ra is in de bronnen ook **Ysa-ra**, de afgesleten vormen van **Ilsa-ra** en **Ylsa-ra**, herkomst ook van de **IJzer in Vlaanderen**.

Il-sa en **Yl-sa** zijn ontstaan uit **Ila-sa** en **Yla-sa**, afleiding “mit *s*-Suffix”, elders eertijds geworden tot de klankomwisselingen **Isala** en **Ysala**, waarna **Isla** en **Ysla**, de **IJssel in Nederland**.

Eiter-bach, **< Eilter-bach**, is ook een **zijstroom** van de **Neckar**, met nabije nevenstromen **Itter** en **Elz**, "mit germanischer Lautverschiebung **Elte**" (zie *Unsere ältesten Flussnamen*, p. **37**). Zie mijn kaartje p. **664**.
Elte-re is in de loop der eeuwen bijna altijd geworden tot **Ette-re**, **Etter**.

De wijd verbreide **Oud-Europese stroomnaam Ila** is de herkomst van het vele **Itte-re**, **Itter**.
Ila-ta werd bij **Ilta-ra** in de loop der eeuwen tot het gemakkelijker in de mond liggende **Ittara**, **Ittar**, **Itter**. (Hierna volgen enkele voorbeelden.)
Ilte (een enkele keer zuiver overgeleverd, in tegenstelling tot Elte) is ontstaan uit **Ille-te**, eertijds ook geworden tot de klankomwisseling **Ittele**.

Nogmaals, de **Weser**-stroom de **Eiter** of **Eyter** (spreek uit Aiter, < Ailter):
"**Eyter**, 12. Jh., **Nebenfluss der Weser** bei Thedinghausen **Etter-na**, **Ettir-na**" (zie Köbler), was eertijds **Eylter** en **Elter-na**, op hetzelfde neerkomend als de **niet zo ver** daar vandaan gelegen nederzetting **Eilte** aan de **Weser**-*stroom* de **Aller**. Zie de kaartjes p. **586** en **663**.
Eil-te, eerder **Eyle-te** (zie internet), is genoemd naar **Eile**, de ***stroom*** van de **Aller**, "mit *t*-Bildung". **Eile-te** werd elders eertijds ook tot de klankomwisseling **Eitele**.

Alle ***stromen*** werden vroeger beschouwd als **Ale**, **Alle** en **Elle**, **Ele**, **Eile**, **Ille**.

Ei-tra (spreek uit **Ai-tra**) is een **zijrivier** van de **Fulda** bij Bad Hersfeld, de afgesleten vorm van **Eil-tra** (spreek uit **Ail-tra**). Zie mijn kaartje p. **665**.
Aan de **Eitra** liggen de nederzettingen **Eitra** en **Eiter-feld**, < **Eilter-feld**.

De **rivier** de **Aitrach**, ook gespeld als **Eitrach**, waaraan de **nederzetting** **Aitrach**, **zijrivier** van de **Iller**, was eertijds **Ailter-ach**, **Ailtrach**, **Eilter-ach**, **Eiltrach**, '***ach***, ***ache***, vroegere aanduiding voor beek (zie **Krahe**), van **Eile**, de ***stroom*** van deze **rivier**, de afleiding "mit *t*-Bildung", **Eile-te**, **Eil-ter-ach.** Zie opnieuw mijn kaartje p. **665**.
Zie ook **Krahe**: "**Aitrach** (auch **Eitrach**) ist ein l. Nfl. der **Iller** (mit gleichnamigem **Ort**)".
Zie *Unsere ältesten Flussnamen*, p. 29.
Ook Krahe heeft niet beseft dat uit het vele Eitere de L is weggevallen.

De Aitrach is een zijrivier van de Iller

De wijd verbreide **Oud-Europese stroomnaam Ila** is in de bronnen meestal ook **Yla**.

De **Iller**, **1040 Ila-ra**, "mit ***r***-Bildung" (zie **Krahe**), en de **zijrivier** daarvan, de **Yl-ter-ach**, ontstaan uit **Yla-ta** (Eile-te), "mit ***t***-Bildung", **..... hebben dezelfde herkomst.** De **Iller** (147 km) is een zijrivier van de **Donau**.

Aitrach is ook een **zijrivier** van de **Donau**, ook weer aangeduid met **Eiter-ach**, in 1394 **Aijtra.** Zie **Krahe**, *Unsere ältesten Flussnamen*, p. 29: "**Aitrach** (auch **Eiter-ach**) ist ein r. Nfl. der **Donau** (östl. Geisingen)." Op p. 30: "1394 **Aijtra**".

De herkomst is **Aijltra**, **Ailter-ach**, **Eilter-ach**.
Zie mijn kaartje p. **662**. (Spreek uit **Ayltra**, > **Aijtra**.)

Een zeer nabije **zijrivier** van de **Donau** is de **Elta**. **Eltra** is verwant met, komt eigenlijk op hetzelfde neer als **Yltra** (spreek uit **Ailtra**). Zie opnieuw kaartje p. **662**.
Vergelijk de **Weser**-*stroom* de **Eyter** of **Eiter**, 12e eeuw **Etter-na** en **Ettir-na** (zie Köbler), eertijds **Elter-na** en **Eltir-na**.
De **Eyter** of **Eiter** zou eigenlijk **Eylter** of **Eilter** (Ailter) moeten heten, naar de herkomst.

Aiter-ach is ook een een **zijrivier** van de **Donau** bij Straubing, waaraan **Aiter-hofen** (zie **Krahe**, *Unsere ältesten Flussnamen*, p. 29: "**Aiter-ach**, ein Nfl. de **Donau** (bei **Straubing**), mit dem Ortsname **Aiter-hofen**"). Zie mijn kaartje p. **666**, waarop nog veel meer te zien is. De herkomst is **Ailter-ach**, **Eilter-ach**.

"**Aiter-hofen**, **8**. Jh., **an der Aiter-ach** bei **Straubing**, **Eita-ra-hove**, **Eiter-hof**, **Eitter-hof**, **Etir-hoven**" (zie Köbler), was in oorsprong **Eilta-ra-hove**, **Eilter-hof** en **Eeltir-hoven** (ook **Eelther-hoven**).

Aiter-hofen zou eigenlijk **Ailter-hofen** of **Eilter-hofen** moeten heten, **naar de herkomst**.

“**Eite-na** (**Ayte-na**), 12. Jh., unbestimmt mit Bezug zu **Bayern**” (z.Köbler), was eertijds **Eilte-na** (**Aylte-na**), ontstaan uit **Eile-te**, elders eertijds ook geworden tot de klankomwisseling **Eitele**.

De herkomst van **Eethen** in de **Grote Waard:**

Ati-na, **850**, oude naam van **Eethen** in de **Grote Waard**, eerder **Ethe-ne**, toont de afgesleten vormen van **Aelti-na** en **Eelthe-ne**, **Eelthen**.

Hoe kon dit in de vroege middeleeuwen gebeuren? Het antwoord:
“**Aardrijkskundige namen werden op de *vlugste* en dan ook *vluchtigste* manier aangeduid, en zijn daardoor meer aan verandering blootgesteld dan de gewone woorden van de taal**.”

Aiter-bach is een zijstroom van **Rijn**, via **Wiese**, bij **Basel**, bij Schönau, 1488 **die Eyttra** (zie **Krahe**, *Unsere ältesten Flussnamen*, p. 30: "**Aiter-bach** zur Wiese, 1488 **die Eittra").** De herkomst is **Eyl-tra** (spreek uit **Ayl-tra**). Zie kaartje p. **669**. Aiterbach zou nu eigenlijk **Ailter-**, **Eilter-bach** moeten heten.

Mijn **intensief vergelijkend onderzoek** toont aan: Alle ***stromen*** werden vóór onze jaartelling beschouwd als **Ale**, **Alle** en **Elle**, **Ele**, **Yle** (**Eile**, spreek uit **Aile**), **Ille**, met vele afleidingen, te zien in *Unsere ältesten Flussnamen* van **Krahe**.

El-pe, ook **Elle-pe**, is in de bronnen ook **Eil-pe** en **Eile-pe**. Zie *Das Apa-Problem, Untersuchung eines westeuropäischen Flussnamentypus* van Heinrich Dittmaier. Het is maar één van de vele te geven voorbeelden.

"Ein **Aiter-bächle fliesst** links zur **Murg**" (zie p. 29 van *Unsere ätesten Flussnamen* van **Krahe**), in oorsprong **Ailter-**, **Eilter-bächle.** De **Murg** is een zijstroom van de **Rijn** bij **Itten-thal** (< **Ilten-thal**), nabij **Basel**. Zie kaartje p. **668**.

"Ein **Eiter-bächle** rechts zur **Alb** (**Rhein** bei **Waldshut**)" (zie p. 29 van *Unsere ältesten Flussnamen* van **Krahe**), was eertijds **Eilter-bächle.** Zie kaartje p. **668**.

“**Eiteren** is een Nederlands voormalig kerkdorp en parochie, **gelegen aan de Hollandse IJssel**, tegenwoordig als straatnaam aanwezig in het straatbeeld van de Utrechtse gemeente **IJsselstein**. Het dorp stamt uit de **10e eeuw**, en was in de Middeleeuwen een belangrijk bedevaartsoord.” (Zie internet Wikipedia.)
Naamkunde: “**Oude plaatsnaam met onduidelijke betekenis**” (zie *Nederlandse plaatsnamen, herkomst en historie*.) **Naamkundigen in Nederland hebben géén kennis van de vele rivieren Ei-ter over de grens**, in de bronnen ook **Etter** en **Eter** (< **Eil-ter**, **El-ter** en **Eel-ter**).
Dr. J. de Vries schrijft in zijn *Woordenboek der Noord- en Zuidnederlandse plaatsnamen* bij **Eiteren:** “De verklaring is moeilijk. Gaat men op een grondvorm ****aitra*** terug, dan kan het een afleiding zijn van de stam ****ait*** (vgl. ohd. ***eiz*** ‘etterbuil’) ‘opzwelling’ en zou dan de naam van een bodemverheffing kunnen zijn.”

“**Eiteren**, terrein, ten noorden van **IJsselstein** (Utrecht), 10e e. **Aitur-non**, 10e - 11e e. **Aite-ron**, 1036 **Eitthe-ra**, **Eitthe-ri**, midden 12e e. **Eitte-ri**, laat 11e e. **Eite-ron**, waarna nog **Eite-ra**, **Eite-ren** en **Eyte-re** (zie het *Lexicon van nederlandse toponiemen tot 1200*, van R.E. Künzel, D.P. Blok en J.M. Verhoeff), toont de afgesleten overgeleverde vormen van **……..**

Ail-tur-non, **Ail-te-ron**, **Eil-the-ra**, **Eil-the-ri**, **Eil-te-ri**, **Eil-te-ron**, **Eil-te-ra**, **Eil-te-ren** en **Eyl-te-re**, aan de **Hollandse IJssel**, voorheen **Isla** en **Ysla**, de samentrekkingen van **Isala** en **Ysala**, klankomwisselingen van **Ila-sa** en **Yla-sa**, **Eile-se**, afleiding “mit ***s***-Suffix”, en “mit ***t***-Bildung”, de nederzetting **Eil-te-ren** daaraan. **Prof. dr. D.P. Blok** heeft voor **Eiteren** en de **IJssel géén verklaring.**

Ei-te-ren, < **Yl-te-ren**, is genoemd naar de ***stróóm*** van de **Hollandse IJssel**. Ook de **IJssel** zelf, vroeger **Yla-sa**, is naar die ***stróóm*** genoemd, de afleidingen “mit *t*-Bildung” en “mit *s*-Suffix”. **Zie mijn kaartje p. 670**.

De wijd verbreide **Oud-Europese stroomnaam Ila**, **Yla**, “mit *s*-Suffix”, **Ila-sa**, **Yla-sa**, werd ook tot **Il-sa**, **Yl-sa**, de meerdere **rivieren Il-se**, **Yl-se** (ook > **Eise**!). **Rivieren** (ook plaatsen) **Il-se**, **Yl-se** hebben dezelfde herkomst als **rivieren Issele**, **Yssele**, klankomwisselingen van **Ille-se**, **Yle-se**. Zie de vele voorbeelden in mijn vergelijkende onderzoeken.

De **Waal**-***stroom*** (en die niet alleen) was **Il-sa-na**, **Yl-sa-na**, met nederzetting **Il-saan-dra**, in de loop der eeuwen geworden tot het gemakkelijker in de mond liggende **I-saan-dra**, **850-865**, de oude naam (zie het *Lexicon van nederlandse toponiemen tot 1200*) van **…….. Isendoorn** of **IJzendoorn** aan de **Waal-stroom.**

Yl-san-dra werd tot **Ysan-dra**, **Ysen-dern**, **Ysen-dorn**, waarna **IJzen-doorn**. Zie mijn kaartje p. **693**.

Evoluties, wijd verbreid, te zien in de bronnen:

Ilsa-na > Isa-na, Isan, Isen

Ylsa-na > Ysa-na, Ysan, Ysen

Evoluties, wijd verbreid, te zien in de bronnen:

Ilsa-ra > Isa-ra, Isar, Iser

Ylsa-ra > Ysa-ra, Ysar, IJzer

Zie voor héél véél meer, mijn vergelijkende onderzoeken, zoals b.v. *VERMINKT overgeleverd in de middeleeuwse bronnen*.

"**De Eifel** is een middelhoog plateau ten noorden van de **Moezel** en ten westen van de **Rijn**. Het grootste deel ligt in **Duitsland**, een klein deel in **België**."
In mijn onderzoek is **Eifele** de klankomwisseling van **Eile-fe**, **Eile-*afa***, **Eile-**'*stroom'*.
Ik heb hier nooit over geschreven, omdat ik dacht: **de Eifel is een *gebied***.

Maar nu lees ik:

"**Ursprünglich** bezeichnete der karolingische **Eifel-gau** nur annähernd **das Gebiet um die Quellen der Flüsse Ahr**, **Kyll**, **Urft** und **Erft**. Der Name wurde in jüngerer Zeit auf die gesamte Region uberträgen."

"**Der Eifel-gau** war ein fränkischer **Gebiet** der heutigen Kalkeifel. Der Eifel-gau erhielt seinen Namen vom Eifelgebirge zwischen **Rhein**, **Ahr**, **Our**, **Sauer** und **Mosel**. Er umfasste **die Quellgebiete** von **Erft**, **Urft**, **Kyll** und **Ahr**, befand sich also vorwiegend in den nördlichen und nordwestlichen Ausläufern der Eifel."

Nu lees ik in het *Geschichtliches Ortslexikon Deutschlands* van **Gerhard Köbler** het volgende:

“**Aiflia**, **8**. Jh., ? , **Gau in der Eifel**, **Aiflia** (1), **Eifla**, **Eiffila**, **Aifl-ensis**, **Eifl-ensis**, **Eiffl-ensis**.”

Het toont de **klankomwisseling** van **Aili-fa**, **Eili-fa**, **Eile-fe**, **Eile-*afa***, **Eile-**‘***stroom’***, “**die Quellen der Flüsse Ahr**, **Kyll**, **Urft** und **Erft**”, in de loop der tijd, op de *vlugste* en dan ook *vluchtigste* manier aangeduid, te doen gebruikelijk bij aardrijkskundige namen”, geworden tot het gemakkelijker in de mond liggende, de klankomwisseling, **Aifila**, **Aifla**, **Eiffila**, **Eiffli**, en als zodanig, dus **VERMINKT**, in de bronnen opgetekend, in de **8e** eeuw, nu **Eifele**, **Eifel**.

“**Ahr**, **9**. Jh., **Nebenfluss des Rheines**, **Ara**, **Are**, **Arre**” (Köbler), toont de afgesleten vorm van **Ael-ra**, ontstaan uit **Ale-ra**, elders eertijds ook geworden tot de klankomwisseling **Arela**. **Arre** is de afgesleten vorm **Alre**, elders eertijds ook geworden tot de klankomwisseling **Arle**.

Nogmaals:

“**Aden-au**, **10** Jh., **Nebenfluss der Ahr**, **Aden-owa**, **Adon-owe**” (Köbler), was eertijds **Ael-den-owa**, ***owa*** ‘water, waterloop’ van **Ael**, **< Ale**.

De **Ahr** was vroeger **Ael-ra**, met **zijrivier Ael-den-**‘water’.

“**Aden-dorf**, **9**. Jh., b. Rheinbach, **Atheles-torpe**, **Adeles-dorpht**” (zie Köbler), toont de **klankomwisselingen** van **Ale-des-torpe** en **Ale-thes-dorpht**.

Het véle A-den-, gevolgd door een tweede element, is ontstaan uit … Ael-den-, eerder Ale-den-, elders geworden tot …….. het véle Adelen-. Zie ook eerder.

“**Ahr-gau**, **8**. Jh., **um die Ahr**, **Ara-gowe**, **Arach-gowe**, **Are-gewe**” (Köbler), was eertijds **Aelra-gowe**, **Aelrach-gowe** en **Aelre-gewe**.

“**Erft**, 12. Jh., ein **Nebenfluss** des mittleren **Rheines** bei Bonn, **Arle-fe**, **Arale-fa**, **Arla-pe**, **Arele-fa**, **Arele-pha**, **Arna-fa**, **Erli-pen**, **Arna-pi**, **Arna-pa**” (zie Köbler), toont de klankomwisselingen van

Ala-re (> **Arale**), **Al-ra** (> **Arla**), **Ale-re** (> **Arele**) en **Elri-pen** (> **Erli**), gevolgd door ***afa***, ***apa***, ‘*stroom’*.

Alra-na werd tot **Arra-na**, **Arna**.

De huidige naam **Erft** was eerder **Erreft**, eertijds **Elreft**.

Erle-pe, 1256, oude naam van de **Erft** (zie *Das Apa-Problem, Untersuchung eines westeuropäischen Flussnamentypus* van Heirich Dittmaier), toont de klankomwisseling van **Elre-pe**, **Elre-*apa***, **Elre-‘*stroom’***. Zie mijn kaartje p. **784**, **enz**.

De **Erft**, **zijrvier van de Rijn**, 1256 **Erle-pe**, 1289 **Arre-pe** (zie *Das Apa-Problem*), was eertijds **Alre-pe**, “im Ablaut damit” **Elre-pe**. Zie de mijn kaartjes p. **784**, **enz**..

Aan de **Erft** ligt de nederzetting **Erp**, 1140 **Erli-pen**, 1200 **Erle-pe**, ca. 1230 **Erli-pa**, 1328 **Erre-pe** (zie *Das Apa-Problem*). Zie mijn kaartje p. **786**.

De herkomsten zijn **Elri-pen**, **Elre-pe**, **Elri-pa** en **Elre-pe**.

Erp, eerder **Errep**, zou eigenlijk **Elrep** moeten heten, naar de herkomst. Zie mijn kaartje p. **786**.

Aan de **Erft** ligt ook de nederzetting **Arloff**, 1278 **Arla-fa** en **Arlo-fe** (zie *Das Apa-Problem*), de **klankomwisselingen** van **Alra-fa** en **Alro-fe**.

Arloff zou eigenlijk **Alroff** moeten heten, naar de herkomst. Zie mijn kaartje p. **786**.

Vergelijk **Erft**, eerder **Erreft**, **< Elreft**, **afgesleten** overgeleverd, met **Alraff** of **Alraft** aan de **Eder** bij Waldeck, 1074 **Alreffe**, 1126 **Alre-pe**, 1350 **Alraf** (zie *Das Apa-Problem*), **zuiver** overgeleverd, een uitzondering, **niet geworden** tot **Arre-fe** of **Arle-fe** en **Arre-pe** of **Arle-pe** elders. Zie mijn kaartje p. **785**.

Arff ligt **aan een zijstroom** van de **Erft**, eerder **Arraff**, **< Alraff**. **Alraff** of **Alraft** **aan de Eder** is **zuiver** overgeleverd. Kaartje p. **785**.

De **Eder** (waaraan **Alraff** of **Alraft**, 1074 **Alreffe**), heeft weer een zijstroom **Arfe**, eerder **Arre-fe** (zie *Das Apa-Problem* §9, p 14), eertijds **Alre-fe**.

En dat is allemaal veel duidelijker TE ZIEN in mijn *Getekend Onderzoek*.

Nogmaals, de **Eifel** is genoemd naar "**die Quellen der Flüsse Ahr**, **Kyll**, **Urft** und **Erft**".

De **Urft**, 1075 **Urde-fa**, 1419 **Orrft**, 1503 **Oyrfft** (zie internet), zijstroom van de **Rur** (**Roer**), was eertijds **Ulreft** en **Olreft**, **Oolreft**. **Ur-de** wijst op een oorspronkelijk **Ulre-de**, bij **Ulre-fa**, **> Urrefa**, **Ureft**, **Urft**.

Zie ook "**Ole-fa** (?), 12. Jh., **Urft**, **Olaffa**, **Ole-fa**, s. **Oleff**, **Ole-pe**, **Ol-pe**" (zie Köbler).

De **Olef** is een **zijstroom van de Urft**, "Bach und Ort **Olef**, 1123 **Ole-fa**" (zie *Das Apa-Problem*), 1218 **Olfe** (de plaats, zie Gysseling). De **stroomnaam Ole** is wijd verbreid, in de bronnen ook **Ale**.

Terug naar **Aden-**, **gevolgd door een tweede element**, eertijds **Aelden-**, ontstaan uit **Ale-den-**, elders eertijds ook geworden tot de klankomwisseling **Adelen-**.

“**Atten-hausen**, ? , bei Memmingen, **Aden-husen** (2), **Atten-husen**” (Köbler), was eertijds **Ael-den-husen** en **Al-ten-husen**.

“**Atten-hausen**, 12. Jh., **an der Lahn** bei Nassau, **Adon-husen**, **Aden-husen**” (zie Köbler), was eertijds **Ael-don-**, **Ael-den-** en **Al-ten-husen**.

De oude namen zijn ontstaan uit **Ala-don-**, **Ale-den-** en **Alle-ten-**, elders eertijds ook geworden tot de klankomwisselingen **Adalon-**, **Adelen-** en **Attelen-**.

Als alle namen **zuiver** zouden zijn overgeleverd, dan zouden de namen **Alten-hausen**, **Aelden-hausen** en **Aelten-huizen** zijn geheten.

Zonder een tweede element zouden de namen zijn geworden tot **Aelden**, **Aelten** en **Alten**, in het Duits **Ahlden** en **Ahlten**.

“**Atz-bach** (9. Jh.)?, b. Wetzlar, **Attes-bach** bzw. **Ettis-bach**” (Köbler), was in oorsprong **Altz-**, **Altes-bach**, “im Ablaut dazu stehend” ..... **Eltis-bach**, ‘beek van **Al-te** en **El-te**’, ontstaan uit **Alle-te**, “im Ablaut damit” **Elle-te**, elders eertijds ook geworden tot de klankomwisselingen **Attele** en **Ettele**.

“**Etten-hausen**, 10. Jh., bei **Eisen-ach**, **Eiten-hausen**” (Köbler), was eertijds **Elten-hausen**, **Eilten-hausen**,..... bij **Eilsen-ach** of **Ylsen-ach**, spreek uit **Aylsen-ach**, zeer nabij de **rivier** de **Elte**, waaraan **Etter-winden**, < **Elter-winden**. Zie mijn kaartje p**. 23**.
Het vele **Eisen-**, **Ysen-**, **Isen-**, gevolgd door een tweede element, was in oorsprong ..... **Eilsen-**, **Ylsen-**, **Ilsen-**.

Eisen-ach, **Eisen-au**, **Eisen-bach**, **Eisen-furt**, **Eisen-thal**, enz. waren eertijds **Eilsen-** (**Aylsen-**).

Eisen-ach was in oorsprong **Ylsen-ach**, ***ach*** ‘waterloop’, ‘beek’ van **Yl-se**, eerder **Yle-se**, de afleiding “mit *s*-Suffix’, eertijds ook geworden tot de klankomwisseling **Ysele**, **Ysel**, **IJsel** of **IJssel**, wijd verbreid.

“**Eisen-ach**, 12. Jh., im früheren Sachsen-Weimar in Thüringen, **Isin-ache**, **Ysen-ache**” (zie Köbler), was eertijds **Ilsin-ache** en **Ylsen-ache**, ***ache*** ‘beek’ van **Il-si** en **Yl-se**, de ***stroom***, waaraan Eisenach is ontstaan, de **rivier** de **Hörset**, zijrivier van de **Werra**.

Il-si en **Yl-se** zijn ontstaan uit **Ili-si**, **Ile-se** en **Yle-se**, elders eertijds ook geworden tot de klankomwisselingen **Issele**, **Issel** en **Ysele**, **IJssel**.

“**Eisen-ach**, 12. Jh., bei Wangen im **All-gau**, **Isan-pach**, **Isen-bach**” (zie Köbler), was eertijds **Ilsan-pach**, onstaan uit **Il-sa-na**, geworden tot **Isa-na**, waarna **Isan**, **Isen**, wijd verbreid.

Il-sa is ontstaan uit **Ila-sa**, geworden tot de klankomwisseling **Isala**.

“**Eisens-heim**, **8**. Jh., b.Volkach am Main oder b.Gerolzhofen, **Isa-nes-heim**, **Ysa-nes-heim**, **Isi-nis-heim**” (Köbler), was eertijds **Ilsa-nes-heim**, **Ylsa-nes-**, **Ilsi-nis-heim**, ‘woonplaats aan **Il-sa**, **Yl-sa**, **Il-si**, ontstaan uit **Ila-sa**, **Yla-sa**, **Ili-si**, elders eertijds ook geworden tot de klankomwisselingen **Isala**, **Ysala**, **Isili**,waarna **Isel**, **Issel**, **Izel**, **Ysel**, **Yssel**, **Isil**.

Nogmaals,

Eisen-furt, **Eisen-thal**, **Eisen-au**, **Eisen-bach**, enz. (spreek uit **Aysen-**), waren eertijds **Eilsen-furt, Eilsen-thal**, **Eilsen-au** (spreek uit **Aylsen-**), ‘voorde’, ‘dal’, ‘water’, ‘beek’ van **Eil-se**, **Yl-se** (spreek uit **Ayl-se**), ontstaan uit **Eile-se**, **Yle-se**, afleiding “mit *s*-Suffix”, elders eertijds ook geworden tot de klankomwisselingen **Eissele**, **Yssele**.

De **18** plaatsen **Atten-** in het *Ortslexikon* van Köbler, ook **Attin-**, en meerdere keren ook **Atin-**, gevolgd door een tweede element, waren eertijds **Altin-**, **Aeltin-** Zie al eerder.

“**Atten-rode**, 12. Jh., in (der Provinz) Brabant?, **Alle-ken-rode**, **Alle-ten-rode**” (zie Köbler), zou eigenlijk **Al-ten-rode** moeten heten, de herkomst.

Hier blijkt weer duidelijk dat het vele **Atte-** en **Atten-** in oorsprong **Alte-** en **Alten-** was, ontstaan uit **Alle-te-** en **Alle-ten-**, eertijds ook geworden tot de klankomwisselingen **Attele-** en **Attelen-**, **Atteln-**.

“**Atteln**, 11. Jh., bei Büren, **Alti-na**, **Elte-ne**” (zie Köbler), **is zuiver overgeleverd**, **zo niet de huidige naam**, de klankomwisseling van **Alle-ten** > **Attelen**, **Atteln**.

Al-ti en **El-te** zijn ontstaan uit **Alli-ti**, **Alle-te**, “und im Ablaut damit” **Elle-te**, elders eertijds ook geworden tot de klankomwisselingen **Attili**, **Attele** en **Ettele**.

“**Etters-berg**, 12. Jh., b. Weimar, **Eyte-res-burch**” (zie Köbler), was eertijds **Elte-res-**, **Elters-berg** en **Eyl-te-res-burch**, spreek uit **Ail-te-res-burch**.

“**Etters-burg**, 10. Jh., bei Weimar, **Ite-res-burg**, **Eyters-perg**, **Yders-burc**” (Köbler), was eertijds **Ilte-res-burg**, **Eyl-te-res-**, **Eylters-perg** en **Yl-de-res-**, **Ylders-burc, ...**

El-te, **Eyl-te**, **Yl-de**, **Il-te**, de ***stroom*** waaraan de nederzetting is ontstaan, eerder **Elle-te**, **Eyle-te**, **Yle-de**, **Ille-te**.

“**Etten-dorf**, **8**. Jh., bei Strassburg im Elsass, **Atin-heim**, **Aten-heim**” (zie Köbler), was in oorsprong **Aeltin-**, **Aelten-heim**, “und im Ablaut damit” **Elten-dorf**.

De namen zijn ontstaan uit **Ali-tin-**, **Ale-ten-** en **Elle-ten-,** elders eertijds ook geworden tot de klankomwisselingen **Atilin-**, **Atelen-** en **Ettelen-**.

Zie nogmaals “**Ettel-dorf**, **9**. Jh., bei **Bitburg**, **Adilin-dorf**, **Eddelen-dorf**, **Ettelen-dorf**, **Etilin-dorf**” (zie Köbler), **toont de klankomwisselingen van .....**

Ali-din-dorf (Ale-den-) ”im Ablaut damit” **Elle-den-dorf**, **Elle-ten-dorf**, **Eli-tin-dorf** (Ele-ten-), afgeleid van **Ali** en **Elle**, **Eli**, “**alteuropäisch**”, de ***stroom*** waaraan de nederzetting is ontstaan.

“**Ettel-brück**, 12. Jh., in Luxemburg, **Etel-brucca**, **Ettel-bruck**” (zie Köbler), was eertijds **Elle-te-**, **Ele-te-brucca,** in de loop der eeuwen, “op de vlugste en dan ook vluchtigste manier aangeduid, te doen gebruikelijk bij aardrijkskundige namen”, geworden tot het gemakkelijke in de mond liggende, de klankomwisselingen, **Ettele-** en **Etele-brucca**, **Ettel-bruck** en **Etel-brucca**.

De plaats is genoemd naar de ***stroom***, waaraan het is ontstaan, hier de **rivier** de **Alzette** of **Elze**, “mit germanischer Lautverschiebung die **Elte**” (zie **Krahe**), dat is ontstaan uit **Elle-te**, waaraan **Elle-te-bruck**, geworden tot de klankomwisseling ..... **Ettele-**, **Ettel-bruck**.

“**Etten-hausen**, 12. Jh., bei Waltershausen, **Adon-husen**, **Hatten-husen**” (zie Köbler), was eertijds **Aeldon-husen**, **Halten-husen** “und im Ablaut damit” **Elten-hausen**.

In het ***Geschichtliches Ortslexikon Deutschlands*** van **Gerhard Köbler** (Koebler) staan **19 plaatsen** met **Etten-**, **< Elten-**.

Nogmaals **Etten-heim** aan de **Etten-bach**, zijstroom de **Elz**, “mit germanischer Lautverschiebung die **Elte**” (zie **Krahe**), toont de afgesleten overgeleverde vormen van **Elten-heim** en **Elten-bach**, ‘beek van de **Elte**’. Zie mijn kaartje p. **22**.

“**Etten-dorf**, 12. Jh., bei Sankt Paul im Lavanttal, **Apen-dorf**, **Appan-thorpe**, **Eppen-dorf**” (zie Köbler), was eertijds

Ael-pen-dorf, **Al-pan-thorpe** “und im Ablaut damit” **El-pen-dorf**, ontstaan uit **Ale-pen-**, **Alle-pen-** en **Elle-pen-**, elders geworden tot de klankomwisselingen **Apelen-** (**Apeln-**), **Appelen-** (**Appeln-, Applen-, Applan-, Applon-**), **Eppelen** (**Eppeln, Eplen**).

De huidige naam zou eigenlijk **Elten-dorf** moeten heten, naar de herkomst.

“**Applon-thernuka** (1129), ligging onbekend (Gelderland)” (zie *Lexicon van nederlandse toponiemen tot 1200*), is de samentrekking van **Appelon** (**Appelen**), de klankomwisseling van **Alle-pon** (**Alle-pen**), **Alle-*apa***, **Alle-‘*stroom*’**, de waterloop waaraan de nederzetting is ontstaan.

Ale-pe, **Alle-pe**, **Ole-pe**, **Olle-pe**, **Ulle-pe** “und im Ablaut damit” **Elle-pe**, **Ele-pe**, **Eile-pe**, **Ille-pe** werden in de loop der tijd veelal tot de klankomwisselingen **Apele**, **Appele**, **Opele**, **Oppele** en **Eppele**, **Epele**, **Eipele**, **Ippele**.

“**Appel**, 5 km ten zo van Nijkerk (Gelderland), 1146 **Appele**” (zie *Lexicon*), toont de klankomwisseling van **Alle-pe**. Prof **Blok** verklaart: ***apuldra-***, ‘appelboom’.

Ter Apel in Groningen 1458 **Apell**, 1464 **de stede Apel**, was eerder **Apele**, klankomwisseling van **Ale-pe**, genoemd naar de ***stroom*** van de **Ruiten A**.

Apel-stedt onder **Bremen**, niet ver van **Appeln**, **Al-pers-hausen** en **Appel**, allen aan dezelfde ***stroom***, de **Weser**-stroom, waren eertijds **.....** **Ale-pe-stedt**, **Alle-pen** en **Alle-pe**, in de loop der tijd geworden tot het gemakkelijker in de mond liggende, de klankomwisselingen, **.....** **Apele-stedt**, **Appelen**, **Appeln** en **Appele**. Zie mijn kaartjes p. **959** en **960**.

De **Al-pe** (30 km), **788** **Ala-pa**, is een **zijrivier** van de **Weser**, via **Aller**. Zie mijn kaartje p. **958**.

Krahe: "Eine *r*-Bildung zeigt **Ala-ra** (so 1096) oder **Ale-ra** (786 u. ö.), die jetzige **Aller**, r. Nfl. der **Weser**; dazu als Nfl. die **Al-pe < Ala-pa** (so 788), **von der gleichen Basis aus gebildet**" (zie *Unsere ältesten Flussnamen*, p. 37).

Zie meer in mijn *Getekend Onderzoek* en mijn *Nieuw Onderzoek*.

Zie ook Köbler:

"**Al-pe** (**Fluss**), 11. Jh. ?, **ein Flussname** (**Aller**) bei Fallingbostel, **Ala-pa**."

"**Al-pe** (Gut), 13. Jh., **in Lippstadt**, s. ON Soest, **Alpen**, 14. Jh. (villa) **Ala-pa**."

"**Al-pe** (**Flussname**), bei Gummersbach, **Alaüa**."

"**Al-pe** (**Flussname**), ?, bei Horn **bei Lippstadt**, **Ala-pa** (2)."

"**Olp-ke**, ? , bei Brünninghausen bei Hörde, **Ala-pa** (4), **Ale-pe**."

"**Al-stadt**, **8**. Jh., wüst bei Münzenberg bei Friedberg in der Wetterau, **Alah-stat** (2), **Alach-stat**, **Ala-stat**."

Er is nog veel meer!

“**Appel-bach**, **9**. Jh., **ein Nebenfluss der Nahe** und der Ortsname **Münster-Appel** an dem **Appel-bach** (Köbler), was eertijds **Alle-pe-bach**.

Uit het vele **Apen-** en **Appen-**, in de bronnen ook **Abben-**, is volgens mij de **L** weggevallen, eertijds **Aelpen-** en **Alpen-**, **Alben-**.

“**Apul-da-ro-hem**, **10**. Jh., wüst bei Weddern bei Coesfeld” (Köbler), lijkt mij de oude schrijfwijze van **Apel-de-re-hem**, woonplaats van **Ale-pe-**.

Nog een voorbeeld:

Eppel-dorf, **10e** eeuw **Epplen-dorf**, was in oorsprong **Elle-pen-dorf**, in de loop der tijd geworden tot het gemakkelijker in de mond liggende, de klankomwisseling **Eppelen-dorf**, waarna verkort tot **Epplen-dorf**, in oorsprong ‘nederzetting aan **Elle-pe**’, de ***stroom*** van de **Sauer** in **Luxemburg**, waaraan ook het nabije **Ep-tern-aco** (Echternach), eertijds **Elp-tern-aco**. Zie mijn eerdere onderzoeken.

Appel-terre, 1218 **Ap-tres**, 1219 **Apel-tres**, 1238 **Apel-tren**, was eertijds **Alp-**, **Al-pe-** en **Ale-pe-**, genoemd naar de ***stroom*** van de **Dender** in Vlaanderen, met afleiding **-te-res**, **-tres**, **-te-ren**, **-tren**, de nederzetting daaraan (maar op internet verklaard als ***apel*** ‘appel’ en ***tre*** ‘boom’).

Appels (gem. Dendermonde), in **707** **Applo-nis**, 1145 **Apls** (zie M. Gysseling, zonder verklaring), was eertijds **Alle-po**, de ***stróóm*** van de **Schelde**, bij de monding van de **Dender**, in de loop der tijd geworden tot het gemakkelijker in de mond liggende, de **klankomwisseling** **Appelo**, waarna verkort tot ..... **Applo**, met de afleiding .... **Applo-nis**, de nederzetting.
De **Schelde-*stroom*** was **Alle-pe > Appele**, met nederzetting **Appeles**, **Appels**.
Aan de Schelde-stromen is er het vele **Ale**, **Alle** en **Elle**, **Ele**, **Eile**, **Ille**, met meerdere afleidingen. Zie mijn onderzoeken.

Terug naar **Etten-**, **Ettin-** en **Etter-**, **< Elten-**, **Eltin-** en **Elter-** (wellicht al eerder ter sprake gekomen).

“Etten-feld, 10. Jh., bei Fürstenau bei Bersenbrück, **Ete-nes-feld**, **Ete-nar-feld**, **Ete-res-feld**” (Köbler), was eertijds **Eelte**, de afleiding “mit *t*-Bildung”, ontstaan uit **Ele-te**, de ***stroom*** waaraan de nederzetting is ontstaan, elders eertijds ook geworden tot de klankomwisseling **Etele**. De huidige naam zou eigenlijk **Elten-feld** of **Eelten-feld** (**Eelthen**-feld) moeten heten, **naar de herkomst**.

“Ettin-prunnan, 11. Jh., unbestimmt mit Bezug zu Bayern, Brunnen, Quelle” (zie Köbler), was eertijds **Eltin-brunnan**, ‘bron van **Elti’**, ontstaan uit **Elli-ti**, elders eertijds ook geworden tot de metathesis **Ettili**, **Ettele**.

Er zijn in het *Lexikon* van Köbler zijn **19** plaatsen met **Etten-**, **8** plaatsen met **Ettin-** en **8** plaatsen met **Etter-**, in oorsprong **Elten-**, **Eltin-** en **Elter-**. (Zie eerder.)

“Ettis-hoven, 12. Jh., bei Ravensburg, **Eti-nis-hoven**, **Ethi-nis-hoven**” (Köbler), was eertijds **Eelti-nis-hoven**, **Eelthi-nis-hoven**, ontstaan uit **Ele-ti**, **Ele-thi**.

Ettis-hoven zou eigenlijk **Eltis-** of **Eeltis-hoven** moeten heten, **naar de herkomst**.

Nogmaals, aan de Rijn-*stroom* de **Elz** bij Straatsburg, “mit germanischer Lautverschiebung die **Elte**” (zie **Krahe**), met zijstroom **Etten-bach**, de **afgesleten vorm** van **Elten-bach** (!), zie mijn kaartje p. **22**, waaráán .....
.....
.....
.....

“Etten-heim, **8**. Jh., in Baden an dem **Etten-bach** in der Rheinebene, **Etin-heim**, **Ettin-heim** (**Ethen-heim**, **Eten-heim**, **Ithan-heim**)” (zie Köbler), was eertijds **El-tin-**, **Eel-tin-**, **Il-than-heim**.

Zie mijn kaartje in mijn *Getekend Onderzoek*, p. **713:**

Ittlen-heim, **Itten-heim** en **Itters-weiler** liggen allen aan stromen van de **Ill**, eerder **Ille**, **8e** eeuw **Illa**, bij Straatsbug, in oorsprong **Ille-ten-heim**, geworden tot de klankomwisseling **Ittelen-**, **Ittlen-heim**; en **Ilten-heim** en **Ilte-res-**, **Ilters-weiler**.

Ittlen-heim, samentrekking van **Ittelen-heim**, < **Ille-ten-heim**, heet nu **Neugartheim-Ittlenheim**, zonder oude vermeldingen.

Zie dit **Itten-heim** (kaartje p. **713**) in het *Lexikon* van Köbler:
“**Itten-heim**, **8**. Jh., bei Strassburg im Elsass, **Utilen-heim**, **Outelen-heim**, **Uthel-heim**”, toont de klankomwisselingen van **…….. Ulli-ten-heim**, **Ulle-ten-heim** en **Ulle-then-heim**.
Ittenheim zou eigenlijk **Ilten-heim** moeten heten, ontstaan uit **Ille-ten-heim**. **Ille** gaat in vele plaatsnamen gepaard met **Ulle**, **Oule**. (zie Köbler).

Vergelijk het zojuist behandelde **Etten-heim**, < **Elten-heim**, in de **8e** eeuw **Ithan-heim**, < **Ilthan-heim**, oude schrijfwijze van **Ilten-heim**.

“**Eudin-haime**, **Juten-heim** en **Outen-heim**” zijn ook nog oude vermeldingen van **Itten-heim** (zie Köbler), gelegen aan een **Ill**-stroom, eerder **Illa** (zie Köbler), een zijstroom daarvan (zie mijn kaartje p. **713**).
De herkomsten zijn **Oulten-heim**, **Ulten-heim** en **Eulden-haime**.

Ittel-hofen, “Ortsteil von Seubersdorf in der Oberpfalz”, 1146 **Uteln-hovin** (internet), eerder **Utelen-hovin**, toont de klankomwisseling van **Ule-ten-hovin**.
Ittele-hofen was eertijds **Ille-te-hofen**.

Ittel aan de **Kyll**, 1212 **Itele** (zie Gysseling), was eertijds **Ille-te**.

Vergelijk **Outen-heim**, **< Oulten-heim**, met **Outha-na**, oude naam van "**Landstrich und Fluss**", **Het Land van Alte-na**, afgesleten overgeleverde vorm van **Oultha-na**.

Zie dit **Itters-weiler** (kaartje p. **713**) in het *Lexikon* van Köbler:
"**Itters-weiler**, 12. Jh., bei Schlettstadt, **Uhters-wilre**", toont de afgesleten overgeleverde vormen van **Uhlters-wilre** en **Ilters-weiler**.

Vergelijk
"**Ilves-heim**, 8. Jh., nordwestlich Heidelbergs bei Mannheim, **Ulvi-nes-heim**, **Ulves-heim**, **Ives-heim** (1308)" (!) (zie Köbler). Zie kaartje p. **576**.

De plaats is genoemd naar de ***stroom*** waaraan het is ontstaan, hier de **Neckar**, met nabije zijstromen **Eiter-bach** (**< Eilter-**), **Ulfen-bach**, **Itter** (**< Ilter**) en **Elz** (**Elte**).

"**Ill**, 8. Jh., ein **Nebenfluss** des Rheines in dem **Elsass**, **Illa**, **Hila**, **Ylla**, **Ila**" (zie Köbler).
Ille-te, **Hille-te** werden tot de klankomwisseling **Ittele**, **Hittele**.
Zie het meerdere **Hittele-** in mijn onderzoek *VERMINKT overgeleverd in de middeleeuwse bronnen*.

"**Itten-weiler**, 12. Jh., bei Barr bei **Schlettstadt** im **Elsass**, **Iden-willere**, **Iten-wilre**" (Köbler), was in oorsprong **Ilten-wilre** en **Ilden-willere**, ontstaan uit **Ille-ten-** en **Ille-den-**, elders eertijds ook geworden tot de klankomwisselingen **Ittelen-** en **Idelen-**.

“**Idelen-stide**, 12. Jh., wüst nördlich Quedlinburgs” (zie Köbler), is de klank-omwisseling van **Ille-den-stide**. Vergelijk “**Ilde** (Gross-Ilde und Klein-Ilde), 11. Jh., bei Marienburg, **Illi-di** (2) und **Ille-de**” (Köbler).

“**Itz-bach**, 12. Jh., bei Saarlouis, **Ides-pach**” (Köbler), was eertijds **Ildes-pach** en **Iltes-**, **Ilts-**, **Iltz-bach**.

“**Itz**, 11. Jh., ein **Nebenfluss** des **Maines** bei Coburg, **Ida-sa**, **Ite-sa**, **Ita-sa**” (Köbler), was eertijds **Ilda-**, **Ilte-** en **Ilta-sa**.
De **Itz** zou eigenlijk **Iltz**, **Ilts** moeten heten, naar de herkomst **Iltes-**, **Ilte-se**.

“**Itter**, ein **Nebenfluss des Neckar** (oberen Teil **Euter-bach**), **Jutra**, **Euta-ra**” (zie Köbler), was eertijds **Ul-tra**, **Eulta-tra**.

“**Itter-beek**, 12. Jh., westlich **Brüssels** an der Pede in **Brabant**, **Ytre-becca**, **Itter-becca**, **Jetter-becca”** (zie Köbler), was eertijds **Yltre-becca**, **Ilter-becca** en **Elter-becca**, beek van **Ilte**, **Ylte** en **Elte**, ontstaan uit .....
Ille-te, **Yle-te** en **Elle-te**, elders eertijds ook geworden tot de klankomwisselingen **Ittele**, **Eitele** en **Ettele**.

“**Etter-beek**, 12. Jh., östlich **Brüssels** an der Maelbeek, **Brabant**, **Jettre-becca**, **Jetter-becce** (statt **Etter-becce**)” (Köbler), was eertijds **Eltre-becca** en **Elter-becce**. Etter-beek was in 1127 ook **Ietre-becca**, < **Iltre-becca**.

Vergelijk **Ettre**, < **Eltre**, met **E-the**, 13e eeuw **Etres**, **Ettres**, **Etre**, **Estres**, dorp in de provincie **Luxemburg**, deelgemeente van de Waalse stad **Virton**. De **Ton**, zijstroom van de **Maas**, via **Chiers**, stroomt door het dorp. "On trouve au 13 ième ciècle dans les actes manuscrits **Ethe** qui s'écrit aussi **Etres** – **Ettres** – **Etre** – ou **Estres**" (zie *Historique – Ethe Belmont Gaume* en Wikipedia Ethe).

De herkomst is zo duidelijk **Eel-the**, **Eeltres (Eelthe-res)** **Eltres**, **Eeltre (Eelthe-re)** en **Elstres**, ontstaan uit **Ele-the**, **Ele-tre**, **Elle-tre** en **Elles-tre**, **Ele**, **Elle**, **Oud-Europees**, de ***stroom*** waaraan de nederzetting is ontstaan, hier de **Ton** (31,7 km).

Vergelijk

"**Elte,** 12. Jh., bei Rheine, **Ele-the**, **Elti**" (zie Köbler),

elders eertijds geworden tot **Ethele**.

Ethe is een dorp in de Ardennen. Het dankt zijn bekendheid grotendeels door de slachtparij die de Duitsers hier hielden bij hun inval in België aan het begin van de Eerste Wereldoorlog. Zo'n 218 burgers werden vermoord en het dorp werd grotendeels in brand gestoken."

Ethe zou eigenlijk **Eelthe** moeten heten, **naar de herkomst**.

“**Itter**, 11. Jh., **Zufluss** der **Eder** und **Fulda** uns **Schloss** **Itter**, **Itto-ra**, **Itte-ra**, **Ita-ra**, **Ite-re**” (z.Köbler), was in oorsprong **Ilto-ra**, **Ilte-re**, **Ilta-ra**, **Ilte-re**.

“**Itten-dorf**, 12. Jh., bei Überlingen in Thurgau, **Uden-thorp**, **Uten-dorf**” (Köbler), was eertijds **Ulden-thorp**, **Ulten-dorf** en **Ilten-dorf**.

Ittels-hofen, “Ortsteil Püscheldorf, Gemeinde Offenhausen in Bayern” (zie internet) was eertijds **Ille-tes-hofen**, in de loop der tijd geworden tot het gemakkelijker in de mond liggende, de klankomwisseling **Itteles-hofen**.

“**Ittels-burg** liegt in der **Iller-Region**.” (Zie het internet) De rivier de **Iller (Ille-re)** is een **zijrivier** van de **Donau**, 1049 **Ila-ra**, de afleiding “mit ***r***-Bildung.” (**Zie** *Unsere ältesten Flussnamen* van **Krahe**, p. 37). **Itteles-burg** is de klankomwisseling van **.....** **Ille-tes-burg**, dat is burcht van **Ille-te**, eerder **Ila-ta**, de afleiding “mit ***t***-Bildung” (door Krahe ook wel aangeduid “mit *t*-Suffix”).

“**Ittlar**, **10**. Jh., wüst bei Schweinsbühl im Waldeck in Hessen” (zie Köbler), was eertijds **Ila-tar** **(Ille-ter)**, in de loop der eeuwen “op de *vlugste* en dan ook *vluchtigste* manier aangeduid, te doen gebruikelijk bij aardrijkskundige namen”, geworden tot het gemakkelijker in de mond liggende, de **klankomwisseling** **Ittalar**, waarna verkort tot **Ittlar**.

“Das **Feld Ittlar** ist eine Feldflur zwischen den **Dimelseeer** Ortsteilen Benkhausen, Schweinsbühl, Deisfeld, Giebringhausen und Sudeck. Diese alte Flurbezeichnung erinnert noch heute an einen **Hof “Ittilarum”**, spater **“Ittlar”**, der schon vor mehr als 1000 Jahren als ein Oberhof des Klosters Geseke erwähnt wurde.”
In feite werd **Ili-tar** tot **Ittilar**, **Ittlar**. **Ila**, ook **Illa**, is in de bronnen ook **Ili** of **Illi**.

Bij de bron van de **Diemel** (110,5 km), zijrivier van de **Weser**, ligt **Usseln**, “im Naturpark **Diemelsee** in Sauerland”, nu deel van Willingen, eerder **Usselen**, de klankomwisseling van **Ulle-sen**, de afleiding “mit *s*-Suffix”.

Usseln ligt naast de vroegere plaats **Aesten-felde**, ca. 1100, dat ook werd aangeduid met **Asten-feld** (wüst), (zie Köbler), afgesleten vormen van **Aelsten-felde** en **Alsten-feld**, afleiding “mit *st*-Bildung”, ontstaan uit **Ale-sten-**, **Alle-sten-**.

Vergelijk **Aste-rode** bij Neukirchen, 1239 **Alsten-rode**, genoemd naar de ***stroom***, waaraan de nederzetting is ontstaan, hier de **rivier** de **Schwalm** (zie de website “**Asterode – Geschichte des Dorfes**”).

Vergelijk ook de **rivier** de **Alster** (7,2 km), **zijrivier** van de **Diemel**.

Vergelijk ook de **rivier** de **Itter** (19,3 km), **zijrivier** van de **Diemel**, eerder **Itte-re**, afgesleten vorm van **Ilte-re**, ontstaan uit **Ille-te**, eerder **Ili-ta**, de afleiding "mit *t*-Bildung", dat bij het zo **nabij** liggende **Ili-tar** in de loop der eeuwen tot het gemakkelijker in de mond liggende, de **klankomwisseling** **Ittilar**, **Ittlar** werd.

De rivier de Diemel heeft dezelfde herkomst als zijn zijstroom de Itter en Ittlar. Alleen de afleiding is verschillend, "**mit *m*-Suffix**" **in plaats van** "**mit *t*-Suffix**".

Men moet bij de **Diemel** de hoofdletter **D** of **T** wegdenken, bij vele plaats- en riviernamen het geval, vooral **TE ZIEN** in mijn onderzoek *De herkomst van Nifterlaca, en nog veel meer!* In **Diemele** is **Immele** te zien, wijd verbreid, de **klankomwisseling** van **Ille-me**, de afleiding "mit *m*-Suffix".

"**Diemel**, **8**. Jh., **Nebenfluss** der **Weser**, **Dimila**, **Timella**" (Köbler), toont de **klankomwisselingen** van **Illi-ma** en **Ille-ma**, afleiding "mit *m*-Suffix".

De **Diemel** zou eigenlijk **Ille-me** moeten heten, of **Il-me**, **Ilm,** zoals de **Ilm**, **zijrivier** van de **Weser**, via **Leine**, eerder **Ilma** en **Ilme-de** (zie Köbler); of zoals de **Ilm**, **zijrivier** van de **Donau**, 765 **Ilmi-na** (zie Krahe); of zoals de **Ilm**, **zijrivier** van de **Saale** in Thüringen; enz. **……..**

allen door **Krahe in één adem genoemd met rivieren Elme** en, de grondvorm daarvan, **Alme**, zonder te beseffen dat al die ***stromen*** zijn ontstaan uit **……..**

Ale-me, **Alle-me** en **Elle-me**, **Ele-me**, **Eile-me**, **Ille-me**, eertijds ook geworden tot de klankomwisselingen **…….....**

Amele, **Ammele** en **Emmele**, **Emele**, **Eimele**, **Immele**, wijd verbreid.

"In historischen Quellen wird die **Diemel** ebenfals als **Dimel**, **Dymel**, **Dimella**, **Dimola** und **Timella** erwähnt" (zie internet), de klankomwisselingen van **…….. Ille-me**, **Yle-me**, **Ille-ma**, **Illo-ma**, en nog eens **Ille-ma**, de afleiding "mit *m*-Suffix". Hetzelfde is het geval met de rivieren de **Dussen** en de **Dubbel** in de Grote Waard.

Immel-born aan de **Werra**, gelegen in hetzelfde brongebied als de **Ilm**, **zijrivier** van de **Elbe**, via **Saale**, toont de klankomwisseling van **…….....**

Ille-me-bron, **> Immele-**, **Immel-born**.

Immel-scheid aan de ***stroom*** van de **Ruhr/Volme**, toont de klankomwisseling van **Ille-me-scheid**, ‘waterscheiding van **Ille’**, afleiding “mit *m*-Suffix”.

Immels-ham aan de **Rott**, zijrivier van de Donau, via Inn, een paar kilometers verwijderd van het brongebied van de **Il-ves-bach**, is de klankomwisseling van **……** **Ille-mes-ham**. **Ille-ve** werd tot **Ivele**. “**Ivel-bach**, 12. Jh., unbestimmt mit Bezug zu Passau” (zie Köbler), was eertijds **Ille-ve-bach**.

Immel-häuser Hof, 11e eeuw **Immels-husin** (zie Köbler), aan de **Neckar**-*stroom* de **Elsenz**, náást **Ittl-ingen** bij **Sinsheim**, beiden ontstaan in de **8e** eeuw (zie internet), tonen de klankomwisselingen van **Ille-me-häuser Hof** en **Ille-te-ingen**, **> Ittele-**, **Ittle-**, **Ittlingen**. **Immels-husin** was in oorsprong **Ille-mes-husin**.

“**Emmeln-dorf**, **9**. Jh., bei Harburg?, **Himelen-dorpe**” (zie Köbler), was in oorsprong **…….** **Elle-men-dorf** en **…….** **Hille-men-dorpe**.

Ille en **Hille** waren eerder **Illa** en **Hilla**, oude namen van de **Ill** bij Straatsburg, **zijrivier** van de Rijn bij Straatsburg. Zie Köbler: “**Ill**, **8**. Jh., ein **Nebenfluss** des **Rheines** in dem **Elsass**, **Illa**, **Hilla**.”

“**Dollern**, 12. Jh., ein **Nebenfluss** der **Ill** bei Masmünster bei Than in dem **Elsass**, **Olru-na**” (zie Köbler), laat zien dat deze **rivier** gelezen moet worden als **Ollern**, ook met de **rivieren** de **Dussen** en de **Dubbel** in de **Grote Waard** het geval, te lezen als **Ussen** en ..... **Ubbel**.
Zie veel meer in mijn onderzoek *De herkomst van Nifterlaca, en nog veel meer!*

Volgens mij moeten “Suffel, 12. Jh., ein Nebenfluss der Ill im Elsass, Suvela” (zie Köbler), Frans Souffel; en “Sufflen-heim, 12. Jh, bei Hagenau an dem Eberbach, Suveln-heim” (zie Kobler), Frans Soufflen, gelezen worden als **Uffel** en **Ufflen-**, de klankomwisselingen van **Ulle-fe** en **Ulle-fen-**, **> Uffele** en **Uffelen-**, **Uffeln-**. Ik heb dat al meerdere keren gezien, riviernamen, die vooraf gaan met de hoofdletters **S** of **Z** (en ook andere hoofdletters).

Immel-stetten aan de **Donau**-*stroom* de **Zusam**, was eertijds **…….**
Ille-me-stetten.

Eimer-scheid, gem. Büllingen in **België**, aan de ***stroom*** van de **Our**, in de bronnen ook **Immel-scheid** of **Immer-scheid** geheten (zie internet), was in oorsprong **……...**
Ille-me-scheid, **Il-mer-scheid** en **Eilmer-scheid**.

“**Emmel-weiler**, 12. Jh., bei Ravensburg, **Emilin-wilare**” (Köbler), toont de herkomsten **Elle-men-weiler** en **Eli-min-wilare** (Ele-men-).

“**Immelen-husen**, **9**. Jh., wüst, Mühlhausen,Thüringen, **Emilin-husen**” (zie Köbler), was eertijds **Ille-men-husen** en **Eli-min-husen** (Ele-men-).

Immel-dorf aan de Fränkischen Rezat, 1245 **Imel-dorf**, was eertijds **Ille-me-dorf**, **> Immele-**, **Immel-dorf**.

“**Immen-dorf**, 10. Jh., bei Köln, **Imi-ne-thorp**” (zie Köbler), was in oorsprong **…….. Ilmi-ne-thorp**.

Vergelijk de “**Ilm**, **Nebenfluss** der Donau, **765 Ilmi-na**” (zie **Krahe**, *Unsere ältesten Flussnamen*, p. 36).

De 27 plaatsen Immen- in West-Duitsland waren in oorsprong Ilmen-. Zie mijn onderzoek *Een reactie, en nog veel meer*.

Vergelijk “**Emmen-dorf**, 11. Jh., bei Uelzen, **Imi-ne-thorp** (2), **Emman-thorpe**” (z.Köbler), aan de “**Elmen-au/Ilmen-au**, Nebenfluss der Elbe im Kreis Lüneburg, **10**. Jh., **Elman-au**” (z. **Krahe**, *Unsere ältesten Flussnamen*, p. 36).

De herkomsten zijn **Ilmi-ne-**, **(Ilmin-**, **Ilmen)-torp** en **Elman-**, **Elmen-thorpe** aan de **Elmen-au/Ilmen-au**.

Zie mijn kaartje p. **27** van mijn *Getekend Onderzoek*, toen ik nog niet op de hoogte was van het *Geschichtliches Ortslexikon Deutschlands* van Gerhard Köbler. Zie de reactie van **Ton Spamer**, lid van het **Netwerk Naamkunde** van het **Meertens Instituut**, in mijn onderzoek *Een reactie, en nog veel meer*, de bladzijden 1 t/m 6, maar vooral blz. 10, enz. **Hoe is het mogelijk dat hij nog steeds denkt dat uit geen enkele naam de L is weggevallen!**

Uit alle plaatsnamen met **Immen-** is de **L** weggevallen. (Zie ná blz. 10, van mijn onderzoek *Een reactie, en nog veel meer*.) Zo ook uit "**Immen-stedt**, Gemeinde an dem **Fluss Imme**, einem Nebenarm der Arla in Schleswig-Holstein." De herkomst is **Ilmen-stedt** aan de **Ilme**. Zie blz. 9.

Zo ook uit "**Ihme**, 12. Jh., bei Hannover und **die in die Leine fliessende Ihme**, **Hime-ne**" (zie Köbler), in oorsprong **Hilme-ne** en **Ihlme**.

"**Ihm-sen**, 14. Jh., wüst westlich Varenholz in Kalletal in Lippe, **Yme-sen**" (zie Köbler), was eertijds **Ilme-sen** en **Ylme-sen**.

Vergelijk "**Ellen-sen**, 11. Jh., **an der Ilme** bei Dassel bei **Einbeck**, **Allon-husen**, **Hellon-husen**", **Illi-sen**, **Illi-sa**, **der Flussname Ila-sa**" (zie Köbler).

Ik schrijf al **25 jaar** dat **Isala**, de oude naam van de **IJssel**, de **klankomwisseling** van **Ila-sa** is. In 2014 zag ik dat voor het eerst in de bronnen staan. Ik kwam al meer bij herkomsten terecht, die ik later in de bronnen zag staan. Zie blz. 259 van mijn onderzoek *VERMINKT overgeleverd in de middeleeuwse bronnen!*
Zie voor **Einbeck** de volgende bladzijde.

De **Eine** is een **zijrivier** van **Wipper**, 1321 **Eina**, de **afgesleten** vorm van **Eil-na**, spreek uit **Ailna**, > **Aina**, **Eina**.

De Wipper is een zijrivier van de Elbe, via Saale. Zie mijn kaartjes p. **605**, **606** en **607**. De Eine wordt ook aangeduid met **Eine-bach**.

Zie Köbler: "**Eine-bach**, ein **Nebenfluss** der **Wipper** in Anhalt, **Eina** (1321)."

De naam is ontstaan uit **Yla-na**, bij de samentrekking **Yl-na** (**Ail-na**), in de loop der tijd geworden tot het gemakkelijker in de mond liggende **Yna**, **Eina** (**Aina**).

Men vergelijkt de Eine of Eine-bach met "**Ein-beck**, 12. Jh., b. Hannover, **Ein-bike**" (zie Köbler).

Op internet kan men lezen: **Ein-beck** is een **plaats** en **beek** van de **Ilme**, zijstroom van de **Leine**, met "Ortsteile" **Immen-sen** (9e eeuw **Yman-sen**), **Ippen-sen** (1338 **Ippen-husen**, später **Yppen-sen**), **Iber** (812 **Ibe-ra**), **Orx-hauden** (1231 **Othe-ri-kes-husen**).

De herkomsten zijn **Eilne-beck** aan de **Ilme** (< **Ille-me**), met stadsdelen **Ilmen-sen**, **Ylmen-sen** en **Ilpen-sen**, **Ylpen-sen** en **Ilbe-ra** en **Oolthe-ri-kes-husen** (op hetzelfde neerkomend als **Aelte-ri-kes-husen**), goemd naar de ***stroom*** waaraan zij zijn ontstaan, hier de **Leine**-*stroom*, waaronder de **Ilm**.

Zijrivieren van de **Leine** zijn o.a. de **Ilme**, **Ihme** (< **Ihlme**), **Inner-ste** (< **Ilner-**, **Ilne-sta**, zie mijn eerdere onderzoeken) en de **Gande**.

“**Gande**, 10. Jh., **ein in die Leine fliessender Fluss**, **Adra-na**, **Eder-na**, **Aeter-na**, **Eter-na**, **Ethri-na**” (zie Köbler), was in oorsprong ..... **Ael-dra-na**, **Eel-der-na**, **Ael-ter-na**, **Eel-ter-na**, **Eel-thri-na**,

ontstaan uit **Ale-de**, **Ele-de**, **Ele-the** (eerder **Ala-da**, **Ela-da**, **Ela-ta**), elders eertijds ook geworden tot de klankomwisselingen **Adele**, **Edele**, **Ethele**. Gande zou zijn afgeleid van “Schwellfluss” (zie Köbler)

In de juiste volgorde: **Aeldra-na** (**Aelder-na**), **Aelter-na** “und im Ablaut damit” **Eelder-na**, **Eelter-na**, **Eelthri-na**.

Eerst was er **Ala-da** (ook > **Adala**), waarna ook **Ala-dra**, dat bij **Ael-dra-na** is geworden tot **A-dra-na**.

“**Eder**, **1**. Jh., ein **Nebenfluss** der **Fulda**, **Adra-na**, **Adri-na**, **Adar-na**, **Ader-na**” (z. Köbler), was eertijds **Aeldra-na**, **Aeldri-na**, **Aeldar-na**, **Aelder-na**.
De **Eder** zou eigenlijk **Eelder** moeten heten, of **Aelder**, de grondvorm daarvan. De Eder is 176,1 km, de Fulda 220,4 km lang.

Zie ook
“**Adra-na** (Tac. Ann. I 56) = **Adri-na** (so z.B. 800) > **Eder**, Nebenfluss der **Fulda**; ***Adri-na**, einst FIN. Im Kr. Gandersheim (alt **Eder-na**, **Ethri-na** u. dgl.)” (zie **Krahe**, *Unsere ältesten Flussnamen*, p. 41).

Nogmaals:

“Itter, 11. Jh., **Zufluss** der **Eder** und **Fulda** und Schloss **Itter** südlich Vöhl bei **Thalitter**, **Itto-ra**, **Itte-ra**, **Ita-ra**, **Ite-re”** (zie Köbler), was in oorsprong **Ilto-ra**, **Ilte-ra**, **Ilta-ra**, **Ilte-re**,

ontstaan uit **Ille-te** (in de bronnen ook **Ele-te**, **Ele-de**), de afleiding “mit *t*-Bildung”, elders eertijds ook geworden tot de klankomwisseling **Ittele** (**Etele**, **Edele**).

Bij het meerdere Itter kan men op internet lezen: “Nach einer Theorie ist Itter ein Wort keltischen Ursprungs und bedeutet so viel wie Wasser bzw. *fliessendes Wasser*. Nach einer ande-ren Theorie, geht der Name Itter auf das lateinisch-indogermanische Wort *itera* zurück, wasso viel heisst “*das Wasser von der Höhe*”. Von derselben Wurzel wurden auch andere deutsche Toponyme abgeleitet, z.B. Eiterbach, Eyterbach, Euterbach (s.u.) und Euter-see.”
In Nederland schrijf men bij Itteren aan de Maas in Limburg:”De naam hangt mogelijk samen met een waternaam *Itter* (een oude naam voor de Oude Kanjelbeek?) die men soms in verband brengt met Baskisch *iturri* ‘bron’. Vergelijk echter Neer-Itter.”

Ik heb geen theorie. Ik heb de herkomst ontdekt: **de Oud-Europese stroomnaan Ila**, wijd verbreid met de afleiding “mit ***t***-Bildung”, **Ila-ta**, dat bij **Il-ta-ra** tot **Ita-ra**, **Ite-re**, **Itter** afsleet.

Zo werd **Ili-tar** tot de klankomwisseling **Ittilar**, **Ittlar**.

Zo werd **Ila-ta** bij **Il-ta-na** tot **Ita-na**, **Itte-ne**, **Itten**.

Zo werd **Ille-te** ook tot de klankomwisseling **Ittele**.

Itteren (Limburgs **Ittere**), gem. **Maastricht**, 16e eeuw **Itte-ren**, was eertijds **Ilte-ren**, ontstaan uit **Ille-te**, genoemd naar de ***stroom*** van de **Maas**, waaraan het is ontstaan, **Ille**, wijd verbreid, hier “mit *t*-Bildung”, de nederzetting.

“Itter (**Op-Itter** und **Neer-Itter**), 12. Jh., **im belgischen und holländischen Limburg an der Itter-beek**, **Itto-ra** (2), **Ite-ra**, **Itte-ra**” (Köbler), was eertijds **Ilter-beek**, **Ilto-ra** en **Ilte-ra**.

Itter-beek was in de 12e eeuw **Itre-becche** en in 1176 **Itter-becca** (zie internet), in oorsprong **…… Iltre-beccha** en **…..... Ilter-becca**.

Itter-voort, eertijds **Ilter-voort**, is ***voorde*** ‘doorwaadbare plaats’ door de **Itter-beek**, **< Ilter-beek**.

Vergelijk **Itters-weiler**, **Itten-heim** en **Ittlen-heim** aan de **Ill-*stroom*** bij Straatsburg, **8e** eeuw **Illa** (zie Köbler), in oorsprong **Il-te-res-**, **Il-ters-weiler**, **Il-ten-heim** en **Ille-ten-heim** (geworden tot de klankomwisseling **Ittelen-heim**, waarna **Ittlen-heim**), ‘woonplaats aan **Ille**’, **8e** eeuw **Illa**. Zie mijn kaartje p. **713**.

Zie de **“Ill**, **8**. Jh., ein **Nebenfluss** des **Rheines** in dem **Elsass**, **Illa**, **Hilla**, **Ylla**” (zie Köbler).

Zie ook **“Ill-kirch**, 8. Jh. ?, **an der Ill** bei Erstein, **Ila-chirecha**, **Ille-kirchen**”, zo ook **“Ill-ingen**, 9. Jh., **in dem Tal der Ill“** (zie Köbler).

Zie ook **“Ehl**, **2**. Jh., **an de Ill** bei Benfeld bei Erstein, **Alaja”** (zie Köbler). **Ehl** is genoemd naar de ***stroom*** waaraan het is ontstaan, **Ehle**, **Ele**, **Ela**. De ***stroom*** zelf is genoemd naar **Ille**, **Ila**, in de bronnen ook **Ela**, met grondvorm **Ala**. Zie opnieuw mijn kaartje p. **713**.

Aan de **Ill** onder Mulhouse ligt ook **Ill-furt**, 1254 **Ille-furt** (zie Dauzat). Boven Mulhouse ligt **Illz-ach** aan de **Ill**. Zie mijn kaartje p. **712**.

Aan de **Ila-sa**, de afleiding “mit *s*-Suffix”, geworden tot de **klankomwisseling** **Isala**, nu de **IJssel**, ligt **Ittersum**, 16e eeuw **Itters-(h)em**, nu deel van **Zwolle**, afgesleten vorm van **Il-te-res-**, **Ilters-hem**, ‘woonplaats aan **Il-*stroom’***, de afleiding “mit *t*-Bildung” genoemd naar de **stroom** waaraan de nederzetting is ontstaan, **Ila**, **Illa**, **Ille**. Zie kaartje p. **715**.

Prof. Blok heeft geen verklaring voor **Il-burg**, 1176, ligging onbekend , mogelijk in de omgeving van Olst en Wije, Overijssel. Olst en Wije liggen aan de **Ila-sa**. **Il-burg** zal daarnaar gemoemd zijn. Zie mijn kaartje p. **715**.

Nogmaals:

Ittlen-heim, Franse plaats in Bas-Rhin (Elsass) bij Straatsburg, was in oorsprong **Ille-ten-heim**, immers gelegen aan een ***stroom*** van de **Ill**, eerder **Ille**, **Illa**, in de loop der tijd, “op de *vlugste* en dan ook **vluchtigste** manier aangeduid, te doen gebruikelijk bij aardrijkskundige namen”, geworden tot het gemakkelijker in de mond liggende,

de klankomwisseling **Ittelen-**, **Itteln-heim,** de **Duitse** naam van deze plaats, zo ook samengetrokken tot **Ittlen-heim**, de **Franse** naam. **Zie mijn kaartje p. 713**.

Itten-heim ligt ook aan een ***stroom*** van de **Ill** bij Straatsburg, de **afgesleten** vorm van **Ilten-heim**. Zie mijn kaartje p. **713**.

Itten-thal in **Aargau**, gelegen aan een **Rijn**-*stroom* (zie mijn kaartje p. **668**), niet ver van Waldshut, in 1297 **Uten-dal** (zie internet), was eertijds **Ulten-** en **Ilten-thal**.

Itten-bach is een stadsdeel van Königswinter in Nordrhein-Westfalen in "Rhein-Sieg-Kreis", 992 **Idu-bag**, 1320 **Ytten-bach** (zie internet), de afgesleten vormen van **Ildu-bag**, **Ylten-bach** en **Ilten-bach**.

Itten-hausen, stadsdeel van **Ail-ingen** (**Eil-ingen**), was eertijds **Ilten-hausen**, genoemd naar de ***stroom*** van de **Rotach**, zijstroom van de **Bodensee**, behorend "zum Flusssystem des Rheins" in Baden-Württemberg.

“Ilten, 13. Jh., bei **Hannover**, **Ihl-te-ne”** (zie Köbler), is **zuiver** overgeleverd, genoemd naar de ***stroom*** van de **Aue**, zijrivier van de **Aller**, met grondvorm **…….. Ael-the-ne**.

Náást **Ilten** aan dezelfde ***stroom***, ligt **“Ahlten**, 12. Jh., bei **Hannover**, **Ale-then”** (zie Köbler) (**zie mijn kaartje p. 719**), elders, gevolgd door een tweede element, geworden tot de klankomwisseling **…… Athelen-**. Zie eerder, plaatsen **Aden-**, **< Aelden-**.

Nogmaals, **Etten-bach** was eertijds **Elten-bach** (immers een zijstroom van de **Elz**, “mit germanischer Lautverschiebung die **Elte**”), waaraan **Etten-heim**, dus eertijds **Elten-heim** (zie mijn kaartje p. **22**), met oude namen (zie Köbler), **…….** **……**

Etin-heim, **Ethen-heim**, **Eten-heim** en **Ithan-heim**, eertijds **Eeltin-**, **Eelthen-**, **Eelten-heim** én **Ilthan-heim**, dat is **Ilten-heim**.

Vergelijk **Itan-court** bij **Saint-Quentin** in Picardië, bij de **Somme**, 863 **Ein-to-ni-curtis**, 1218 **Ai-ten-cort**, 1257 **Ayn-then-cort**, 1373 **E-ten-court**, **A-tain-cort**, 1505 **Y-ten-court** (zie *Toponymie generale de la France, volume 2*).

De herkomsten zijn
Eiln-to-ni-curtis (Eiln-te-ne-), Ail-ten-cort (Eil-ten-cort) Ayln-then-cort (Eiln-then-cort), Eel-ten-court, Ael-tin-cort, Yl-ten-court en **Ilta-court**, genoemd naar **Aelte** "und im Ablaut damit" **Eelte**, **Ylte** (Eilte, Ailte), **Ilta**, de ***stroom*** van de **Somme**.

Itan-court was in 1577 **Iten-court** (zie internet), **< Ilten-court**.

Vergelijk
Eten-court, **< Eelten-court**, ook **Atin-court**, **< Aeltin-court**, met **Ethe-ne** (Eethen), **< Eelthe-ne** (Eelthen), ca. **850** **Ati-na**, **< Aelti-na** (Aelten).

"**Itter**, 12. Jh., bei Frankenberg in Hessen, **Itto-ra**, **Itre**" (zie Köbler), was in oorsprong ..... **Ilto-ra**, **Iltre**.

“**Itter**, 10, Jh. ?, bei Kitzbuhel in **Tirol**, **Vita-ra-dorf** (902) Abschrift 12. Jh., = **Itter-dörfl**, **Utter** (castrum) (1240)” (zie Köbler), was eertijds **……..** **Ilta-ra-dorf** en **Ulter**, **Ilter**.

Uit
“**Itter-gowe**, **9**. Jh. ?, **der Gau an der in die Eder fliessenden Itter**, **Iter-gowe**, **Itter-ga**, **Nitter-go** (**Nihter-ga**, **Nitter-ga**, **Nichter-ga**, **Nifthar-si**, **Nihter-se**, **Nihther-si**, **Nihter-si**, **Nither-seo**)” (zie Köbler), **is de L weggevallen**.

Nifthar-si (***-si***, ***-se***, ***-seo*** is ‘meer’, grote breedte in de **Eder**-*stroom*) en **Niftar-laca** (**-laca** is ‘waterloop’), oude naam van de vroegmiddeleeuwse **gouw Niftarlake** bij **Utrecht**, hebben dezelfde herkomst, in oorsprong **……..**

Ilf-thar-si en **Ilf-tar-laca**, ‘meer en waterloop van **Il-fe**, **Il-*afa***, **Il-*stroom***’.

Zie voor veel meer, mijn onderzoek ***De herkomst van Nifterlaca, en nog veel meer!***
Zie b.v. bladzijde **599**, de laatste bladzijde van dit onderzoek. Maar zie vooral bladzijde **83**, mijn artikel *De herkomst van Nifterlaca* in het tijdschrift *SEMafoor*, mei 2015, jaargang 16, nummer 2. Zie ook de vele vergelijkingen daarna, die de herkomst aantonen.

Vergelijk

“Nadri, **9**. Jh., Ortsname und **Flussname** Grossen-**Eder** und Lütken-**Eder** an dem in die **Eggel-Diemel fliessenden Bache Eder** bei **Warburg**, **Nederi**, **Nedere**, **Nedde-re**” (zie Köbler).

Deze Eder is niet de Eder, eerder behandeld, zijrivier van de Fulda.

De herkomsten zijn

Eelde-ri, **Eelde-re**, **Elde-re**, met **grondvorm** **Aeldri**, **Aelde-ri**, ontstaan uit **.....**

Ele-de-, **Elle-de-**, met grondvorm **Ale-de-**, elders ook geworden tot de klankomwisselingen **Edele-**, **Eddele-** en **Adele-**.

“**An der Eggel**”, eerder **Eggele**, de klankomwisseling van **Elle-ge**, zijrivier van de **Diemel** (**< Ille-me**, **> Imele**, **> Diemele**), “liegt **Übeln-gönne** (auch **Übel-gönne**)”, de klankomwisseling van **Üle-ben-gönne** (**> Übelen-**, **Übeln-gönne**).

Vergelijk **Ulle-be**, **> Ubbele**, herkomst van de **Dubbel** in de **Grote Waard**.

De herkomsten van **Eggelen-** en **Ekkelen-**: **< Elle-gen-** en **Elle-ken**.

“**Eggel-burg** (Vorder-Eggelburg und Hinter-Eggelburg), **9**. Jh., bei Ebersberg, **Ekkilun-purc**, **Ekkilin-burc**” (Köbler), toont de klankomwisselingen van **Elle-ken-burg**, en eertijds **Elle-gen-burg**.

De **Eggel** (17.4 km) is een zijrivier van de **Weser**, via **Diemel**. De **Eder** (13 km) is een zijstroom van de **Eggel**. **Ikenhauser Bach** is een zijstroom van de **Eder,** genoemd naar de plaatsnaam **Iken-hausen.**

"Iken-hausen, 12. Jh., bei **Warburg**, **Ichan-husen** (2), **Ikin-husun**, **Ikken-huson**" (zie Köbler), was in oorsprong **Il-chan-**, **Il-kin-**, **Il-ken-huson,** ontstaan uit **Ille-che-** en **Ille-ke-,** elders ook geworden tot de klankomwisselingen **Ichele-** en **Ikele-**. Zie hierna.

Vergelijk

"Il-chi-cha (comitatis), **7**. Jh., (umfast den) Gau Rufach und das Tal der **Fecht** vom Belchen über Rädersheim nach Kolmar, **Ille-cich**, **Ilei-chi**" (zie Köbler), **zuiver overgeleverd, namen uit de 7e eeuw!**

Genoemd naar de ***stroom*** **Ille,** waaraan het is ontstaan, met afleiding **-ce**, **-che**, **-ke**, wijd verbreid, in de bronnen ook **Ale**, **Alle** en **Elle**, **Ele**, **Yle** met dezelfde afleiding:

"Ikel-heim, **9**. Jh., bei (Bad) Windsheim, **Ichelen-heim** (2), **Ikilun-heim**" (zie Köbler), toont de **klankomwisselingen** van **Illi-ken-heim** en van .....**Ille-chen-heim**. **Ikel-heim** zou eigenlijk **Illek-heim**, **Ilk-heim** moeten heten, **naar de herkomst**.

“**Iker-bache**, **9**. Jh., bei Bruchhausen (**Nebenfluss der Nette** bei Höxter), **Ican-rode**, **Yken-rode**” (Köbler), was eertijds **Ilker-bache** en **Ilcan-**, **Ylken-rode**.

“**Icker**, 11. Jh., bei Osnabrück, **Icka-ra**, **Icke-re**” (zie Köbler), was eertijds **…….. Ilcka-ra**, **Ilcke-re**.

Icker zou eigenlijk **Ilcker** moeten heten, **naar de herkomst**.

Zie ook, en voor meer, mijn onderzoek ***VERMINKT overgeleverd in de middeleeuwse bronnen***, de blz. **434** t/m **438**, enz.

Vergelijk **Icka-ra**, **< Ilcka-ra**, met **Isa-ra**, **wijd verbreid**, zó duidelijk de afgesleten vorm van **Ilsa-ra**, ontstaan uit **Ila-sa**, elders ook geworden tot de klankomwisseling **Isala**.
Ila-sa, “mit *s*-Suffix”, werd tot **Ilsa**, meerdere **rivieren Ilse**. Maar **Ilsa-ra** en **Ilsa-na** werden tot **Isa-ra** en **Isa-na**, waarna **Isar** en **Isan**.

“**Isar**, ein **Nebenfluss** der **Donau**, **Isa-ra**, **Ysa-ra**” (zie Köbler), toont de afgesleten overgeleverde vormen van **Ilsa-ra** en **Ylsa-ra**.
De **Isar** of **Ysar** zou eigenlijk **Ilsar** of **Ylsar** moeten heten, of **Ilser** of **Ylser**, naar de herkomst.

Vergelijk:

“Ick-ing, **9**. Jh., **bei München rechts der Isar, Ik-ingen**, **Ich-ingen**, **Ich-inge**” (z. Köbler), was eertijds **Ilk-ingen**, **Ilch-ingen**, **Ilch-inge**, ... **áán de Il-sa-ra**. Zie mijn kaartje p. **691**.

De ***stroom*** én de **nederzetting** daaraan (met suffix ***-inge***), zijn genoemd naar de wijd verbreide **Oud-Europese stroomnaam Ila**, **Ille**, **Il**.

Ila-sa, **Ilsa-ra** en **Ilsa-na** werden in de loop der eeuwen, “op de *vlugste* en dan ook *vluchtigste* manier aangeduid, te doen gebruikelijk bij aardrijkskundige namen”, tot het gemakkelijker in de mond liggende **Isala**, **Isa-ra** en **Isa-na**, en als zodanig, dus **VERMINKT**, in de bronnen opgetekend, waarna **Isel**, **Isar**, **Iser** en **Isan**, **Isen**, wijd verbreid, door naamkundigen verklaard, zonder te beseffen dat een klankomwisseling heeft plaatsgevonden, en een L is weggevallen, hier slecht één van de vele te geven voorbeelden.

Vele honderden plaats- en riviernamen zijn in de vroegmiddeleeuwse bronnen VERMINKT overgeleverd, namen stammend van vóór onze jaartelling, afkomstig uit een geheel andere cultuur.

“Ik-ten, 11. Jh., bei Essen, **Eke-tha**, **Eki-tha**, **Eku-tha**” (Köbler), was in oorsprong ..... **Eelke-tha**, **Eelki-tha**, **Eelku-tha**. Ikten zou eigenlijk **Ilk-ten**, **Ilke-ten** of **Eelke-ten** moeten heten, naar de herkomst, ontstaan uit **Ille-ke** en **Ele-ke** óf **Ille-ge**, **Ele-ge**, elders eertijds ook geworden tot de klankomwisselingen **Igele**, **Egele**.

Elle-ge werd tot de klankomwisseling **Eggele**, zoals de **rivier** de **Eggel**, zijstroom van de **Diemel**; en zoals **Eggel-burg**, 9e eeuw **Ekkilin-burc** (zie eerder), de klankomwisselingen van **Elli-kin-burc** en **Elle-gen-burg**.

“Igel, 11. Jh., bei **Trier**, **Egele**, **Egla”** (zie Köbler), toont de klankomwisselingen van **Ele-ge**, **Ela-ga** (> **Egala**, **Egla**) en **Ille-ge** (> **Igele**).

Er zou hier nog veel aan toe te voegen zijn. Zie daarvoor mijn onderzoek ***VERMINKT overgeleverd in de middeleeuwse bronnen***, vanaf blz. **442**.

Al voorgaande vergelijkingen staan in verband met **Eethen**, 850 **Atina**, in de **Groote Waard**, gepaard gaand met meerdere zijdelingse herkomsten.

Hierna volgen de herkomsten van de andere plaats- en riviernamen uit mijn artikel **Oud-Europese riviernamen in de Groote Waard.**

Analo, ca. **850**, oudste naam van **Andel**, is de klankomwisseling van **Ala-no**, oude vorm van **Ale-ne**, **Ale** "mit ***n***-Suffix", meestal ook gepaard gaand met **Alle-ne**, veelal samengetrokken tot **Al-ne**, hier in de loop der tijd geworden tot het gemakkelijker in de mond liggende **Anle**, **1212**, ook (zie Gysseling) een oude vermelding van **Andel**, zo ook **Alle**, **1259**, **Ael (< Ale)**, **Op-Eel (< Ele)** en **Op-Eil (< Yle)**.
Zie de oude namen in *Nederlandse plaatsnamen, herkomst en historie* van Gerald van Berkel en Kees Samplonius.

Andel, Brabants **Ael**, was in 1573 **Ael (< Ale)**, "door landlieden **Eil** of **Eel** genoemd" (zie het *Aardrijkskundig Woordenboek der Nederlanden* van Van der Aa).
Mijn onderzoek **wemelt** van **Ael**, met de bekende afleidingen, "im Ablaut damit" **El**, **Eel**, **Eil**, **Il**.

Betekenen **Alle**, **Ael (< Ale)**, **Eel**, **Eil** ***ana*** 'aan, op' ***lo*** 'bos' **?!**

Nee, **Andel**, Brabants **Ael**, is genoemd naar de ***stróóm*** van de **Alm**, ontstaan uit **Ale**, vele eeuwen eerder **Ale-ne**, **Ala-no**, de afleiding "mit *n*-Suffix", in de loop der eeuwen, "op de vlugste en dan ook vluchtigste manier aangeduid, te doen gebruikelijk bij aardrijkskundige namen", geworden tot het gemakkelijker in de mond liggende, de klankomwisseling, **Analo**, en als zodanig, dus **VERMINKT**, in de bronnen opgetekend, omstreeks het jaar **850**.

Ael en **Eel**, **Eil** zijn ontstaan uit **Ale** en **Ele**, **Eile** (**Yle**), ...
wijd verbeid, Oud-Europees! Zie mijn onderzoeken.
Andel is genoemd naar **Ale**, **Alle** en **Ele**, **Eile**, "**alteuropäisch**", hier de ***stroom*** van de **Alm**, 1258 **Al-me** (zie Krahe).

Al het **Al-me** was eertijds **Ale-me** en **Alle-me**, in de loop der eeuwen geworden tot **Ael-me** (> **Ame**) en **Al-me**, maar ook tot de klankomwisselingen **Amele** en **Ammele**, bij **Amle**, in uitspraak geworden tot **Amble**, wijd verbreid. Zie de vergelijkingen in mijn onderzoeken waaruit dat blijkt. Zie ook hierna.

Er is **Ale-re**, **Alle-re**, "im Ablaut damit" **Elle-re**, **Ele-re**, **Eile-re**, **Ille-re**, afleiding "mit ***r***-Bildung". Zie **Krahe**, *Unsere ältesten Flussnamen*, p. **37**, bij de tekst "Eine ***r***-Bildung zeigt **Ala-ra**", enz.

Er is **Ale-ne**, **Alle-ne** "im Ablaut damit" **Elle-ne**, **Ele-ne**, **Eile-ne**, **Ille-ne**, afleiding "mit ***n***-Suffix".

Maar naamkundigen beseffen niet dat er óók .....
Ale-me, **Alle-me** "im Ablaut damit" **Elle-me**, **Ele-me**, **Eile-me**, **Ille-me** was, afleiding "mit ***m***-Suffix" (in plaats van "mit ***r***-Bildung" en "mit ***n***-Suffix"). (Dit is géén "aanklacht tegen gevestigde naamkundigen"! Het is gewoon de uitkomst van vergelijkend onderzoek, NIET van naam-***kunde***.)

Waar is dat gebleven?

Ale-me, Alle-me en Elle-me, Ele-me, Eile-me, Ille-me zijn in de loop der eeuwen geworden tot de klankomwisselingen **Amele**, **Ammele** en **Emmele**, **Emele**, **Eimele**, **Immele**, wijd verbreid, ONBEKEND in naamkundige kringen.

De verkortingen **Amle** en **Emle**, **Eimle**, **Imle** werden in uitspraak tot **Amble** en **Emble**, **Eimble**, **Imble**.

Alleen **Al-me** en **El-me**, **Il-me** zijn **zuiver** overgeleverd, ontstaan uit Alle-me en Elle-me, Ille-me, daarom ook alleen maar te zien in *Unsere ältesten Flussnamen*, p. **36**. **Ael-me** en **Eel-me**, **Eil-me** worden door **Krahe** niet genoemd. Die zijn immers in de loop der eeuwen geworden tot **Ame** en **Eme**, **Eime**. (Ilme is zuiver overgeleverd, maar ook wel geworden tot **Imme** en **Ihme**. Zie eerder.)

Nogmaals:
Naamkundigen weten niet de herkomst van Amele, Ammele en Emmele, Emele, Eimele, Immele, zo ook niet van Ame, Eme, Eime (en Imme, Ihme, twee rivieren, zie eerder).
Is dit "een aanklacht tégen gevestigde naamkundigen"? **Nee!** Mijn uitkomsten van vergelijkend onderzoek zijn **vóór naamkundigen**.

Eertijds was er **Ala-no** of **Ala-na** (de nederzetting **Andel**) aan **Ala-ma** (de rivier de **Alm**), de afleiding "mit *n*-Suffix", de nederzetting, en "mit *m*-Suffix", de ***stroom***, waaraan de nederzetting is ontstaan.
De **Amer** was vóór de Sint-Elisabethsvloed van 1421 **Ame-re**, deel van de **Alm**, de afgesleten vorm van **Ael-me-re**, ontstaan uit **Ale-me**. Zie mijn vergelijkingen. Zie hierna.

Analo is de **klankomwisseling** van **Ala-no**, de oude schrijfwijze van **Ale-ne**, elders in de bronnen ook **Alle-ne** (herkomst van **Alle**, 1259, oude naam van Andel), grondvormen van **Elle-ne**, **Ele-ne**, **Eile-ne**, **Ille-ne** in vele namen te zien, de afleiding "mit *n*-Suffix".

Daarom wordt en werd Andel aangeduid met **Ael**, **Alle** en **Eel**, **Eil**.

Is **Alle**-sur-Semois aan de **Maas**-*stroom* de **Semois** (zie kaartjes p. **894**, **897**, **900**)

iets anders dan **Alle**, 1259, in de **Grote Waard**, oude naam van Andel?
Is Alle-sur-Semois ook "aan het bos"?

"Mit *n*-Elementen sind gebildet **Alna** (so 1251 usw.) **> Alle**, **Fluss** in Ostpreussen" (zie **Krahe**, *Unsere ältesten Flussnamen*, p. 36).
Is **Alle** hier iets anders dan **Alle** (Andel) in de **Groote Waard**?

Alne in Oost-Pruissen, ook **Alle**, is **een rivier**, **een stroom**.
En **Anle**, 1212 **(< Alne)**, ook **Alle**, 1259, in de **Grote Waard**?

Ook hier een **Oud-Europese stroomnaam**, hier de ***stroom*** van **Alm**, waaraan Andel is ontstaan.

En **Alles**, de afleiding "mit *s*-Suffix", ook een nederzetting aan de **Maas**-*stroom* de **Semois**? Zie mijn kaartjes p. **894**, **897** en **900**.

En de **Aleine**, Nederlands **Ale-ne**, **zijrivier** van de **Maas**, via de **Semois**, vóór 1226 (zie Gysseling) **Alsi-na** en **Alis-na**?
Zie mijn kaartjes p. **894**, **897** en **900**. Ook hier is alles "**alteuropäisch**"!

“Le riusseau des **Aleines** est un cours d’eau de **Belgique**, affluent de la **Semois** et faisant donc partie du bassin versant de la **Meuse**”, en verenigt zich met de Semois bij “**Auby-sur-Semois**, 893 **Albieg**, **Albi-gas**” (zie internet). “Il coule en province de Luxembourg.”

En het véle **Ailli**-sur-, vóór 1226 **Alli**, zoals **aan de Maas**, **Ailli-sur-Meuse** (zie mijn kaartje p. **898**) of **Alli-champs** aan de **Marne**-*stroom*, ‘velden aan **Alle**”?

Is **Alle**, 1259, in de **Grote Waard** iets anders? **Nee**!

Is **Ael** (< **Ale**), 1573 (Andel), **in de Grote Waard**, iets anders dan het zéér nabije, **aan dezelfde stroom gelegen Alem**, ca. 1200 (z. Blok) **Ale-heim**?

Ale-heim is ‘woonplaats aan **Ale’**, genoemd naar de ***stroom*** van de **Maas**.

Is in de Grote Waard Ael in **Ael-ti-na**, geworden tot **Ati-na**, **850**, oude naam van **Eethen**, eertijds **Eel-te-ne**, geworden tot **Ethe-ne**, iets anders dan **Ael** (nu Andel) **óók in de Grote Waard?**

Mag men hier ook de **polder Aals-veld** aan de **Maas** vermelden nabij **Aelti-na** (**Eethen**), ontstaan uit **Ales-veld**, dat is ‘veld ván **Ale’**, de ***stroom*** van de **Maas,** waaraan ook het nabije **Ale-heim** (Alem)?

Is de **nederzetting** **Alle** aan de **rivier** de **Allaine** (**Alle-ne**) (65 km), stroomafwaarts **Allan** geheten, zijrivier van de **Doubs** (zie Wikipedia Allaine) iets anders dan ..... **Alle**, 1259 (nu Andel), **in de Grote Waard?**
Zie kaartje p. **886**. De rivier stroomt ten westen van van **Basel**, en ten zuiden van **Mulhouse**.

Aan deze **rivier**, aan deze ***stróóm***, ligt ook de nederzetting **Allen-joie**, 1096 **Alin-gia**, 1148 **Allen-joya**, 1275 **Allon-geois**, 1489 **Alan-joye** (zie iternet). Zie al deze namen ook in het werk van **prof. W.F.H. Nicolaisen** (afgestudeerd bij prof. **Krahe**), zijn werk *Die alteuropäischen Gewässernamen der britischen Hauptinsel, Beiträge zur Namenforschung 8 (1957) 209-268*."

Alan- is ontstaan uit **Ala-na** of **Ala-no**, **> Analo**, ca. **850**, oudste naam van **Ael (< Ale)** of **Alle**, nu Andel geheten, gelegen in de **Grote Waard**.

"**Els-gau*** (**Ajoie**) **Basel**" (zie Köbler). "**Els-gau**, **9**. Jh., ein Gau im Jura (zwischen dem nördlichen Abhang des Jura bei Pfirt und dem Cavattenbach sowie Sept und Saint Ursanne **an dem Doubs** bei Pfirt), **Alse-gau**, **Elis-gowe**, **Als-go**" (zie Köbler).

"Zahlreich sind Namen mit ***s***-haltigen Suffixen: **Alsa** (Plin., n.h. III u. a.) **> Ausa, Fluss** zum **Adriatischen Meer** bei Aquileia; **Alsa** (so 1136) **> Als**, **Fluss** bei Wien; **Alsà, Fluss** im Bez. Raséiniai (**Litauen**). Damit **ablautend** **Elsa**, zweimal in der **Toscana** (**Nebenfluss** des **Arno** und **Nebenfluss** der Albegna), einmal in **Sizilien** (**Nebenfluss** des Tempio, östl. **Catania**)", enz, enz. Zie **Krahe**, *Unsere ältesten Fluss-namen*, p. 37 en 38.

“Genauso stehen etwa in der **Ala-Reihe** nebeneinander **Alsa** und **Elsa**, **Alna** und **Elna**, **Alsi-na** und **Elsi-na** oder **die Paare Alma-na/Almi-na** und **Elma-na/Elmi-na**.”
Zie **Krahe**, *Unsere ältesten Flussnamen*, p. 71.

In die **Ala-Reihe** staat ook **Ala-no** (> Analo), **Ale**, > **Ael** en **Alle** in de **Groote Waard**.

Elna is ook geworden tot de **klankomwisseling Enla**.
Zie hierna.

Zo óók **Alne** (< **Alle-ne**), geworden tot **Anle**, **1212**, **Ael**, **1573**, en ook **Alle**, **1259**, nu Andel, in de **Grote Waard**.

Vergelijk **Elnes** bij Saint-Omer in Pas-de-Calais, 1171 **Enla**, 1175 **Enele**, 1171 **Henli-aco**, 1175 **Elne**, 1175 **Helne** (z. Gysseling), genoemd naar de ***stroom*** van de rivier de **Aa**.

Een ieder kan hier ZIEN dat Enla, Enele en Henli-aco de klankomwisselingen zijn van **Elna**, **Ele-ne** en **Helni-aco**.
Zie Gysseling:
“**Ele-ne**, 1184 en 1225 **Elne**” (< **Elle-ne**), (met de grondvorm **Ale-ne**), genoemd naar de ***stroom*** van de **Molenbeek**, zijstroom van de **Dender** bij **Aalst**.

Terug naar de rivier de Allaine.
“Die Quelle der **Allaine** befindet sich in der Schweiz, ihre Mündung in Frankreich. Der **Fluss** wird 1534 unter dem Namen **Allain** erstmals schriftlich erwähnt, 1774 erscheint die Schreibweise **Alin**. Die Allaine ist der Hauptfluss der **Ajoie** im Kanton Jura. Nach der Mündung der Bourbeuse nimmt der Fluss Allaine den Namen **Allan** an.” Zie het internet. Zie eerder **“Els-gau* Ajoie**, **Basel”** (zie Köbler).

Allan, **Allen**, **Alne**, **Aln**, **Ale (> Ael)**, enz., enz. zijn volgens **prof. Nicolaisen vóór-Keltische stroomnamen**, **namen van rivieren**, maar óók van **nederzettingen**, genoemd naar de ***stróóm***, waaraan zij zijn ontstaan. **Alne** is aan de **Alm** geworden tot **Anle**, **1212**, oude naam van Andel.

“Allan Water is a tributary of the **River Teviot** in **Scotland**. **The name is similar to the Ale Water** in Berwickshire, the **River Alness** in Ross-shire, the **“Allan-der Water** (een **zijrivier** van de **Kelvin**, stromend door **Glasgow**) in Stirlingshire, the **River Alne** and the **Ayle Burn** in Northumberland, the **River Ellen** in Cumbria, and several names in the south of England, Wales and Cornwall.”

“Allan is of Pre-Celtic Indo-European origin”.
Er is nog zo ontzettend veel meer! Zie mijn vergelijkende onderzoeken.

De bovengenoemde **River Alne** in Northumberland, ook aangeduid met **Aln** (niet te verwarren met **Ale Water**, 1176 **Alne**, zie hierna), was voorheen **Alna** en **Alo-ne-flu** (zie List of the Latin names of places in Great Britain and Ireland). Aan de rivier liggen de **Aln-ham**, **Aln-wick** en **Aln-mouth**. Zie over dit alles ook Nocolaisen.

"**The river Aln is first mentioned in the Geography of Ptolemay, a 2nd Century AD Roman cartograph**."

Vergelijk **Allonne** (**Allon**, **Allen**) naast **Beauvais** in **Noord-Frankrijk**, 954-986 **Alo-na**, 1456 **Alonne** (**Alon**, **Alen**) (zie internet), genoemd naar de ***stroom*** van de **Thérain**, waaraan de **nederzetting** is ontstaan, een zijrivier van de **Oise**.

Alo-na is ook te zien in ***Unsere ältesten Flussnamen*** van **Krahe**, p. 37, "**ein Nebenfluss** der **Luokna** im Kreis Kowno, **Litauen**". Zie ook p. 63 en 82.

"**Anolo-felde**, **8**. Jh., **unbekannt**" (Köbler), toont de klankomwisseling van **Alo-no-felde** (Ale-ne-felde). Het zal de oudste vermelding zijn van "**Al-feld**, **8**. Jh., bei Mosbach, **Alon-felde**, **Alen-felt**" (z.Köbler), genoemd naar de ***stroom*** van de **Neckar**, niet ver van **Adels-heim**, eerder **Adeles-heim**, klankomwisseling van **Ale-des-heim**, 'woonplaats aan **Ale**', de ***stroom*** van de **Neckar**. Het zal "**Adales-heim** (2) **? ?**" (zie Köbler) zijn, **< Ala-des-heim**.

(Anolo-felde staat in mijn vorige onderzoeken fout vermeld als Anola-felde.)

Analo, ca. **850**, oudste naam van **Andel** in de **Grote Waard**, was eertijds **Ala-no** (**Ale-ne**). De vele klankomwisselingen hebben zich vooral voorgedaan in de vroege middeleeuwen, zo ook de L, die vaak is weggevallen.

"**Analen-burch**, 12. Jh., unbestimmt" (Köbler), is de klankomwisseling van **Ala-nen-burch**, 'burcht aan **Ala**', de ***stroom*** waaraan de nederzetting is ontstaan, afleiding "mit *n*-Suffix".

Aal-burg in de **Groote Waard** heeft dezelfde herkomst, net als **Ael < Ale** of **Alle** (Andel) en **Ala-sta** (Aalst), genoemd naar de ***stroom*** van de **Alm**, zijstroom van de **Maas**, waaraan het nabij gelegen **Alem**, ca. 1200 **Ale-heim**, 'woonplaats aan **Ale**', de ***stroom*** van de **Maas**, waaraan, een weinig stroomopwaarts **Aals-voort** (< **Ales-voort**) ook **Aalst-voort** (< **Alest-voort**) geheten, *voorde* 'plaats van overgang', aan **Ale**, **Ael**, de ***stroom*** van de **Maas**, de afleidingen "mit *s*-Suffix" en "mit *st*-Bildung". (Aalst was in de 10e eeuw Ala-sta.)

Alan in **Alan-joye** (1489) aan de **Allaine** (eerder behandeld), is ontstaan uit **Ala-na** of **Ala-no**, in de loop der tijd geworden tot het gemakkelijker in de mond liggende **Analo**, ca. 850, oudste naam van Andel.

Aan de **River** **Ale-Water** in **Schotland**, 1176 **Alne**, ligt **An-crum**, ca. 1124 **Alne-crumba**, ca. 1150 **Aln-cromb**, 1296 **Alne-crum**, 1304 **Allyn-crom** (zie Nicolaisen).
“The original name of An-crum is Alne-crom, signifying ‘the crook of the Alne’. “Ancrum is a village of considerable antiquity.”

Een ieder kan hier **ZIEN** dat **An-**, **Anne-crum** de afgesleten overgeleverde vorm van **…….** **Aln-**, **Alne-crum** is, zélfs aan een **rivier Alne**.

Anle, **1212**, oude naam van Andel, is de **klankomwisseling** van **Alne**, ontstaan uit **Alle-ne**, daarom in het jaar **1259** eveneens aangeduid met **Alle**, ook een oude naam van Andel.

Ala in **Ala-no**, **> Analo**, ca. **850**, de oudste naam van **Andel**, is in later eeuwen geworden tot **Ael**, **1573**, oude naam van **Andel**, nu nog steeds in Brabant aangeduid met **Ael**, vroeger “door landlieden ook met **Eel** en **Eil** (zie Van der Aa, *Aardrijkskundig Woordenboek der Nederlanden*).

Vergelijk **Anle, 1212**, oude naam van **Andel** met **……**

Anla-don, 11e eeuw, oude naam van **Den Andel** in **Groningen**, de klankomwisseling van **……..**

Alna-don (Alne-den), eertijds genoemd naar de wijde mond van de **Hunze**. **Alna** is wijd verbreid in hetzelfde grote oude taalgebied. Zie **Krahe**, zie **Nicolaisen**, **……... maar zie vooral mijn meerdere vergelijkende onderzoeken**. **Alne-,** gevolgd door een tweede element, werd overal tot **Anne-**, ja ook tot **An-**, zelfs aan een ***stroom*** daadwerkelijk **Alne** geheten, waaraan **An-crum**. Zie de vorige bladzijde.

Alna-don werd elders bij **Alne-den** tot de **klankomwisseling Andelen**, ook de herkomst van **beyde die Andelen, 1545**, oude aanduiding van **Op-Ael** en **Neder-Ael,** in oorsprong **beyde die Alne-den.** Vanaf ca. 1560 tot 1749 werd Andel aangeduid met **Ael** (ontstaan uit **Ale**, eerder **Ala,** herkomst van **Ala-no**, **> Analo**).

“**Andelen-dal**, 12. Jh., wüst bei Dingelstädt bei Heiligenstadt” (zie Köbler), is de klankomwisseling van **……..**

Alne-den-dal, ‘dal van Alne’, “**alteuropäisch**”.

Andelen-dal betekent niet **‘op hoger gelegen bos’-dal**.

Naamkundigen verklaren ook **beyde die Andelen** als ***ana*** ‘op hoger gelegen’ ***lo*** ‘bos’, naar de oudste naam **Analo**, ca. 850, **…….. negerend de oude namen Anle, Alle, Ael, Eil** en **Eel**.

Naamkundigen verklaren **Andel**, Brabants **Ael**, voorheen **Analo** (ca. 850), **Anle** (1212), **Alle** (1259), **Andel** (1333), **Uut-Andele** (1382), **Uut-** en **Op-Andels** (1480), **beyde die Andelen** (1545), **Op-** en **Neder-Ael** (1560), **Neer-Ael** (1573), **Op-** en **Neer-Eil** (1749), **Op-Eel** (1850) als ***ana*** ‘op hoger gelegen’ ***lo*** ‘bos’.
Zie *Nederlandse plaatsnamen, herkomst en historie* van Gerald van Berkel en Kees Samplonius. De oude namen zijn daarin te zien bij Op-Andel en Neer-Andel. Zie voor Eil en Eel Van der Aa. Zie voor Anle uit 1212 Gysseling, door Van Berkel en Kees Samplonius dus niet genoemd.

Zij beseffen niet dat de namen eertijds **Ala-no** (**Ale-ne**), **Alne** (**< Alle-ne**), **Ael** (**< Ale**), **Alle** en **Eil** (**< Eile**), **Eel** (**< Ele**) waren en zijn (**Oud-Europees** volgens prof. Krahe, prof. Nicolaisen e.a.).

Andelle (56,8 km), **zijrivier** van de **Seine**, is de **klankomwisseling** van **Alne-de**. Er is nog zo veel meer in Noord-Frankrijk, wat Alne en Alne- betreft.
Zie mijn onderzoek, vooral *VERMINKT overgeleverd in de middeleeuwse bronnen*.

Kan een **rivier ‘op hoger gelegen bos’** betekenen?

Ik heb ontdekt dat uit vele aardrijkskundige namen de **L is weggevallen**, dat vele namen een **klankomwisseling** hebben ondergaan.
Ik heb ontdekt dat alle ***stromen*** vroeger werden beschouwd als **Ale**, **Alle** en **Elle**, **Ele**, **Eile**, **Ille**, met **afleidingen** te zien in *Unsere ältesten Flussnamen* van **Krahe**.
Maar ik heb ook ontdekt dat naamkundigen niet weten wat er allemaal te zien is óver de grens, hetzelfde grote oude taalgebied. Daarvan zijn vele voorbeelden te vinden in mijn onderzoeken.

“**Andelay**, **9**. Jh., **an der Seine** (gegenüber) **Andela-gum**, **keltisch**” (zie Köbler), was eertijds **Alne-da**, afleiding van **Alne**, de ***stroom*** van de **Seine**, ontstaan uit **Alle-ne**.

“**Andeles**, 12. Jh., unbestimmt mit Bezug zu Österreich” (z. Köbler), is de klankomwisseling van **Alne-des**.

Uut-Andels en **Op-Andels** (1480) in de **Groote Waard** waren eertijds **Alne-des** (> **Andeles**, **Andels**), de afleiding van **Alne** (**Al-*stroom***, “mit ***n***-Suffix”, zie **Krahe**, *Unsere ältesten Flussnamen*, p. 36), de ***stroom*** van de **Alm**, **1258** (z.**Krahe**) **Alme** (**Al-*stroom***, “mit ***m***-Suffix”, zie **Krahe**, *Unsere ältesten Flussnamen*, p. 36: “Ein ***m***-Suffix enthält **Alme**”, enz., en: “Mit ***n***-Elementen sind gebildet **Alna**. Im Ablaut dazu steht **Elna**”, enz., elders ook gewoon geworden tot de klankomwisseling **Enla**. Zie **Elnes**, Pas de Calais, vóór 1226 **Enla**, **Enele**, **Henli-aco**, **Elne** en **Helne**, zie Gyssling.)

Die **nederzetting Alne** (> **Anle**) is genoemd naar de ***stróóm*** waaraan het is ontstaan, de afleiding “mit *n*-Suffix”. Die ***stroom*** is óók genoemd naar **dezelfde oude stroomnaam**, maar dan met de afleiding “mit *m*-Suffix”, **Alme**. Alleen de afleiding is dus verschillend, beiden afgeleid van **Alle**. **Al-ne** is immers ontstaan uit **Alle-ne**. **Al-me** is immers ontstaan uit **Alle-me** (overal geworden tot **Ammele**, waarna bij **Amle**, > **Amble**). **Alne** (> **Anle**) was in 1259 **Alle**, in 1382 **Andele** (< **Alne-de**).

Nogmaals, deze nederzetting **Alne** is in het jaar **1212** VERMINKT in de bronnen terecht gekomen als **Anle,** maar in **1259** als **Alle**, **zuiver overgeleverde vorm**, een vorm die elders gepaard gaat met **Ale Alne**. **Ale** was eerder **Ale-ne**, **Ala-no,** omstreeks het jaar **850** VERMINKT in de bronnen opgetekend als **Analo,** maar later weer zuiver overgeleverd als **Ael**, in **1573**, immers ontstaan uit **Ale**.

Zie, eerder behandeld, **Ale Water**, 1176 **Alne,** waaraan de nederzetting **An-crum**, ca. 1124 **Alne-crumba**, 1304 **Allyn-crom** (d.i. **Allin-**, **Allen-crom**, 'kromming van **Alle**', de rivier **Ale Water**, 1176 **Alne**) (eerder behandeld, zie prof. Nicolaisen).

Andl in **Andl-ing**, in Oostenrijk, aan de **Donau**-*stroom* de Leithenbach/Aschbach, zeer nabij de **Donau**, was eerder **Andle**, samentrekking van **Andele**, klankomwisseling van **Alne-de**. **Andl-ing** zou dus eigenlijk **Alned-ing** moeten heten, de herkomst.

"**Andlau** (**Fluss**), **10**. Jh., **Flussname und Ortsname** bei Schlettstadt, früher **Eleon**, **Antil-aha, Antal-aha, Andel-aha, Andel-ach, Andel-ah**, **Andela**, s. **aha**, **Ache**, **Fluss**, **Wasser**?" (z.Köbler), (42,8 km, **zijrivier** van de **Ill,** in Bas-**Rhin**, Frankrijk, **8e** eeuw **Illa**, **Hilla**, **Ylla,** zie Köbler).

De herkomst: **Alni-ti**, **> Antili**, **Antil**; **Alna-ta**, **> Antala**, **Antal**; **Alne-de**, **> Andele**, **Andel**; **Alne-da**, **> Andela**, **Andel**.

Andl-au zou eigenlijk geschreven moeten worden als **Andle-au**, samentrekking van **Andele-*au***, klankomwisseling van **Alne-de**- ‘**water**’.

Vergelijk de **River Ale Water** in Schotland, in 1176 **Alne** (zie Nicolaisen), eerder behandeld.

“**Andel**, **9**. Jh., bei **Baflo** in (der Provinz) **Groningen**, **Andle-da**, **Antli-da**, **Andle-don**, **Anla-don**” (Köbler), is het eerder besproken **Den Andel**, 11e eeuw **Anla-don**, klankomwisseling van **Alna-don**.

Prof. **Blok** leest de oude namen ten onrechte als **And-leda** en **Ant-lida**, die hij verklaart als ***leda***, ***lida*** ‘watergang’ met ***and*** ‘tegenover, langs’ (zie het *Lexicon van nederlandse toponiemen tot 1200*).

Andel in de **Groote Waard** daarentegen, verklaart prof. **Blok** als ***ana*** ‘op hoger gelegen’ ***lo*** ‘bos’, naar de oudste naam van Andel, **Analo**, ca. 850, de **verminkt** overgeleverde vorm van **Ala-no** (Ale-ne).

De oude naam van Andel in **Groningen**, **Andledon** moet ook **niet** gelezen worden als **And-ledon**, maar als **Andle-don**. (Is **ledon** ook ‘watergang’?)
Andle is de verkorte vorm van **Andele**, klankomwisseling van **Alne-de**, de ***stroom*** waaraan de **nederzetting**, in verminkte vorm Andle-don, is ontstaan.

De herkomsten van de andere oude namen van Andel zijn **Alne-de** en **Alni-ti**, de ***stroom*** aanduidend van de wijde mond van de **Hunze**, geworden tot de klankomwisselingen **Andele** en **Antili**, waarna verkort tot **Andle** en **Antli**, waarna met afleiding **Andle-da** en **Antli-da**, de **nederzetting** daaraan in verminkte vorm.

De huidige plaatsnaam **Den Andel** is ook de aanduiding van de ***stroom***.

De oude naam van **Den Andel**, **Anla-don**, is alleen wat **Anla** betreft, de klankomwisseling van **Alna-don**, hier dus niet geworden tot de klank-omwisseling **Andalon**, **Andelen**.

Alna is een stadsdeel van **Oslo**. De naam is afgeleid van de **rivier de Alna**, die door **Oslo** stroomt. (Zie internet.)

De herkomst van **Oslo** is **Olle-so**, de afleiding "mit *s*-Suffix", geworden tot de **klankomwisseling** ..... **Osselo**, waarna **samengetrokken** tot **Oslo**. De **Oud-Europese** stroomnaam **Alle** (ook **Alle-na**, > **Alna**) is in de bronnen ook **Olle** (ook **Olle-na**, > **Olna**). Alle en Olle zijn wijd verbreid.

"Mit *n*-Elementen sind gebildet **Alna**, **Olna**, im Ablaut dazu **Elna**." Zie **Krahe**, *Unsere ältesten Flussnamen*, p. **36**.

In *Nederlandse plaatsnamen, herkomst en historie* staat bij **Usselo** bij **Enschede**, 1188 **Oslo**, 1350 **Usle**, 1381-1383 **Ussele**, 1426 **Usselo**, 1450 **Ossel**: "De oudste vorm komt overeen met de naam van de hoofdstad van Noorwegen en men heeft voor de verklaring in dezelfde richting gezocht: een samenstelling van ***ansu***-, 'god' en ***lauha***, 'bos'. Wellicht is toch beter te denken 'bosje van de persoon *Oso'*, vleivorm bij namen als *Oswald* en Osgêr." De Nedersaksische naam van deze plaats is **Ossel**.

De herkomst is **Ulle-se** en **Olle-se**, genoemd naar de ***stromen*** van **beken** (**Rutbeek**), in moerasgebied bij Enschede, in de loop der eeuwen geworden tot het gemakkelijker in de mond liggende, de klankomwisselingen, **Ussele** en **Ossele**.

Zie **Krahe**, *Unsere ältesten Flussnamen*, p. 35: “**Ala, Fluss** r. z. Valdres-Tal (Jönköping, **Norwegen**); **Ala, Fluss** bei Kalncempji in **Lettland**; **Ola, Neben-fluss** der Berezina im Kreis Bobrujsk; **Ala**, Bach und Stadt an der Etsch, auf **Ala** beruht vielleicht auch **Ahle**, **Nebenfluss** der Schwülme (zur Weser) im Kreis Uslar.”

Krahe vervolgt:

“Eine Weiterbildung mit ***i*** ist **Alia** (auch **Allia**), **Fluss** in **Latium**; ein ***Alia könnte auch die Grundlage von Elle, Neben-fluss der Roer bei Jülich sein**.”

Inderdaad!

Aan de **rivier** de **Elle,** zijrivier van de **Roer** (Duits Rur) bij **Gulik** (Duits **Jülich**), ligt de nederzetting **Ellen**, **1222 Ali-na** (zie Gysseling). Zie mijn kaartje p. **856**, **enz**. (Er is nog zó ontzettend veel meer.)

De **Ellen** is een **zijrivier** van de **Solway Firth**, ca. 1200 **Alne**, waaraan **Aller-dale**, 1060 **Alner-dall** (zie prof. Nicolaisen).

"Mit *n*-Elementen sind gebildet **Alna**. Im Ablaut dazu steht **Elna**" (zie **Krahe**, *Unsere ältesten Flussnamen*, p. 36).

El-na is ontstaan uit **Elle-na**, herkomst van **Ellen**.

Al-na is ontstaan uit **Alle-na**, herkomst van **Allen**.

Allen is een **zijrivier** van de **Camel** in **Cornwall**, Cornish **Alen**, 1199 **Alan**, 1285 **Alayn**. Waarschijnlijk is de Allen de oude naam van de gehele Camel (zie Nicolaisen).

Allen is ook een **rivier** in **Northumberland**, waaraan **Allen-dale**.

Allen is ook een **rivier** in **Dorset**.

"**De ligging van Allên, 9e of 10e eeuw, in Fresia, is onbekend**" (zie *Lexicon van nederlandse toponiemen tot 1200*). **Prof. Blok** heeft geen verklaring. Zie ook Köbler: "**Allen**, 12. Jh., in Friesland, **Allen** (**Allên**)".

De herkomst is: **Oud-Europese stroomnaam**. De **vele** plaatsnamen met **Allen-**, gevolgd door een tweede element, zijn genoemd naar **Alle**, de ***stroom*** waaraan de nederzettingen zijn ontstaan.

Nogmaals, de **Ellen**, zijstroom van de **Solway Firth**, was ca. 1200 **Alne**, waaraan **de plaats Aller-dale**, 1060 **Alner-dall** (zie Nicolaisen).

Vergelijk

Alner-dall met "**Anner (Fluss)**, **10**. Jh., oder **Gelbach** bei **Montabaur**, **Ana-ra**, **An-re**" (zie Köbler), eertijds **Aelna-ra** en **Alna-ra**, in de loop der eeuwen, "soms veel eeuwen", "op de *vlugste* en dan ook *vluchtigste* manier aangeduid, te doen gebruikelijk bij aardrijkskundige namen", geworden tot het gemakkelijker in de mond liggende **Ana-ra** en **Anna-ra**, waarna **An-ra**, **An-re**, en als zodanig, dus VERMINKT, in de bronnen opgetekend, in de **10e** eeuw.

De **Anner** (39,7), beter bekend als **Gelbach**, is een zijstroom van de **Lahn** (245,6 km), een **Rijn**-*stroom*, waaraan **Etters-bach** en **Issel-bach**, de **verminkte** vormen van **Elte-res-**, **Elters-bach** en **Ille-se-bach**, in de loop der tijd geworden tot de klankomwisseling **Issele-**, **Issel-bach**.

Vergelijk **Etters-bach**, zijstroom van "die **Elz**, **Nebenfluss** des Rheins, mit germanischer Lautverschiebung: die **Elte**" (zie **Krahe**, *Unsere ältesten Flussnamen*, p, 21, 37 en 38). Zie mijn kaartje p. **22**.

"**Ahna (Fluss)** bzw. **Ahne**, 12. Jh., ein **Zufluss der Fulda**, **Ana**" (zie Köbler), was eertijds **Ael-na**, ontstaan uit **Ala-na**, wijd verbreid, bij **Ala-no** geworden tot **Analo**, ca. 850, oudste naam van **Andel** in de **Groote Waard**.
De rivier zou eigenlijk **Ahlne** moeten heten, of **Ahle-ne**, **Ahlen**, naar de herkomst.

Het vele **Ane**, **Anen**, **Aen** was eertijds **Ael-na** (< **Ala-na**).

Ane (gem. Gramsbergen), 1232-1233, **Anen**, 1292 **Ane**, 1487 **Aen** (zie *Nederlandse plaatsnamen, herkomst en historie*), was in oorsprong **Ael-ne**, < **Ale-ne**, genoemd naar de ***stroom*** waaraan de nederzetting is ontstaan, hier de Overijsselse Vecht. Hier zou nog veel aan toe te voegen zijn. Zie voor veel meer, mijn onderzoek *De herkomst van Nifterlaca, en nog veel meer*, de bladzijden 1 t/m 10, enz.

Ale-ne, **Alle-ne** "und im Ablaut damit" **Elle-ne**, **Ele-ne**, **Eile-ne**, **Ille-ne**, de afleiding "mit *n*-Suffix", werden bij **……**

Ael-ne, **Al-ne** en **El-ne**, **Eel-ne**, **Eil-ne**, **Il-ne** in de loop der eeuwen tot het gemakkelijker in de mond liggende **……..**

Ane, **Anne** en **Enne**, **Ene**, **Eine**, **Inne**, **met vele vergelijkingen aangetoond**, **al vele jaren geleden**. **Zie al mijn onderzoeken**.

Alleen **Alne** en **Elne** zijn óók **zuiver** overgeleverd.

Wanneer gaan naamkundigen mijn vergelijkende onderzoeken bestuderen?!
(Als ik ben overleden?)

De **rivier** de **Anner** was eertijds in **zuivere** vorm de **grondvorm** van de **rivier** de **Dender** in **zuivere** vorm.

In het ***Toponymisch Woordenboek*** van **Gysseling** is **GEWOON TE ZIEN** dat **Elne** óók tot **Enne** werd, zo ook dat **Ele-ne** bij de samentrekking **Eelne** tot **Ene** werd. Zie de eerste tien bladzijden van mijn vergelijkend onderzoek *De herkomst van Nifterlaca, en nog veel meer*.

Aelne-ra is de **grondvorm** van **Elne-ra**, **Eelne-ra**, in de loop der eeuwen, "op de *vlugste* en dan ook *vluchtigste* manier aangeduid, te doen gebruikelijk bij aardrijkskundige namen", geworden tot het veel gemakkelijker in de mond liggende **Ane-ra**, **Enne-ra**, **En-ra**, **Ene-ra**, "met **procletisch** voorzetsel **Te**", **Tene-ra**, **Ten-ra**, de vroegmiddeleeuwse namen van de **Dender**, Frans **Dendre**, **zijrivier** van de **Schelde**.

Nogmaals:

"**Anner** **(Fluss), 10**. Jh., oder Gelbach bei Montabaur, **Ana-ra**, **An-re**" (zie Köbler), was eertijds **…….. Aelna-ra**, **…….. Alna-ra**, **> Anna-ra**, waarna **An-ra**, **An-re**.

Zie ook Wikipédia en Francais: “**Enne-ry** (**Moselle**), village, **situé sur la rive droite de la Moselle**, a douze kilomètres de **Metz**, 898 **Hunne-ri**-aca (1055 **Ane-ra**, zie “Le village Ennery”), 1181 **Ane-ri**-acum, 1224 **Hene-rey**, 1225 **Henne-ry**, 1256 **Enne-ry**, 1315 et 1441 **Anne-rey**, 1317 **Ane-rey**, 1408 **Anne-ry**, 1437 **Ane-ry**, 1514 **Aigne-ry**, 1544 **Ane-rey**-um, **Anne-rey**-um, 1638 **Ene-ri**, 1644 **Hene-ri**, 1668 **Enne-rey**-um, 1713 **Enne-ri**, allemand **Enner-chen** ou **Ener-chen**”, was in oorsprong:

Hulne-ri, **Aelne-ra**, **Aelne-ri**, **Alne-ry**, “im Ablaut damit” **Elne-ry**, **Helne-ry**, **Eelne-ri**, **Heelne-ri**,

in het Duits **Elner-chen** of **Eelner-chen** (met de grondvorm **Aelner-chen**, **Alner-chen**), genoemd naar de ***stroom*** van de **Moselle**, **Aelne**, **Alne** “und im Ablaut damit” **Elne**, **Eelne**, “mit *r*-Bildung”, de **nederzetting** daaraan.

De plaats zou eigenlijk **Elnery** of **Aelnery** of **Alnery** moeten heten, **naar de herkomst**.

De **Allna** (19,1 km) is (net als de **Anner**) een zijstroom van de **Lahn** (245,6 km), eerder **Alla-na**. Vergelijk “**Alla-nah**(er marca), **9**. Jh., **Allna** bei Marburg?” (zie Köbler), ook weer “**alteuropäisch**”.

Elle-ne en **Ele-ne** zijn wijd verbreid, **Oud-Europees**.

Elle-ne werd óók tot **Elne**, de **samentrekking** daarvan, ook wijd verbreid.

Ele-ne werd óók tot **Eelne**, **overal** echter geworden tot het gemakkelijker in de mond liggende **Ene**, **Een**, in Duits-sprekend gebied **Ehne**, **Ehn**, ONBEKEND in naamkundige kringen.

Ele-ne (deelgemeente van **Zottegem**), 1184 **Elne** (zie Gysseling), dorp in de **Denderstreek**, heeft in wezen **dezelfde herkomst** als de **oorspronkelijke** namen van de **Dender**. Het enige verschil is de afleiding "mit *r*-Bildung" bij de oorspronkelijke namen van deze rivier.

Elene is genoemd naar de ***stróóm*** van de **Molenbeek**, **Ele**, **Elle**, "mit *n*-Suffix", de **nederzetting** daaraan, **Ele-ne**, **Elle-ne (> Elne).** De **Molenbeek** (25 km) is een zijstroom van de **Dender** bij **Aalst**.

De herkomsten van de **Dender** zijn **Elne-ra** en **Eelne-ra**, in de loop der eeuwen, "op de *vlugste* en dan ook *vluchtigste* manier aangeduid, te doen gebruikelijk bij aardrijkskundige namen", geworden tot het gemakkelijker in de mond liggende **…….** **Enne-ra**, **En-ra** en **Ene-ra**, "met procletisch voorzetsel **Te**", geworden tot **…..** **Ten-ra**, **Tene-ra**, en als zodanig, dus VERMINKT, in de vroeg-middeleeuwse bronnen opgetekend.

Enne-ry ligt niet alleen aan de **Moselle** bij **Metz**, maar ook aan de **Oise** bij **Parijs**.

“**Enne-ry** est une commune du nord de la France, situé dans le département du Val-d’Oise et de la région Île-de-France. Les habitants et habitantes de la commune de **Enne-ry** sont appelés les **Anne-ri-ciens** et les **Anne-ri-ciennes**.”

“Le village s’est successivement fait appeler **Hanne-ri**-aca, **Ane-ri**-aco, **Anne-ry**, **Anne-ri**, **Hanne-ri**. La forme definitive **Enne-ry** date du XVIIe -siècle. Le plus ancien document mentionnait le village date de **1099** et concerne un seigneur nommé **Geroud d’Anne-ry**.”

De herkomsten zijn

Aelne-ri, **Alne-ri** “und im Ablaut damit **Elne-ri**, genoemd naar de ***stroom*** van de **Oise** ontstaan uit **.....**

Ale-ne, **Alle-ne** en **Elle-ne**, **wijd verbreid**.

“L’**Oise** (prononcé [waz]) est **une rivière** paricien au nord de la France et en Belgique, principal **affluent** de la **Seine**.” “De rivier ontleent haar naam aan haar vroegere **Gallische benaming Isara,** met betekenis ‘de woeste’,” Zie rivieren **Isar**, **Iser**, **Yser**, **IJzer**, enz.

Isa-ra was eertijds **Ilsa-ra**, ontstaan uit **Ila-sa,** geworden tot de **klankomwisseling Isala**.

“**Ilse** (**Fluss**), 12. Jh., ein an dem Brocken im Harz enspringender **Nebenfluss** der **Oker**, **Ili-si-na**, **Ilsa**” (Köbler), werd bij de afleiding “mit ***r***-Bildung” **Ilsa-ra** tot **Isa-ra**.

Ili-si werd elders tot de klankomwisseling **Isili**, **Isele**, **Isel**, **Izel**, **Issel**, wijd verbreid. Zie de vele vergelijkingen in mijn vergelijkende onderzoeken.

“**Ilse**, 14. Jh., wüst b. Holzminden nahe der **Weser**, **Ylsa**” (Köbler), werd bij **Ylsa-ra** tot **Ysa-ra**.

Zie Köbler:

“**Isar**, ein **Nebenfluss** der **Donau**, **Isa-ra**, **Ysa-ra**, **Isu-ra**, **Ise-ra**”, was eertijds **Ilsa-ra**, **Ylsa-ra**, **Ilsu-ra**, **Ilse-ra**. Zie mijn kaartje p. **629**. De Isar is 292 km lang, stromend door Tirol (Oostenrijk) en Beieren (Duitsland). De **Isar** zou eigenlijk **Ilsar** of **Ilser** moeten heten, **naar de herkomst**.

“**IJzer**, **9**. Jh., in dem **Département du Nord** und in **Westflandern**, **Isa-ra**, **Ysa-ra**, **Isern**” (z.Köbler) was eertijds **Ilsa-ra**, **Ylsa-ra** en **Ilsern**.

Zie mijn kaartje p. **176**.

Vergelijk “**Elsarn**, 12. Jh., bei Langenlois in **Niederösterreich**, **Aelsarn**, **Elso-ren**, **Elsarn**, **Elsa-ren**” (zie Köbler).

En **Isern**, **Isarn?**

In oorsprong **Ilsarn!**

Het is de riviernaam **Aelsarn** “und in Ablaut damit” **Elsarn**, **Ilsarn**.
Aelse-ren Else-ren, Ilse-ren

De **rivier** de **IJzer** in **Vlaanderen** zou eigenlijk **IJlzer** of **Ilzer** moeten heten, beter nog **Ylser** of **Ilser**, naar de herkomst.

“**Isarn-dori**, ? , unbekannt in **Burgund**” (zie Köbler), was eertijds **Ilsarn-dori**, Ilsern-dere.

IJzen-doorn of **Isen-doorn** in Nederland, **9e** eeuw **Isan-dra**, heeft eigenlijk dezelfde herkomst, eertijds **Ilsan-dra**, Ilsen-dere. Zie hierna.

“**Iser-loy**, 10. Jh., bei Waldeshausen, **Isarn-lage**” (zie Köbler), was eertijds **Ilsarn-lage**. De plaats zou nu eigenlijk **Ilser-loy** moeten heten, naar de herkomst.

“**Isarn-ho**, 10. Jh., ein Hohenwald **in der Nahe der Eider-quellen** bei Bordesholm” (zie Köbler), was eertijds **Ilsarn-ho**.

“**Isern-hagen**, 12. Jh., bei Burgdorf, Hannover, **Ise-ren-hagen**” (Köbler), was eertijds **Ilsern-hagen**, **Ilse-ren-hagen**.

“**Isières**, 11. Jh., in (der Provinz) Hennegau, **Iser**, **Iser-na**” (zie Köbler), was in oorsprong **…….** **Ilser-na**.

“**Isère**, **1**. Jh. v. Chr., ein **Nebenfluss** der **Rhône**, **Isa-ra**, **Ise-ra**” (z. Köbler), was eertijds **Ilsa-ra**, **Ilse-re**. De **Isère** zou eigenlijk **Ilsère** moeten heten, **naar de herkomst**.

“**Isar-hofen**, 8. Jh., bei **Vilshofen**, **Isa-ra-hofa**, **Ise-re-hoven**, **Yser-hof**” (zie Köbler), was eertijds **Ilsa-ra-hofa**, **Ilse-re-hoven**, **Ylser-hof**.

“**Ilse** (**Fluss**), 12. Jh., ein an dem Brocken im Harz entspringender **Nebenfluss** der **Oker**, **Ili-si-na**, **Ilsa**” (Köbler), werd bij de afleiding “mit ***n***-Suffix” **Ilsa-na** tot **Isa-na**.

“**Isen**, **8**. Jh., ein **Nebenfluss** des **Innes**, **Isa-na**, **Isna**, **Ysa-na**, **Yse-ne**” (zie Köbler), toont de afgesleten vormen van **Ilsna**, **Ylsa-na**, **Ylse-ne** en **Ilsa-na**.

De **Isen** zou eigenlijk **Ilsen** moeten heten, eerder **Ilsan** of **Ylsan**.

Bij “**Ilse**, 1297 **Ils-ne**, **Nebenfluss** der **Bega** bei Lemgo (**Lippe**)”, noemt prof. **Krahe** in één adem **rivieren** **Alsa**, “damit ablautend” **Elsa**. “Um Weiterbildungen von dieser Basis aus handelt es sich in ***Alsi-sa** oder ***Elsa-na** (13. Jh. **Else-ne**) > **Else**, **Nebenfluss** der Werre; ***Elsi-na**, dann **Ilsi-na** (1108 **Ili-si-na**) > **Ilse**, **Nebenfluss** der **Oker**”. Zie *Unsere ältesten Flussnamen*, p. **36**, onderaan.

Het vele **Isan-** was eertijds **Ilsan-**, < **Ilsa-na**.

Zie **Krahe**, *Unsere ältesten Flussnamen*, p. 36: "Zahlreich sind Namen mit ***s***-haltigen Suffixen: **Alsa**, **Alsi-na** oder **Elsa-na**", waarna (nogmaals) **……..**

"**Ilsi-na** (1108 **Ili-si-na**) > **Ilse**, **Nebenfluss** der **Oker** (mit Ort **Ilsen-burg**, alt **Ilsi-ne-burg**)."

De zeer vele plaatsen **Isen-**, gevolgd door een tweede element, waren eertijds **Ilsen-**, waaronder de plaatsen **Isen-burg**, eertijds **Ilsen-burg**, genoemd naar de ***stromen***, waaraan die nederzettingen zijn ontstaan.
Ilsen-burg werd aan een rivier Ilse natuurlijk niet tot Isen-burg.

"**Isen-gau**, **8**. Jh., **Gau** zwischen **Isar** und **Inn** um die in den Inn fliessenden **Isen**, **Isa-na-cowi**, Isa-na-chowe, Isa-na-gaoe, **Isan-gowe**, **Isna-gowe**" (zie Köbler), was in oorsprong **Ilsan-gowe**, **Ilsna-gowe**, **Ilsa-na-cowi**, **gouw** tussen de **Ilsar** en de **Ilne**, **naar de herkomst**.

Isar en **Inn** waren eertijds **Ilsa-ra**, **Ilsar** (Ilser) en **Ila-na**, **Ilna** (Ilne).

De **Isen** (76 km) is een **zijrivier** van de **Inn** (517 km).

De **Inn** is ook genoemd naar de wijd verbreide **Oud-Europese stroomnaam Ila,** "mit ***n***-Suffix" (in plaats van "mit ***s***-Suffix") **Ila-na,** dat bij **Ilna,** is geworden tot **Ina,** oude naam van de **Inn,** zijrivier van de **Donau**.

De rivier de **Inn** was in vroeger eeuwen **Enos**, **Aenus**, **Aeni**, **Ennus**, **Inus**, **Innus**, **Ina**, **Ine**, **Innen**, **Hin**, **Ein** en **Enus** (zie het *Geschichtliches Ortslexikon Deutschlands* van Gerhard Köbler), de afgesleten vormen van

Ael-nus, **Ael-ni**, "im Ablaut dazu" **El-nus**, **Eel-nus**, **Il-nus**, **Il-na**, **Il-nen**, **Hil-ne** en ..... **Eil-ne**. **Hilne** (Hielne) en **Eilne** werden tot **Hine**, **Hin** en **Eine**, **Ein**.

Vergelijk

"**Il-si-na** (1108 **Ili-si-na**) > **Ilse**, r. **Nebenfluss** der **Oker**" (zie **Krahe**) met **I-si-nis-heim** (oude naam van **Eises-heim**), de afgesleten vorm van **Il-si-nis-heim**.

"**Eises-heim** (Ober- und Unter-Eises-heim), **8**. Jh., bei Heilbronn, **I-sa-nes-heim**, **I-si-nis-**, **Y-se-nes-heim**" (z.Köbler), is < **Il-sa-nes-heim**, **Il-si-nis-**, **Yl-se-nes-heim**.

Eises-heim (spreek uit op z'n Duits Aises-heim) zou eigenlijk **Eilses-**, **Ylses-heim** moeten heten (spreek uit Ailses-), of **Ilses-heim**, naar de herkomst. Eises-heim wordt ook aangeduid met Eisis-heim, genoemd naar de ***stroom***, waaraan het is ontstaan, **Ylse, Ilse,** namen die gewoon te zien zijn in de bronnen, met afleiding, en gevolgd door nog een element (-heim), VERMINKT overgeleverd.

Vergelijk **Ilsi-na**, oude naam van de **Oker**-*stroom* de **Ilse**, met "**Isen-burg**, **zu einem vorgerm. Flussnamen** ***Isi-na**, ***Isa-na**" (zie Köbler), in oorsprong **…….. Ilsi-na**, **Ilsa-na**. **Isen-burg** zou eigenlijk **Ilsen-burg** moeten heten, naar de herkomst.

"**Isi-na** en **Isa-na** zijn **VERMINKT** overgeleverde **Voor-Germaanse stroomnamen**.

Dat men niet ziet dat Ilsi-na en Isi-na dezelfde herkomst hebben, zuiver én afgesleten overgeleverd.

"**Ilse-de** (Gross-Ilse-de und Klein-Ilse-de), 11. Jh., südlich Peines an der **Fuhse**, **Ili-se-de**, **Ilse-the**" (zie Köbler), **is zuiver overgeleverd**.

“**Isan-dal**, **8**. Jh., bei **Heidelberg**” (zie Köbler), was eertijds **Ilsan-dal**, dal van **Ilsa-na**, de ***stroom***, waaraan de nederzetting is ontstaan.

“**IJzen-doorn**, **9**. Jh., an dem **Waaldeich**, Gelderland, **Isan-dra**, **Isen-dra**” (zie Köbler), ook aangeduid met **Isen-doorn**, was eertijds **.....**

Ilsan-dra, **.....**

Ylsan-dra, na Isan-dra, Ysan-dra geworden tot **Isen-der**, **Ysen-der**, waarna **Isen-deren**, **Ysen-deren**, waarna **Isen-doorn**, **IJzen-doorn**, in oorsprong genoemd naar de **Waal**, de ***stroom*** daarvan, **Ilsa-na**, **Ilsan**, met afleiding **-dra** (-dre, -dere), de nederzetting.

“**Isan-heim**, 9. Jh., unbestimmt mit Bezug zu Fulda” (z.Köbler), was in oorsprong **Ilsan-heim**, woonplaats aan **Ilsa (< Ila-sa),** de ***stroom***, waaraan de nederzetting is ontstaan, “mit *n*-Suffix”, de naam van de nederzetting.

“**IJnen** (**Op-IJnen** und **Neer-IJnen**), 10. Jh., in **Tielerwaard**, Gelderland, **Ine**, **Yne**” (z. Köbler), is **< Ilne**, **Ylne**, ontstaan uit **Ille-ne**, **Yle-ne**, eerder **Ila-na**, **Yla-na**.

Ca. 1300 werden **Op-** en **Neer-IJnen** aangeduid met **Op-** en **Neder-Inen**, naar de oudste naam **Ine** uit het jaar 996, in oorsprong **Ilne**.

Aelna, **Alna**, **Oolna**, **Olna**, **Ulna** “und im Ablaut damit” **Elna**, **Eelna**, **Eylna**, **Ilna** (ontstaan uit **Ala-na**, **Alla-na**, **Ola-na**, **Olla-na**, **Ulla-na** en **Ella-na**, **Ela-na**, **Yla-na**, **Ila-na**), zijn in de loop der tijd geworden tot het gemakkelijker in de mond liggende **Aena**, **Anna**, **Ona**, **Onna**, **Unna** en **Enna**, **Ena**, **Yna**, **Inna**. **Alna**, **Olna** en **Elna** zijn ook zuiver overgeleverd.

“**Ihn**, 12. Jh., bei **Saarlouis**, **Inna**” (Köbler), is **< Ilna**, genoemd naar de ***stroom*** van de **Ihner Bach**.

“Gollnow (bzw. poln. Golenów bzw. pom. Gòlnowò), 13. Jh., **an der Ihna** bzw. **Ina** und **zwei Zuflüssen** nordöstlich Stettins in Westpommern” (zie Köbler), toont de afgesleten vormen van **Ihlna** en **Ilna**.

“**Ehnen,** 12. Jh., in **Luxemburg**, **Inne**” (zie Köbler), was eertijds **Ehlnen** (< **Ehle-ne**) en **Ilne** (< **Ille-ne**). Zie mijn kaartje p. 608.

“Listerscheid, 15. Jh., **an der Ihne** in Attendorn” (zie Köbler), toont de afgesleten vorm van **Ihl-ne**, < **Ille-ne**.

“Eine *r*-Bildung zeigt **Ala-ra** (so 1096) oder **Ale-ra** (786 u.ö.), die jetzige **Aller**, **Nebenfluss** der **Weser**.”

“Im Ablaut zu Ala-ra steht ***Eli-ra > Ili-ra/Ila-ra** (983 **Hila-ra**, 1049 **Ila-ra**, 1090 **Illir-gowe** usw.) **> Iller**, **Nebenfluss** der **Donau**” (zie **Krahe**, *Unsere ältesten Flussnamen*, p. 37).

De **Aller** (260 km) was in 781 **Ale-ra**, 803 **Ele-ra**, 1096 **Ala-ra** (zie internet).

De **Iller** (147 km) was in 983 **Hila-ra**, 1049 **Ila-ra**.

Ala-ra, **Alla-ra** "und im Ablaut damit" **Ella-ra**, **Ela-ra**, **Yla-ra**, **Ila-ra** is in feite **één stroomnaam**, "**alteuropäisch**", de afleiding "mit *r*-Bildung" van **Ala**, **Alla** en **Ella**, **Ela**, **Yla**, **Ila**.

Ala-na, **Alla-na** "im Ablaut damit" **Ella-na**, **Ela-na**, **Yla-na**, **Ila-na** is in feite **één stroomnaam**, "**alteuropäisch**", de afleiding "mit *n*-Suffix" van **Ala**, **Alla** en **Ella**, **Ela**, **Yla**, **Ila, ...**

bij **Aelna**, **Alna** en **Elna**, **Eelna**, **Ylna**, **Ilna**, ... > **Ana**, **Anna** en **Enna**, **Ena**, **Yna**, **Inna**.

Ila-na en **Ila-ra,** de afleidingen "mit ***n***-Suffix" en "mit ***r***-Bildung", werden bij **Ila-sa,** de afleiding "mit ***s***-Suffix", in de loop der tijd tot de klankomwisseling **Isala**, waarna **Isla,** wijd verbreid, o.a. de herkomst van de **rivier** de **IJssel**.

Ine, **996**, oude naam van **Op-IJnen** en **Neer-IJnen**, in oorsprong **Ilne**, **< Ille-ne**, eerder **Ila-na**, hier de ***stroom*** van de **Waal**, heeft dezelfde herkomst als **Ila-sa**, **> Isala**, de **rivier** de **IJssel**. Alleen de afleiding is verschillend, “mit ***n***-Suffix” en “mit ***s***-Suffix”.

Yne, ook een oude naam van **Op-IJnen** en **Neer-IJnen**, in oorsprong **Ylne**, **< Yle-ne**, eerder **Yla-na**, heeft dezelfde herkomst als **…….** **Yla-sa**, **> Ysala**, **rivier** de **IJssel**. Alleen de afleiding is verschillend, “mit ***n***-Suffix” en “mit ***s***-Suffix”.

Hine, oude naam van **Hien**, in oorsprong **Hilne**, **< Hille-ne**, eerder **Hila-na**, de ***stroom*** van de **Waal**, heeft dezelfde herkomst als **Hila-sa**, **> Hisala**, **Hisla**, oudste naam van de **IJssel**. **Hin** (eerder **Hine**, **< Hilne**) is ook een oude naam van de **Donau**-*stroom* de **Inn**.

Hila-ra, 983, oude naam van de **Donau**-*stroom* de **Iller**, de afleiding "mit ***r***-Bildung" (zie **Krahe**), komt op hetzelfde neer als **……..**

Hila-sa, de afleiding "mit ***s***-Suffix", geworden tot de klankomwisseling **Hisala**, **Hisla**, **oudste naam van de IJssel**.

"**Issel**, **9**. Jh., bei Trier, **Ysla**" (z. Köbler), verkorting van **Ysala**, is de klankomwisseling van **……..** **Yla-sa**.

"**Isel**, 11. Jh., **ein Fluss** in **Tirol**, idg. ***Isala**" (zie Köbler), is de klankomwisseling van **……** **Ila-sa**, de wijd verbreide **Oud-Europese stroomnaam Ila**, "mit ***s***-Suffix".

"**Isel-tal** bzw. **Isala**" (zie Köbler), is de **klankomwisseling** van **Ila-sa**.

"**Salo**, ein **Gau an dem Ostufer der Zuiderzee** um die Münding des wahrscheinlich ursprünglich **Sala** genannten **IJssels** (Saalweise) **Salo**, wahrscheinlich **Isle-gaw**" (zie Köbler), is **< Ille-se**, **> Issele**, **Isle**.

Het ultieme bewijs: **Ik wist al meer dan 20 jaar de herkomst van Isala, < Ila-sa, uitkomst van intensief vergelijkend onderzoek en logisch denkwerk.**

Ca. **5 jaar** geleden heb ik mijn ontdekte herkomst van **Isala** zwart op wit **GEZIEN** in het *Geschichtliches Ortslexikon Deutschlands* van **Gerhard Köbler**, **……..** maar eerder ook in de oude vermeldingen van de **rivier** de **Ille** in **Bretagne**.

Het **Isala Ziekenhuis** in **Zwolle** en het **Isala Theater** in **Capelle a/d IJssel** zouden eigenlijk veranderd moeten worden in **Ilasa Ziekenhuis** en **Ilasa Theater**.

De **rivier** de **Ille** in het département **Ille-et-Vilaine** in **Bretagne** was in 1085 **Isla,** 1230 **Ysla,** 1302 **Ylle** (zie WikipédiA Ille, Étymologie et toponymie).

De **rivier** werd vroeger aangeduid met:

Illa, geworden tot **Ille,** de **huidige naam**.

Ylla, geworden tot **Ylle,** in **1302**.

Illa-sa, geworden tot **Isala, Isla,** in **1085**.

Ylla-sa, geworden tot **Ysala, Ysla,** in **1230**.

Prof. Blok heeft voor de rivier de **IJssel** geen verklaring. In *Nederlandse plaatsnamen, herkomst en historie* staat bij de **IJssel** (bij de plaatsnaam IJsselmonde):

"De waternaam **IJssel** wordt beschouwd als een afleiding met een **suffix -*l*** bij de **wortel Germaans **is*** < **Indo-Europees **eis*** 'snel bewegen', vergelijk waternamen als ***IJzer***, ***Isar***, ***Isère***."

De herkomst is **Ila,** een wijd verbreide **zéér oude stróómnaam**, met de afleiding "mit ***s***-Suffix", **Ila-sa**.

Vergelijk, zie Köbler:

"**Ill**, **8**. Jh., ein **Nebenfluss** des **Rheines** in dem **Elsass**, **Illa**, **Hilla**, **Ylla** (gen **Ille**, **Hilla**, **Illa** öfter **Alsa**) s. kelt. ***Elia**", waaraan de nederzetting **Ille-furt**, alwaar de rivier de **Largue** zich ontlast in de **II**.

"**Als-weiler**, 11. Jh., **an der Ill** und an dem **Als-bach**."
"**Ill-kirch**, **8.** Jh., **an der Ill**, **Illa-chirecha**, **Ille-kirchen**."
"**Ill-ingen**, **9**. Jh, **in dem Tal der Ill**, **Yl-ingen**, **Ill-ingen**, **Yll-ingen**."
"**Ell ?, 4**. Jh.?, **an der Ill** im **Elsass**."
"**Ehl**, **2**. Jh.?, **an der Ill** bei Erstein, **Alaja**, **Ele-gia**, **Ale-ge**."

Vergelijk, zie Köbler:

"**Ellen-sen**, 11. Jh., **an der Il-me** bei Dassel bei Einbeck, **Illi-sun**, **Illi-sa**, **der Flussname Ila-sa**."

Zie ook mijn onderzoeken *VERMINKT overgeleverd in de middeleeuwse bronnen* en *De herkomst van Nifterlaca, en nog veel meer*.

Izel-les-Equerchin, vóór 1226 **Ysel**, **Isel** en **Yser**, **Iser** (zie het *Toponymisch Woordenboek* van Gysseling), was in oorsprong **Yle-se** (> **Ysele**), **Ille-se** (> **Isele**) en **Ylse-re**, **Ilse-re**, genoemd naar de ***stroom*** waaraan Izel is ontstaan, hier een zijstroom van de Schelde, via Scarpe, tussen Arras en Douai.

Izel-les-Hameaux, vóór 1226 **Ysel**, **Iser**, **Yser** (zie Gysseling), was in oorsprong **Yle-se** (> **Ysele**), **Ilse-re**, **Ylse-re**, genoemd naar de ***stroom***, waaraan Izel is ontstaan, hier de Schelde, via Scarpe, ten westen van Arras.

Izel, deelgemeente van Chiny, 1173 **Ysers** (zie Gysseling), was in oorsprong **Ille-se** (> **Isele**, **Izel**) en **Ylse-res** (> **Yse-res**, **Ysers**), genoemd naar de ***stroom*** waaraan Izel is ontstaan, hier de Maas-stroom de Semois in het arrondisement Virton, in het zuiden van de provincie Luxemburg.

Isières, deelgemeente van Aat, Frans Ath, vóór 1226 **Iser**, **Yser** en **Hysel**, was in oorsprong **Ilse-re**, **Ylse-re** en **Hyle-se** (> **Hysele**, **Hysel**), genoemd naar de ***stroom*** waaraan Isières is ontstaan, hier een zijstroom van de Dender.

Irles boven Péronne, 1159 **Isles**, 1225 **Illes** (zie Gysseling), is genoemd naar **Ille** en **Ille-se**, geworden tot **Isele**, **Isle**, de ***stroom*** waaraan Irles is ontstaan, hier de **Somme**-*stroom* de **Ancre**, "mit *s*-Suffix", **Illes** en **Isles**, de nederzetting daaraan. **Irles** was in oorsprong **Ille-res**, bij **Ilres** geworden tot de klankomwisseling **Irles**.

De **riviernaam** **Ancre**, zijstroom van de **Somme**, de **Dives** en de **Dender**, moet gelezen worden als **An-cre,** eerder **Anne-cre,** de afgesleten overgeleverde vorm van **…….** **Alne-cre,** dat is ontstaan uit **Alle-ne,** wijd verbreid, "**alteuropäisch**".

Immers, aan de **bovenloop** van de **rivier** de **Ancre** ligt de nederzetting **…….** **Anne-bault**, begin 12e eeuw **Olne-bac**, 1195 **Oune-baus** ("Toponymie Annebault: Olnebac, début 12e siècle; Oune-baus 1195"), tonend de **afgesleten** overgeleverde vormen van **…….** **Alne-bault** en **Oulne-baus** (**Ulne-baus**). "L'**Ancre** (affluent de la **Dives**) prend sa source dans la commune d'**Anne-bault.**" Ernest Nègre denkt aan de PN Allius, met als tweede element **bekkre**.

"Mit *n*-Elementen sind gebildet **Alna**, **Olna**." Zie **Krahe**, *Unsere ältesten* ***Flussnamen***, p. 36.

De betreffende **beek** is dus **Alne**, **Olne.** En **An-cre**, de naam van die **beek**? Eertijds **Aln-cre** of **Alne-cre** (> **Anne-cre**, **An-cre**).

Vergelijk het eerder besproken **An-crum** in Schotland, ca. 1124 **Alne-crumba**, ca. 1150 **Aln-cromb**, 1296 **Alne-crum**, 1304 **Allyn-crom**, gelegen aan de rivier **Ale Water**, 1176 **Alne** (zie prof. Nicolaisen).

Andler, gem. Manderfeld in het Duits-sprekende gedeelte van de **Belgische** provincie **Luik**, grenzend aan Sankt Vith, was eerder **Andeler**, klankomwisseling van **Alne-der**, hier genoemd naar de ***stroom*** van de **Our**, zijstroom van de **Moezel** (**Mosel**).

De **rivier** de **Vesder** (60 km) **is nabij** (zijrivier van de Maas, via Ourthe), waaraan de plaats **Olne**, 1095 **Alno** (z. Gysseling), genoemd naar de ***stroom*** van de Vesder of Vesdre.

Alna maakt deel uit van de "**Ala-Reihe**" (**zie** *Unsere ältesten Flussnamen* van **Krahe**, p. **71**). **Alne** is in de bronnen ook **Alle**, **Ale**, **Ael**.

Vergelijk **Andele**, 1382, in de **Groote Waard**, 1560 **Ael** (< **Ale**), 1259 **Alle**, elders in de bronnen daaraan toegevoegd: "**Aus dem Gewässernanen *Alna**." **Andel** was in 1212 **Anle** (< **Alne**, eerder **Alna**).

Andel in de **Groote Waard**, 1382 **Andele**, was in oorsprong **Alne-de**, afleiding van **Alne**, in **1212** verminkt in de bronnen opgetekend als **Anle**, oude naam (zie Gysseling) van Andel, genoemd naar de ***stroom*** van de **Alm**, 1258 **Alme**, "mit ***m***-Suffix", i.p.v. "mit ***n***-Suffix" bij **Alne**.

Zie Köbler:

“Allen-stein bzw. poln. Olsztyn, 14. Jh., **an der Alle** (bzw. **Alne)** Olsten, Allem-steyn, Allen-steyn, Olch-sztyn, Ol-sthin, **aus dem altpreuss. Flussnamen Alna**.”

Vergelijk **Anle**, 1212, in de **Groote Waard**, 1259 **Alle**, eertijds **Alne**, bij **Alne-de** geworden tot **Andele**, 1382, nu aangeduid met **Andel**, Brabants **Ael**.

Zie Köbler: **“Ahlen, 10**. Jh., bei Warendorf bei Hamm in **Münster**, **Alnon, Alnen, Alen, aus einem Gewässernamen *Alna**.”

Vergelijk

Ael (< **Ale**) in de **Groote Waard**, 1212 **Anle** (< **Alne**).

“**Ahlen**, **8**. Jh., bei Beckum, **Alnon**, **Alna**, **Alnun** bzw. **Alnen** bzw. **Allun**” (z. Köbler), is ontstaan aan de **Werse**, alwaar ook het zeer nabije **Alst**, **zijrivier** van de **Werse**, ontstaan uit **Ale-sta**, in de 12e eeuw **Alest** (zie prof. Hans **Krahe**, *Unsere ältesten Flussnamen*, p. **38**, bij de tekst “**Auch *st*-Bildungen fehlen nicht**”.

Vergelijk

“**Anloo**, **12**. Jh., **Provinz Drenthe**, **Analo**, **Anlon**, **Anlo**” (Köbler), klankomwisselingen van **Alnon**, **Alno** en **Ala-no**, dat is genoemd naar een ***stróóm*** van de **Hunze**, **Ala**, **Alla**, de afleiding “mit ***n***-Suffix”, **Ala-no** en **Alla-no**, **Al-no**, **Al-non**, de nederzetting daaraan. Gerald van Berkel en Kees Samplonius schrijven in *Nederlandse plaatsnamen, herkomst en historie*: “Het merendeel der namen in **Drenthe** is moeilijk te duiden en sommigen kunnen, in het licht van de bewoningsgeschiedenis, gemakkelijk terugreiken tot in **archaïsche tijden**.” Mijn reactie: Inderdaad!

Alnon uit de 8e eeuw was 4 eeuwen later in Drenthe geworden tot het gemakkelijker in de mond liggende Anlon.

Naamkundigen verklaren Anlon (ook Analo en Anlo) als ‘aan het bos’, of ‘bos van Anno’.

De oudste naam van **Anloo** in **Drenthe** is ook de oudste naam van **Andel** in de **Groote Waard**, **Analo**, klankomwisseling van **Ala-no**.

“De oude vormen bieden nauwelijks extra informatie. **De overlevering in Drenthe begint pas laat** en dan treden deze plaatsnamen voor het merendeel al op in de ons **bekende vorm**.”

Zie *Nederlandse plaatsnamen, herkomst en historie*, bij de plaats **Annen** in **Drenthe**, 1309 **Anne**, de afgesleten vorm van **Alne**. Het nabije **Anderen**, was eertijds **Alne-dern**, > **Anne-**, **An-dern**. Zie voor meer: mijn vergelijkend onderzoek *VERMINKT overgeleverd in de middeleeuwse bronnen*.

Anlo in Drenthe zou eigelijk **Alno** moeten heten, **naar de herkomst**.

“Anloo was de hoofdplaats van Oostermoer, één van de zes dingspelen van Drenthe.
De dingspelen zijn gebaseerd op de **oerparochies** en zij reiken terug tot in **Karolingische tijd**.”

Vergelijk Alnes, vóór 1226 **Alno**, Alna en Alne (zie Gysseling), genoemd naar de ***stroom*** van de Scarpe, waaraan deze nederzetting is ontstaan, zijrivier van de Schelde (Escaut).

Vergelijk Olne, 1095 **Alno** (zie Gysseling), genoemd naar de ***stroom*** van Vesdre, waaraan deze nederzetting is ontstaan, zijrivier van de Maas.

Op internet, Wikipedia, staat te lezen dat Olne in 847 Olis-na was, in 1095 **Alno**, in 1190 Olne, in 1190 Hone, en in 1243 One. De laatste twee namen waren eertijds Hoolne, Oolne.

Vergelijk “**Alno**-thus, 12. Jh., unbekannt in Wulpen in Westflandern, **Alno**-thi domus” (zie Köler). **Annon**-ville in “Haute-Marne, regio Champagne Ardenne, was eertijds **Alnon**-villa, genoemd naar de ***stroom*** van de Rongeant, zijrivier van de Marne. Enz.

“**Ahl-ken**, 12. Jh., bei Bremen, **Al-ke-na**, **Alc-ne**, **Alle-ken**” (zie Köbler), is genoemd naar de ***stroom***, waaraan de plaats is ontstaan, **Ael**, **Alle**, **Al**, de afleiding met **-ke-ne**, **-ken**, de nederzetting aan die stroom. Er zouden nog veel van dergelijke plaatsnamen kunnen volgen. Zie *VERMINKT overgeleverd in de middeleeuwse bronnen.*

Vergelijk **Ael** in de **Groote Waard**, 1295 **Alle**, elders óók **Alne** (zie de voorbeelden daarvan eerder in dit werkstuk), > de **klankomwisseling** **Anle**, 1212, ook een oude naam van **Ael**, 1382 **Andele**, de klankomwisseling van **.....** **Alne-de**, genoemd naar de ***stroom*** waaraan **Andel**, Brabants **Ael**, is ontstaan, hier de **Alm**, nu de Afgedamde Maas.

“**Ahlen**, 10. Jh., bei Meppen, **Anli-dun** Osnabrück” (z.Köbler), toont bij dit **Ahle**, **Ale** ook de klankomwisseling van **Alni**, ook het geval bij **Ael**, < **Ale**, in de **Groote Waard**, 1212 **Anle**, < **Alne**.

“**Ahlen**, **10**. Jh., bei Steinbild bei Aschaffendorf, **Alo-dun**, **Alu-thon**” (zie Köbler), is genoemd naar de ***stroom***, **Ale** (**Alo**, **Alu**), waaraan de nederzetting is ontstaan, de afleiding “mit ***t***-Bildung” (**Ale-then**) en “mit ***n***-Suffix” (**Ahle-ne**).

“**Ahlen-bach**, 12. Jh., südlich Aschaffenburgs, **Alin-pach**” (zie Köbler), **is genoemd naar de zeer oude stróómnaam Ale, wijd verbreid in vele landen van Europa, óók in Nederland**, hier de afleiding “mit ***n***-Suffix”, **Ale-ne**.

“**Ael-beke**, 12. Jh., in **Westflandern**, **Al-bach**” (zie Köbler), spreekt voor zich, ontstaan uit **Ale**.

“**Alah-stadt**, **8**. Jh., wüst **Al-stadt** bei Münzenberg in Hessen” (zie Köbler), is een stad ontstaan aan een ***stroom***, vóór onze jaartelling beschouwd als **Ala**.

“**Ala-nes-berg**, **10**. Jh., wüst Kalenberg bei Wimmenau im Elsass” (z. Köbler), spreekt voor zich, hoogte, berg áán, ván **Ala**, de **stroom** waaraan het is gelegen.

“**Ala**, **9**. Jh., **Ala** im Lagertale” (zie Köbler), spreekt voor zich.

Zie ook

“**Aller**, **8**. Jh., ein **Nebenfluss der Weser**, **Ala-ra**, **Ale-re**, **Ele-re**” (Köbler), afleiding “mit ***r***-Bildung”, **Ala-ra** “und im Ablaut damit” **Ela-ra**.

“**Aller**, **10**. Jh., ein **Nebenfluss der Leine** bei Verder, **Erila**, **Ele-re**” (zie Köbler), toont de **klankomwisseling** van **Eli-ra**.

“**Arlen**, 12. Jh., an der Aach, bei Konstanz, **Arola**” (zie Köbler), toont de **klankomwisseling** van **.....** **Alo-ra**.

Arlen zou eigenlijk **Alren** moeten heten. Er zijn nog veel meer van zulk soort klankomwisselingen. Zie al mijn onderzoeken.

“**The river Alre, also occasionally Arle**, is a river in the English couty of Hampshire (waaraan **Alres-ford**), (zie Wikipedi Alre). Hier is nog veel aan toe te voegen. Zie mijn onderzoek *VERMINKT overgeleverd in de middeleeuwse bronnen*.

“**Arl**, **10**. Jh., grosse und kleine Arl als **Nebenfluss der Salzach** südlich Salzburg, **Arla**” (zie Köbler), was eertijds **Alra**. **Arl** zou eigenlijk **Alre** moeten heten, **naar de herkomst**.

“**Erl-statt, 8**. Jh., bei Traunstein, **Ala-re-stat**” (zie Köbler), zou nu eigenlijk **Elre-stadt** moeten heten, **naar de herkomst**. **Erle** is de klankomwisseling van **Elre**, ontstaan uit **Elle-re**, eerder **Ella-ra**. Zie voor meer, mijn werkstuk *VERMINKT overgeleverd in de middeleeuwse bronnen*.

“**Eller-stadt**, **8**. Jh., bei Neustadt, **Ala-ri-stat**, **Ala-ri-de-stat**, **Alu-ri-de-stat**, **Ala-ri-te-stath**” (zie Köbler), **is zuiver overgeleverd**, **Ala-re-stadt** “und im Ablaut damit” **Ella-re-stadt**, **Eller-stadt**.

Het vele **Alen**, zoals o.a. te zien in “**Ahle**, 12. Jh., s. ON Herford, **Alen**, **Ale**” (zKöbler), was eerder **Alan**, **Alon**, **Alin**, volgens **prof. dr. Nicolaisen**, afgestudeerd bij **prof. dr. Krahe**, **pre-Keltisch**.

Het pre-Keltische Ala-no werd in de **Groote Waard** in de loop der eeuwen tot **Analo**, ca. **850**, oudste naam van **Ael** (< **Ale**, eerder **Ala**), ook aangeduid met **Alle**, nu Andel geheten.

Plaatsen en **rivieren Alle Ale** worden **óver de grens** genoemd: "**Aus einem Gewässernamen Alna**", ook te zien bij rivieren Alne in Groot-Brittannië (zie Nicolaisen, zie eerder).

Andel was in 1212 **Anle** (zie Gysseling), klankomwisseling van **Alne** (< **Alle-ne**), duidelijk behorend bij **Alle** en **Ale**, **Ael**.

Aan de **Seine**-*stroom* de **Oise**, met Gallische oude naam **Isa-ra** (< **Ilsa-ra**), ligt **Andelain**, 1125 **Andelen**, 1214 **Andelein** (z. internet), klankomwisseling van **Alne-den**.

beyde die Andelen, 1545, in de Groote Waard was eertijds **beyde die Alne-den**.

De herkomst van **Andel**, Brabants **Ael**, **in de Groote Waard** is

Ala-no (> Analo, ca. 850),

Alle-ne, Al-ne (> Anle, 1212),

Alne-de (> Andele, 1333),

Alle, 1259,

Ael, 1560 (< Ale, eerder **Ala), ...**

genoemd naar de ***stróóm*** van de **Afgedamde Maas**, de vroegere **loop** van de **Alm.**

“**Ale-chen-berg**, 11. Jh., unbestimmt bei Simmers” (Köbler), is **zuiver** overgeleverd. “**Ahlen,** 11. Jh., b. Biberach, **Achelun**” (Köbler), is **VERMINKT** overgeleverd, **klankomwisseling** van **Ale-chen**.

Vergelijk de **Aller**, **8**e eeuw **Ala-ra**, **zijrivier** van de **Weser**, met “**Alar-beke**, 11. Jh., wüst östlich Sulingens in Hannover” (z.Köbler). Vergelijk ook “**Alar-beke**, 12. Jh., wüst Hamburg, **Aler-beke**” (zie Köbler).

Zie ook “**Ollern**, 11. Jh., im Tullner Felde, **Ala-run**, **Ala-ran**” (zie Köbler). Ollern komt op hetzelfde neer als Alle-ren en Ale-ren.

Zie ook “**Al-dorf**, 11. Jh., b. Diepholz **Ala-thorp**, **Ala-dorphe** Osnabrück” (zie Köbler), ‘nederzetting gelegen aan een ***stroom***, **Ala**.

Zie ook “**Al-drup**, **9**. Jh., bei Greven b. Münster in Westfalen, **Ala-thorp**, **Al-den-torpe**” (zie Köbler).

Zie ook “**Al-drup**, 12. Jh., bei **Wildeshausen**, ... **Ala-thorp** Osnabrück” (zie Köbler).

Zie ook “**Ahl-horn**, 10. Jh., bei **Wildeshausen**, **Ale-horna**” (zie Köbler), genoemd naar de **bocht** in een ***stroom*** **Ale**.

Het vele

Ael is ontstaan uit Ale, eerder Ala.

Ael in de **Groote Waard** was in de vroege middeleeuwen **Ala**, dat bij **Ala-no**, “op de *vlugste* en dan ook *vluchtigste* manier aangeduid, te doen gebruikelijk bij aardrijkskundige namen”, is geworden tot het gemakkelijker in de mond liggende, de klankomwisseling **Analo**, en als zodanig, dus **VERMINKT**, in de bronnen opgetekend, ca. **850**.

“**Ahl-ten**, 12. Jh., bei Burgdorf, **Alo-dun**, **Alo-dan**, **Al-ten**” (Köbler), is genoemd naar de ***stroom***, waaraan het is ontstaan, **Alo**.

“**Ael-tre**, 10. Jh., bei Gent in **Ostflandern**, **Hale-stra**” (Köbler), is ontstaan uit **Ale-tre**.

Zie ook “**Ale-bruk**, 12. Jh., **an dem Al-bach** bei **Allers-heim**, **Ale-bruck**” (zie Köbler), bij ..... **Alle-res-heim**.

Zie ook “**Ale-bach**, 15. Jh., bei Holzminden, **Al-beke**” (zie Köbler).

Zie ook “**Alon-husen**, 11. Jh., …….. wüst bei Flettmar bei Gifhorn, **Alen-husen**.” (zie Köbler), nederzetting aan **Ale**, de **stroom** waaraan Alon-husen is ontstaan.

Nogmaals “**Alpe** (**Fluss**), 11. Jh., ein **Flussname** (**Aller**) bei Fallingbostel, **Ala-pa**, dat is **Ala-*apa***, **Ala-**‘*stroom*’.

Nogmaals “**Alpe** (**Flussname**), ? , bei Horn bei Lippstadt **.....**

Ala-pa, dat is **Ala-*apa***, **Ala-**‘*stroom*’.

“**Ahls-dorf, 9**. Jh., an dem Klüppbache bei Eisleben bei Mansfeld, **Elles-dorf**” (zie Köbler), is **Ahles-**, **Ales-dorf** “und im Ablaut dazu” **Elles-dorf**, aan **Ale, Elle**, de ***stroom*** waaraan Ahls-dorf is ontstaan.

“**Ahns-beck**, 12. Jh., bei **Celle**, **Alar-beke**, **Alre-beke**” (zie Köbler), is **zuiver** overgeleverd, maar niet de huidige naam, eerder **…….. Ahnes-beck**, eertijds **Ahl-nes-**, **Ael-nes-beck**, ontstaan uit **Ale-nes-**, **Ala-nes-beke**, beek van de **Aller** bij **Celle**, zijrivier van de **Weser**, **8**e eeuw **Ala-ra** (zie Krahe en Köbler).

“**Anes-torp**, 12. Jh., Brelager Hok bei **Elte** bei Steinfurt, Anes-torp” (zie Köbler), was eertijds **Ael-nes-torp**, < **Ale-nes-**, **Ala-nes-thorpe**, nederzetting aan een ***stroom*** **Ala**.

Dit “**El-te**, 12. Jh., bei Rheine, **Ele-the**” (zie Köbler), was eerder **Elle-te**, afleiding “mit *t*-Bildung”, elders geworden tot de klankomwisselingen **Ettele** en **Ethele**.

Ele-the werd bij **Eel-the** **altijd** tot **Éthe,** heel goed na te voelen, herkomst van **Eethen**, **<** **Ethe-ne,** gelegen in de **Groote Waard**, 850 **Ati-na,** afgesleten overgeleverde vorm van **…….Ael-ti-na**, **<** **Ale-ti**, "im Ablaut damit" **Ele-ti**, **Ele-the**.

Eel-the werd "op de *vlugste* en dan ook *vluchtigste* manier aangeduid, te doen gebruikelijk bij aardrijkskundige namen", tot het **gemakkelijker in de mond** liggende **Ethe**.

"**Anes-torp**, 12. Jh., wüst bei Lisdorf bei Saarlouis, **Anes-torp** (3), s. **Enes-torf**" (Köbler).

"Enes-torf, 12. Jh., wüst bei Lisdorf bei Saarlouis, **Anes-torf**, Enes-torf, **Ens-torf"** (zie Köbler), toont de **afgesleten** overgeleverde vormen van **Aelnes-**, "im Ablaut damit" **Eelnes-**, **Elnes-torf** (**> Ennes-torf**, **Ens-torf**), ontstaan uit **Ale-nes-** en **Ele-nes-**, **Elle-nes-**, genoemd naar de ***stroom***, waaraan de nederzetting is ontstaan, **Ale** en **Ele**, **Elle**.

"Ens-dorf, 12. Jh., an der Vils bei Amberg, **Anes-torp** (2)" (zie Köbler), was in oorsprong **…….** **Aelnes-torp** "und im Ablaut damit" **Elnes-dorf**, **>** **Ennes-**, **Ens-dorf**.

De **Enns** (254 km) is een **zijrivier** van de **Donau** in **Oostenrijk**.

“Enns, 2./3., Jh. bzw. **8**. Jh., ein **Fluss** und **Stadt** bei **Linz** in Österreich, **Ani-sa**, **Eni-sa**, **En-se**, **Aens**, **bisher unerklärt”** (zie Köbler), was eertijds **……**

Aelni-sa “und im Ablaut damit” **Eelni-sa**, **Elni-sa**, > **Enni-sa**, **En-si**, **En-se**.

Als deze **Oud-Europese stróómnaam** zuiver zou zijn overgeleverd, dan zou deze nu **Aelnes** of **Eelnes** of **……..**

Elnes zijn geheten.

Vergelijk **Ahnes-beck**, **“Ahns-beck**, 12. Jh., b. Celle, **Alar-beke**, **Alre-beke**” (zie Köbler), beek van de **“Aller, 8**. Jh., ein **Nebenfluss** der Weser, **Ala-ra**, **Ale-re**, **Ele-re**, s. **Eller-bach**, **Erila**” (zie Köbler), < **Elira**.

De beek was eertijds **Ala-nes-beke**, beek van **Ala-re** (de **Aller**), bij ..... **Ael-nes-beke** geworden tot **Anes-beke**, waarna **Ahnes**-, **Ahns-beck**.

Vergelijk "**Aller**, 10. Jh., ein **Nebenfluss** der **Leine** bei Werden, **Erila**" (zie Köbler), klankomwisseling van **Eli-ra** (Ele-re), met grondvorm **Ali-ra** (Ale-re), ook > **Arila**. **Alo-ra** en **Ala-ra** werden elders ook tot de klankomwisselingen **Arola** en **Arala**. Zie mijn onderzoeken.

Vergelijk **Eni-sa** (< **Eel-ni-sa**), oude naam van de rivier de **Enns** (< **Elnes**, **Elni-sa**), voorheen ook **Ani-sa** (< **Aelni-sa**), met ..... "**Eni-scheid** zw. Oure und Prüm" (zie *Die Ortsnamen auf -scheid und -auel (ohl); ein Beitrag zur Geschichte der fränkischen Wanderungen und Siedelungen* van Paul Eduard Vogt), de afgesleten vorm van **Eel-ni-scheid**, 'waterscheiding van **Eel**, **Ele**, afleiding "mit *n*-Suffix".

Vergelijk "**Ehl-scheid**, Osl. Der Wied" (zie Vogt), ontstaan uit Ehle-scheid, 'waterscheiding van **Ehl**, **Ehle** (**Eel**, **Ele**). Zie mijn kaartje p. **206**. Aan de Wied ligt ook **Et-scheid**, afgesleten vorm van **Elt-scheid**. Zie opnieuw kaartje p. **206**. Het zal zijn "**Ett-scheid**, Ober- und Nieder-, an der Nordwestecke der Wied" (zie Vogt). "**Ettel-scheid**, sw. Olef a. Oberer Bnr. (zie Vogt) was eertijds **Elle-te-scheid**, geworden tot de klankomwisseling **Ettele-scheid**. Zie mijn kaartje p. **134**, waarop nog veel meer TE ZIEN is.

“**Ahne-by**, 12. Jh., bei Sterup bei Flensburg, **Ana-bu**, Bau, Wohnung” (zie Köbler), was eertijds **…….** **Ael-na-bu**, ontstaan uit **Ala-na**. De plaats zou nu eigenlijk **..** **Ahl-ne-by** moeten heten, naar de herkomst. “**Ahne-by**, dänische **Ane-by**, 1196 **Ana-bu**, ligt in Sleeswijk-Holstein.

“**Ahna** bzw. **Ahne**, 12. Jh., **Zufluss** der **Fulda**, **Ana**”

(zie Köbler), was in oorsprong **…….** **Ael-na**, ontstaan uit **Ala-na**, “mit ***n***-Suffix”, “**alteuropäisch**”.

Alle-na werd tot **Al-na**, “**alteuropäisch**” (zie eerder). En **Ale-na**?

Bij **Ael-na**, geworden tot **Ana!**

De **Anner**, **zijrivier** van de **Lahn**, 10e eeuw **Ana-ra** (zie Köbler, zie ook eerder), was in oorsprong **……..** **Aelna-ra**.

De **Anner** zou dus eigenlijk **Alner** (**Alne-re**) of **Aelner** (**Aelne-re**) moeten heten, naar de herkomst.

Vergelijk **Alner-dall**, 1060, oude naam van **Aller-dale** aan de **Ellen**, ca. 1200 **Alne**, **zijrivier** van de **Solway Firth** (zie prof. dr. Nicolaisen, zie ook eerder). "**Firth** is coastel water in Scotland or a large river of incoming sea water."
Ellen was eerder **Elle-ne**, dat ook tot **Elne** werd, met grondwoord **Alne** (zie ook **Krahe**). **Allon-by** is a village on the coast of the **Aller-dale** district in Cumbria." "***-by*** means 'village', 'hamlet'."

De **Allna** is net als de **Anner** ook een **zijrivier** van de **Lahn**, de samentrekking van **Alle-na**.

"**Ellen** s. Oberellen, 11. Jh., bei Salzungen (in dem früheren Herzogtum Sachsen-Meiningen) **an der Ellna**, **Ele-nen**" (zie Köbler), toont de samentrekking van **Elle-na**. **Allna** is de grondvorm van **Ellna**.

“**Ane-wilre**, 12. Jh., unbestimmt mit Bezug zu **Westfalen**, **Annin-wilare**, Ane-wilre” (Köbler), was eertijds **Aelne-wilre** en **Alnin-wilare**.

Het vele **Anen-**, **Annen-** en **Ennen-**, **Enen-**, **Ynen-**, **Innen-**, ook zonder een tweede element, was eertijds ..... **Aelnen-**, **Alnen-** en **Elnen-**, **Eelnen-**, **Ylnen-**, **Ilnen-**, ontstaan uit Ale-nen, Alle-nen en Elle-nen, **Ele-nen**, Yle-nen, Ille-nen.

Nogmaals Ellen s. Oberellen:

“**Ellen**, 11. Jh., bei Salzungen **an der Ellna**, **Ele-nen**” (zie Köbler), spreekt voor zich.

“**Ehnen**, 12. Jh., in **Luxemburg**, **Inne**” (zie Köbler), was eertjds **Eel-nen** en **Il-ne**, **<Ele-nen** en **Ille-ne**, met grondvorm **Ale-ne**, dat bij **Ael-ne** “und im Ablaut damit” **Eel-ne**, **Il-ne**, in de loop der tijd is geworden tot **Ane** en **Ene**, **Inne**. Ehnen is genoemd naar de ***stroom*** van de Moezel (Mosel), waaraan het is gelegen, bij de monding van de **Aal-bach**. Zie mijn kaartje p. **608**.

“**Enen-hus** (Ende 12. Jh.), (de) Enen-hus (13. Jh.), (bei den) **Eynen-hus**” (zie Köbler), was eertijds **Eel-nen-hus** en **Eyl-nen-hus**.

“**Enen-houuuen**, 12. Jh., wüst b. Leutkirch, **Annin-hofa**, **Ennen-houuuen**” (zie Köbler), was in oorsprong **…….. Alnin-hofa** en **Elnen-houuun**, **Eelnen-houuun**.

“**Ane-molter**, 12. Jh., b. Stolzenau, **Ale-multre**” (zie Köbler), zou eigenlijk **Ael-ne-molter** moeten heten, ontstaan uit **……... Ale-ne-multre**.

“**Ane-campe**, 12. Jh., wüst bei Bemerode bei Hannover” (Köbler), was eertijds **Ael-ne-campe**, genoemd naar de ***stroom***, **Ael**, **< Ale**, waaraan het is ontstaan, “mit *n*-Suffix”, de nederzetting.

Ane (gem. **Gramsbergen**, **Overijssel**), 1232-1233 **Anen**, 1292 **Ane**, 1487 **Aen**, **is moeilijk te duiden** (zie *Nederlandse plaatsnamen, herkomst en historie* van Gerald van Berkel en Kees Samplonius).

De herkomst is Ael-ne, **Ael-nen**, **< Ale-ne**, genoemd naar de ***stroom***, **Ale**, waaraan het is ontstaan, de **Overijsselse Vecht**.

Bij **Ane**, nederzetting aan de **Overijsselse Vecht**, ligt ook **Ane-velde**, "bij het veld behorend bij de plaats Ane" (zie Van Berkel en Samplonius), **óók** (zie Van der Aa, *Aardrijkskundig Woordenboek der Nederlanden*) aangeduid met **……**

Anne-velde, **Enne-velde**, zó duidelijk de afgesleten overgeleverde vormen van **…….** **Aelne-velde**, **Alne-velde** "und im Ablaut damit" **……** **Elne-velde**.

Aelne, **Alne** en **Elne** werden zonder tweede element al tot **Ane**, **Anne** en **Enne**, **GEWOON TE ZIEN** in de bronnen, zoals in het zo bekende *Toponymisch Woordenboek* van Gysseling. (Zie hierna.)

Aan de nabije **Vecht**-*stroom* de **Regge** werd **Elne-there** in de loop der eeuwen tot **……** **Enne-there**, 1134, oude naam van **En-ter**, **zó ten onrechte** door naamkundigen (prof. Blok, enz.) gelézen als **Ennet-here**, waarbij men (zie Van Berkel en Samplonius) "uit gaat van een samenstelling van ***ennet*** 'eend' en ***here***, afleiding van ***har*** 'zandige heuvelrug'. Ook heeft men gewezen op ***enet** 'eenzame plaats', zoals mogelijk in **Eynatten** (B), 1262 **Eynath**". Zie hierna de herkomst van **Eynath**.

De ***stróóm*** van de **Regge** was **Elle** en **Ele**, met nederzettingen **Elle-ne-**, **Elne-there** en **Ele-ne**, **Eelen**, de nederzettingen daaraan.

Vergelijk **Ele-ne**, 1184 **Elne** (zie Gysseling), **(< Elle-ne),** genoemd naar de ***stroom***, **Ele**, **Elle**, waaraan het is ontstaan, de **Dender**-*stroom* de **Molenbeek** bij **Aalst** in **Oost-Vlaanderen**, de afleiding "mit *n*-Suffix", de naam van de nederzetting.

En-schede in Twente, provincie Overijssel, vroeger uitgesproken als Èn-schéde**,** ontstaan aan een **scheiding van beken**, die uitkomen in de **Vecht**-*stromen* de **Regge** en de **Dinkel**, 1118 **Ane-schedhe,** 1119 **Anne-schethe** (zie *Nederlandse plaatsnamen, herkomst en historie*), was in oorsprong **…….**

Aelne-schedhe en **Alne-schethe,** "im Ablaut damit" **Elne-schede, > Enne-schede,** 'waterscheiding' van **Ale-ne**, **Alle-ne**, "und im Ablaut damit **Elle-ne**, gevolgd door het element ***schede*, > Ael-ne-**, **Al-ne-** en **El-ne-**.

Als **En-** ook **Ane-** en **Anne-** is dan was **En-** eerder ook **Enne-**.
Zie En-ter, eerder Enne-ter, Enne-there.

"Enschede en beken horen bij elkaar." (Zie internet.)

"In en rond **Enschede** lagen en liggen diverse **beken,** die een samenhangend **watersysteem** vormen. Uit dit systeem is door ontwikkelingen in de tijd een deel verdwenen, dat nu deels opgevangen wordt door het rioolsysteem." (Zie internet.)

“**En-schede** (eerder **Ane-schedhe**, **Anne-schethe**) **is qua ligging een bron**.” (Zie internet.) “**Vroeger ontsprongen**, halverwege de stuwwal, **beken**. Ook nu nog lopen enkele beken door de stad.” (Zie internet.)

Al die beken ontlasten zich uiteindelijk in de **Regge** ..... (waaraan **En-ter**, eerder **Enne-ter**, **Enne-there**, de afgesleten vormen van **Elne-ter**, **Elne-there**),

zo ook uiteindelijk in de **Vecht** .....

(waaraan **Ane** en **Ane-velde**, ook met **Anne-velde** en **Enne-velde**, aangeduid, de afgesleten vormen van .....
Aelne en **Aelne-velde**, **Alne-velde** “im Ablaut damit” **Elne-velde**).
De **Glanerbeek** stroomt uit in de **Dinkel**, ook een zijstroom van de **Vecht**.

“**En-se**, 13. Jh., südlich Werls und nördlich der Ruhr und Möhne bei Soest, ……..
Ana-si (2), **Aen-se**” (zie Köbler), was in oorsprong .....
Aelna-si “und im Ablaut damit” **Elna-si**, > **Enna-si**, **En-se**.

Namen beginnend met **An-**, **Aen-** en **En-**, eerder **Anne-**, **Ane-** en **Enne-**, laten zien dat An-, Aen- en En-, eertijds ..... **Alne-**, **Aelne-** en **Elne-** waren, ook het geval bij **En-ter** en **En-schede**, eerder Enne-ter en Enne-schede, in oorsprong ..... **Elne-ter** en **Elne-schede**.

“**En-se**, **9**. Jh., bei Korbach in Waldeck in Hessen, **Ana-si**, **Aene-si**” (zie Köbler), was in oorsprong **…….. Aelna-si**, “im Ablaut damit” **Elna-si**, > **Enne-si**, **En-se**.

Het vele **Enne**, met en zonder tweede element, was eertijds **Elne**, **GEWOON TE ZIEN in de bronnen**. Waarom zien naamkundigen dat niet? Hoe is het mogelijk dat geleerde naamkundigen zich afvragen wat de herkomst is van Enne- in de maam van de **rivier** de **Enne-pe**, een Ruhr-stroom. Zie mijn kaartjes p. **261** t/m **263**.

De **rivier** de **Enne** in Pas-de-Calais (nu de **Liane**), was in 867 **Elna**.
Zie Gysseling, Liane (fleuve), 867 Elna. Zie “La rivière d’Enne ou de Liane”, 37 km.
Zie mijn getekende kaartjes p. **261**, **262**, **263**, **enz**., en wat daar allemaal nog meer op TE ZIEN is.

De **Enne** (10 km) is een **zijstroom** van de **Garonne**, via Riou en **Lot**, **< Elne**.

“Le **Lot**, **Òlt** ou **Òut** est une rivière francaise, affluent de la Garonne”, 6e eeuw **Ul-da**, 7e eeuw **Ul-ta**, 947 **Oli-ti**, 10e eeuw **Ol-tis**, 1201 **Out (< Oult)**. Zie internet.
De huidige naam is ontstaan uit L’**Olt**. Zie voor heel veel meer riviernamen, met verbazend interessante oude namen, mijn werkstuk: *VERMINKT overgeleverd in de middeleeuwse bronnen*.

“**Enne-becke**, 12. Jh., bei Buxtehude” (zie Köbler), is de afgesleten overgeleverde vorm van **Elne-becke**. Zie voor veel meer van dergelijke voorbeelden, mijn *Getekend Onderzoek* en *Nieuw Onderzoek*.

An- is in de bronnen ook **Anne-** en **Annen-**.

“**An-schete**, 12. Jh., wüst nördlich Markes bei Northeim, An-schede” (zie Köbler), wijst daarom op een eerder **Anne-schete**, eertijds **Alne-schete**.

Vergelijk

An-crum, ca. 1124 **Alne-crumba**, ca. 1150 **Aln-cromb**, 1296 **Alne-crum**, 1304, aan de **rivier Ale water**, 1176 **Alne** (zie prof. Nicolaisen, zie ook eerder). Zelfs aan een ***stroom*** **Alne** werd **Alne-crum** tot **An-crum**.

“**An-hausen**, 11. Jh., bei Augsburg, **Anne-husa**, **Anne-hausen**” (zie Köbler), was in oorsprong **Alne-husa**.

“**An-hausen**, 12. Jh., bei Heidenheim, **Anne-husa**” (zie Köbler), was in oorsprong **Alne-husa**.

Het eerder besproken **Ehnen (< Ehl-nen, Eel-nen)** in Luxemburg, 12e eeuw **Inne** (zie Köbler), **(< Ilne)**, was in 1223 ook **Enne** (zie Gysseling), de afgesleten overgeleverde vorm van **…….. Elne**.

Vergelijk de **rivier** de **Enne** (Liane) in Pas-de-Calais, 867 **Elna**.

De herkomst van Ehnen is **Elle-ne > Elne > Enne > En**

Ele-ne > Eel-ne > Ene > Een

Ille-ne > Ilne > Inne > Inn

Elders met de grondvormen **Ale-ne > Aelne > Ane > Aen**

Alle-ne > Alne > Anne > An

“**Enna-beuern**, 11. Jh., bei Münsingen, **Onin-burrin**” (zie Köbler), was in oorsprong **…….. Oolnin-burrin**, en **Elna-beuern**.

Ole is in de bronnen immers ook **Ale**. **Ool-nin** komt op hetzelfde neer als **Ael-nin**.

Enna, 1178, **waterloop bij Saint-Pierre-Brouck**, **1106 flumen Hele-ne** (zie Gysseling), was eertijds **Elna**, hetzelfde als **Ele-ne**, 1184 **Elne** (zie Gysseling), genoemd naar de ***stroom*** van de Molenbeek, zijstroom van de **Dender** bij Aalst in Oost-Vlaanderen.

Enna, **1178 (!)**, is **<Elna**.

Elna, **867 (!)**, is de oude naam van de **rivier** de **Enne** (nu **Liane)** in Pas-de-Calais. Zie mijn kaartje p. **261**.

Enne-court bij **Lille**, 1183 **Ana-court** (z. Gysseling), was in oorsprong ..... **Aelna-court** "und im Ablaut damit"

Elne-court (Elna-court), genoemd naar de ***stroom***, waaraan het is ontstaan, de afleiding "mit *n*-Suffix".

Ala-na is wijd verbreid, grondvorm van **Ella-na**, **Ela-na**, **Yla-na**, **Ila-na**.

Enne-quin bij **Lille**, 1147 **Ana-kin** en **Ane-kin** (zie Gysseling), was in oorsprong ..... **Aelna-kin** "und im Ablaut damit"

Elna-kin (Elne-quin), genoemd naar de ***stroom*** waaraan het is ontstaan.

Vergelijk **Al-qui-nes**, Vlaams **Al-ken**, bij Saint-Omer in Pas-de-Calais, 1105 **Ale-kin**, **Ale-ki-na**, 1177 **Ale-china** (zie internet), is genoemd naar **Ale**, de ***stroom***, waaraan **Alquines** is ontstaan, hier de **Hem**, zijrivier van de **Aa**.

Hayne-court bij **Cambrai** (Kamerijk), "département du Nord, région Hauts de France", was vanaf 1076 **4x Hainul-curt** en **1x Hainnul-curt**,1167 **Henel-curt**, 1181 **Hene-cort**, 1184 **Haine-cort**, waarna **Henne-court**, **Enne-court**, enz. (zie Gysseling en internet).
Alle namen zijn VERMINKT overgeleverd, **de L is weggevallen** of een **klankomwisseling** heeft plaats gevonden. Hayne-court zou eigenlijk **Helne-court** moeten heten, naar de herkomst.

De herkomsten zijn, genoemd naar een ***stroom*** (een bron) van de **Schelde**:

Helle-ne-curt, > Hennele-, Hennel-, Hainul-curt

Hele-ne-curt, > Henele-, Henel-curt

Heel-ne-cort, > Hene-cort

Hel-ne-cort, > Henne-, Haine-cort

El-ne-court, > Enne-court

Vergelijk **Henele-court** met

Elnes, 12e eeuw **Enla**, **Enele**, **Henliaco**, **Elne**, **Helne** (z.Gysseling),

tonend de klankomwisselingen van **Elna**, **Ele-ne** en **Helni-aco**.

Elnes was in 1175 ook **Helna** (z. Dauzat), genoemd naar de ***stroom*** van de Aa in Pas-de-Calais
Zie mijn kaartjes p. 277 en 278.

Nogmaals:

“Enns, 2./3. Jh. bzw. 8. Jh., **ein Fluss** und Stadt bei Linz in Österreich, **Ani-sa**, **Eni-sa**, **En-se**, **Aens**” (z. Köbler), heeft dezelfde herkomst als **Elnes aan de Aa in Pas-de-Calais**.

Enns was eertijds **Aelni-sa**, “im Ablaut damit” **Eelni-sa**, **Elni-sa**, bij **Elnis > Ennis**, **Enns**.

Als de **rivier** de **Enns** (254 km) **zuiver** zou zijn overgeleverd, dan zou de **rivier** nu met **Aelnes**, **Eelnes** of **Elnes** zijn aangeduid, naar de herkomst.

Eseles-bach, zijstroom van de **Enns**, via **Steyer**, is de klankomwisseling van **Ele-ses-bach**, ‘beek van Ele-se. **Eseles-dorf**, 12. Jh., wüst bei Sindringen bei Öhringen” (zie Köbler), heeft dezelfde herkomst.

Anes (**Aens**), **Annes** (**Ans**) en **Ennes** (**Enns**, **Ens**), **Enes**, **Ynes**, **Innes**, waren eertijds **Aelnes**, **Alnes**, “im Ablaut damit” **Elnes**, **Eelnes**, **Ylnes**, **Ilnes**, ontstaan uit **Ale-nes**, **Alle-nes** en **Elle-nes**, **Ele-nes**, **Yle-nes**, **Ille-nes**.

“**Ane-si-burch**, 10. Jh., **Enns an der Enns**, **Ane-sa-purch**” (zie Köbler), was in oorsprong **…….** **Aelne-sa-purch**.

“**Ana-vuito**, 10. Jh., unbestimmt in (den früheren Fürstentum) Waldeck in Hessen, s. **Ene-muden**” (zie Köbler), was in oorsprong **Aelna-vuito**.

“**Ene-muden**, 10. Jh., wüst b. Westheim-Bredelar b. Brilon bzw. südwestlich Marsbergs **an der Hoppecke**, **Anai-muthion**, **Anhe-muthion**” (z. Köbler), was in oorsprong **Aelnai-muthion**, **Alne-muthion**, “im Ablaut damit” **Eelne-muden**. (Anhe- zal Anne- zijn.)

“**Ene-so**, 12. Jh., unbestimmt, **Ana-si**” (zie Köbler), was in oorsprong **Eelne-so**, met grondvorm **Aelna-si**.

“**Ene-husen**, 14. Jh., wüst östlich Nöpkes bei Hannover, **Enen-sen**” (Köbler), was in oorsprong **Eelne-husen** en **Eelnen-sen**.

“Die **Ehn** ist ein rund 37 Kilometer langer linker **Nebenfluss** der **Ill** in Französischen Departement **Bas-Rhin** in der Region **Elsass**”, die is ontstaan uit **Ehle-ne**, bij **Ehlne > Ehne**, waarna **Ehn** (**Een**). De **Ill** was eerder **Ille**, **Ihle** en **Ila**, op hetzelfde neerkomend als **Eel**, eerder **Ele**, **Ehle** en **Ela**.

“**Ehn-heim**, 8. Jh., bei Erstein **an der Ehn**” (zie Köbler), zou eigenlijk nu **Ehln-heim** moeten heten **Ehl-ne-heim** (**Eelne-heim**), naar de herkomst.

“**Eene** ? , 12. Jh., **in Ostflandern**, **Eina**, **Eynis**” (zie Köbler), was in oorsprong **Eilna**, **Eylnis** en **Eelne**, het dorp **Eine**, deelgemeente van **Oudenaarde**, in oorsprong genoemd naar de ***stroom*** **Ele**, **Yle**, hier de **Schelde**, waaraan het is ontstaan, afleiding “mit *n*-Suffix, de nederzetting. Zie mijn kaartje p. 607.

Eelne-ra werd in **Vlaanderen** tot **Ene-ra**, “met procletisch voorzetsel Te” **Tenera**, oude naam van de **rivier** de **Dender**, **Dendre** (65 km), **zijrivier** van de **Schelde**.

Elne-ra werd in **Vlaanderen** tot **Enne-ra**, **Enra**, "met procletisch voorzetsel Te" **Tenra**, oude naam van de **rivier** de **Dender**, **Dendre**.

De Dender zou eigenlijk **Elne-dre** of **Elne-der** moeten heten, geworden tot **Enne-dre**, **Endre**, **Tendre**, **Dendre**.

De **Dender** heeft dezelfde herkomst als **Ele-ne** (deelgemeente van **Zottegem**), 1184 en 1225 **Elne** (zie Gysseling), genoemd naar de ***stroom*** van de **Molenbeek** (25 km), waaraan het is ontstaan, zijstroom van de **Dender**.

Alleen de **samentrekking** **Eelne** en de **afleiding** "mit ***r***-Bilding, **-ra**, ontbreken. Zie ook ***De herkomst van Nifterlaca, en nog veel meer*,** de bladzijde **3**, **enz**.

"**Ane-sin**, 12. Jh., **bei Saint-Omer**" (zie Köbler), was in oorsprong **Ael-ne-sin**, ontstaan uit **Ale-ne**, hier de ***stroom*** van de **Aa** (waaraan Saint-Omer is gelegen).

Vergelijk **Alquines**, Vlaams **Al-ken**, 1105 **Ale-kin**, genoemd naar de ***stroom*** van de **Hem**, waaraan Alquines is ontstaan, zijstroom van de **Aa**.

"**Ana-hov**, 12. Jh., unbestimmt in dem Nordwesten" (Köbler), was eertijds **Aelna-hov**.

Enne-tières-en-Weppes bij **Lille**, 1006 **Ane-tières**, 1361 **Anne-tières** (zie internet), was eertijds **Aelne-tières** en **Alne-tières** "und im Ablaut damit" **Elne-tières**, genoemd naar de ***stroom***, waaraan het is ontstaan, een **Deule**-stroom, zijstroom van de Escaut (Schelde), via Lys (Leie). Zie mijn kaartje p. **161**, waarop nog meer te zien is, zoals **Elno**, nu Saint-Amand-les-Eaux geheten, aan de **Elnon** (Elnone), zijrivier van de Schelde, via Scarpe; **Alnes** aan de Scarpe, vóór 1226 **Alno**, **Alna** en **Alne** (zie Gysseling); **Allennes** (Alle-nes), 1212 **Ales-nes** (zie Gysseling) en **Ele-ne**, 1184 **Elne** (zie Gysseling), **enz**. Wat ik allemaal daarna nog ondekt heb aan dezelfde stromen, is te vinden in mijn werkstukken, die gemaakt zijn ná mijn *Getekend Onderzoek* en *Nieuw Onderzoek*. Zie ook mijn kaartje p. 607.

En-ter, 1134 **Enne-there**, in **Overijssel**, heeft dezelfde herkomst als **.....** **Enne-tières** bij **Lille** (Reisel) eertijds **.....** **Elne-**, genoemd naar de ***stroom*** van de **Regge**, waaraan het is ontstaan, waaraan óók **Eelen (< Ele-ne)**, ook te zien aan de ***stroom*** van de Molenbeek, zijstroom van de **Dender**, waaraan **Ele-ne**, 1184 **Elne** (zie Gysseling).

Prof. Blok leest **Enne-there** als **Ennet-here**, en verklaart '**eend**'-'**zandige heuvelrug**, **hoogte**'. Ook wordt nog door Van Berkel en Samplonius aangetekend: "Ook heeft men gewezen op ****enet*** '**eenzame plaats**'. Zoals mogelijk in **Eynatten** (België), 1262 **Eynath**". Ook deze verklaring is van **prof. Blok**.

Eynatten, 1262 **Eynath**, was eertijds **Eylna-tha**, in Duits-sprekend België uit te spreken als **Aylna-tha**, ontstaan uit **Eyla-na**, in de loop der eeuwen, "soms veel eeuwen", "op de *vlugste* en dan ook *vluchtigste* manier aangeduid, te doen gebruikelijk bij aardrijkskundige namen", geworden geworden tot het gemakkelijker in de monöd liggende ..... **Eyna-tha**, waarna verkort tot **Eynath**, genoemd naar de ***stroom***, **Ylna**, hier van de **Geul** (58 km, Duits Göhl, een Maas-stroom, waaraan Eynatten is ontstaan, deelgemeente van **Raeren**, aan de bron van de Geul, in de provincie Luik), de afleiding "mit *t*-Bildung", de nederzetting.

"**IJnen** (**Op-IJnen** und **Neer-IJnen**), 10. Jh., in Tielerwaard in Gelderland, **Ine**, **Yne**" (zie Köbler), was in oorsprong **Ilne**, **Ylne**, de samentrekkingen van **Ille-ne**, **Yle-ne**, eerder **Ila-na**, **Yla-na**, genoemd naar de ***stroom*** van de **Waal**, waaraan IJnen is ontstaan, de afleiding "mit ***n***-Suffix", de nederzettingsnaam. Zie mijn kaartje p. 609.

"**Eilen**, 14. Jh., wüst wohl nördlich Bulderns bei Coesfeld, **Elen**" (zie Köbler), is **zuiver** overgeleverd, ontstaan uit **Ele-ne**, **Yle-ne**, met grondvorm **Ale-ne**.

Aan de "**Oise** (**Fluss**), ? , **Nebenfluss** der **Seine**, **Isa-ra** (3), **Ise-re**" (Köbler), eertijds **Ilsa-ra**, **Ilse-re**, ligt **Alain-court**, 1168 **Halin-curt**, 1174 **Ellein-court**, 1189 **Allain-curt** (zie internet), zuiver overgeleverd: **Alen-**, **Halen-**, **Allen-court** "und im Ablaut damit" **Ellen-court**.

“**Hénen-court** est une commune française situé dans le département de la Somme, en région Hauts-de-France”, voorheen **Henne-court**, **Hennen-court** en **Henan-court** (zie internet), gelegen in het dal van de **rivieren** de **Ancre** en **Hallue**, in oorsprong **Heel-nan-court**, **Helnen-court** en **Helne-court**, genoemd naar de ***stroom***, **Hele**, **Helle** (Ele, Elle).
De rivier de **An-cre** was eerder **Anne-cre**, eertijds **Alne-cre** (zie mijn laatste onderzoeken). **Hénen-court** zou eigenlijk **Heelnen-court** moeten heten, naar de herkomst.

Vergelijk **Eynis**, oude naam van **Eine**, deelgemeente van Oudenaarde, eertijds **Eylnis**, **Eilne**, **< Yle-ne**, genoemd naar de ***stroom*** van de **Schelde**, waaraan het is ontstaan, zie mijn kaartje p. 607, met **……**
“**Eynes-torp**, 14. Jh., wüst und unbekannt bei **Ihsen**, bei Hannover” (Köbler), afgesleten vorm van **Eylnes-torp**, ‘nederzetting aan **Eyl-ne**, de ***stroom***, waaraan de nederzetting is ontstaan. Vergelijk **Yne**, **< Ylne**, genoemd naar de Waal- ***stroom***.

Bovengenoemde plaats “**Ihsen**, 13. Jh., wüst nordöstlich Völksens nördlich des Lausebergs an der alten Ismer Beke bei Hannover”, **Ysne**” (zie Köbler), was eertijds **Yls-ne**, **< Ylse-ne** en **Ilse-ne**, vele eeuwen eerder ontstaan uit **…….. Ylsa-na** en **Ilsa-na**.

“**Isen**, **8**. Jh., **ein Nebenfluss** des **Innes**, **Isa-na**, **Ysa-na**” (zie Köbler), was eertijds **…….. Ilsa-na**, **Ylsa-na**, zijstroom van de **Inn**, voorheen **Ina** (Köbler), eetijds **Ilna**, **< Ila-na**.

Eine (40 km), **zijrivier** van de **Elbe**, via **Saale**, **Unstrut** en **Wipper**, spreek uit Aine, was eertijds **Eilne**, spreek uit Ailne, is **< Eile-ne**, eeuwen eerder ..... **Yla-na**. Zie mijn kaartjes p. 605 en 606.

"**Eythe-res-burch** bzw. **Eide-res-burg** bzw. **Eiders-burg**, 12. Jh., unbestimmt mit Bezug zu Mainz?" (zie Köbler), was in oorsprong ..... **Eyl-the-res-burch**, **Eil-de-res-burg** en **Eilders-burc**, burcht aan **Eyl-the**, **Eil-de**, eerder **Eyle-the**, **Eile-de**, afleiding "mit *t*-Bildung", de ***stroom*** waaraan de nederzetting is ontstaan.

"**Eytra**, **10**. Jh., **bei Leipzig**, **Itra**, **Ite-ri**" (zie Köbler), was eertijds **Eyl-tra**, **Il-tra** en **Il-te-ri**, genoemd naar de ***stroom*** waaraan deze plaats is ontstaan, hier de "**Weisser El-ster**, mit Grundform **Ala-stra**" (zie internet), met oude namen **Elle-stra** en **Ele-stra** (zie Köbler). Deze plaats bestaat niet meer. De plaats heeft moeten wijken voor "**Braunkohlenbergbau**".

"**Eider**, **9**. Jh., **Grenzfluss** zwischen **Schleswig** und **Holstein**, **Egi-dora**, **Aegi-dora**, **Ei-dera**, **E-dera**, **Ei-dis**" (zie Köbler), was in oorsprong **Aelgi-dora**, **Eelgi-dora**, **Eil-dera**, **Eel-dera** en **Eil-dis**. Zie mijn kaartje p. **634**, waarop nog veel meer **TE ZIEN** is. Spreek uit Ail-dera, Ail-dis.

“**Eider-stede**, 12. Jh., bei Bordesholm, **an der Eider**, **Eider-stide**” (zie Köbler), was eertijds **Eilder-stide** (spreek uit Ailder-stide).

“**Eider-stedt**, 12. Jh., **(Land) an der Eider** in **Sleschwig**, **Eydur-stathe**” (Köbler), was eertijds **Eyl-dur-stathe** (spreek uit Ayldur-stathe).

“**Eiden** (später **Ede-ne**), 12. Jh., **bei Anröchte** bei **Lippstadt**, **E-din**” (z.Köbler), was eertijds **Eel-din**, **Eel-de-ne** en **Eil-den** (spreek uit Ailden), eerder **Ele-din** en **Yle-den**, genoemd naar de ***stroom*** waaraan de nederzetting is ontstaan.

Bovengenoemde plaats “**An-röchte**, 12. Jh., b. **Lippstadt** bzw. östlich **Soests** am Haarstrang, **An-ruhte**, **An-ruhthe**, **An-rufte**, **Ane-rust**, **Ane-růst**, **An-rochte**, Benennungsmotiv nicht mehr zu klären” (zie Köbler), wijst op een oorspronkelijk **Aelne-rust** en **Alne-ruhte**, **> Anne-**, **An-ruhte**.

“**An-rodt**, 11. Jh., bei **Soest**, **Anan-rodt**, Rodung” (zie Köbler), wijst op een oorspronkelijk **…… Aelnan-rodt (Aelnen-rodt)** en **Aln-**, **Alne-rodt**, rooiing aan **Ael-na**, **Al-na**, **< Ala-na**, **Alla-na**.

“**Als-dorf**, 12. Jh., bei **Aachen**, **Alis-dorp**, **Aels-dorp**” (zie Köbler), is nederzetting aan **Ali**, **Ael**, de **stroom**, waaraan Alsdorf is ontstaan, de afleiding “mit *s*-Suffix:, de nederzettingsnaam.

“Zahlreich sind Namen mit *s*-haltigen Suffixen: **Alsa** (Plin., n.h. III (so 1136) **> Als**, **Fluss** bei Wien; **Alsà**, **Fluss** im Bez. Raséiniai (Litauen). Damit ablautend **Elsa**, zweimal in der Toscana (l. **Nfl**. des Arno und l. Nfl. der Albegna), einmal in Sizilien (**Nfl**. des Tempio, östl. Catania). Um Weiterbildungen von dieser Basis aus handelt es sich in ***Alsi-na** oder ***Elsa-na** (13. Jh. **Else-ne**) **> Else**, **Nfl**. der Werre im Kr. Minden; ***Elsi-na** (1108 **Ili-si-na**) **> Ilse**, r. **Nfl**. der Oker (mit **Ilsen-burg**, alt **Ilsi-ne-burg**”, enz. (zie ***Unsere ältesten Flussnamen*** van **Krahe**, p. 37).

Zie

“**Alsi-na**, **7**. Jh., **ruisseau d’Ennal** (in der Ardennen) oder ruisseau Montlesoie (**Zufluss** der **Salm** in den Ardennen?, unterwärts auch le **Glain** genannt), **Alsi-na**, **Alse-na**” (zie Köbler). De rivier de Alsi-na heet nu ruisseau d’Ennal, zijrivier van de Anblève, in de provincie Luxemburg.

De plaats **Ennal** aan de **Alsi-na** wijst op een oorspronkelijk **Ella-na**, “**alteuropäisch**”, geworden tot de klankomwisseling **Ennala**, waarna **Ennal**.

Vergelijk de **Aleine** (**Ale-ne**), **zijrivier** van de **Maas**, via **Semois**, ca. **644** **Alsi-na** en **Alis-na** (zie Gysseling). Zie mijn kaartje p. **839**, waarop nog meer TE ZIEN is.

“**Asna**” (**anderer Name der Lippe**), 10.-11. Jh. kop. Mitte 12. (zie Gysseling), was eertijds **Alsna**, de samentrekking van **Alse-na**.

Usna was eertijds **Ulsna**, de herkomst van **d'Usna**, **Dusna**, oude naam van de **Dussen**, **rivier** in de **Groote Waard**. De ultieme herkomst is **Ulsa-na** of **Ulse-na**.

Alse-na, **Olse-na**, **Ulse-na** "und im Ablauit damit" **Else-na**, **Ylse-na**, **Ilse-na** werden bij .....

Alsna, **Olsna**, **Ulsna** en **Elsna**, **Ylsna**, **Ilsna** in de loop der eeuwen tot .....

Asna, **Osna**, **Usna** en **Esna**, **Ysna**, **Isna**.

Osna, zijrivier van de **Marne**, was eertijds **Olsna**, < **Olsa-na**. **Osna-brück** was eertijds **Olsna-bruck** (zie hierna), < **Olsa-na-**, TE ZIEN in de gedetailleerde atlas.

"**Elna**, ein **Nebenfluss der Maas** in Dép. Meuse, 940 **Helna**, jetzt ruisseau d'**Esnes**" (zie **Krahe**, *Unsere ältesten Flussnamen*, p. 36, 37), werd bij **Elsna** tot **Esna**.

"**Ise**, ein **Nebenfluss der Aller** bei Gifhorn, **Ysna**" (zie Köbler), (spreek uit Aisna), was eertijds **Ylsna**, < **Ylsa-na**.

“**Isen**, **8**. Jh., ein **Nebenfluss des Innes**, **Isa-na**, **Isna**” (z.Köbler), toont de afgesleten overgeleverde vormen van ..... **Ilsa-na**, **Ilsna**.

“**Iwonne**, ein **Nebenfluss der Lesse** in Namur, **Isna**” (zie Köbler), was in oorsprong ..... **Ilsna**, **< Ilsa-na**.

Nogmaals,

rivieren Asna, **Osna**, **Usna** en **Esna**, **Ysna**, **Isna** waren in oorsprong ..... **Alsna**, **Olsna**, **Ulsna** en **Elsna**, **Ylsna**, **Ilsna**, ontstaan uit ..... **Alsa-na**, **Olsa-na**, **Ulsa-na** en **Elsa-na**, **Ylsa-na**, **Ilsa-na**.

De rivier Dusna in de Groote Waard wijst op een eerder dé Usna, **d’Usna**, **< Ulsna**.

Ulsna is ontstaan uit **Ulsa-na**. **Ul-se** was eerder **Ulle-se** (zie de bronnen), veelal ook geworden tot de klankomwisseling ..... **Ussele**, ook bij **dé Ussele** geworden tot **d’Ussele**, **Dussel**, een **zijrivier** van de **Rijn** over de grens, waaraan **Dussel-dorp** of **Düssel-dorf**.

De auteurs van *Nederlandse plaatsnamen, herkomst en historie* (Gerald van Berkel en Kees Samplonius), van *Geschichtliches Ortslexikon Deutschlands* (Gerhard Köbler), van *Lexicon van nederlandse toponiemen tot 1200* (prof. Blok), en van *Toponymisch Woordenboek* (Gysseling), **weten niet dat de plááts Dussen is genoemd naar de riviér de Dussen.**

“**Dussen**, 12. Jh., in (der Provinz) **Nordbrabant**, **Dusna**” (zie Köbler), wijst op een eerder **Usna**, de afgesleten vorm van **Ulsna**, de samentrekking van **Ulse-na**. **Prof. Blok** noemt de namen **Dussan** (1156), **Dusna** (1167) en **Dusne** (1200).

De **rivier** de **Dussen** zou eigenlijk **de Ulsen**, **d’Ulsen** moeten heten, naar de herkomst, met ultieme herkomst **Ulsa-na**, **Ulsna**.

“**Usnen**, 11. Jh., wüst bei Erwitte bei Lippstadt, **Usnen**, **Usne**, **Usse-na**” (zie Köbler), was in oorsprong **Ulsne**, **Ulse-na**. Mijn onderzoek toont het aan, met vele **vergelijkbare** namen.

Vergelijk **Usnen** met **Ulsnen**.

Zie “**Uelsen**, 12. Jh., nordwestlich **Nordhorns** bei **Bentheim** auf von breiten **Mooren** und Brüchen bzw. Bruch**mooren** durchzogenem Hügelgrund, **Uelse-ten**, **Ulsnen**, **Ulsen**” (zie Köbler), **zuiver** overgeleverd, zo niet **Usnen**, 11e eeuw **Usne** bij Lippstadt, in de **Grote Waard** de **rivier Dusne**.

Uelsen ligt "in **Quellgebiet** mineralreicher **Waldbäche**".
Uelsen, gelegen nabij de grens met Nederland, maakte vroeger (1131) deel uit van **Twente**.

Uelsen, Urgeschichte: "In den Jahren 2003 bis 2005 und erneut 2016 wurde am Südostrand der Gemeinde das **Urnengräberfeld Uelsen** freigelegt. Es stellt ein bedeutendes Gräberfeld der **späten Bronze- bis früheren Eisenzeit (12. bis 6. Jahrhundert v. Chr.)** dar."
De zeer nabije plaats **Itter-beck** is de afgeleten overgeleverde vorm van **Ilter-beck**.
"Der Name Itterbecks leitet sich von dem kleinen **Flüsschen Itter** ab."

Vergelijk **Uelsen** met **Uelzen (Üllz'n)**, een Hanzestad in "Metropolregion **Hamburg**", aan de **Elbe-*stroom*** de **Ilmenau**.
Zie Köbler: "**Uelzen (Ülzen)**, 10. Jh., **an der Ilmenau** bei **Lüneburg**, **Ullis-husen**, **Ulle-sen**, **Ulles-hausen**."

In ***Nederlandse plaatsnamen, herkomst en historie*** van Gerald van Berkel en Kees Samplonius staat bij **Dussen** (gem.Werkendam, Noord-Brabant), 1156 **Dussan**, 1200 **Dusne**, waarna **Dussen**, het volgende geschreven:
"Wel in verband gebracht met ***does*** 'minderwaardig hout, struikgewas', maar tegenwoordig ook beschouwd als een oude waternaam, misschien gevormd met een stamvormend suffix ***-n-*** bij de germaanse wortel ****pus-*** 'lawaai' (vergelijk duits ***tosen*** 'tieren, tekeergaan'). Dus : het woelende water?"

Hoe kan een rivier "minderwaardig hout, struikgewas' betekenen? De plaats Dussen is genoemd naar de rivier de Dussen.

Dussan uit 1156 wijst op een eerder **Dussa-na**, dat gelezen moet worden als ..... **Ussa-na**, **< Ulsa-na**.

“**Ussen-dorf**, 12. Jh., unbestimt mit Bezug zu Bayern” (zie Köbler), toont de afgesleten vorm van **Ulsen-dorf**.

De **rivier** de **Dussen** was eertijds **Ulsa-na**, **Uls-na**, in de loop der eeuwen geworden tot **…….. Usse-na** en **Us-na**.

Usse-na werd tot **Ussen,** bij **de Ussen**, **> d’Ussen**, **Dussen**.
Us-na is bij **de Usna > d’Usna**, **Dusna**.

Oss, eerder **Osse** en **Osne** (zie De Vries), was in oorsprong **Olsne**, samentrekking van **Olse-ne**, op hetzelfde neerkomend als **Ulse-ne**, afgesleten overgeleverd als **Usse-ne**, **Ussen**, deel van **Oss**.

Dezelfde herkomst heeft **Dussen**, **rivier** in de **Grote Waard**. **Oss** en **Ussen** zijn eertijds genoemd naar de ***stroom*** van de **Maas**.

Naamkunde: “De betekenis van **Oss** is duister. Als de naam verband houdt met het nabij gelegen **Ussen** kan gedacht aan een **oude waternaam**.” (De Vries denkt aan het de dier de os.)
Oss zou eigenlijk **Ols** moeten heten, naar de herkomst **Olsne**, **Olsene** (ook **Ulsene**).

Op-ke-Bach, zijstroom van de **Hase**, **náást Osna-brück** (zie mijn kaartje, p. **1245**), is de afgesleten overgeleverde vorm van **…….. Olp-ke-Bach**, ‘beek ván **Ol-*apa***’, **Ol**-‘*stroom’*. Osna-brück is de afgesleten vorm van **Olsna-brück**. Hierna meer.

Vergelijk **“Olp-ke (Fluss),** ? , bei Brünninghausen bei Hörde, **Ala-pa** (4), **Ale-pa”** (zie Gerhard Köbler). Wat is dan **de herkomst** van ..... **Op-ke-bach**, een **Hase**-*stroom*, bij **Osna-brück**? **Olp-ke-bach**. **Olpe** is hier ook **Ael-pe**, **Ale-pe**. Zie mijn kaartjes met **Olpke** en met **Opke-bach**, en nog veel meer, p. **1245** en **1246**.

Oss, eerder **Osne**, was eertijds **Olsne**, de samentrekking van **Olse-ne**, op hetzelfde neerkomend als **……... Ulse-ne**, eveneens **>Ulsne**, **>Usse-ne** en ..... **Usne**.

Vergelijk **Ossogne** in Henegouwen, **972** **Also-ni** (zie Gysseling), op hetzelfde neerkomend als ..... **Olso-ni**, **Olse-ne**.

Ossogne is de afgesleten vorm van **Olsogne**, **Olso-ne**.

Ossogne is genoemd naar de ***stroom*** van **"Le ruisseau d'Ossogne**, un cours d'eau de Belgique, affluent du Hoyoux faisant partie du bassin versant de **la Meuse**, dans la région du Codroz en province de Namur, puis en province de Liège."

Zie ook nog "**Olse-ne**, 12. Jh.?, **an der Leie** in **Ostflandern**, **Olze-ne**, **Hulse-ne**" (zie Köbler), in wezen ook **Ulse-ne**, **in de Grote Waard** afgesleten overgeleverd als **Usse-ne**, **Ussen**, de **rivier** **Dussen**.

Vergelijk

Oss, eerder **Osne**, < **Olsne**, < **Olse-ne**, bij **Ussen**, eerder **Usse-ne**, < **Ulse-ne**, op hetzelfde neerkomend als **Hulse-ne**, met

.....

Hulsie-res, ook aangeduid met **Ossie-res**, ligging onbekend, bij **Doornik** (zie Gysseling), tonend de afgesleten overgeleverde vorm van **Olsie-res**, op hetzelfde neerkomend als **Ulsie-res**, óók hier genoemd naar de **Schelde**-*stroom*. **Olsene** ligt aan de **Leie**, zijstroom van de **Schelde**.

Er is nog een plaats

Olse-ne, a.d. **Schelde**-*stroom* bij **Gent**, 820 **Olfne**, 1088 **Olsene**, 1190 **Hulsene**. Zie dr. J. de Vries, die aantekent: “De vormen lopen te zeer uiteen, om een verklaring te geven.” **Olfne** komt op hetzelfde neer als **Ulfne**.

Ol-fe-ne is **Ol-*afa***, **Ol-*stroom***.

Er is nog een plaats

Olse-ne, a.d. **Schelde**-*stroom* bij **Melle**, **797** **Olfne**, **9**e eeuw **Olfna,** waarbij dr. J. de Vries aantekent: “onduidelijk”.

Dusna, 1167, de oude naam van de **rivier** **Dussen** in de **Grote Waard**, moet gelezen worden als **de** **Usna** en **de** **Usse-na**, de afgesleten vormen van **Ulsna** en ….. **Ulse-na**, **in de bronnen óók** **Olsna** en ……**Olse-na**.

Nogmaals:

Osne is een kleine **zijrivier** van de **Marne**, waaraan **Osne-le-val**.

Olsne, < **Olse-ne**, eerder **Olsa-na**, is de herkomst. Zie mijn kaartje p. **1258**.

Vergelijk **Oss**, vroeger **Ohse-no** en **Osne** (zie dr. J. de Vries), de afgesleten overgeleverde vormen van **……..** **……..** **Ohlse-no** (**Oolse-ne**) en **Ols-ne** (< **Olse-ne**), genoemd naar de ***stroom*** van de **Maas**, waaraan ook **Ussen**, deel van **Oss**, eertijds **Ulse-ne**.

Dussen, **zijrivier** van de **Maas** in de **Groote Waard**, heeft dezelfde herkomst.

Oss, vroeger **Ohse-no** en **Osne**, staat in het *Woordenboek der Noord- en Zuidnederlandse plaatsnamen* van dr. J. de Vries.

Oss, 1069 **Os**, waarna **Osse**, staat in *Nederlandse plaatsnamen, herkomst en historie*. **Oss** zou eigenlijk **Olsse** moeten heten, naar de herkomst.

Osnes ligt aan de **rivier** de **Chiers**, waaraan ook **Oli-ze-sur-Chiers**, "département **Ardennes**, région Grand Est". De **Chiers** is een zijrivier van de **Meuse** (**Maas**).

De herkomst is **Olsnes**, < **Olse-nes**. Zie mijn kaartje p. **1258**.

De **Olsa** is een **zijrivier** van de **Drau** (749 km), via Gurk (157 km) en Metnitz.

Aan de Drau zelf ligt **Ols-ach**, met nabij de **Ossi-acher-see**, een **meer**, ook **zijrivier**, van de **Drau**, in oorsprong **Olsi-acher-see**.

Dit alles is te zien op mijn kaartje p. **1267**, omgeving **Klagenfurt**. De Drau is een Donau-stroom.

Vergelijk **Ossi-acher-see** met het eerder behandelde **Ossie-res**, ligging onbekend, bij **Doornik**, ook aangeduid met **Hulsie-res** (zie Gysseling), op hetzelfde neerkomend als **Ulsie-res**, eertijds dan óók **Olsie-res**.

De **Olsa** is ook een **zijrivier** van de **Oder** in Polen en Tsechië, "polnisch **Olza**, tschechisch **Olsě**".

Ossen-drecht in Noord-Brabant, **vroeger gelegen aan de Schelde** (zie internet), 812 **Osne** (z. dr. J. de Vries), was eertijds **Olsne**, ontstaan uit **Olse-ne**, **Olsen**, bij **Olsen-drecht** in de loop der eeuwen "op de *vlugste* en dan ook *vluchtigste* manier aangeduid, te doen gebruikelijk bij aardrijkskundige namen", geworden tot het gemakkelijker in de mond liggende **Ossen-drecht**, in oorsprong genoemd naar de ***stroom*** van de **Westerschelde**.

Ossen-drecht, 1277 **Ossen-dreht**, wordt door naamkundigen verklaard als ***drecht*** 'veer, waterloop' en ***ossen***, meervoud van ***'os'*** (rund), of anders een persoonsnaam ***Osse***. Zie *Nederlandse plaatsnamen, herkomst en historie*.) De vele plaatsnamen met **Ossen-** waren in oorsprong **Olsen-**.

Ossen-drecht wordt ook aangeduid met **Usse-drecht**, ontstaan uit **Ulse-ne**, > **Usse-ne**.

Vergelijk **Olse-ne**, ook aan de **Schelde-*stroom***, bij **Melle**, 797 en begin 9e eeuw **Olfne**, eind 9e eeuw en in de 10e eeuw **Olfna** (3) (zie Gysseling).

Vergelijk **Olse-ne**, aan de **Schelde-*stroom***, bij **Gent**, in de 9e eeuw **……..**

Olfne (2), waarna **Olse-ne** (3), **Ulse-ne**, **Hulse-ne** en **Olsne** (zie Gysseling). **Olfne**, **Olfe-ne** is **Ol-*afa***, **Ol-*stróóm*** (zie *Das Apa-Problem, Untersuchung eines westeuropäischen Flussnamentypus* van Heinrich Dittmaier).

Ulsa-na werd in de **Groote Waard** tot **Ussa-na**, **Usna**, waarna **Dusna**, **1167**, oudste naam van de **rivier** **Dussen**.

Ussa-na werd ook tot **Ussan**, waarna **Dussan**, 1156, oude naam van de **rivier** **Dussen**. (Zie Dussan in het *Lexicon* van Blok.)
De **Dussen** was in de 17e eeuw **Dusse-ne**, in oorsprong **Ulse-ne**, **Ulsne**.

Bij **Olse-ne** hoort **Olfe-ne**. Dan hoort **Ulse-ne** bij **Ulfe-ne**.

Ol-fe en **Ul-fe** zijn ontstaan uit **Olle-fe** en **Ulle-fe**, geworden tot de klankomwisselingen **Offele**, **Ofle** en **Uffele**, **Ufle**, in de bronnen óók TE ZIEN als **Dofle** en ..... **Dufle**, de namen uit de 11e eeuw van **Duffel** in de **provincie Antwerpen**, genoemd naar de ***stroom***, **Olle**-, **Ulle**-***afa*** (Olle-, Ulle-‘*stroom*), hier de ***stroom*** van de **Nethe**.
Duffel zou eigenlijk **Ollefe**, **Olfe** of **Ullefe**, **Ulfe**, moeten heten, naar de **herkomst**.

“Osna-brück, **8**. Jh.**, an der Hase** zwischen **Münster** und **Bremen**, **Asne-bruggi**, **Asen-bruggi**, **Osna-brugga**, **Asna-brug-ensis**, **Osnan-brug-ensis**, **Osan-brug-ensis**, **Ossen-brücke**, **Osen-brugge**, **Asen-brug-ensis**” (zie Köbler), was in oorsprong:

Alsna-brug, (< **Alse-na-**),

Aelsen-bruggi, (< **Aelse-ne-**),

Olsna-brugga, (< **Olse-na**),

Olsnan-brug, (< **Olse-nan-**),

Oolsan-brug, (< **Oolsa-na-**),

Olsen-brugge, (< **Olse-ne-**),

Oolsen-brugge, (< **Oolse-ne-**), genoemd naar de ***stroom*** van de **Hase**, met zeer nabije zijstroom de **Opke-bach**, eertijds **Olp-ke-bach** (zie eerder), beek van **Ol-*apa***, **Ol-‘*stroom’*.** Zie het meerdere Osna en Asna eerder.

De **Duffelt** of de **Duffel** of (Duits) **Düffel-gau**, landstreek, **gouw**, tussen **Nijmegen** en **Kleef**, was in het jaar **739** **Dubla**, en in het eerste kwart van de 13e eeuw (zie Gysseling) **…….** **Dufla**.

Duffel in België, aan de Nethe, was in **1187** óók (zie Gysseling) **Dufla**.

De herkomst is **Ulla-ba** en **Ulla-fa**, geworden tot de klankom-wisselingen **Ubbala** en **Uffala**, waarna **Ubla** en **Ufla**, bij **Nijmegen** geworden tot **Dubla** en **Dufla**, en in de **Groote Waard** **Dubla**.

De **Duffelt** zou net zo goed ook **Dubbelt** kunnen heten, zoals de **rivier** de **Dubbel** in de **Groote Waard**, 11e eeuw ook **Dubla**, in oude teksten ook aangeduid met **…….** **Dubbelt**.

Er zijn vele namen met zowel -be, -pe en -fe als tweede element. Zie de meerdere voorbeelden hierna.

“**Dupla-monde**, 12. Jh., wüst **an der Mündung der Dubbel (Devel)** in **Südholland**” (zie Köbler), was eertijds **Ulla-pa-**, geworden tot de klankomwisseling **Uppala-**, **Upla-**, **Dupla-monde**.

“De **Dubbel** kwam uit de **oude Maas**, ter plaatse waar weleer **Dubbelmonde** lag, in oude charters **Duplamonde**.” (Zie *Beschrijving der stad Dordrecht*, van Gilles Dionysius Jacobus Schotel).

“**Dupla-monde**, 12. Oork. N. 95 a 1101, Wüsting an der Mündung der **Dubbel** (**Devel**) in Südholland” (zie *Altdeutsches Namenbuch*; *zweiter Band* van Ernst Förstemann).

Ulla-pa is **Ulla-*apa***, **Ulla-‘*stroom*’**. Zie naamkundig werk, zoals b.v. *Das Apa-Problem, Untersuchung eines westeuropäischen Flussnamentypus* van Heirich Dittmaier. **Ulla-pa** komt in wezen op hetzelfde neer als **Ulla-ba** (te zien in meerdere voorbeelden van namen die nog zullen volgen), geworden tot de klankomwisseling **Ubbala**, waarna **Ubla**, **Dubla**, oudste naam van **Dubbelt** en **Duffelt**.

Hier vast enkele voorbeelden: Zie prof. **Krahe**, *Unsere ältesten Flussnamen*, p. **52**:

De **Alf** (elders **Alfa**) is een **zijrivier** van de **Prüm**, 817 **Alba** (elders ook **Alpa**).

De **Alp** (elders **Alpa**) is een **zijrivier** van de **Sihl**, 1095 **Alba**.

De **Alb** is een **zijrivier** van de **Rijn**, 890 **Alpa**.

De **Alpe** is een **zijrivier** van de **Aller**, 788 **Ala-pa**. Later meer.

Vergelijk D**upla-monde**, **< Ulla-pa-, > Uppala-, Upla-monde**, **>** D**upla-monde,** met

“Upplan, 11. Jh., wüst bei **Zutphen** in **Gelderland**” (zie Köbler), in oorsprong **Ulla-pan** (**Ulle-pen**), geworden tot de klankomwisseling **…….. Uppalan** (**Uppelen**), waarna **Upplan** (**Upplen**).

“Ufflan, 11. Jh.”, oude naam van **“Olfen** nahe der **Lippe** (zie Köbler), was eertijds **Ulla-fan** (**Ulle-fen**), geworden tot de klankomwisseling **…….. Uffalan** (**Uffelen**), waarna **Ufflan** (**Ufflen**).

Olla-fon werd ook tot de klankomwisseling **Offalon**, waarna **Oflon**, ook een oude naam van **Olfen**. De huidige naam is dus zuiver overgeleverd.

De **Alm** in de **Groote Waard** gaat vlak voor Niewendijk over in de **Uppelsche Gantel**, vroeger ook **Uppelschedijk** genoemd, waaraan het dorp **Uppel**.

Het lintdorp **Uppel** is eertijds genoemd naar de ***stroom*** waaraan het is ontstaan,

Ulle-pe, **Ulle-*apa***, **Ulle-‘*stroom’***, in de loop der eeuwen, “op de *vlugste* en dan ook *vluchtigste* manier aangeduid, te doen gebruikelijk bij aardrijkskundige namen”, geworden tot het gemakkelijker in de mond liggende, de klankomwisseling **……**

Uppele, waarna **Uppel**, op hetzelfde neerkomend als

Ulle-fe, **Ulle-*afa***, **Ulle-‘*stroom’***, in de loop der eeuwen, “op de *vlugste* en dan ook *vluchtigste* manier aangeduid, te doen gebruikelijk bij aardrijkskundige namen”, geworden tot het gemakkelijker in de mond liggende, de klankomwisseling **……..**

Uffele, waarna **Uffel**, wijd verbreid, óók **Duffel**, op hetzelfde neerkomend als **…….**

Ulle-be, in de loop der eeuwen, “op de *vlugste* en dan ook *vluchtigste* manier aangeduid, te doen gebruikelijk bij aardrijkskundige namen”, geworden tot het gemakkelijker in de mond liggende, de klankomwisseling **…….**

Ubbele, waarna **Ubbel**, eveneens **Dubbel**.

De **Dussene** in de **Groote Waard**, ook **Dusne**, was eertijds **Ulse-ne**, **Ulsne**, ontstaan uit **…….**

Ulle-se, de afleiding “mit ***s***-Suffix”, elders in de loop der eeuwen, “op de *vlugste* en dan ook vluchtigste manier aangeduid, te doen gebruikelijk bij aardrijkskundige namen”, geworden tot het gemakkelijker in de mond liggende, de klankomwisseling, **……..**

Ussele (ook > T**ussele**, herkomst van de D**üssel**, waaraan D**üssel-dorp**).

De **Oud-Europese stroomnaam** **Ulle** ligt ten grondslag aan de riviernamen **Dussen**, **Dubbel** en **Uppel** in de **Groote Waard**.

“D**üssel**, 11. Jh., **ein Nebenfluss des Rheines bei** D**üssel-dorf**, T**ussale**” (zie Köbler), toont de klankomwisseling van **Ulla-se**, de afleiding “mit *s*-Suffix”.

In mijn onderzoek ***De herkomst van Nifterlaca, en nog veel meer*** staan vele namen die voorafgaan met de hoofdletters **T**, **Th** en **D**, **sámengaand met namen zónder die T**, **Th** en **D,** aanduidingen voor één plaats of rivier, Oud-Europese stroom-namen.

De herkomst van “D**üssel**, 12. Jh., bei Wülfrath, T**ussale**, D**ussel**” (zie Köbler), is **Ulla-se**, **Ulle-se**, **> Ussale**, **Ussele**.
De Düssel of Dussel (40 km) ontspringt bij Wülfrath.

“D**ussel-dorp,** (1135-1159) Original Ortsname radiert, (in) Th**ussel-dorp** (1162) Original, Nordrhein-Westfalen” (zie Köbler), zou eigenlijk **Ulle-se-**, **Ulse-dorp** moeten heten, naar de herkomst.
(“**Tielman Kloenssoon** werd in **1459** burger van **Tiel**. Henrick **Cluns** van **Dussel-dorp** werd in **1485** burger van **Tiel**.”)

“D**ussl-ingen**, **8**. Jh., bei Tübingen, T**uzzil-inga**” (zie Köbler), wijst ook op een oorspronkelijk **Ulle-se-**, **Ulli-zi-inga**. Enz.

Usseln bij Willingen in “Upland, Sauerland, Naturpark Diemelsee”, was eetijds **Ulle-sen**, geworden tot de klankomwisseling **Usselen**, **Usseln**, genoemd naar de ***stroom*** van de **Diemel**, die door Usseln stroomt, hier nog als een beek, die stroomafwaarts eindigt in de **Diemelsee**.

“D**iemel**, **8**. Jh., **Nebenfluss der Weser**, D**imila**, T**imella**” (zie Köbler), toont de klankomwisselingen van **…….. Ili-ma**, **Ille-ma** en **Ille-me**, de wijd verbreide **stroomnaam Ila**, **lle**, werd met de afleiding “mit *m*-Suffix”. Er is het meerdere **Immele**, **< Ille-me**.

De **Itter** (19,3 km) is een **zijrivier** van de D**iemel**, eerder **Itte-re**, **< Ilte-re**, **< Ille-te**, afleiding “mit *t*-Bildung”, i.p.v. “mit *m*-Suffix” bij D**imele**, **< Ille-me**. **Ille-te** werd elders tot de klankomwisseling **Ittele**, **Ittel**.

De **6** plaatsen **Ussel** in Frankrijk waren in oorsprong **Ulle-se**, **> Ussele**.

Nogmaals, “**Uelzen (Ülzen),** 10. Jh., **an der Ilmen-au**, **Ullis-husen**, **Ulle-sen** (**Ullessen**, **Ulles-heim**), **Ulles-husen**” (zie Köbler), is **zuiver overgeleverd**, **niet geworden tot Usselen**, **Usseln**. De naam is immers eerder ontstaan uit Ullis-husen. **Il-me** is **< Ille-me**, **> Immele**.

“D**utilen-brunnin**, 10. Jh., bei Mersch in Luxemburg” (zie Köbler), was eertijds **Uli-ten-brunnin**, afleiding “mit **t**-Bildung”, **> Utilen-brunnin**. Enz. Er zijn veel van zulk soort namen. Zie voor meer: Köbler.

Terug naar Uppel:

Vergelijk **Uppel** in de **Groote Waard** met **“Ulpe-bach**, **zijstroom van de Rijn**, via Agger en Sieg, “mit Grundform **Ula-pa**” (zie *Deutsches Gewässernamenbuch* van Albrecht Greule).

Ula-pa werd in de **Groote Waard** tot de klankomwisseling **Uppala**, waarna **Uppele**, **Uppel**. Nogmaals **Ula-pan** werd tot de klankomwisseling **Uppalan**, "**Upplan**, wüst bei **Zutphen** in **Gelderland**" (zie Köbler).

"**Uple-ward** bei Emden, 10. Jh., (Kirchdorf)" (zie Köbler), was in oorsprong **Uppele-ward**, de klankomwisseling van **Ulle-pe-ward**, genoemd naar **Ulle-*apa***, **Ulle-'*stroom'*.**

"**Up-wich**, 12. Jh., bei Ramsdorf bei Recklinghausen, **Uppeles-wic**" (zie Köbler), toont de klankomwisseling van **.....** **Ulle-pes-wic**. De huidige naam zou eigenlijk **Ulp-wich** moeten heten, naar de herkomst.

"**Up-wolde**, 10. Jh., im Meer versunken in dem Nordwesten, **Uppan-walda**" (zie Köbler), was in oorsprong **Ulpan-walda** (Ulpen-walde).

"**Uepl-inge**, 10. Jh., bei Seehausen bei Wolmirstedt, **Uppel-inga**, **Uppl-ingen**" (zie Köbler), was eertijds **Ulle-pe-inga**.

“**Upl-ingen**, 10. Jh., wüst bei Badersleben bei Oschersleben, **Uppel-inga**” (zie Köbler), was eertijds **Ulle-pe-inga**.

“**Eppel-hausen**, **9**. Jh., Kanton Zürich, **Appilin-husun** (868), **Appile-husa** (962)” (zie Köbler), toont de klankomwisselingen van **Alli-pe-husa** en ..... **Alli-pin-husun** “und im Ablaut damit” **Elle-pe-hausen**.

Al het **Ael-pe**, **Al-pe**, **Ol-pe**, **Ul-pe**, wijd verbreid, en **……...**
El-pe, **Eel-pe**, **Yl-pe**, **Il-pe**, wijd verbreid, zijn ontstaan uit **…….**

Ale-pe, **Alle-pe**, **Olle-pe**, **Ulle-pe** en **Elle-pe**, **Ele-pe**, **Eile-pe**, **Ille-pe**, overal geworden tot de klankomwisselingen **……..**

Apele, **Appele**, **Oppele**, **Uppele** en **Eppele**, **Epele**, **Eipele**, **Ippele**.

Zie de vele voorbeelden in al mijn onderzoeken.

Ulle-fe is > **Uffele**, **Uffel**, óók **Duffel**.

“**Eppel-dorf**, **9**. Jh., Kanton Diekirch in Luxemburg, **Oppilen-dorf**” (zie Köbler), toont de klankomwisselingen van **…….** **Olli-pen-dorf**, “und im Ablaut damit” **Elle-pe-dorf**.

Er is nog zó veel meer. Zie al mijn onderzoeken.

Olle-fe is geworden tot **Offele**, **Ofle**, zo ook tot **…….** **Dofle**, oude naam van **Duffel** aan de Nethe in Antwerpen.

“**Olfen**, 11. Jh., **nahe der Lippe**, bei Lüdinghausen, **Uflon**, **Uflan**” (zie Köbler), was eertijds **Ulla-fon** en **Ulla-fan** (**Ulle-fen**), de **stroom** waaraan **Olfen** is ontstaan, hier een **beek** van de **Lippe**, via **Stever** (niet zo ver van **Ulft**, 1136 **Ulfe-ta**, zie het *Lexicon* van Blok, ontstaan uit **Ulle-fe**, genoemd naar de ***stroom*** van de **Oude IJssel**), **……**

“op de *vlugste* en dan ook *vluchtigste* manier aangeduid, te doen gebruikelijk bij aardrijkskundige namen”, geworden tot het gemakkelijker in de mond liggende, de **klankomwisselingen** **Uffalon**, **Uflon** en **Uffalan**, **Uflan** (**Uffelen**, **Uflen**), en als zodanig, dus **VERMINKT**, in de bronnen opgetekend, 11e eeuw.

Nogmaals, “**Dubbel**, 11. Jh., **ein Fluss** auf dem Eiland-van-**Dordrecht** in Südholland, **Dubla**, **Duble**” (z. Köbler), was eertijds **Ulla-ba**, **> Ubbala**, **Ubla**, waarna uitgesproken als **Dubla**.

“De **vloed**, die in **1421 Dubbeldam** en **Dubbelmonde** verzwolg, heeft ook het oude bed van de **Dubbel** geheel onkenbaar gemaakt.
De geheugenis er van is echter, in het later gebouwde dorp **Dubbeldam** en de **Hofstede**

Dubbel-stein, tot de

huidige dag, bewaard gebleven.” (Zie Gilles Dionysius Jacobus Schotel.)

Vergelijk “**Dübel-stein**, 12. Jh.,

Kanton **Zürich**, D**uebe-stein**, später T**uobeln-stein**” (zie Köbler).
T**uobeln-** werd later tot T**obeln-** (zie hierna bij de hoofdpaats **Düben-dorf**).
Na de rivier de Dubbel in het *Geschichtliches Ortslexikon Deutschlands* van Gerhard Köbler volgen Dübel-stein en Düben-dorf.

De evoluties:

Ole-ben-stein, > Obelen-stein, > T**obeln-stein.**
Üle-be-stein, > Übele-stein, > D**übele-stein.**

D**uebe-stein** is de afgesleten vorm van **Uel-be-**, **Ül-be-stein.**

Vergelijk

T**obeln-stein** en D**übel-stein** met T**ubal-gowe**, 947, oude naam van D**uffel**, gouw in de streek van **Nijmegen** tot **Kleef** (zie Gysseling).

De evolutie:

Ula-ba-gowe, > Ubala-gowe, T**ubal-gowe.**

“D**üben-dorf**, 10. Jh., **an der Glatt** östlich **Zürichs** in (dem Kanton) **Zürich**, T**uobilin-dorf**, T**obiln-dorf**, T**übiln-dorf**” (z.Köbler), toont de klankomwisselingen van **Oli-bin-** en **Üli-bin-dorf**.

D**üben-dorf** is de afgeleten vorm van **Ül-ben-dorf**.

Dübendorf, met Ortsteil, Burg Dübelstein, is genoemd naar de ***stroom*** van de Glatt (67 km), 8e eeuw Glata, zijriver van de Rijn (via **Greifensee**).

Het nabije “**Uster**, **8.** Jh., **an dem Greifensee** in (dem Kanton) **Zürich**, **Uste-ra**, **Ustra** (775), **Huste-ra** (903), **Uste-re** (1260)” (zie Köbler), wijst op een oorspronkelijk **Ulste-ra**, **Ulstra**, **Hulste-ra** en **Ulste-re**, de afleiding “mit *st*-Bildung” van de stroomnaam **Ul (< Ulle).**

De herkomst van “D**üben** (Bad Düben), 11. Jh., **an der Mulde** an dem Südrand der Dübener Heide in der **Leibziger** Tieflandsbucht, in altsorbischer Zeit Siedlung an dem **Fluss-**übergang, Schifferort und Fischerort, D**ib-ni** (1012/1018), D**ybe-ne** (1220), D**iben** (1347)” (zie Köbler), is **Ilb-ni** (**Ilbe-ne**), **Ylbe-ne** en **Il-ben**.

Vergelijk “**Iben-thal**, 12. Jh., bei Freiburg in dem Breisgau, **Ipah** (5), **Iwa** s. bach, pach” (zie Köbler), eertijds **Il-ben-thal**, **Il-pah** en **Il-wa**.

Vergelijk ook “**Ibe-nes-husen**, 10. Jh., unbestimmt mit Bezug zu F**ulda**, vielleicht **Ips-heim**, **Ippi-nes-heim**” (zie Köbler), de afgesleten vormen van **Ilbe-nes-husen**, **Ilpi-nes-heim** en **Ilps-heim**. Zie mijn getekend kaartje p. **643**, **enz**., waarop nog zó veel meer TE ZIEN is.

“D**ubra**, **6**. Jh., **in den Main fliessenden** T**auber**, T**ube-ra**, T**uba-ra**” (zie Köbler), wijst op een oorspronkelijk **…….. Ulba-ra**, **Ul-bra**. (Speek uit Oelba-ra, Oebra.)

De T**auber** (130 km) is een **rivier** in **Zuid-Duitsland**, tussen Baden-Württemberg en Beieren, **zijrivier van de Main**, met oudste naam T**ubri** (zie internet), **< Ulbri**.

“D**ubra-gowi pagus**, **8**. Jh., **Taubergau um die Tauber**, T**ubar-gaoe**, T**uber-gewe**, Th**uver-gowe**” (zie Köbler), was eertijds **Ulbar-gaoe**, **Ulber-gewe**, …. **Ulver-gowe** en **Ulbra-gowi pagus**.

“T**ulba** (bzw. Th**ulba**), **8**. Jh., **ein Fluss** und Ort bei Hammelburg zwischen Fulda und Würzberg, T**ulba**, D**ulba**, T**ulbe**” (zie Köbler), is de oude **stroomnaam Ul-ba, Ul-be**.

“T**ulln** (Tulln **an der Donau**), **9**. Jh., nordwestlich **Wiens** in dem Tullnerfeld an der Donau und dem einmündenden Tullner Bach, D**ullo-na**, T**ulli-na**, T**ullo-na**, T**ul-na**” (zie Köbler), is de oude **stroom-naam Ullo-na**, **Ulli-na**, **Ulle-na**, **Ul-na**, **Ulle** “mit *n*-Suffix”.
De plaats is genoemd naar de ***stroom*** van de **Donau**, en zou eigenlijk **Ullen** moeten heten.

“**Die Herkunft des Namens Fulda ist noch ungeklärt**.”

De rivier de **Fulda** (220,4 km), zijrivier van de Weser, heeft dezelfde herkomst als de rivier **Lot** (481 km), zijrivier van de Garonne in Frankrijk.

Zie

“**Fulda**, **8**. Jh., **Fluss** und Ort, **Fulda, Fulta, Fulde, Uulda**, **Uelta**, **Vulda**, **Folda, Wulda, Olto**, **Voulda**, **Volda**” (zie Köbler).

Hier is sprake van de **oude stroomnaam Ulda**, **Ulta**, **Ulde**, **Uulda**, **Uelta**, **Olda**, **Oulda**, **Olto**.

Lot, zijrivier van de **Garonne**, **6e** eeuw **Ulda**, **7e** eeuw **Ulta**, **947 Oli-ti**, **10e** eeuw **Oltis**, **1201 Out (< Oult)** (zie internet), De naam van de rivier is “**Le Lot**, en occitan **Òlt** ou **Òut**” (**< Oult**). De rivier is 481 km. **Le Olt** werd bij **L’Olt** in de loop der tijden tot **Lot**, uiteindelijk **Le Lot**.

“**Oest-haus**, 12. Jh., bei Brackwede bei Bielefeld, **Osta-husun** (3), **Ost-hus**” (zie Köbler), was in oorsprong **…….. Olsta-husun** en **Olst-hus**, **Oelst-haus**, genoemd naar de **stroom**, **Ol**, waaraan de nederzetting is ontstaan, afleiding “mit ***st***-Bildung”. **Ward Van Osta** is een Vlaamse naamkundige.

“**Eppel-heim** (bzw. mundartlich **Ebele**), **8**. Jh., westlich Heidelbergs, **Ebbelon-heim** (771), **Eppilin-heim** (948), **Ebbelen-heim**, **Eppelen-heim**” (zie Köbler), toont de klankomwisselingen van **Elle-bon-**, **Elli-pin-**, **Elle-ben-** en **Elle-pen-heim**. Eble is de klankomwisseling van **Ele-be**.

“**Eppel-born**, 12. Jh., nördlich Saarbrückens, **Ypuli-niere** (um 1200), **Ippel-bure** (1293), **Yppul-burne** (1223), **Eppel-born** (1383)” (zie Köbler), toont de klankowisselingen van .....

Elle-pe-, **Ylu-pi-**, **Ille-pe-burne**.

“**Ebens-feld**, 8. Jh., bei Staffelstein, **Ebilis-felt**, **Ebeles-felt**” (zie Köbler), toont de klankomwisseling van **Eli-bis-**, **Ele-bes-felt**.

Uit Ebensfeld is de L weggevallen, eertijds **Eel-bens-**, **Eel-be-nes-feld**.

“**Ebels-bach**, **9**. Jh., bei Hassfurt in Unterfranken, **Ebalih-bechin**, **Ebil-bach**” (z.Köbler), toont de klankomwisseling van **Ela-bi-bechin**.

Ebels-bach zou eigenlijk **Ele-bes-**, **Eel-bes-bach** moeten heten, naar de herkomst. De Ebelsbach (15 km) stroomt door de gelijknamige plaats, zijstroom van de Rijn, via Main.

“**Ebs-dorf**, 11. Jh., bei Marburg, **Ebiliz-dorf** (3)” (zie Köbler), toont de klankomwisseling van ..... **Eli-biz-dorf**, **Ele-bes-dorf**. Uit Ebs-dorf is de L weggevallen, eertijds **Elbs-**, **El-bes-dorf**.

Door **Ebsdorf** stroomt de “**Ohm**, ein **Nebenfuss** de **Lahn**, **Ama-na**, **Ame-ne**” (z. Köbler), de afgesleten overgeleverde vorm van **Aelma-na**, ontstaan uit **Ala-ma**, elders > de **klankomwisseling** **Amala**, wijd verbreid, de oude **stroomnaam** **Ala**, “mit *m*-Suffix”, in de bronnen ook **Ola**, herkomst van de **Ohm**, eerder **Ohme**, < **Ohl-me**, < **Ole-me**, **Ola-ma**.

Nog een plaats Ebs-dorf:

“**Ebs-dorf**, 12. Jh., bei **Uelzen**, **Ebbe-kes-dorp**” (Köbler), was in oorsprong eertijds **Elbe-kes-dorp** en **Elbs-**, **Elbes-dorf**.
Een oude vermelding is ook **Ebe-kes-torp** (1196) (zie internet), < **Eelbe-kes-torp**.

Uelzen ligt aan de **Elbe-*stroom*** de **Ilmen-au**, 10e eeuw (zie Krahe) **Elman-au**, waaraan **Emmen-dorf**, 1006 **Elman-dorf**.

“**Emmen-dorf**, 11. Jh., b. **Uelzen**, **Imi-ni-thorp**, **Emman-thorpe**” (zie Köbler), aan de **Ilmen-au**, 10e eeuw (zie Krahe) **Elman-au**, toont de afgesleten vormen van **Ilmi-ni-torp** en **Elman-thorpe**, **Elmen-dorf.**

De bewoners van Emmendorf hebben in 2006 feestgevierd, dat hun plaats duizend jaar bestond. Maar met geen woord werd er gerept over het feit dat hun plaats eigenlijk Elmen-dorf zou moeten heten, naar de herkomst. Emman-thorpe ligt immers aan de Elman-au! Zie mijn onderzoek *Een reactie, en nog veel meer*, blz. 1 t/m 11.

“**Ebil-bach (rivus),** 12. Jh., unbestimmt mit Bezug zu **Bayern**, **Abele-bach**” (zie Köbler), toont de klankomwisselingen van **Ale-be-bach**, “und im Ablaut damit” **…….....** **Eli-be-bach**.

“**Abele-bach,** 11. Jh., der in die Nister fliessenden Wäschebach in Nassau” (zie Köbler), is de klankomwisseling van **Ale-be-bach**.

“**Abeli-ca, 8**. Jh., **Albe (ein Flussname) (Saar), Abli-ca, Ebli-ca**” (Köbler), toont de klankomwisselingen van **Ale-bi-ca**, “und im Ablaut damit” **Ele-bi-ca**.

“**Ibil-stete**, 10. Jh., wüst bei Jeinsen bei Springe, **Ibbil-stide** (um 969)” (z. Köbler), was eerder **Ibili-stete**, klankomwisseling van **Illi-bi-stete**.

Eves-hausen bij Dommershausen, 1264 **Evels-husin** (z. internet), eerder **Eveles-husin**, toont de klankomwisseling van **.....** **Ele-ves-husin**. De huidige naam is de afgesleten vorm van **.....** **Eel-ves-hausen**. De plaats is genoemd naar de ***stroom*** waaraan het is ontstaan, **Ele**, wijd verbreide oude **stroomnaam**, hier “mit *v*-Element”, de nederzettingsnaam. De plaats ligt tussen de Baybach en de Lützbach, zijstromen van de Mosel (Moezel) in Rheinland-Pfalz.

“**Avels-heim**, 11. Jh., bei **Molsheim**” (Köbler), was eerder **Aveles-heim**, de klankomwisseling van **Ale-ves-heim**.

Avelsheim heet op internet **Avols-heim**, immers ook bij **Molsheim** gelegen (3 km), in de Elzas, Bas-Rhin, 1051 **Avels-heim**, en in 1350 **Afels-heim**, eerder **Afeles-heim**, de klankomwisseling van **Ale-fes-heim**, genoemd naar de oude **stroomnaam Ale**, hier de **Bruche** die door Avelsheim stroomt, zijrivier van de **Rijn**, via de **Ill**.

“**Oevel,** 12. Jh., in (der Provinz) **Antwerpen**, **Ovelo** bzw. **Ovele**” (zie Köbler), toont de klankomwisselingen van ..... **Ole-ve**, **Ole-vo**, **Oele-ve**. Vergelijk de riviernaam **Ol-ve** in *Unsere ältesten Fluss-namen* van Krahe, p. 35.

Übel-bach in Oostenrijk, 13e eeuw **Ubil-bach** (zie internet), wijst op een oorspronkelijk **Uli-be-bach**, geworden tot de klankomwisseling ..... **Ubile-bach**, waarna **Ubil-bach**.

Doble-Zwaring in Oostenrijk, 1219 **Tobel** (z. internet), wijst op een oorspronkelijk **Ole-be,** geworden tot het gemakkelijker in de mond liggende ..... **Obele,** waarna T**obel**, D**oble**. De plaats is genoemd naar de ***stroom*** van de Kainach, die door Doble stroomt, een zijrivier van de Donau, via Drau en Mur.

Vergelijk **Duble,** oude naam van de **Dubbel** in de **Groote Waard**, vroeger ook aangeduid met **Dobbel**, **Doble**.

“**Dobel**, 12. Jh., bei Neuenburg, **Tobele** (3), **Dobil**” (z.Köbler), was in oorsprong eveneens **Ole-be**, **Oli-be**, geworden tot het gemakkelijker in de mond liggende, de klankomwisseling **Obele**, **Obile**, waarna aangeduid met **Tobele**, **Dobile**.

Vergelijk **Tobele** met **Tubal**-gouwe, oude naam van de **Duffel**, overstromingsvlakte tussen Nijmegen en Kleef, ontstaan uit **Ula-ba**, **> Ubala**, **Tubale.**

“**Tobelle**, 12. Jh., unbestimmt in Bayern, **Tobile**, **Tobele**, **Toubile**” (zie Köbler), toont de klankomwisselingen van **Oli-be**, **Ole-be**, **Ouli-be**.

“**Döbeln**, 10. Jh., in dem mittelsächsischen Hügelland, zwischen **Chemnitz** und **Dresden** und **Leipzig**, **Doblin**, **Dobelin**” (zie Köbler), toont de klankomwisseling van ..... **Ole-bin**.

De binnenstad van Döbeln ligt **op een eiland in de rivier de Mulde** (zijrivier van de **Elbe**), tussen de twee rivierarmen van de Freiburger Mulden, en dus naar die ***stromen*** genoemd.

Nogmaals “Bad **Düben**, 11. Jh., **an der Mulde**, **Dybene**, **Dieben**” (Köbler).

De herkomsten zijn **Ülbe-ne**, **Ylbe-ne** en **Ilbe-ne**.

Zie ook het meerdere bladzijden eerder besproken **Düben-dorf** in Zwitserland, aan de **Latt** bij Zürich, in oorsprong **Oli-bin**- en **Uli-bin-dorf**, gelegen náást **Dübel-stein**, eertijds **Üle-be-stein**.

“T**obel-heim**, unbestimmt mit Bezug zu Bayern” (zie Köbler), toont de klankomwisseling van **Ole-be-heim**.

“D**obbeln,** 12. Jh., b. Helmstedt, D**ebben-heim**” (zie Köbler), “Gemeinde Söllingen, Landkreis Helmstedt”, was in oorsprong **……. Olle-ben** (> **Obbelen**, **Obbeln**, waarna D**obbeln**), “und im Ablaut damit” **El-ben-heim**, < **Elle-ben-**.

“D**ebbe-rode**, 13. Jh., wüst südwestlich Wülferodes bei Hannover” (zie Köbler), wijst op een oorspronkelijk **Elbe-rode**.

“D**ebe-stein**, ? , unbestimmt mit Bezug zu Weissenburg im Elsass” (zie Köbler), wijst op een oorspronkelijk **Eelbe-stein**.

“D**ebo-ra** (!), ? , in Friesland mit Bezug zu Fulda” (zie Köbler), was eertijds **Eelbo-ra**, Eelbe-re. Zie ook “Debora (wrsch. 820), ligging onbekend, in “Fresia”, mogelijk in de omgeving van Den Andel, gem. Baflo (Groningen)” (zie *Lexicon* Blok).

“T**oba**, 12. Jh., bei Sondershausen, T**abe**-ha” (zie Köbler), wijst op een eertijds **Oolba** en **Aelba**, **Aelbe**.

“**Toppel**, 11. Jh., wohl an der Bielach in Niederösterreich, **Tobila-rin**” (zie Köbler), toont de klankomwisselingen van **…….** **Oli-ba** en **Olle-pe**, **> Obila** en **Oppele**, waarna **Tobila** en **Toppele**.

“**Oppeln** (bzw. Opole), 12. Jh., **an der Oder**, **Opol**, **Opul**, **Opole**” (zie Köbler), was eertijds **Olo-pe** en **Olle-pen**, geworden tot de klankomwisselingen **…….** **Opole** en **Oppelen**, **Oppeln**. De herkomst is **Ole-**, **Olle-*apa***, **Ole-**, **Olle-**‘***stroom’***.**

“**Oder**, 10. Jh., (**Fluss**), **Odo-ra**, **Odda-ra**, **Ado-ra**” (zie Köbler), polnisch **Odra**, lijkt mij in oorsprong **Ooldo-ra**, **Ool-dra**, **Olda-ra** en **Aeldo-ra**.
De 3 zijrivieren Bílá **Opa-va**, Středni **Opa-va** en Černá **Opa-va** lijken mij in oorsprong **Ool-pa-va**, **< Olo-pa**, afleiding “mit *v*-Element”.

“**Oders-bach**, 9. Jh., bei Weilburg **an der Lahn**, **Odi-nes-bach**” (zie Köbler), was in oorsprong **…….** **Ooldi-nes-bach** en **…….** **Oolders-bach**, **Oolde-res-bach**, beek van **Ool-de**, **< Ole-de**.

“**Topil-staine**, 12. Jh., unbestimmt mit Bezug zu Sankt Paul in Kärnten, s. stein Stein, Fels, Felsen” (z. Köbler), toont de klankomwisseling van **Oli-pe-staine**, **> Opile-**, **Topil-staine**.

Nogmaals:

Olsene aan de **Schelde-*stroom* de Leie** in **Vlaanderen**, bij **Zulte**, was in de 9e eeuw **Olfne**, in 1088 **Olsene**, in 1218 **Olsene**, in 1221 **Olsene**, in 1171 **Ulsene**, in 1220 **Olsne** (zie Gysseling). De nederzetting is genoemd naar de ***stroom***, waaraan het is ontstaan, **Olfe**, **Ol-*afa***, **Ol**-'***stroom***' en **Ol-se**, **Ol**-waterloop "mit *s*-Suffix".

Olsne kon hier bij zó veel Olsene niet tot Osne worden, maar elders altijd wél.

Ulsene werd bij **Ulsne** tot **Usne**, in de **Groote Waard** D**usne**, **rivier** en plaats D**ussen**.

"L'**Osne**, **affluent de la Marne**, 1140 **Ona**" (zie internet en "*Topo-nymie générale de la France*, E. Nègre), was eertijds **Oolna** en **Olsne**. Zie mijn kaartje p. **1258**.

Vergelijk **Olne** aan de **Maas**-*stroom* de **Vesdre** (Vesder), in 1243 **One** (zie internet), in oorsprong **Oolne** en **Olne**, genoemd naar de ***stroom***, waaraan de nederzetting is ontstaan, hier de Vesdre, in de provincie Luik, in het Land van Herve.

Alne, **Olne** is een wijd verbreide **Oud-Europese stroomnaam** (zie **Krahe**, *Unsere ältesten Flussnamen*, p. 36, bij "Mit *n*-Elementen sind gebildet **Alna**, **Olna**". **Olne** aan de **Vesdre** was in 1095 **Alno** (zie Gysseling). (Later volgen meer oude vermeldingen.)

"**De herkomst van Oss,** tot de late middeleeuwen gespeld als **Os**, en weer later, tot 1906, gespeld als **Osch**, ligt niet eenduidig vast." (Zie internet.)

"**De herkomst van Oss is duister**. Als de naam verband houdt **met het nabij gelegen Ussen** kan gedacht worden aan een oude waternaam" (zie *Nederlandse plaatsnamen, herkomst en historie*).

Ik weet al 25 jaar de herkomst: Olsne, **Olsene**, **met het nabij gelegen ……... Ulsne**, **Ulsene**, óók de herkomst van de **rivier Dussen** in de **Groote Waard**, in 1167 **Dusna**, in oorsprong **Ulsna** en **Ulsana**, op hetzelfde neerkomend als **Olsna** en **Olsana**. Het is 15 februari 2018 dat ik dit opschrijf. Wanneer gaan naamkundigen mijn werk bestuderen?

"**Os** bzw. **Osch**, **8**. Jh., in (der Provinz) **Nordbrabant**, pag. Texandria, **Osne**, **Oss**, **Osse** (nach F2-449) gehört der Name hierher **Osa**, **8**. Jh., unbestimmt im Nordwesten" (zie Köbler), was in oorsprong **…….. Olsna**, **Olsa** en **Oolsa,** in de loop der tijden "op de *vlugste* en dan ook *vluchtigste* manier aangeduid, te doen gebruikelijk bij aardrijkskundige namen", geworden tot het gemakkelijker in de mond liggende, **Osna**, **Ossa** en **Osa**, waarna **Osne**, **Osse** en als zodanig, dus **VERMINKT**, in de bronnen opgetekend.

Oss zou eigenlijk **Ols** moeten heten, naar de herkomst.

“**Oos**, 3. Jh. (oder) 8. Jh., bei Büdesheim bei Prüm **in der Eifel**, **Osa**, **Oss**, **Ausa-na** (3. Jh.)” (Köbler), heeft dezelfde herkomst, **Oolsa** en **Olsa**, > **Osa**, **Ossa**, waarna **Osse**, **Oss**, en **Aulsa-na**, **Oolsa-na**.

Oos zou eigenlijk **Ools** moeten heten, of **Ols**, naar de herkomst.

Vergelijk **Olsa**, **zijrivier** van de Drau. Aan de Drau ligt **Ols-ach**. Een **zijrivier** van de Drau is ook de **Ossi-acher-See**, verbredend tot een meer, afgesleten vorm van ..... **Olsi-acher-See**. ***Ache***, ***ach*** is ‘waterloop, beek’ (zie Krahe). Zie mijn kaartje p. **1267**.

“**Osann**, 12. Jh., bei Wittlich **in der Eifel**, **Osanna**” (zie Köbler), was in oorsprong **Oolsa-na**.

Osnan-brug-ensis, een oude naam van **Osna-brück,** was in oorsprong **Olsnan-brug-ensis**; en de huidige naam **Olsna-brück**.

“**Ose-lage**, 11. Jh., in (dem Kirchspiel) Lengerich bei Tecklenburg, **Osa-lage** **Osna-brück**, **Ase-lage** bei Bersenbrück?” (zie Köbler), toont de afgesleten vormen van **Oolsa-lage**, **Olsna-brück**, **Aelse-lage**.

Naast **Oss** ligt **Aals-voort**, < **Ales-voort**, genoemd naar een kleine ***stroom*** van de **Maas**, waaraan de nederzetting is ontstaan. Zie mijn kaartje p. **1257**.

Nogmaals:

“**Osna-brück**, **8**. Jh., **an der Hase**, **Asne-bruggi**, **Asen-bruggi**, **Osna-brugga**, **Asna-brug-ensis**, **Osnan-brug-ensis**, **Ossen-brücke**, **Osen-brugge**, **Asen-brug-ensis**” (zie Köbler), was in oorsprong **……..**

Alsne-bruggi, **Aelsen-bruggi**, **Olsna-brugga**, **Alsna-brug-ensis**, **Olsnan-brug-ensis**, **Olsen-brücke**, **Oolsen-brugge**, **Aelsen-brug-ensis**.

“Die Ahse ist ein 50 km langer Nebenfluss der Lippe.”
“**Ahse,** 12. Jh., Lippe und Assen? an der Lippe b. Beckum, **Asna**” (z. Köbler), was eertijds **Ahlse**, **Aelse** en **Alsna,** de samentrekking van **Alsa-na**.

Zeer nabij **Osna-brück aan de Hase** stroomt de **Opke-Bach**, **zijstroom van de Hase**, de afgesleten overgeleverde vorm van **Olpke-Bach**, beek van **Olpe-ke**, **Ol-*apa***, **Ol-‘*stroom’***. Zie mijn kaartje p. **1245**.

Vergelijk “**Olpke (Fluss),** ? , bei Brünninghausen, **Ala-pa, Ale-pe**” (zie Köbler, zie ook *Das Apa-Problem, Untersuchung eines westeuropäischen Flussnamentypus* van Heinrich Dittmaier, § 12), d.i. **Ala-*apa***, **Ale-‘*stroom’*,** verwant, met, in feite op hetzelfde neerkomend als **Ol-pe**, ontstaan uit **Olle-pe** (elders geworden tot de klankomwisseling **Oppele**, **Oppel**), **Olle-*apa***, **Olle-‘*stroom’*.** Zie kaartje p. **1245**.

Zie ook “**Ölper**, 11. Jh., bei Braunschweig, **Ala-bure** (2), **Ale-bure**” (z.Köbler).

Zie ook “**Olpe**, 14. Jh., bei Meschede, **Ole-pe**” (zie Köbler), elders ook geworden tot de klankomwisseling ..... **Opele**, **Opel**.

Zie ook “**Olpe**, 12. Jh.?, **an der Mündung der Olpe** in die **Bigge** in dem **Landkreis Olpe**, **Ole-pe**” (zie Köbler). Dit **Olpe** (10,3 km) is een zijrivier van de Rijn, via Ruhr, Lenne en Bigge in Sauerland, Nordrhein-Westfalen. Er is nog een **rivier Olpe** (15,4 km), zijrivier van de Lenne, via Hundem. Zie ook “**Olpe** s. Kürten, 13. Jh., östlich Kolns” (zie Köbler). Zie voor dit meerdere Olpe, mijn kaartje p. **1353**.

Ol-pe is in de bronnen ook **Ul-pe**, ontstaan uit **Olle-pe** en **Ulle-pe**, ook geworden tot de klankomwisselingen **Oppele**, **Oppel** en **Uppele**, **Uppel** in de **Groote Waard**.

“De **Alm** in de **Groote Waard** gaat vlak voor Nieuwendijk over in de **Uppelsche Gantel**.” Langs die ***stroom*** ligt **Uppel**, vroeger ook **Uppelschedijk** genoemd. De herkomst is **Ulle-pe**, **Ulle-*apa***, **Ulle-‘*stroom*’**, verwant mét, op hetzelfde neerkomend als:

Ulle-be, geworden tot de klankomwisseling **Ubbele**, **Dubbele**, **Duble**, herkomst van de **Dubbel** in de **Groote Waard**.

Ulpe-, **Ulpen-**, gevolgd door een tweede element, werd tot **Uppe-**, **Uppen-**, in de bronnen ook **Ubbe-**, **Ubben-**. Zie "**Uppen-berg**, 11. Jh., bei Münster in Westfalen, **Ubben-berg**" (zie Köbler). Enz.

Nogmaals:

"**Up-wich**, 12. Jh., bei Ramsdorf bei Recklinghausen, **Uppeles-wic**" (zie Köbler), toont de klankomwisseling van **…….. Ulle-pes-wic**. De huidige naam zou eigenlijk **Ulp-wich** moeten heten, naar de herkomst.

Nogmaals:

"**Upl-inge**, 10. Jh., wüst bei Badersleben bei Oschersleben, **Uppel-inga**" (zie Köbler), was eertijds **Ulle-pe-inga**, **Ulle-*apa***, **Ulle-**'*stroom'*, met suffix ***inga***.

Nogmaals:

"**Uple-ward** bei Emden s. Pleonuurd, 10. Jh., (Kirchdorf)" (z.Köbler), was eertijds **Ulle-pe-ward**, > **Uppele-ward**, **Uple-ward**.

Nogmaals:

"**Upplan**, 11. Jh., wüst bei **Zutphen**, in **Gelderland**" (zie Köbler), was eertijds **Ulla-pan** (**Ulle-pen**), > tot de klankomwisseling **Uppalan** (**Uppelen**), waarna **Upplan** (**Upplen**).

“**Up-wolde**, 10. Jh., im Meer versunken in dem Nordwesten, **Uppan-walde**” (zie Köbler), was in oorsprong **Ulpan-walde (Ulpen-).** De ‘huidige’ naam zou eigenlijk **Ulp-wolde** moeten heten, naar de herkomst.

“**Uppen-fleth**, 11. Jh., bei Haseldorf bei Steinburg” (zie Köbler), was in oorsprong **Ulpen-fleth**, ***flethe*** ‘waterloop in getijdengebied’, bij de **wijde mond** van de **Elbe** in Schleswig-Holstein, een weinig ten westen van **Hamburg**. (Spreek uit Oelpen-fleth.)

Zonder een tweede element:

Oppy in Pas de Calais was in de 12e eeuw meerdere keren **Ulpi** (2x), **Hulpi** (1x), **Huppi** (1x), **Vulpi** (2x), **Wulpi** (1x), **Wlpin** (2x), en **Opi** (1x) (zie Gysseling). De V en W gaan vaak vooraf aan oude stroomnamen.

Uit **Oppy**, **Huppi** en **Opi** is de **L** weggevallen, eertijds **Olpi**, **Hulpi** en **Oolpi**. Oppy (< Olpy) is genoemd naar de ***stroom***, waaraan het is ontstaan, hier de **Scarpe**, zijrivier van de **Schelde** (Escaut). Zie mijn kaartje p. **1354**.

Olper-becke is een zijstroom van de **Wupper**. De **rivier** de **Ulpe**, waaraan de nederzetting **Eulpe**, is een zijstroom van de Rijn, via Sieg, Agger en Wiehl, ook aangeduid met **Ülpe-bach**, ontstaan uit **Ulle-pe**. Zie mijn kaartje p. **1353**.

Zie ook “**Ulpe-nich**, 12. Jh., bei Zülpich bei Euskirchen, **Ulpi-aco**” (z. Köbler).

“**Übe-ri-brugg**, 12. Jh., unbestimmt mit Bezug zu Sankt Gallen, **Ubilen-brugge**” (zie Köbler), toont de klankomwisseling van **…….. Uli-ben-brugge**. De ‘huidige’ naam zou eigenlijk **Ülbe-ri-brugg** moeten heten, naar de herkomst.

“**Übers-bach**, 12. Jh., bei Fürstenberg in der Steiermark, **Ubils-bach**” (zie Köbler), toont de klankomwisseling van **Uli-bes-bach**, > **Ubiles-**, **Ubils-**. De huidige naam zou eigenlijk **Ülbe-res-bach** moeten heten, naar de herkomst.

“**Übers-scheid**, **8**. Jh., an dem Salenbach bei Wittlich in der Eifel” (zie Köbler), wijst dan op een oorspronkelijk **Ülbe-res**-‘**waterscheiding**’.

“**Ub-kirica**, 8. Jh., **eine Kirche in Wijk te Duurstede** in (der Provinz) **Utrecht**, **Uf-chirica** (2)” (Köbler), was eertijds mogelijk **Ulf-chirica** en **Ulb-chirica**, genoemd naar de ***stroom***, waaraan het is ontstaan, **Ulbe**, **Ulfe**, hier de Nederrijn.

Ik pak de draad weer op van 4 bladzijden eerder: **Osne**, enz. , **< Olsne**, **Olse-ne**.

Ossogne bij Thuillies, **Hainaut** (Henegouwen), 972 **Also-nie**, 1169 **Asu-nie**, **Ausognies** (zie Gysseling), was in oorsprong ook **…….** **Aelsu-nie** en **Oolso-nies**. Zie mijn kaartjes p. **1180** en **1181**. De huidige naam was **Olso-ne**, **Olse-ne**, elders bij **Olsne > Osne**.

Osnes aan de **Maas-*stroom*** de **Chiers**, waaraan ook **Oli-ze-sur-Chiers**, was in oorsprong **Olsnes**, de samentrekking van **Olse-nes**. Zie mijn kaartje p. **1258**.

Osny (**Osni**) aan de **Seine**-***stroom*** de **Oise**, waaraan ook **Ollen**-**court**, was eertijds **Olsny**. Zie mijn kaartje p. **1259**.

Osny was in 1099 **Oeny**, in 1249 **Ooni**-acus en **Ooni**-acum, waarna **Oony**, **Ony**, **Oni**, **Aulsny** en **Osny** (z.internet), afgesleten vormen van **Oelny**, **Oolni**, **Oolny** en **Olsny**. Zuiver overgeleverd is **Aulsny** (**Oolsny**).

De **Aunette**, ook een **zijrivier** van de **Oise**, via Nonette, was ca. 1004 **One**, 1163 **One**-**tam** en **Onne**-**te** (z. internet), eertijds **Oolne**, **Oolne**-**tam** en **Olne**-**te**. De **Aunette** was **Oolne**-**te**, **Aulne**-**te**.

De **Othain** (67 km) is een **zijrivier** van de **Maas**, via **Chiers**, waaraan de nederzetting **Othe**. De herkomst is **Ooltin**, met nederzetting **Oolthe**.

Aan de **Chiers** (127 km) ligt **Osnes**, eertijds **Olsnes**, de samentrekking van **Olse**-**nes**, zo ook de nederzetting **Oli**-**ze**-**sur**-**Chiers**. Zie mijn kaartje p. **1258**.

Vergelijk de **Othain** (< **Ool**-**tin**) met **Oli**-**ti**, 10e eeuw, en **Ol**-**tis**, 1202, oude namen van de **rivier** de **Lot** (“**Le Lot**, en occitan **Òlt**”), **zijrivier** van de **Garonne**, in de 6e eeuw ook **Ul**-**da**, en in de 7e eeuw **Ul**-**ta** (zie internet).

“**Affle-ville**, commune traversé par **L’Othain**”, was eertijds **Alle-fe-ville**, geworden tot de klankomwisseling **Affele-ville**, waarna **Affle-ville**, in oorsprong genoemd naar de ***stroom*** van de **Othain** (< **Ooltin**), **Alle-fe**, **Alle-*afa***, **Alle-**‘***stroom’***.

Vergelijk “**Affeln**, 12. Jh., bei Arnsberg, **Alfo-non**” (zie Köbler), in oorsprong **Alle-fen**, geworden tot de klankomwisseling **Affelen**, **Affeln**.

Olne in de **provincie Luik** was in 1095 **Alno**, in 1103 **Olne**, in 1147 **Olne**, in 1222 **Olne** (z. Gysseling), in 847 **Olis-na**, in 1190 **Hone**, in 1243 **One** (zie internet), genoemd naar de ***stroom*** waaraan Olne is ontstaan, hier de Vesdre, zijrivier van de Maas. Hone en One zijn de afgesleten vormen van **Hoolne** en **Oolne**.

Vergelijk **Oss**, 1205-1233 **Osse**, met **Osse** (120,3 km), ook een **zijrivier** van de **Garonne**, via **Gélise**, eertijds **Ol-se**.

Vergelijk nogmaals **Lot**, **zijrivier** van de **Garonne**, 6e eeuw **Ul-da**, 7e eeuw **Ul-ta**, 947 **Oli-ti**, 10e eeuw **Ol-tis**, 1207 **Out** (zie internet), afleiding “mit ***t***-Bildung” in plaats van “mit ***s***-Suffix”. Le Olt werd bij L’Olt tot Lot. Out was eertijds Oult.

Nogmaals “**Hulse-res** (inc. en Tournaisis), 1198 **Hulsie-res**, ca. 1175 **Hulsie-res**, 1190 **Ossie-res**” (zie Gysseling), was eertijds ook **Olsie-res**. Zie mijn kaartje p. **1423**.

Nogmaals:

Ossen-drecht, 812 **Osne** (zie Dr. J. de Vries), 1187 **Ossen-dreth**, was in oorsprong **Olsne** (de samentrekking van **Olsene**), en in oorsprong **Olsen-dreth**, ***dreth*** ‘plaats van overgang, veer’, van de ***stroom*** waaraan het is ontstaan, **Olse**, **Ol**-waterloop “mit *s*-Suffix”, hier de **Wester-Schelde**.

Aan de **Schelde-*stroom*** bij **Gent** ligt ook **Olsene**, vóór 1226 **Olfne** (2) en **Olfna** (3), (zie Gysseling).

Aan de **Schelde-*stroom*** de **Leie** bij **Zulte** ligt ook **Olsene**, vóór 1226 **Olfne** (2), **Olsene** (3), **Ulsene** (1), **Hulsene** (1), **Olsne** (1) en **Olfna** (3), (zie Gysseling).

Vergelijk **Hulse-ne** met **Hulsie-res** (inc. en **Tournaisis**), 1190 **Ossie-res** (zie Gysseling), eertijds **Olsie-res**, ook hier genoemd naar de ***stroom*** van de **Schelde** bij **Doornik** (Frans **Tournai**).

Oss, "met oudere vorm **Osne**" (zie dr. J. de Vries), eerder aangeduid met "**Os** bzw. **Osch**, **8**. Jh., in **Nordbrabant**, **Osne**, **Oss**, **Osse**" (zie Köbler), was in oorsprong **Olsne**, samentrekking van **Olsene**, in de bronnen ook **Ulsene**, in de loop der tijd geworden tot **Ussene**, **Ussen**, deel van **Oss**.

Zie *Nederlandse plaatsnamen, herkomst en historie*: "De betekenis van **Oss** is duister. Als de naam verband houdt met het nabijgelegen **Ussen** kan gedacht aan een **oude waternaam**."

Oss en **Ussen** zijn in oorsprong genoemd naar de ***stroom*** van de **Maas**, stroomafwaarts met **zijrivier** de **Dussen**, in **1156 Dusne**, < **Ulsne**, op hetzelfde neerkomend als …….. **Olsne**.

Zie *Nederlandse plaatsnamen, herkomst en historie*: **Dussen**, 1156 **Dussan**, 1305 **Dusne**, 1465 **Dussen**; wel in verband gebracht met ***does*** 'minderwaardig hout, struikgewas', maar tegenwoordig ook beschouwd als een **oude waternaam**, misscien gevormd met een stamvormend suffix **-n-** bij de germ. wortel ****pus-*** 'lawaai' (vergelijk duits ***tosen*** 'tieren, tekeer gaan') Dus: het woelende water?" **Dussen** is genoemd naar de **rivier** de **Dussen**.

D**ussen**, 1156 **Dussan** (zie *Nederlandse plaatsamen, herkomst en historie*), "12. Jahrhundert **Dusna**" (z.Köbler) wijst op een eerder aangeduid **Us-sa-na**, ... **Us-na**, < ..... **dé Ul-sa-na**, **dé Uls-na**, een **rivier** in de **Groote Waard**.

Vergelijk de nederzetting "**Us-nen**, 11. Jh., wüst bie Erwitte bei **Lippstadt**, **Us-se-na**, **Us-ne**" (z.Köbler), afgesleten vormen van **Ul-se-na**, **Uls-ne**, op hetzelfde neerkomend als **Ol-se-na**, **Ols-ne**, **zó duidelijk** in de loop der tijd geworden tot **Osne**.

D**ussen**, 1305 D**usne**, heeft dezelfde herkomst als ..... "**Ussen**, 11. Jh.?, **Usne**, wüst südöstlich **Lippstadts** zwischen Rixbeckerfeld und Bökenförder Warte beiderseits der Weihe bei Soest" (zie Köbler).

De **rivier** en plaats D**ussen** zou eigenlijk **Ulsne**, **Ulsene** of **Ulsen** moeten heten, naar de herkomst.

“**Uelsen**, 12. Jh., nordwestlich **Nordhorns** bei **Bentheim**, **Uelse-ten**, **Ulsnen**, **Ulsen**” (z. Köbler) is **zuiver** overgeleverd.

“**Usnen**, 11. Jh., wüst bei Erwitte bei **Lippstadt**, **Us-ne**, **Usse-na**” (zie Köbler), is **verminkt** overgeleverd.

Ook “**Uelzen (Ülzen)**, 10. Jh., **an der Ilmenau bei Lüneburg**, **Ullis-husen**, **Ulle-sen**, **Ulsen** (1295)” (zie Köbler), is **zuiver** overgeleverd.

Ana, **Ona**, **Onna**, **Unna** en **Enna**, **Ena**, **Yna**, **Ina**, **riviernamen**, waren in oorsprong **…….....**

Aelna, **Oolna**, **Olna**, **Ulna** en **Elna**, **Eelna**, **Ylna**, **Ilna**, ontstaan uit **……..**

Ala-na, **Ola-na**, **Olla-na**, **Ulla-na** en **Ella-na**, **Ela-na**, **Yla-na**, **Ila-na**.
Zie mijn *Getekend Onderzoek* en mijn laatste onderzoeken op mijn website.

Ulsna werd tot **Usna**, in de **Groote Waard** **Dusna**.

“**Unna**, 11. Jh., an dem Haarstrang in dem östlichen **Ruhrgebiet** bei Hamm, Unna, **Wasser**, **Fluss**, s. **Onna**” (z.Köbler), was eertijds **Ulna** en **Olna**, bij **Ulsna** en **Olsna** in de loop der tijd geworden tot **Usna** en **Osna**.

Deze plaats **Unna** ligt náást **Uhlen-brock**, aan dezelfde ***stroom***, een stroom van de **Lippe**. Zie mijn kaartje p. **1395**.

De **Olna**, een **zijrivier** van de **Dijle** in België, nu met **Orne** aangeduid (zie **Krahe**, *Unsere ältesten Flussnamen*, p. 36: “Mit *n*-Elementen sind gebildet **Olna > Orne**, Nebenfluss der Thil in Belgien”), werd bij **Olsna** tot **Osna**, herkomst van **Osna-brück**, **Osne**, zijrivier van de Marne, van **Oss**, 8e eeuw **Osne** (zie Köbler), van **Ossen-drecht**, 812 **Osne** (zie De Vries), van **Osnes** aan de Maas-stroom de Chiers, **enz**.

De wijd verbreide **riviernaam Alna** (zie **Krahe**, *Unsere ältesten Flussnamen*, p. 36: “Mit *n*-Elementen sind gebildet **Alna > Alle**, Fluss in Ostpreussen; **Alna**, Fluss in Litauen”, en maar rivieren **Alne** in Groot-Brittannie, zie prof. **Nicolaisen**, en nog veel meer **Alne** in mijn onderzoeken), werd bij de afleiding **Alsna** tot **Asna**, zoals de vroegere aanduiding van de **Lippe** (zie Gysseling), van **Asna-brugga**, oude naam van **Osna-brück**, **enz**.

De **rivier** de **Orain** (39 km), zijrivier van de **Doubs**, 914 **Unna**, 922 **Onna**, 1329 **Orain** (zie het internet) **(< Olrin),** was in oorsprong **Ulna** en **Olna**, elders bij de afleiding **Olsna** en **Ulsna** geworden tot **Osna** en **Usna** én **Dusna**, in de **Groote Waard** bij **Dordrecht**, **zijrivier** van de **Maas**.

Onoz aan de **Maas**-*stroom* de **Orneau** bij **Namen**, 1067 **Olnon** (zie Gysseling), toont de afgesleten vorm van **Oolnoz** (**Oolnes**). Zie kaartjes p. 1263, 1399.

"**Osann**, 12. Jh., b. Wittlich in der Eifel, **Osanna**" (z.Köbler), was in oorsprong **.....** **Oolsa-na**, op hetzelfde neerkomend als **Olsa-na**, **Olsene**, gelegen aan de **Leie**-***stroom*** in **Vlaanderen**, vóór 1226 **Olfne**, **Olsene** **(3x)** én **Olsne** (zie Gysseling), **óveral elders geworden tot .....** **Osne**.

Onnen bij Groningen, 1233 **Hunne**, 1332 **Unne**, 1358 **Onna** (zie *Nederlandse plaatsnamen, herkomst en historie*), was in oorsprong **.....** **Olnen**, **.....** **Hulne**, **Ulne** en **Olna**, genoemd naar een ***stroom*** vam de **Hunze**, 1309 **Hune-sa**, eertijds **Huulne-sa**. Zie mijn kaartjes p. 863, 1397 en 1409. Vergelijk **Olnen** met **Olnon** aan de Orneau bij Namen.

Vergelijk **Hulne** met "**Hulnen**, 11. Jh., unbestimmt mit Bezug zum Niederrhein" (zie Köbler), op hetzelfde neerkomend als **Ulnen**.

Onna bij Steenwijk in Overijssel, 1313 **Unne**, 1441 **Unninge**, 1446 **Unna** (z. *Nederlandse plaatsnamen, herkomst en historie*), was in oorsprong **……** **Olna**, **Ulna**, **Ulne** en **Uln-inge**.

Zie ook "Onna, 15. Jh., bei Steenwijk in Overijssel, Unna, Onna" (zie Köbler).

Nogmaals **Olna** en **Ulna** werden bij de afleiding **Olsna** en **Ulsna** tot **Osna** en **Usna**, in de **Groote Waard** bij Dordrecht **Dusna**.

"**Olna**, **Nebenfluss** der Thil in Belgien" (zie **Krahe**, *Unsere ältesten Flussnamen*, p. 36) werd bij de afleiding **Olsna** tot **Osna**, waarna **Osne**, wijd verbreid, o.a. een **zijrivier** van de **Marne**.

"**Ahse**, 12. Jh., **Lippe** und **Assen**? **an der Lippe** bei Beckum, **Asna**" (zie Köbler), was in oorsprong **Alsna**, ontstaan uit **Alsa-na**.

Ahse was in oorsprong **Ahl-se**, **Ael-se**, **Ael-sa**.

"**Asna**, **anderer Name der Lippe**, 10 -11. Jh." (zie Gysseling), was eertijds **Alsna**, samentrekking van **Alsa-na**, zoals **Alsi-na**, ca. **644**, oude naam van de **Aleine** (zie Gysseling), zijrivier van de **Maas**, via **Semois**. Zie mijn kaartjes p. **894** en **967**.

Zie ook “**Assen**, 12. Jh., in **Lippetal**, **Asna**, **Asne**” (zie Köbler), in oorsprong **Alsna**, **Alsne**, ontstaan uit **Alse-ne**.

“**Essen**, 12. Jh., in **Westflandern**, **Esna**, **Esne**” (zie Köbler), was in oorsprong **Elsna** en **Elsne**, ontstaan uit **Elsa-na** en **Else-ne**.

Vergelijk “**Elna**, ein **Nebenfluss** der **Maas** im Dép. Meuse, 940 **Helna**, jetzt **ruisseau d’Esnes**” (zie **Krahe**, *Unsere ältesten Flussnamen*, p. 37), in oorsprong **Elsnes**.

“**Ise**, **8**. Jh., ein **Nebenfluss** der **Aller** bei Gifhorn, **Ysna**” (zie Köbler), was in oorsprong **Ylsna**, ontstaan uit **Ylsa-na**. De Ise zou eigenlijk **Ilse** moeten heten, naar de herkomst.

“**Isen**, **8**. Jh., ein **Nebenfluss** des **Innes**, **Isa-na**, **Isna**, **Ysa-na**” (zie Köbler), was in oorsprong **…….. Ilsa-na**, **Ilsna**, **Ylsa-na**. De Isen zou eigenlijk **Ilsen** moeten heten, naar de herkomst.

De **Donau**-*stroom* de **Inn**, voorheen **Ina** (enz.), (zie Köbler), was eertijds **Ilna**, ontstaan uit **Ila-na**.

“**Iwoine,** 10. Jh., ein **Nebenfluss** der **Lesse** in **Namur**, **Isna**” (zie Köbler), was in oorsprong **Ilsna**, ontstaan uit **Ilsa-na**. Iwoine moet worden gespeld als **Iwoigne**, zijrivier van de **Maas**, via **Lesse**.

“Le **ruisseau d’Ossogne** est un cours d’eau de Belgique, affluent du Hoyoux faisant partie du bassin versant de la **Meuse**.”

Zie Gysseling: **Ossogne**, bij Thuin, Hainaut (Henegouwen), 972 **Also-nie**, 1169 **Asu-nie**, 1177 **Ausognies**. Asu-nie, Ausognies en de huidige naam Ossogne zijn de afgesleten overgeleverde vormen van **……. Aelsu-nie**, **Oolso-nies** en **Olso-ne** (**Alse-ne**, **Aelse-ne**, **Oolse-ne**, **Olse-ne**). Zie mijn kaartjes p. 1180, 1181 en 1263.

Osne, een **zijrivier** van de **Marne**, was eertijds **Olsne**, eerder **Olsna**, ontstaan uit **Olsa-na**, op hetzelfde neerkomend als **Ulsa-na**, geworden tot **Ussa-na**, **Usna**, in de **Groote Waard** bij **Dordrecht** (in 1421 overstroomt tijdens de **Sint-Elisabethsvloed**), ook de herkomst van de **Maas-*stroom*** **Dussa-na**, **Dussan** **(1156)** **Dusna** **(1167)**.

Nogmaals, **Olsne** is ook **zuiver** overgeleverd. Zie **Olse-ne** aan de **Schelde-*stroom*** de **Leie** bij **Zulte**, 9e eeuw **Olfne**, 1088 **Olse-ne**, 1218 **Olse-ne**, 1221 **Olse-ne**, 1171 **Ulse-ne**, 1220 **Olsne** (zie Gysseling), de samentrekking van **……** **Olse-ne**.

Nogmaals **Oss**: “**Os** bzw. **Osch**, **8**. Jh., in **Nordbrabant**, **Osne**, **Oss**, **Osse**” (Köbler), was eertijds **Olsne**, ontstaan uit **Olse-ne**, in de bronnen óók **Ulsene**, geworden tot ..... **Ussene**, **Ussen**, **deel van Oss**, eertijds genoemd naar de **stroom** van de **Maas**, ook het geval met het **nabije** **Dussen** stroomafwaarts, zijstroom (en plaats) van de **Maas** in de **Groote Waard**.

Nogmaals, “**Ossen-drecht** in **Noordbrabant** heette in 812 **Osne**” (zie dr. J. de Vries in zijn *Woordenboek der Noord- en Zuidnederlandse plaatsnamen*), eertijds **Olsne**, ontstaan uit **Olse-ne**, bij **Olsen-drecht** geworden tot **Ossen-drecht**, ook (zie internet) aangeduid met **Usse-drecht**, eertijds **Ulse-drecht**.

Ossen-drecht was in 1187 **Ossen-dreth** (zie *Nederlandse plaatsnamen, herkomst en historie*), eertijds genoemd naar de ***stroom*** van de **Wester-Schelde**, ***dreth*** ‘plaats van overgang’, met, stroomopwaarts in **Vlaanderen** 2 plaatsen **Olsene**, voorheen **Olfne**, **Olsne** en **Ulsene**.

Vergelijk **Osch**, vroegere aanduiding van **Oss**, met “**Osch-owa, 8**. Jh., bei Zabern” (zie Köbler), eertijds **Olsch-owa**.

“**Ossen-dorf**, 10. Jh., bei **Köln**, **Ossen-thorp**, **Ossin-dorp**, **Dossen-dorp**” (zie Köbler), was eertijds **Olsen-thorp**.

“D**uzze-heim,** 13. Jh., unbestimmt mit Bezug zu Nassau?” (zie Köbler), wijst volgens mij op een oorspronkelijk **d’Ulze-heim**. (Elders wordt **Ulsen** in de bronnen ook geschreven als **Ulzen**.)

“**Osen-dorf,** 10. Jh. (nach F2-450) vielleicht bei Ammendorf, **Osunna**” (Köbler), was eertijds **Oolsu-na** en **Oolsen-dorf**.

Zie Köbler: “**Ossen-beck**, **9.** Jh., nordwestlich Drensteinfurts bei Lüdinghausen, **Ohsa-no-beki**”, was eertijds **Ohlsa-no-**, **Oolse-ne-beki**. Ossen-beck was eertijds Olsen-beck.

“**Ossen-heim**, **9**. Jh., bei Friedberg in der Wetterau, **Oschen-heim**, **Osen-heim**, **Ussen-heim**” (Köbler), was eertijds **Olschen-heim**, **Oolsen-heim**, **Ulsen-heim** en **Olsen-heim**.

“**Ose-de**, **9**. Jh., wüst bei Gronau, **Asi-thi**, **Asi-the**, **Ose-the**” (Köbler), was eertijds **Aelsi-the** en **Oolse-the**, **Oolse-de**.

“**Öse-de**, 11. Jh., (Dorf und Kloster **Ösede**) bei Iburg, **Asi-thi**, **Ase-dhe**, **Ese-the** (**Osi-di**, **Ose-the**)” (zie Köbler), was eertijds **Aelse-dhe**, **Öolse-de**, “und im Ablaut damit” **Eelse-the**.

“**Ossenz-hausen**, 12. Jh., bei Pfaffenhofen, **Asins-husen**” (zie Köbler), was eertijds **Olsenz-hausen** en **Aelsins-**, **Aelsi-nes-husen**.

“**Unnen-heim** (nach F2-1130) nach Harster s. **Ohn-heim**, **8**. Jh., bei Erstein” (zie Köbler), was eerder **Ohne-heim**, eertijds **Ohlne-**, **Oolne-heim** en **Ulne-**, **Ulnen-heim**.

Zie **Olne** aan de **Maas**-*stroom* de **Vesdre**, 1243 **One**, < **Oolne** (zie eerder).

“**Ostar-burge**, **9**. Jh., zwischen **Hameln** und Rehme **an dem rechten Ufer der Weser**, **Aster-burgi**” (zie Köbler), was in oorsprong **Olstar-burge** en ..... **Alster-burgi**.

“**Ospern**, 11. Jh., bei Redingen in **Luxemburg**, **Usperna**” (zie Köbler), was eertijds **Ols-per-na** en **Uls-per-na**. **Ols-pe** en **Uls-pe** is **Ols-*apa*** en **Uls-*apa***, **Ols**-‘*stroom’* en **Uls**-‘*stroom’*.

“**Uss-bühl** s. **Uspo**, 12. Jh., Ussbuhl? nach F2-1157 unbestimmt mit Bezug zur **Schweiz**” (z.Köbler), was eertijds **Uls-bühl** en **Uls-po**, d.i. **Uls-*apo***, **Uls**-‘stroom’.

“**Ussen-burg**, 12. Jh., bei Heimsen bei Minden, **Utzen-burg**” (zie Köbler), was eertijds **Ulsen-burg** en **Ultzen-burg**.

“**Ussen-dorf**, 12. Jh., unbestimmt mit Bezug zu Bayern” (z.Köbler), was eertijds **Ulsen-dorf**.

Ussen-berg “am **Forggensee** Region **Allgau**” bij Rosshaupten, ten z.w. van Kempten en ten o. Van Konstanz (zie internet), was eertijds **Ulsen-berg**. “Der Name **Ussenberg** ist erstmals 1316 erwähnt.” “In manchen Quellen wird auch der Name N**ussen-burg** oder Brenberg verwendet.”

Ussen-ried in Dietmansried "im Kreis **Oberallgäu"**, ten zuiden van **Kemten** (zie internet), was eertijds **Ulsen-ried**.

"**Uster**, **8**. Jh., **an dem Greifensee** in (dem Kanton) **Zürich**, **Uste-ra**, **Ustra**, **Uste-re** (**Hulste-ra**, **Uste-ro**)" (zie Köbler), was in oorsrong **Ulste-ra**, **Ulstra**, **Ulste-re** (**Hulste-ra**, **Ulste-ro**), **Ul** met de afleiding "mit *st*-Bildung". **Uster** zou eigenlijk **Ulster** moeten heten, naar de herkomst.

Zuiver overgeleverd is "**Ulster**, **9**. Jh. **ein Nebenfluss der Werra**, **Ulstra**, **Hulstra**-ha" (zie Köbler). Ulster (57 km) is een zijrivier van de Weser, via Werra. Zie mijn kaartje p. **1393**, alwaar nog meer TE ZIEN is, zoals trouwens op alle kaartjes het geval, met vele plaatsnamen in Nederland en België.

Een **zijstroom** van de **Ulster** is de **Habel-bach**, waaraan de nederzettingen **Habel** en **Habelen-berg**.

De herkomst is **Hale-be**, **Ale-be**, geworden tot de **klankomwisseling Habele**, **Abele**. Zie het meerdere **Abele** in mijn onderzoeken, zo ook in dit schrijven.

"**Habelen-berg** (oder **Habel-berg**?), 11. Jh., westlich **Tanns** bei Margretenhaun bei F**ulda**" (zie Köbler), toont de klankomwisseling van **Hale-ben-berg**. Hierna kom ik op de plaatsen **Thann** terug.

Habele, **< Hale-be**, brengt mij bij de **rivier** de **Havel** bij **Berlijn**. Zie ook mijn onderzoek *De herkomst van Nifterlaca, en nog veel meer*, blz. **163**.

“Havel, **8**. Jh., ein **334 Kilometer** langer **Nebenfluss der Elbe u.a. in Berlin**, **Habola** (**789**), **Habala**, **Havela** (**981**), **Obula** (**1204**), **Havele** (**1394**)” (zie Köbler), toont de **klankomwisselingen** van **……..**

Halo-ba, **Hala-ba**, **Hale-va**, **Hale-ve** en **Ole-ba**, **……..**

in wezen ook **Abola**, **Abala**, **Avela**, **Avele**, de klankomwisselingen van **Alo-ba**, **Ala-ba**, **Ale-va**, **Ale-ve**, hetzelfde als **Ole-ba** (**Ale** is in de bronnen immers ook **Ole**), geworden tot de klankomwisseling **Obula**, dat bij **Olle-ba** en **Ulle-ba** evolueerden tot de klankomwisselingen **Obbela** en **Ubbela**, waarna **Obla** en **Ubla**, in de **Groote Waard** bij **Dordrecht** > **Dobla** en **Dubla**,

oudste naam van de **rivier** **Dubbel**, in oude geschriften **Dobbel**. De **Dubbel** zou eigenlijk **Ullebe** of **Ulbe** moeten heten, naar de herkomst.

Ülle-ben, ook **Uele-ben** gespeld, is een plaats in **Thüringen**. Zie Köbler: "**Ülle-ben**, 12. Jh., bei **Gotha**, **Uvelei-ben**." Uvelei wijst op een klankomwisseling van **Ule-ve**, met **-ben** erbij dubbelop. "Die erste urkundliche Erwähnung **Uellebens** ist für das Jahr **874** belegt."

"**Überi-brugg**, 12. Jh., unbestimmt mit Bezug zu Sankt Gallen, **Ubilen-brugge**" (zie Köbler), toont de klankomwisseling van ..... **Uli-ben-brugge**. De huidige naam is de afgesleten vorm van **Ülbe-ri-brugg**.

"**Übers-bach**, 12. Jh., bei Fürstenfeld in der Steiermark, **Ubils-bach**" (zie Köbler), eerder **Ubiles-bach**, toont de klankomwisseling van ..... **Uli-bes-bach**, 'beek van **Ule-be**' (**Ulle-be**).

"**Über-scheid**, **8**. Jh., an dem Salenbach bei Wittlich in der Eifel" (zie Köbler), was eertijds **Ül-ber-scheid**, dat is 'waterscheiding van **Ül-be**, < **Ule-be**, **Ulle-be**'.

"**Ovel-gönne**, 16. Jh., in Hehlen bei Holzminden, **Übel-gönne**" (zie Köbler), was eertijds **Üle-be-**, **Ole-ve-gönne**, geworden tot de klankomwisselingen **Übele-**, **Ovele-gönne**, op hetzelfde neerkomend als ..... **Üffele-**, **Ofele-**, de klankomwisselingen van ..... **Üle-fe-**, **Ole-fe-**.

Ulla-va (gemeente Kokkola) is een plaats in **Finland**, gelegen aan een **rivier** die stroomt naar de nabije Botnische Golf, nu deel van een gebied dat vroeger deel van Zweden was. Aan de Botnische Golf in Zweden ligt **Ul-vön**. (Er is nog zoveel meer.)

In de provincie **Antwerpen** werd **Ulla-fa,** de ***stroom*** van de **Nethe**, tot de klankomwisseling **Uffala**, **Ufla,** waarna **Dufla,** oude naam van **Duffel,** op hetzelfde neerkomend als **Dubla,** oudste naam van **de Duffel** of **Duffelt** bij Nijmegen en de **rivier** de **Dubbel** in de **Groote Waard**, in de bronnen ook **Dubbelt**.

Zie "**Duffel,** 11. Jh., in (der Provinz) Antwerpen an der Nethe, **Dufla**, **Dofle**" (zie Köbler).

Namen in **Zweden**, zuiver overgeleverd, én bijna zeker < (ontstaan uit), zoals elders in Europa: **Ullu-vi** is een plaats in **Zweden** (ook de naam van een stadion in Göteborg), zo ook **Ul-ves-torp**, **Olof-ström**, **Ölsta** (vgl. **Olst** aan de IJssel, voorheen **Holsta**; vgl. ook **Ward Van Osta**, Vlaamse naamkundige, **< Olsta**), **Ols-torp**, **Öllö-sa** (**Ollo-so** werd tot **Ossolo**, **Oslo**), **Immeln** (**< Ille-men**, **Ille** "mit *m*-Suffix", **> Immelen**), **Immen** (**< Ilme-ne**, **> Imme-ne**), **Ene-by** (**< Eelne**, **< Ele-ne**), **Ena-fors** (**< Eelna**, **< Ela-na**), **Ava** (**< Ael-va**, **< Ala-va**), **Anne-löv** (**< Alne-löv**), **Amme-näs** (**< Alme-näs**), **Amli-den** (**< Alle-mi**, **> Ammeli**, **Amli**), **Älme-stad**, **Älme-boda**, **Alle-rum**, **Ale-bo**, **enz**., Oud-Europese stroomnamen.

Plaatsnamen in **Noorwegen**: **Ofte** (< **Olfte**, **Olfe-te**, zoals **Ochten** aan de Waal, 1200 **Ofte**, < **Olfte** en **Olchte-ne**), **Ona** (< **Oolna**, < **Ola-na**), **Onar-heim** (< **Oolnar-heim**), **Osa** (< **Oolsa**, < **Ola-sa**), **Ose** (< **Oolse**, < **Ole-se**), **Oslo** (< **Ollo-so**, > **Ossolo**, **Oslo**), **Osnes** (< **Olsnes**, **Olse-nes**, zoals overal elders), **enz**., Oud-Europese stroomnamen.

Ulla en **Åelva** (> **Ava** in Zweden) zijn **rivieren** in **Noorwegen**.

Ulla-fa werd tot **Uffala**, **Ufla**, **Dufla**, oude naam van **Duffel** aan de Schelde-***stroom*** de **Nethe** in de provincie **Antwerpen**.

“**Uchil-bruccun**, 12. Jh., unbestimmt mit Bezug zu **Mainz**, s. brucke, Brücke” (zie Köbler), eerder **Uchile-bruccun**, toont de klankomwisseling van **.....**

Uli-che-bruccun.

“**Ukkel**, 12. Jh., b. **Brüssel**, **Occelen** (3), **Uclos**, **Uccle**, **Ucclan**” (zKöbler), toont de klankomwisselingen van **Ulla-can** (> **Uccalan**, **Ucclan**), **Olle-cen**, **Ulle-ce** (> **Uccele**). Vergelijk “**Ul-ca**, 11. Jh., eine Flur bei **Trier**” (zie Köbler).

Uccla, 1179, is ook een oude naam van **Ukkel** (zie *De Vlaamse Gemeentenamen*), klankomwisseling van **Ulle-ca** (> **Uccela**, **Uccla**).
Ukkel zou eigenlijk **Ulle-ke**, **Olle-ke** of **Ulke**, **Olke** moeten heten, naar de herkomst.

"**Ukkel-gem**, 12. Jh., ein Hof bei Merchtem in (der Provinz) **Brabant**, **Huclen-gem**" (zie Köbler), was eertijds **Hulle-cen-gem** (> **Huccelen-**, **Huclen-gem**).

"**Uhl-stadt**, 11. Jh., bei **Orla-münde** bei **Apolda**, **Ol-stede**" (zie Köbler), is ontstaan uit **Ule-**, **Olle-stede**. **Orla** is de klankomwisseling van **Ol-ra**, **< Olle-ra**.
Zie mijn kaartjes p. 803, 872, 1377 en 1383.
Enz.

Mijn onderzoek toont aan:

Ale-be, **Ole-be**, **Olle-be**, **Ulle-be** "und im Ablaut damit"
Elle-be, **Ele-be**, **Yle-be**, **Ille-be** werden tot **.....**
Ael-be, **Ool-be**, **Ol-be**, **Ul-be** en **El-be**, **Eel-be**, **Yl-be**, **Il-be**, maar eetijds óók tot de klankomwisselingen **.....**
Abele, **Obele**, **Obbele**, **Ubbele** en **Ebbele**, **Ebele**, **Ybele**, **Ibbele**, te zien in mijn onderzoeken, vooral in mijn werkstuk *De herkomst van Nifterlaca, en nog veel meer*, maar ook in dit schrijven, zie hiervoor.

Ale-ve, **Ole-ve**, **Ule-ve** en **Ele-ve**, **Ille-ve**, de afleiding "mit *v*-Element" (zie **Krahe** bij Alve, Olve, enz), werden ook zó duidelijk tot de klankomwisselingen,
Avele, **Ovele**, **Uvele**, **Evele**, **Ivele**.

In de **Groote Waard** bij **Dordrecht** is **Evele** (< **Ele-ve**), de herkomst van **Devele**, **Devel**, "stromend in het verlengde van de **Dubbel**".
"De **Dubbel** begon vóór de **Sint-Elisabethsvloed** van **1421** bij **Dubbelmonde** uit de **Maas**, dat zich verdeelde in twee takken. Eén tak vloeide oostwaarts naar Dordrecht, de andere tak westwaarts, onder de naam **Duvel-ha-ra** (**Devel**)."

De **Devel**, nog aanwezig in Zwijndrecht, zou eigenlijk **Ele-ve** moeten heten, of **Eel-ve**, naar de herkomst**.** Het zal zeker ook de herkomst zijn van de **rivier** de **Ével** (55,8 km), zijrivier van de Blavet in Morbihan in **Bretagne**, alwaar óók "**Iffen-dic**, 1330 **Efin-dic**, **Breton Ilfen-tig**" (zie internet), genoemd naar de ***stroom*** van de **Meu**, zijstroom van Villaine/**Ille**. Een ieder kan hier zien dat **Efin**, eertijds **Eelfin** was, **Eel-fe** (zoals er ook **Eel-pe** is), ontstaan uit **Ele-fe,** hetzelfde als **Ele-ve**, **> Evele**.
Zie mijn onderzoek *De herkomst van Nifterlaca, en nog veel meer*, de bladzijde **91**.

Uvele is de herkomst van **Duvele**, **Duvel-ha-ra**, een oude naam van de **Devel** in de **Groote Waard**, maar óók van **de Duffel**, **gouw**, **overstromingsvlakte**, tussen **Nijmegen** en **Kleef** (Kleve).

Ivele (< **Ille-ve**) is de herkomst van **Divele**, **Divel-ro marca**, oude naam van **de Duffel** bij **Nijmegen** en **Kleef**, in wezen op hetzelfde neerkomend als **Devele**. **Ele**, **Eel** is in de bronnen immers ook **Ille**, **Il**.

“**Ivel-bach**, 12. Jh., unbestimmt mit Bezug zu Passau” (zie Köbler), eerder **Ivele-bach**, toont de klankomwisseling van **Ille-ve-bach**, ‘beek van **Ille**’, **Oud-Europees Ila**, wijd verbreid, hier met afleiding “mit ***v***-Element”.

In Nederland werd **Ila-sa**, “mit ***s***-Suffix”, tot de **klankomwisseling Isala**, oude naam van de **IJssel**. **Yla-sa** werd tot **Ysala**, **IJsele**, **IJsel**, ... **IJssel**.

Dubla, de oudste naam van de **Dubbel** in de **Groote Waard** aan het begin van de **12e eeuw**, én van de **Duffel** bij **Nijmegen** in de **8e eeuw**, is de samentrekking van **Dubbala**, de klankomwisseling van **Ulla-ba**, bij **Nijmegen óók Ulla-fa**, geworden tot de klankomwisseling **Uffala**, **Uffele**, waarna **Duffele**, “**Duffel** (de **Duffel**), **8**. Jh., ein **Landstrich** bei **Nimwegen** in (der Provinz) Gelderland, **Dubla**, **Tubal-gouwe**, **Dubl-ensis**, **Divel-ro marca**, **Duvele-ro**, **Duvel-ha-ra**” (zie Köbler), ook **Düffel-gau** of **Düffel Kleve** genoemd, in Nederland **Duffelt**.

“**Dubele**, **1200**, ligging onbekend, in Limburg, of in de omgeving van deze provincie, is vermoedelijk een slechte overlevering” (zie *Lexicon van nederlandse toponiemen tot 1200*, van R.E. Künzel, D.P. **Blok** en J.M. Verhoeff). De ligging is wél bekend. Het is een oude naam van de **Duffel** bij **Nijmegen**, nabij de genoemde provincie, klankomwisseling van **Ule-be**.

“In **1369** wordt de **Duffel** aangeduid met **Dufele** genoemd in de schattingslijsten van Gelre (in het Gelders Archief in Arnhem)”, klankomwisseling van **Ule-fe**.

Tubal-gouwe, oude naam van de **Duffel**, was eerder **Tubala**, klankomwisseling van ..... **Ula-ba**.

Er is het vele **Ul-fe**, **Ol-fe**, een oude rivier- of waternaam. **Ul-**, **Ol-** is in de bronnen óók **Ulle-**, **Olle-**. Dan moet er ook **Ulle-fe**, **Olle-fe** zijn geweest. Waar zijn die namen gebleven?

Die werden tot het vele **Uffele**, **Ufle** en **Offele**, **Ofle**.

Vele verwante rivier- of waternamenn tonen dat ook aan, laten dat ZIEN.

En het mindere **Duffele**, **Dufle**, **Dofle**?

Te lezen als **Duffele**, **Dufle**, **Dofle**!

Uffele Ufle Ofle

Er zijn stroomnamen die vooraf gaan met de hoofdletters **Th**, **T** en **D**, zo ook met **F** en **V**, of **N**, enz., **wijd verbreid**, TE ZIEN in de bronnen. Er zijn ook namen mét en zónder die hoofdletters, aanduidingen voor één plaats- of riviernaam. Zie de vele voorbeelden in mijn vergelijkend onderzoek ***De herkomt van Nifterlaca, en nog veel meer*.**

Nifter-laca, **gouw** bij **Utrecht** in de vroege middeleeuwen, moet gelezen worden als **Ifter-laca**, < **Ilfter-laca**, ‘waterloop van **Ilfe**’.

Dat is GEWOON TE ZIEN in de bronnen. Niet bij Nifterlaca, maar bij dezelfde namen elders in hetzelfde grote oude taalgebied, met ander tweede element, **zónder N** en **mét N**.

Is dat **naam-*kunde***? Nee! Dat is intensief vergelijkend onderzoek, **speurwerk**, ontdekkingstocht.

Nogmaals: De namen van

“D**uffel** (**de** D**uffel**), **8**. Jh., **ein Landstrich bei Nimwegen** in (der Provinz) **Gelderland**, D**ubla**, T**ubal-gouwe**, D**ubl-ensis**, D**ivel-ro marca**, D**uvele-ro**, D**uvel-ha-ra**” (zie Köbler), **…… zijn VERMINKT overgeleverde vormen**.

De herkomsten zijn:

Ulle-fe (> **Uffele**, ... D**uffele**),
Ulla-ba (> **Ubbala**, **Ubla**, ... D**ubla**),
Ula-ba (> **Ubala**, **Ubal**, ... T**ubal-gouwe**),
Ulle-be (> **Ubbele**, **Uble**, ... D**ubl-ensis**),
Ille-ve (> **Ivele**, ... D**ivele-ro marca**),
Ule-ve (> **Uvele**, ... D**uvele-ro**).

D**uffel**, gouw, streek of laaggelegen **overstromingsvlakte** tussen **Nijmegen** en **Kleef** (Kleve), is genoemd naar de ***stróóm*** van de **Rijn** en de **Waal** waartussen het gelegen is.

Ille-ve tussen **Ule-ve**, **Ulle-fe**, **Ulle-be** valt op. Maar niet voor mij. Er zijn namen met **Ulle**, **Ule**, in de bronnen ook **Ille** (zie *Geschichtliches Ortslexikon Deutschlands* van Gerhard Köbler (Koebler). Die liggen kennelijk dicht bij elkaar.

Enkele voorbeelden:
“**Ilves**-heim, 8. Jh., nordwestlich Heidelbergs bei Mannheim, **Ulvi-nes**-heim” (zie Köbler). Zie mijn kaartjes p. **576** en **664**, waarop nog zoveel meer TE ZIEN is.
“**Ilsen**-bach, 12. Jh., bei Neustadt an der Waldnaab, **Ulsen**-bach” (zie Köbler).
“**Ilf**-ingen, 10 Jh., in (dem Kanton) Bern, **Ulv**-ingen” (zie Köbler).
“**Ils**-hofen, 13. Jh., ostsüdöstlich Schwäbisch Halls, **Ulles**-hoven (1288)” (zie Köbler).
“**Uben**-dorf, 10. Jh., bei Leutkirch, **Iben**-dorf” (zie Köbler), < **Ülben**-dorf, **Ilben**-dorf.
“**Uhl**-weiler, 8. Jh., b. Hagenau an der Moder, super flumen Matra, **Ilun**-wilare” (Köbler). **Enz**.

De namen van

“Duffel, 11. Jh., in (der Provinz) **Antwerpen an der** Nethe, Duffla, Dufla, Dofle” (zie Köbler), toont **VERMINKT** overgeleverde vormen.

De **herkomsten** zijn **Ulla-fa** en **Olle-fe**, geworden tot de klankomwisselingen **Uffala**, **Ufla**, **Dufla** en **Offele**, **Ofle**, **Dofle**. De namen zijn in oorsprong genoemd naar de ***stróóm*** van de de **Nethe** (< **Eel-the**, **Ele-the**).

Ale-ve “und im Ablaut damit” **Ele-ve**, de afleiding “mit ***v***-Element”, werden bij **Ael-ve** en **Eel-ve** tot **Ave** en **Eve**, maar eertijds ook tot de klankomwisselingen **Avele** en **Evele**, herkomst van de **Devel** en de **Ével**, **rivier** in de **Groote Waard** en **rivier** in **Bretagne** (zie eerder).

Aelven “und im Ablaut damit” **Eelven**, de ***stroom*** van de **IJssel**, werden bij **Aelven-tre** en **Eelven-tre**, de **nederzetting** daaraan, in de loop der tijd tot het gemakkelijker in de mond liggende **……..**

Aven-tre en ….. **Even-tre**, waarna, bij meerdere namen het geval, **Taven-tre**, **Daven-tre** en **Deven-tre**, de oude namen (zie *Lexicon* van Blok) van **Deventer**. Zie de meerdere vergelijkingen in mijn werkstuk *De herkomst van Nifterlaca, en nog veel meer*, die dat aantonen.

D**even-ter** en **Eef-de**, 1294 **Eve-de**, hebben in wezen dezelfde herkomst, genoemd naar **Eelve** (< **Ele-ve**), de ***stróóm*** van de **IJssel**.

Eef-de, **Nedersaksisch** **Aef-de**, 1294 **Eve-de**, 1326 **Ave-de** (zie *Nederlandse plaatsnamen, herkomst en historie*), toont de afgesleten overgeleverde vormen van **Aelf-de**, **Aelve-de** "im Ablaut damit" **Eelf-de**, **Eelve-de**, genoemd naar een ***stroom*** van de **IJssel**, de **Eefsebeek** bij Zutphen, die eigenlijk **Eelfse-beek** zou moeten heten, naar de herkomst.
Eefde zou eigenlijk **Eelfde** of **Aelfde** moeten heten, naar de herkomst.

"**Eef-de** wordt op oude kaarten ook vermeld als **Ef-de**" (zie op een website van Eefde), de afgesleten overgeleverde vorm van **……..** **Elf-de**, op hetzelfde neerkomend als **Elve-de** en **Eelve-de**, met de grondvorm **Aelve-de**.

T**aven-tre** (Deventer), **Ave-de** (Eefde) en **Aves** (Avest) hebben dezelfde herkomst: afleiding van **Aelve**, respectievelijk genoemd naar de ***stroom*** van de **IJssel**, de ***stroom*** van de **Eefsebeek** (zijstroom van de IJssel), en de ***stroom*** van de **Leerinkbeek** (zijstroom van de IJssel, via Berkel).

"**Avest** (ook **Aves**, **Oves**), buurtschap in de heerlijkheid Borculo", "gem. Berkelland, 1252 in **Oves**, 1298-1304 **Ter** **Oves**, 1475 **ter** **Ovest**, 1495 **Avest**" (zie internet en *Nederlandse plaatsnamen, herkomst en historie*), toont de afgesleten overgeleverde vormen van **Aelves**, **Oolves**, **Ter** **Oolves**, **ter** **Oolvest** en **Aelvest**, genoemd naar de ***stroom*** van de **Leerinkbeek**, **Oolve**, **Aelve**, met de afleiding "mit *s*-Suffix" en "mit st-Bildung", de **nederzetting** daaraan. Aelve, Alve komt op hetzelfde neer als Oolve, Olve, te zien in de bronnen, Ael, Al en Ool, Ol "mit *v*-Element".

“**Ussel-kirch**, 11. Jh., bei Diedenhofen, L**uzzilun chirchun** (2), L**uzelen-kiricha**” (zie Köbler), toont de klankomwisselingen van **……**
Ulli-zun chirchun Ule-zen-kiricha en **Ulle-se-kirch**.

Er zijn ook Oud-Europese stroomnamen, die voorafgaan met de hoofdletter **L.**

Ülpe-nich, deel van Z**ülpich** in Nordrhein-Westfalen, 1140 **Ulpi-aco**, waarna **Ulpech**, **Ulpich**, **Ulpi-acum**, is **zuiver** overgeleverd, **Ul-*apa***, **Ul**-‘*stroom’*.
Ook Z**ülpich** moet gelezen worden als **Ülpich**.

Nóg een plaats, genoemd naar de ***stroom*** waaraan het is ontstaan, dat vooraf gaat met de hoofdletter **Z** of **S**, het dorp **Zyfflich**, gelegen in **de** D**uffelt**. Alle oude namen van deze plaats zijn **samengetrokken klankomwisselingen** van de **oorspronkelijke** oude vermeldingen.

Alle namen van
“**Zyfflich**, 11. Jh., bei Kleve, **Safli-ca**, Saffliggi (**Saffli-gi**), **Seflu-che**, Saflic-ensis (**Safli-ca**), Seblic-ensis (**Sebli-ca**), Sefflikka (**Seffli-ca**) s. **Sabolo-ium**, **Safra**, **Sebela-ci** bei Holder” (zie Köbler), moeten gelezen worden als **…….**

Z**Yffli**ch, < **Yffili**, klankomwisseling van **Yli-fi**, dat is **Yle-fe**, > **Ylfe**,
S**Afli**-ca, < **Afili**, klankomwisseling van **Ali-fi**, dat is **Ale-fe**, > **Aelfe**,
S**Affli**-gi, < **Affili**, klankomwisseling van **Alli-fi**, dat is **Alle-fe**, > **Alfe**,
S**Eflu**-che, < **Efelu**, klankomwisseling van **Ele-fu**, dat is **Ele-fe**, > **Eelfe**
S**Ebli**-ca, < **Ebili**, klankomwisseling van **Eli-be**, dat is **Ele-be**, > **Eelbe**,
S**Effli**-ca, < **Effili**, klankomwisseling van **Elli-fi**, dat is **Elle-fe**, > **Elfe**,
S**Abolo**, klankomwisseling van **Alo-bo**, dat is **Ale-be**, > **Aelbe**,
S**Ebela**-ci, klankomwisseling van **Ele-ba**, dat is **Ele-be**, > **Eelbe**.

De lezer zou er goed aan doen de bovenstaande teksten ook eens **van rechts naar links** te lezen!

Safra moet gelezen worden als **Afra**, afgesleten vorm van **Ael-fra**, **Aelfe-re**.

De herkomst van **Zyfflich** is dus **Ale-be**, **Ale-fe**, **Alle-fe** "und im Ablaut damit" **Elle-fe**, **Ele-be**, **Ele-fe**, **Yle-fe** (Eile-fe), de ***stroom*** van de **Rijn**, met afleiding **-ca**, **-che**, **-gi**, de nederzetting (overeenkomend met vele plaats- en rivierna-men, zuiver, maar meestal VERMINKT overgeleverd), geworden tot de klankomwisselingen **Abele**, **Afele**, **Affele** en **Effele**, **Ebele**, **Eeffele**, **Yffele**, waarna samengetrokken tot **…….....**

Afle, **Affle** en **Effle**, **Eble**, **Efle**, **Yffle**, in de bronnen **Afli**, **Affli** en **Effli**, **Ebli**, **Eflu**, **Yffli**, waarna **Safli-ca**, **Saffli-ca** en **Seffli-ca**, **Sebli-ca**, **Seflu-che**, **Zyfflich**.

"1853-55 wurde bei Zyfflich ein Querdamm zum Schutz von dem **Rheinhochwasser** errichtet."
"Zyfflich ist ein Ortsteil der Gemeinde Kranenburg im Kreis Kleve in Nordrhein-Westfalen. In Norden, Westen und Südwesten grenzt das Dorf an die Niederlande."

Zyfflich zou eigenlijk **Yli-fi-cha** moeten heten, **Ylifich**, eertijds geworden tot de klankomwisseling **Yffilich**, samengetrokken tot **Yfflich**, waarna **Zyfflich**.
En **Ulfe**, **Ulle-fe**? Geworden tot de klankomwisseliing **Uffele**, D**uffele**, D**uffel**.

Vergelijk **Sebli-ca**, oude naam van **Zyfflich**, dat gelezezen moet worden als **Ebli-ca**, met "**Abeli-ca**, **8**. Jh., **Albe** (ein **Fluss-name**) (**Saar**), **Abli-ca**, **Ebli-ca**" (zie Köbler), dat in oorsprong **Ale-bi-ca** "und im Ablaut damit" **Ele-bi-ca** was, geworden tot de klankomwisselingen **Abeli-ca**, **Abli-ca** en **Ebeli-ca**, **Ebli-ca**.

“**Ebens-feld, 8**. Jh., bei Staffelstein, **Ebilis-felt**, **Ebiles-felt**, **Ebeles-felt**” (z.Köbler), was eertijds **Ele-bes-felt**, dat bij **Eel-be-nes-felt** afsleet tot **Ebe-nes-**, **Ebens-feld,** de huidige naam.

“**Eben** (an dem Achensee), 13. Jh., in **Tirol**, **Ebe-ne** (1263)” (z. Köbler), was eertijds ..... **Eelbe-ne,** dat ontstaan is uit **Ele-be**, elders geworden tot de klankomwisseling **Ebele**.

“**Eben-dorf,** 10. Jh., bei Wormirstedt, **Iben-dorf** (2), **Iven-thorp**, **Ivan-dorf**, **Even-thorp** (12. Jh.)” (zie Köbler), was in oorsprong **Ilvan-dorf**, **Eelven-thorp**, **Ilben-dorf**, **Ilven-thorp**.

Eben-dorf zou eigenlijk **Eelben-dorf** moeten heten, naar de herkomst.

Eelven-tre werd aan de ***stroom*** van de **IJssel** in de loop der tijd tot **Even-tre**, waarna **Deven-tre**, oude naam van **Deventer**.

Het vele **Eben-** en het heel vele **Eber-** was eertijds **Eelben-** en **Eelber-**, ontstaan uit **Ele-be-ne** en **Ele-be-re**.

“**Eben-hausen,** 11. Jh., an der Paar bei Neuburg, **Eban-husen**” (z. Köbler), was eertijds **Eel-ban-husen**, ontstaan uit **Ela-ban-husen**, **Ele-ben-hausen**.

“**Eben-hausen**, 10. Jh., bei Rottenburg, **Eban-husun**, **Epin-husen**” (zie Köbler), was eertijds **Eel-ban-husun** en **Eel-pin-husen**.

“**Ebern-dorf,** 12. Jh., im Jauntal, **Dobren-dorf** (1106)” (zie Köbler), was eertijds **Ool-bren-dorf**, **Ool-be-ren-dorf**, “und im Ablaut damit” ..... **Eel-bren-dorf**, **Eel-be-ren-dorf**.

“**Ebers-au**, **9.** Jh., **nahe dem Rhein** oberhalb des **Bodensees**, **Ibi-ri-nes-owa**” (zie Köbler), was in oorsprong ..... **Ilbi-ri-nes-owa** (Ilbe-re-nes-owa) en ..... **Eelbe-re-nes-owa**, **Eelbe-res-au**, **Eelbers-au**, ‘waterloop van **Il-be** en **Eel-be**’, ontstaan uit **Ille-be** en **Ele-be,** elders geworden tot de klankomwisselingen **Ibele** en **Ebele,** waarna vaak **Ible** en **Eble**.

“**Eber-bach**, 11. Jh., bei Erbach im Odenwald, **Ever-bach**, **Eber-bach**” (z.Köbler), was eertijds **Eelber-bach** en **Eelver-bach**, ‘beek van **Eel-be**, **Eel-ve**’, ontstaan uit **Ele-be** en **Ele-ve**, elders geworden tot de klankomwisselingen ..... **Ebele** en **Evele**, herkomst van **Devele**, **Devel**, **rivier** in de **Groote Waard**, en **Ével**, **rivier** in Bretagne (zie eerder). **Eble** werd in de **Duffelt** tot **Seble-ca**, oude naam van **Zyfflich** (zie eerder).

Die **rivieren** zouden eigenlijk **Deleve** en **Éleve** moeten heten, **de herkomst**.

“**Eber-bach**, 12. Jh.?, bei Rottweil, **Ever-bach**, **Ebu-rin-bah**” (zie Köbler), in oorsprong ..... **Eelbu-rin-bah**, **Eelbe-ren-bach**, **Eelber-bach**, **Eelver-bach**.

“**Ebern-ach**, 12. Jh., bei Cochem, **Evern-acum**” (zie Köbler), was eertijds **Eelbern-ach** en ..... **Eelvern-acum**, **Eelbe-ren**- en **Eelve-ren**.

“**Ebers-brunn**, 12. Jh., in Niederösterreich, **Ebers-prunnin**” (zie Köbler), was eertijds **Eelbers-**, **Eelbe-res-brunnin**, ontstaan uit **Ele-be**, elders geworden tot de klankomwisseling **Ebele**, **Eble**.

“**Ebers-brunn**, 11. Jh., bei Gerolzhofen?, **Ebers-prunnen** s. brunne” (zKöbler), was eertijds **Eelbers-, Eelbe-res-brunnin.**

“**Ebers-brunn**, ? , nordöstlich Geiselwinds südwestlich **Bambergs**, **Ebe-re-nes-brunno**” (zie Köbler), was in oorsprong **Eelbe-re-nes-brunno**, ontstaan uit **Ele-be**, elders geworden tot de klankomwisseling **Ebele**, **Eble**.

“**Ebers-hausen**, **10**. Jh., bei Grossdingharting bei **München**, **Epa-ra-nas-husa**” (zie Köbler), was in oorsprong **Eelpa-ra-nas-husa**, **Eelpe-re-nes-**, **Eelbe-re-nes-hausen**, bewoning aan **Ele-pe**, **Ele-be**, **Ele-*stroom*.**

“**Ebers-bach**, **9**. Jh., bei Weichs bei Dachau, **Epa-ras-pach**, **Epa-res-bac**, **Hebe-res-pah**” (zie Köbler), was eertijds **Eelpa-res-bac**, **Heelbe-res-pah**, ...

‘beek van **Ela-pa** en **Hele-be**, eerder **Hela-ba**, met grondvorm **Hala-ba**, geworden tot de klankomwisseling **Habala**, in de bronnen ook **Havala**, de oude namen van de **Havel**, grote **zijrivier** van de **Elbe**, bij **Berlijn**.

Zie eerder “**Havel**, **8**. Jh., ein 334 Kilometer langer **Nebenfluss** der **Elbe** u.a. in **Berlin**, **Habola** (789), **Havala**, **Havela** (981), **Habala** (1011), **Obula** (1204)” (zKöbler), de klankomwisseling van **Hala-va** (Ala-va, Ale-ve), van **Hala-ba** (Ala-ba, Ale-be) en van **Olu-ba** (Ole-be).

“**Hever**, **ein Fluss** in **Eider-stedt** in Schleswig-Holstein, **Have-re**, **Hava-ra** (1150)” (zie Köbler), was eertijds **Haelva-ra** (**Aelva-ra**, **Aelve-re**, **> Ava-ra**, **Ave-re**), “und im Ablaut damit” **Heelve-re** (**Eelve-re**, **> Eve-re**).

“**Heverle**, 12. Jh., bei Löwen **an der** D**ijle** in (der Provinz Brabant) **in Belgien**, **Haverla**, **Heverla**” (zie Köbler), toont de klankomwisselingen van **Haelve-ra**, **Heelve-ra** (**Aelve-ra**, **Eelve-ra**). In België heet de plaats Heverlee.

“D**ijle**, **9**. Jh., ein **Quellfluss** (wie **Nete** und **Senne**) des **in die Schelde** fliessenden Rupel, Th**ila**, D**yla**, mundartlich D**ele** (1251)” (zie Köbler), moet gelezen worden als **Ila**, **Yla**, **Ela**, **Oud-Europese stroomnaam**, wijd verbreid. De Dijle is 86 km lang.

Een zijrivier van de Dijle is de **IJse**, afgesleten vorm van **Ylse**, eerder **Ylsa**, afleiding “mit *s*-Suffix”, ontstaan uit **Yla-sa**, elders ook geworden tot de klankomwisseling **Ysala**, zoals b.v. de herkomst van de **IJssel**.

Volgens mij wijst “**Seneffe**, 12. Jh., in (der Provinz) **Henne-gau** an der Samme, **Senope**” (z.Köbler), op een eerder **Eelne-fe**, **Eelno-pe**, samentrekking van **Ele-ne-*afa***, **Ele-ne-*apa***, **Ele-ne**-‘***stroom’***, in de bronnen ook **Elle-ne**, **Elne**, ook **Helne**, de herkomst van **Henne-gau**, genoemd naar de rivier de **Henne** of **Hene**, eertijds **Helne** en **Heelne** (< Helle-ne en Hele-ne, Elle-ne en Ele-ne).

De **Hene**, Frans **Haine**, Duits **Henne**, is een **zijrivier** van de **Schelde**, eertijds **Heelne**, **Helne**. Hene-gouwen zou eigenlijk **Heelne-gouwen** moeten heten, naar de herkomst.

Vergelijk

Enna, **1178**, **waterloop** bij Saint-Peirre-Brouck, 1106 **flumen** **Hele-ne** (zie Gysseling), met **Elna**, **867**, oude naam van de **rivier** de **Enne** in Pas-de-Calais, nu aangeduid met **Liane** (zie Gysseling). De **Enne** was eertijds **Elne**, **< Elna**.

Hele-ne en **Ele-ne** werden bij **Heelne** en **Eelne** tot **Ene** en **Hene**.
Zie de eerste 10 bladzijden van mijn onderzoek *De herkomst van Nifterlaca, en nog veel meer*.

Eelne-ra werd tot **Ene-ra**, waarna **Tenera**, oude naam van **Dender**, de **zijrivier** van de **Schelde**.

Elne-ra werd tot **Enne-ra**, **En-ra**, ... waarna **Tenra**, oude naam van **Dender**, de **zijrivier** van de **Schelde**. Zie de eerste bladzijden van *De herkomst van Nifterlaca, en nog veel meer*.

Dendre was eerder **En-dre**, **Enne-dre**, **< Elne-dre**.

“**Hennef**, 10. Jh., ein **Gewässernam**e bei Bonn, **Hana-pha** (948)” (zie Köbler), toont de afgesleten vormen van **Haelna-pha** (Haelne-pe, Aelne-pe) en **Helne-fe**. Zie mijn kaartje p. 258.
Haneffe aan de **Geer/Jeker**-stroom (stroom die zich ontlast in de Maas in Maastricht) was eertijds **Haelne-fe** (Aelne-fe). Er is nog zó veel meer!

Terug naar Ebers-:

“**Ebers-bach** bzw. **Ebres-bac**, 12. Jh., ein in Oberösterreich **fliessender Bach**” (zie Köbler), was in oorsprong **Eelbres-**, **Eelbe-res-** en **Eelbers-bach**.

“**Ebers-heim**, **9**. Jh., bei Schlettstadt, **Ebo-res-heim**” (zie Köbler), was in oorsprong **…….. Eelbo-res-heim**, **Eelbe-res-heim**, **Eelbers-heim**.

Zie Köbler:

“**Ebra** (**Hohen-Ebra** und **Thal-Ebra**), 11. Jh., bei Sondershausen, **Eba-ra**, **Ebo-ra**”, was in oorsprong **Eelba-ra**, **Eelbo-ra**, **Eelbe-re**, waarna ook **Eelve-re**, > **Deve-re** in **Drenthe** (zie hierna).

Vergelijk “**Debo-ra** (wsch. **820**), ligging onbekend, in “**Fresia**”, mogelijk in de omgeving van **Den Andel**, gem. **Baflo**, **Groningen**” (zie het *Lexicon van nederlandse toponiemen tot 1200* van R.E. Künzel, D.P. Blok en J.M. Verhoeff).

De herkomst is **Eelbo-ra**, **Eelbe-re**.

Prof. Blok heeft geen verklaring.

Diever, 1181 **Deve-re**, 1438 **Dieve-ren**, 1298-1304 **Duve-re**, in **Drenthe** (zie *Nederlandse plaatsnamen, herkomst en historie* van Gerald van Berkel en Kees Samplonius), was in oorsprong **……** **Ilve-re**, **Eelve-re**, **Uulve-re**, de ***stroom***, **Ilve**, **Eelve**, **Uulve**, hier de **Oude Vaart**, in de loop der jaren geworden tot het gemakkelijker in de mond liggende **Ive-re**, **Eve-re**, **Uve-re**, waarna **Dievere**, **Devere**, **Duvere**. Ook hier moet men de hoofdletters wegdenken. Gerald van Berkel en Kees Samplonius verklaren deze plaatsnaam alsof die zuiver is overgeleverd. (Zie in hun boek.) Zij voegen aan hun verklaring nog het volgende toe: “Een **zijriviertje** van de **Ems** in Duitsland heet **Dever** en bij **Den Andel** in **Groningen** lag **Debora**, waarin men evenals **Diever** een **archaïsche waternaam** meent te herkennen.” Vergelijk **Ilve**-re en **Uulve**-re met **Ilves**-heim aan de Neckar, 8e eeuw **Ulvi**-nes-heim.

“**Deven-moore** bzw. **Dieven-moore** südöstlich Dammes bei **Vechta** s, **Diever**” (z.Köbler), was eertijds **Eelven**-, **Ilven-moore**.

Deven-ter, 893 **Deven-tre**, was in **oorsprong** ..... **Eelven-tre**, genoemd naar de **IJssel-*stroom***, **Eelve**, waaraan ook, bij **Zutphen**, **Eve-de**, oude naam van **Eef-de**, in oorsprong ..... **Eelve-de**, ... **Eelf-de**. **Eefde**, < **Eelfde**, ligt aan de **Eefse-beek**, < **Eelfse-beek**, zijstroom van de **IJssel**.

"**Deve-se**, 12. Jh., bei Ronnenberg bei bzw. in Hemmingen bei Hannover" (zie Köbler), wijst op een oorspronkelijk **Eelve-se**.

"**Devo-na**, **2**. Jh., vielleicht im späteren Unterfranken" (zie Köbler), wijst op een oorspronkelijk **Eelvo-na**, **Eelve-ne**.

"**Deve-ren** bei Bersenbruck", door Köbler genoemd bij **Diever** in **Drenthe**, 12e eeuw **Devere**, en bij **Deven-moore**, was in oorsprong ..... **Eelve-ren**.

"**Dever** (in dem Dever), 16. Jh., bei Gütersloh s. **Diever**" (zie Köbler), was eertijds **Eelver**. Gütersloh ligt bij Bielefeld in Nordrhein-Westfalen.

Prof. dr. Udolph, naamkundige in Duitsland, noemt namen zoals **Dever** (Ems-Gebiet), **Dever-hafen**, **Dever-hof**, **Dever-wiese**, **Debora** (bei Enzinge, Groningen), **Deven** bei Engter, **Dieven Moore**, **Dieven** (Flurname), enz., zonder een verklaring.
Alle namen wijzen op een eerder **Eve-re**, **Ebo-ra**, **Eve-ne**, **Ive-ne**, eertijds ..... **Eelve-re**, **Eelbo-ra**, **Eelve-ne**, **Ilve-ne**.
Het meerdere **Even-** en het vele **Ever-** was in oorsprong **Eel-ven-** en **Eel-ver-**, ontstaan uit **Ele-ve-ne** en **Ele-ve-re**.

“**Eve-na**, 12. Jh., unbestimmt, F1-836” (zie Köbler), was in oorsprong **Eelve-na**, ontstaan uit **Ele-ve**, elders geworden tot **Evele**, zoals **Devele**, **Devel**, **rivier** in de **Groote Waard**, en de **Ével**, **rivier** in Bretagne.

“**Eve-ne-butle**, 12. Jh., wüst bei Helmstedt bei Winsen **an der Luhe**” (zie Köbler), was in oorsprong **Eelve-ne-butle**.

“**Even**, 11. Jh., unbestimmt mit Bezug zum König” (zie Köbler), was in oorsprong **Eelven**, **Eelve-ne**.

“**Even-kamp**, **9**. Jh., bei Lüdinghausen/Werne, **Ebulen-campo**, **Evilan campa** (890), **Eve-nin-campo** (um 1150)” (z.Köbler), toont de klankomwisselingen van **…….. Elu-ben-campo**, **Eli-van campa** (**Ele-ben-campo** en **Ele-ven campa**) en de afgesleten vormen van **…….. Eelven-kamp** en **Eelve-nin-campo**.

“**Even-sen**, 12. Jh., bei Alfeld, **Eban-husun**, **Even-husen**” (z.Köbler), was eertijds **Eelban-husun**, **Eelven-husen** en **Eelven-sen**. Vergelijk het eerder behandelde D**eve-se**, 12e eeuw, bij Hannover (zie Köbler), in oorsprong ..... **Eelve-se**.

“**Avels-heim**, 11. Jh., b. Molheim” (Köbler), eerder **Aveles-heim**, is de klankomwisseling van ..... **Ale-ves-heim**

Het meerdere **Aven-**, in de bronnen ook **Aben-**, was in oorsprong ..... **Ael-ven-** en ..... **Ael-ben-**, ontstaan uit ..... **Ale-ven** en ..... **Ale-ben**, ook geworden tot ..... **Avelen** en ..... **Abelen**, de klankomwisselingen daarvan.

“**Aven-dorf**, 12. Jh., bei Lüneburg, **Aben-thorp**” (zie Köbler), was eertijds **Ael-ven-dorf** en ..... **Ael-ben-thorp**, de nederzetting aan **Ale-ve** en ..... **Ale-be**, elders ook geworden tot de klankomwisselingen ..... **Avele** en ..... **Abele**.

Aelven-tre en **Aelben-tre** werden aan de ***stroom*** van de **IJssel** in de loop der tijd tot het gemakkelijker in de mond liggende **……..** **Aven-tre** en **Aben-tre**, waarna **Taven-tre**, **Daven-tre** en **Daben-tre**, oude namen uit **9e** en **10e** eeuw (zie *Lexicon* van **Blok**) van **Deventer**, dat ook **Devender** of **Daventer** of **Davender** of **Dabenter** had kunnen heten. Zie alle oude vermeldingen van Deventer, met naast de afleiding **-tre**, **-tere**, **-ter** óók **-dre**, **-dere**, **-der**.

Zie hier meerdere vegelijkingen, gedetailleerder te zien in mijn onderzoek ***De herkomst van Nifterlaca, en nog veel meer*.**

Vergelijk **Davenes-court**, ook aangeduid met **Daven-court**, aan de **rivier** de **Avre**, in oorsprong **……** **Aelve-nes-court** en **…….** **Aelven-court**, aan de **rivier** de **Aelvre**. Vergelijk **Daven-tre** (Deventer), **< Aelven-tre**.

Vergelijk **Dave-sur-Meuse**, voorheen **Daveles**, **Davres** en **Dalbis**, tonend de klankomwisseling van **Ale-ves**, afgesleten vorm van **Aelve-sur-Meuse** en van **……** **Aelvres**, én **Abis**, **zuiver** overgeleverd, elders in de bronnen ook **Alvis**.

“D**aber-stedt**, 12. Jh., wüst b. Erfurt, T**aber-steden**” (Köbler), was eertijds **Aelber-stedt** en ..... **Aelber-steden**.

Vergelijk D**aven-stedt**, 12e eeuw D**aven-stide** (z.Köbler), in oorsprong **Aelven-stide**, genoemd naar de ***stroom*** van de **Leine** bij Hannover.

Vergelijk D**avert (Fluss)**, 12e eeuw D**aver-teh** (zie Köbler), in oorsprong ..... **Aelver-teh**.

Daver, voormalige uitloper van de **Linge**, waaraan **Kerk-Ave-saath**, 850 **Avan-sati** en **Aven-sate**, met nabij **Kapel-Ave-saath**, 1453 **Ave-saath** en **Aaf**. Zie gedetailleerd, mijn eerder genoend onderzoek.

De **herkomsten** zijn **Kerk-Aelve-saath**, **Aelvan-sati**, **Aelven-sate**, en **Kapel-Aelve-saath**, eerder **Aelf**, genoemd naar de ***stroom*** van de **Aelver**, dat is ***sati***, ‘woning, verblijf’ aan **Aelve**, maar volgens naamkundigen ‘woning, verblijf’ van een persoon *Avo*. De herkomst is ‘woning, verblijf’ aan **Aelve**’, de **rivier** D**aver**, < **Aelver**.

“**Averedessun**, 11. Jh., wüst bei **Ever-sin** bei Beverungen bei Höxter” (zie Köbler), wijst op **Ave-re-de-sen**, in oorsprong ..... **Aelve-re-de-sen**, gelegen bij **Eelver-sin**, Eelver-sen. De nederzetting is genoemd naar de ***stroom***, waaraan het is ontstaan, **Aelve**.

Ik sluit nu weer aan bij **Zyfflich** in de **Duffel** bij **Kleve** (ca. 14 bladzijden eerder), bevattend de meerdere **klankomwisselingen** in de huidige naam en de oude namen, voorafgegaan met de hoofdletter **Z**, en met **S** bij de oude vermeldingen uit de 11e eeuw.

De evoluties:

Yle-fi, > **Yffeli**, **Yffli**, **Zyffli-cha**, **Zyfflich**

Ale-fi, > **Afeli**, **Afli**, **Safli-ca**

Alle-fi, > **Affeli**, **Affli**, **Saffli-gi**

Ele-fe, > **Efelu**, **Eflu**, **Seflu-che**

Elle-fi, > **Effeli**, **Effli**, **Seffli-ca**

Ele-bi, > **Ebeli**, **Ebli**, **Sebli-ca**

De namen daaraan toegevoegd:

Alo-bo, > **Abolo**, **Sabolo**

Ele-ba, > **Ebela**, **Sebela**

“**Ibil-stete**, 10. Jh., wüst bei Jeinsen/Springe, **Ibil-stede**, **Ibbil-stide** (um 969)” (zie Köbler), was eerder **Ibbili-stide**, de klankomwisseling van **Illi-bi-stide**.

“**Ebil-nis-heim**, 12. Jh., unbestimmt mit Bezug zu Hessen” (z.Köbler), was eerder **Ebili-nis-heim**, de klankomwisseling van **…….. Eli-bi-nis-heim**.

“**Ebels-bach**, **9**. Jh., an der Mündung des Ebels-bachs in den **Main** beiHassfurt in Unterfranken, **Ebalih-bechin**, **Ebil-bach**” (Köbler), toont de klankomwisselingen van **…… Ela-bi-bechin**, **Eli-bi-bach**.

“**Ebs-dorf**, 11. Jh., bei Marburg, **Ebiliz-dorf** (3)” (z.Köbler), toont de klankomwisseling van **…… Eli-biz-dorf**.

Ebs-dorf was eertijds **Elbs-**, **Elbes-dorf**, ontstaan uit **Elle-bes-dorf**.

“**Ebs-dorf**, 12. Jh., bei Uelzen, **Ebbe-kes-dorp**” (z. Köbler), was eertijds **Elbs-dorf** en ..... **Elbe-kes-dorp**.

“**Ebels-berg**, 11. Jh., südlich Linzs, **Ebils-perch**” (zie Köbler), was eertijds **Ele-bes-berg**, > **Ebeles-berg**

“**Ebil-bach (rivus),** 12. Jh., unbestimmt zu Bayern, **Abele-bach**, Ebil-bach” (zie Köbler), toont de klankomwisselingen van ..... **Ale-be-bach**, “und im Ablaut damit” **Eli-bi-bach**, > **Ebili-bach**.

“**Abele-bach**, 11. Jh., **der in die Nister fliessenden** Wäschebach in Nassau” (zie Köbler), was eertijds **Ale-be-bach**.

“**Nister** bzw. **Nister-bach**, 12. Jh. **an dem Bache Nister** in dem Westerwald, **Nistra**” (z.Köbler), moet gelezen worden als **Istra,** afgesleten vorm van ..... **Ilstra**, **Ilsta-ra**, **Il-*stroom***, “mit *st*-Bildung”, waarna “mit *r*-Bildung”.

Zuiver overgeleverd is “Die **Ilster** (5 km), ein **Nebenfluss der Örtze**”. (Zie internet). De **Örtze** is een **zijrivier** van de **Aller**. Zie mijn kaartje, p. **151**, de **plaats Ilster**, aan de **rivier** de **Ilster**, zijstroom van de **Örtze**.

“N**istl-bach**, 12. Jh., bei Trostberg, N**ezzila-pach**” (zie Köbler), toont de klankomwisseling van **Elli-sa-bach**, > **Ezzila-bach**, waarna N**ezzila-pach**. Werd **Ille-ste-bach** tot de klankomwisseling **Istele-bach**, waarna N**istle-bach**? **Il-ste**, **Il**-*stroom* “mit *s*-Suffix) is immers ontstaan uit **Ille-ste**.

Nogmaals

“Abeli-ca, 8. Jh., **Al-be** (**ein Flussname**) (**Saar**), **Abli-ca, Ebli-ca”** (zie Köbler), toont de klankomwisselingen van **…….**

Ale-bi-ca “im Ablaut damit” **Ele-bi-ca**, geworden tot de klankomwisseling **Ebeli-ca**, waarna verkort tot **Ebli-ca**.

Vergelijk **Ele-bi-ca**, > **Ebeli-ca**, **Ebli-ca**, waarna **Sebli-ca**, oude naam van **Zyfflich** in de **Duffel** bij de plaats **Kleve**. Zie eerder.

Yli-fi-cha werd tot **Yffili-cha**, **Yffli-cha**, waarna **Yfflich**, **Zyfflich**.

“**Abble-ghem**, 12. Jh., unbestimmt mit Bezug zu **Ostfriesland**” (zie Köbler), was eerder **Abbele-ghem**, de klankomwisseling van **Alle-be-ghem**.

“**Ebbl-ing-hem**, 12. Jh., nordwestlich Hazebrouck, in dem Département du Nord, **Abbinge-hem**” (zie Köbler), was eerder **Ebble-ing-hem**, samentrekking van **Ebbele-ing-hem**, de klankomwisseling van **……..**
Elle-be-ing-hem. Abbingehem was eertijds **Alb-inge-hem**.

Tot zover.

Nogmaals:

Olne aan de **Maas**-*stroom* de **Vesdre** was in 847 **Olis-na**, **1095** **Alno**, **1190** **Olne**, **1190** **Hone**, **1243** **One** (zie internet), tonend de afgesleten vormen van **……** **Hoolne** en **Oolne**, ook gespeld als **Ohlne**, **> Ohne**.
Gysseling geeft hier bij **Olne** alleen de oude naam **Alno**, in **Drenthe** **> Anlo**.

Vergelijk **Olis-na** met “the name of the **Orne** in **Normandy**, which is referred to as the **Oli-na** by **Ptolemy**, a homonym of **Fluvius** **Olne**”.
De Orne is een zijrivier van de Loire, via Sarthe.

“**Usnen**, 11. Jh., wüst bei Erwitte bei **Lippstadt**, **Usse-na**, **Usne**” (z.Köbler), heeft dezelfde herkomst als “**Ülsen**, **Osnabrück**, in **1131** ..... **Ulsnen**, **1215** **Ulsen**” (Gysseling), dezelfde herkomst als **Dusne**, eertijds **Ulsne**, **zijrivier** van de **Maas** in de **Groote Waard**.

Unstrut, **zijrivier** van de **Elbe**, via **Saale**, **575** **One-strudis**, **7e eeuw** **Une-strude**, **994** **Un-struod** (zie internet), toont de afgesleten vormen van **Oolne-strudis**, **Ulne-strude** en **Uln-struod**. De lengte van de Unstrut is 192 km.

Nogmaals:

Ullers-hausen, d.i. **Ulle-res-hausen**, ligt aan de **rivier** de "**Fulda**, **8**. Jh., **Fulda-ha**, **Uulda-ha**, **Vulda**, **Ful-ta**, **Folda**, **Ol-to**, **Volda**" (zie Köbler).
De namen moeten gelezen worden als **……**

Ul-da, **Uul-da** (al het geval), **Ul-ta**, **Ol-to** (al het geval), **Ol-da**, afleiding "mit ***t***-, ***d***-Bildung" van **Ul-**, **Ol-*stroom***. Naamkundigen weten niet de herkomst van, en hebben geen verklaring voor, de riviernaam Fulda (220 km), zijrivier van de Weser. Er zijn meerdere rivieren, die genoemd zijn naar Oud-Europese stroomnamen, die voorafgaan met de hoofdletters **V** en **F**, ook met **T** en **D** (zoals bij Dussen, Dubbel, Dubla, Duffel, enz.), en ook met **N** (zie die vele namen in mijn onderzoek ***De herkomst van Nifterlaca, en nog veel meer***).

Vergelijk de **Lot** (**Òlt**), **zijrivier** van de **Garonne**, **6e eeuw** **Ul-da**, **7e eeuw** **Ul-ta**, **947** **Oli-ti**, **10e eeuw** **Ol-tis**, **1207** **Out** (**< Oult**) (zie internet). L'Olt werd tot Lot, waarna Le Lot.

"**Uteles-bach**, 12. Jh., unbestimmt mit Bezug zu **Ful-da**" (z. Köbler), (**Fulda**, **8e** eeuw **Ful-ta**), toont de **klankomwisseling** van **……..** **Ulle-tes-bach**. **Uhl-bach** is een deel van **Suttgart**, aan de Neckar.

Zie ook **“Ul-tun-stadt**?, unbestimmt mit Bezug zu F**ul-da”** (zie Köbler), (F**ul-da**, 8e eeuw F**ul-ta**), ‘stad aan **Ul-te** (**Ul-ta**).

Uslar in Nedersaksen, Landkreis Northeim, bij Göttingen, Kassel en Paderborn, voorheen **Husle-re**, **Usle-re**, **Usler** (zie internet), was in oorsprong **…….....** **Ulle-sa**, geworden tot de **klankomwisseling** **Ussela**, **Usla**, waarna, “mit *r*-Bildung” **Usla-ra**, **Uslar**.

“Usselo (gem. Enschede), 1188 **Oslo**, 1350 **Usle**, 1381-1383 **Ussele**,1426 **Usselo**, 1450 **Ossel**, de oudste vorm komt overeen met de naam van **de hoofdstad van Noorwegen** en men heeft voor de verklaring in dezelfde richting gezocht: een samenstelling van ***ansu-*** ‘**god**’ en ***lauha***, ***lo*** ‘**bos**’. Wellicht is toch beter te denken aan ‘**bosje van de persoon *Oso*’**, vleivorm bij namen als ***Oswald*** en ***Osgêr***, zie **Ossenisse.”**
Zie *Nederlanse plaatsnamen, herkomst en historie* van Gerald van Berkel en Kees Samplonius.

De werkelijke herkomst is

Ulle-se, **Olle-se**, geworden tot de klankomwisseling **Ussele**, **Ossele**, waarna **Usle**, ……..... **Osle**.

“**Osse-nisse**, südlich der **Westerschelde** in Zeeland, **Osse-nesse**” (zie Köbler), was eertijds **Olse-nesse**, *-nisse*, *-nesse* ‘in het water uistekend stuk land’, hier de ***stroom*** van de **Schelde**, **Ol-se**, de afleiding “mit *s*-Suffix”.

Vergelijk **Ossen-drecht**, 812 **Osne** (zie De Vries), in oorsprong **Olsne**, de samentrekking van **Olse-ne**, ook hier genoemd naar de ***stroom*** van de **Westerschelde**.

Stroomopwaarts aan de **Schelde-*stroom*** de **Leie** bij **Gent** ligt **Olse-ne**, 9e eeuw **Olfne**, 1088 **Olse-ne**, 1218 **Olse-ne**, 1221 **Olse-ne**, 1171 **Ulse-ne**, 1190 **Hulse-ne**, 1220 **Olsne** (zie Gysseling), en nóg een plaats **Olsene** aan de **Schelde**, ook bij **Gent**, bij **Melle**, vóór 1226 **Olfna** en **Olfne** (zie Gysseling).

Ossel, 1148 **Ossele**, bij **Antwerpen**, is volgens De Vries de PN Odso.
“**Ossele** (curtis), 12. Jh., unbestimmt nahe **Antwerpen** (nach F2-448) vielleicht in (der Pfarrei) Kontich” (zie Köbler), toont de klankomwisseling van **Olle-se**, waaruit **Ol-se** is ontstaan.

Osselt in Brabant, **België**, 1540 **Ossele** (zie De Vries), was eertijds **Olle-se**, maar volgens De Vries de PN Odso.
“Ortsname **Oslo:** Beide *O* werden – wie in den meisten Worten – im Norwegischen wie Deutsch *U* ausgesprochen. Die verbreitetste Erklärung leitet den Namen **Oslo** von dem **Fluss Alna** her, der in früheren Zeiten **Lo(en)** genannt wurde. Norwegisch **Os** ist die Flussmündung. Gegenüber den zahlreichen anderen Mündungsorten wie **Nidaros** und **Namsos** sind hier allerdings die Wortbestandteile Flussname und Mündung vertauscht, wodurch das Zusammentreffen zweier Vokale vermieden wurde.” (Zie internet.)

Alna is een **stadsdeel** van **Oslo**. De naam is afgeleid van de **rivier Alna**. **Alna** komt op hetzelfde neer als **Olna**, zie **Krahe**, *Unsere ältesten Flussnamen*, p. 36: "Mit *n*-Elementen sind gebildet **Alna, Olna**." Zie ook **Olne** aan de Maas-*stroom* de Vesdre, 1095 **Alno** (zie Gysseling). Enz.

Alna is de samentrekking van **Alla-na**. **Olna** is de samentrekking van **Olla-na**.

Alno is de samentrekking van **Alla-no**.

Olno is de samentrekking van **Olla-no**.

Werd **Olla-so** (**Olle-se**), de afleiding "mit ***s***-Suffix", in plaats van "mit ***n***-Suffix", in de loop der eeuwen tot het gemakkelijker in de mond liggende **……** **Ossalo**, **Oslo**?

Vergelijk "**Anolo-felde**, **8**. Jh., unbekannt" (zie Köbler). Het is de klankomwisseling van **Alo-no-felde**. Het zal de oudste naam zijn van "**Al-feld**, **8**. Jh., bei Mosbach, **Alon-felde**, **Alen-felt**" (zie Köbler).

"**Os-furt**, 12. Jh., wüst b. Memleben b. Querfurt, **Odes-furt**, **Odis-furt**" (zie Köbler), was in oorsprong **Ols-furt**, **Ooldes-furt**, **Ooldis-furt**.

Ool-de is ontstaan uit **Ole-de**, > de **klankomwisseling** **Odele**.

“**Odels-heim**, 12. Jh., bei Wasserburg, **Otheles-heim**, **Üdeles-haim**” (zie Köbler), toont de klankomwisselingen van **……..** **Üle-des-haim**, **…….** **Ole-thes-heim**, **Ole-des-heim**. Ik zou nog lang door kunnen gaan. Honderden plaatsnamen hebben een klankomwisseling ondergan. **Wanneer gaan naamkundigen mijn werk bestuderen?**

Oele aan de **Oeler-beek** bij **Hengelo** in **Overijssel**, 1297 **Odele**, 1381-1382 **Oedele**, 1431 **Udelo**, 1451 **Oedele**, 1460 **Oddele** (zie *Nederlandse plaatsnamen, herkomst en historie*), toont de klankomwisselingen **……**

Ole-de, **Oele-de** (Ule-de), **Olle-de**. Alleen de huidige naam is zuiver overgeleverd. Zie mijn kaartje p. **1385**.

“**Os-forde**, 12. Jh., wüst bei Wendelstein **an der Unstrut** bei Querfurt” (z.Köbler), was in oorsprong **Ols-forde**, aan de **Oolne-strudis**, **> One-strudis**, **575**, oudste naam van de **Unstrut**, zijrivier van de **Elbe**, via **Saale** (zie wat bladzijden eerder).

“**Os-münde**, 12. Jh., **an der Saale**, **Oz-munde**” (zie Köbler), was in oorsprong **Olz-munde**.

“**Ossi-da**, 12. Jh., bei Zeitz, F2-458, **Oz-de**” (zie Köbler), was eertijds **Ol-si-da** en **Olz-de**, genoemd naar de ***stroom*** waaraan Ossida is ontstaan, hier de **Weissen Elster**, zijrivier van de **Saale**.

Uls-da, Gronings **Ols-de**, uitspraak **de Olze** (gemeente Oldambt), ‘in oorsprong gelegen op een **schiereiland** tussen de **Pekel Aa** en de **Westerwoldse Aa**, 1447 **Ols-wyda**, 1462 **Uls-wida**, ca. 1660 **Ulsten**, is **zuiver** overgeleverd, *wida* ‘bos’ aan **Ul-**, **Ol-*stroom***, de afleiding “mit *s*-Suffix”. (Zie internet.) **Ul-sten** is de afleiding “mit st-Bildung”.

“**Oss-weil**, 11. Jh., bei Ludwigsburg, **Os-wile**” (zie Köbler), was in oorsprong **Olse-weil**, **Ols-wile**.

“**Uls-nis** (dänisch: **Uls-næs**), 1349 **Ulfs-nees**, ***-nis /-nees***, ‘ins Meer vorspringende Landspitze’, Kreis Schleswig-Flensburg”, is **Ul-*stroom*** “mit *s*-Suffix”.

Uls-ne werd in de **Groote Waard** bij **Dordrecht** tot **Us-ne**, waarna **Dusne**, 1200, oude naam (zie *Lexicon* van Blok) van **Dussen**, **zijstroom** (en **plaats**) van de **Maas**.

Nu volgt een ander gedeelte van namen:

“**Als-leben**, 11. Jh., bei Mansfeld, **Ales-leve**, **Alas-leve**” (zie Köbler), is genoemd naar de ***stroom***, **Ala,** waaraan Alsleben is ontstaan, de afleiding “mit *s*-Suffix”, de nederzetting daaraan.

“**Als-leben**, 10. Jh., (Gross-Alsleben und Klein-Alsleben) bei Ballenstedt, **Ales-leve**, **Eles-levo**, **Eles-leba**” (zie Köbler), is genoemd naar de ***stroom***, **Ale**, **Ele,** waaraan Alsleben is ontstaan, de afleiding “mit *s*-Suffix”, **Ales-leve** “**und im Ablaut damit**” **Eles-levo**.

“**Als-bach** bzw. **Alser-bach**, 11. Jh., **ein Flussname** in Niederösterreich, **Alsa**, **Alse**” (zie Köbler), spreekt voor zich.

“**Als-heim**, **8**. Jh., bei Spyer, **Ala-hes-heim**, **Alas-heim**” (zie Köbler), is genoemd naar de ***stroom***, **Ala**, waaraan Alsheim is ontstaan.

Het vele **Als**, **Alse** is de afleiding “mit *s*-Suffix” van **Al**-***stroom***.

“Zahlreich sind Namen mit *S*-haltigen Suffixen: Alsa.”

Zie *Unsere ältesten Flussnamen* van **Krahe**, p. 37.

Alsa is ontstaan uit **Alla-sa**, geworden tot de klankomwisseling ..... **Assala**, **Asla**, **Asle**, wijd verbreid.

“**Assel** bzw. **Nord-Assel**, 12. Jh., bei bzw. in Burgdorf bei Wolfenbüttel, **Aslan**, **Aslen**, **Asle**” (z.Köbler), was eertijds **Alla-san**, geworden tot de klankomwisseling **Assalan**, waarna **Aslan**.

Alle-sen werd tot de klankomwisseling **Asselen**, **Aslen**, **Asle**.

Assel is genoemd naar de ***stroom*** waaraan het is ontstaan, Alla, met nederzetting Alla-sa, de afleiding “mit *s*-Suffix”.

“**Asseln**, 12. Jh., b. **Büren**, **Aslan**, **Osle**”, (zie Köbler), was eertijds **Alla-san** en **Olle-se**, > de klankomwisselingen **Assalan** en **Ossele**, genoemd naar een ***stroom*** van de **Lippe**, via **Seseke**, waaraan het is ontstaan. Zie mijn kaartje p. **968**. Een andere nabije plaats **Asseln** ligt aan een **Lippe**-***stroom***, via **Alme**. Zie hier mijn kaartje p. **971**. Een plaats **Asseln** ligt ook bij Dortmund. Het teken > is ‘geworden tot’.

Alle is hier ook **Olle**, **Ulle**.

Vergelijk het eerder behandelde “**Usselo**, 12. Jh., in (der Provinz) **Overijssel**, **Oslo**” (zie Köbler), bij **Enschede**, 1350 **Usle**, 1381 **Ussele**, 1450 **Ossel** (z. *Nederlandse plaatsnamen, herkomst en historie*), de klankomwisselingen van **Ulle-se** en **Olle-se**, genoemd naar de ***stroom*** van een beek.

Ulle-so en **Olle-so** werden tot de klankomwisselingen **Usselo** en **Osselo**, **Oslo**.

Zo blijkt hier opnieuw dat **Ulle** in de bronnen ook **Alle** is, zo óók weer te zien in de **Groote Waard**:

Alle, 1259, is een oude naam van **Andel**e, < **Alne-de**.

Ulle is te zien in **U**ppel, de Uppelsche Gantel, in het verlengde stromend van de rivier de **Alm**, eerder **Uppele**, klankomwisseling van **Ulle-pe**.
Zo ook te zien in **Ul-se-ne**, **Ulsne**, > **Usne**, D**usne**, rivier de D**ussen**.
Zo ook te zien in **Ulle-be**, > **Ubbele**, **Uble**, D**uble**, rivier de D**ubbel**.

Alle ligt ook ten grondslag aan de rivier de **Alm**, in 1258 **Al-me**, eerder ontstaan uit **Alle-me**, elders op vele plaatsen geworden tot de klankomwisseling **Ammele**, veelal verkort tot **Amle**, waarna in uitspraak als vanzelf geworden tot **Amble**.

Nogmaals:

"**Ossele** (curtis), 12. Jh., unbestimmt nahe **Antwerpen** (nach F2-448) vielleicht in (der Pfarrei) **Kontich**" (zie Köbler), is de klankomwisseling van **……**

Olle-se, de Oud-Europese stroomnaam **Olle** "mit *s*-Suffix".

Zie Köbler:

"**Assel**, 12. Jh., bei bzw. in bei Burgdorf bei Wolfenbüttel, **Assela**, **Asla**, **Asle**", was in oorsprong **Alle-sa**, geworden tot de klankomwisseling **Assela**, **Asla**, **Asle**.

“**Assel** bzw. **Hohen-Assel**, 12. Jh., östlich zweier grösserer Hügelgräberfelder der römischen Kaiserzeit bei bzw. bei Wolfenbüttel, **Asle**” (zie Köbler), was in oorsprong **Alle-se**, geworden tot de **klankomwisseling** **Assele**, **Asle**.

“**Assel** (**Hohen-Assel** und **Nord-Assel**), 12. Jh., bei Lesse nahe Wolfenbüttel, **Aslan**, **Asle**” (z. Köbler), was eertijds **Alla-san**, geworden tot de klankomwisseling **…….** **Assalan**, waarna **Aslan**.

“**Assela**, 11. Jh., unbestimmt im **Nordwesten** (zie Köbler), was in oorsprong **Alle-sa**, > **Assela**.

“**Assel-heim**, **8**. Jh., bei Frankenthal, **Azelen-heim**, **Azzelun-heim**” (zie Köbler), toont de klankomwisselingen van **Alle-zun-heim** en van **Ale-zen-heim**, genoemd naar de ***stroom***, waaraan Asselheim is ontstaan **Ale**, **Alle**, **Oud-Europees**, afleiding “mit *s*-Suffix”, de nederzetting.

“**Assel-born**, 12. Jh., b. Oesdorf b. Büren, **Hasel-brunnon** (2), **Hasle-burne**, **Asle-burne**” (Köbler), was eertijds **Hale-se-brunnon**, **Halle-se-burne** en **Alle-se-burne**, > **Hasele-brunnon**, **Hassele-burne** en **Assele-burne**.

“**Asselt**, 12. Jh., zwischen Maas und Waal in Gelderland, **Haselleth** (1143), **Hassela** (um 1167)” (zie Köbler), toont de klankomwisselingen van **……** **Halle-sa** (**Alle-sa**) en van **Hale-se** (**Ale-se**).

Zie mijn kaartje p. **578**, waarop te zien is dat hier sprake is van **2** plaatsen **Asselt**, aangeduid met Neder-**Asselt** en Over-**Asselt**, stroomafwaarts en stroomopwaarts.

Zie *Nederlandse plaatsnamen, herkomst en historie* (waarin de namen van Köbler ontbreken): Neder-**Asselt**, 1301 Neder-**Assel**, 1316 Inferiori **Assela**,1635 Neer-**Asselen**, was in oorsprong **Alle-se**, **Alle-sa** en **Alle-sen**, genoemd naar de ***stroom*** van de Maas.

Over-**Asselt**, 13e euw **Asle**, 1258 **Assele** Superioris, 1294 **Assele**, was eertijds **Alle-se** (> Assele, Asle). “De vorm met ***t*** treedt pas laat op.”

“**Asle**, 12. Jh., wüst bei Lesse bei Wolfenbüttel, **Aslan** (4)” (zie Köbler), was eertijds **Alla-san** (Alle-sen), geworden tot de klankomwisseling **……** **Assalan** (**Asselen**), waarna **Aslan** (**Aslen**).

Asle was eerder **Assele**, < **Alle-se**.

Assel-born, de klankomwisseling van **Alle-se-bron**, ligt bij **Clervaux** in **Luxemburg**. Gysseling geeft de volgende oude vermeldingen van Asselborn, 1040 **Aste-bronna**, afgesleten overgeleverde vorm van **Al-ste-bronna**, 1089 **Astele-brunna**, de klankomwisseling van **Alle-ste-brunna**, 1089 **Aste-ne-brunno**, afgesleten vorm van **Al-ste-ne-brunno**, de afleiding "mit ***st***-Bildung" van **prof. dr. Hans Krahe**: "Auch ***st***-Bildungen fehlen nicht." Zie *Unsere ältesten Flussnamen*, p. 38. Asselborn is in oorsprong de afleiding "mit ***s***-Suffix".

Assel-born is eertijds genoemd naar de ***stróóm*** van de **Our**, waaraan óók de **nabije** plaatsen **Alster**, dat is **Al-ste-re**, **Als-ingen** (gelegen náást Asselborn), **Aller-born** en **Al-scheid**. Zie mijn kaartje p. **572**.

Uit het vele Aste, zónder of mét een tweede element, is de L weggevallen.

Zie **Aste-rode** bij Neukirchen, 1239 **Alsten-rode** (zie de website Asterode-Geschichte des Dorfes), genoemd naar de ***stroom*** van de **Schwalm**, waaraan het is ontstaan, **Al-*stroom*** 'mit *st*-Bildung".

Zie **Krahe**, *Unsere ältesten Flussnamen*, p. 38:

"Auch *st*-Bildungen fehlen nicht, so ***Alesta > Alst**, 12e Jh., **Alest**, **Nebenfluss** der **Werse** südöstl. Münster i. W." Zie mijn kaartje p. **346**.

Assel bij **Apeldoorn**, 814-815 kopie 1170-1175, **Hasle**, 14e eeuw **Assel**, 16e eeuw **Asselt** (zie *Nederlandse plaatsnamen, herkomst en historie*), was in oorsprong **Halle-se** (< **Hassele**, **Hasle**) en **Alle-se**.

Een plaats **Assel** ligt ook aan de **Elbe** (nabij de monding), nu deel van Drochtersen, eerder **Assele**, < **Alle-se**, genoemd naar de ***stroom*** van de **Elbe**.

Aan de **Maas** bij **Schwalmen**, een weinig ten noorden van **Roermond**, ligt ook een nederzetting **Asselt**, Limburgs **Assel**, met vroeg-middeleeuwse namen **Aslao** en **Haslao**, waarna **Ascloha**, **Assele** en **Asselt** (zie *Nederlandse plaatsnamen, herkomst en historie*). Zijn de namen te lezen als **Asla**, **Hasla**, **Aslo**?

"**Als-heim**, **8**. Jh., bei Worms, **Ala-hes-heim**, **Alches-heim**, **Alacs-heim**, **Alas-heim**, **Ales-heim**, **Als-heim**, **Alais-heim**" (zie Köbler), is genoemd naar de ***stroom***, **Ala**, **Al**, waaraan het is ontstaan.

Alac-mera en **Alec-mere**, de oude namen van **Alk-maar** in Noordholland (zie het *Lexicon van nederlandse toponiemen tot 1200* van R.E. Künzel, D.P. **Blok** en J.M. Verhoeff), isbetekent niet '**modder-waterloop**' Het is de **Oud-Europese stroomnaam**, **Ala-ca**, **Ale-ce**.

“**Als-feld**, 11. Jh., in Oberhessen, **Adeles-felt**”, (zie Köbler), toont de klankomwisseling van **Ale-des-felt**.

Adeles-, < **Ale-des-**, **is wijd verbreid**. Zie mijn laatste onderzoeken.

“**Alsen-bach**, **9**. Jh., bei Erding, **Elsan-pah** (2), **Elsan-pach**” (zKöbler), is ontstaan uit **Alsa-na** “und im Ablaut damit **Elsa-na**.

“**Alsen** (**Insel**), 12. Jh., in (der früheren Provinz) Schleswig, **Alis-na**” (zie Köbler), spreekt voor zich.

“**Allen-büttel**, **9.** Jh., bei Gifhorn **Dallan-gi-budli**, **Dallen-ge-buddi**” (zie Köbler), spreekt ook voor zich, genoemd naar de ***stroom*** **Alle**, waaraan het is ontstaan.

“**Alla-na** (er marca), **9**. Jh., **Allna** bei Marburg?” (zie Köbler), spreekt ook voor zich, **de Oud-Europese stroomnaam** **Alla**, “mit ***n***-Suffix”.

Nogmaals **Andel** in de **Groote Waard**, ca. 850 Analo, 1212 Anle, 1259 **Alle**, 1333 Andel, 1573 **Ael**, **< Ale** (zie de bronnen), toont de zuiver en verminkt overgeleverde vormen. De plaats is genoemd naar de ***stróóm*** van de Afgedamde Maas, de vroegere loop van de **Alm**, waaraan ook **Aalst**, voorheen **Ale-ste**, de afleiding “mit *st*-Bildung” (zie ook **Krahe**, *Unsere ältesten Flussnamen*, p. 38).

Bovendien, de **Alm**, eerder **Al-me**, is ontstaan uit **Ale-me** en **Alle-me**, de afleiding “mit *m*-Suffix”, eertijds ook geworden tot de klankomwisselingen **…….. …….. Amele** en **Ammele**, **Amle**, en als vanzelf in uitspraak ook geworden tot **Amble**, wijd verbreid.
Moet ik dat geheim houden? Is mijn ontdekte herkomst van Amele, Ammele een uitkomst van naamkunde? Nee, het is de uitkomst van intensief vergelijkend onderzoek, een onderzoek waarin ik verzeild ben geraakt. Zie hierna alle oude namen van **Ammer-zoden** aan de **Maas**.

Ook de **Alm** zelf is genoemd naar de ***stroom*** **Ale**, **Alle**, **Oud-Europees,** net zoals **Ale** (**> Ael**), **Alle**, de herkomst van Andel aan de Alm, net zoals **Aalst**, eerder **Ale-ste**, aan de Alm.

Al-me is een **Oud-Europese stroomnaam**, de afleiding “mit ***m***-Suffix”.
Al-ne is ook een **Oud-Europese stroomnaam**, de afleiding “mit ***n***-Suffix”.
Zie **Krahe**, ***Unsere ältesten Flussnamen***, p. **36.**

Over de grens, hetzelfde grote oude taalgebied, is **Ale**, **Alle** in de bronnen óók **Alne**.

Wat is dan **Alle**, **Ael**, **< Ale**, nu Andel, in 1212 **Anle** (zie Gysseling)? De klankomwisseling van ..... **Alne**.

In de bronnen is er het meerdere **Alle-de** en vooral het vele **Ale-de**, gevolgd door een tweede element, geworden tot de klankomwisselingen ..... **Addele-** en ..... **Adele-**.

Zo was er ook **Alne-de**, geworden tot de klankomwisseling .... **Andele**, herkomst van **Andel**.

Volgens naamkundigen is **Andele**, **An-de-le**, **An de lo**, ‘aan het bos’.

Kunnen **rivieren** **Andele** ‘aan het bos’ betekenen?

Kan een **rivier** **Andelle** (**56**,**8** km), **zijrivier** van de **Seine**, ‘aan het bos’ betekenen?

Betekent **“Andelen-dal,** 12. Jh., wüst bei Dingelstadt bei Heiligenstadt ‘aan het bos’-dal? Nee!

De herkomst is ‘dal ván **Alne’,** wijd verbreid, **Oud-Europese stroomnaam**, ontstaan uit **Alle-ne**.

De herkomst is **Alne-den-dal**.

En **“Beyde die Andelen”,** oude aanduiding voor **Op-** en **Neer-Andel?** Afleiding van **Alne-de**, hier genoemd naar de ***stroom*** van de **Alm**, 1258 **Al-me**, waaraan **Beyde die Al-ne-den!** **Al-me** is de afleiding “mit ***m***-Suffix”. **Al-ne** is de afleiding “mit ***n***-Suffix”, **zie Krahe**, Unsere ältesten Flussnamen, p. 36.

Andels-bach (27 km) in Oostenrijk, **zijstroom** van de **Donau**, via **Ablach**, bij Pfullendorf, voorheen **Andeln-bach** (zie internet), was in oorsprong **……..**

Alne-den-bach en **Alne-des-bach**, ‘beek van **Alne**’, geworden tot de klankomwisselingen **……**

Andelen-bach en **Andeles-bach**.

Andeles, ook een oude naam van **Andel**, was in oorsprong **……...**
Alne-des, ‘ván **Al-ne-de**’, de ***stroom*** van de **Al-me**, “mit ***n***- und mit ***m***-Suffix.

“Andlau (Fluss), 10. Jh., **Antila**, **Antala**, **Andela”** (zie Köbler), betekent niet ‘**aan het bos’.**

De oude namen zijn de klankomwisselingen van **Alni-ta**, **Alna-ta**
Alne-da.

De **Andlau**, **Andel-au** (42 km), is een **zijrivier** van de **Rijn**, via **Ill** in de **Elsas**.

Alne werd eerder zonder afleiding (geen Alne-de), in de loop der tijd tot het gemakkelijker in de mond liggende, de klankomwisseling **……...**
Anle, en als zodanig, dus **VERMINKT**, in de bronnen opgetekend, om precies te zijn, in het jaar **1212** (zie Gysseling), ook een oude naam van **Andel**.

Andel, 1259 **Alle**, was eerder **Alle-ne**, herkomst van **Alne**.
Dan is **Andel**, 1573 **Ael**, ontstaan uit **Ale**, eerder **Ale-ne**,
Ala-no, geworden tot de klankomwisseling **Analo**,
Anele, en als zodanig, dus **VERMINKT**, in de bronnen opgetekend, omstreeks **850**.

Naamkundigen verklaren **Analo,** ca. **850**, de oudste naam van **Andel**, als ‘**aan het bos**’. Zij beseffen niet dat die naam oorspronkelijk **…… ……Ala-no** was, het vele **Ale-ne,** in de bronnen ook **Ala-na**, **Alo-na,** enz.

Andel was in 1573 **Ael,** en heden ten dage nog steeds **Brabants Ael**, overal ontstaan uit **Ale,** eerder **Ala,** de herkomst van de oudste naam van **Andel**, **Ala-no,** “op de *vlugste* en dan ook *vluchtigste* manier aangeduid, te doen gebruikelijk bij aardrijkskundige namenn” geworden tot het gemakkelijker in de mond liggende, de klankomwisseling **Analo,** en als zodanig, dus **VERMINKT**, in de bronnen opgetekend, omstreeks het jaar **850**.

“Anloo, 12. Jh., in (der Provinz) **Drenthe**, **Analo**, **Anlon**, **Anlo”** (zie Köbler), toont de klankomwisselingen van **…… Alno** en van **…… Ala-no**, **Alnon**.

Vergelijk **Alnes**, 1123 **Alno,** 1130 **Alna**, waarna **Alne** (z. Gysseling), genoemd naar de ***stroom*** van de **Scarpe**, zijrivier van de **Schelde**.

Vergelijk ook **Olne**, 1095 **Alno** (zie Gysseling), genoemd naar de ***stroom*** van de **Vesdre** (Vesder), zijrivier van de **Maas**, in **Drenthe** geworden tot het gemakkelijker in de mond liggende, de klankomwisseling **Anlo**.

Vergelijk ook **Alno-thus**, unbekannt in **Wulpen** in **Westflandern**, **Alno-thi domus**" (zie Köbler).

Vergelijk **Anloo** in Drenthe, **12e** eeuw **Analo**, **Anlon** en **Anlo** (zie Köbler), met "**Ahlen**, **8**. Jh., bei Beckum, **Alnon**, **Alna**, **Alnon**, **Alnun** bzw. **Alnen**" (zie Köbler), genoemd naar de ***stroom*** waaraan **Ahlen** is ontstaan, hier de **Werse**, met **zijrivier** de **Alst**, 12. Jh., **Alest**, **< Ale-sta**, de afleiding "mit *st*-Bildung" (zie **Krahe**, *Unsere ältesten Flussnamen*, p. **38**.)

Naamkundigen verklaren **Analo**, **Anlon** en **Anlo** als "**aan het bos**", niet beseffend dat deze namen in **Drenthe** de klankomwisselingen zijn van **…….. Ala-no**, **Alnon** en **Alno**, genoemd naar een ***stroom*** van de **Hunze**. "Het merendeel van plaatsnamen in **Drenthe** zijn moeilijk te duiden en sommige kunnen, in het licht van de bewoningsgeschiedenis, **gemakkelijk terugreiken tot in archaïsche tijden**." Zie *Nederlandse plaatsnamen, herkomst en historie* bij **Annen**, 1309 **Anne**, in oorsprong **Alne**, eerder **Alna** of **Alno**.

Vergelijk "**Alo-na**, ein **Nebenfluss der Luokna** im Kr. Kowno **(Litauen)**" (zie **Krahe**, *Unsere ältesten Flussnamen*).

Alano, **Alnon** en **Alno**, **Oud-Europese stroom-namen**, genoemd naar een ***stroom*** **van de Hunze in archaïsche tijd**, werden in de loop der eeuwen, "soms veel eeuwen" (zie M. Gysseling), "op de *vlugste* en dan ook *vluchtigste* manier aangeduid, te doen gebruikelijk bij aardrijkskundige namen" (zie J. de Vries), tot het gemakkelijker in de mond liggende, de klankomwisselingen **…….**

Analo, **Anlon** en **Anlo**, en als zodanig, dus **VERMINKT** in de bronnen opgetekend, in de **12e** eeuw, namen die stammen van vóór onze jaartelling, en dus ten onrechte worden verklaard als: "***an*** 'op, hoger gelegen', ***lo*** 'bos', zie **Anreep**."
"De overlevering in Drenthe begint pas laat en dan treden deze namen al op in de ons bekende vorm" (zie *Nederlandse plaatsnamen, herkomst en historie* van G. van Berkel en K. Samplonius),

"De **herkomst** van het naburige **Annen**, in 1309 **Anne**, is onbekend" (z. *Nederlandse plaatsnamen, herkomst en historie*). De herkomst is **Alne**, in een vroeger stadium **Alna** of **Alno**, genoemd naar een ***stroom***, waaraan **Annen** is is ontstaan. Annen zou eigenlijk **Alnen** moeten heten, of **Alnon**.

Anderen wijst op een eerder **Anne-dern**, < **Alne-dern**, ook een plaats in Drenthe, ten zuiden van Annen en Anloo.

An-reep bij Assen, eerder **An-repe**, wijst op een oorspronkelijk **Aln-repe**, ***repe*** 'strook land, waterkant, rand, oever' aan **Alne**, de ***stroom***, waaraan Anreep eertijds is ontstaan.

Vergelijk de **rivier Ale water**, 1176 **Alne**, in Schotland, waaraan de nederzetting **An-crum**, ca. 1124 ..... **Alne-crumba** en ca.1150 ..... **Aln-crom** (zie prof. Nicolaisen).

Andel, eerder **Andele**, < **Alne-de**, **ca. 850** **Analo**, < **Ala-no**, > **Ale-ne**, **1212** **Anle**, < **Alne**, de samentrekking van **Alle-ne**, **1259** **Alle**, **1573** **Ael**, < **Ale**, eerder **Ala**, in oorsprong de afleiding "mit *n*-Suffix, is genoemd naar de ***stroom***, waaraan het is ontstaan, hier de **Alm**, **1258** **Alme**, de afleiding "mit *m*-Suffix", < **Ale-me** en **Alle-me**, geworden tot de klankomwisselingen **……..... Amele** en **Ammele**, **Amle**, in uitspraak **Amble**.

"**Analen-burch**, 12. Jh., unbekannt mit Bezug zu Anhalt" (zie Köbler), is de klankomwisseling van **……..**

Ala-nen-burch, genoemd naar **Ala**, de ***stroom*** waaraan deze plaats is ontstaan, de afleiding "mit *n*-Suffix".

Nogmaals:

"**Anolo-felde**, **8**. Jh., unbekannt" (z.Köbler), toont de klankomwisseling van **Alo-no-felde**.

Het zal de oudste naam zijn van "**Al-feld**, **8**. Jh., bei Mosbach, **……..** **Alon-felde**, **Alen-felt**" (zie Köbler).

“**Ahlen**, **10**. Jh., bei Warendorf bei Hamm in (dem Regierungsbezirk) Münster, (in) **Alnon**, **Alnen**, **Alen**, ... **aus einem Gewässernamen Alna**”

(zie Köbler), is “**alteuropäisch**”, genoemd naar de ***stroom***, waaraan **Ahlen** is ontstaan.

Zie Köbler:

“**Ahlen**, **10**. Jh, bei Meppen, **Anli-dun**” toont de **VERMINKT** overgeleverde vorm van **Alni-dun**, **Alne-den**, hier niet geworden tot de klankomwisseling **Andilun**, **Andelen**, zoals bij **Andel** in de **Groote Waard**, 1212 **Anle**, < **Alne**.

“**Allen-stein** bzw. pol. **Ol-sztyn**, 14. Jh., **an der Alle** (bzw. **Alne**) bzw. Lyna in dem Nordosten Polens, **Allem-steyn**, **Allen-steyn**, **Olch-sztyn**, **Ol-sthin**, **aus dem altpreuss. Flussnamen Alna**” (zie Köbler), is “**alteuropäisch**”.

“**Alne**, 12. Jh., frühere Abtei bei Thuin in der Provinz Hennegau, **Alna**” (zie Köbler), is genoemd naar de ***stroom*** van de **Sambre**, zijrivier van de **Maas**.

De **rivier** de **Alne** in **Northumberland**, ook aangeduid met **Aln** (niet te verwarren met de **rivier Ale Water**, 1176 **Alne**, in **Schotland**), was voorheen **Alna** en **Alo-ne**flu (zie List of the Latin names of places in Great Britain and Ireland). “The **river Aln** is first mentioned in the **Geography** of **Ptolemy**, a 2nd Century AD Roman cartograph.”

Allonne (**Alle-ne**), naast **Beauvais**, 954-986 **Alo-na**, 1456 **Alonne** (**Ale-ne**) (zie internet), is genoemd naar de ***stroom***, waaraan Allonne is ontstaan, **Alo**, **Allo**, hier de Thérain, zijstroom van de Oise.

Vergelijk “**Alo-na**, ein **Nebenfluss** der **Luokna** im Kr. **Kowno** (**Litauen**), (zie **Krahe**, *Unsere ältesten Flussnamen*, p. 37).

Nogmaals, aan de **rivier Ale Water** in Schotland, 1176 **Alne**, ligt de nederzetting **An-crum**, ca, 1124 **Alne-crumba**, ca. 1150 **Aln-cromb**, 1296 **Alne-crum**, 1304 **Allyn-crom** (zie prof. Wilhem Nicilaisen).

“**Ahlen**, 11. Jh., bei Biberach, **Achelun**” (zie Köbler), toont de klankomwisseling van ..... **Ale-chun**, genoemd naar de ***stroom***, **Ale**, waaraan Ahlen is ontstaan.

“**Ahlen**, 10. Jh., bei Steinbild bei Aschendorf, **Alo-dun**, **Alu-thon**” (zie Köbler), is weer zuiver overgeleverd, **Ale-den** en **Ale-then**.

“**Aalden**, 11. Jh., bei **Zweelo** in **Drenthe**, **Alo-dun**” (zie Köbler), 1332 **Ale-de**, 1548 **Aelten**, 1482 **Eel-de** (zie *Nederlandse plaatsnamen, herkomst en historie*), ... is genoemd naar de ***stroom***, **Alo**, **Ale**, **Ele**, waaraan **Aalden** is ontstaan, de **Aelder-stroom** of **Westerstroom**, met afleiding:

Ale-de “und im Ablaut damit” **Ele-de**, > **Eel-de**.

Allen, **zijrivier** van de **Camel** in **Cornwall**, Cornish **Alen**, 1199 **Alan** (zie Nicolaisen), (zie mijn kaartje p. **242**), is hetzelfde als ”**Allen**, 12. Jh., **in Friesland**, Allen, Allen” (zie Köbler).

Zie ook **Allên**, wrsch. 2^{e} helft 9^{e} of 1^{e} helft 10^{e} eeuw, ligging onbekend, in “Fresia” (zie *Lexicon van nederlandse toponiemen tot 1200*).

Zie ook:

“**Allens-bach**, **9**. Jh., bei Konstanz, **Ala-holves-bah**, **Ala-holfes-pach**, **Alas-pach**, **Alos-pach**” (zie Köbler).

Er is nog heel veel Ale en Alle, Oud-Europese stroomnamen, te zien in vele plaats- en riviernamen.

“Mit *n*-Elementen sind gebildet **Alna**. Im Ablaut dazu steht **Elna**” (zie **Krahe**, ***Unsere ältesten Flussnamen***, p. **36**), ook geworden tot **Enla** en **Enna**, GEWOON TE ZIEN in het *Toponymisch Woordenboek* van **Gysseling**. Zie hierna.

Zie **Enna**, **1178**, **waterloop** bij Saint-Pierre-Brouck, 1106 **Hele-ne** (zie Gysseling). Zie de **rivier** de **Enne**, nu **Liane** geheten, in Pas-de-Calais, in zee stromend bij Boulogne, **867** **Elna** (zie Gysseling). **Er is nog zóveel meer.** Zie mijn kaartje p. **261**, **enz**.

Ella-na en **Ela-na** zijn geworden tot **……**

Elna en **Eelna,** in de loop der eeuwen geworden tot **…….....**

Enna en **Ena**. **Elna**, **Elne**, is meestal **zuiver** overgeleverd. **Eelna**, **Eelne** is **altijd** geworden tot **Ena**, **Ene**, **Ehne**. Gevolgd door een **tweede element** zijn beiden **altijd** geworden tot **Enne-** en **Ene-.** Zie de vele voorbeelden daarvan in al mijn vergelijkende onderzoeken.

Evoluties, **ONBEKEND** in naamkundige kring, de herkomst van de **Dender:**

Elne-ra > Enne-ra > Enra > Thenra

Eelne-ra > Ene-ra > Tenera

De **rivier** de **Dender** (65 km), **zijrivier** van de **Schelde**, was in 896 **Thenra**, in 966 **Tenera**, in 1199 **Thenere**, in 1219 **Tenre**, 1223 **Denre**, waarna **Dendre** en **Dender** (zie Gysseling). Zie veel meer in mijn onderzoek *De herkomst van Nifterlaca, en nog veel meer*, in het begin van dit werkstuk.

“**Eaulne**, **5**. Jh. ?, **ein Fluss** in dem Département Seine-Inférieure, **Elna**, nach Holder **keltisch**?” (zie Köbler), heeft als **grondvorm Alna** (zie **Krahe**, *Unsere ältesten Flussnamen*, p. 36).

“**Elna** bzw. **Helna**, 11. Jh., **ein Bach** bei Esnes in dem Département **Meuse** in dem Arrondisement **Verdun**, **Elna** (3), nach Holder **keltisch**” (zie Köbler)”, heeft als **gronvorm** **Alna**.

“**Liane**,?, **ein Fluss** in der **Picardi**, **Elna**, nach Holder **keltisch?**” (zie Köbler), heeft als **grondvorm** **Alna**. De **Liane** heette vroeger **Enne**, 867 **Elna** (zie Gysseling).

Elnes **aan de Aa** in Pas-de-Calais bij Saint-Omer, **1171** **Enla** **(<Elna)**, **1175** **Enele** **(<Ele-ne)**, **1171** **Henli-aco** **(<Helni-)**, **1175** **Elne**, **1175** **Helne** (zie Gysseling), toont **verminkt** en **zuiver** overgeleverde namen.

Er is nog heel veel meer. Zie al mijn werkstukken.

Al-me is ontstaan uit **Ale-me** en **Alle-me,** afleiding "mit *n*-Suffix", eertijds geworden tot de klankomwisselingen **……..** **…….** **Amele** en **Ammele,** waarna **Amle,** en als vanzelf in uitspraak ook geworden tot **Amble,** namen van **rivieren** en **nederzettingen**, genoemd naar de ***stroom***, waaraan zij zijn ontstaan, **wijd verbreid**. **Mijn vergelijkend onderzoek toont dat met vele namen aan.**

Bovendien: Al-ne is immers ook ontstaan uit **Ale-ne** en **Alle-ne**, de afleiding "mit *m*-Suffix", enkele keren maar geworden tot **Anele** en **Annele**.

Er is veel **Al-me**, een **riviernaam**, de afleiding "mit *n*-Suffix" (zie **Krahe**). **Alme-ne**, **Alme-na** (zie **Krahe**, *Unsere ältesten Flussnamen*, p. 36), is geworden tot **Almen**, ... maar ook tot **Amme-ne**, **Ammen**.

Maar naamkundigen beseffen niet dat al het **Ame-ne**, **Amen,** de afgesleten vormen zijn van **…….** **Aelme-ne**, **Aelmen**.

Er is het meerdere **Alme-,** gevolgd door een tweede element. Maar naamkundigen beseffen niet dat het meerdere **Ame-** in oorsprong **Aelme-** was.

Naamkundigen vragen zich niet af**: Wáár is Alme-re gebleven?**

Geworden tot Amme-re, Ammer.

Zie de vergelijkingen in mijn laatste onderzoeken, waaruit dat blijkt. (Ik zal enkele nog herhalen.)

Naamkundigen weten ook niet dat de verkorting **Amre** als vanzelf in uitspraak is geworden tot het meerdere …….. **Ambre**, een **riviernaam**. En terwijl ik dit schrijf, nu, op vrijdag 16 maart 2018, is er plots in mijn hoofd **Sambre,** grootste **zijrivier** van de **Maas**, dat gelezen moet worden als **Ambre**. Ik open met grote interesse online de naam Sambre in het *Toponymisch Woordenboek* van Gysseling, en ik zie de oude namen **Sambra** (752-768) én **Samera** (840), te lezen als **Ame-ra**, de afgesleten vorm van …….. **Aelme-ra**. De Sambre is 193 km lang.

De **Sambre** zou eigenlijk **Alme-re** of **Aelme-re** moeten heten, of alleen maar **Alme**, **Alm,** naar de herkomst. En dan is daar plots de

Salm, te lezen als **Alm**, **zijrivier** van de **Amblève**, Duits **Amel**, in de Frans- en Duits-sprekende provincie **Luik**:

“**Amele**, 7. Jh., **ein Flussname** bei Heppenbach bei Malmedy, **Amela-va**, **Ambla-va**, **Amble-ve**”

(zie Köbler), tonend de klankomwisselingen van **……..**

Ale-ma, en wat de naam van de Amblève betreft, **Alle-ma**, geworden tot de klankomwisseling **…….** **Ammela**, waarna verkort tot **Amla**, vanzelf in uitspraak geworden tot **Ambla**, “mit *v*-Element” **……..** **Ambla-va**, en als zodanig, dus **VERMINKT**, in de bronnen opgetekend, in de **7e eeuw**, **zijrivier** van de **Maas**, via **Ourthe**. (Het vele Ambla, Amble in de bronnen, was eertijds Alle-ma. Zie al mijn onderzoeken waarin ik dat met meerdere vergelijkingen heb aangetoond.)

De **Amel**, Frans **Amblève** (90 km) zou eigenlijk **Ale-me** of **Alle-me** moeten heten, naar de herkomsten, met **zijrivier** de **……**

Salm, 1052 **Salma-na**, 1084 **Salma**

(zie Gysseling), te lezen als **……..**

Alm, ……. **Alma-na**, …….. **Alma**,

De **Salm** (34,3 km) was in 1123 **Salmes**, en in 1229 **Salme-ne** (zie Gysseling), te lezen als **…….** **Almes** en **……..** **Alme-ne**.

Een **zijstroom** van de **Amel** is ook de **Emmels-bach**, eerder **Emmeles-bach**, klankomwisseling van **Elle-mes-bach**, **beek** van **Elle-me**, met grondvorm **Ale-me**, **Alle-me**, nu de Amel of Amblève, "und im Ablaut damit" **Elle-me**, de afleiding "mit *m*-Suffix". Zie voor meer, mijn werkstuk *De herkomst van Nifterlaca, en nog veel meer*.

Na het voorgaande zie ik in het *Geschichtliches Ortslexikon Deutschlands* van Köbler nog veel meer **zuivere** en **verminkt** overgeleverde **Oud-Europese stroomnamen**, die voorafgaan met een hoofletter **S**, zoals ik dat al eerder zag bij alle oude vermeldingen van Z**yfflich** in de D**uffel** bij Kleve. Zie eerder in dit werkstuk.

Ik zal al die ontdekte namen van plaatsen en rivieren beginnend met de hoofdletter **S** nog behandelen, maar nu maak ik eerst toch maar af waarmee ik bezig was, de evolutie:

Alme-re > Amme-re, **Amre**, **Ambre**.

In sommige zeer oude bronnen is **Alme-re** ook **zuiver** overgeleverd. Zie hierna.

"**Ammern**, 12. Jh., bei Tübingen, **Ambra**" (zie Köbler), was eertijds **Alma-ra**, in de loop der eeuwen geworden tot **Amma-ra**, waarna **Amra**, en als vanzelf in uitspraak geworden tot **…….. Ambra**.

Ammern zou eigenlijk **Almern** moeten heten, **naar de herkomst.**

Alme-re, > **Amme-re**, waarna **Amre**, **Ambre**.
Hetzelfde geschiedde met **Elme-re**, > **Emme-re**, waarna **Emre**, **Embre**.
Ilme-re, > **Imme-re**, waarna **Imre**, **Imbre**.

“**Ambrach-gowe**, **8**. Jh., ein **Gau um die Ammer** bei Tübingen” (zie Köbler), te lezen als **Ambra-ach**, **Ambra**-‘**waterloop**’, was in oorsprong **Alma-ra**, > **Amma-ra**, waarna **Amra**, **Ambra**.
De afgesleten overgeleverde namen zouden eigenlijk **Almer** en **Almer-ach-gowe** moeten heten, naar de herkomst.

“Die **Ammer** ist ein gut 22,5 km langer linker **Nebenfluss** des **Neckars** in Baden-Württemberg. Der Name geht auf das **keltische** “**amra**” zurück.” Zie het internet.

Inderdaad **Amra**, eerder **Amma-ra**, afgesleten vorm van **Alma-ra**.

Amer-veld ligt aan de verlande **Rijnarm de Aam** bij Elst, in de 11e eeuw **Ambra-veld** (zie Gysseling).

De herkomst van de **Aam** is:

Aelma-na, > **Ama-na**, **Aman**, **Amen**, **Aam**.

De herkomst van **Amer-veld** is:

Aelma-ra-veld, > **Ama-ra-veld**, **Amar-veld**.

De herkomst van **Ambra-veld** is:

Alma-ra-veld, > **Amma-ra-**, **Amra-**, **Ambra-veld**.

“**Ambra**, 12. Jh.?, **castrum Ambra** in den **Ardennen**” (zie Köbler), was eertijds **Alma-ra**, > **Amma-ra**, **Amra**, **Ambra**.

Het meerdere
Ambron was eertijds **Alma-ron** (Alme-ren), > **Amma-ron**, verkort tot **Amron**, en als vanzelf in uitspraak > **Ambron**.

“**Hemberen** bzw. **Hambrai-ne**, **7**. Jh., in (der Provinz) **Namur**, **Ambron**” (Köbler), was eertijds **Alma-ron**, > **Amma-ron**, **Amron**, **Ambron**.

Hambrai-ne was eertijds **Halma-rai**, > **Hamma-rai**, **Hamrai**, **Hambrai-ne**.

Hemberen was eertijds **Helme-ren**, > **Hemme-ren**, waarna **Hem-ren**, en als vanzelf in uitspraak geworden tot **Hembren**, **Hemberen**.

“**Ammern**, **9**. Jh., bei Mühlhausen in Thüringen, **Ama-ra**, **Ambra**” (zie Köbler), was in oorsprong ..... **Aelma-ra**, **Alma-ra**, > **Amma-ra**, **Amra**, **Ambra**. **Ammern** zou eigenlijk **Almern** moeten heten, **naar de herkomst**.

“**Amper**, **3**. Jh., ein **Nebenfluss der Isar** bei Moosburg, **Ambra**” (zKöbler), was eertijds **Alma-ra**, > **Amma-ra**, **Amra**, **Ambra**.
Ambre werd tot **Ampre**, “Romeins **Amprae**”. De bovenloop van de **Amper** heet **Ammer** tot aan de **Ammer-see**, en het vervolg van de rivier heet **Amper**.

De **Isar** was eerder **Isa-ra**, afgesleten vorm van **Ilsa-ra**, ontstaan uit **Ila-sa**.

“**Emmer**, 11. Jh., **ein Nebenfluss der Weser** bei (Bad) Pyrmont, **Ambra**, **Embri-ne**” (zie Köbler), was in oorsprong .....

Alma-ra (> **Amma-ra**, **Amra**, **Ambra**) “und im Ablaut damit” **Elma-ri** (> **Emma-ri**, **Emri**, en als vanzelf in uitspraak **Embri**, waarna **Embri-ne**).

De **Emmer** zou eigenlijk **Elmer** of **Almer** moeten heten, **naar de herkomst**. De Emmer is 61,8 km lang.

“**Amern**, **7**. Jh., bei Kempten **Ambra**, **Ambron**, **Ambren**” (zie Köbler), was in oorsprong .....

Alma-ra, **Alma-ron** en **Alme-ren**, in de loop der eeuwen, “soms veel eeuwen”, “op de *vlugste* en dan ook *vluchtigste* manier aangeduid, te doen gebruikelijk bij aardrijkskundige namen”, geworden tot het gemakkelijker in de mond liggende, de **klankomwisselingen**:

Amma-ra, **Amra**, waarna **Ambra**, en .....
Amma-ron, **Amron**, waarna **Ambron**, en .....
Amme-ren, **Amren**, waarna **Ambren**, en .....
als zodaig, dus **VERMINKT**, in de bronnen opgetekend.

Amern zou eigenlijk **Aelmern**, **Aelme-ren**, of **Almern**, **Alme-ren** (> **Amme-ren**, **Amren**, **Ambren**) moeten heten, naar de herkomst.

“**Ammersum**, 11.-12. Jh., südwestlich Hollens bei Leer?, **Ambri-ki**, **Ambra-ki, Ambri-ka**, **Ombri-ki**” (zie Köbler), was in oorsprong **……..**

Alme-ri, > **Amme-ri**, **Amri**, **Ambri**, **Ambri-ki** en **……..**

Olme-ri, > **Omme-ri**, **Omri**, **Ombri**, **Ombri-ki**.

Ammersum zou nu eigenlijk **Almersum** moeten heten, **naar de herkomst**.

Embre-ville, in “département de la Somme”, was eertijds **Elme-re-ville**, geworden tot **…….** **Emme-re-ville**, verkort tot **Emre-ville**, en als vanzelf in uitspraak **……..** **Embre-ville**, in oorsprong genoemd naar de ***stroom***, **Elme** (< **Elle-me**, elders geworden tot de klankomwisseling **Emmele**), waaraan het is ontstaan, met nederzetting **Elme-re**.

Embry, “département Pas-de-Calais”, was eertijds **Elme-ri**, > **Emme-ri**, **Emri**, waarna **Embry**.

Ambri-court, “dép. Pas-de-Calais”, 1276 **Ambre-court** (zie internet), was eertijds **…….....**

Alme-re-court, in de loop der tijd geworden tot **……..**

Amme-re-court, waarna verkort tot **Amre-court**, in uitspraak geworden tot **……** **Ambre-court**.

Nogmaals: de rivier de **Amel** (Duits), **Amblève** (Frans), in de Duits- en Frans-sprekende provincie **Luik** (Duits **Lüttich**, Frans **Liège**), (90 km), **zijrivier** van de **Maas**, via **Ourthe**:

“Amele, **7**. Jh., **ein Flussname** bei Heppenbach bei Malmedy, **Amela-va**, **Ambla-va**, **Amble-ve”** (zie Köbler), toont de klankomwisselingen van **……** **Ale-ma**, en wat de naam van de Amblève betreft, **Alle-ma**, geworden tot de klankomwisseling **…….** **Ammela**, waarna verkort tot **Amla**, vanzelf in uitspraak geworden tot **Ambla**, “mit *v*-Element” **…….** **Ambla-va**, en als zodanig, dus **VERMINKT**, in de bronnen opgetekend, in de **7e eeuw**, **zijrivier** van de **Maas**, via **Ourthe**. De rivier zou eigenlijk **Ale-me** of **Alle-me** moeten heten, naar de herkomst, desnoods **……..** **Ael-me** of **…** **Al-me**.

Amble-ville, “dép. de la Charente”, 1121 **Ambla-villa** (zie internet), was eertijds **Alle-ma-villa**, geworden tot de klankomwisseling **…….** **Ammala-villa**, waarna verkort tot **……..** **Amla-villa**, en als vanzelf in uitspraak geworden tot **Ambla-villa**, in oorsprong genoemd naar de ***stroom***, **Alle**, waaraan het de plaats is ontstaan, met de afleiding “mit ***m***-Suffix”, gevolgd door **-ville**, de nederzetting daaraan.

Amble-ville, “dép. du Val-d’**Oise**, région Île-de-France, met de oude namen **Amblain-ville** en **Ambre-ville** (internet), was eertijds **Alle-min-ville**, geworden tot de klankomwisseling **Ammelin-ville**, **Amlin-ville**, waarna **Amblin-ville**.

Ambre-ville was eertijds **Alme-re-ville**, geworden tot **Amme-re-ville**, **Amre-ville**, in uitspraak **Ambre-ville**.
De Amble-ville zou eigenlijk **Almen-ville** of **Almer-ville** moeten heten, naar de herkomst, Alle-min-ville en Alme-re-ville.

Ambly-sur-Meuse, “département de la Meuse”, was eertijds **Alle-mi**, geworden tot de klankomwisseling **Ammeli**, waarna verkort tot **Amli**, waarna als vanzelf in uitspraak geworden tot **Ambli**, **Ambly**, in oorsprong genoemd naar de ***stroom***, **Alle**, van de Maas, “mit *m*-Suffix”, de nederzetting daaraan.
Vergelijk **Alle-sur-Semois** aan de **Maas**-*stroom* de Semois. Zie mijn kaartje p. **967**.

Amble-ny, “dép. l’Aisne”, 1089 **Amblo laci**, 1143 **Amble-nius**, 1184 **Ambli-ni**, 1211 **Amble-ni** (internet), was eertijds **Alla-mo (Alle-me)**, geworden tot de klankomwisseling **…… Ammalo (Ammele)**, waarna verkort tot **Amlo**, en als vanzelf in uitspraak geworden tot **Amblo**.

Amblain-ville, 1104 **Umble-ville**, **Emplein-villa**, 1165 **Amble-villa**, etc. “département l’Oise” (zie internet), was in oorsprong **……...**

Ulle-me-ville, geworden tot de klankomwisseling **……..**

Ummele-ville, waarna verkort tot **Umle-ville**, en als vanzelf in uitspraak geworden tot **Umble-ville**. Emplein-ville was eertijds **Elle-min-villa**, geworden tot de klankomwisseling **……... Emmelin-villa**, waarna **Emlin-villa**, **Emplin-villa**, **Emplein-villa**.

Imble-ville, “Seine-Maritime en Normadie”, was in oorsprong **Ille-me-ville**, geworden tot de klankomwisseling **……**

Immele-ville, waarna verkort tot **Imle-ville**, en als vanzelf in uitspraak geworden tot **Imble-ville**, in oorsprong genoemd naar de ***stroom***, **Ille**, eerder **Ila**, “mit *m*-Suffix”, de nederzetting daaraan, gevolgd door **-ville**.

Abele, Ebele (Abeli, Ebeli) was eerijds van Ale-be, Ele-be (Ale-bi, Ele-bi). Zie eerder.

“**Ambly**, 12. Jh., bei Namur, **Ampli-thi** (3), **Abliz**, **Ambliez**” (zie Köbler), 1095 **Abliz**, 1136 **Ambliz** (zie het Dictionnaire des noms de lieux en Wallonnie et à Bruxelles), was in oorsprong **……..**

Ali-bi, geworden tot de klankomwisseling **Abili**, **Abli**, **Abliz**, zo ook **Alli-mi** (Alle-me), geworden tot de klankomwisseling **Ammili** (Ammele) waarna **Amli**, als vanzelf in uitspraak **Ambli** en **Ampli**, **Ambliz** en **Ampli-thi**.

“**Ambly** (Ambly-et-Fleury),?, bei **Attigny**, in dem Département Ardennes in Frankreich, **Ampli-thi**, **Ambli-dum**, **Ambley-um**” (zie Köbler), vroeger ook **Ambly-sur-Aisne** genoemd, was in oorsprong **……..**

Alle-mi, genoemd naar de ***stroom*** van de **Aisne**, waaraan het is ontstaan, geworden tot de klankomwisseling **Ammeli**, **Amli**, waarna **Ambli-** en **Ampli-**.

Attigny was in oorsprong **Alti-ni**, ontstaan uit **Alli-ti**, hier “mit *t*-Bildung” i.p.v. “mit *m*-Suffix”, herkomst van **Ambly**, eertijds **Alli-mi**, geworden tot de klankomwisseling **Ammili**, verkort tot **Amli**, in uitspraak **Ambli**, **Ambly**. Ook Attigny is genoemd naar de ***stroom*** van de Aisne. (Clovis II had in Attigny zijn residentie.)

“**Ameln**, 12. Jh., bei Spiel bei **Jülich**, **Amble**” (zie Köbler), was eertijds **Ale-men** en **Alle-me**, geworden tot de klankomwisselingen **Amelen** en **Ammele**, **Amle**, **Amble**. Ameln is genoemd naar de ***stroom***, **Ale**, **Alle**, van de **Maas**, via **Roer**.

Vergelijk de **Amel** of **Amblè-ve**, **zijrivier** van de **Maas**, via **Ourthe**, die eigenlijk **Ale-me** en **Alle-me** zou moeten heten, **naar de herkomst**, eerder al twee maal behandeld.

Ameland, **waddeneiland** (Friesland) wrsch. 819-835 cop. 1150-1158

Ambla, 1e heft 11e eeuw **Ambulon** (zie het *Lexicon van nederlandse toponiemen tot 1200* van R.E. Künzel, D.P. **Blok** en J.M. Verhoeff), was in oorsprong **……..**

Alla-ma (Alle-me) en **Alle-mon** (Alle-men), geworden to de klankomwisselingen **…….**

Ammala (Ammele), verkorting **Amla**, uitspraak **Ambla**, en **Ammelon** (Ammelen), **Amlon**, **Amblon**, **Ambulon**.

Alle-me gaat meestal gepaard met **Ale-me**, > **Amele**, hier **Amel-**, **Amel-land**, **Ameland**.

“**Ames-dorf**, 11. Jh., bei **Bernburg**, **Emmales-torp**, **Emmeles-torp**, **Ameles-torp**” (zie Köbler), toont de klankomwisselingen van **…….** **Ella-mes-torp**, met grondvorm **…….** **Ale-mes-torp**, dat is nederzetting aan **Ale-me** “und im Ablaut damit” **Elle-me**, hier de ***stroom*** van **Wipper** waaraan de plaats is ontstaan, zijrivier van de **Saale**, **8e eeuw** **Sala**, te lezen als **Ala** (zie hierna). **Ames-dorf** zou eigenlijk **Ael-mes-dorf** moeten heten, naar de herkomst **Ale-mes-torp**.

Amis-fort, oude naam van **Amers-foort**, heeft dezelfde herkomst, **Ael-mis-fort**.

Ames-dorf was in 1339 **Amel-ungs-dorf**, d.i. **Amele-unges-dorf**, de **klankomwisseling** van **Ale-me-unges-dorf**, de afleiding met het suffix **-unge**.

"**Ader-stedt** (deel van **Bernburg**), 12. Jh., bei **Bernburg**, **Ader-stede**", "bei Oschersleben, 11. Jh., **Ather-steti**" (z.Köbler), was eertijds **Aelder-stede**, **Aelther-steti**, grondvorm van Elder-, Elther-, Eelder-, Eelther-, Ylder-, Ylther-, Ilder-, Ilther-, waaruit veelal de L is weggevallen.

"**Ahmsen, 9**. Jh., in Bad **Salzuflen**, s. ON Lippe, **Amales-husen**, **Emelessen**" (zie Köbler), toont de klankomwisselingen van **Ele-me-sen** en **Ala-mes-husen**, bewoning aan **Ale-me** "und im Ablaut damit" **Ele-me**, genoemd naar de **stroom**, **Ala**, **Ela**, waaraan de plaats is ontstaan, de afleiding "mit *m*-Suffix".

Ahm-sen (Aam-sen) zou eigenlijk **Ahlm-sen** (Aelm-sen) moeten heten, naar de herkomst **Ale-me-sen**, de grondvorm van **Ele-me-sen**.

S**alz-Uflen** ligt aan de samenvloeiing van de S**alz** en **Bega** met de **Werre**, zijstromen van de **Weser**. De plaats zou eigenlijk S**alz-Ulle-fen** moeten heten, geworden tot de klankomwisseling ..... **Uffelen**, **Uflen**, de herkomst ook van **Duffel** aan de Schelde-stroom de Nethe en van **Duffel**, gouw tussen Nijmegen en Kleef. De **Salz** moet gelezen worden als **Alz**. Zie hierna.

Een ieder kan hier ZIEN, dat

Amay, Waals **Ama**, aan de **Maas** bij **Luik**, 1143 **Alma-ni** (**Alme-ne**), 1091 **Ama-ni** (**Ame-ne**), 1171 **Aman** (**Amen**, **Aam**) (zie Gysseling), **in oorsprong ook** …….. **Aelma-ni** (**Aelme-ne**), **Aelman** (**Aelmen**, **Aelm**) **was**.

Amay, Waals **Ama**, zou eigenlijk **Aelmay**, **Aelma** of **Alma** moeten heten. De plaats is genoemd naar de ***stroom*** van de **Maas**. Op internet is niet te zien hoe deze plaatsnaam wordt verklaard.

Ames, Nederlands **Almen**, 1209 **Almes** (zie Gysseling), in Pas-de-Calais, laat zien dat Ames eertijds **Aelmes** was, genoemd naar de **stroom** van de **Nave**, < **Ave**, < **Ael-ve**, < **Ale-ve**, **Ale** "mit **v**-Element", **zijrivier** van de Escaut (Schelde), via Lys en Clarence, waaraan eveneens **Amettes**, in oorsprong **Aelme-tes**.

Aumer-val, “dans la vallée de la Nave”, 1422 **Aume-re-val**, 1444 **Omer-val**, 1469 **Amier-val**, 1516 **Ammer-val** (zie Aumerval-Genea Wiki), 1801 (zie internet) ..... **Amer-val**, was in oorsprong **Almer-val** en **Aelmer-val**, ook **Oolmer-val** en **Aelmir-val**.

Zie Gysseling:

Amer-val, “département du Nord”, 1169 **Ama-ra-valle**, **Ame-re-val**, was eertijds **Aelma-ra-valle**, ook hier weer genoemd naar een ***stroom*** van de Escaut (Schelde) bij **Solesmes**.

“**Amersfoort**, 11. Jh., nordöstlich Utrechts, **Amers-forde** nach Förstemann PN Amaher, nach F1- 1468 eher zu dem Flussnamen ..... **Ama-ra (Eem) Amal”** (zie Köbler), was eertijds **Aelma-ra**, ontstaan uit **Ala-ma**, geworden, overal (!), tot de klankomwisseling ..... **Amala**.

“**Amers-foort**, **Nedersaksisch** **Ames-foort**, zou eigenlijk **Aelmers-foort** of ..... **Aelmes-foort** moeten heten, naar de herkomst.

Nogmaals,

“**Ames-dorf**, 11. Jh., bei Bernburg, **Ameles-torpe**” (Köbler), toont de klankomwisseling van ..... **Ale-mes-torpe**, dat bij **Ael-mes-torpe** in de loop der tijd tot **Ames-dorf** werd.

Ames-dorf was voorheen **Ameles-torpe** én **Emmeles-torp** (z.Köbler), klankomwisselingen van **Ale-mes-torpe**, “im Ablaut damit” **Elle-mes-torp** (zie enkele bladzijden eerder).
Elle-me werd ook tot **El-me**, bijna altijd geworden tot **Emme**, de oude namen van de **Eem**, waaraan **Amers-**, **Ames-foort**.

Ahmsen was voorheen ook **Ameles-** en **Emeles-** (zie Köbler), klankomwisselingen van **Ale-mes-**, “im Ablaut damit” **Ele-mes-** (zie enkele bladzijden eerder).
Ele-me werd ook tot **Eel-me**, ... altijd geworden tot **Eme**, oude naam van de **Eem**, waaraan **Amers-**, **Ames-foort**.

Ik ben nergens **Ael-me** en **Eel-me** tegengekomen. Zij waren er eertijds wel.

Er zijn immers **Amele** en **Emele**, zó duidelijk de klankomwisselingen van **Ale-me** en **Ele-me**.

Er zijn alleen nog **Ame** en **Eme**.

Geworden tot **Aam** en **Eem**.

De **Eem**, waterloop van **Amers-foort** (Utrecht) naar het **IJsselmeer**, 11e eeuw **Ema** en ca. 1160 **Emme**, en eerder ook **Hemi** (zie het *Lexicon van nederlandse toponiemen tot 1200* van R.E. Künzel, D.P. Blok en J.M. Verhoeff), was in oorsprong **……..** **Eelme**, waaraan **Aelmers-foort,** eerder **Eelma**, **Elme** en **Heelme**.

In de bronnen is **Ame-re** ook **Emme-re**, **Eme-re**, de afgesleten vormen van **Aelme-re**, **Elme-re**, **Eelme-re**.

Eemnes aan de **Eem**, 1306 **Emme-nesse**, 14e eeuw **Eme-nesse** (zie *Nederlandse plaatsnamen, herkomst en historie* van Gerald van Berkel en Kees Samplonius), was in oorsprong **…….. Elme-nesse** en **… Eelme-nesse**, ontstaan uit **Elle-me** en **Ele-me**, elders geworden tot de **klankomwisselingen** **Emmele** en **Emele**, wijd verbreid. Het tweede element *nesse* is ‘in water uitstekend land’.

Emmel-oord, vanaf de 12e eeuw ook **Emel-werth**, **Emel-oord**, was eertijds **Ele-me-werth** en **Elle-me-oord**, *werd* ‘wierde, bewoonde hoogte’ op het eiland **Schokland** (nu in de Noordoostpolder), later *oord* ‘hoek, landtong’.

Emmen in **Drenthe** en **Overijssel** was in oorsprong **Elme-ne**, genoemd naar de ***stromen*** waaraan de plaatsen zijn ontstaan, de Slenerstroom en Overijsselsche Vecht, in de loop der tijd geworden tot **…… Emme-ne**, waarna **Em-ne**, **Emmen**.

Amels-foort, eerder **Ameles-foort** ligt (lag) aan de **Maas-*stroom*** de **Reusel** in **Noord-Brabant**, de klankomwisseling van **……...** **..... Ale-mes-foort**, in provincie **Utrecht** bij **..... Ael-mes-foort**, in de loop der eeuwen, geworden tot **..... Ames-foort**, de **Saksische** naam van **..... Amers-foort**.

Zie internet:
De **Reusel** heette vroeger **Amer** en **Emer**, eerder **Ame-re** en **Eme-re**, in oorsprong **Aelme-re** en **Eelme-re**.

De **voorde** in de **Amer** of **Emer**, in de 18e eeuw **Reusel**, bij **Moergestel**, werd aangeduid met de volgende namen (te zien in de Geneologie van de familie Van Amelsfoort, en *Nomina Geographica Neerlandia*):

Amers-fort, ... < **Aelme-res-fort**
Amels-fort, **Ameles-fort**, < **Ale-mes-fort**
Emel-voert, **Emele-voert**, < **Ele-me-voert**
d'**Eemer-voert**, ... < **Eelmer-voert**
D**eemer-voert**, ... < **Eelmer-voert**
N**emer-voert**, ... < **Eelmer-voert**

Amor, **onbekende rivier in Midden-Nederland**, begin **9e eeuw**

Ammo-re en **Amo-re** (zie *Lexicon van nederlandse toponiemen tot 1200* van R.E. Künzel, D.P. Blok en J.M. Verhoeff), was eertijds

Almo-re en **Aelmo-re**.

(**Alme-re**) en **Aelme-re**)

Amme-ville in Calvados, 1108 **Almo-villa** (zie Toponymie générale de la France), is genoemd naar de **stroom** van de **Oudon** (< Ouldon), waaraan de plaats is ontstaan, zijstroom van de **Dives** (< Ilves?). Amme-ville is de afgesleten vorm van

Alme-ville.

En wat is de herkomst van **Ammo-re**? **Almo-re**!

Zie **Krahe**, *Unsere ältesten Flussnamen*, p. **36**:

“**Almo**, ein **Nebenfluss des Tiber** bei **Rom**.” (Alme)

“**Almo-ne**, ein **Fluss** in **Litauen**.” (Alme-ne)

“**Almos**, ein **Nebenfluss der Donau**.” (Almes)

“**Amor-bach**, **8**. Jh., bei Miltenberg in Unterfranken, **Amar-bach**, **Amer-bach**” (z. Köbler), was in oorsprong **Aelmor-**, **Aelmar-**, **Aelmer-bach**.

“**Amor-kamp** (Gut Amorkamp), 14. Jh., bei bzw. in Porta Westfalica, ON Minden-Lübbbecke, Arne-kamp (!), **Amer-camp** (1338)” (zie Köbler), was in oorsprong **Aelmor-kamp**, **Aelmer-camp**.

“**Amon-hurst**, 13. Jh., bei Warendorf (1208)” (z.Köbler), was in oorsprong **Aelmon-hurst**.

Zie Köbler:
“**Amö-ne-burg**, **8**. Jh., **an der Ohm** b. Kirchhain in Hessen bzw. b. Marburg an der **Lahn**, **Ama-na-burg**, **Ama-nin-burch**” was eertijds ..... **Aelma-na-burg**, **Aelma-nin-burch** en ..... **Aelmö-ne-burg**.

“**Ohm**, ein **Nebenfluss der Lahn**, Ober-**Ohmen** und Nieder-**Ohmen**, **Ama-na** (**8**. Jh.), **Ame-na** (1008), **Ame-ne** (1064), **alteuropäischer Gewässername**” (zie Köbler), was eertijds **Aelma-na**, op hetzelfde neerkomend als **Oolma-na**.

Zie Köbler:

“**Amo-con-thorp**, **10**. Jh., wüst bei Grimschleben bei Bernburg in Anhalt, **Amme-ken-thorp**, ... **Ame-ken-dorp**”, was eertijds **Alme-ken-thorp**, **Aelme-ken-dorp**, ... **Aelmo-con-thorp**. **Vergelijk** “**Alme-ke**, wüst bei Königslutter bei Helmstedt, **Alme**, **Alme-ke**” (zie Köbler).

Ammersch-wihr, “département du Haut-Rhin, région Grand Est”, 879 **Almens-wile**, 977 **Amal-richo-villa**, 1149 **Amil-riches-wilre** (z. Ammerschwihr Toponymie, commune française), was eertijds naast Almens-wile ook ..... **Ala-ma-richo-villa**, **Ali-ma-riches-wilre**, > **Amala**-, **Amila**-, **Amal**-, **Amil**-, genoemd naar de ***stroom*** van de rivier de **Ill** (eerder **Ila**) bij Colmar, **zijrivier** van de **Rijn** (Rhin). Ammersch-wihr zou **Almersch-wihr** moeten heten, **naar de herkomst**.

Zie internet:

Amels-dorp, 1096 **Ameles-torp**, in **Belgisch Limburg**, “wordt **60** keer in de bronnen genoemd, waaronder **11** keer **Tamels-dorp**, met proclectisch voorzetsel **Te**”, gelegen a.d. bovenloop van de **Demer**, 908 **Tame-ra**, eertijds **Ale-mes-torp** aan de ..... **Aelme-ra** “und im Ablaut damit” ..... **Eelmer**, **Eelme-ra**.

Amelé-court in het Franse departement **Moselle**, arrondissement Chateau-Salins, is de klankomwisseling van ..... **Ale-me-court**.
Hier volgen alle oude vermeldingen (zie WikipediA Amelécourt, toponymie):

in 777 **Alme-ra-ga-curtis**

in 822 **Alme-re-ci-curtis**

in 1180 **Ame-ri-court**, ... < **Ael-me-ri-court**

in 1347 **Amel-court**, ... < **Ale-me-court**

in 1421 **Emel-cort**, ... < **Ele-me-cort**

in 1573 **Ale-me-court** (!)

in 1613 **Amelain-court**, ... < **Ale-min-court**

in 1801 **Ammelé-court**, ... < **Alle-me-court**

in de **Eerste** en **Tweede Wereldoorlog** .....

Alme-richs-hofen, de **Duitse** aanduiding.

Amelėcourt is genoemd naar de ***stroom*** van de **Seille** (een **Rijn**-stroom via **Moselle**), 5e eeuw **Salia**, 893 **Seyle**, 1323 **Saille** (zie WikipediA Seille, Hydronymie), te lezen als **Ala** en **Eyle**. Zie **Krahe** bij **Ala**: “Eine weitere Bildung ist **Alia**”, zie p. 35.

Vele **Oud-Europese stroomnamen** gaan vooraf met de hoofdletter **S**. Zie hiervoor, maar zie vooral ook hierna.

Nog twee andere plaatsen aan de Seille:

Aulnois-sur-Seille, was in 782 **Alnin-gas**, in 1121 **Alnet**, in 1329 Ennoy (< **Elnoy**), in 1334 Anoi (< **Aelnoi**), 1779 Aulnoy-sur-Seille, en van 1915-1918 Erlen (< **Elren**). Zie internet (zonder mijn ontdekte herkomsten tussen haakjes).

Abon-court-sur-Seille (< **Aelbon-**) was in 822 Aboni curtis (< **Aelbo-ni**), in 1106 Abbonis curtis (< **Albo-nis**). "En allemand **Aben-hofen** (1915-1918 et 1940-1944)", (**< Aelben**).

De **Seille** is ook een zijrivier van de **Ouvèze** (< **Oulve-ze**?) en van de **Saône**. De Saône had vroeger de **Keltische** naam Sauc-**Onna**, **< Olna**. Zie *Unsere ältesten Flussnamen*, p. 36: "Mit *n*-Elementen sind gebildet **Alna**, **Olna**. Im Ablaut dazu steht **Elna**." Zie **Krahe**.

"**Ammer-zoden**, uitspraak **Amel-roi**, **Ammel-roien**, gem. Maasdriel" (zie *Nederlandse plaatsnamen, herkomst en historie*), toont de afgesleten overgeleverde vorm van **Almer-zoden** en de klankomwisselingen van **Ale-me-roi** (> Amele-, Amel-roi) en **Alle-me-roien** (Ammele-, Ammel-roien), ***ooi*** 'aan water gelegen stuk land', genoemd naar de ***stroom*** van de **Maas**, **Ale**, **Alle**, "mit *m*-Suffix", de nederzettingsnaam, nabij de **Groote Waard**, met vroeger **de grote Maas-stroom de Alm**, 1258 **Alme**.

"Plaatsnamen werden op de vlugste en dan ook vluchtigste manier aangeduid, te doen gebruikelijk bij aardrijkskundige namen, en zijn daardoor, meer dan de gewone woorden van de taal, aan verandering onderhevig geweest."

De herkomst van de oude naam **Ambers-oye** (3), vanaf het jaar 1026-1196, is **Alme-res-oye**, **> Amme-res-oye**, en als vanzelf in uitspraak geworden tot **Amberes-oye**, **Ambers-oye**.

Het vele **Emele** is zó duidelijk de klankomwisseling van **Ele-me**, de afleiding "mit *m*-Suffix", de oorspronkelijke, dus ultieme vorm van het zeer vele Eme, Eem.

Waar is **Eel-me** gebleven?

Dat is geworden tot het gemakkelijker in de mond liggende **E-me**, **Eem**.

Wat is dan "**Eme-kerke** optie **Alm**"?

Eelme-kerke, met grondvorm **Alme-kerke**, nu **Alm-kerk**, óók aan de Alm.

Alme is de grondvorm van **Elme** (**zie óók Krahe**).

Wat is dan **Emmik-hoven** aan de **Alm**?

In oorsprong **Elmic-hoven**, aan de **Elmi**, met grondvorm **Almi**, de **Alm**, waaraan ook **Almi-futhe**, 1105, de oude naam van **Alms-voet**, verdronken.

Alm-kerk is de grondvorm van **Eelm-kerk**.

Alme-kerke is de grondvorm van **Eelme-kerke**.

Ael-me, **Al-me** "und im Ablaut damit" **El-me**, **Eel-me**, **Yl-me**, **Il-me**, de afleiding "mit *m*-Suffix", is ontstaan uit

Ale-me, **Alle-me** en **Elle-me**, **Ele-me**, **Yle-me**, **Ille-me**, Oud-Europees, eertijds ook geworden tot de klankomwisselingen

Amele, **Ammele** en **Emmele**, **Emele**, **Eimele**, **Immele**,

wijd verbreid, ONBEKEND in naamkundige kringen.

Waarom zou dit lijken op een aanklacht tegen de gevestigde naamkundigen?

Aan de **Mark-*stroom*** bij **Breda** ligt **Emer**, ca 1440 **Amer** (zie *Nederlandse plaatsnamen, herkomst en historie*), bij **Voord van Emelen-berg**, 1340 **Voirt van Amers-berg** (zie internet).

De plaats **Emer** bij **Breda** was eerder
Ame-re en **Eme-re**, in oorsprong **Aelme-re** en **Eelme-re**, ontstaan uit **Ale-me** "und im Ablaut damit" **Ele-me**, overal geworden tot de klankomwisselingen **…… ……Amele** en **…… Emele**.

De plaats **Emer** zou dus eigenlijk **Eelmer** of **Aelmer** moeten heten, genoemd naar de ***stroom*** van de **Mark**.

De **Voord van Emelen-berg**, 1340 de **Voirt van Amers-berg** waren in oorsprong **Voord van Ele-men-berg** en **Voirt van Ael-me-res-berg**.

"**Eemer**, Den **Eemer**, Den **Hemert** of Den **Emmer**, **oud adellijk huis** bij **Breda**", zou eigenlijk **Eelmer**, **Heelmert** en **Elmer** moeten heten, naar de herkomst **Eelme-re**, **Heelme-re** en **Elme-re**, in de loop der tijd geworden tot **…….. Eme-re**, **Heme-re** en **Emme-re**.

"**Emelen-burg**, ook aangeduid met **Amelen-burg**, is een **voormalig huis van de Heeren van Breda**", tonend de klankomwisselingen van **Ale-men-burg**, "im Ablaut damit" **Ele-men-burg**, genoemd naar de ***stroom*** waaraan het is ontstaan, **Ale**, **Ele**, "mit *m*-Suffix",de **burcht**.

De **Grote** en de **Kleine** **Amer** zijn **Mark-*stromen***, via de **Dintel**, in oorsprong **Aelme-re**, > **Ame-re**, **Amer**.

Er is het véle **Ame-re**, in de bronnen óók **Eme-re**, **Emme-re**. **Ame-res**-foort en de **Eem**, voorheen **Eme** en .... **Emme**, **horen bij elkaar, hebben dezelfde herkomst**, **één Oud-Europese stroomnaam**,

zo óók **Eem-nes**, voorheen **Eme-nesse** en **Emme-nesse**, aan de **Eem**, voorheen **Eme** en **Emme**. **Uit al deze namen is de L weggevallen**.

Eem-nes zou eigenlijk **Eelm-nes**, **Eelme-nesse** of **Ele-me-nesse** moeten heten, naar de herkomst.

"**Al-mer-ing**, 11. Jh., bei Mühldorf **Ala-mar-ingin**" (z. Köbler), toont aan dat

Ala-mar-ingin" de herkomst is van

Ael-mar-. Wat is dan het vele **.....**

A-mar-?

Almer-ing is genoemd naar de ***stroom*** van de **Inn** (eerder **Ina**, < **Ilna**, < **Ila-na**), zijrivier van de Donau.

Zie eerder: **Amelé-court** was in 777 **Alme-ra-ga-curtis**, in 822 ..... **Alme-re-ci-curtis**, in 1180 ..... **Ame-ri-court**, de afgesleten vorm van ..... **Aelme-ri-court**.

Nogmaals, zie Köbler:

“**Amor-bach**, **8**. Jh., bei Miltenburg, **A-mar-bach**, **Amer-bach**”, was eertijds **Ael-mar-bach**, ontstaan uit ..... **Ala-mar-bach**.

“**Ammer-land**, 12. Jh., **an der Starnberger See**, **Amar-lant**, **Amer-lant**” (zie Köbler), was in oorsprong **Aelmar-lant**, **Almer-land**.

Nogmaals “**Amers-foort**, 11. Jh., nordöstlich Utrechts, **Amers-forde** (1028), nach Förstemann F1-120 zu dem PN Amaher, nach F1-1486 **eher zu dem Flussnamen Ama-ra (Eem), Amal** s. Förstemann **Amu-son**” (zie Köbler), was in oorsprong ..... **Aelma-ra,** ontstaan uit **Ala-ma,** geworden tot de klankomwisseling **Amala**.

Amersfoort zou eigenlijk **Aelme-res-foort, Aelmers-foort** moeten heten, **naar de herkomst**.

Amu-son, oude naam van de **Eem** (zie hierna), is de afgesleten vorm van **Aelme-sen**.

Guido Delahaye, inwoner van **Amersfoort**, schreef mij: “Amersfoort komt zeker niet van ‘voorde’ door ‘Amer’, want beide delen zijn onvindbaar.”

Mijn antwoord: **Ámers-foort is de vóórde.** Moet die voorde, die doorwaadbare plaats, na bijna 10 eeuwen (Amersfoort, 1028 Amers-foirde) nog aangetoond worden, nog te zien zijn? Zijn schrijven: “Die doorwaadbare plaats, die voorde, is nog nergens in de bodem van Amersfoort gevonden.”

Zie internet: “De naam **Amer-voert** in **Noord-Brabant** (ook **Amers-fort**, **Emer-voert**, **Amels-fort**, **Emelvoert**, enz.) wijst er op, dat **Moergestel** een doorwaadbare plaats in de **rivier** was”, de **Amer**, ook **Emer**, **Demer** en **Nemer** genoemd, 18e eeuw **Reusel**.

De naam **Amers-foirde** in de provincie **Utrecht** wijst er op, dat **Amers-foort** een doorwaadbare plaats in de **rivier** (de **Eem**, eerder **Eme**) was.

"**De voord van Emelen-berg** (1340: **Voirt van Amers-berg**) was één van de meest noordelijk gelegen **voorden door de Mark** terhoogte van **Emer-berg**. Hier kruiste de weg van Teteringen naar Princenhagen op de Mark. Op een kaart uit 1868 zijn de wegen die naar de voorde voeren nog duidelijk te zien. Ter plaatse lag toen nog een voetveer.
De naam **Amer-voord** leeft nog verder in de **familienaam Van Amel-voort**. In de Meierij lagen **twee Amer-voorden:** één bij Moergestel en één bij **Luissel**. Die zouden genoemd zijn naar **de waterloop de Amer** oftewel de **Dieze**." Zie Chr. Buiks.

Guido Delahaye schrijft: "De woorden **Eem** en **Amer** hebben niet **dezelfde etymologie**."

Dat hebben ze wel.
Ame-re is in de bronnen immers óók Eme-re. De herkomst is **Aelme-re** "und im Ablaut damit" **Eelme-re,** ontstaan uit **Ale-me** en **Ele-me,** geworden tot de klankomwisselingen **..... Amele** en **Emele.**

Zie "**Amers-leve**, 12. Jh., wüst bei Hadmersleben bei Wanzleben, **Emers-leve**" (zie Köbler), in oorsprong **Aelmers-leve** "und im Ablaut damit" **Eelmers-leve**.

Zie "**Emers-leben**, 12. Jh., bei Halberstadt, **Amers-leve**" (zie Köbler), in oorsprong **Aelmers-leve** "und im Ablaut damit" **Eelmers-leve**.

Zie internet:
"**Emmers-bach**, eine Wüstung in der Gemarkung der Gemeinde **Sinn-tal** im Main-Kinzig-Kreis, 1339 **Omers-pach**, 1351 **Amers-pach**, 1453 **Emers-bach** (zie internet), was in oorsprong **.....**

Oolmers-bach en **Aelmers-bach** "und im Ablaut damit" **..... Elmers-bach** en **Eelmers-bach**.
Ale, **Ael** is in de bronnen ook **Ole**, **Ool**. Hierna een terzijde over de **rivier** de **Sinne**, **< Ilne**.

"Die **Sinn** ist ein etwa 70 km langer **Nebenfluss** der Fränkischen **Saale** in Bayern und Hessen" (zie internet), eerder **Sinna** en **Sala**, te lezen als **Inna**, < **Ilna**, < **Ila-na**, en **Ala**, **Oud-Europese stroomnamen**.

Dezelfde herkomst als de **rivier** de **Sinna**:
De **Inn**, eerder o.a. **Ina** en **Ine** (zie Köbler), **zijrivier** van de **Donau**, was eertijds **Ilna** en **Ilne**, ontstaan uit **Ila-na**.
Ine en **Yne**, de oude namen van **Neer-IJnen**, waren in oorsprong **……..**
Ilne en **Ylne**, genoemd naar de ***stroom*** van de **Waal**. Enz.

"**Sinn**, **8**. Jh., **ein Nebenfluss des Maines** zwischen Fulda und Würzburg und der Ort **Sünna** bei Dernbach, **Sinna**, **Sinne**" (z. Köbler), was eertijds **Ülna** **…..** **Ilna**, **……** **Ilne**.

"**Sinne** (**Fluss**) bzw. **Senne**, ?, bei Harburg in (der früheren Provinz) Hannover, **Sinna**, **s. die in die Dyle fliessende Senne in (der Provinz) Brabant**" (zie Köbler), toont de oorspronkelijke **Oud-Europese stroomnamen**
Ilne, **……** **Elne**, **……..**
Ilna en **……** **Yle**.

De **Senne** of **Zenne** is een **zijrivier** van de **Dyle**, Vlaams **Dijle**, te lezen als **Enne**, **< Elne**, en **Yle (Eile)**, "**alteuropäisch**".

Alle namen van "**Dijle**, ein Quellfluss (wie **Nete** und **Senne**) des in die **Schelde** fliessende **Rupel**, **Thilia**, **Thile**, **Dyla**, **Thila**, mundartlich **Dele**" (zie Köbler), moeten gelezen worden als **……..**

Ilia, **Ile**, **Yla**, **Ila** en **Ele**, **Oud-Europese stroomnamen,** zo ook **Ete** en **Enne**, in oorsprong **Eelte** en **Elne**, ontstaan uit **Ele-te** en **Elle-ne**.

Ila en **…….. Yla** **zijn wijd verbreid**.

Ila-sa en **Yla-sa**, de afleiding "mit *s*-Suffix", werden in de loop der eeuwen tot het gemakkelijker in de mond liggende, de klankomwisselingen **…….**

Isala en **Ysala** en **Isla** en **Ysla**, oude namen van de **IJssel**.

Tiel, Gelderland, ca. 855 **Dioli**, waarna **Tiale**, **Tiele**, **Thiela**, **Thile**, **Thyle**, **Thyl**-ensis, **Thil**-ensi, **Thel**-ensis, **Tyla**, **Tila** (zie het *Lexicon van nederlandse toponiemen tot 1200*, van R.E. Künzel, D.P. Blok en J.M. Verhoeff), in de "**Theler-werde** s. **Tieler-waard**" (zie Köbler), moet gelezen worden als **……..**

Ili, **Ile**, **Iele**, **Iela**, **Ile**, **Yle**, **Yl**, **Il**, **El**, **Yla**, **Ila**, in de **…….. Eler-werde** of **Ieler-waard**, genoemd naar de ***stroom*** van de **Waal**, **Ila**, **Yla**, wijd verbreid, "**alteuropäisch**".

Zie voor meer: mijn werkstuk *De herkomst van Nifterlaca, en nog veel meer*.

“**Sins-dorf**, 12. Jh., bei Harburg **an der** **Sinne** bzw. **Senne**, **Syndes-dorf**, **Synes-torpe**, **Sennes-torp**” (zie Köbler), was in oorsprong ……..... **Ilne** bzw. **Elne**, waaraan **Ylndes-dorf**, **Ylnes-torpe**, **Elnes-torp**.

Sins-dorf, eerder **Sinnes-dorf**, zou eigenlijk **Ilnes-dorf** moeten heten, naar de herkomst.

“**Sinnah-gewe**, **9**. Jh., **Gau um die** **Sinn**” (zie Köbler), was eertijds **Ilna-gewe**, **Gouw om de** **Ilne**, **< Illa-na**.

“**Ihn**, 12. Jh., bei Saarlouis, **Inna**” (zie Köbler), en **Sinna**, oude naam van de **Sinn**, **zijrivier** van de **Main** (zie Köbler), waren beiden in oorsprong ..... **Ilna**.

Ihn, eerder **Ihne**, zou eigenlijk **Ihlne** of **Ilne** moeten heten, naar de herkomst.

Terug naar
Amer, eerder **Ame-re**, **< Aelme-re**, **< Ale-me**, **> Amele**.

Amer-ongen, 1166 **Amer-ungon**, waarna **Amer-unga** (z. *Lexicon* **Blok**), ook **Hemur Enge** en **Emmer-ingen** (zie Van der Aa), was in oorsprong **Aelmer-ongen**, "und im Ablaut damit" ..... **Heelmer Enge** en ..... **Elmer-ingen**,

genoemd naar de **stroom** van de **Neder-Rijn**, ontstaan uit **.....** **Ale-me** en **Hele-me**, **Elle-me**, elders geworden tot de klankomwisselingen **Amele** en **Hemele**, **Emmele**.

"**Hemele**, 12. Jh., wüst, in Lippe" (zie Köbler), toont de klankomwisseling van **Hele-me**, de afleiding "mit *m*-Suffix".

"**Hemmel-te**, **10**. Jh. **Himili-the**" (Köbler), toont de klankomwisselingen van **Helle-me-te** (> Hemmele-te) en **Hili-mi-the** (Hille-me-the).

"**Emmel-dorf**, **9**. Jh., **Himelen-torpe**" (Köbler), toont de klankomwisselingen van **Elle-me-dorf** (> Emmele-dorf) en **Hille-men-torpe** (Ille-men-torpe).

"**Immelen-husen**, auch **Emelen-husen**" (z.Köbler), toont de klankomwisselingen van **Ille-men-husen** en **Ele-men-husen**.

"**Emilin-husen**, **9**. Jh., wüst" (zie Köbler), toon de klankomwisseling van **Eli-min-husen** (Ele-men-husen). Enz.

Al het **Amer**, **Ame-re** wijst op een oorspronkelijk **Aelmer**, **Aelme-re**, in de meeste gevallen samengaand met **Alme-re**. Zie eerder de vergelijkingen, en ook die nog komen, die dat aantonen.

"De **Alm**, 1258 **Alme** (zie Krahe), was in de Romeinse tijd nog een brede en belangrijke **rivier**, een **Maasarm**, die nog tot circa **1100** actief was."

"Door de **Sint-Elisabethsvloed** in **1421** is het westelijk traject van de **Alm**-***stroom*** geheel verdwenen." Juist dáár stroomde de **Amer**, een **Alme**-***stroom***, eertijds ook **Aelme-re**, **Aelmer**.

De **Amer** werd na **1421** een grote **getijdenbeek in de Biesbosch**.
In **1904** is de **Bergsche Maas** gegraven en aangesloten op de **Amer**. De **Amer/Bergsche Maas** is de monding van de Maas in het **Hollandsch Diep**.

"De **Alm**, 1258 **Alme**, stroomde vroeger ook door de **Bommelerwaard**, vóór 1200 verzand."

Aldaar ligt aan de **Maas** de nederzetting "**Ammer-zoden**, voorheen **Amelroi** en **Ammelroi**, gem. Maasdriel" (zie *Nederlandse plaatsnamen, herkomst en historie*), te lezen als **…….....**

Ameler-oi en **Ammeler-oi**, de klankomwisselingen van **Ale-mer-oi** en **Alle-mer-oi**, ***oi***, ***ooi*** 'aan water gelegen stuk land'.

Ameleroi en **Ammeleroi** werden in de loop der tijd tot **Amelroi** en **Ammelroi**.

Ammer-zoden zou eigenlijk **Almer-zoden** moeten heten**,** naar de herkomst.

Ambers-oye, ook een oude naam van **Ammer-zoden**, was eertijds **Alme-res-oye,** in de loop der eeuwen geworden tot **……** **Amme-res-oye,** waarna, als vanzelf in uitspraak geworden tot **…….** **Ambe-res-oye**, **Ambers-oye**.

In de Groote Waard:

Maar eerst nog dit:

“**Almi-na, im Ablaut damit Elmi-na**.”
Zie **Krahe**, ***Unsere ältesten Flussnamen***, p. **36**.

Emmik-hoven aan de Alm was dus in oorsprong **.....**
Elmic-hoven aan de Alm, waaraan **Almi-futhe**, **1105**, oude naam van **.....** **Alms-voet**, verdronken.

“**Emmik-hoven** ligt tegenover **Alm-kerk** (1277 **Alme-kercke**), op de zuidoever van de **Alm**.”

Nogmaals (maar nu met een toevoeging):

“**Almi-na**, **im Ablaut damit** **Elmi-na** (woraus im deutschen Bereich dann **Ilmi-na** wurde).” Zie opnieuw **Krahe**, ***Unsere ältesten Flussnamen***, p. **36**.

Vergelijk “**Immelen-husen**, auch **Emelen-husen**” (zie Köbler), zo duidelijk tonend de klankomwisselingen van **…….**

Ille-men en **…….** **Ele-men**, afleiding “mit *m*-Suffix”.

Aelme, **Alme** is dus niet alleen **de grondvorm** van **Elme**, maar ook van **Ilme** (zie **Krahe**) **……** én van **Eelme**, ontstaan uit

Ale-me, **Alle-me**, “und im Ablaut damit” **Elle-me**, **Ele-me**, **Yle-me**, **Ille-me**, in de loop der eeuwen, “op de *vlugste* en dan ook *vluchtigste* manier aangeduid, te doen gebruikelijk bij aardrijkskundige namen”, geworden tot het gemakkelijker in de mond liggende, de klankomwisselingen **……** **Amele**, **Ammele** en **Emmele**, **Emele**, **Eimele**, **Immele**.

Nogmaals:

“**Eemkerk** ligt aan de **rivieren** de **Eem** en de **Alm.**” (Zie WikipediA Eemkerk.) Zie ook de tekst: “**Eemkerk op tie Alm**”**.** En Van der Aa in het *Aardrijkskundig Woordenboek der Nederlanden*: ”**Eemde** of **Eem** **is een oude naam van de** **Alm.**” **Eem-kerk** was in 1216 **Eme-kerke** (zie Gysseling).

Eme-kerke aan de **Eme**, **Alme**, was in oorsprong **……**

Eelme-kerke aan de **Eelme**, **Alme**.

“Eine ***r*-Bildung** zeigt **Ale-re**, **Alle-re**, im Ablaut dazu **…….** **Elle-re**, **Ele-re**, **Ille-re**” (zie **Krahe**, *Unsere ältesten Flussnamen*, p. 37, door mij vereenvoudigd verwoord).

Zo kan men ook schrijven:

“Eine ***m*-Bildung** zeigt **Ale-me**, **Alle-me**, im Ablaut dazu **Elle-me**, **Ele-me**, **Ille-me**”, geworden tot **……**

Ael-me, **Al-me**, im Ablaut dazu **El-me**, **Eel-me**, **Il-me**, maar eertijds ook geworden tot de klankomwisselingen **……** **Amele**, **Ammele** en **Emmele**, **Emele**, **Immele**, wijd verbreid.

Alms-voet werd aan de **Alm** natuurlijk **niet** tot **Ams-voet**. Maar

Alms-ford werd aan de **Eem** **wél** tot **……** **Ams-ford**, oude naam van **Amers-foort**, Nedersaksisch **Ames-foort**.

De herkomst van **Amers-foort:**

Amers-foort, Nedersaksisch **Ames-foort**, voorheen **Amis-fort**, **Ams-ford**, 1028 **Amers-foirde**, 1225 **Amers-forden**, was in oorsprong **……** **Aelmers-foirde**, … **Aelmers-forden**, **…….**

Alms-ford, Nedersaksisch **Aelmes-foort**, **……** **Aelmis-fort**.

“**Eem**, **10**. Jh., **ein Fluss** bei **Amersfoort** in Holland, 984 **A-mu-son**, **E-mus** bzw. **He-mus**” (Köbler), was eertijds **Ael-mu-son**, **Eel-mus** bzw. **Heel-mus**.

De **Eem** was eertijds **Eelm**, **Eelme**.

Vergelijk het eerder behandelde “**Ahm-sen**, **9.** Jh., in Bad Salzuflen, s. ON Lippe, **Amales-huson**, **Emelessen**” (zie Köbler), tonend de klankomwisselingen van **…….**

Ala-mes-huson, **Ele-me-sen**.

Aem-sen was in oorsprong **……..**

Ael-me-sen, **< Ale-me-sen**, hetzelfde als **Ael-mu-son**, **> Amu-son**.

“**Eem**, **8**. Jh., in **Utrecht zu der Zuiderzee führendes Gewässer**, **E-ma**, **Em-me**, **He-mi** s. **A-mu-son**”, was eertijds **Eel-ma**, **El-me**, **Heel-mi**, **Ael-me-sen**.

De **Eem** zou eigenlijk **Eelm** of **Eelme** moeten heten, **naar de herkomst**.

“**Eems-woude** bzw. (**fries**) **Jems-walde**, **9**. Jh., in **Friesland**, **Imis-walde**” (zie Köbler), was in oorsprong **……** **Ilmis-walde**, **…….** **Elms-walde** en **……..** **Eelms-walde**, genoemd naar, **Elme**, **Eelme**, **Ilme**, de ***stroom*** waaraan de nederzetting is ontstaan, hier de “Bluodderige Feart”, de Bloedsleat (“Bloedsloot”), de afleiding “mit *m*-Suffix”. Er is ook de aanduiding **Yms-woude**, **< Ylms-woude**.

“**AMASI** (?), ?, **Ems** **(Fluss)**, F1-125 **Stammerklärung, nach F1-125 ist der Name der Ems noch nicht genügend erklärter Flussname**” (zie Köbler).

Ael-ma-si **is de herkomst, ontstaan uit** **Ala-ma**, elders eertijds ook geworden tot de klankomwisseling **Amala**, wijd verbreid.

“**AMA** (?), **8**. Jh., **Bedeutung nach Förstemann unbestimmt**, F1-122 **Stammerklärung**, z. B. **auf der Ahm**” (zie Köbler).

Ael-ma **is de herkomst**, **ontstaan uit** **Ala-ma**.

Vergelijk **Ama** aan de **Maas** bij **Luik**, de Waalse naam van **Amay**, vóór 1226 **Ama-ni** en **Alma-ni** (zie Gysseling). De plaats zou eigenlijk moeten heten **Aelma** of ... **Alma**.

Nogmaals:

ANA was in oorsprong Ael-na, ontstaan uit ..... Ala-na, de afleiding "mit ***n***-Suffix" in plaats van "mit ***m***-Suffix".

"**Ahna (Fluss)** bzw. **Ahne**, 12. Jh., **ein Zufluss der Fulda**, **Ana**" (zie Köbler), was eertijds **Ael-na**, ontstaan uit **Ala-na**. De **rivier** zou eigenlijk **Ahlna** of **Ahlne** moeten heten, naar de herkomst. Zie de vele vergelijkingen in mijn onderzoeken, waaruit dat blijkt. Er zou hier nog veel aan toegevoegd kunnen worden.

"**Emis-gowe**, **9**. Jh., **zwei Gaue an der mittleren Ems** bei Aschendorf und **in Ostfriesland**, **Emis-gowe**, **Emes-cowa**, **Emer-gewe** (!)" (zie Köbler), (het uitroepteken is niet van mij), was in oorsprong **Eelmer-gewe** en **Eelmis-, Eelmes-gowe**.

“Die **Ems**, lateinisch **Ami-sa**, westfälisch **Iems**, nordniedersächsisch **Eems**, ist ein **371** km langer **Fluss** zur **Nordsee** im Nordwesten Deutschland” (zie internet)

De herkomst is

Aelmi-sa “und im Ablaut damit” .....

Elmi-sa, > **Emmi-sa**, **Emmis**, **Ems**,

Eelmi-sa, > **Emi-sa**, **Emis**, **Eems**,

Ilmi-sa, > **Imi-sa**, **Imis**, **Iems**.

De rivier zou dus eigenlijk ook kunnen worden aangeduid met .....

Aems, eerder **Amis**, **Ami-sa**, < **Aelmi-sa**.

Emmeln aan de **Ems** (eerder **Emmes**, < **Elmes**, < **Elmi-sa**) bij **Meppen** (nabij de Nederlandse grens), was in oorsprong **Elle-men**, **Elle-*stroom***, “mit *m*-Suffix”, in de loop der eeuwen, “op de *vlugste* en dan ook *vluchtigste* manier aangeduid, te doen gebruikelijk bij aardrijkskundige namen”, geworden tot het gemakkelijker in de mond liggende, de klankomwisseling ..... **Emmelen**, waar-na **Emmeln**.

"Der Name **Emmeln** wird **1160** erstmals mit dem Namen **Eimblen** urkundlich erwähnt." De herkomst is **Eile-men**, in de loop der eeuwen, "op de *vlugste* en dan ook *vluchtigste* manier aangeduid, te doen gebruikelijk bij aardrijkskundige namen", geworden tot het gemakkelijker in de mond liggende, de klankomwisseling **Eimelen**, waarna verkort tot **Eimlen,** en als vanzelf in uitspraak geworden tot **Eimblen,** en als zodanig in de bronnen opgetekend, in het jaar **1160**. **Elle** is in de bronnen ook **Eile**.

"**Ems**, **10**. Jh., in (dem Kanton) Graubünden, **Ama-des**, **Ame-des**" (zie Köbler), was in oorsprong **……..** **Aelma-des**, "im Ablaut damit" **Elma-des**, geworden tot **Emme-des**, **Emmes**, **Ems**.

Nogmaals "**Emmer**, 11. Jh., **ein Nebenfluss der Weser** bei (Bad) Pyrmont, **Ambra**, **Embri-ne** (zie Köbler), was eertijds **Alme-ra** "und im Ablaut damit" **Elme-ri**, in de loop der eeuwen geworden tot het gemakkelijker in de mond liggende **……..** **Amme-ra** en **…….** **Emme-ri**, waarna verkort tot **…..** **Amra** en **……** **Emri**, vanzelf in uitspraak **>** **Ambra** en **……** **Embri-ne**, en als zodanig, dus **VERMINKT**, in de bronnen opgetekend, in de 11e eeuw.

De **Emmer** zou eigenlijk **Elmer** of **Almer** moeten heten, naar de herkomst.

"**Emmern**, 12. Jh., **an der Emmer** nahe Hameln, **Embere**" (zie Köbler), was eertijds **Elme-re**, **> Emme-re**, waarna in uitspraak **Embe-re**. Emmern zou eigenlijk **Elmern** moeten heten, naar de herkomst.

“**Emme-rich**, 11. Jh., **an dem Rhein**, **Ambri-ki**, **Embri-ki**” (zie Köbler), is genoemd naar de ***stroom*** **van de** **Rijn**, **Alme**, “im Ablaut damit” **Elme** (zie hier ook **Krahe**), met de afleiding “mit ***r***-Bildung”, de nederzetting daaraan, **Alme-ri** en **Elme-ri**, in de loop der tijd geworden tot het gemakkelijker in de mond liggende **…….** **…….** **Amme-ri** en **Emme-ri**, waarna verkort tot **……** **Amri** en **Emri**, en als vanzelf in uitspraak geworden tot **……** **Ambri** en **Embri**, waarna **…….** **…….** **Ambri-ki** en **Embri-ki**.

Emmerich, Nederlands **Emmerik**, ligt nabij de grens met **Nederland**.

Vergelijk **Emme-rich**, dat eigenlijk **Elme-rich** zou moeten heten, met **Amme-rich**, dat eigenlijk **Alme-rich** zou moeten heten, genoemd naar de ***stroom*** van de **Wied** (een **Rijn-*stroom***), waaraan ook, stroomopwaarts **……** **Alme-res-bach**, de nederzetting **……** **Almers-bach**, **zuiver** overgeleverd.

“**Emmer-ing**, **9**. Jh., **an der** **Ammer**, **Emher-inga**” (z.Köbler), was eertijds **Elmer-ing** **an der** **……** **Almer**.

“**Embry**, 11. Jh., in dem Département Pas de Calais bzw. **Imbri-ca**, unbekannt in dem östlichen Belgien, **Imbri-aca**, **Embri-acum**, **Imbri-ca**” (zie Köbler), was eertijds **Elme-ri** en **Ilme-ri**, in de loop der tijd geworden tot **Emme-ri** en **Imme-ri**, waarna verkort tot **Emri** en **Imri**, in uitspraak geworden tot **Embri** en **Imbri**.

“**Emer** s. **Den Emer** bzw. **Hemert**, 12. Jh., bei Princenhage (früher Mertensheim) in **Nordbrabant**, **Hama-ri-thi** (4)” (zie Köbler), was in **oorsprong** **Haelma-ri-thi** (**Aelma-ri-thi**), “im Ablaut damit” **Heelmer-te**, **Eelmer**, genoemd naar de ***stroom*** van de Afgedamde Maas, de vroegere loop van de **Alm**, 1258 **Al-me**, “im Ablaut damit” **Eel-me**, **Heel-me**, “mit *m*-Suffix”.

Hael-ma (**Ael-ma**) is ontstaan uit **Hala-ma** (**Ala-ma**), eertijds ook geworden tot de klankomwisseling **…….** **Hamala** (**Amala**).

Zie Köbler, de plaats **Hamelen** (klankomwisseling van **Hale-men**):

“**Hameln**, **8**. Jh., **an der Einmündung der Hamel in die Weser**, **Hamelon**, **Hamala**”, toont de klankomwisselingen van **Hale-mon**, **Hala-ma** (**Hale-men**, **Hale-me**).

(**Ale-mon**) (**Ala-ma**) (**Ale-men**, **Ale-me**)

“**Hamel**, 14. Jh., **Nebenfluss der Weser** bei **Hameln**, **Hamele** (1309), toom de klankomwisseling van **…….** **Hale-me** **Ale-me**.

“**Hemert** (**Op-Hemert** und **Neer-Hemert**), **9**. Jh., bei Tiel in Gelderland, **Hama-ri-thi**, **Hamer-the**” (z. Köbler), was eertijds **Haelma-ri-thi**, **Haelmer-the,** genoemd naar de ***stroom*** van de **Afgedamde Maas**, de vroegere loop van de **Alm**, maar volgens prof. Blok “waarschijnlijk *hamer* ‘steen’ met suffix *-ithja-*“.
Hemert zou eigenlijk **Heelmert** moeten heten, ……. naar de herkomst.

Nederhemert (gem. Zaltbommel), 1144 **Hemmer-te**, ca. 1151 **Hamer-the** (*Nederlandse plaatsnamen, herkomst en historie*), was eertijds **Haelmer-the** “und im Ablaut damit” **…….. Helmer-te**, **Heelmer-te**, op hetzelfde neerkomend als **…… ……... Aelmer-the**, “im Ablaut damit” **Elmer-te**, **Eelmer-te**.

Ophemert (gem. Neerijnen), ca. 800-850 **Hama-ri-tda**, 1007 **Hame-ri-te**, 1028 **Hamir-te**, **Hemer-the**, 1307 **Hemert** (zie *Nederlandse plaatsnamen, herkomst en historie* van Gerald van Berkel en Kees Samplonius, die aantekenen: “Onduidelijk is nog hoe de betekenis ‘steen, rots’ te combineren is met de ligging in het vlakke rivierkleigebied”), toont de afgesleten overgeleverde vormen van **Haelma-ri-tda**, **Haelme-ri-te**, **Haelmir-te**, “und im Ablaut damit” **Heelmer-the**, **Heelmert**, op hetzelfde neerkomend als **…… Aelma-ri-tda**, **Aelme-ri-te**, **Aelmir-te**, “und im Ablaut damit” **Eelmer-the**, **Eelmert**.

Ten Hamer (1375-1376), ca. 2 km ten zuidwesten van **Biervliet** (Zeeland), (zie *Lexicon van nederlandse toponiemen tot 1200*), was in oorsprong **Ten Haelmer,** genoemd naar de ***stroom***, waaraan Ten Hamer is ontstaan, op hetzelfde neerkomend als **Ten Aelmer.** Prof. Blok tekent aan: "waarschijnlijk **de waternaam *Amer*** met prothetische ***h***."

Hama-land, **graafschap** aan beide oevers van de **IJssel**, later **gouw**, wijst op de afgesleten overgeleverde vorm van ..... **Haelma-land**, op hetzelfde neerkomend als ..... **Aelma-land**, genoemd naar de ***stroom*** .....

van de **IJssel**, 8e eeuw **Ila-sa** en **Yla-sa**, geworden tot de klankomwisselingen ..... **Isala** en **Ysala**, ook verkort als **Isla** en **Ysla**,

waaraan **Deventer**, 895 **Taven-tre**, 840-849 **Daven-tre**, 893 **Deven-tre**, te lezen als **Aven-tre** en ..... **Even-tre**, de afgesleten overgeleverde vormen van .... **Aelven-tre**, "und im Ablaut damit" ..... **Eelven-tre**, 'áán **Aelve** en **Eelve'** (ontstaan uit Ale-ve en Ele-ve),

ook de herkomst van **Eef-de**, Nedersaksisch **Aef-de**, in de 13e en 14e eeuw **Ave-de** en **Eve-de**, op oude kaart ook **Ef-de**, afgesleten overgeleverde vormen van ..... **Aelf-de**, Saksische naam, "im Ablaut damit" ..... **Eelf-de**, eerder ..... **Aelve-de** "im Ablaut damit" ..... **Eelve-de** en ..... **Elf-de** (**Elve-de**), eveneens genoemd naar de ***stroom*** van de **IJssel** bij **Zutphen**, hier de **Eefse** Beek, eigenlijk **Eelfse** Beek.

"**Hamaland** was een graafschap in het **Karolingische Rijk**, later aangeduid als een **gouw**. De naam verschijnt in de **9e eeuw** voor het eerst in de geschreven bronnen, en wordt ook wel in verband gebracht met de Germaanse stam der **Chamaven**, die voor het laatst tegen het einde van de **4e eeuw** in **laat-Romeinse bronnen** voorkomt. Er zit tussen de beschrijving van de Chamaven en het verschijnen van de naam Hamaland echter een gat van ruim vier eeuwen, waarin ook de grote volksverhuizing heeft plaatsgevonden. Het is bekend dat de Karolingen waar mogelijk gebruik hebben gemaakt van bestaande structuren, maar of Hamaland al dan niet zijn wortels heeft in de periode van de Chamaven, valt dus niet zonder voorbehoud te beweren."

"Over de omvang van het graafschap Hamaland is lange tijd beweerd dat de toets der kritiek niet kan doorstaan. **Het graafschap strekte zich uit over beide oevers van de IJssel**, van iets benoorden **Deventer** naar het zuiden." (Zie WikipediA Hamaland.)

De herkomst van Hamaland, zie de oude namen bij Köbler:

"**Hame-land, 9**. Jh., **Gau östlich der IJssel**, **Hama-land, Hammo-lant**, **Hamu-lande**, **Hama-lando**, **Ame-lande**, **Hamme-lant**", wijst op een oorspronkelijk …….. **Haelma-land**, **Halmo-lant**, **Haelmu-lande**, **Haelma-lando**, **Aelme-lande**, …….. **Halme-lant**.

Hier past "**Sal-land**, landstreek in het westen van de provincie **Overijssel**, in 814 beschreven als **een gebied dat is gelegen waar de rivier de Hisla uitmondt in zee**."

"**Sala-lant**, **9**. Jh., **Salland**, **von der Zuiderzee bis Bentheim**, ubi **Hisla** con fluit in mare (814)" (zie Köbler), dient gelezen te worden als …….. **Ala-lant**, 'land gelegen aan het **Ala-mere**', het **Almere**, met als oudste naam ……... **Ael-mere** (755-768), géén 'paling-meer' ook met oude naam …….. **Alech-mere** (ca. 1025), afleiding van **Ale**, eerder **Ala**, "**alteuropäisch**". Zie hierna het meerdere **Sala**, **< Ala**.

Zie het meerdere **Ale-che**, **Ala-cha** in mijn onderzoeken, veelal geworden tot de klankomwisseling **Achele**, **Achala**.

De oudste naam van **Alk-maar** was ook **Al-mere**, met oude namen **Alac-mera** en **Alec-mere**, zo duidelijk **Ala-ca**, bekende afleiding van **Ala**, herkomst ook van N**akala**, te lezen als **Akala**, **Acala**, "**voormalige stroming uit de monding van de IJssel** tussen het eiland **Urk** en de Overijsselse en Zuid-Friese kust", klankomwisseling van **…….** **Ala-ka**, **Ala-ca**.

Zie ook: N**agel**, voormalige **rivier**, ligging onbekend, in de omgeving van **Urk**, 968 N**akala** (zie *Lexicon van nederlandse toponiemen tot 1200*), de klankomwisseling van **Ala-ka**, ***stroom*** **uit de monding van de IJssel**, in het **Ael-meer**. (Ik schrijf hier niet Ael-mere, dat ook gelezen kan worden als Ael-me-re, herkomst van het vele Ame-re, Amer.) **Ala-ga** werd tot **Agala**, én N**agala**, **riviernaam**. Zie voor dit alles, mijn onderzoek *De herkomst van Nifterlaca, en nog veel meer*.

De oudste naam van de **IJssel** is **Hisla** (814-815), de samentrekking van **Hisala**, de klankomwisseling van **…….** **Hila-sa**.

Ila-sa en **Hila-sa** werden tot de **klankomwisselingen** **Isala** en **Hisala**, ook samengetrokken tot **Isla** en **Hisla**, de oude namen van de **IJssel**, zó duidelijk aangetoond in mijn laatste onderzoeken. Zie aldaar. **Ila**, **Hila** is wijd verbeid, "**alteuropäisch**".

Yla-sa werd tot de klankomwisseling **Ysala**, waarna **Ysele**, **Ysel**, **Yssel**, **IJssel**.

Vergelijk **Ila-ra** en **Hila-ra**, afleiding “mit ***r***-Bildung”, oude namen van de **rivier** de **Iller**, zijrivier van de **Donau** (zie **Krahe**, *Unsere ältesten Flussnamen*, p. 37), met **.....**

Ila-sa en **Hila-sa**, afleiding “mit ***s***-Suffix”, de herkomst van de **IJssel**.

Nu weer terug naar **Hame-land aan de oevers van de IJssel**, tot voorbij **Lochum** en **Doetinchem** (omvattend de oudere **gouw Islo/Hisloa**, de **IJsselgouw**) ook aangeduid met **.....** **Ame-lande** en **Hamme-lant** (**Amme-lant**), (zie Köbler):

Aan de **Berkel**, zijstroom van de **IJssel**, ligt **Almen**, **Nedersaksisch Alm’n** en **Alm** (gemeente **Lochum**) (zie internet), nabij Zutphen, Eefde, Warnsveld, Gorsel, enz., genoemd naar de ***stroom*** van de **Berkel**, **Al-*stroom***, “mit *m*-Suffix”, **Alme**, **< Alme-ne** (volgens naamkundigen ‘bei de olmen’). Vergelijk **Ames (< Aelmes)**, 1209 **Almes**, Nederlands **Almen**, genoemd naar de ***stroom*** van de N**ave (< Ael-ve, < Ale-ve,** elders **> Avele),** een Schelde-stroom.

Aan de **Berkel**, zijstroom van de **IJssel**, ligt ook **Ampsen** (ook gemeente **Lochum**) ca. 1185 **Amse-ne** (zie *Nederlandse plaatsnamen, herkomst en historie*), afgesleten vorm van **Almse-ne**, ontstaan uit **Alme-se**, genoemd naar de ***stroom*** van de **Berkel**. **Amse-ne** werd in de loop der tijd als vanzelf in uitspraak tot **Ampsene**, **Ampsen**.

Aan de **Berkel**, zijstroom van de **IJssel**, ligt ook **Amer-schot**, bij Borculo, 1188 **Amer-scote** (zie Gysseling), in oorsprong **……...** **Aelmer-scote**, ***scote*** ‘beboste in een moerassige streek uitstekende landpunt’ (zie dr. J. de Vries), aan **Ael-me**, ontstaan uit **Ale-me**, de afleiding “mit *m*-Suffix”, genoemd naar de ***stroom*** van de **Berkel**.

Aan de **Berkel**, zijstroom van de **IJssel**, ligt ook **Alm-sick**, ook dus genoemd naar de **stroom** van de **Berkel**, gelegen nabij **Ammeln**, aan neven-**IJssel**-***stroom***, de Buurse Beek, eerder **Ammelen**, klankomwisseling van **Alle-men**.

"Das Dorf **Amme-loe** liegt nahe der niederländischen Grenze. **In der Nähe** des Dorfkens fliesst der Huningbach, der westlich von **Ammeloe in die Berkel mündet**", in de **9e** eeuw **Ama-loh** (zie Vita Ludgeri, edit, Diekamp, S.49), de afgesleten vormen van **Aelma-loh** en **.....**
van **Alme-loe**, genoemd naar de **Berkel**-***stroom*** de Huningbach.

Almelo in **Twente**, 1169 **Alme-loe**, is **Alme** met ***loe*** 'bos en dergelijke' (zie naamkunde), volgens mij niet "waarschijnlijk genoemd naar **olm-bos**" (zie *Nederlandse plaatsnamen, herkomst en historie*), maar genoemd naar de ***stroom*** van de **Almelosche Aa** (6 km), "**die meanderend door het centrum van Almelo *stróómt*.**"

Vergelijk
Ampsen, ca. 1185 **Amse-ne**, eertijds **Almse-ne**, **Almsen**, genoemd naar de ***stroom*** van de **Berkel**, met **.....**
Ampsin bij **Luik**, Waals **Amsin**, 1183 **Ame-cin** (zie Gysseling), in oorsprong **.....** **Almsin** en **Aelme-cin**, deelgemeente van **.....**

Amay bij **Luik**, Waals **Ama**, vóór 1226 **Ama-ni** en **Alma-ni** (zie Gysseling), dat eigenlijk **Aelma** zou moeten heten, of **.....** **Alma**, naar de herkomst. Beide plaatsen zijn genoemd naar de **stroom** van de **Maas**.

Vergelijk **Amse-ne**, **Amsen**, **Ame-sen**, < **Almse-ne**, **Almsen**, **Aelme-sen**, met

“Ahm-sen, 9. Jh., in Bad Salzuflen, **Amales-huson, Emelessen”** (zie Köbler), in oorsprong **…….**

Ahlm-sen, Aelme-sen, Ala-mes-huson, Ele-me-sen (geworden tot de klankomwisselingen **Amales-huson** en **Emelessen**).

“Amerts-feld, 12. Jh., bei Grafenhausen im Schwarzwald,

Amel-geres-felth, Amal-geris-velt”

(zie Köbler), was in oorsprong **…….**

Ael-ma-re-tes-feld, met oudere oudere aanduiding

Ala-ma-ge-ris-velt .....

> Amala-geris-velt en **Ama-**, **Ame-re-tes-**, **Amertes- Amerts-feld**.
Amerts-feld is genoemd naar de ***stroom*** van de **Schlücht**, waaraan het is gelegen, zijstroom van de **Rijn** bij Waldshut, ten oosten van Basel.

Er zijn **vele** plaatsnamen met **Amal-**, **Amel-** in het *Geschichtliches Ortslexikon Deutschlands* van **Gerhard Köbler**, ontstaan uit **Amala-,** klankomwisseling van **Ala-ma-**, **“alteuropäisch”**, **Ala** “mit ***m***-Suffix”.

“**Amme-ri**, **9**. Jh., **ein Gau an der unteren Weser** bei Oldenburg, **Ame-ri**” (zie Köbler), toont de **afgesleten** overgeleverde vormen van **Alme-ri** en ..... **Aelme-ri**, genoemd naar de ***stroom*** van de **Weser**.

Vergelijk **Ame-ri-court** (1180) en ..... **Alme-ra-ga-curtis** (777), oude namen van **Amelé-court**, ook met oude namen **Emel-cort**, **Ale-me-court** (!) en **Ammelé-court**, eerder uitgebreid behandeld in dit werkstuk. Uit Ame-ri-court is de L weggevallen, eertijds **Aelme-ri-court**.

Ael-me en **Al-me** zijn ontstaan uit **Ale-me** en **Alle-me**, geworden tot de klankomwisselingen **Amele** en **Ammele**, ... de herkomst van **Amelé-court** en **Ammelé-court**.

Ale-me-court en **Alle-me-court** zijn de grondvormen van **Ele-me-court**, eertijds ook geworden tot de klankomwisseling ..... **Emele-court**, **Emel-cort**, ook een oude naam van **Amelé-court**.

De plaats is genoemd naar de ***stroom*** van de **Seille**, **zijrivier** van de **Moselle** (Moezel).

De herkomst van “**Amel-scheid**, **9**. Jh., **an der Scheifel**, südlich der oberen **Ur** (**Our**) bei **Malmedy**, **Ambel-sceyt**” (zie Köbler), is **……...** ‘**waterscheiding** van **Ale**, **Alle**, de ***stroom*** van de **Scheifel**, afleiding “mit *m*-Suffix”.

Ale-me-scheid, > de klankomwisseling **Amele-scheid**.

Alle-me-sceyt, > de klankomwisseling **Ammele-sceyt**, waarna in uitspraak **Ambele-**, **Ambel-sceyt**.

Amel-scheid ligt bij **Malmedy**, alwaar óók “**Amel**, **7**. Jh. **ein Flussname** bei **Malmedy**, **Amela-va**, **Ambla-va**” (zie Köbler), **zijrivier** van de Maas, via Ourthe, eerder in dit werkstuk behandeld.

De herkomsten zijn **Ale-ma-va** en **Alle-ma-va**, afleiding “mit ***v***-Element” geworden tot de klankomwisselingen **…….. ..... Amela-va** en **Ammela-va**, waarna **Amla-va**, en als vanzelf in uitspraak geworden tot **..... Ambla-va**, **..... Amble-ve**, en tenslotte tot **Amblève**.

Amel is de naam van deze **rivier** in het Duits-sprekende deel van de provincie Luik, **Amblève** is dat in het Frans-sprekende gedeelte. Het enige verschil in oorsprong is **Ale-me** en **Alle-me**.

Nogmaals, Ammer-zoden aan de Maas in de Bommelerwaard:

Ammer-zoden, voorheen **Amelroi** en **Ammelroi** (zie *Nederlandse plaatsnamen, herkomst en historie*), was in oorsprong **……**

Ale-mer-oi en **Alle-mer-oi**, geworden tot de klankomwisselingen **Ameler-oi** en **Ammeler-oi**, waarna geworden tot het gemakkelijker in de mond liggende **……**

Amelroi en **…..** **Ammelroi**, in oorsprong genoemd naar de ***stróóm*** van de **Maas**, **Ale**, **Alle**, met de afleiding "mit *m*-Suffix", en ***oi***, ***ooi***, 'aan water gelegen stuk land'.

Een oude naam van **Ammer-zoden** is **Ambers-oi** (12e eeuw), eertijds **Alme-res-oi**, geworden tot **Amme-res-oi**, dat als vanzelf in uitspraak is geworden tot **……** **Amberes-oi**, waarna **……** **……** **Ambers-oi**.

Ammers-oois is de **Brabantse** naam, in oorsprong **……** **Almers-oois**, **Alme-res-oois**.

Ammer-zoden zou eigenlijk **Almer-zoden** moeten heten, naar de herkomst.

Ammers-tol (gem. Krimpenerwaard), 1221 theoloneum de **Ambers**, 1233 theloneum suum **Ammers** (z. *Nederlandse plaatsnamen, herkomst en historie*), was eertijds **Alme-res**, **>** **Amme-res**, waarna **Ambe-res**, **Ambers**, en **……** **Ammers**. **Theloneum** is **tolheffing** in het latijn.

Ammerstol zou eigenlijk **Almerstol** moeten heten, **naar de herkomst**, genoemd naar de ***stroom*** van de **Lek**.

Groot-Ammers (gem. Molenwaard), 1221 **Ambers**, 1233 **Ammers** (zie *Nederlandse plaatsnamen, herkomst en historie*) was in oorsprong **Alme-res**, **Almers**, genoemd naar de ***stroom*** van de **Lek**, **…… > Amme-res**, **Ammers** en **Ambe-res**, **Ambers**.

"**Ammer-feld**, 11. Jh., bei Donauwörth?, **Amer-veld**" (zie Köbler), was in oorsprong **……...**

Almer-feld en **…….... Aelmer-veld**.

"**Ammer-stetten**, 12. Jh., bei Laupheim, **Amer-stede**" (zie Köbler), was in oorsprong **…….. Aelmer-stede** en **……...**

Almer-stetten.

Guido Delahaye, inwoner van Amersfoort, is van mening: "De woorden **Eem** en **Amer** hebben niet dezelfde etymologie."
De werkelijkheid is anders. Zie de wijd verbreide stroomnaam:
Aelme-re, **Alme-re** "und im Ablaut damit" **Elme-re**, **Eelme-re**, **Eilme-re**, **Ilme-re**, **> Ame-re**, **Amme-re** **Emme-re**, **Eme-re**, **Eime-re**, **Imme-re**.

De L is weggevallen uit

Amers-foort, **Ame-res-foort**, **aan de Eme**(-res).

Nogmaals, "**Amers-leve**, 12. Jh., bei Neuhaldensleben, **Eme-ris-leve**, **Emers-love**" (zie Köbler), was in oorsprong **…… Eelme-ris-leve**, **Eelmers-love**, met grondvorm **…….**

Aelmers-leve, **…….. Aelme-res-leve**.

Nogmaals “**Emers-leben,** 12. Jh., bei Halberstadt, **Amers-leve**” (zie Köbler), was in oorsprong **…….. Ael-mers-leve** “im Ablaut damit” **Eel-mers-leve**, ontstaan uit **Ale-me** “im Ablaut damit” **Ele-me**, genoemd naar **Ale**, **Ele**, de ***stroomvan*** de **Holtemme** (47 km), zijrivier van de Elbe, via Saale en Bode, in Sachsen-Anhalt.

Nogmaals,

Amer-ongen, voorheen (zie *Lexicon* van Blok) **Amer-ungen**, werd ook aangeduid met (zie Van der Aa), **Hemer Enge** en **Emmer-ingen**, in oorsprong **…….** **Aelmer-ungen** “und im Ablaut damit” **Heelmer Enge** (**Eelmer**), **Elmer-ingen,** genoemd naar de ***stroom*** van de **Neder-Rijn**.

“**Emmer-stedt**, **9**. Jh., bei **Helmstedt**, **Emer-stide**, **Emmer-stede**” (zie Köbler), was in oorsprong **Eelmer-stide** en **Elmer-stede**.
Een oude naam is ook **Ember-stede** (zie internet).
Evolutie: **Elme-re-stede**, **>** **Emme-re-stede**, in uitspraak **>** **Embere-**, **Ember-stede**.

Ook bij **Helmstedt**:
“**Alme-ke,** wüst bei Königslutter bei **Helmstedt**, F1-122 **Alme**” (zie Köbler), is een afleiding van de oude stroomnaam **Alme** “und im Ablaut damit” **Elme** (z. *Unsere ältesten Flussnamen* van **Krahe**, p. 36), herkomst van **Emmer-stedt** bij **Helmstedt**, eertijds **Elmer-stede**, eerder **Elme-re-stede**.“**Eimers-leben**, !2.

Jh., bei Neuhaldensleben, **Eme-ris-leve**, **Emers-love”** (zie Köbler), was in oorsprong **…….. Eelme-ris-leve** en **……**

Eilmers-leve, **< Eilme-ris-leve**, genoemd naar de ***stroom***, **Eelme**, **Ylme**, **< Ele-me**, **Yle-me**, waaraan de nederzetting is ontstaan, elders **>** **Emele**, **Eimmele**.

“**Eimer** (Nieder-Eimer und Ober-Eimer), 12. Jh., **Embe-re**, **Imbe-re**” (zie Köbler), **uitspraak** van het eerdere **…….. Emme-re**, **Imme-re**, **Eime-re**, in oorsprong **…….. Eilme-re**, **Elme-re**, **Ilme-re**.

“**Immer-seel**, 12. Jh., ein Hof bei Wommelgem **östlich Antwerpens**, **Immer-sele**, Saal, Haus” (zie Köbler), was eertijds **Ilmer-sele**, genoemd naar de ***stroom***, **Il-me**, **< Ille-me**, “mit *m*-Suffix”, waaraan de nederzetting is ontstaan.

“**Emmer-ke**, **9**. Jh., bei Hildesheim, **Ambri-ki**, **Embri-ki**” (zie Köbler), is genoemd naar de ***stroom***, waaraan Emmerke is ontstaan, **Al-me** “und im Ablaut damit” **El-me**, “mit *m*-Suffix”, met nederzettingsnaam **…….** **Alme-ri-ki**, **Elme-ri-ki**, in de loop der eeuwen geworden tot **Amme-ri-ki**, **Emme-ri-ki**, waarna verkort tot **……...** **Am-ri-ki**, **Em-ri-ki**, en als vanzelf **in uitspraak** geworden tot **Am-bri-ki**, **Em-bri-ki**. Alme is de grondvorm van Elme. Emmer-ke zou eigenlijk Elmer-ke of Almer-ke moeten heten, naar de herkomst.

“**Emme-roth**, 12. Jh., b. Bernkastel, **Immen-rothe** (4), **Emen-roth**” (zie Köbler), was in oorsprong **…….. Ilmen-rothe**, **Eelmen-roth** en **Elme-roth**, genoemd naar de ***stroom*** waaraan Emmeroth is ontstaan, ‘rooiing aan **El-me**, **Eel-me**, **Il-me**’ (**< Elle-me**, **Ele-me**, **Ille-me**, elders **>** **Emmele**, **Emele**, **Immele**).

Nogmaals “**Alme-ke,** wüst bei Königslutter bei **Helmstedt**, F1-122 **Alme (Ulme**?), **Alme-ke**” (zie Köbler), werd bij **……**

Aelme-ke in de loop der tijd tot het gemakkelijker in de mond liggende

“**Ame-ke**, 13. Jh., in Drensteinfurt bei **Münster**” (zie Köbler).

“**Alm-ke**, 12. Jh., bei Gifhorn**, Alme** (**Ulme**?), **Alme-ke**” (zie Köbler), is zuiver overgeleverd, genoemd naar de oude **stroomnaam Alme**, **< Alle-me** (elders **> Ammele**), afleiding “mit *m*-Suffix”, de ***stroom*** waaraan Alme-ke is ontstaan.

“**Ame-ke-rode,** 10. Jh., wüst westlich Hilkerodes bei **Osterode**, **Amme-ke-roth**” (zie Köbler), was in oorsprong **……..**

Aelme-ke-rode en **……**

Alme-ke-roth. Zie hierna **Amme-cke-roth**, ook bij **Osterode**.

En Ame-re en Amme-re? Eertijds **Aelme-re** en **…….. Alme-re!**

“**Amme-cke-rodt**, 10. Jh., wüst bei Pöhlde bei **Osterode**, **Emmi-ken-rot**” (zie Köbler), was in oorsprong **……..**

Alme-cke-rodt “und im Ablaut damit” **……..**

Elmi-ken-rot.

Alm-kerk, 1277 **Alme-kercke**, en **Emmik-hoven** liggen aan de **Alm**, 1258 **Alme**, in de **Groote Waard**.

Wat is dan de herkomst van Emmik-hoven? **Elmic-hoven**.

Nogmaals, zie Köbler:

“**Amo-con-thorpe**, 10. Jh., wüst bei Grimschleben bei Bernburg in Anhalt, **Ame-ken-thorp**, **Amme-ken-thorp**”, was eertijds **Aelme-ken-** en **Alme-ken-thorp**, en eerder **…….** **Aelmo-con-thorpe**.

Nogmaals,

Amme-ville in Calvados, 1108 **Almo-villa** (z.Toponymie générale de la France), zou eigenlijk **Alme-ville** moeten heten, naar de herkomst, genoemd naar de ***stroom*** van de Oudon (< Ouldon), zijstroom van de Dives (< Ilves?).

Nogmaals, **Al-mer-** en **Ala-mar-**, **zuiver overgeleverd**, zijn de herkomsten van het vele **.....** **Ammer** en **Amer**.

Zie

“**Al-mer-ing** 11. Jh., bei Mühldorf, **Ala-mar-ingin**” (zie Köbler).

Nogmaals, “**Amor-bach**, **8**. Jh., bei Miltenburg, **A-mar-bach**, **Amer-bach**” (z.Köbler), was in oorsprong **Ael-mar-bach**, Ael-mor-bach en Ael-mer-bach.

Nogmals:

“**Amern**, **7.** Jh., bei Kempten, **Ambra**, **Ambron**” (zie Köbler), was in oorsprong **……..** **Alma-ra**, geworden tot **Amma-ra**, verkort tot **Amra**, in uitspraak geworden tot **Ambra**.

Amern was in oorsprong **Aelmern**, **Aelme-ren**.

Ambron was in oorsprong **Alma-ron**, geworden tot ..... **Amma-ron**, verkort tot **Amron**, waarna als vanzelf in uitspraak geworden tot **Ambron**.

Nogmaals, zie Köbler:

"**Ammern**, **9**. Jh., b. Mühlhausen in Thüringen, **Ama-ra**, **Ambra**, **Amberon**", was eertijds **Aelma-ra**, **Alma-ra** en **Alme-ron**, geworden tot ..... **Amma-ra** en **Amme-ron**, verkort tot **Amra**, en als vanzelf in uitspraak geworden tot ..... **Ambra**. Amme-ron werd in uitspraak als vanzelf tot **Ambe-ron**.

Hetzelfde geschiedde met "**Ammern**, 12. Jh., bei Tübingen, **Ambra**, **Ambe-ra**" (z. Köbler),

Even terug naar de Groote Waard.

Ale-ste (**Aalst**), Andel of **Ael** (**< Ale**) en **Ael**-burg, zijn genoemd naar dezelfde ***stroom***, **Ale**, **Oud-Europese stroomnaam**, hier de **Alm**, 1258 **Al-me**, ook **Ael-me**, ontstaan uit **Alle-me**, **Ale-me** (elders eertijds ook geworden tot de klankomwisselingen **Ammele**, **Amle**, **Amble** en **Amele**, **Amel**).

Vergelijk **Ael**, 1573, ook **Alle**, 1259 (nu Andel), **aan de Alm** (nu Afgedamde Maas), met het **zéér nabije**, **aan dezelfde stróóm gelegen** **Ael-ste**, **Aalst**, **10e** eeuw **Ala-sta**, de afleiding “mit ***st***-Bildung” (zie ook **Krahe**, ***Unsere ältesten Flussnamen***, p. **38**.)

Vergelijk (zie de oude namen in het *Toponymisch Woordenboek* van Gysseling en in *Nederlandse plaatsnamen, herkomst en historie* van Gerald van Berkel en Kees Samplonius)

Ala-sta met het **zéér nabije**, **aan dezelfde *stroom* gelegen** **Analo**, ca. **850** (nu Andel of **Ael**), de klankomwisseling van **Ala-no**, nu **Ael** of Andel, 1259 **Alle**, 1212 **Anle**, klankomwisseling van **Alne**, samentrekking van **Alle-ne**.

Andel was in 1212 **Anle** (zie Gysseling), de klankomwisseling van **Alne**, dat bij **Alne-de**, wijd verbreide afleiding, evolueerde tot de **klankomwisseling** **Andele**, herkomst van de huidige naam (naast **Ael**) **Andel**.

Nogmaals:

De herkomst van **Aalst** is **Ala**, de afleiding "mit *st*-Bildung" **Ala-sta** (**zie óók Krahe**), hier de *stroom* van de **Alm**, nu de **Afgedamde Maas**, vroeger **Ala-ma**, de afleiding "mit *m*-Suffix", in de loop der eeuwen geworden tot de klankomwisseling **Amala**, **Amele**, **Amel**, daarom vaak te vinden bij het vele **Alme**, ontstaan uit **Alle-me**, in de loop der tijd ook geworden tot de klankomwisseling **Ammele**, **Ammel**, bij verkorting tot **Amle** in uitspraak geworden tot **Amble**, wijd verbreid. Zie mijn vele vergelijkingen.

Analo wordt door naamkundigen verklaard als ***ana*** 'op hoger gelegen' ***lo*** 'bos'. **Analo**, ca. 850, nu **Andel**, is **zó duidelijk** de klankomwisseling van **Ala-no**, **Ale-ne**. Andel wordt immers ook met **Ael** aangeduid, ook een oude naam van Andel.

Ael is in alle oudere bronnen **Ala**.

Andel was in 1259 **Alle**, eerder **Alla**.

Andel is genoemd naar de ***stroom*** van de **Alm** (nu Afgedamde Maas), **Ala**, **Alla**, **Oud-Europees**.

Betekenen **Ael** (1573) en **Alle** (1259), oude namen van Andel ‘óp hoger gelegen bos’? Is dat ook de betekenis van **Anle** (1212), ook een oude naam van **Andel**? **Nee, natuurlijk niet! Ael**, **(< Ala)** en **Alle** zijn **Oud-Europese stroomnamen**. Zie ***Unsere ältesten Flussnamen*** van **prof. dr. Hans Krahe**.

Analo is de klankomwisseling van **Ala-no**, dat is **Ala** “mit *n*-Suffix”. Andel was naast Ala-no, **Ale**-ne óók **Alle**-ne. **Alne**, de verkorting van Alle-ne, wijd verbreid, is hier geworden tot de klankomwisseling **Anle**, 1212, oude naam van Andel. Andel was vroeger ook **Alne**, **verminkt** in de bronnen terecht gekomen als **Anle**.

Hoe is deze **nederzetting** dan aan de naam **Andele** gekomen? Door **Alne-de**, een afleiding van **Alne**.

Alne-de werd in de loop der tijd, “op de *vlugste* en dan ook *vluchtigste* manier aangeduid, te doen gebruikelijk bij aardrijkskundige namen”, tot het gemakkelijker in de mond liggende, de klankomwisseling, **Andele**, en als zodanig, dus **VERMINKT**, in de bronnen opgetekend, in 1333, in 1383 Uut-**Andele**, oude naam van Neer-**Andel**.

Betekenen **Op-Eel** en **Op-Eil**, aanduidingen voor **Op-Andel** (zie Van der Aa), ‘op hoger gelegen bos”? Nee natuurlijk niet. Het zijn de **Oud-Europese stroomnamen Ale**, **Ael**, “und im Ablaut damit” **Ele**, **Eel** en **Yle**, **Yl**, **mét vele afleidingen**.

Zijn **rivieren Andele** over de grens '**op hoger gelegen bos**'?

Op-**Andel** en Neer-**Andel** waren in 1545 **Andelen**, zo ook "beide die **Andelen**" (z. *Nederlandse plaatsnamen, herkomst en historie*), de klankomwisseling van **Alne-den**.

Is **Andelen-dal** over de grens '**op hoger gelegen bos-dal**'?
Nogmaals:
"**Andelen-dal**, 12. Jh., wüst bei Dingelstädt bei Heiligenstadt" (z. Köbler), was in oorsprong **Alne-den-dal**, 'dal van **Alne**', de ***stroom*** waaraan de nederzetting is ontstaan. **Alne** is wijd verbreid, < **Alle-ne**. Zie mijn onderzoeken.

Andelle (56,8 km) is een **zijrivier** van de **Seine**, de **klankomwisseling** van **Alne-de**. **De Oud-Europese stroomnaam Alne is wijd verbreid**. Zie prof. **Krahe** en prof. **Nicolaisen**, maar zie vooral al mijn onderzoeken.

Andels-bach, eerder **Andeles-bach**, is een **zijstroom** van de **Donau** tussen Sigmaringen en Pfullendorf, zeer nabij **Ennet-ach**, klankomwisseling van ..... **Alne-des-bach**, 'beek ván **Alne**'.
Ennet-ach was eertijds **Elnet-ach**, ***ache*** 'beek of waterloop ván **Elne**'.
Zie *Unsere ältesten Flussnamen*, p. 36, van **Krahe**: "Mit *n*-Elementen sind gebildet **Alna**. Im Ablaut dazu steht **Elna**."

Alne-den “und im Ablaut damit” **Elne-den**, werden in de loop der tijd tot het gemakkelijker in de mond liggende, de klankomwisselingen, **……..**
Andelen en ..... **Endelen**.

Endeln, eerder **Endelen**, boven **Dorsten**, toont de klankomwisseling van **……..** **Elne-den**, genoemd naar de ***stroom***, **Elne**, waaraan de nederzetting is ontstaan, hier de ***stroom*** van de **Lippe**. De plaats ligt tussen Recklinghausen en Münster.

“**Andeles**, 12. Jh., unbestimmt mit Bezug zu **Österreich**” (zie Köbler), was eertijds **Alne-des**, genoemd naar de ***stroom***, waaraan het is ontstaan, **Alne**.

Zie Köbler, de **rivier** de **Andlau**:
“**Andl-au** (**Fluss**), **10**. Jh., **Flussname** und **Ortsname** bei **Schlettstadt**, früher **Eleon**, **Antila**, **Antala**, **Andela**”, toont de klankomwisselingen van **……...**
..... **Alni-ta**, **Alna-ta**, **Alne-da**, aflei-ding “mit *t*-Bildung” van **Alni**, **Alna**, **Alne**.
De rivier de **Andlau** zou eigenlijk **Alned-au** moeten heten, naar de herkomst. **Andlau** is een **zijrivier** van de **Rijn**, via **Ill**, onder Straatsburg.

Endl-au aan de **Donau-*stroom*** bij Osterhofen was in oorsprong **Elne-de**, geworden tot **Endele**, **Endel-au**, **Endlau**.

Andels-hofen, eerder **Andeles-hofen,** ligt aan een ***stroom***, die uitmondt in de **Überlinger See** (deel van de **Bodensee**), gelegen tegenover **Allens-bach**, eerder **Alle-nes-bach**. Andeleshofen is de klankomwisseling van **……...** **…….. Alne-des-hofen**.

Endel-warf aan de **Weser-*stroom*** bij Butjadingen, was eertijds **Elne-de-warf**, in de loop der tijd geworden tot de klankomwisseling **…….. Endele-warf**.

Andel, deel van **Bernkastel-Kues**, was eerder **Andele**, de klank-omwisseling van **…….. Alne-de**, genoemd naar de ***stroom***, waaraan het is gelegen, hier de **Mosel** (Moezel), ‘nederzetting aan, van **Alne**.

Endel ligt bij **Visbeck-Erlte**, eerder **Endele**, de klankomwisseling van **……... Elne-de**, genoemd naar de ***stroom***, waaraan het is ontstaan, hier de **Hunte** (189 km), zijrivier van de **Weser**.

“Endlu-veldes, 12. Jh., unbestimmt im Nordwesten” (z. Köbler), wijst op een eerder **Endele-veldes**, klankomwisseling van **Elne-de-veldes**.

Andl-ing (Andling), gelegen zeer nabij de **Donau**, was eerder **Andele-ing**, klankomwisseling van **Alne-de-ing**, genoemd naar de ***stroom*** van de **Leithenbach**, zijstroom van de **Donau**, via **Aschbach**.

Andler, gemeente **Manderfeld**, grenzend aan **Sankt Vith**, nabij **Amel-scheid**, in de provincie **Luik**, was eerder **Andeler**, de klankomwisseling van **……..** ..... **Alne-der**, genoemd naar de ***stroom*** van de **Our**, zijstroom van de **Moezel** (Mosel).

"**Amel-scheid**, **9**. Jh., **an der Scheifel**, südlich der oberen **Ur** (**Our**) bei Malmedy, **Ambel-sceyt**" (z. Köbler), eerder **Amele-scheid** en **Ambele-sceyt**, toont de klankomwisselingen van **…....** **Ale-me-scheid** en **Alle-me-sceyt**. **Alle-me-sceyt** is geworden tot **Ammele-sceyt**, waarna in uitspraak **Ambele-sceyt**. **Alle-me** is de afleiding "mit ***m***-Suffix". **Alle-ne**, veelal geworden tot **Alne**, is de afleiding "mit ***n***-Suffix".

"**Andlers-dorf** is een plaats in de Oostenrijkse deelstaat **Neder-Oostenrijk**, district Gänserndorf, eerder **Andelers-dorf**, de klankomwisseling van **……..** ..... **Alne-ders-dorf**, **Alne-de-res-dorf**, nederzetting aan **Alne-de**, de ***stroom*** waaraan de plaats is ontstaan.

Indel-hausen, gem. Hayingen, Landkreis Reutlingen in Baden-Württemberg, 12e eeuw **Undil-husen**, was eertijds **Ulni-di-husen** en **Ilne-de-hausen**, geworden tot de klankomwisselingen **Undili-husen** en **Indele-hausen**.

“**Endl-hausen**, **10**. Jh., bei **München rechts der Isar**, **Ennil-husa**” (z.Köbler), was eertijds **Elne-de-hausen** en **Elli-ni-husa**, geworden tot de **klankomwisselingen** **Endele-hausen** en **Ennili-husa**.

“**Endil-steten**, 11. Jh., wüst bei Geisenfeld in Oberbayern, **Endil-steden** (**Andilin-statin**)” (zie Köbler), was eertijds **Elni-di-steten**, geworden tot de klankomwisseling ..... **Endili-steten**.

Andilin-statin staat tussen haakjes, de klankomwisseling van **Alni-din-statin**, ”im Ablaut damit” **Elni-din-steten**.

“**Andelnans**, **deutsch früher** **Andeln-ach**, ist eine Gemeinde im französischen Département Territoire de **Belfort** in der Region Bourgogne-France-Comté”, gelegen in het dal van de **Savoureuse**, zijrivier van de **Allaine** (**Alle-ne**), met benedenstroom **Allan** (65 km), zijrivier van de **Doubs**.

Andelen-ach is de klankomwisseling van **Alne-den-ach**, ***ach***, **ache** ‘waterloop, beek’ van **Alne**, de samentrekking van **Alle-ne**.

Andel in de **Grote Waard** en **Anloo** in **Drenthe** hebben dezelfde herkomst. Deze plaatsen hebben immers beiden dezelfde oudste naam, n.l. **Analo**, de klankomwisseling van **Ala-no** (**Ale-ne**).

VERMINKT overgeleverde **Oud-Europese stroomnamen**: "**Anloo**, 12. Jh., in Drenthe, **Analo** (2), **Anlon**, **Anlo**" (z.Köbler), toont de klankomwisselingen van **Ala-no**, **Al-non**, **Al-no**, de oude schrijfwijzen van **Ale-ne**, **Al-nen** en **Al-ne**, "mit *n*-Suffix", hier de *stroom* van de **Hunze**,

Blok verklaart **Anloo**, ook **An-lon**, als ***lo*** 'bos e.d., met ***an*** 'op, hoger gelegen'. Vergelijk **Ahlen**, **8e** eeuw **Al-non**, in Duitsland, "**alteuropäisch**".

Is **An-lon** 'op, hoger gelegen' 'bos'?

Zie Köbler:
"**Ahlen**, **8**. Jh., bei Beckum, **Al-non**, **Al-na**, **Al-nun**, **Al-nen**, **Allun**", is genoemd naar de ***stróóm*** van de **Werse**, met **zijrivier** de "**Alst**, < **Ale-sta**, 12. Jh. **Alest**, **Nebenfluss der Werse**, südöstlich Münster", zie **Krahe**, ***Unsere ältesten Flussnamen***, p. **38**:

"**Auch *st*-Bildungen fehlen nicht**", **Ale** "**mit *st*-Bildung**".

Al-non uit de **8e eeuw** werd in Drenthe **in de loop van 4 eeuwen**, "op de *vlugste* en dan ook *vluchtigste* manier aangeduid, te doen gebruikelijk bij aardrijkskundige namen", tot het gemakkelijker in de mond liggende, de klankomwisseling, …… **An-lon**, en als zodanig, dus VERMINKT, in de bronnen opgetekend, om precies te zijn, in **1148**, de **12e eeuw**.

Heeft de lezer **Alnon** ook *even* op de *vlugste* en dan ook *vluchtigste* manier aangeduid, beseffend dat men dat in Drenthe gedurende 4 eeuwen heeft gedaan?

Alne is in de oudste bronnen **Alna** en **Alno**. Dát **Alno** werd in **Drenthe** in de loop der eeuwen tot het gemakkelijker in de mond liggende **Anlo**, door naamkundigen ten onrechte verklaard als '**an** (aan) **bos**'.

De **ultieme herkomst** van **Al-no** is **Alla-no**, overeenkomend met …… **Ala-no**, in **Drenthe** en in **de Groote Waard**, "op de *vlugste* en dan ook *vluchtigste* manier aangeduid, te doen gebruikelijk bij aardrijkskundige namen", geworden tot het gemakkelijker in de mond liggende, de klankomwisseling …… **Analo**, en als zodanig, dus **VERMINKT**, in de bronnen opgetekend,

Al-ne werd in de Grote Waard tot **An-le**, **1212**, oude naam van Andel, géén ***an*** 'aan' ***le*** 'bos', maar eertijds **Al-ne**, wijd verbreid (!), samentrekking van **Alle-ne**, in **1259** **Alle**, ook een oude naam van Andel, **Oud-Europees**.

Alne werd in de loop der tijd, "op de *vlugste* en dan ook *vluchtigste* manier aangeduid, te doen gebruikelijk bij aardrijkskundige namen", tot het gemakkelijker in de mond liggende, de klankomwisseling, **Anle**, en als zodanig, dus VERMINKT, in de bronnen opgetekend, in 1212.

Vele Oud-Europese stroomnamen gaan vooraf met de hoofdletter S.

Al die namen, **zuiver** en **veminkt** overgeleverd, **heb ik al aangetoond, zonder die S ervoor**.

Ik ontdekte al eerder in dit werkstuk dat de **rivier** de **Sambre**, grote zijstroom van de Maas, 752-768 **Sambra**, 840 **Samara** (zie Gysseling), moet worden gelezen als …… ..... **Ambra** en ... **Ama-ra**, in oorsprong …… …….. **Aelma-ra** en **Alma-ra**, in de loop der eeuwen geworden tot ……..... **Amma-ra**, verkort tot …… **Amra**, en als vanzelf in uitspraak geworden tot …….. **Ambra**, waarna …….. **Sambra**.

De **rivier** de **Salm** (34,3 km), 1052 **Salma-na** en **Salma**, 1123 **Salmes**, 1229 **Salme-ne** (zie Gysseling), **zijrivier** van de **Amblève**, Duits **Amel**, moet worden gelezen als …….. **Alm**, **Alma-na**, **Alma**, **Almes** en **Alme-ne**.

Ik heb al meerdere keren de herkomst beschreven van de **Amblève**, Duits **Amel**, in de prov. Luik. De **Amblève** (90 km), **zijrivier** van de **Maas**, via **Ourthe**, was eertijds **Ale-ma** en **Alle-ma**, met **zijrivier** de **Salm**, 1123 **Salma**, dat is …..... **Al-ma**.

De herkomst van de **Amblève**, Duits **Amel** (93 km):

“**Amele**, 7. **Jh**., ein **Flussname** bei Malmedy, **Amela-va**, **Ambla-va**, **Amble-ve**” (zie Köbler), toont de klankomwisselingen van **Ale-ma-va** en van …….. **Alle-ma-va**, de afleiding “mit ***m***-Suffix”, waarna “mit ***v***-Element”, **-va**.

Ale-ma-va werd tot **Amela-va**. Maar hoe werd **Alle-ma-va** tot **Amblève**?
Mijn antwoord (al vele malen beschreven in mijn laatste onderzoeken):
Alle-ma-va werd in de loop der tijd tot de klankomwisseling **Ammela-va,** verkort tot **Amla-va,** in uitspraak **Ambla-va**, **Amble-ve**, **Amblève**.

De **Amel**, eerder **Amela,** zou dus eigelijk moeten worden aangeduid met **Ale-ma,** of met **Alle-ma,** de herkomst van de naam **Amblève**.
Als deze riviernaam min of meer **zuiver** zou zijn overgeleverd, dan zou die zijn geëvolueerd tot **Aelme (> Ame**, **Aam)** of **Alme**, zoals de S**alm**, eerder S**alme**, te lezen als **Alme**, zijrivier van de Amel of Amblève.

Salm, zijrivier van de **Moezel** (Mosel), 370 kop. 10e eeuw S**almo-ne**, 785-797 S**alma-na** (zie Gysseling), moet gelezen worden als **Almo-ne** en …….. **Alma-na**. De S**alm** zou eigenlijk **Alm** moeten heten, de herkomst.

“S**alms-ach,** 12. Jh., ein **Zufluss der Bodensee**, **Salma-sa**” (zie Köbler), moet gelezen worden als **Alms-ach** en **Alma-sa**.

“**Sala**, 11. Jh., ein **Nebenfluss** des **Regens**” (zie Köbler), moet gelezen worden als **Ala**, “**alteuropäisch**”. De Regen is 190 km lang, zijrivier van de Donau.

“**Saale**, **8**. Jh., **ein Nebenfluss der Elbe**, **Sala**” (zie Köbler), moet gelezen worden als ……. **Ala**, **Aale**, “**alteuropäisch**”. De Saale is 413 km lang.

“**Saale**, **ein Nebenfluss des Maines**, **Sala**” (zie Köbler), moet gelezen worden als …… **Ala**, **Aale**, “**alteuropäisch**”. Deze rivier de Saale is 140 km lang.

“**Saale**, **Nebenfluss der** S**alzach** unterhalb **Salzburgs**, **Sala**” (zie Köbler), moet gelezen worden als …….. **Ala**, **Aale**, “**alteuropäisch**”.

“**Saala**, 12. Jh**., ein Nebenfluss der Krems in Österreich**, S**cala**-ha” (zie Köbler), moet gelezen worden als ……. **Aala**, “**alteuropäisch**”.

“**Sala-lant**, **9**. Jh., S**alland**, **von der Zuiderzee bis Bentheim**, **ubi Hisla cofluit in mare** (**814**)” (zie Köbler), moet gelezen worden als **Ala-lant**, land aan **Ala**, ‘aan het **water** van de zee’.

“S**alland** is een landstreek in het westen van de provincie Overijssel, in het jaar **814** beschreven als een gebied **waar de rivier de Hisla uitmondt in zee**.”
“De naam S**alland** werd traditioneel in verband gebracht met de S**aliërs**, een Frankische stam. Deze zouden dan in de laat-Romeinse tijd (ca. 3e eeuw) verdreven zijn door de Saksen.” De S**aliërs** zullen mogelijk óók zijn genoemd naar de waternaam S**ali**, **Ali**. **Ala** is in de bronnen immers ook vaak **Ali**. “De S**ali**-sche Franken kwamen uit de oostelijk van de IJssel en Rijn gelegen delen van Germania.”

Vergelijk “**Sala-burg**, 12. Jh., bei Tulln, **Sali-chen-dorf**” (zie Köbler), te lezen als **Ala-burg** en …… **Ali-chen-dorf**, nederzetting aan **Ala**, **Ali**, de ***stroom***, waaraan deze nederzetting is ontstaan.

Hisla, **Isla** is de samentrekking van **Hisala**, **Isala**, klankomwisseling van **Hila-sa**, **Ila-sa**, de wijd verbreide **Oud-Europese stroomnaam Hila**, **Ila**, de afleiding “mit *s*-Suffix”. de herkomst van de **rivier** de **IJssel**.

IJssel is feitelijk afgeleid van **Yla-sa**, geworden tot de klankomwisseling **Ysala**, waarna **Ysele**, **Ysel**, **IJssel**. **Ila-sa** is geworden tot **Isala**, **Isele**, **Isel**, **Issel**, zoals de **Oude-IJssel** over de grens in Duitland wordt aangeduid.

“**Samel**, 12. Jh., **unbestimmt in Französisch-Flandern**” (zie Köbler), zal **Amel** zijn (Frans: **Amblève**), een **gemeente** en **plaats** in de provincie **Luik** in **België**, **aan de gelijknamige rivier**, eerder **Amele**, klankomwisseling van **Ale-me**.

“**Samern**, 12. Jh., bei Bentheim, **Sama-ron**” (zie Köbler), toon de afgesleten overgeleverde vormen van **Aelma-ron** en **Aelmern** (**Aelme-ren**).

“**Sammels-dorf**, 12. Jh., in dem Jauntal, **Salamannes-dorf**” (zie Köbler), moet gelezen worden als **Ala-ma-nes-dorf** en **Ammeles-dorf**, **klankomwisseling** van **Alle-mes-dorf**, genoemd naar de ***stroom***, waaraan het is ontstaan, **Ala**, **Alle**, “mit *m*-Suffix”, hier de **Jaun**, zijrivier van de **Greyerzersee** in Kanton **Bern** en **Freiburg**.

“Bei **Wangen**”:

“**Sam-nis-weiler**, 12. Jh., bei **Sommers-ried** bei **Wangen** in dem **All-gau, Salmannis-wilare**” (zie Köbler), moet gelezen worden als …… **Alma-nis-wilare** en **Am-nis-weiler**, afgesleten vorm van **Alm-nis-weiler**.

Sommers-ried moet gelezen worden als **Ommers-**, **Omme-res-ried**, afgesleten vorm van …….. **Olme-res-ried**.
De stroomnaam Ale, Alle is in de bronnen ook Ole, Olle.

“Bei **Wangen**”:

“**Sommers**, 12. Jh., bei Eggenreute bei **Wangen an dem All-gau**, **Sume-re**” (zie Köbler), moet gelezen worden als **Omme-res** en **Ume-re**, in oorsprong …… **Olme-res** en **Ulme-re**.

“**Sommers**, 12. Jh., bei Ravensburg, **Sume-re**” (zie Köbler), heeft precies dezelfde herkomst.

“Bei **Wangen**”:

“**Sommers-bach**, 12. Jh., bei **Wangen in dem All-gau**, **Sume-ris-bach**” (zie Köbler), was in oorsprong **Ulme-ris-bach** en **Olme-res-bach**.

“**Somme**, **4**. Jh.?, ein **Nebenfluss** der **Ourthe** bei Heure in (der Provinz) **Namur**, **Sumi-na**, **Soma-na** (**Suman**, **Som-na**, **Summa**, **Sunna**, **Sama-ro-briva Tab**. **Peut**. (**4**. Jh.), **Sumi-na-ra**” (Köbler),

was in oorsprong ……..... **Ulmi-na-ra**, …… **Aelma-ro-briva**, **Ulmi-na**, **Oolma-na** en **Ulman**, **Olm-na**, **Ulma**, **Ulna**.

De **Somme** zou eigenlijk **Olme** moeten heten, < **Olm-na**, **Olme-na**.

De **Somme** (245 km) is een **rivier** in **Hauts-de France**. De oude **Gallische** naam is **Sama-ra**”. De Gallische naam moet gelezen worden als ……. **Ama-ra**, eertijds **Aelma-ra**. **Somme** zou eigenlijk **Olme** moeten heten, ontstaan uit **Olme-ra**, geworden tot …….. ……... **Omme-ra**, waarna ……... …… **Somme-ra**, > **Somme**.

“S**ommers-dorf**, **9**. Jh., b Neuhaldensleben, **Suma-ras-thorpa**” (zie Köbler), was in oorsprong …….. **Ulma-ras-thorpa** en …… **Olme-res-dorf**, **Olmers-dorf**.

“S**ommer-sell**, 11. Jh., in Barntrup in **Lippe**, S**umer-seli**, S**omer-sele**” (z. Köbler), was eertijds **Ulmer-seli**, **Oolmer-sele**, **Olmer-sell**.

“S**ommer-sell**, 11. Jh., bei bzw. in Ennigerloh bei Beckum bei Münster, S**umer-seli**” (zie Köbler), heeft dezelfde herkoms: **Ulmer-seli** en **Olmer-sell**.

“S**ommer-au**, 12. Jh., bei Sankt Florian, S**umer-ouwe**, Wasser, Aue” (zie Köbler), was in oorsprong **Olmer-au** en **Ulmer-ouwe**.

Zie Köbler:

“S**ombreffe**, 12. Jh., **an der** **Sombra** bei **Namur**, S**ombreffa**”, was eertijds **Olma-ra**, geworden tot **Omma-ra**, verkort tot **Omra**, en als vanzelf in uitspraak geworden tot **Ombra**, waarna S**ombra**, met nederzetting S**ombre-fa**, dat is S**ombre-*afa***, S**ombre**-‘***stroom***’, de **nederzetting** aan de **rivier** de S**ombra**.

S**ombreffe** zou eigenlijk **Olmere-fe**, **Olmerfe** moeten heten, **naar de herkomst**.

“**Somme-ri**, **10**. Jh., in (dem oberen) Thurgau” (zie Köbler), te lezen als **Omme-ri**, was in oorsprong **Olme-ri**.

Vergelijk **Omme-ren** in de Betuwe, 997 **Ume-ron**, < **Olme-ren**, **Ulme-ron**. Zie mijn kaartje p. 1128, enz. **Olle-me** werd tot de klankomwisseling **Ommele**, **Ommel**.

“**Samme**, 12. Jh., ein **Nebenfluss** der **Senne** in dem Hennegau und in **Brabant**, **Samia**, **Samilla** Ninove” (zie Köbler), te lezen als **Am-me**, **A-ma**, **Amilla**, was in oorsprong ……... **Al-me**, **Ael-ma**, **Ali-ma**, geworden tot de klankomwisseling **Amilla**, het wijd verbreide **Amala**, klankomwisseling van **Ala-ma**, herkomst van **A-ma-ra** (**Ame-re**, **Amer**), eertijds **Ael-ma-ra**, herkomst van **A-ma-na** (**Ame-ne**, **Amen**), eertijds **Ael-ma-na**.

“**Senne**, 11. Jh., ein **Nebenfliss** der **Rupel** bei **Brüssel**, Saina” (zie Köbler), te lezen als **Enne**, was in oorsprong **Elne**, ontstaan uit **Elle-ne**, eerder **Ella-na**, **Oud-Europese stroomnaam**, de afleiding “mit *n*-Suffix”.

“**Sonna**, 12. Jh., ein Nebenfluss der **Senne** in (der Provinz) Brabant” (zie Köbler), doet mij denken aan **Krahe**, *Unsere ältesten Flussnamen*, p. 36 “Mit *n*-Elementen sind gebildet **Alna**, ……. **Olna**, und im Ablaut dazu steht **Elna**”, hier **Elne**.

Nogmaals, de herkomst van het vele Ambra:

“S**ambre**, **9**. Jh., ein **Nebenfluss der Maas**, **Same-ra**, **Sembr-ensis**” (zie Köbler), te lezen als **Ambre** en **Ame-ra**, was eertijds **Aelme-ra** en ……. **Alme-ra**, in de loop der tijd geworden tot …… **Amme-ra**, waarna verkort tot **Amra**, en als vanzelf in uitspraak geworden …… tot **Ambra**, **Ambre**.

“S**ammen-heim**, 12. Jh., b. Gunzenhausen in Mittelfranken, S**amen-heim**” (zie Köbler), moet gelezen worden als ……..... **Amen-heim** en **Ammen-heim**, in oorsprong …… **Aelmen-heim** en **Almen-heim**.

Nogmaals:

“S**ammels-dorf**, 12. Jh., in dem Jauntal, S**alamannis-dorf**” (zie Köbler), moet gelezen worden als …… **Ala-ma-nis-dorf** en **Ammeles-dorf**, de klankomwisseling van **Alle-mes-dorf**. De plaats zou eigenlijk ……..... **Al-mes-dorf** moeten heten, naar de herkomst.

“S**alm-dorf**, 11. Jh., bei München rechts der Isar, S**allan-dorf**, S**allen-dorf**” (zie Köbler), moet gelezen worden als **Allan-dorf**, **Allen-dorf** en **Alm-dorf**.

Nogmaals:

Salm, **zijrivier** van Mosel, 370 **Salmo-ne**, **Salma-na** (Gysseling), moet gelezen worden als …… **Almo-ne**, **Alma-na** en ……... **Alm**.

Salm, zijrivier van de **Amblève**, 1052 **Salma-na**, 1052 **Salma**, 1123 **Salmes** (zie Gysseling), moet gelezen worden als …… **Alma**, **Alm**, **Almes**, en ……... **Alma-na**, **zijrivier** van de

……

Ale-ma-va, **Alle-ma-va**, de Duitse en de Franse naam, in de loop der eeuwen geworden tot de klankomwisselingen ……..

Amela-va, **Ammela-va**, verder geëvolueerd tot de **verkorting** **Amla-va**, en als vanzelf in uitspraak geworden tot **Ambla-va**, waarna …… **Amble-ve**, en uiteindelijk …… **Amblè-ve**.

Zie de **Amel**, Frans **Amblève**, **zijrivier** van de **Maas**, via **Ourthe** in de provincie **Luik**, "**Amele**, **7**. Jh., **ein Flussname** b. Malmedy, **Amela-va**, **Ambla-va**" (zie Köbler).

"**Saal-scheid**, 12. Jh., ein Hof bei **Seel-bach nahe der unteren Lahn**, **Sal-scheid**" (zie Köbler), moet gelezen worden als …… **Aal-scheid**, ook …… **Al-scheid**, bij **Eel-bach**.

“**Saals-dorf**, 12. Jh., bei Helmstedt **Seles-dorf**” (zie Köbler), moet gelezen worden als ……..... **Eles-dorf**, met **grondvorm Aals-dorf**, ontstaan uit ……..... **Ales-dorf**.

“**Sahl-feld** bei Steinfeld bei Vechta, **Sale-velde**” (zie Köbler), moet gelezen worden als …….. **Ale-velde** en ……. **Ahl-feld**.

“**Saal-feld**, 11. Jh., südwestlich **Jenas** auf dem hohen linken Ufer der **in die Elbe fliessenden Saale**, **Sala-felde**, **Sale-felt**, **Sal-felt**” (zie Köbler), te lezen als …… **Ala-felde**, **Ale-felt**, **Al-felt**, **Aal-feld**.

Nog een rivier Saale vergeten:

“**Saale**, 12. Jh., **Nebenfluss der Leine** bei Hildesheim, **Sala**” (zie Köbler), moet gelezen worden als …….. **Ala**, **Aale**.

Nogmaals:

“Sala-lant, 9. Jh., **Sal-land, von der Zuiderzee bis Bentheim, Sala-hom, (ubi Hisla confluit in mare)** Laur (814)” (zie Köbler), moet gelezen worden als …….....

Ala-lant, …….. **Al-land** en ……

…….. **Ala-hom**, áán het **Almere**, met oudste naam **Aelmere**.

Zie Köbler:

“IJssel, 1. Jh. v. Chr.?, **in den Niederlanden**, (Saalweide), **Sala** (9), **Sálas** Strabo 6 1, Cassius Dio 55 1 **lacus**?”.

Zie Köbler:

“Sálas s. IJssel, 1. Jh., v. Chr.?, **in den Niederlanden** (Saalweide) **Sala** (9)” (zie Köbler), wijst op een oorspronkelijk ……. **Álas** (Ales) en ……. **Ala**.

Hisla, Isla en **Ysla** zijn de oudste namen van de **IJssel**, de verkortingen van **Hisala, Isala** en **Ysala**, de klankomwisseling van …….. **Hila-sa, Ila-sa** en **Yla-sa**, de afleiding “mit *s*-Suffix”.

“**Salb-ke**, 11. Jh., bei Wanzleben, **Sale-bi-zi** (!)” (zie Köbler), moet gelezen worden als …… **Ale-bi-zi** en **Alb-ke**, **Albe-ke**. (Het uitroepteken is niet van mij.)

Ale-bi werd elders tot de **klankomwisseling** …… **Abeli**, zoals in “**Abeli-ca**, **8. Jh.**, **Albe** (**ein Flussname**) (**Saar**), **Abli-ca**, **Ebli-ca**” (zie Köbler), de klankomwisselingen van **Ale-bi** “**und im Ablaut damit**” **Ele-bi**, > **Abeli** en **Ebeli**, verkort tot **Abli** en **Ebli**, met afleiding **-ca**, **-ce**, **-ke**, wijd verbreid bij stroomnamen.

“**Abele-bach**, 11. Jh., der in die Nister fliessende Wäschebach in Nassau” (zie Köbler), toont de klankomwisseling van **Ale-be-bach**. Zie voor meer, mijn laatste onderzoeken.

“**Sabis** s. Selle, **1.** Jh., ein **Nebenfluss** der **Schelde** in dem Département du Nord?” (zie Köbler), moet gelezen worden als ……

Abis, afgesleten vorm van **Ael-bis**, ontstaan uit **Ale-bis**.

“**Sablon**, **9**. Jh., bei **Metz,** Sablon (880)” (zie Köbler), was eertijds **Ala-bon** (**Ale-ben**), geworden tot de klankomwisseling **Abalon** (**Abelen**), waarna verkort tot **Ablon**, (**Ablen**).

“Le **Sablon** est un quartier de la ville de **Metz**, une ansienne commune du département de la **Moselle**. Ce quartier est précisément délimité à l’est par **la rivière** **Seille.**”

Nogmaals:

“**Seille**, **6**. **Jh**., ein **Zufluss** der **Mosel** bei Chateau-Salins in Lothringen und die Seille bei Forbach, **Sala** (8), **Sallia**,” (zie Köbler), moet gelezen worden als …… **Ala** en **Alla**, grondvormen van **Eille** (**Yle**).

“De **Zavel**, Frans le **Sablon**, is een wijk in het **historische hart** van **Brussel**, aan de rand van de 12e eeuwse versterkingen.” “De Zavel was ooit een grote verlaten vlakte, afwisselend met **waterijke** gebieden.” Zavele wijst op **Avele**.

Ala-bon (**Ale-ben**) werd tot de klankomwisseling **Abalon** (**Abelen**), verkort tot **Ablon**, waarna **Sablon**.

Ala-von (**Ale-ven**) werd tot de klankomwisseling **Avalon** (**Avelen**).

“**Avalon** is een **mytisch eiland** in de **Britse wateren**, bekend in de **Arthursage**.”

Sablon was in oorsprong **Ala-bon**, geworden tot de klankomwisseling ……... **Abalon**, verkort tot **Ablon**, waarna **Sablon**.

Sablon was in 1365 **Savelon** (zie WikipediA Le Sablon (Metz), toponymie), te lezen als …… **Avelon**, klankomwisseling van **Ale-von** (**Ale-ven**, afleiding “mit ***v***-Element”).

“**Zavel-berg**, 12. Jh., in (der Provinz) **Antwerpen**, **Savel-berga**” (zie Köbler), wijst op een eerder **Avele-berga**, de klankomwisseling van …… ……... **Ale-ve-berga**.

“**Zabel-stein**, 12. Jh., eine Ruine bei Gerolzhofen, **Zabil-stein**” (zie Köbler), wijst op een eerder ……. **Abele-stein**, klankomwisseling van **Ale-be-stein**.

“**Zaber**, 15. Jh., links **zu dem Neckar fliessendes Gewässer** bei Heilbronn” (zie Köbler), wijst op een eerder **Abe-re**, afgesleten vorm van **Aelbe-re**.

“Zabern-ach-gowe (pagus), 8. Jh., Gau um die in den Neckar oberhalb Heilbronns fliessende Zaber, Zabran-ach-gawe, Zaber-no-gowi” (zie Köbler), was in oorsprong ……. **Aelbra-na**-, **Aelbran-ach-gawe**.

“Zabern (bzw. franz. Saver-ne), 6. Jh., an der Zaberner Steige in dem Elsass, Taber-na” (zie Köbler), wijst op een oorspronkelijk …… **Aelber-na**, ……. **Aelbern**, französisch **Aelver-ne**.

“Zame-res-dorf, ?, nach F2-1448 in Thuringen?” (z.Köbler), moet gelezen worden als **Ame-res-dorf**, in oorsprong **Aelme-res-dorf**.

“Zammel in (der Provinz) Belgisch Limburg und in (der Provinz) Antwerpen s. Samel” (Köbler), moet gelezen worden als **Ammele** en **Amele**, de klankomwisselingen van ……... **Alle-me** en **Ale-me**.

“Zeilen, 10. Jh., bei Engen nordwestlich des Bodensees, Zila” (zie Köbler), wijst op een eerder …… **Ila**, **Yla**, ….. **Eilen**, wijd verbreide **Oud-Europese stroomnaam**.

“**Zeitl-bach**, **8**. Jh., b. Aich-bach, **Zidal-bach**” (Köbler), wijst op een eerder **Eitele-bach** en …….. **Idala-bach**, de **klankomwisselingen** van ……. **Ila-da-bach** “und im Ablaut damit” …….. ……..... **Yla-ta-bach**, geworden tot de klankomwisseling …….. **Ytala-bach**, waarna ……... **Eitele-bach**.

“**Zaina**, 11. Jh., bei Gaisruck b. Korneuburg, Niederösterreich, **Zaina-rin**, **Zaina-ran**” (z.Köbler), was het eerder **Duits** uitgesproken **Yna-rin**, **Yna-ran**, de afgesleten overgeleverde vormen van ……. **Ylna-rin**, **Ylna-ran**.

De plaats zou eigenlijk **Eilne** moeten heten, of **Eilne-ren**, **naar de herkomst**, op z’n **Duits** …….. **Ailne** ……. **Ailne-ren**.

Volgens mij wijst “**Zeist**, **9**. Jh., **bei Soest** in **Utrecht**, **Seist**, **Seiste**” (zie Köbler), op een eerder **Eil-ste**, **Yl-ste**, aflei-ding “mit ***st***-Bildung”.

Naamkundigen hebben voor **Zeist** geen verklaring. Zij schrijven: “De betekenis blijft duister. De naam maakt een archaïsche indruk.” Zie *Nederlandse plaatsnamen, herkomst en historie*.

Zeist zou dán eigenlijk **Zeilst** of **Eilst** moeten heten, **naar de herkomst**.

Is Zeist aan een water ontstaan?

Vergelijk **Ael-ste**, **Al-ste**, “im Ablaut damit” **El-ste**, **Eel-ste**, **Eil-ste**, **Il-ste**.

“**Zeelst** (gem. Veldhoven, Noord-Brabant), **Brabants Zilst,** 1297 kopie 18e eeuw, betekenis onbekend” (zie internet en *Nederlandse plaatsnamen, herkomst en historie*) wijst op een eerder ……

……. **Eelst,** …….. **Ilst,** ontstaan uit **Eel-ste**, **Il-ste**, **< Ele-ste**, **Ille-ste**, afleiding “mit ***st***-Bildung”, genoemd naar de ***stroom***, waaraan de nederzetting is ontstaan.

“**Zeisel-mauer**, 10. Jh., bei Tulln **an der Donau** in **Niederösterreich**, **Zeizin-muri**” (zie Köbler), was eerder **Eisele-mauer**, de klankomwisseling van …… **Eile-se-mauer** (**Yle-se-**).

Zeizin-muri is de afgesleten overgeleverde vorm van **Eilzin-muri**.

“**Salen-thal**, 12. Jh., bei **Zabern** in dem Elsass, **Sala-hen-dal**” (zie Köbler), moet gelezen worden als …….. **Ala-hen-dal**, **Alen-thal**, bij **Abern**, eertijds **Aelbern**, **Ael-be-ren**.

“**Sael-den-tal**,?, **Seli-gen-thal** bei **Landshut**” (zie Köbler), moet gelezen worden als …….

Ael-den-tal en …. **Eli-gen-thal**.

“**Salle,** wüst bei Geseke bei **Lippstadt**, **Salla**” (zie Köbler), moet gelezen worden als …….. **Alla** en …….. **Alle**.

“**Sallern?,** 12. Jh., bei Stadtamhof bei **Regensburg**?, **Salar**” (zie Köbler), moet gelezen worden ala ……... **Alar**, **Allern**, **Alle-ren**.

Zie Köbler:

“**Sadeler-hus**, **8**. Jh., wüst bei Göppingen”, moet gelezen worden als **Adeler-hus**, de klankomwisseling van **Ale-der-hus**.

“**Sasle-viller**, **10**. Jh., in Lotharingen” (zie Köbler), moet gelezen worden als **Asle-viller,** samentrekking van **Assele-viller**, klankomwisseling van ……... **Alle-se-viller**, afleiding “mit *s*-Suffix”.

“S**attlern**, **8**. Jh., bei Landau mit Bezug zu Gensburg und Mondsee, S**atalarun**” (Köbler), moet gelezen worden als **Atala-run** en **Attelern**, de klankomwisselingen van **Ala-ta-run** en **Alle-tern** (**Alle-te-ren**).

“S**attel-bogen**, 12. Jh., bei Friesach in Kärnten, S**atel-bogo**” (z.Köbler), moet gelezen worden als **Attele-bogen** en **Atele-bogo**, de klankomwisselingen van **Alle-te-bogen** en **Ale-te-bogo**.

“S**eel**, 11. Jh., bei Moosburg, S**ila**, S**ela**” (zie Köbler), moet gelezen worden als …….. **Ila**, **Ela** en ……... **Eel**, **wijd verbreide Oud-Europese stroomnamen**.

“S**eel-bach**, **9**. Jh., bei Weilburg, S**ele-bach**” (zie Köbler), moet gelezen worden als **Ele-bach**, **Eel-bach**.

“**Seel-scheid**, 13. Jh., nordöstlich Bonns, **Seyl-scheide**” (Köbler), moet gelezen worden als **Eel-scheid** en **Eyl-scheide**, **Oud-Europese stroomnamen**, met als tweede element ‘**waterscheiding’**.

“**Sehl-de**, **10**. Jh., b. **Gronau**, **Seli-don**, **Seli-da**, **Sele-the**, **Seli-the**” (zie Köbler), moet gelezen worden als

.....

Eli-don, **Eli-da**, **Ele-the**, **Eli-the**, ... **Ehl-de**.

Vergelijk **Eel-de** onder Groningen, 13e eeuw **Ele-the** (zie *Nederlandse plaatsnamen, herkomst en historie*), “omtstaan aan een **scheiding van beken**” (zie Van der Aa), veelal ook geworden tot de klankomwisseling **Ethele**.

Eelde is ontstaan uit ..... **Ele-de,** veelal ook geworden tot de klankomwisseling ..... **Edele**.

Eel-the is altijd geworden tot het gemakkelijker in de mond liggende ..... **E-the**, herkomst van **E-then**, **Ee-then** of **E-ten** in de **Groote Waard,** in oorsprong **Eel-the-ne**, **Eel-te-ne**.

Zeg 10 keer op de vlugste en dan dan ook vluchtigste manier Eelthe en Eelde. Dan wordt Eelthe tot Ethe. Maar volgens mij was Ede, 838 kopie eind 11e eeuw Heda, in oorstrong Eel-de, Heel-da, ontstaan uit Ele-de en Hele-de, ook geworden tot de klankomwisselingen Edele en Hedele, herkomst van Hedel, genoemd naar de *stroom* van de Maas bij s'Hertogenbosch. Zie voor meer, mijn onderzoeken.

"**Sehlen**, **8**. Jh., bei Frankenberg oder **Seel-heim** bei Kirchhain?, …… **Salah** (3)" (zie Köbler), moet gelezen worden als …… **Ehlen**, **Alah** en …… **Eel-heim**.

"**Sela-nes-dorf**, **10**. Jh., **nahe der Saale**" (zie Köbler), moet gelezen worden als …… **Aale**, waaraan **Ela-nes-dorf**, nederzetting aan **Ela**, "**alteuropäisch**", met grondvorm **Ala**.

"**Siteli-nes-dorf**, 12. Jh., wüst bei Amberg" (zie Köbler), moet gelezen worden als ……. **Iteli-nes-dorf**, de klankomwisseling van …… **Ille-ti-nes-dorf** (spreek uit Iele-ti), nederzetting aan **Ille-te**, de ***stroom*** waaraan de nederzetting is ontstaan, de afleiding "mit ***t***-Bildung".

“**Sitels-dorf**, 11. Jh., bei Laufen nordwestlich **Salz-burg**, **Sitili-nas-dorf**” (zie Köbler), moet gelezen worden als ……...

Itili-nas-dorf, de klankomwisseling van ……..

Illi-ti-nas-dorf.

Siteles-dorf zou eigenlijk **Ille-tes-dorf** of **Iltes-dorf**, moeten heten, naar de herkomst. Na Sitili-nas-dorf staat nog “sehe **Siteli-nes-dorf**” (zie Köbler), **< Ille-ti-nes-dorf**.

“**Salz-burg**, **8**. Jh., **an der Salz-ach**, **Salzi-burg**, **Salsa-burg**, **Sale-burg**, **Salis-burg**” (zie Köbler), moet gelezen worden als ……

Alz-burg an der ……. Alz-ach, **Alzi-burg**, **Alsa-burg**, **Ale-burg**, **Alis-burg**. ***-ach*** is ‘waterloop, stroom’.

“**Saale**, bzw. **Saal-ach**, **8**. Jh., **ein Nebenfluss der Salz-ach** unterhalb **Salz-burgs**, **Sala**” (zie Köbler), moet gelezen worden als …….

Aale, **Ala**, **zijrivier van de Alz-ach**.

Vergelijk het meerdere

Salz met **“Alz, ein Fluss aus dem Chiemsee**, **Alzissa**, **Alazussa**, **Alsam”** (zie Köbler), dat is …….... **Al-zi-sa**, **Ala-zu-sa**.

Vergelijk

“Alz-lar, 13. Jh., wüst nordwestlich Medebachs **Altes-lare**, **Alves-lar”** (zie Köbler), afleidingen “mit ***t***-Bildung” en “mit ***v***-Element”.

“Saal-bach, **8**. Jh., bei Bretten in Baden **Salza** (6)” (zie Köbler), moet gelezen worden als …… **Alza** en ……... **Aal-bach**.

“Saal-dorf, **8**. Jh., nordwestlich **Salz-burgs**, **Sal-dorf”** (zie Köbler), moet gelezen worden als …….. **Alz-burgs**, **Al-dorf**, **Aal-dorf**.

“**Salza** s. Königshofen (Bad Königshofen), **9**. Jh., **an der fränkischen Saale** mit der **Zalz-burg** und dem Ort **Salz** bei Neustadt” (z.Köbler), moet gelezen worden als **Alz-burg** en …….. **Alz** en **Alza** an der fränkischen **Aale**.

“**Seffern**, **9**. Jh., (nach F2-690 **wohl ein Flussname**) bei Bitburg in der Eifel, **Sefer-na**” (zie Köbler), moet gelezen worden als **Effern** en **Efer-na**, in oorsprong …….. **Elfern** en **Eelfer-na**.

“**Seffe-ne**, 12. Jh., unbestimmt mit Bezug zum **Mittelrhein**” (zie Köbler), moet gelezen worden als **Effe-ne**, afgesleten vorm van **Elfe-ne**.

“**Seibels-dorf** (bei Marktrodach)” (zie Köbler), moet gelezen worden als **Eibeles-dorf**, klankomwisseling van **Eile-bes-dorf**.

“**Seille**, **6**. Jh., **ein Nebenfluss der Mosel** bei Chateau-Salins in Lotharingen und die **Seille** bei Forbach, **Sala** (8), **Sallia**” (zie Köbler), moet gelezen worden als **Eille** (**Yle**), **Ala**, **Alli**.

“**Seilles**, **9**. Jh., bei **Lüttich**, **Silli**” (zie Köbler), moet gelezen worden als **Eilles** en ……. **Illi** (elders ook **Ili**, **Ila**, **Illa**. **Ille** en **Eile**, **Eyle**, **Yle**, **Yla**, gespeld, wijd verbreid). (Lüttich is de Duitse naam van Luik, Frans Liège.)

“**Zitili-nes-veld** (pagus), 10. Jh., südlich der **Drau** in der Steiermark” (zie Köbler), moet gelezen worden als **Itili-nes-veld**, de klankomwisseling van …… **Illi-ti-nes-veld** (**Ille-te-**).

“**Zille-beke**, 12. Jh., bei **Ipern** in (der Provinz) **Westflandern**, **Silo-biki** (3), **Sele-beke**, **Sele-becha**” (zie Köbler), moet gelezen worden als **Ille-beke**, **Ilo-biki**, **Ele-becha**, deelgemeente van
……
……
……

Ipern, **< Il-pern**, aan een zijstroom van de **IJzer**, 846 **Yse-ra**, 867 **Ise-ra**, 1076 **Ese-re** (zie Gyssling), de afgesleten vormen van **Ylse-ra**, **Ilse-ra**, **Eelse-re**, al weer vele jaren geleden aangetoond.

Ieper in West-Vlaanderen was in 1066 **Ipre**, 1089 **Hipres** (zie Gysseling).
Ilpe is in de bronnen óók **Elpe**, óók **Elpre**. Wat is dan ….. **Ipre? Ilpre.**

De **Helpe**, zijstroom van de **Sambre**, was in 870 **Hilpra**, in 995 **Elpre**, enz.
Wat is dan de herkomst van …….. **Hipres? Hilpres.**
Zie het begin van mijn werkstuk ***Nieuw Onderzoek***, en bijna al mijn werkstukken daarna.

“**Ziller**, **10**. Jh., **Nebenfluss** des **Innes** in Tirol, **Zila-re**”
(zie Köbler), moet gelezen worden als …… **Ila-re**,
Iller.

Iller, grote **zijrivier** van de **Donau**, was in 1049 **Ila-ra**.
Zie **Krahe**, *Unsere ältesten Flussnamen*, p. 37:
“Eine ***r***-Bildung zeigt **Iller**, rechter **Nebenfluss** der **Donau**, 1049 **Ila-ra**.”

De **Inn**, **zijrivier** van de **Donau**, voorheen **Ina** (z. Köbler), was in oorsprong **Ilna**, de samentrekking van **Ila-na**, de afleiding “mit *n*-Suffix”, uitgebreid aangetoond in mijn eerdere werkstukken. Uit alle oude namen van de Inn is de L weggevallen.

“**Ziller-tal**, **9**. Jh., (südlich bzw. rechts des mittleren **Inn-tals**), **Cila-res-tale** (889), **Zila-ris-tal**” (zie Köbler), moet men lezen als **Ila-res-tale** en …….. **Ila-ris-tal**, “rechts des mittleren” dal van de **Inn**, voorheen o.a. **Ina** (zie Köbler), eertijds **Ilna**, ontstaan uit **Ila-na**.

“**Zell an dem Ziller**, 12. Jh., im mittleren **Ziller-tal** in **Tirol**, **Zelle**” (zie Köbler), toont de **Oud-Europese stroomnaan Ille** (-re), waaraan **Elle**.

“**Zilles-heim**, **8**. Jh., bei Mühlhausen **in dem Elsas**, **Zulli-nes-heim**, **Zulle-nes-heim**, **Celles-heim**” (zie Köbler), moet gelezen worden als ……

Ulle-nes-heim, **Elles-heim**, **Ulli-nes-heim** en **Illes-heim**.

De **stroomnaan Ulle** is in vele namen ook **Ille**. En **Ille** is in vele namen ook weer **Elle**. **Dubbeldam** in de **Groote Waard** was in 1310 **Dibbel-damme** en **Dubbel-damme** (zie *Nederlandse plaatsnamen, herkomst en historie*), dat gelezen moet worden als …… **Ibbel-damme** en **Ubbel-damme**.

“**Ibbel-stedt** bzw. **Ibil-stete**, **10**. Jh., wüst nördlich Jeinsens bei Springe bei Hannover an der Grenze zu dem Kreis Hildesheim” (zie Köbler), was eerder ……. **Ibbele-stete** en **Ibile-stete** de klankomwisseling van ……. **Ille-be-stete**.

“**Zimbra**, **9**. Jh., unbestimmt mit Bezug zu Fulda” (zie Köbler), te lezen als **Imbra**, was in oorsprong **Ilma-ra**, …….. geworden tot ……... **Ima-ra**, waarna **Imra**, en als vanzelf in uitspraak geworden tot …… **Imbra**.

“**Zimbron**, **9**. Jh., unbestimmt mit Bezug zu Fulda” (z. Köbler), te lezen als **Imbron**, was in oorsprong **Ilma-ron**, in de loop der eeuwen geworden tot …….. **Ima-ron**, waarna verkort tot …….. **Imron**, en als vanzelf in uitspraak geworden tot ……... **Imbron**.

“**Zimlen-dorp**, 12. Jh., unbestimmt mit Bezug zu den Welfen” (zie Köbler), te lezen als **Imlen-dorp**, eerder **Immelen-dorp**, toont de klankomwisseling van …… **Ille-men-dorp**, de afleiding “mit *m*-Suffix”.

“**Zippl-ingen**, 12. Jh., bei Ellwangen, **Zuppel-ingen**” (zie Köbler), moet gelezen worden als …….. **Uppele-ingen** en ……. **Ippele-ingen**, klankomwisselingen van **Ulle-pe-ingen** en van …….. **Ille-pe-ingen**.

“**Zepelin**, 13. Jh., bei Güstrow, **Cepelin** (1428)” (Köbler), toont de klank-omwisseling van …….. **Ele-pin**, herkomst van **Eel-pen**, **Ele-*apa***, **Ele-**‘*stroom*’.

“**Zetel**, 15. Jh., westlich Varels (Gemeinde in dem Landkreis Friesland),, **Sethle** (1423), **Zetele** (1428)” (zie Köbler), te lezen als **Etele** en **Ethele**, toont de klankomwisselingen van …….. **Ele-te** en **Ele-the**.

Naamkunde: “Zetten blijft moeilijk te verklaren, vermoedelijk geen Germaans.”

“**Zetten**, 11. Jh., **in der Betuwe** in (der Provinz) **Gelderland**, **Sette-ne** (1019), **Setho-ne** (1015), **Sethe-ne** (1155)” (zie Köbler),was in oorsprong …….. ……

Elten, genoemd naar de ***stroom*** van de **Linge**, waaraan het is ontstaan, eerder…….. **Elte-ne**, **Eeltho-ne**, **Eelthe-ne**.

“Zenni-**dorf**, 12. Jh., bei Kremsmünster in Niederösterreich, Zenni-**dorf**, Zennin-**dorf**” (zie Köbler), en “**Zenni-dorf**, 12. Jh., nahe dem Chiemsee?” (zie Köbler), waren in oorsprong …… **Elnin-dorf** en …….. **Elni-dorf**.

“**Zenn**, 10. Jh., **an der Zenn** bei Furth in Bayern” (zie Köbler), zijrivier van de Regnitz, moet gelezen worden als **Enn**, eerder **Enne**, in oorsprong **Elne**, ontstaan uit **Elle-ne**, eerder **Ella-na**, “mit *n*-Suffix”.

“Zune, 12. Jh., **ein Nebenfluss der** Senne in (der Provinz) Brabant, Sonne” (zie Köbler), was eertijds **Uulne**, **Olne** “und im Ablaut damit” …… **Elne**, de hoofdstroom.
Zie **Krahe**, *Unsere ältesten Flussnamen*, p. 36:
“Mit *n*-Elementen sind gebildet **Alna**, **Olna**, und im Ablaut dazu **Elna**.”

Nogmaals, “Senne, 11. Jh., **ein Nebenfluss der Rupel** bei **Brüssel**, Saina” (zie Köbler), moet gelezen worden als …….. **Aina**, in oorsprong **Ailna**, **Eilna**, **Ylna**.

Vergelijk S**aina** met het eerder behandelde "**Zaina**, 11. Jh., bei Gaisruck bei Korneuburg in Niederösterreich, **Zaina-rin** (1096), **Zaina-ran** (1108)" (zie Köbler), moet gelezen worden als …… **Aina-ran** en …… **Aina-rin**, eertijds **Ailna-ran** en …… **Ailna-rin**, of …… **Ylna-ran** en …… **Ylna-rin**.

"S**ayn (Fluss), 10**. Jh., S**ayn** bzw **Seina** bzw. S**ayn-bach** und Burg bei Köblenz, **Sana**, S**eine**" (zie Köbler), moet gelezen worden als ……..... **Ana** en …….. **Eina**, ……..... in oorsprong **Aelna** "und im Ablaut damit" **Eilna** **(Ylna)**.

Zie het vele **Ana**, **Ane** in mijn onderzoek, zo duidelijk eertijds **Ael-na**, **Ael-ne**, ontstaan uit ……... **Ala-na**, **Ale-ne**.

Heeft de **Seine in Frankrijk** (776, 6 km) dezelfde herkomst? Werd **Yla-na**, **Ella-na**, bij **Ylna**, **Elna** tot **Yna**, **Enna**, waarna **Eine**, **Enne**, S**eine**, S**enne**?

De naam Seine zou zijn afgeleid van **Sequana**, zoals **Caesar** de rivier aanduidde. "Mais la plupart des spécialistes considèrent l'origine du nom Sequana comme obscure."

Nogmaals

Samme, 12. Jh., **ein Nebenfluss der Senne** in dem **Hennegau** in **Brabant**, **Samia**, **Samilla** Ninove" (zie Köbler), moet gelezen worden als …… **Amilla (Amele)**, de klankomwisseling van …… **Ali-ma (Ale-me)**, dat bij …… **Ael-ma** tot **Ama** werd, **Amia**, **Samia**. **Al-me** werd tot **Amme**, **Samme**.

"**Sinne (Fluss)** bzw. **Senne**, ? , bei Harburg in (der früheren Provinz) **Hannover**, **Sinna**, s. die in die **Dyle** fliessense **Senne** in (der Provinz) Brabant" (zie Köbler), was in oorsprong ……... …….. **Ilna**, ontstaan uit **Ila-na**, de afleiding "mit *n*-Suffix".

Zie het meerdere keren behandelde **Dyle** in mijn onderzoeken, zo duidelijk in oorsprong **Yle**, eerder **Yla**, **Ila**, met zijrivier de **Senne**, in oorsprong **Elne**, **Elna**.

"**Sins-torf**, 12. Jh., bei Harburg **an der Sinne** bzw. **Senne**, **Syndes-dorf**, **Synes-torpe**, **Sennes-torp**" (zie Köbler), was in oorsprong **Ylnes-torpe**, ….. **Elnes-torp**.

Sins-torf zou eigenlijk **Ilnes-torf** moeten heten, naar de herkomst.

“**Sinn**, **8**. Jh., **ein Nebenfluss des Maines** zwischen Fulda und Würtzburg und der Ort **Sünna** bei Dernbach, **Sinna**, **Sinne**” (zie Köbler), was eertijds **Ülna**, …… **Ilna**, …. **Ilne**.

“**Sinnah-gewe**, **9**. Jh., **Gau um die Sinn**” (zie Köbler), was in oorsprong **Ilnah-gewe**.

“**Sila-ga-stein**, unbestimmt mit Bezug zu **Bayern**” (zie Köbler), was eerder **Ila-ga-stein**, zuiver overgeleverd, minus de hoofdletter **S**.

“**Sili-burin**, 12. Jh., unbestimmt mit Bezug zu **Westfalen**” (zie Köbler), was eertijds

“**Silli-ken-sothe**, 11. Jh., wüst bei Dreieichen bei Brenken bei Büren, “Sot”, Brunnen” (zie Köbler), was eerder …….

Illi-ken-sothe, zuiver overgeleverd, minus de hoofdletter **S**.

“**Sill**, 12. Jh., **Fluss** zwischen Brenner und Insbruck, **Sulle**” (Köbler), was eerder **Ill**, **Ille** en …… **Ulle**.

“**Similes-aha** (ein **Zufluss der Bodensee**)” (z.Köbler), te lezen als **Imiles-aha,** toont de klankomwiseling van …….

Illi-mes-aha, de afleiding “mit *m*-Suffix”, met element ***aha*** ‘***stroom’***.

“**Simmern**, **8**. Jh., bei Daun bei (Bad) Kreuznach **an der in die Nahe fliessenden Simmer**, **Sime-ra**, **Syme-ra**, **Semme-ra**” (zie Köbler), was in oorsprong **Ylme-ra**, **Elme-ra**, …… **Ilme-ra**.

Simmers zou eigenlijk **Il-mern** moeten heten, of **Yl-mern** of **El-mern**, naar de herkomst.

“**Simmer-hausen**, 11. Jh., nördlich Kassels, **Simannes-husun**, **Sima-res-husun**, **Simmeressun**” (zie Köbler), was eertijds **Ilma-res-husun**, **Ilme-re-sen**, **Ilma-nes-husun**.

“**Sittard**, 12. Jh., in (der **Provinz**) **Limburg**, **Sitter**, **Sitte-re**” (zie Köbler), was in oorsprong **Ilte-re**, **Ilter**, genoemd naar de ***stroom*** van de **Geleenbeek**, **Il-te**, **Il**-*stroom* “mit **t**-Bildung”, **< Ille-te**.

Sittard, Limburgs **Zittert**, 12e eeuw **Siter** en **Sithert**, 1300 **Zittaert**, 16e eeuw **Sittaert** (zie *Nederlandse plaatsnamen, herkomst en historie*), was in oorsprong …… …… **Iltert**, …… **Ilter** (Ielter), **Ilthert**, …….. **Iltaert**.

Sittard, 12e eeuw **Sitte-re** (zie Köbler), heeft dezelfde herkomst als het nabije **Itteren**, Limburgs …… ……..... **Itte-re**, in oorsprong …….. **Ilte-re**, genoemd naar de ***stroom*** van de **Maas** bij **Maastricht**.

Zie ook **Zittard** (gem. Veldhoven), 1350 **Sittert**, en **Zittert** (gem. Grave), daar ook **Seters**, en **Zittard** (gem. Amt Montfort), 1913 **Sittert** (zie *Nederlandse plaatsnamen, herkomst en historie*), eertijds **Iltert** en **Eelte-res**.

Zie Köbler:

“**Sitter-dorf**, **9**. Jh., **an der** **Sitter** b. Sankt Gallen, **Site-run-dorf**”, was in oorsprong **Ilter-dorf**, **Ilte-ren-dorf** aan de **Ilter**.

“**Sitter**, **ein Nebenfluss der Thur** bei Sankt Gallen in dem Aargau, **Sidru-na** (787), **Sitte-ru-na** (854), **Site-run** (1061)” (zie Köbler), was in oorsprong ….. **Ilte-re-na**, …..... **Ilte-run** en **Ildre-na**.

“**Sythen**, **8**. Jh., bei Haltern bei Coesfeld, **Sitinni**, **Siti-na**” (zie Köbler), was in oorsprong …… **Ilti-ni**, **Ilti-na**.

Sythen zou eigenlijk **Yl-then** moeten heten, naar de herkomst.

“**Sythe-ren**, 12. Jh., in (der Provinz) Hannover, **Sythe-ri**, Sythe-ren” (zie Köbler), was in oorsprong …….. **Ylthe-ri** en **Ylthe-ren**.

Nogmaals:

“**Siteli-nes-dorf**, 12. Jh., wüst b. Amberg, **Sitili-nas-dorf**” (zie Köbler), toont de klankomwisselingen van …….. **Illi-ti-nas-dorf**, **Ille-ti-nes-dorf**.

“**Suffel**, 12. Jh., **ein Nebenfluss der Ill** im Elsass, **Suvela**” (zie Köbler), toont de klankomwisselingen van …….. **Ule-va** en **Ulle-fe**, > **Uffele**, **Uffel**, **Suffel**.

“**Suffa-na**, **10**. Jh., bei Bozen in Südtirol, Suffa-na **unerklärt**” (zie Köbler), was in oorsprong …… **Ulfa-na**.

“**Suffel-heim**, s. **Sufflen-heim**” (zie Köbler), was in oorsprong **Ulle-fen-heim**, geworden tot de klankomwisseling ……... **Uffelen-**, **Ufflen-heim**.

“**Sufflen-heim**, 12. Jh., bei Hagenau **an dem Eber-bach**, **Suveln-heim**” (zie Köbler), toot de klankomwisseling van …… **Ule-ven-heim**, afleiding “mit *v*-Element”, **> Uvelen**-, **Uveln**-.

“Soufflen-heim, deutsch Sufflen-heim, früher auch Suffel-heim, ist eine französische Gemeinde im Département Bas-Rhin in der Region Gerand Est.”

Eber-bach is hier een zijstroom van de **Rijn**. Het vele **Eber**, in de bronnen ook **Ever**, was eerder **Ebe-re**, **Eve-re**, in oorsprong **Eel-be-re**, **Eel-ve-re**, ontstaan uit …… …….. **Ele-be**, ….. **Ele-ve**, elders eertijds ook geworden tot de klankomwisseling …….. **Ebele**, …… **Evele**.

Zie mijn onderzoek *De herkomst van Nifterlaca, en nog veel meer*.

“**Suffers-heim**, **9**. Jh., bei **Weissenburg** in Mittelfranken, ……... **Sube-res-heim**” (zie Köbler), was in oorsprong …… **Ulbe-res-heim** en **Ulfe-res-heim**. “Suffersheim liegt an der Schambach, Zufluss der Altmühl in Bayern.” Altmühl is een zijrivier van de Donau.

“**Suhl**, 10. Jh., **ein Nebenfluss der Werra** bei **Eisen-ach**, **Sula**” (z. Köbler), moet gelezen worden als **Uhl**, **Ula**, een wijd verbreide **Oud-Europese stroomnaam**. Eisen-ach was eertijds **Eil-sen-ach**, **Yl-sen-ach**, met vele vergelijkingen aangetoond. Spreek uit Ailsen-ach, > Aisen-ach. Zie mijn vorige onderzoeken.

“**Sulla,** 12, Jh., unbestimmt in dem **Nordwesten**” (Köbler), moet gelezen worden als **Ulla**,

…….....

bij **Ulla-fa**, geworden tot de klankomwisseling **Uffala**, **Ufla**, **Duffla**, bij **Ulla-ba**, geworden tot de klankomwisseling **Ubbala**, **Ubla**, **Dubla**, herkomst van de **Duffel** bij **Nijmegen** en de **Dubbel** bij **Dordrecht** in de **Groote Waard**.

“**Sullis-hausen**, **9**. Jh., wüst bei Brakel bei Höxter, Sullis-husen” (Köbler), moet gelezen worden als **Ullis-hausen**.

“**Sulm** (**Fluss**), **9**. Jh., bei Schwanburg bei Leibnitz in der Steiermark” (Köbler), moet gelezen worden als **Ulm**, **Ul-*stroom*** “mit *m*-Suffix”, dat is ontstaan uit ……. **Ulle-me**, elders eertijds ook geworden tot de klankomwisseling **Ummele**, **Umle**.

Vergelijk “**Ulm**, **9**. Jh., **an der Einmündung der Iller in die Donau**, **Ulma**” (zie Köbler) (op hetzelfde neerkomend als **Olma**, **Alma**), hier genoemd naar de ***stroom*** van de Iller/Donau.

“**Ummels-dorf** (Ober-Ummels-dorf und Nieder-Ummels-dorf), **9.** Jh., bei Velburg, **Umbalas-dorf** (902), **Umpalas-dorf** (874), **Umbils-dorf** (11. Jh.), **Umeles-dorf**” (zie Köbler), toont de klankomwisseling van ……...

Ulla-mas-dorf (**Ulle-mes-dorf**), in de loop der tijd geworden tot het gemakkelijker in de mond liggende …….

Umalas-dorf (**Umeles-dorf**), in uitspraak ook geworden tot **Umbalas-**, **Umpalas-**, **Umbiles-dorf**, waarna **Ummeles-**, **Ummels-dorf**.

Dezelfde herkomst heeft “**Umbala-ha**, um **Vollenhove** in (der Provinz) **Overijssel**” (zie Köbler). De naam is ook te zien in het *Lexicon van nederlandse toponiemen tot 1200*, daar ook aangeduid als “een gebied”, “de ommelanden van Vollenhove”. Dat gebied zou dus eertijds zijn aangeduid met **Ulla-ma-ha**, de **Oud-Europese stroomnaam Ulla** met afleiding “mit *m*-Suffix” (wellicht ook de herkomst van V**ollenhove**, maar dán met de afleiding “mit *n*-Suffix”, te zien in de oudste naam F**ulna-ho**, samentrekking van F**ulla-na**, dan te lezen als **Ulla-na**, in plaats van **Ulla-ma**).

Er is veel S**ulz** (zoals S**alz**) in het *Ortslexikon* van Köbler, te lezen als **Ulz** en **Alz**.

“S**yl-da**, 10. Jh., bei Mansfeld, **Sili-thi**” (zie Köbler), moet gelezen worden als ……

……. **Yl-da** en …….. **Ili-thi**, …… **Il-thi**.

“**Sythe-ri**, **8**. Jh., Landstrich b. Münster, Westfalen” (z. Köbler), was eertijds **Ylthe-ri**.

“**Eyte-res-burch**, 12. Jh., unbestimmt mit Bezug zu Mainz” (zie Köbler) was in oorsprong …… **Eylte-res-burch**.

“**Eyter**, 12. Jh., **ein in die Weser fliessendes Gewässer** bei Thedinghausen, **Etter-na**” (zie Köbler), was in oorsprong …… **Eylter** en **Elter-na**.

“**Sylt**, 12. Jh., **eine Insel in der Nordsee**, **Sild**” (zie Köbler), toont de ***stroom*-naam Yl-te** en **Il-de**, ontstaan uit **Yle-te** en **Ille-de**, bestaande namen, maar elders eertijds ook geworden tot …… **Ytele** en … **Idele**, de klankomwisselingen daarvan. Sylt is het grootste Noord-Friese waddeneiland in Duitsland, in Sleeswijk-Holstein, vlak bij de Deense grens.

Eitel-born aan de ***stroom*** van de **rivier** de **Lahn**, eerder **Eitele-born**, is de klankomwisseling van …….. **Yle-te-**, **Eile-te-bron**.

“**Idelen-stide**, wüst nördlich Quedlinburgs” (z.Köbler), is de klankomwisseling van **Ille-den-stide**.

Eitels-bach, een **Moezel-*stroom*** bij Koblenz, eerder **Eiteles-bach**, is de klankomwisseling van ……. **Yle-tes-**, **Eile-tes-bach**.

Olne-beke:

“**Zonne-beke**, 12. Jh., bei **Ypern** in **Westflandern**, **Sinne-becca**, **Sunnin-bach**, **Sonne-bec**-ensis” (zie Köbler), was in oorsprong …… …… **Ulnin-bach**, **Olne-bec**-ensis, en ……. **Ilne-becca**.

“**Zoller**, 11. Jh., bei Hechingen, **Zolro**, **Zolra**, **Zolle-ra**” (zie Köbler), moet gelezen worden als ……. **Olro**, **Olra**, **Olle-ra** en **Oller**.

Was

“**Zotte-gem**, 11. Jh., in **Ostflandern**, **Sothen-gem**, **Sotten-gem**” (zie Köbler), in oorsprong ……... **Oolthen-gem**, **Olten-gem** en **Olte-gem**? Zottegem, 1202 **Sotte-ghem** (z. *Vlaamse Gemeentenamen*).

“**Zottis-hofen**, 11. Jh., bei Künzelau, **Zotens-hoven**” (Köbler), wijst op een eerder **Oltis-hofen** en ……... **Ooltens-hoven**, **Oolte-nes-hoven**.

“**Othen-thorp**, 12. Jh., unbestimmt in Lüneburg, **Odin-dorf**” (Köbler), was eertijds **Oolthen-thorp** en ……. **Ooldin-dorf**.

Vergelijk **Othen-thorp** met **Sothen-gem**, oude naam van **Zotte-gem**.

Zie mijn onderzoek:

Odin- is in de bronnen veelal ook **Aden-** (zie Köbler), aantoonbaar eertijds **Aelden-**.

“**Zottel-stedt**, **8**. Jh., bei **Apolda**, **Zo-ta-ne-stat**” (Köbler), eerder **Zottele-stedt**, toont de klankomwisseling van ……... **Olle-te-stedt** en afgesleten vorm van **Ool-ta-ne-stat**, genoemd naar de ***stroom***, **Ole**, **Olle**, waaraan de nederzetting is ontstaan.

Vergelijk “**Othe-res-dorf**, wüst bei Buttelstedt bei **Apolda**” (zie Köbler), eertijds ……. **Oolthe-res-dorf**, nederzetting aan **Ool**, **< Ole**.

“**Otheles-heim**, 12. Jh., unbestimmt” (zie Köbler), toont de klankomwisseling van **Ole-thes-heim**, woonplaats aan **Ole**, eerder **Ola**, wijd verbreid, “**alteuropäisch**”.

“**Otters-hausen**, **8**. Jh., bei Dachau, **O-tha-res-husun**” (z. Köbler), was in oorsprong …… **Ool-tha-res-husun** en …… **Olte-res-hausen**, genoemd naar de ***stroom***, waaraan de nederzetting is ontstaan.

“**Sellen-büren**, 11. Jh., bei Stallkion in (Kanton) Zürich, **Salen-burron**, **Sallin-porron**, **Selen-buiron**” (zie Köbler), wijst op een oorspronkelijk **Allin-porron**, …… **Alen-burron** “und im Ablaut damit” **Elen-buiron**, …… **Ellen-büren**.

“**Selman-roth**, bei Witzenhausen oder Heiligenstadt” (zie Köbler), moet gelezen worden als ……

Elman-roth.

Vergelijk

Elman-au, oude naam uit de 10e eeuw van de **Ilmen-au**, **zijrivier** van de **Elbe**.

Zie **Krahe**, *Unsere ältesten Flussnamen*, p. 36: “**Elmen-au/Ilmen-au, Nebenfluss** der **Elbe** im Kreis Lüneburg, **10**. Jh. **Elman-au**.”

“**Sel-se**, **8**. Jh., **ein Nebenfluss des Rheines** zwischen Mainz und Bingen, **Sali-sa**, **Sal-sa**, **Cel-sa**” (zie Köbler), moet gelezen worden als ……..

Ali-sa, **Al-sa**, **El-sa**.

Zie **Krahe**, *Unsere ältesten Flussnamen*, p. 37: “Zahlreich sind Namen mit *s*-haltigen Suffixen: …… **Al-sa**, ….. **El-sa**.”

Vergelijk “**Selt-non** s. **Sel-werd**, **9**. Jh., bei **Noorddijk** in **Groningen**” (zie Köbler), met ……

Elt-non, 944, oude naam van **Elten** in Nordrhein-Westfalen (zie Gysseling). Zie ook **Selt-non** (ca. 890), ligging onbekend, in Humsterland (Groningen), en **Sel-werd**, nu terrein, gem. **Noorddijk**, 3 km ten noorden van Groningen, 1181 **Sele-wrt** (z. *Lexicon van nederlandse toponiemen tot 1200*), door **Blok** verklaard als “***wrt*** ‘bewoonde hoogte’ met ***sele*** ‘uit één vertrek bestaand gebouw, woning’.” De herkomst is **El-werd** en **Ele-wrt**.

“**Selter**, 11. Jh., bei Hallensen bei (Bad) Gandersheim, **Salteri**” (zie Köbler), moet gelezen worden als …….. **Alte-ri**, **Elte-re**, ontstaan uit **Alle-te** “und im Ablaut damit” **Elle-te**, elders ook > de klankomwisselingen **Attele** en …… **Ettele**.

“**Zel-hem** is een plaats in de gemeente **Bronckhorst** in de provincie **Gelderland**, 801 **Sale-hem** (zie internet), door naamkundigen verklaard als: “Een samenstelling van ***sale*** ‘uit één vertrek bestaand gebouw, zaal’ en ***hem*** ‘woonplaats’.”

Zie eerder: De meerdere **rivieren** **Sala**, nu **Saale**, moeten gelezen worden als …….. **Ala**, ….. **Aale**. Kunnen die **rivieren** ‘een gebouw met één vertrek’ betekenen?!

Vergelijk ook “**Sala-lant**, **9**. Jh., **Sal-land**, **von der Zuider-zee** bis Bentheim” (zie Köbler).

Volgens mij:

“**Zel-hem**, **6**. Jh., bzw. **11**. Jh., nach F2-663f., vielleicht bei **Deutekom** in **Gelderland**, **Sala-chaem**, **Sala-hem**, **Sele-hem**” (zie Köbler), moet gelezen worden als **Ala-chaem** “und im Ablaut dazu” **Ele-hem**, **El-hem**.

“**Calla**, 7. Jh., **ein Fluss** bei Etampe in dem Département Seine et Oise, **Kalle** (3), Calla” (zie Köbler), wijst op de Oud-Europese stroomnaam **Alla**, **Alle**.

“**Kyll**, 10 Jh., **ein Nebenfluss der Mosel** bei **Trier**, **Kila**, **Chyla**” (zie Köbler), lijkt mij de wijd verbreide **Oud-Europese stroomnaam** **Ylla**, **Yla**, **Ila**.

Aan de **Kila** (127,6 km), te lezen als **Ila**, ligt de nederzetting **Ittel**, 1212 **Itele** (zie Gysseling), de **klankomwisseling** van **Ille-te**, eerder …….. **Ila-ta**, de afleiding “mit ***t***-Bildung”, genoemd naar de ***stroom***, waaraan **Ittel** is ontstaan.
“Ittel ist ein Ortsteil von Welschbillig.” De plaats **Kyll an der Kyll** wordt ook aangeduid met **Ittelkyll**.

De **Kyll** of **Kila**, te lezen als **Ylla** of **Ila**, ontstaat bij **Zitter-wald**, dat gelezen moet worden als …….. **Itter-wald**, in oorsprong **Ilter-**, **Ilte-re**, ontstaan uit **Ille-te**, eerder **Ila-ta**, “mit *t*-Bildung”.

Zie het eerder behandelde “**Sitter**, **ein Nebenfluss der Thur** bei Sankt Gallen, **Sidru-na** (787), **Sitte-ru-na** (854), **Site-run** (1061)” (z. Köbler), te lezen als **Idru-na**, …… **Itte-ru-na**, …… **Ite-run**, in oorsprong …… **Ildre-na**, ……. **Ilte-re-na**, …….. **Ilte-ren**, ontstaan uit **Ille-te**, **Ila-ta**.

De **Simmel** (9.3 km), een **zijrivier** van de **Kyll** of **Kila,** wijst op **Immele**, klankomwisseling van **Ille-me**, de afleiding "mit *m*-Suffix", …….. eerder **Ila-ma**, elders **> Imala**.

"**Kelbra**, 11. Jh., **an der Helme** bei Sangerhausen, **Kelve-ra**" (zie Köbler), moet volgens mij gelezen worden als …… **Elve-ra** en **Elbra,** ontstaan uit ……... **Elbe-ra**.

De **Helme**, waaraan de plaats **Helbe**, is een **zijrivier** van de **Elbe**, via Saale, met nabije nevenstroom, waaraan **Helbra**, dat alles ten westen van Leipzig. Zie mijn kaartje p. 166.

"**Kemel**, **9**. Jh., im Untertaunus, **Kamela**" (zie Köbler), toont de klankomwisselingen van ……... **Ale-ma** "und im Ablaut damit" …….. **Ele-ma**, **> Emela**, **Emel**, **Kemel**.

"**Kemel** liegt auf einer **Wasserscheide** zwischen **Rhein** und **Lahn**."

“**Kemmel**, **10**. Jh., **Westflandern** **Kemla**” (zie Köbler), toont de samentrekking van …….. **Emmala**, klankomwisseling van ……..... **Ella-ma**, afleiding “mit *m*-Suffix”, genoemd naar de ***stroom*** van de **Kemmelbeek**, zijstroom van de **IJzer**.

Zie *De Vlaamse Gemeentenamen*, het dorp Kemmel in West-Vlaanderen:
“**Kemmel**, 1066 **Kemble**, 1089 **Kemlis**, is vernoemd naar de **waterloop** de Kemmel of Kemmelbeek, die door Loker, Kemmel en Ieper stroomt: 1269 ***ad opus rivi qui vacatur*** **Kemle**. **Allicht een Voorgermaanse waternaam**”.

De herkomst van **Kemmel** is **Elle-me**, geworden tot de klankomwisseling **Emmele**, waarna verkort tot **Emle**, **Kemle**, en als vanzelf in uitspraak geworden tot …….. **Emble**, **Kemble**.

Elle-mis werd tot de klankomwisseling **Emmelis**, verkort tot **Emlis**, **Kemlis**, in 1089.

“**Kemmern**, 12. Jh., bei Bamberg, **Chamera**” (zie Köbler), was eertijds …. **Elmern** en …….. **Ael-me-ra**, “und im Ablaut damit” …… **El-me-ra**.

“**Kella**, 12. Jh., bei Heiligenstadt, **Cella**” (zie Köbler), toont de wijd verbreide **Oud-Europese stroomnaam Ella**, één van de reeks **Ala**, **Alla** en **Ela**, **Yla**, **Ila**, met vele afleidingen, te zien in ***Unsere ältesten Flussnamen*** van **Krahe**.

“**Kell** (Kell am See), **7**. Jh., südöstlich **Triers**, **Calli-do** (633), **Calli-di** (933), **Kelle-de**” (zie Köbler), toont de **Oud-Europese stroomnamen Alle-de** “und im Ablaut damit” **Elle-de**, elders eertijds ook geworden tot **Addele** en ……. **Eddele**, de klankomwisselingen daarvan.
Zie voor Addele en Eddele mijn werk *VERMINKT overgeleverd in de middeleeuwse bronnen*.

Ambra is in de bronnen vaak ook **Amara**, **Amer** en **Ammer**.
Zie de meerdere voorbeelden in dit onderzoek.

De herkomst is **Aelma-ra** en …. **Alma-ra**, in de loop der tijd geworden tot …… **Ama-ra** en **Amma-ra**, bij de verkorting ……..... **Amra**, in uitspraak geworden tot **Ambra**.

Dat doet mij denken aan ……... **Cambrai**, ca. 300 copie 8e eeuw ……...
……... **Camara**cum (zie Gysseling).

“Le lieu Cambrai est attesté sous la forme Camaracum au 4e siècle dans **la table de Peutinger** et Cameracum (sans date). On y reconnait le suffix gallo-rom d’origine celtique ***-acum***, ‘lieu de’.”
Als mijn denken, vermoeden juist is, dan is Cambrai genoemd naar de ***stroom*** van de bovenloop van de **Schelde**.

Nu volgt een gedeelte van mijn onderzoek, dat ik al veel eerder heb opgeschreven:

“**Offin**, 12. Jh., in dem Departement Pas de Calais, **Olvin**”

(zie Köbler), toont de afgesleten vorm van **Olfin**. De plaats is genoemd naar de *stroom* van de **Canche**. **Olfe** is **Ol-*afa***, **Ol**-‘*stroom’,* ‘waterloop’. Zie *Das Apa Problem, Untersuchung eines westeuropäischen Flussnamentypus* van Heirich Dittmaier.

Krahe schrijft bij **Olve** (een Elbe-stroom): “Ol mit *v*-Element”.

Naamkundigen hebben voor het vele Offen geen verklaring. Zij beseffen niet dat een L is weggevallen. Zij weten óók niet dat Ol-fen is ontstaan uit Olle-fen, in de loop der tijd geworden tot de klankomwisseling Offelen, Oflen.

Dit is géén “aanklacht tegen gevestigde naamkundigen”.

De evoluties: **Olfe-ne**, **Ulfe-ne**, **> Offe-ne**, **Uffe-ne**, **Offen**, **Uffen**.

Olfe-ne, Ulfe-ne is óók zuiver overgeleverd, **slechts enkele plaatsen Olfen en Ulfen**.

Vergelijk

“**Offin**, 12. Jh., in Departement Pas de Calais **Olvin**” met

“**Offin-beka**, **9**. Jh., unbestimmt b. Neder-Brakel, Ostflandern” (Köbler).

De herkomst is

Olfin-beka. Bij Gysseling is dat "**Offen-beke**, ligging onbekend in het Land van Aalst, 866 **Offin-beka** en **Offin-beke**, 1225 **Offen-beka.**"

Wat is dan de herkomst van het meest bekende "Offen-bach, 10. Jh., bei Frankfurt am Main, **Offin-bach**, **Oven-bach**" (zie Köbler)?

De herkomst is Olfin-bach.

Zie kaartje p. **766** van mijn *Getekend Onderzoek*, waarop nog veel meer **TE ZIEN** is. Er zijn ca. **25 plaatsen Offen-** in Duitsland, in oorsprong **Olfen-**.

Offen-bach bij Frankfurt am Main was in de 10e eeuw ook **Oven-bach** (zie Köbler).

Oven-bach is de afgesleten overgeleverde vorm van **Oolven-bach**. Het meerdere **Ofen**, **Ofe-ne** en **Oven**, **Ove-ne** was eertijds **Oolfe-ne** en **Oolve-ne**, **Oolven**, de wijd verbreide riviernaam **Ole** "mit *v*-Element".

Oolfen-, afgesleten overgeleverd als **Ofen-**, is ontstaan uit **Ole-fen**.

Er is het meerdere

Ole-fe in de middeleeuwse bronnen. Zie hierna. De **riviernaam** **Ole,** eerder **Ola** of **Oli**, **Olei** is wijd verbreid, hier gevolgd door **-fe**, dat is ***-afa*** '*stroom'*.

"**Ofen-wang**, **8**. Jh., bei Wildshut, **Offen-wang**, **Offin-wanch**, **Ofan-wanc**" (z.Köbler), was eertijds **Olfen-wang**, **Olfin-wanch**, en **Oolfan-wanc**.

"**Offen-stetten**, 11. Jh., b. Kelheim, **Oven-stetin**" (Köbler), was eertijds **Olfen-stetten** en ..... **Oolven-stetin**.

Ool-fe is ontstaan uit **Ole-fe**, **zuiver** overgeleverde naam in de bronnen, zoals de beek de **Olef**, 1123 **Ole-fa** (zie *Das Apa-Problem*), een zijstroom van de Maas, via Roer en Urft bij Schleiden. **Ole-*fe*** is **Ole-*afa***, **Ole-**'*stroom'*. De riviernaam **Ole**, **Olle** is in de bronnen ook **Ale** en **Alle**, "**alteuropäisch**".

"**Affeln**, 12. Jh., bei Arnsberg, **Alfonon**" (Köbler), toont de klankomwisseling van **Alle-fen**, > **Affelen**, **Affeln**, verwant met **Olle-fen**, > **Offelen**, **Offeln**.

Zo **wás** er ook het vele **Olle-fa,** in de loop der tijd geworden tot het gemakkelijker in de mond liggende, de klankomwisseling **Offela**, waarna verkort tot **Ofla,** de **herkomst** van "**Offel-ten**, 12. Jh., bei Lübbecke, **Ofla-then**" (Köbler), genoemd naar de *stroom* van de Aue, zijrivier van de Weser, niet ver van **Uffeln** aan de Weser, de Weser met zijstroom **Ulfe**, ook met **Olfe** aangeduid**,** waaraan **Ulfen**. Zie kaartje, p. **1213**, van mijn *Getekend Onderzoek*.

Het vele **Offel**, in de bronnen ook **Uffel**, was eerder **Offele** en **Uffele**, zó duidelijk de klankomwisselingen van …….... **Olle-fe** en **Ulle-fe**, dat gezien moet worden als (zie *Das Apa-Problem* van Dittmaier) **Olle-**, **Ulle-*afa***, **Olle-**, **Ulle**-'*stroom'*.

Olle-fe werd in de loop der eeuwen, "op de *vlugste* en dan ook *vluchtigste* manier aangeduid, te doen gebruikelijk bij aardrijkskundige namen", tot het gemakkelijker in de mond liggende, de klankomwisseling, **Offele**, waarna verkort tot **Ofle,** en als zodanig, dus **VERMINKT**, in de bronnen opgetekend, zoals bij "**Duffel**, 11. Jh., in der **Provinz Antwerpen**, an der Nethe, **Duffla**, **Dofle**" (zie Köbler), in oorsprong genoemd naar de ***stróóm*** van de **Nethe, de Ofle**, **< Olle-fe**.

Dezelfde herkomst heeft “**Offel-ten,** 12. Jh., bei Lübbecke, **Ofle-ten**, **Ofla-then**” (z. Köbler): **Olle-fe-**, > **Offele-**, **Ofle-ten**, eerder …… **Olla-fa-**, > **Offala-**, **Ofla-then**, genoemd naar de ***stroom*** van de **Aue**, **zijrivier** van de **Weser,** de **Weser** met **zijrivier** de **Ulfe** of **Olfe**, waaraan **Ul-fen**, ……..... ontstaan uit ……. **Ulle-fen**, elders geworden tot de klankomwisseling …….... **Uffelen**, waarna **Uflen** of **Uffeln**.
Zie mijn kaartje p. 1213.

Zie ook “**Ulfen**, 8. Jh., **an der Ulfe oder Olfe** bei Rotenburg in Hessen, **Olfen-aho**, s. aha, Ache, Fluss, Wasser” (zie Köbler).

Uffel heeft dezelfde herkomst als “**Duffel,** 11. Jh., in der Provinz Antwerpen, an der Nethe, **Duffla**, **Dofle**” (zie Köbler).
Vele oude stroomnamen, zuiver of verminkt overgeleverd, gaan immers vooraf met de hoofdletter **D.** Zie mijn onderzoek ***De herkomst van Nifterlaca, en nog veel meer***.

Uffla in **Duffla** is de **verkorting** van **Uffala**, de klankomwisseling van **…….** **Ulla-fa**, genoemd naar de ***stroom*** van de **Nethe** in de provincie **Antwerpen**.

Wat is de herkomst van **“Duffelt, Duffel, 8**. Jh., ein **Landstrich** bei **Nimwegen** in **Gelderland**, **Dubla”** (zie Köbler), óók de **oudste naam** van de **Dubbel** in de **Grote Waard**?

Ubla in **Dubla** is de **verkorting** van **Ubbala**, de **klankomwisseling** van **…….** **Ulla-ba**, **de herkomst van de ……** **Dubbel** **in de Grote Waard**, én van de **overstromingsvlakte** tussen **Nijmegen** en **Kleef**, de **Duffel**.

Ulla-fa is **Ulla**-‘***stroom’***,** herkomst D**uffel** of D**uffelt**.

Ulla-ba is **Ulla**-‘***stroom’***,** herkomst D**uffel** en **Dubbel**.

Ulla-pa is **Ulla**-‘***stroom’***,** **Ulla-*apa*,** in de loop der tijd “op de *vlugste* en dan ook *vluchtigste* manier aangeduid, te doen gebruikelijk bij aardrijkskundige namen”, geworden tot het gemakkelijker in de mond liggende, de klankomwisseling **Uppala**, waarna **Uppele**, **Uppel**, “nederzetting aan de **Uppelsche Gantel**, “voortzetting van de **Alm** in de **Grote Waard**”.

Uppala werd ook **verkort** tot **Upla**, te zien in **Dupla-monde**, de oude naam van **Dubbel-monde** aan de **Dubbel** in de **Groote Waard**.

“D**upla-monde**, 12. Jh., wüst an der Mündung der D**ubbel** (Devel) in Südholland” (zie Köbler).

“**Upplan**, 11. Jh.?, wüst bei **Zutphen** in Gelderland” (zie Köbler), was in oorsprong **Ulla-pan** (Ulle-pen), > **Uppalan**, **Upplan**.

“**Uple-ward** bei Emden, 10. Jh.” (zie Köbler), is de verkorting van **Uppele-ward**, klankomwisseling van **Ulle-pe-ward**.

Oppeln aan de **Oder**, Poolse naam **Opole**, “**schlesisch** **Uppeln**”, “tschechisch **Opoli**”, ook **Opel**, **Oppel** en **Oppeln** (zie internet, Wikipedia), was eertijds **Ulle-pen**, geworden tot **Uppelen**, waarna **Uppeln**. (De Oder zou eigenlijk **Ool-de-re** moeten heten, naar de herkomst.)

De herkomst van **Oppeln** is **Olle-pen**, geworden tot **Oppelen**, **Oppeln**.

De herkomst van **Opole**, **Oppele** is **Olle-pe**, geworden tot **Oppele**, **Opole**.

De herkomst van **Opoli** is **Olo-pi**, geworden tot de klankomwisseling **Opoli**.

De herkomst van **Opel**, **Opele** is **Ole-pe**, geworden tot **Opele**.

De namen zijn genoemd naar **Ulle-**, **Olle-**, **Olo-**, **Ole-*apa***, **Ole-**‘*stroom’*.

Oppeln, eerder **Oppelen**, ligt aan een ***stroom*** van de **Weser** bij **Ahlen-moor**, in oorsprong …… …… **Olle-pen**.

"**Olfe** oder **Olpe** ist ein **Bach** bei Neukirchen, Waldeck (J. 12)" (zie *Das Apa-Problem, Untersuchung eines westeuropäischen Flussnamentypus* van dr. Heinrich Dittmaier). De namen zijn eertijds ontstaan uit **Olle-fe** en **Olle-pe**, elders eertijds ook geworden tot de klankomwisselingen **Offele** en **Oppele**, waarna verkort tot …… **Ofle** …… en **Ople**.

Ofle werd elders ook nog tot **Dofle**, oude naam van **Duffel** aan de rivier de Nethe in de provincie Antwerpen.

Olle-pi werd aan de **Schelde-*stroom*** de **Lys** (**Leie**) tot de klankomwisseling **Oppeli**, waarna **Opli**, de **plaats** **Opli-ne**, de Vlaamse naam van **Houpli-nes**.

Olli-pi is **Olli-*api***, **Olle-*stroom***, de **Schelde-*stroom*** de **Lys**.

Houpli-nes was in 1187 **Hopli-nes** (zie Gysseling).

Houle-pi en **Holle-pi**, de ***stroom*** van de **Leie** aanduidend, zijn in de loop der tijd geworden tot de klankomwisselingen ……

Houpeli en **Hoppeli**, waarna verkort tot ……

Houpli en ….. **Hopli**, waara **Houpli-nes** en **Hopli-nes**, de namen van de nederzetting.

Aan de ***stroom*** van de **Deule**, een **Schelde**-stroom, via **Leie**, Frans **Lys**, werd de nederzetting **Houlle-pin** tot de klankomwisseling …….. **Houppelin**, waarna …… **Houplin**, nu gemeente **Houplin-Ancoise**. Zie de kaartjes p, 1237, 1412 en 1417.

Oppy (**Oppi**) aan de **Schelde**-***stroom*** de **Scarpe** was in de middeleeuwen **Ulpi** (zie Gysseling). Oppy zou eigenlijk **Olpy** moeten heten, de herkomst.

De namen zijn ontstaan uit **Olle-pi** en **Ulle-pi**, elders eertijds ook geworden tot de klankomwisselingen **Oppeli** en **Uppeli**, waarna ook **Opli** en **Upli**.

“**Olp-ke** (**Fluss**), ? , bei Brünninghausen bei Hörde, **Ala-pa** (4), **Ale-pa**” (zie Köbler), laat zien dat **Olle-pe** op hetzelfde neerkomt als **Ale-pe**, “**alteuropaisch**”.

Rivieren **Ale**, **Alle** zijn in de bronnen ook **Ole**, **Olle** (zie mijn onderzoeken; zie ook **Krahe**).

Ale-pe en **Alle-pe** zijn eertijds ook geworden tot de klankomwisselingen **Apele** en **Appele**, waarna **Apel** en **Appel**, wijd verbreid, ook weer ONBEKEND in naamkundige kringen.

Zie Köbler, *Ortslexikon*: “**Olepe** sehe **Olefa**”

Das Apa-Problem: “**Olpe** b. Kürten, 1450 **Olepe**”.

Wat is dan **Opele**, **Opel** aan de Main bij Mainz?

Klankomwisseling van **Ole-pe**, **Ole-*apa***, **Ole**- *‘stroom’*.

“**Ol-fe** ist ein **Beckum** in Westfalen, 1017” (zie *Das Apa-Problem, Untersuchung eines westeuropäischen Flusnamtypus* van Heinrich Dittmayer), < Olle-fe

Olfen-bach werd in de loop der tijd tot **Offen-bach**.

"**Olfne**, **9**. Jh., unbestimmt **an der Schelde**, **Olfne**, **Ofne**, **Olfna**" (zie Köbler), laat zien hoe gemakkelijk de **L** kan wegvallen.

Voor naamkundigen is een naam als **Olfne** "onduidelijk". Terwijl het toch zo duidelijk een **riviernaam** is, samentrekking van **Olfe-ne**, **2 keer zuiver** overgeleverd als **……..** **Olfen**, aan de *stroom* van de **Stever**, zijrivier van de **Lippe**, en aan een beek van de **Neckar**.

Olfen- gevolgd door een tweede element werd **altijd** tot **Offen-**.

"**Ol-fe**, **Bach und Ort**, Kreis Schleiden" (z.Köbler), nu "**Olef**, 1123 **Ole-fa**" (zie *Das Apa-Problem*), is een **beek** van de **Maas**, via **Roer** (Rur) en **Urft**. Zie mijn kaartje p. 769.

Wat is de herkomst van **5** plaatsen **Offen-bach** in West-Duitsland?

De herkomst is **Olfen-bach,** beek ván **Ol-*fe***, **Ol-*afa***, **Ol**-‘*stroom’*.
Zie de kaartjes in mijn ***Getekend Onderzoek***, p. 766 t/m 769.

Een **Offen-bach** (< **Olfen-bach**) ligt bij **Ols-brücken**, aan dezelfde *stroom*, de Lauter bij Kaiserslautern. Zie mijn kaartje p. 768. **Ols** is **Ol**-waterloop “mit *s*-Suffix”.

“**Olfe** oder **Olpe** ist ein Bach bei Neukirchen, Waldeck (J. 12)” (zie *Das Apa-Problem, Untersuchung eines westeuropäischen Flussnamentypus* van dr. Heinrich Dittmaier).
Olfe is in de bronnen ook **Olpe**, d.i. **Ol-*afa*** en **Ol-*apa***, **Ol-**‘*stroom’*. (Zie *Das Apa-Problem, Untersuchug eines westeuropäischen Flussnamentypus* van dr. Heinrich Dittmaier.)

Oppagne, ca. 1131 **Olpa-ne**
(zie Gysseling), is genoemd naar de *stroom* van de **Ourthe**, een **Maas**-stroom.
Wat is dan de herkomst van ……..

Offagne aan een ***stroom*** van de **Lesse**, ook een **Maas**-stroom?

In oorsprong ..... **Olfa-ne**.

Zie mijn *Nieuw Onderzoek*.

En wat zie ik nu: **Offagne** was in 1139 **Offenges** en **Ofegne** (zie het *Dictionnaire des nommes de lieux en Wallonie et à Bruxelles*), de afgesleten overgeleverde vormen van **Olfe-nes** en **Oolfe-ne**.

Offies, 1166 **Ulfies** (zie Gysseling), toont de afgesleten overgeleverde vorm van **Olfies**, hier genoemd naar de ***stroom*** van de **Helpe**, een **Maas**-stroom, via S**ambre**.

Nogmaals:

“Up-wich, 12. Jh., bei Ramsdorf bei Recklinghausen, **Uppeles-wic”** (zie Köbler), toont de klankomwisseling van **Ulle-pes-wic**. **Up-wich** is de afgesleten vorm van **Ulp-wich**.

“Hupeles-wik s. **Huppels-wic?,** 12. Jh., bei **Olfen** bei Lüdinghausen oder bei Coesfeld oder (Hof) **Huppel** bei Winterswijk?” (z. Köbler), toont de klankomwisselingen van … **Hulle-pes-wik** en van ……... **Hule-pes-wik**.

Heb ik de **herkomst** van **Eethen**, **Aalst**, **Eem-kerk**, **Emmik-hoven** en **Andel**, nederzettingen in de **Grote waard**, ontdekt? Ja.
Alleen Aalst is hier zuiver overgeleverd.
Zie de vele vergelijkingen in dit onderzoek.

Heb ik deze namen verkláárd? Nee. Ik heb de hérkomst ontdekt, genoemd naar **Oud-Europese stroomnamen**, in harmonie met ***Unsere ältesten Flussnamen*** van **prof. Krahe**.

Is hier sprake van een aanklacht tegen gevestigde naamkundigen? Nee.

Nog een stukje tekst:
De rivier de **Ems**, door Tacitus vermeld als **Ami-sia** (**Ami-sa**), in de 11e eeuw **Emi-sa**, **Eme-sa** (zie De Vries), was in oorsprong **Ael-mi-sa** "und im Ablaut damit" **Eel-mi-sa**, ontstaan uit **Ali-mi** (Ale-me) en **Eli-mi** (Ele-me), elders eertijds ook geworden tot de klankomwisselingen **Amili** (Amele) en **Emili** (Emele). Zie deze klankomwisselingen in de bronnen.
De **Ems**, Nederlands **Eems**, zou eigenlijk moeten worden aangeduid met **Elms** en **Eelms**, naar de herkomst **El-mi-sa** en **Eel-mi-sa**, met grondvorm **Ael-mi-sa**.

Of, anders gezegd: **Aelmes** "und im Ablaut damit" **Elmes**, **Eelmes**.

Zie ook de namen van nederzettingen aan de Ems die de herkomst van de naam Ems aantonen.

Zie **Emmeln** aan de **Ems**, in 1160 **Eimblen**. De herkomst is **Elle-men** en **Eile-men**, geworden tot de klankomwisselingen **Emmelen**, **Emmeln**, de huidige naam, en **Eimelen**, bij de verkorting **Eimlen**, als vanzelf in uitspraak geworden tot **Eimblen**.

Het wemelt van klankomwisselingen in de middeleeuwse bronnen, ONBEKEND in naamkundige kringen.

Weten Dordtenaren wat de oudste naam van de **rivier** de D**ubbel** is?

De oudste naam van de Dubbel is D**ubla**, uit de **11e eeuw**.

Weten zij dat D**ubla** ook de oudste naam is van de D**uffel**, maar dan uit de **8e eeuw**, een gouw, een gebied, een overstromingsvlakte tussen Nijmegen en Kleef? Weten zij dat de Dubbel en de Duffel ook werden en worden aangeduid met D**ubbelt** en D**uffelt**?

Zij zullen wellicht wél weten dat de **rivier** de **Alm**, 1258 **Alme**, eertijds een grote zijrivier van de Maas, nabij Nieuwendijk in de **Uppelsche** Gantel overgaat, waaraan **Uppel**.

Elders is **Uppel** ook **Uple**, de verkorting van **Uppele**, klankomwisseling van **Ulle-pe**, dat is **Ulle-*apa***, **Ulle-**‘*stroom’*. Zie daarvoor, een bestaande naam als de **Ul-pe**, een Rijnstroom, via Sieg, Agger en Wiehl in *Das Apa-Problem, Untersuchung eines westeuropäischen Flussnamentypus* van Heinrich Dittmaier. **Ulle-pe** bestaat nu niet meer, immers al vele eeuwen geleden geworden **Ul-pe** óf ……. **Uppele**, **Uple**.

Ul-pe is in oorsprong een **Oud-Europese stroomnaam**, eertijds **Ulla-pa**, in de loop der eeuwen, “soms veel eeuwen”, “op de vlugste en dan ook vluchtigste manier aangeduid, te doen gebruikelijk bij aardrijkskundige namen” (zie naamkunde), geworden tot het gemakkelijker in de mond liggende, de klankomwisseling ……... **Uppala**, veelal verkort tot …….. **Upla**, de herkomst van “D**upla-monde**, 12. Jh., wüst an der Mündung der D**ubbel** (D**evel**) in Südholland” (zie Gerhard Köbler, auteur van het *Geschichtliches Ortslexikon Deutschlands*, de oude naam dus van ……. D**ubbel-monde**, verdronken, waarschijnlijk vóór de Sint-Elisabethsvloed gelegen in de omgeving van het Kop van ’t Land.

Vele Oud-Europese stroomnamen (namen van rivieren, maar ook van plaatsnamen, genoemd naar de ***stroom*** waaraan zij zijn ontstaan), gaan vooraf met de hoofletter **D.** Zie de vele voorbeelden daarvan in mijn onderzoek *De herkomst van Nifterlaca, en nog veel meer*.

D**upla** en .. D**ubla** moeten gelezen worden als **Upla** en **Ubla**, de verkortingen van **Uppala** en **Ubbala**, klankomwisselingen van ……
Ulla-pa en **Ulla-ba**, herkomst van **Uppel**, D**upla-monde** en van de D**ubbel** en de ……... D**uffel**.
De **rivier** de D**ubbel** moet dus gelezen worden als de **Ubbele**, de klankomwisseling van ……..... **Ulle-be**, eerder **Ulla-ba**, …….. “**alteuropäisch**”. Naamkundigen hebben voor de Dubbel geen verklaring.

De **rivieren Alme** over de grens worden in het *Geschichtliches Ortslexikon Deutslands* aangeduid met "**Alme (Ulme**?)". Inderdaad, mijn vergelijkend onderzoek toont dat ook aan. **Ulme** is **Ul**-'***stroom'*** "mit *m*-Suffix" (zie naamkunde), ontstaan uit **Ulle-me** (naam, niet bekend in de naamkunde), eertijds ook geworden tot de klankomwisseling **Ummele** (naam, wel bekend in de naamkunde). **Ul-me** komt op hetzelfde neer als **Ul-pe**, **Ul-*apa***, **Ul-*stroom***, ontstaan uit …..... **Ulle-pe**, geworden tot **Uppele,** de **Uppelsche** Gantel, verwant met de **Alm**, dezelfde stroom, en gelijk aan de …….. D**ubbel**, D**upla-monde** en de D**uffelt**.

Ik herhaal:

D**ubla** (de Dubbel), D**upla-monde** (Dubbel-monde), en **Upla** (Uppel), waren eerder **Ubbala** en ……. **Uppala**, …… de klankomwisselingen van **Ulla-ba** en …… **Ulla-pa**, Ulla-waterloop, genoemd naar de ***stroom*** van de **Maas**.

Dat is eveneens het geval met de **rivier** (en plaats) de D**ussen**, met oude namen D**usna** en D**ussan**, dat gelezen moet worden als ……... **Ussen** …… **Usna** en **Ussan**, ontstaan uit **Ussa-na**, in oorsprong …… …….. **Ulsa-na**, en …….. **Ulsna**, ontstaan uit ……... **Ulla-sa**, de afleiding (naamkunde) "mit *s*-Suffix", de **Maas-*stroom***.

De **rivier** de D**ussen** heeft dezelfde herkomst als …… ……... **Ussen**, nu deel van **Oss**, 8e eeuw **Osne**, in oorsprong …….. ……. **Olsne**, op hetzelfde neerkomend als ……. **Ulsne**, eerder **Olsna** en **Ulsna**, genoemd naar de ***stroom*** van de **Maas**, zo ook in de **Groote Waard** …….. D**ulsna**.
Zie de vele vergelijkingen in dit werkstuk, zoals:

De twee plaatsen **Olse-ne** aan de **Schelde-*stroom*** bij Gent, ook met meerdere oude namen **Olsene**, één oude naam **Ulse-ne** en één oude naam **Olsne**.

Tussen zoveel oude namen **Olse-ne** werd …….. **Olsne** hier **NIET** tot …… **Osne**, elders wel, zoals de **Osne**, **zijrivier** van de **Marne**.

Een oude naam van **Olse-ne** is ook **Olf-ne**, elders in de bronnen ook **Ulf-ne**, ontstaan uit **Olle-fe** en **Ulle-fe**, geworden tot de klankomwisselingen ……. …. **Offele** en **Uffele**, waarna ook verkort tot **Ofle** en **Ufle**, aan de Schelde-stroom de Nethe in de provincie Antwerpen ……..... **Dofle**, oude naam van **Duffel**. De plaats zou eigenlijk **Ulle-fe**, **Ul-fe** of **Olle-fe**, **Ol-fe** moeten heten, naar de herkomst.

Duffel in België was voorheen ook **Dufla**, te lezen als ……... …… **Ufla**, de verkorting van **Uffala**, (elders **Uffele**, **Uffel**), de klankomwisseling van …….. **Ulla-fa**, genoemd naar de ***stroom*** van de **Nethe**, een **Schelde-*stroom***.

Na 25 jaar vergelijkend onderzoek vind ik het welletjes!

Bas Kloens, Dordrecht, 8 juni 2018
www.kloens.com .